

ମାର୍ଚ୍ଚ ୨୦୨୧

Photo by Dr. Ranjit
Kumar Sahu, USA

ISSN NO – 2582-208X

[ଜ୍ଞାନକୁ ପରିମାର୍ଜିତ କରୁଥିବା ଏକ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ପାରିବାରିକ ମାସିକ ପତ୍ରିକା]

...ପ୍ରତ୍ୟେକ ଓଡ଼ିଆଙ୍କ ପାଇଁ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଓଡ଼ିଆରେ ପ୍ରକାଶିତ ଏକ ପାରିବାରିକ ଇ-ପତ୍ରିକା...

(ଅଗଷ୍ଟ ୧, ୨୦୧୫ରୁ ପ୍ରତିମାସରେ ପ୍ରକାଶିତ)

ପ୍ରତିଷ୍ଠାତା – ଅରବିନ୍ଦ ମିଶ୍ର

ଯୋଗାଯୋଗ

Whatsapp:+ 91 9594993733

ଭ୍ରାମ୍ୟଭଣ୍ଡ - +91 9594993733

Website: www.vedantimagazine.com

Email ids:

vedantimagazine@gmail.com

editor.vedantimagazine@gmail.com

ଅରବିନ୍ଦ ମିଶ୍ର

ପ୍ରିୟ ପାଠକବନ୍ଧୁ,

ଓଡ଼ିଆମାନେ ହେଲେ ଶାକ୍ତିପ୍ରିୟ । ଏଣୁ ଆଗରୁ ଓଡ଼ିଆମାନେ ଓଡ଼ିଶା ବାହାରକୁ ଯିବାକୁ ଚାହୁଁନଥିଲେ । ପାଠଶାଳା ପଢ଼ି ଛୋଟ ଚାକିରୀଟିଏ ହେଲେ ମଧ୍ୟ ଓଡ଼ିଶାରେ ଯଦି ମିଳିଗଲୁ ତେବେ ତାହାଠାରୁ ଭଲକଥା କଛି ନାହିଁ ବୋଲି ଭାବୁଥିଲେ । ତେଣୁ ଘରର ଆଖପାଖରେ, ଆଉ ଅଧିକ ବାଟ ହେଲେ ଭୁବନେଶ୍ୱର ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଚାକିରି ଖୋଜା ଯାଉଥିଲା । ମୋର ମନେଅଛି, ୧୯୯୭ ମସିହାରେ ମୋର ଯେତେବେଳେ ବ୍ୟାଙ୍କରେ ପ୍ରଥମ ପୋଷ୍ଟ ଗୌହାଟୀରେ ହେଲା, ସେତେବେଳେ ପରିବାର ପରିଜନ, ସାଙ୍ଗସାଥୀ ଆଉ ବନ୍ଧୁବାନ୍ଧବମାନେ ଅନେକ ପ୍ରକାର କଥା କହି ଏତେ ଦୂରରେ ଚାକିରୀ ନକରିବା ପାଇଁ ପରାମର୍ଶ ଦେଇଥିଲେ ଆଉ ବହୁତ କଷ୍ଟରେ ମୁଁ ଘର ବାହାରକୁ ପାଦ କାଢ଼ିଥିଲି । କନ୍ଧୁ, ଆଜିକାଲି ପରିସ୍ଥିତି ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଭିନ୍ନ । ଆଜିକାଲି କେବଳ ଭାରତବର୍ଷରେ ନୁହେଁ, ଓଡ଼ିଆମାନେ ପହଞ୍ଚି ପାରିଛନ୍ତି ପୃଥିବୀର ଅନେକ ଦେଶରେ ଆଉ ସହରରେ କେବଳ ନଜ ଦକ୍ଷିଣା ଯୋଗୁ । ଜୀବିକା ଅର୍ଜନ ପାଇଁ ଦୂରରେ ରହିବା ସତ୍ତ୍ୱେ ବାହାରେ ରହୁଥିବା ଓଡ଼ିଆମାନେ ନଜର ସଂସ୍କୃତି କୁ ବଞ୍ଚାଇ ରଖି ପାଇଁ ଅନେକ ପ୍ରକାରର ଚେଷ୍ଟା ମଧ୍ୟ କରି ଚାଲିଛନ୍ତି । ବିଭିନ୍ନ ସ୍ଥାନ ମାନଙ୍କରେ ଓଡ଼ିଆ ସମାଜ ଗଠିତ ହୋଇ ଓଡ଼ିଶାର ସଂସ୍କୃତି କୁ ବିଭିନ୍ନ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ମାଧ୍ୟମରେ ମନେ ପକେଇବା, ଓଡ଼ିଆ ପର୍ବପର୍ବାଣୀ ପାଳନ କରିବା ଏବଂ ଏହା ସଙ୍ଗେ ସଙ୍ଗେ ନୂଆ ପିଢ଼ିକୁ ଓଡ଼ିଶାରେ ଐତିହ୍ୟ ଓ ସଂସ୍କୃତିକୁ ଜଣାଇବା କାର୍ଯ୍ୟ ଚଳାଇଛନ୍ତି । ଆଉ ଏଇଥିପାଇଁ ଆଜି ଓଡ଼ିଶା ବାହାରେ ରହିଲେ ମଧ୍ୟ, ନଜ ଜନ୍ମଭୂମି ଆଉ ମାତୃଭାଷା ପାଇଁ କଛିଟା ଅବଦାନ କରିବାର ଇଚ୍ଛା ପ୍ରତ୍ୟେକ ଓଡ଼ିଆଙ୍କ ପାଖରେ ଦେଖାଯାଇଛି ।

ଓଡ଼ିଶାରେ ରହିଛି ଅନେକ ଦର୍ଶନୀୟ ସ୍ଥାନ, ମନ୍ଦିର, ପାହାଡ଼, ପର୍ବତ, ନଦୀ, ହ୍ରଦ ଓ ସମୁଦ୍ର । କିନ୍ତୁ ଏସବୁ ଥିବା ସତ୍ତ୍ୱେ ଓଡ଼ିଶା ଆଜି ପର୍ଯ୍ୟଟକମାନଙ୍କୁ ଆକର୍ଷିତ କରିପାରୁନାହିଁ । ଏହାର କାରଣ ହେଉଛି ପ୍ରଚୁର ଓ ପ୍ରସାରର ଅଭାବ । ଆମ ରାଜ୍ୟରେ ଅନେକ ନଦୀ ଏବଂ ସମୁଦ୍ର ଥିବାବେଳେ ଏପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଗୋଟିଏ ଭଲ "ଡ୍ରାଟର୍ ସ୍ପୋର୍ଟ୍ସ କମ୍ପ୍ଲେକ୍ସ" ଦେଖିବାକୁ ମିଳେନାହିଁ । ଆମ ରାଜ୍ୟରେ ଏପରି ଅନେକ ସୁନ୍ଦର ସ୍ଥାନ ଅଛି ଯେଉଁଠାକୁ ଗଲେ ସେଠାରୁ ଆଉ ଫେରିବାକୁ ମଧ୍ୟ ଇଚ୍ଛା ହୁଏନାହିଁ ଏହାର ସୌନ୍ଦର୍ଯ୍ୟତା ଓ ପ୍ରାକୃତିକ ପରିବେଶ ଯୋଗୁ । ଚାରିଆଡ଼େ ପ୍ରକୃତିର ସୁନ୍ଦର ପରିବେଶ । କିନ୍ତୁ ଏହିସବୁ ଯାଗା ବିଷୟରେ ଅନେକ ଲୋକେ ଜାଣିନାହାନ୍ତି । ଆମ ଓଡ଼ିଶାରେ ଅନେକ ପ୍ରକାରର ପର୍ବପର୍ବାଣୀ ପାଳନ କରାଯାଏ । ଆଉ ଯଦି ଏହି ପର୍ବପର୍ବାଣୀମାନଙ୍କୁ ନେଇ କିଛିଟା ଭିନ୍ନ ଧରଣର ପରିବେଶ ସୃଷ୍ଟି କରାଯାଇ ପାରନ୍ତା, ତାହାହେଲେ ପର୍ଯ୍ୟଟକମାନେ କେବଳ ଯେ ଓଡ଼ିଶା ପ୍ରତି ଆକର୍ଷିତ ହୁଅନ୍ତେ ତାହାନ୍ତୁହେଁ, ଓଡ଼ିଶା ବିଷୟରେ ଅନେକ କଥା ମଧ୍ୟ ଜାଣି ପାରନ୍ତେ ।

ଓଡ଼ିଶା ହେଉଛି ଏକ ଗ୍ରାମ ବହୁଳ ରାଜ୍ୟ । ଏକ ଗ୍ରାମ ବହୁଳ ରାଜ୍ୟ ହିସାବରେ, ଏଠାରେ "ରୁରାଲ୍ ଟୁରିଜିମ୍" ଆରମ୍ଭ କରିବାପାଇଁ ଯଥେଷ୍ଟ ସୁଯୋଗ ରହିଛି । ଆଜିକାଲି ଅନେକ ରାଜ୍ୟରେ "ରୁରାଲ୍ ଟୁରିଜିମ୍" ଏବଂ "କ୍ରେଡ୍ ଆଣ୍ଡ୍ କ୍ରେକଫାଷ୍ଟ" ସ୍କିମ ଆରମ୍ଭ ହୋଇଗଲାଣି ଏବଂ ପର୍ଯ୍ୟଟକଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଆଦୃତ ହୋଇପାରିଛି ମଧ୍ୟ । ଅବଶ୍ୟ ଓଡ଼ିଶା ସରକାର ପର୍ଯ୍ୟଟନର ବିକାଶ ପାଇଁ ଏବେ ଅନେକ ପ୍ରକାର ପଦକ୍ଷେପ ନେଉଛନ୍ତି, କିନ୍ତୁ ତାହା ଆଜିର ଦିନରେ ଯଥେଷ୍ଟ ନୁହେଁ । ପର୍ଯ୍ୟଟନ ମାନଚନ୍ଦ୍ରରେ ଓଡ଼ିଶାକୁ ଆଗକୁ ନେବାକୁ ହେଲେ ଅନ୍ୟ ରାଜ୍ୟମାନଙ୍କ ପରି ଆକ୍ରାମକ ନିତି ଗ୍ରହଣ କରିବାକୁ ପଡ଼ିବ ଯେଉଁଥିପାଇଁ ପ୍ରତ୍ୟେକ ଓଡ଼ିଆଙ୍କ ଅବଦାନ ମଧ୍ୟ ଆବଶ୍ୟକ ।

ଜୟ ଓଡ଼ିଶା, ଜୟ ଓଡ଼ିଆ ।

ଅରବିନ୍ଦ ମିଶ୍ର

ଭିତର ପୃଷ୍ଠାରେ....

କଣା ଭଲ	ଡକ୍ଟର ବିଜ୍ଞାନୀ ଦାସ	୧୨
ନାରୀ ନାରାୟଣୀ	ପ୍ରାଧ୍ୟାପିକା ଜ୍ୟୋତ୍ସ୍ନା ରାୟ	୨୭
ପ୍ରହସିତା	ଡ. ଶକୁନ୍ତଳା ଗୁପ୍ତା	୩୦
ହସର ଲୁଚକାଳ	ସହିତା ପଟ୍ଟନାୟକ	୩୧
କେତେ ଅସହାୟ ଏ ତମେ	ଗୁରୁକଲ୍ୟାଣ ମହାପାତ୍ର	୩୩
ବିବଶତା	ଅଳକା ମହାନ୍ତି	୩୫
ମୋହମୟ ମୁଦ୍ରା	ମନୀଷା ପଣ୍ଡା	୪୧
ହଜିଲ୍ ଦିନ	କବିତା ନନ୍ଦ	୪୩
ରେ ବାଗୁଳ ମନ	ଶାନ୍ତିଲତା ମିଶ୍ର	୪୪
ମାର୍ଚ୍ଚ ମାସ ସନ୍ଧ୍ୟା	ଡକ୍ଟର ନୀଳମାଧବ କର	୪୬
ଯଜ୍ଞ ମାହାତ୍ମ୍ୟ ଓ ବିଧି	ବରଦା ପ୍ରସନ୍ନ ଦାସ	୪୭
ତୁମେ କଏ?	ଡ.ମନୋରଞ୍ଜନ ବିଷୋୟୀ	୪୯
ଏ ରଙ୍ଗ ରହିଲେ ହେଲ୍	ରୀତା ଅପରାଜିତା ମହାନ୍ତି	୫୦
ଆଜିର ନାରୀ	ଭସ୍ମର ଚନ୍ଦ୍ର ଖଣ୍ଡା	୫୧
ମୋ' ବୋଉ ଆଜିବି ମୋତେ ଡାକେ	ଶଶଧର ମହାପାତ୍ର	୫୪
କହି	ସୁବାସ ଚନ୍ଦ୍ର ମୁଦୁଲି	୬୦
ଚନ୍ଦ୍ରଭାଗାରେ ସୂର୍ଯ୍ୟ ଦର୍ଶନ	ଦାଶରଥ୍ ଶତପଥୀ	୬୧
ସ୍ତ୍ରୀ	ସରେଜ ଲକ୍ଷ୍ମୀ ମହାନ୍ତି	୬୪
କେତେ ବେଳେ (ସଂଯୋଜୀ କବିତା)	ରଞ୍ଜେଶ୍ ରଥ	୬୬

ବୀର ସେନା	ରଶ୍ମୀବାଳା ଶତପଥୀ	୬୮
ଅସାଧାରଣ ସୁନ୍ଦରବନ	ଅଶୋକ ବିଶ୍ୱାଳ	୬୯
ବସନ୍ତ ଆସିଛି ଫଗୁଣ ନେଇ	ତନୁଶ୍ରୀ ଅନନ୍ଦିତା ପଟ୍ଟନାୟକ	୭୮
ବସନ୍ତ କହୁଛି	ନନ୍ଦିନୀ ରାଉତ	୭୯
ଜୀବନ ଯୁଦ୍ଧ	ଡ. ପ୍ରସନ୍ନ କୁମାର ବଳ	୮୧
ମାନସିକ ଦେବାଳିଆପଣ	ସନାତନ ମହାକୁଡ	୮୨
କାଚ	ଆରତୀ ସାହୁ (ଆଶା)	୮୩
ପ୍ରଶ୍ନଟିଏ	ଡ. ଜ୍ଞାନେଶ୍ୱର ମିଶ୍ର	୯୦
ମାନସୀ	ହିପତି ପ୍ରଧାନ	୯୨
ସ୍ତ୍ରୀମୀ ବିବେକାନନ୍ଦ	ରାମ ଚନ୍ଦ୍ର ପ୍ରଧାନ	୯୪
ମୁଁ, କେତେବଡ଼ କବି ହେଇଛି	ବୈଦ୍ୟନାଥ ପଣ୍ଡା	୯୫
ଝିଅ ଦେଖା	ପଲ୍ଲବୀ ଦାସ	୯୮
ମଧୁମତି	ବିନୟ ମିଶ୍ର	୧୦୨
ନାରୀ	ଯଶୋବନ୍ତ ନାୟକ	୧୦୪
ସ୍ମାର୍ତ୍ତ	ଜୁମର ନାଥ ପାତ୍ର	୧୦୫
ମା ବୃକ୍ଷାତ୍ ସତ୍ୟମ୍ ଅପ୍ରିୟମ୍	ବିଜୟଲକ୍ଷ୍ମୀ ମହାନ୍ତି ପଟ୍ଟନାୟକ	୧୦୭
ନାଁ ତା କଟକ	ରଞ୍ଜକଶୋର ସାଲ୍	୧୧୦
ନିଦାଘର ଛାଇ	ପ୍ରିୟଦର୍ଶିନୀ ମହାନ୍ତି	୧୧୨
ବିଦ୍ୟା ଦାୟିନୀ	ସତ୍ୟନାରାୟଣ ମିଶ୍ର	୧୧୪
ଶୀତ	ପ୍ରକାଶ ଚନ୍ଦ୍ର ପାଣିଗ୍ରାହୀ	୧୧୫
ପ୍ରକୃତିପ୍ରେମୀ	ସୁଶୀଳ କୁମାର ମହାପାତ୍ର	୧୧୭
'ପାଣ୍ଡୁଲିପି'ର ଅନ୍ତର୍ଦ୍ଧାତ୍	ପ୍ରିୟରଞ୍ଜନ ସାହୁ	୧୧୯

ସ୍ମୃତି	କରଣ ମୟ ସେନାପତି	୧୨୧
ଭବର ଠାକୁର ଶ୍ରୀଜଗନ୍ନାଥ: ବାଲି ଗାଁ ଦାସ	ସୁଷମା ପରିଜା	୧୨୨
ଗାଆଁକୁ ପାରୁନ ଭୁଲି	ଶିଶିର କୁମାର ପଣ୍ଡା	୧୨୯
ଭଜନ ଅନୁଲୋମ ବିଲୋମ	ଡ. ଅର୍ଜୁନ ଚରଣ ବାରିକ୍	୧୩୦
ଅପୁତ୍ରା ପୁଲ	ଅଲେଖ ମେହେର	୧୩୨
ନନ୍ଦନବନ	ନରଞ୍ଜନ ସାହୁ	୧୩୪
ଚତୁର୍ଥ ସୁନ୍ଦରୀ	ପ୍ରଶାନ୍ତ କୁମାର ନାଥ	୧୩୫
କରୁଛି ଗୁହାରି	ଅମ୍ବିକା ସ୍ୱାଇଁ	୧୩୬
ଦାମନଯୋଡ଼ିର ଶୀତ ଗୀତ	ବିଜୟ କୁମାର ଜେନା	୧୩୯
ଯାଯାବର ଯତ୍ନ	କୃଷ୍ଣ ଚନ୍ଦ୍ର ବାରିକ୍	୧୪୨
ପ୍ରଥମ ସ୍ୱର୍ଗ	ବାସନ୍ତୀ ଲତା ଜେନା	୧୪୪
ଶିଶୁ	ପ୍ରକାଶ ଚନ୍ଦ୍ର ପଣ୍ଡା	୧୪୬
ବାଉଁଶ ରାଣୀ	ଆଲୋକ କୁମାର ପଣ୍ଡା	୧୪୭
ପୁତ୍ର ମୋହ	ଅର୍ଜୁନ ମେହେର (ଆଶ୍ରିତ)	୧୪୮
କବିତା, ଜୀବନ ସଂଗୀତ	ଆଶୁତୋଷ ମେହେର	୧୫୦
କର ନାହିଁ ଆଉ ଟାଣ	ନରେନ୍ଦ୍ର ପ୍ରସାଦ ବେହେରା	୧୫୧
ଏକ ଅଗ୍ନିଶିଖାର ସ୍ମରଣେ:	ପ୍ରିୟବ୍ରତ ପାତ୍ର	୧୫୩
ଦୁଃଖ	ସୁଶୀଲ କୁମାର ଭୋଇ	୧୫୮
ମୋ ଭରତ ମହାନ	ଗୀତାଞ୍ଜଳି ସ୍ୱାଇଁ	୧୬୦
ବୁଦ୍ଧିହୀନ ମଣିଷ	ତପସ୍ୱିନୀ ନନ୍ଦ	୧୬୨
ବୈଦେହୀର ବଳଦାନ	ସୁଧାଂଶୁ ଶେଖର ଦ୍ୱିବେଦୀ	୧୬୩
ସଂଜୀବନୀ	ଦିନବନ୍ଧୁ ବେଜ	୧୬୬

ଜାଗର ଜାଳବି	ଦୀନବନ୍ଧୁ ପୋଇ	୧୭୯
ଭୂଲ	ପ୍ରଫୁଲ୍ଲ ଚନ୍ଦ୍ର ମହାନ୍ତି	୧୭୧
କରେନା କାଳେ କାଳିଆ	କୀର୍ତ୍ତି ଦେବୀ	୧୭୩
ବୋଉ ଲେ ବଞ୍ଚିଥା ତୁ ଶହେ ବରଷ	ଶେଷଦେବ ପଣ୍ଡା	୧୭୭
ରୂପଶୋଭା	ରଶ୍ମିତା ସାହୁ	୧୭୯
ଜୟ ମାଗୋ ସରସ୍ୱତୀ	କୌସ୍ତୁଭ ଜାଲ	୧୮୦
ଅଚହ୍ନା ବନ୍ଦନ	ଜୟଲକ୍ଷ୍ମୀ ସେଠୀ	୧୮୧
ମୁଁ ପୁସ୍ତକ	ତପନ କୁମାର ସାହୁ	୧୮୫
ଯାହାକୁ ଯିଏ	ହରେଚନ୍ଦ୍ର ପଣ୍ଡା	୧୮୭
ଏଡ଼ାନ୍ତି ଏମାନେ	ରୁଦ୍ର ନାରାୟଣ ଦାଶ	୧୮୮
ସାହିତ୍ୟ ଓ ସମାଜ	ଶ୍ୟାମସୁନ୍ଦର କୁମ୍ଭାର	୧୮୯
ମଦୁଆ	ସତ୍ୟରଞ୍ଜନ ସ୍ୱାଇଁ	୧୯୧
ଜୀବନ	ଭଗିରଥୀ ଯାନୀ	୧୯୩
ତୁମେ ଶୋଇଗଲୁ ପରେ	ପ୍ରତିମା ମେହେର	୧୯୫
ନୂଆ ବରଷ	ଅମରନାଥ ବାରିକ	୧୯୬
ଆମ ଗାଁ ଜଗନ୍ନାଥ	ସରୋଜ କୁମାର ଜେନା	୯୮
ଅଭୁଲ ସ୍ମୃତି	ରୀମା ମେହେର	୨୦୨
କରେନା ଭଗବତ	ଶମ୍ଭୁନାଥ ଦାସ	୨୦୩
ମରୀଚିକା	ବିଶ୍ୱ ରଞ୍ଜନ ମହାନ୍ତି	୨୦୪
ସନ୍ଧ୍ୟା	ସରୋଜ କୁମାର ସାହୁ	୨୦୫
ଭରଷା	ଝରଣା ବାରିକ	୨୦୬
ରତ୍ନ ରଞ୍ଜ ବସନ୍ତ	ସୁଲେଚନା ବେହେରା	୨୦୯
କାର୍ଗିଲ ବିଜୟ ଦିବସ	ନିଲେଶ କୁମାର ଭୋଇ	୨୧୧
ସେଇ ଅନ୍ଧାର ଗୁଡ଼ିରେ	ବିଜୟ କୁମାର ପଣ୍ଡା	୨୧୨

ମୋ ସାଙ୍ଗ ମାମିନା(ସୁଭଦ୍ରା)	ସଙ୍ଗୀତା ମହାନ୍ତି	୨୧୪
ବିଶ୍ୱାସ	ଚୈତନ୍ୟ ବାଗ	୨୧୫
ବୃକ୍ଷ	ଦେବାକର୍ଣ୍ଣ ମେହେର	୨୧୭
ମାଗୁଣି ରଖ ଦୟାମୟ	ଧରିତ୍ରୀ ଦାସ	୨୧୯
ଛୋଟ ମୋର ନାଆଟି	ପ୍ରଫେସର ଅନତା ପଣ୍ଡା	୨୨୦
ଭକତ	ନବ କୁମାର ଦାସ	୨୨୪
ବିଜୁବାରୁ	ଅଜିତ ପାଢ଼ି	୨୨୫
ଦୁର୍ଲଭ ଦୃଶ୍ୟ	ଖଗେଶ୍ୱର ବାଗ	୨୨୬
ପୁରୁଷ ବି କାନ୍ଦିପାରେ	ଅର୍ପିତା ଦାସ	୨୨୮
ଦୂରତ୍ୱ	କେଶରୀ ପ୍ରସାଦ ମହାନ୍ତି	୨୨୯
ପ୍ରିୟସୀ	ସିଦ୍ଧେଶ୍ୱର ତ୍ରିପାଠୀ	୨୩୧
ଜଳ	ଜନ୍ମଜୟ ନାୟକ	୨୩୨
ଅଙ୍ଗେନଭୁ କଥା	ସୁଧୀଂଶୁ ଶେଖର ସୁତାର	୨୩୩
ମୋ କଳାହାଣ୍ଡି ସାଜିଛି ସମଗ୍ର ବିଶ୍ୱର ଭତହାଣ୍ଡି	ଦିନେଶ ମେହେର	୨୩୫
ଜୀବନ ଆୟୁଷ	ବିଜୟ କୁମାର ସାହୁ	୨୩୮
ମୁଁ ଓ ତୁ	ଦେବାଶିଷ୍ ସାଗର	୨୪୦
ସୋମବାର	ଦୁଷ୍ମନ୍ତ ବେହେରା	୨୪୧
ଭରତ ମାଁ	ଜିତୁରାମ ସାହୁ	୨୪୪
ମୋ ଜୀବନ	ମୃଣ୍ମୟୀ ପ୍ରଧାନ	୨୪୬
କେତେ ଅସହାୟ ଏ ଜୀବନ	ସଞ୍ଜୟ କୁମାର ନାଏକ	୨୪୮
ମୁଇଁ ତ ଗରିବ ଛାନ୍ଦ	ମହେଶ୍ୱର ସାହୁ	୨୪୯
ମରୀଚିକା	ଅରୁଣ କୁମାର ମହାନ୍ତି	୨୫୨
ମୁଁ ନାହିଁ କି ତମେ ନାହିଁ	ପ୍ରିୟଦର୍ଶୀ	୨୫୩

ନାରୀ	ବିଶ୍ୱଜିତ୍ ନାଥ	୨୫୫
ମୃତ୍ୟୁ ପରେ ମାନବ ଶରୀର କ'ଣ ହେବ?	ବାଲୁକ ନାୟକ	୨୫୭
ତୁମ ବିନା	ସମ୍ୟକ୍ତିତ ପାତ୍ର	୨୬୧
ଆମ ପରିବାର	ସତ୍ୟବ୍ରତ ନାୟକ	୨୬୨
ବସନ୍ତ ବିରହୀ	ଶିତିକଣ୍ଠ ଗାଇଗରିଆ	୨୬୪
ମହାଭାରତ କଥା	ନରେନ୍ଦ୍ର ପ୍ରସାଦ ବେହେରା	୨୬୬
ଅବଶେଷ	ତପୁ ମାହାର୍ଣ୍ଣୀ	୨୬୯
ସନ୍ଧ୍ୟା	ସୁତରିତା ମେହେର	୨୭୦
ଶୀତରତ୍ନ	ସୋମନାଥ ରାଜଗୁରୁ	୨୭୨
ଶୀତଳ କନ୍ୟା	ଦୁର୍ବାଦଳ କରାଳୀ	୨୭୩
ମୁକ୍ତିର ମୃତ୍ୟୁ	ସୂର୍ଯ୍ୟକାନ୍ତ ମଲିକ	୨୭୫
ଏକପଦୀ ସମ୍ଭାର	ରୋହିତ ସେଠୀ	୨୮୦
ତୁମ ପାଇଁ ସିନା	ଅଜୟ କୁମାର ବେହେରା	୨୮୨
ଫେରିଲୁ ତୁମ ନାମର ମୋ ଚଠି	ମେନନ୍ ସାହୁ	୨୮୪
ଜୀବନ	ରାଧାରାଣୀ ରାଉଳ	୨୮୫
ରୂପାନ୍ତର	ପଙ୍କଜିନୀ ଭେଇ	୨୮୬
ଶୀତ ସକାଳ	ଲଲିତେନ୍ଦୁ ବାରିକ	୨୯୪
ରଙ୍ଗତୁଳୀ	ମିତ୍ରଭଦ୍ରୁ ବିଶ୍ୱାଳ	୨୯୫
ସମ୍ପର୍କ	ନରଂଜନ ପଧାନ	୨୯୭
କଳାକର ଶ୍ରୀ ଜଗନ୍ନାଥ	ପ୍ରଦୀପ କୁମାର ଜିଲିକାରା	୨୯୮
ପାତାଳୀ ଶ୍ରୀକ୍ଷେତ୍ରରେ ଦିବ୍ୟ ଅନୁଭୂତି	ଶୁଭ୍ରାଂଶୁ ଶେଖର ପାଢୀ	୩୦୨
ମୋ ଗାଆଁ	ଜଗନ୍ନାଥ ପ୍ରଧାନ	୩୦୫

ମୁଁ ଦାଦନ କହୁଛି	ସନାତନ ଦାସ	୩୦୬
ଦଶମ ଶ୍ରେଣୀଙ୍କୁ ବିଦାୟ	ସେବକାନ୍ତ ନନ୍ଦ	୩୦୮
ଅଜଣା ପ୍ରେମ	ଶୋଭାଗିନି ବିଶି	୩୧୦
ଡିଜିଟାଲ ଦୁନିଆ	ରୁକ୍ମିନ୍ ସାହୁ	୩୧୨
କେବେ ଯଦି ପୁଣି ଦେଖାହୁଏ	ବିଭୂତି ରଞ୍ଜନ ପାଳଗ୍ରାହୀ	୩୧୩

ଆସ୍ତଳକ

ଫେନ ପତବା କାଁଥି	ଶୁକଦେବ ସାହୁ	୩୧୬
ପରକୁଡିରୁ ଉତ୍ତରେନ୍	ସୁନୀଲ କୁମାର ଅଗସ୍ତି	୩୧୮
ହଜି ଜଉଛେ ରାମ୍	ସହଦେବ ଧରୁଆ	୩୧୯
ପୁଡ଼ାବା ଆଗୁ କହୁଛେ ରାବନ୍	ସତ୍ୟନାରାୟଣ ମିଶ୍ର	୩୨୨
କଲିଯୁଗର ମୁନୁଷ୍ ଚଲନ୍	ବାଙ୍କାବିହାରୀ ମହାକୁର	୩୨୪
ଫଲସା ଫୁଲ	ଏମ୍ ବିଜୟ କୁମାର	୩୨୬

ଶିଶୁ ବିଭାଗ

ନୂଆ ଶାଗ ବେସର	ଡଃ ରଞ୍ଜିତ କୁମାର ସାହୁ	୩୩୦
ଆମ ଘର	ଅମରନାଥ ବାରିକ୍	୩୩୪
ଫଗୁଣ ମାସଟି ଭଲ	କୁଞ୍ଜବିହାରୀ ସାହୁ	୩୩୬
ପ୍ରବାସୀ ପକ୍ଷୀ ଓ ଚଳିକା	ନୀଳମାଧବ ସାହୁ	୩୩୭
କର୍ମନିଷ୍ଠ ମଧୁସ୍ମିତା	ଅଶୋକ କୁମାର ପ୍ରଧାନ	୩୪୧
ସୌଦାମିନୀ	ଧରିତ୍ରୀ ଦାସ	୩୪୨
ଚନ୍ଦ୍ର	ରିୟାନ୍ତ ପଣ୍ଡା	୩୪୪

www.vedantimagazine.com

ମାର୍ଚ୍ଚ - ୨୦୨୧

ମାର୍ଚ୍ଚ ମାସରେ ପଢୁଥିବା ପର୍ବପର୍ବାଣୀ	ସଂଗୃହୀତ	୩୪୫
ଚନ୍ଦ୍ର କଥା କହେ	ବେଦାନ୍ତୀ ପରିବାର	୩୪୬

[ଜ୍ଞାନକୁ ପରିମାର୍ଜିତ କରୁଥିବା ଏକ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ପାରିବାରିକ ମାସିକ ପତ୍ରିକା]

...ପ୍ରତ୍ୟେକ ଓଡ଼ିଆଙ୍କ ପାଇଁ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଓଡ଼ିଆରେ ପ୍ରକାଶିତ ଏକ ପାରିବାରିକ ଇ-ପତ୍ରିକା...

(ଅଗଷ୍ଟ ୧, ୨୦୧୫ରୁ ପ୍ରତିମାସରେ ପ୍ରକାଶିତ)

ଯୋଗାଯୋଗ

Whatsapp:+ 91 9594993733

ଭ୍ରାମ୍ୟଭାଷ - +91 9594993733

Website: www.vedantimagazine.com

Email ids:

vedantimagazine@gmail.com

editor.vedantimagazine@gmail.com

କଣା ଭାଇ

ଡକ୍ଟର ବିଜ୍ଞାନୀ ଦାସ

ବହୁତ ଦିନ ପରେ କଣା ଭାଇଙ୍କ ସହିତ ଦେଖା । ମନରେ ବିଶ୍ୱାସ ବି ଆସୁନଥିଲା ଯେ ସେଦିନର ସମସ୍ତଙ୍କର ସେ ବୋଲିକର କଣା ଭାଇ ଆଜି ଦେଶର ଜଣେ ସୁପ୍ରସିଦ୍ଧ ବୈଜ୍ଞାନିକ । ବମ୍ବେ ସହରରେ ଜଣେ ପ୍ରତିଷ୍ଠିତ ଓଡ଼ିଆ ଓ ଦୁଇଟି ସଫଳ ଡାକ୍ତର ଏବଂ ଆଉ ଜଣେ ସଫଳ ବୈଜ୍ଞାନିକ ପୁତ୍ରଙ୍କର ଜନକ ।

ମନ ପୁଣି ଥରେ କଣା ଭାଇଙ୍କ ମୁହଁକୁ ଚାହିଁଲି । ହାଇସ୍କୁଲର ସୁବର୍ଣ୍ଣ ଜୟନ୍ତୀ ପାଳନ ଉପଲକ୍ଷେ ହେଉଥିବା ସମ୍ବର୍ଦ୍ଧନା ସଭାରେ ଚାରିଜଣ ମୁଖ୍ୟ ଅତିଥି ମଞ୍ଚ ଉପରେ ଉପସ୍ଥିତ ଥିଲେ । କଣା ଭାଇ ଓରଫ କଲ୍ଚରୁ ମିଶ୍ର, ମନ ଅର୍ଥାତ୍ ମନସିନୀ ଦାଶ, ସ୍କୁଲର ପ୍ରଧାନ ଶିକ୍ଷୟିତ୍ରୀ ସୁନନ୍ଦା ଦାସ ଓ ଉଚ୍ଚଶିକ୍ଷା ବିଭାଗର ମନ୍ତ୍ରଣାଳୟର ଜଣେ ପଦସ୍ଥ କର୍ମଚାରୀ ପ୍ରମୋଦ ଶତପଥୀ । ମନ୍ତ୍ରୀଙ୍କର ଆସିବାର ଥିଲା । ହେଲେ ଗ୍ରାମର କେତେକ ଅନ୍ୟ ଏକ ପାର୍ଟି ସମର୍ଥକ ଯୁବଗୋଷ୍ଠୀ ମନ୍ତ୍ରୀଙ୍କ ଆସିବାକୁ ନେଇ ଗଣ୍ଡଗାଳ ଆରମ୍ଭ କରିଦେଇଥିଲେ । ମନ୍ତ୍ରୀଙ୍କୁ କେମିତି କଳାପତାକା ଦେଖେଇବେ ଓ ବିକ୍ଷୋଭ ପ୍ରଦର୍ଶନ କରିବେ ସେଥିପାଇଁ ସମସ୍ତ ପ୍ରସ୍ତୁତି କରିଥିଲେ । ସ୍କୁଲର ଶିକ୍ଷକ, ଶିକ୍ଷୟିତ୍ରୀ ମାନଙ୍କର ନବେଦନକୁ ମଧ୍ୟ ଶୁଣିନଥିଲେ ।

ମନ୍ତ୍ରୀ ଉପସ୍ଥିତ ଥିଲେ ଦୁଏତ ଭଲ ହୋଇଥାନ୍ତା । ଗ୍ରାମର ଏ ବାଳିକା ହାଇସ୍କୁଲଟିକୁ ବିଶେଷ ପରିଚୟ ମିଳିଥାନ୍ତା । ସ୍କୁଲର ସମସ୍ତ ଅସୁବିଧାର ସୁବିଧା ହେବାପାଇଁ କଢ଼ିଟା ସୁଯୋଗ ମିଳିଥାନ୍ତା । ତେବେ ଅନ୍ୟ ପାର୍ଟିର ଯୁବଗୋଷ୍ଠୀର ପିଲମାନଙ୍କୁ ବୁଝେଇବା ଏତେ ସହଜ ନୁହେଁ । ସେମାନଙ୍କୁ ମଦ ପିଇ, ମୁଗ୍ଧ କରି ରଖିବାର ଯେଉଁ ଅସ୍ତ୍ର ସବୁ ସଜିଲ୍ କରି ଆଜିକାଲିର ନେତାମାନେ ରଖିଛନ୍ତି, ସେସବୁ ଆକର୍ଷଣରୁ ଅଧିକ ଆକର୍ଷଣ ଯୋଗେଇବା ହିଁ ଆଜିକାଲି ସଜୋଟ ଲୋକଙ୍କ ପକ୍ଷେ ଅତି କଷ୍ଟକର ।

ତେବେ କଣା ଭଲ କୁଆଡେ ପରମର୍ଶ ଦେଇଥିଲେ, "ଦେଖନ୍ତୁ, ଆପଣମାନେ ଏ ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ଦିନଟି ପାଇଁ ଏକ ସୁନ୍ଦର ଉତ୍ସବର, ସମାବେଶର ପରିକଳ୍ପନା କରିଛନ୍ତି । ତାକୁ ନେଇ ଅଶାନ୍ତି, ଅସନ୍ତୋଷ ଓ କ୍ରାନ୍ତି ଜମା ବି ଭଲ ଲାଗିବନି । ମନ୍ତ୍ରୀ ବରଂ ନ ଆସନ୍ତୁ । ଯଦି ତାଙ୍କ ଆସିବାରେ ଗାଁରେ ଏମିତି ଆନ୍ଦୋଳନ ସୃଷ୍ଟି ହେବାର ଧମକ ଆସୁଛି, ତେବେ ମନ୍ତ୍ରୀଙ୍କୁ ବାଦ ଦିଆଯାଉ । ଆମେମାନେ ଆପଣମାନଙ୍କ ସମସ୍ତ ନବେଦନ ମନ୍ତ୍ରୀଙ୍କ ପାଖରେ ପହଞ୍ଚାଇଦେବୁ । ସେ ଦାୟିତ୍ୱ ମୁଁ ନେଉଛି ।"

ତାପରେ ଆଉ ମନ୍ତ୍ରୀ ଆସିଲେନି । ମନ୍ତ୍ରୀଙ୍କ ବିନା ବି ସବୁକିଛି ସୁନ୍ଦର ଭାବେ, ସୁରୁଖୁରୁରେ ପାଳିତ ହେଲା । ତେବେ କଣା ଭଲଙ୍କର ଏମିତି ଏକ ନୂଆ ରୂପ ମନକୁ ବଡ଼ ବିସ୍ମିତ କରୁଥିଲା । ମନଟା ଖୁଜୁରୁଜୁ ହେଲା । ଏ କଣା ଭଲ, ଯାହାଙ୍କୁ ଦିନେ ସାରା ଗାଁର ଲୋକ ନିଉନ କରି ଦେଖୁଥିଲେ, ସେମାନଙ୍କର ଭୃତ୍ୟ ଭଳି ବ୍ୟବହାର କରୁଥିଲେ, ସିଏ କେମିତି ଏତେ ଦୂରରେ ପହଞ୍ଚିଗଲେ ମ? ବାପରେ ବାପ୍ । କଣ ନ ଦିଶୁଛନ୍ତି କଣା ଭଲ ଆଜି । ସୌମ୍ୟ, ସୁନ୍ଦର ବପୁଧାରୀ ଏକ ସୁଦର୍ଶନ, ଭଦ୍ରଲୋକ । ତାଙ୍କ ଆଖିକୁ ଭଲଭାବେ ନିରୀକ୍ଷଣ କରି ଦେଖିବାକୁ ଇଚ୍ଛା ହେଉଥିଲା ମନର । ଆଜିବି ତାଙ୍କ ଆଖି ସେମିତି କଣା ଅଛି ନା, ସିଏ କିଛି ପ୍ଲାଷ୍ଟିକ୍ ସର୍ଜରୀ କରି ଠିକ୍ କରେଇ ଦେଇଛନ୍ତି ? ହେଲେ ସେ ସଭାମଞ୍ଚରେ ସେମିତି କିଛି ସୁଯୋଗ ମିଳନଥିଲା । ସିଏ ମଧ୍ୟ ଚଷମା ପିନ୍ଧିଥିଲେ । ତାପରେ ଏମିତି ଏକ ବୟସରେ ସିଏତ ଆଉ ଯାଇ ତାଙ୍କ ପାଖରେ ଠିଆହୋଇ ପଚାରିନଥାନ୍ତା ନା, "ହେ କଣା ଭଲ, ଦେଖେଇଲ, ଦେଖେଇଲ ତମ ଆଖି, ସେମିତି କଣା ଅଛି ନା ଠିକ୍ ହୋଇଯାଇଛି ?"

ହେଲେ ସଭା ସରିବା ପରେ କଣା ଭଲ ହିଁ ନିଜ ଚରଫରୁ ମନକୁ ଡାକି ପଚାରିଥିଲେ, "ତୁ ରହୁଛୁ ତ କିଛିଦିନ ଗାଁରେ? କାଲିର ଯେଉଁ ସଭା ଅଛି, ସେଇଟା ପାଇଁ ତୁ ରହିବୁ ନା ନାହିଁ? ତୋ ସାଙ୍ଗରେ ଗପିବାକୁ ବହୁତ ଇଚ୍ଛା ହେଉଛି । ଆମେରିକାରେ ରହୁଛୁ ପରା । କେଉଁଠି ?"

"ମୁଁ ଓହ୍ଲିଂଚନ୍ ଡିସି ପାଖରେ ରହେ । ମେରୀଲଣ୍ଡ ରେ ।"

"ତୋ ଠିକଣା ଦେବୁ ତ । ଫୋନ୍ ନମ୍ବର ଓ ଇମେଲ୍ ମଧ୍ୟ ଦେବୁ । ମୋ ପୁଅ, ବୋହୂ ବି ଆମେରିକାରେ ରହୁଛନ୍ତି । ନିୟୁଜ୍ ରାଜ୍ୟରେ । ଆମେ ଗତବର୍ଷ ଯାଇଥିଲୁ । ହେଲେ ମୋ ପାଖରେ ତ ତୋର ଫୋନ୍ ନମ୍ବର ନଥିଲା । ତେଣୁ ଯୋଗାଯୋଗ କରିପାରିଲିନି ।"

"ନିଶ୍ଚୟ କଣା ଭାଇ । ତମ ସହିତ କାଲି ନିଶ୍ଚୟ ଦେଖାହେବ । ଆମେ ସେଇଠି ବେଶି ଗପିବା । ତମକୁ ବି ଏମିତି ସଫଳ ଦେଖି ମତେ ଭାରି ଭଲ ଲାଗୁଛି । ଯେମିତି ଲାଗୁଛି ଗୋଟିଏ ପରୀ ରାଜର କାହାଣୀ । ମୁଁ ତ ବିଶ୍ୱାସ କରିପାରୁନି ।"

"କଣା ଭାଇ" ବୋଲି ସମ୍ବୋଧନ କରିବା ପରେ ମନକୁ କେଜାଣି କାହିଁକି ଦୋଷୀ ଦୋଷୀ ଲାଗିଲା । ଏତେ ବଡ଼ଲୋକ । ତାଙ୍କୁ ସିଏ ଏମିତି ଭାବେ ସମ୍ବୋଧନ କରିବା କଣ ଠିକ୍ ହେଲା ? ସେଇଟା ତା ମୁହଁରେ ଦିଶିଗଲା । କଣା ଭାଇ ପଚାରିଲେ, "କଣ ଭାବୁଛୁ କି ? ତୋ ମୁହଁରେ ଏମିତି ପ୍ରତିଫଳନ । ଯେମିତି କଛି ଗୋଟିଏ ମସ୍ତବତ ଭୁଲ୍ କରିଦେଇଛୁ । କୋଉଠି କଛି ଛାଡ଼ିଆସିନୁ କି ଭୁଲିଯାଇନୁ ତ?"

"ନା । ସେମିତି କଛି ନୁହେଁ । ଅସଲ କଥା ହେଲା .... ।"

"ମତେ କଣା ଭାଇ ବୋଲି କହିଦେଲୁ । ହେଲେ ମୁଁ ସେମିତି କଛି ଭାବେନି । ଏ ଗାଁରେ ମୁଁ ତ କଣା ନାମରେ ପରିଚିତ ନା । ବରଂ ମୁଁ ଖୁସି ଅନୁଭବ କରୁଛି ଯେ ତୁ ଏତେଦିନ ପରେ ବି ମତେ ସେମିତି ଖୋଲା ହୃଦୟରେ, ନିଷ୍ଠପଟ ମନରେ ସମ୍ବୋଧନ କରିଛୁ । ଜାଣିଛୁ, ଭଲି ଅପା ମତେ ଏବେ କଣ ସମ୍ବୋଧନ କରୁଛି ?"

"କଣ ?" - ମନ ମନରେ କୈତୁହଳ ।

"ଭାଇ କଲ୍, ମତେ କଛି କହିଲ କି ?"

"ବାଃରେ କଣା ଭାଇ । ଭଲି ଅପା ସେମିତି କହୁଛି । ମୁଁ ତ ବିଶ୍ୱାସ କରିପାରୁନି ।" - ମନ ମନରେ ଭଲି ଅପାର ସ୍ମୃତି ଆସିଗଲା ଓ ସିଏ ବହେ ହସିଲା ।

ହଠାତ୍ ମନ ମନରେ ଆଉ ଗୋଟିଏ ପ୍ରଶ୍ନ ଆସିଲା, "ଆଛା କଣା ଭାଇ, ଭଲି ଅପା କଣ ପାଇଁ ଆସିନି ? ତମେ ତ ନିଶ୍ଚୟ ଜାଣିଥିବ ।"

"ତୁଲି ଅପାର ନୂଆ ନାତୁଣୀଟିଏ ହୋଇଛି । ସିଏ ତାର ସେବା କରୁଛି । ତାର ଭାରି ଇଚ୍ଛାଥିଲା ଆସିବାକୁ । କହୁଥିଲା, ମନ କେତେଦିନ ପରେ ଆସିବ, ଚିକେ ଦେଖୁଥାନ୍ତି । ହେଲେ ଯୋଗକୁ ଏହି ସମୟରେ ତାର ନାତୁଣୀଟିଏ ହେଲା । ସିଏ ଏବେ ଗୁଡ଼ରକେଲରେ ତା' ଝିଅ ପାଖରେ ଅଛି ।"

ମନ ପୁଣି ପଚାରିଲା, "ତମେ କଣ ଆଜି ଆମ ଗାଁରେ ରହୁଛ ନା ତମ ଗାଁକୁ ଫେରିଯିବ ।"

"ମୋ ଭ୍ରାତୃଭ୍ରାତୃ ଗାଡ଼ି ନେଇ ଆସିବ । ମୁଁ ଆମ ଗାଁକୁ ଫେରିଯିବି । ଏଠିତ ମାମୁଁଘରେ କେହି ଏବେ ରହୁନାହାନ୍ତି । ଘର ସେମିତି ଖାଲି ପଡ଼ିଛି । ଅବଶ୍ୟ ମୋ ପୁତୁରା ପାଖରେ ଚାଲି ଅଛି । ହେଲେ ଏକା କାହିଁକି ସେଠି ରହିବି ?"

"ହୁଏ ହେଲା, ତମେ ତାହେଲେ କାଲି ସକାଳେ ଆମ ଘରକୁ ଆସୁନ । ଧୂଳି, ଦଶତା ବେଳକୁ । ଆମେ ତାହେଲେ ଭଲରେ ଘଣ୍ଟାଏ କଥା ହୁଅନ୍ତେ । ସୁଲୁକୁ ଗଲେ ସେଠି ହଠାତ୍ ସମସ୍ତେ ଘେରିଯିବେ । ଭଲରେ କଥା ହୋଇପାରିବନି । ତମଠାରୁ ବହୁତ କିଛି ଶୁଣିବାର ଅଛି ।"

ମନର ଅବୁଝେଇ ଏତି ନପାରି କଣ ଭଲ "ହୁଁ" ଭରିଲେ ।

ଏହି ସମୟରେ ଜଣେ ଛାତ୍ରୀ ଆସି ସେମାନଙ୍କୁ ଭେଜନ କରିବା ପାଇଁ ଭିତରକୁ ଡାକିଲେ । ଭେଜନ ସମୟରେ ସୁଲୁର ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଶିକ୍ଷକ, ଶିକ୍ଷୟିତ୍ରୀଙ୍କ ସହିତ ସୁଲୁର ଭବିଷ୍ୟତକୁ ନେଇ ଅନେକ ଆଲୋଚନା ଚାଲିଲା । ତେଣୁ କଣ ଭଲଙ୍କ ସହିତ ବ୍ୟକ୍ତିଗତ କିଛି ଆଲୋଚନା କରିହେଲାନି ।

ସେଦିନ ରାତିରେ କଣ ଭଲଙ୍କର ଅନେକ ସ୍ମୃତି ମନକୁ ଆସିଲା । ତା ସହିତ ତୁଲି ଅପାର ବି । ସିଏ ଗୁଳିଶି ବର୍ଷ ତଳର କଥା । ସେତେବେଳେ କଣ ଭଲ ଆସି ମନର ଗାଁରେ ରହି ପାଠ ପଢୁଥିଲେ । ତୁଲି ଅପା କଣ ଭଲ ଠାରୁ ତିନି ବର୍ଷ ବଡ଼ । ହେଲେ ଏମିତି ବ୍ୟବହାର କରେ ଯେମିତି ସିଏ କଣ ଭଲର ଗାର୍ଡିଆନ୍, ବସ୍ତୁ, ମାଲିକ ସବୁ କିଛି । କଣ ଭଲ ପ୍ରକୃତରେ କଣ କି ନୁହେଁ ସେକଥା ଭଲଭାବେ ଜାଣିନି ମନ କି ତାଙ୍କ ଆଖିକୁ ଯାଇ ପରୀକ୍ଷା କରିନି । ହେଲେ ସିଏ ଏମିତି କାମ କରନ୍ତି ଯେ, ତାଙ୍କୁ କଣ ନକହି ରହିହେବନି । ସିଏ ଗୁଲୁଥିବେ ତ ତେଲ ବୋତଲ ଆଗରେ ଥିବ ଜାଣିପାରିବେନି । ତେଲ

ବୋତଲରେ ଗୋଡ଼ ମାରିଦେବେ, ସବୁ ତେଲ ଭାଳ ହେଇଯିବ । ସେଇଠି ଜିନିଷ ଥିବ, ତାଙ୍କୁ ଦେଖାଯିବନି । କେତେ କାତ ଗୁସ୍ ଭଙ୍ଗିଛନ୍ତି । କପ୍, ପ୍ଲେଟ୍ ଭଙ୍ଗିଛନ୍ତି । ଗାଳ ବି ଶୁଣନ୍ତି । ହେଲେ ଯେଉଁ କଥାକୁ ସେଇ କଥା । ତାଙ୍କ ମାମୁଁ କାହାଘରକୁ ପୂଜାପାଠ କରିଗଲେ କଣ ଭାଇକୁ ସାହାଯ୍ୟ କରିବା ପାଇଁ ନଥାନ୍ତି । ହେଲେ ସେଠି ସବୁ ଅଘଟଣ ଘଟାନ୍ତି କଣ ଭାଇ । ଧରେ ଦୀପରେ ଘିଅ ଦେବେ କଣ, ମହୁ ଭାଳଦେଲେ । ଦୀପ ଜଳିବ କଣ, ଲିଭିଗଲା । ଗୃହସ୍ଥ ବଡ଼ ଚଢ଼ିଲେ । "ଆପଣଙ୍କ ଭଣଜା କଣ ଅନ୍ଧ ନା କଣ, କଛି ଜାଣି ପାରୁନାହାନ୍ତି ?" ତାଙ୍କ ମାମୁଁ ବି ଭାରି ଚଢ଼ିଲେ, "ହଁ ସେଇଟା କଣ ।" ସେଇଦିନରୁ ତାଙ୍କ ନା କଣ ହେଇଗଲା ।

ଧରେ ମନେ ଅଛି ତୋଟାରେ କେମିତି ଡାକି ଅପା କଣ ଭାଇଙ୍କୁ ସମସ୍ତଙ୍କ ସାମନାରେ କାନଧରି ଉଠିବ କରେଇଥିଲା । ମେ ମାସ । ତୋଟାରେ ଆମ୍ବ ଗଛ ସବୁ ପାତଲ ଆମ୍ବରେ ଭର । ଚିକେ ପବନ ହେଲେ ସବୁ ଛୁଆ ଦୌଡ଼ିଯାଆନ୍ତି ତୋଟାକୁ । ଆମ୍ବ ପଡ଼ିବ ଓ ସେମାନେ ସାଉଁଟିକ ଆଣିବେ । ଡାକି ଅପା କଣ ଭାଇକୁ ନେଇ ଯାଇଥାଏ । ମନ ବି ତା' ବଡ଼ ଅପା ସହିତ ଯାଇଥାଏ । ଯେତେବେଳେ ଆମ୍ବଟିଏ ପଡ଼େ ସେମାନେ ସବୁ ଛକକ ରହିଥାନ୍ତି । କିଏ ଯାଇ ଆମ୍ବକୁ ପ୍ରଥମେ ସଂଗ୍ରହ କରିବ । ମନ ବଡ଼ ଚତୁର । ତାକୁ ସବୁ ଆମ୍ବ ଦିଶେ ଓ ଆମ୍ବ ପଡ଼ିବାର ଶବ୍ଦ ବି ସିଏ ବାରିପାରେ । ହେଲେ କଣ ଭାଇଙ୍କୁ କଛି ବି ଦେଖାହେବନି । ସିଏ ସେଇଠି ଥିବେ । ହେଲେ ଆମ୍ବ ତାଙ୍କୁ ଦିଶିବନି । ମନ ଯାଇ ତାଙ୍କ ପାଦ ପାଖରେ ପଡ଼ିଥିବା ଆମ୍ବ ଗୋଟେଇ ଆଣିବ, ହେଲେ କଣ ଭାଇ ଅଣ୍ଟାଳ ହେଉଥିବେ । ଡାକି ଅପା ଭାରି ରାଗିଗଲା । କଣ ଭାଇଙ୍କୁ କହିଲା, "ଆଛା, ତୁ କଣ କରିବୁ ଜୀବନରେ କହିଲୁ ? ତୁ ସେଇଠି ଠିଆ ହେଇଛୁ, ତୋ ପାଖରେ ଆମ୍ବ ପଡ଼ିଛି, ତତେ ଦେଖାଯାଉନି । ଖାଲି ଗେଫେଇରୁ । କୌଣସି କାମକୁ ନୁହେଁ । ପରବର୍ତ୍ତୀ ଆମ୍ବ ପଡ଼ିଲେ ତୁ ଯଦି ନ ପାଇଛୁ ନା, ତତେ ଏଠି କାନ ଧରି ଉଠିବ କରେଇବି, ଆଉ ଏକଗୋଡ଼ିଆ କରି ଠିଆ କରେଇବି । ଆଜି ତୋର ଘରେ ଖାଇବାପିଇବା ବନ୍ଦ ।"

ପରବର୍ତ୍ତୀ ଆମ୍ବ ବି ମନ ପାଇଲା । କଣ ଭାଇ ନୁହେଁ । ଡାକି ଅପା କଣ ଭାଇଙ୍କୁ ଦେଲା । କାନ ଧରି ଦଶଧର ଉଠିବ କରେଇଲା । ତାପରେ ଏକଗୋଡ଼ିଆ କରି ଠିଆ କରେଇଲା । ତୋଟାର ମାଲିକ ଯେତେବେଳେ ଆସିଲେ, ସେତେବେଳେ ସମସ୍ତେ ତାଙ୍କୁ ଲୁଚ ଘରକୁ ପଳେଇଆସିଲେ । ହେଲେ ଏକଗୋଡ଼ିଆରେ ଠିଆ ହୋଇ ରହିଥିଲେ କଣ

ଭଲ । ତୋଟା ମାଲିକ ତାଙ୍କୁ ପଚାରିଲେ, "ଆରେ ତୁ ସେମିତି ଠିଆଟା କାହିଁକି ହେଇକି ରହିବୁ ? କାହିଁ, କୋଉଠି ଆମ୍ଭ ସବୁ ରଖୁବୁ ?" ଦେଖିଲୁ ବେଳକୁ ତାଙ୍କ ପାଖରେ ଆମ୍ଭ କୁଆଡୁ ଆସିବ ? ତୋଟା ମାଲିକ ଭାବିଲୁ ପିଲଟା ବୋଧହୁଏ ସେଇ ବାଟ ଦେଇ କୁଆଡେ ଯାଉଥିଲୁ କି କଣ, ପଡ଼ିପୁଡ଼ି ଗଲୁ । ସେଥିପାଇଁ ଆଉ କିଛି କହିଲୁନି । ହେଲେ ସେଦିନ ତଲି ଅପା ତାଙ୍କ ଖାଇବା ବନ୍ଦ କରିଦେଇଥିଲୁ । ଶେଷରେ, ନିଜେ ସଂଗ୍ରହ କରିଥିବା ଆମ୍ଭରୁ ନେଇ ମନ ତାଙ୍କ ଘରେ କିଛି ଦେଇଆସିଲୁ ଓ କହିଲୁ, "ତଲି ଅପା, ଏବେ ତ ତୁ କଣ ଭଲକୁ ଖାଇବାକୁ ଦେ । ବିଚର ଭୋକିଲୁ ରହିବେ । ସମସ୍ତେ ତାଙ୍କ ଆଗରେ ଖାଇବ ।" ଅସଲ କଥା ହେଲୁ, କଣ ଭଲଙ୍କର ମାମୁଁ ସବୁବେଳେ ବାହାରେ ଥାଆନ୍ତି । ତାଙ୍କୁ ଘରର ଭିତର ଖବର ଜଣା ନଥାଏ । ଆଉ ତାଙ୍କ ମାଲିକର ବି ହଜାର କାମ ଥାଏ ।

କେତେବେଳେ ଧାନ ଉଠିଲେବେ ତ କେତେବେଳେ ଗୋରୁଗାଈକୁ ଖାଇବାକୁ ଦେବେ, ପୁଣି ରୋଷେଇ କରିବେ । ତେଣୁ ତଲି ଅପା ହିଁ ଘରର ମାଲିକାଣି । ଆଉ କଣ ଭଲଙ୍କର ଭାଗ୍ୟ ସେଇ ତଲି ଅପା ହାତରେ ହିଁ ଥାଏ । ସିଏ ଉଠି କହିଲେ କଣ ଭଲ ଉଠନ୍ତି, ବସ୍ କହିଲେ ବସନ୍ତି ।

କଣ ଭଲଙ୍କର ସରଳତା ପାଇଁ ଅନ୍ୟ ସମସ୍ତେ ବି ତାଙ୍କୁ ସେମିତି ବ୍ୟବହାର କରୁଥିଲେ । କିଏ କହିବ, "ଆରେ କଣ, ଚିକେ ଗୋଡ଼ଟା ମୋଡ଼ିଦେଲୁ ।" କଣ ଭଲ ବିନା ପ୍ରତିବାଦରେ ଗୋଡ଼ ମୋଡ଼ିଦେବେ । କିଏ କହିବ, "ଆରେ କଣ, ଚିକେ ଗଲୁ ଦୋକାନରୁ ତେଲ ନେଇଆସିବୁ ।" ସିଏ ସେକଥା ବି କରିବେ । ଏମିତି ବିଲରୁ ତରଭୁଜ ଆଣିବା ଠାରୁ ଆରମ୍ଭ କରି କୁଅରୁ ପାଣି କାଢ଼ିବା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ କାମ ବି ସିଏ କରିଦିଅନ୍ତି । ମନର ବେଳେବେଳେ ଦୟା ହୁଏ । ମନକୁ ତା' ଜେଜେମା ଯେତେବେଳେ ଯାହା ଭଲ ଜିନିଷ ଖାଇବାକୁ ଦିଅନ୍ତି, ସିଏ ନେଇ ଅଧା ତଲି ଅପାର ଅଜାଣତରେ କଣ ଭଲକୁ ଦେଇଆସେ । ତେବେ ଗୋଟିଏ ଗୁଣ କଣ ଭଲଙ୍କର ଭଲ ଥିଲା । ସିଏ ସବୁକଥା ଠିକ୍ ରେ ଶୁଣନ୍ତି । ସେଥିପାଇଁ କ୍ଲାସ୍ ରେ ଫାଷ୍ଟ ହୁଅନ୍ତି । ମାଷ୍ଟର ଯାହା ପଢ଼ାନ୍ତି, ସିଏ ସବୁ ମୁଣ୍ଡର ରଖୁଥାନ୍ତି । ସେଇ ଗୋଟିଏ କାରଣ ପାଇଁ ତାଙ୍କ ମାମୁଁ ମାଲିକ ତାଙ୍କୁ ବାହାବା କରନ୍ତି । ସପ୍ତମ ଶ୍ରେଣୀରେ ବୃତ୍ତି ପାଇ କଣ ଭଲ ସହରକୁ ପଢ଼ିବାକୁ ଚାଲିଗଲେ । ତା' ପରଠାରୁ ମନର ଆଉ ତାଙ୍କ ସହିତ ଭଲରେ ଦେଖାହୋଇନି । କାରଣ, ମନ ବି ବଡ଼ ଝିଅଟିଏ ହୋଇଗଲା ଓ ସବୁ କଟକଣା ତା' ଉପରେ ଜାରି ହୋଇଗଲା । ପୁଅମାନଙ୍କ ସହିତ ଅତି ମିଳାମିଶା କରିବାକୁ

ସେ ସମୟରେ ଭଲ ଦୃଷ୍ଟିରେ ନିଆ ଯାଉନଥିଲା । ଅତଏବ, କଣା ଭଲ କେବେ ଗାଁକୁ ଆସିଲେ ବି ଏମିତି ଦେଖା ହେଉଥିଲା, ହେଲେ ମନ ଆଉ ବେଶି ଗପୁନଥିଲା କି ମିଶୁନଥିଲା । ସେମାନେ ଆଉ ସେ ବୟସରେ ତୋଟାକୁ ଆମ୍ଭ ସାଉଁଟିବା ପାଇଁ ଯାଉନଥିଲେ ।

ତାପରେ ମ୍ୟାଟ୍ରିକ୍ ପରୀକ୍ଷା ସରିବା ପରେ ମନ ମଧ୍ୟ ସହର ଯାଇ କଲେଜରେ ପଢ଼ିଲା । ଶେଷରେ ବାହା ହୋଇଗଲା ଓ ଆମେରିକା ଚାଲିଗଲା । ବିଗତ ଚାଳିଶ ବର୍ଷ ଭିତରେ କଣା ଭଲ କଥା ସିଏ ଏତେଟା ଭାବିନଥିଲା କି ତାଙ୍କ ତାଙ୍କ ସହିତ ଭେଟ ହୋଇନଥିଲା । ଅସଲ କଥା ହେଲା ମନକୁ ବି ନଜ ଗାଁରେ ଅଧିକ ସମୟ କେଟେଇବାକୁ ଅବସର ମିଳୁନଥିଲା । ବର୍ଷେ ଦୁଇବର୍ଷରେ କେବେ ଯଦି ଆମେରିକାରୁ ଫେରୁଥିଲା ତ, ଶାଶୁ ଘରେ ଓ ଶାଶୁଘରର ସଂପର୍କୀୟଙ୍କୁ ନେଇ ବିତି ଯାଉଥିଲା ସେସବୁ ସମୟ । ଛୁଟି ସରିଯାଉଥିଲା । ତାପରେ ତାଙ୍କ ଘରର ବି କେହି ଗାଁରେ ରହୁନଥିଲେ । ସମସ୍ତେ ଏବେ ଭୁବନେଶ୍ୱରରେ ହିଁ ରହୁଥିଲେ । ସାନ ଭାଇ ସେଠି ଡାକ୍ତର ଥିଲା । ବଡ଼ ଘରଟିଏ ତିଆରି କରେଇଥିଲା ଓ ବାପା, ବୋଉ ସେଇଠି ହିଁ ରହୁଥିଲେ । ସେତେବେଳେ ଗାଁକୁ ଆସିଲେ ଘଡ଼ିଏ, ଦୁଇଘଡ଼ି ପାଇଁ ଆସୁଥିଲା, ପୁଣି ସଞ୍ଜବେଳକୁ ଶାଶୁଘରକୁ ଫେରି ଯାଉଥିଲା । ତାପରେ କଣା ଭଲଙ୍କର ତ ସେଇଟା ନଜ ଗାଁ ନଥିଲା । ତାଙ୍କ ସହିତ ଦେଖା ବି କେମିତି ହୁଅନ୍ତା ? ଏତେ ବର୍ଷ ପରେ ବାଳକା ବିଦ୍ୟାଳୟର ସୁବର୍ଣ୍ଣ ଜୟନ୍ତୀ କରୁଥିବାରୁ ସେମାନେ ସେ ଅଞ୍ଚଳର ସମସ୍ତ ପ୍ରତିଷ୍ଠିତ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କ ସହିତ ଯୋଗାଯୋଗ କରିଥିଲେ । ସେଇଥି ପାଇଁ କଣା ଭଲଙ୍କୁ ବି ନମନ୍ତ୍ରଣ କରାଯାଇଥିଲା ଓ ସିଏବି ଆସିବାକୁ ରାଜି ହୋଇଯାଇଥିଲେ ।

ତା' ପରଦିନ କଣା ଭଲ ସତରେ ଦିନ ନଅଟା ବେଳକୁ ଆସି ମନ ଘରେ ପହଞ୍ଚିଲେ । ମନର ଭଉଜ ରୁହା ଓ ଜଳଖିଆ ସବୁ ପ୍ରସ୍ତୁତ କରିଥିଲେ ଓ ମନ ଏବଂ କଣା ଭଲ ଭ୍ରଲ୍‌ରୁମ୍ ରେ ବସି ଗପ ଜୋଡ଼ିଲେ । କଣା ଭଲଙ୍କର ମନ ବିଷୟରେ ଜାଣିବାକୁ ଆଗ୍ରହ ଯେତିକି ଥିଲା, ମନର ତାଙ୍କ ବିଷୟରେ ଜାଣିବାକୁ ତାଠାରୁ ଅଧିକ ଆଗ୍ରହ ଥିଲା । ଏମିତି ଏକ ଦୀନହୀନ ଭଲ ଶୈଶବ କଟେଇଥିବା ଛୁଆଟି ସତରେ କେମିତି ଏମିତି ପରିବର୍ତ୍ତନ ହୋଇଗଲା । ସେଇଟାକୁ ହିଁ ଭାଗ୍ୟ କୁହାଯାଏ ।

ମନ କହିଲା, "କଣା ଭଲ, ତମେ ଆରମ୍ଭ କର । ତମେ ତ ଛୋଟ ବେଳେ ମୋଠାରୁ ବି ଭଜତାରେ ଛୋଟ ଥିଲ । ହଠାତ୍ ଏତେ ଡେଙ୍ଗା, ଏମିତି ଗୋରୁ, ପୁଣି ବିଶିଷ୍ଟ ବୈଜ୍ଞାନିକ,

କେମିତି ହେଇଗଲା ଯେ ? ମୁଁ ସେଥିପାଇଁ ବହୁତ ଖୁସି । ହେଲେ, ତମକୁ ନ ଦେଖୁଥିଲେ ସତରେ ମୁଁ ବିଶ୍ୱାସ କରିନଥାନ୍ତି ।"

କଣା ଭାଇ ହସିଲେ । "ତୁ ଠିକ୍ କହିଛୁ ମନ । ମୋ ଜୀବନ ସତରେ ଗୋଟିଏ ମିର୍କଲ । ନହେଲେ ମୋ ଭଲ ପିଲାର ଭବିଷ୍ୟତ ତ କେବଳ ଏ ଚରଣ ଭଲ ହିଁ ହେବାର ଅନୁମାନ କରିହେବ ।"

ଚରଣ କଣା ଭାଇଙ୍କର ଦାଦା ପୁଅ ଭାଇ । ସିଏ ତାଙ୍କ ଗାଁରେ ରହି ପାଠ ପଢୁଥିଲା । ସେ ସ୍କୁଲର ଭଲ ଅଧ୍ୟାପକ ନଥିଲେ । କଣା ଭାଇ ସିନା ଆସି ତାଙ୍କ ମାମୁଁଘରେ ରହି ପଢ଼ିଲେ, ହେଲେ ଚରଣ, ନଜ ଗାଁରେ କିଛି ସୁଯୋଗ ପାଇଲାନ । କଷ୍ଟେକଷ୍ଟେ ଦୃତୀୟ କ୍ଲାସ୍ ରେ ମ୍ୟାଟ୍ରିକ୍ ପାସ୍ ଘରେ ଗାଁରେ ରହୁଛି । ଅନ୍ୟପଟେ ଭଲ ସ୍କୁଲ୍ ରେ ପଢ଼ିବାର ସୁଯୋଗ ପାଇ ଓ ବୃତ୍ତି ପାଇ କଣା ଭାଇ ପ୍ରଥମ ପାହାଚ ଉଠିଗଲେ । ତାପରେ ମ୍ୟାଟ୍ରିକରେ ଭଲ କରି ସ୍କଲର୍ସିପ୍ ପାଇ ଭଲ କଲେଜ୍ ରେ ପଢ଼ିଲେ ଓ ଦ୍ୱିତୀୟ ପାହାଚ ଉଠିଲେ ।

ମନ ପଚାରିଲା, "ତମେ କଣ ଏକା ଆସିଛ ? ଭଉଜ ଆସିନାହାନ୍ତି ?"

"ସିଏ କଟକରେ ଅଛନ୍ତି । ହୋଟେଲ୍ ରେ ।"

"ସିଏ କଣ ଗାଁରେ ଚଳିପାରିବେନ ବୋଲି ଆସିଲେନ ? ନହେଲେ ଏକା ହୋଟେଲରେ କାହିଁକି ଅଛନ୍ତି ?"

"ସିଏ ଗୋଟିଏ କାହାଣୀ । ତୋ ଭଉଜକୁ ଏ ଗାଁରେ ପଶିବାକୁ ଦିଆଯାଇନଥିଲା । ତାକୁ ଜୀବନରେ ମାରିଦେବାକୁ ସୁପାରି ଦିଆଯାଇଥିଲା । ସେଇଥିପାଇଁ ।"

"ଏସବୁ କଣ କହୁତ କଣା ଭାଇ । ନା ସେମିତି ଜୋକ୍ କରୁଛ । କାହିଁକି ସିଏ କଣ ଏମିତି କଲେକ ?"

"ସିଏ ଖ୍ରୀଷ୍ଟ ଧର୍ମର ଝିଅ । କେଉଁଝର ଜିଲ୍ଲାର ଆଦିବାସୀ ପଲ୍ଲୀରେ ତାଙ୍କ ଘର ।" ମନର ଆଖି ଦୁଇଟି ଉପରକୁ ହୋଇଗଲା । ଏତେ ରୋମାଞ୍ଚକର କାହାଣୀ । ପୁଣି କଣା ଭାଇଙ୍କ ଜୀବନରେ । ବାଃ, ଇଏତ ବଡ଼ ମଜାଦାର ଲଗୁଛି । ଅବଶ୍ୟ ତାଙ୍କୁ ମାରିଦେବାକୁ ଯୋଜନା କରାହୋଇଥିବାଟା ଏତେ ଭଲକଥା ନୁହେଁ ।

କଣା ଭଲ କହି ଚାଲିଥିଲେ, "ମୁଁ ତାଙ୍କୁ କଲେଜରେ ଭେଟିଥିଲି । ସିଏ ମତେ ଭଲ ଲାଗିଥିଲେ । ତାପରେ ଆମେ ଯେତେବେଳେ ବାହା ହେବାକୁ ସ୍ଥିରକଲୁ, ଆମ ଘରେ ସମସ୍ତେ ବିଦ୍ରୋହ କଲେ । ବ୍ରାହ୍ମଣ ଘର ପୁଅ, ଧର୍ମ ନଷ୍ଟ କରିବ । ଏମିତି କରି ବହୁତ ଡ୍ରାମା ଚାଲିଲା । ହେଲେ ମୁଁ ଜିଦ୍ କରି ତାଙ୍କୁ ବିନା ଆଡମ୍ବରରେ କଟକରେ ବାହା ହୋଇପଡ଼ିଲି ଓ ଘରକୁ ନେଇଗଲି । ସେଦିନ ବଡ଼ବାପା ଦୁଇଜଣ ଗୁଣ୍ଡାଙ୍କୁ ଠିକ୍ କରି ରଖିଲେ ଯେ ଆମେ ଫେରିବା ସମୟରେ ଯେମିତି ତାଙ୍କୁ ସେମାନେ ଅପହରଣ କରି ନେଇଯିବେ ଓ ମାରିଦେବେ । କେବଳ ତଲି ଅପା ତାଙ୍କୁ ବଞ୍ଚେଇଦେଲା ।"

"କଣ କହୁଛନ୍ତି ଆପଣ ? ଇଏ ସତରେ ତ ଗୋଟିଏ ଉପନ୍ୟାସର ମାର୍ମ୍ମିକ ଘଟଣା ଭଳି ଲାଗୁଛି ।"

"ହଁ, ତଲି ଅପା ଏ ସବୁ ଜାଣିଥିଲା । କାରଣ ବଡ଼ବାପା ମାମୁଁଙ୍କ ସହିତ ଏ ବିଷୟରେ କଥାବାର୍ତ୍ତା କରିବାକୁ ତାଙ୍କ ଘରକୁ ଯାଇଥିଲେ । ମାମୁଁ ତଲିଅପାକୁ କହିଲେ । ତଲିଅପା ଆମ ଘରକୁ ଆସିଲା ଓ ଫେରିବା ସମୟରେ ସେଇ ଗାଡ଼ିରେ ତା ଭଉଜଙ୍କୁ ଧରି ତମ ଗାଁକୁ ଫେରିଆସିବା ବାହାନାରେ କଟକ ନେଇଗଲା ।"

"ଇଏତ ଭୟାନକ କଥା । ହଁ, ସତରେ, ମୁଁ ବି ଭଉଜଙ୍କ ସ୍ଥାନରେ ଥିଲେ ଠିକ୍ ସେଇଆ କରିଥାନ୍ତି । ଆପଣଙ୍କ ବଡ଼ବାପା ଏମିତି ନଷ୍ଟୁର ?"

"ହଁ । ବାପା କି ଦାଦା ତାଙ୍କ ସାମନାରେ ପାଟି ଫିଟାନ୍ତିନି । ଏବେ ଅବଶ୍ୟ ସିଏ ଆଉ ନାହାନ୍ତି । ହେଲେବି ତୃପ୍ତି ମନରେ ସେମିତି ତର ରହିଯାଇଛି । ତାର ଅନେକ ସାଙ୍ଗ କଟକରେ ଅଛନ୍ତି । ତେଣୁ ମୁଁ ଗାଁକୁ ଆସିଲେ ସିଏ କଟକରେ ସ୍ଵାଧୀନ ଭାବେ ରହିବ ବୋଲି ହୋଟେଲ୍ ରେ ରହେ, ସାଙ୍ଗମାନଙ୍କ ସହିତ ବୁଲୁଥିଲି କରେ, ବଜାର ଯାଇ ଲୁଗାପଟା କଣାକଣି କରେ ଓ ନଜକୁ ଉପଭୋଗ କରେ ।"

ମନ ଜାଣିଲା, କଣା ଭଲଙ୍କ ପଢ଼ୁଆ ନାମ "ତୃପ୍ତି" ବୋଲି । ପଚାରିଲା, "ତୃପ୍ତି ଭଉଜ କଣ କିଛି ଚାହୁଁ କରନ୍ତି ?"

"ହଁ, ସିଏ ଜଣେ ବହୁତ ଭଲ ଡାକ୍ତର । ସେଥିପାଇଁ ତ ଦୁଇଟି ପୁଅ ଡାକ୍ତର ହେଲେ । ସାନ ପୁଅ ହିଁ ମୋ ଭଲ ବିଜ୍ଞାନ ପଢ଼ିଲା, ଓ ଆମେରିକାରେ ଯାଇ ପି.ଏଚ୍.ଡି. କଲା ।"

ହଠାତ୍ ମନ ମନରେ ଗୋଟିଏ ଧାରଣା ଆସିଲା । ସିଏ କହିଲା, "କଣା ଭାଇ, ଆପଣ ଭଉଜଙ୍କୁ ଫୋନ୍ କରି ଜଣାନ୍ତୁ ସିଏ ତାଙ୍କ ହୋଟେଲରେ ରହିବେ ବୋଲି । ଆମେ ଏବେ କଟକ ଯିବା ଓ ଭଉଜଙ୍କୁ ଧରି ଅପରାହ୍ଣ ବେଳକୁ ଫେରିଆସିବା ।"

"ତୋ ମୁଣ୍ଡ ଖରାପ ହେଲଣି ନା କଣ ? ପ୍ରଥମରେ ସିଏ ତ ଆସିବେନି । ଦ୍ଵିତୀୟରେ ସ୍କୁଲର ୧୧ଟା ବେଳେ ଯେଉଁ ମିଟିଙ୍ଗ୍ ଅଛି, ସେଇଟାରେ ରହିବୁନ ନା କଣ?"

"ସତରେ କଣା ଭାଇ । ମୁଁ ସିରିୟସ୍ । ଏଇଟା ହିଁ ସୁଯୋଗ । ଭଉଜଙ୍କୁ ଗାଁକୁ ଅଣେଇବାର । ତମେ ତାଙ୍କୁ ଖାଲି ଫୋନ୍ କରି କୁହ ସିଏ କୁଆଡ଼େ ନଯାଇ ହୋଟେଲ୍ ରେ ଥିବେ । ଅନ୍ୟ ସବୁ କଥା ମୁଁ ସମ୍ଭାଳିବି ।"

"ଇଏ କି ବାପ ରାଣ ଢିଙ୍କି ଗିଳି କଥା କହୁଛୁ ତୁ ।" - କଣା ଭାଇ ଏକଦମ ହତବତେଇ ଗଲେ । ହେଲେ ମନ ନଛୋଡ଼ବନ୍ଧା । କଣା ଭାଇଙ୍କ ଡ୍ରାଇଭର୍ ବାହାରେ ଅପେକ୍ଷା କରିଥିଲା । ମନ ତାକୁ ଯାଇ କହିଲା, "ଆମେ ଏବେ ଏଇ ଭଲ ଭାବେ କଟକ ଯିବା ଓ ତୃପ୍ତି ଭଉଜଙ୍କୁ ହୋଟେଲକୁ ଯିବା ।"

ଡ୍ରାଇଭର୍ ପ୍ରସ୍ତୁତ ହୋଇଗଲା । ସକାଳର ଜଳଖିଆ ତ ସେମାନେ ଖାଇଥିଲେ । ମନର ଭଉଜଙ୍କୁ ଜଣେଇ ସେମାନେ କଟକ ବାହାରିଗଲେ । ବାଟରେ କଣା ଭାଇ ତାଙ୍କ ପତ୍ନୀଙ୍କୁ ଫୋନ୍ କରି ଜଣେଇଦେଲେ ଯେ ସିଏ କଟକ ଫେରୁଛନ୍ତି । ତୃପ୍ତି ଭଉଜ ହୋଟେଲ୍ ରେ ରହିଥିଲେ । ଆଜିକାଲି ଗାଁ ଗହଳର ରାସ୍ତାଘାଟ ସବୁ ସିମେଣ୍ଟରେ ତିଆରି ହୋଇଛି ଓ ଅନେକ ମୁଖ୍ୟ ରାସ୍ତା ସବୁ ପ୍ରଶସ୍ତ ହୋଇଯାଇଛି । ତେଣୁ ଯେଉଁ କଟକରେ ପହଞ୍ଚିବାକୁ ଆଗେ ଦିନଟିଏ ଲାଗିଯାଉଥିଲା, ଏବେ ନଜର ଗାଡ଼ି ଥିଲେ, ଦରକାର ପଡ଼ିଲେ, ନଜ ଗାଁରେ ରହି ବି ଜଣେ କଟକରେ ପ୍ରତିଦିନ ଅଫିସ୍ କାମ କରିପାରିବ । ଏଇତ, ଜମା ଦେଉଦଣ୍ଡା କି ଦୁଇଦଣ୍ଡା ଲାଗିବ । ମନ ଓ କଣା ଭାଇ ଯାଇ ଗୋଟାଏ ବେଳକୁ ପହଞ୍ଚିଗଲେ । ତୃପ୍ତି ଭଉଜଙ୍କୁ ଅନେକ ବୁଝାବୁଝି କରେଇ ମନ ତାଙ୍କୁ ଧରି ଗାଁକୁ ଫେରିଲା ।

ପ୍ରଥମେ ତ ସିଏ କିଛି ବୁଝିପାରିଲେନି । ହେଲେ ମନ ବୁଝେଇଦେଲା । ସମାଜକୁ ଏମିତି ଭରି ରହିଲେ ସମାଜ ସେମିତି ଭରେଇ ରଖିବ । ଯେଉଁଠା କରଣୀୟ ଓ ଯୁକ୍ତିଯୁକ୍ତ, ତାହା କରିବା ଉଚିତ । ତାପରେ ଏତେବର୍ଷ ପୂର୍ବର ଚଳଣିକୁ ପ୍ରାଧାନ୍ୟ ଦେଇ, ଜଣେ ଭକ୍ତଶିକ୍ଷିତା

ନାରୀ ଯଦି ଭରି ରହିବ, ତେବେ ଅନ୍ୟମାନେ ଶିଖିବେ କଣ । ସେଇ ଉଦାହରଣ ନେଇ ନା, "ଝିଅ ଜନମ ତ ସେମିତି । ଅନ୍ୟର ଦୟାରେ, ଅନ୍ୟର ଅନୁଗ୍ରହରେ, ଅନ୍ୟର ବିଗୁରରେ ହିଁ ତା ଜୀବନର ସଫଳତା ନର୍ତ୍ତର କରୁଛି । ସିଏ ସମାଜର ଖେଳଣା କଣ୍ଠେଇଟିଏ ମାତ୍ର । ତାର ସ୍ୱତନ୍ତ୍ରତା ନାହିଁ । ସ୍ୱାଧୀନତା ନାହିଁ ।"

"ହେଲେ ମୁଁ ସେଠି କରିବି କଣ ? ମୋର ତ କଛି ଭୂମିକା ନାହିଁ ।" - ତୃପ୍ତି ଭୃତ୍ତି କହିଥିଲେ ।

ମନ ଅନୁରୋଧ କଲୁ, "ଆଜି ମଞ୍ଚରେ ମୋର ବକ୍ତବ୍ୟ ଦେବାର ଅଛି । ଛାତ୍ରୀମାନଙ୍କୁ ଉଦବୋଧନ ଦେବାର ଅଛି । ହେଲେ ମୁଁ ଚାହେଁ ଯେ, ଆପଣ ମୋ ବଦଳରେ ସେମାନଙ୍କୁ ଉଦବୋଧନ ଦେବେ । ସେ ବିଷୟରେ ମୁଁ ଆମ ସ୍କୁଲର ପ୍ରଧାନ ଶିକ୍ଷୟିତ୍ରୀଙ୍କ ସହିତ କଥା ହୋଇଯାଇଛି । ସିଏ ବି ଅନେକ ଖୁସି । ତାପରେ କଣ ଭଲଙ୍କ ବଡ଼ବାପା, ମାନେ ଯିଏ ଆପଣଙ୍କୁ ଉପାଦାନ ଦେଇଥିଲେ ଓ ତରେଇଥିଲେ, ସିଏ ତ ଆଉ ନାହାନ୍ତି । ତାଙ୍କ ସମସାମୟିକ ବ୍ୟକ୍ତି ଅନେକ ସବୁ ମରିହୁଜି ଗଲେଣି । ସେ ସମୟର ସାମାଜିକ ଚଳଣି ବି ଅନେକଟା ବଦଳ ଗଲଣି । ସେମାନେ ଚିତ୍ତି ଦେଖିପାରୁଛନ୍ତି । ଦେଶ, ବିଦେଶର ଖବର ଜାଣୁଛନ୍ତି । ସମସ୍ତଙ୍କ ମନରେ ତେଣୁ ସଚେତନତା ଆସିଯାଇଛି । ଅନ୍ୟ ଦେଶର ନାରୀମାନଙ୍କର ଜାଗରଣ ଓ ସ୍ୱାଧୀନତା ସେମାନେ ଦେଖିପାରୁଛନ୍ତି । ଆପଣ କଣ ସେଇ ଚାଲଣି ବର୍ଷ ତଳର ସମାଜକୁ ଗ୍ରହଣ କରି ରହିଥିବେ ନା ବର୍ତ୍ତମାନର ସମାଜ ସହିତ ସାମିପ୍ତ କରିବେ ?"

ସେଦିନର ସାଂସ୍କୃତିକ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ସମ୍ପନ୍ନା ଶ୍ରଦ୍ଧା ବେଳକୁ ଆରମ୍ଭ ହେବାର ଥାଏ । ପ୍ରଥମେ, ଉଦ୍‌ଘୋଷନା ସଭା ଓ ପରେପରେ ଡ୍ରାମା ହେବାର ଥାଏ । ସଭାରେ କେବଳ ମନର ଭାଷଣ ଦେବାର ଥିଲା ଓ ତାପରେ ସାଂସ୍କୃତିକ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ରହିଥିଲା । ହେଲେ ମନ ନେଇ ସମସ୍ତଙ୍କ ସାମନାରେ ତୃପ୍ତି ଭୃତ୍ତିଙ୍କୁ ଉପସ୍ଥାପିତ କରିଦେଲା । ପ୍ରାରମ୍ଭରେ ଜଣେଇଲା, "ଆଜି ଆମ ଗହଣରେ ମୋର ସାଙ୍ଗ, ଜଣେ ବିଶିଷ୍ଟ ମହିଳା ଡାକ୍ତର ତୃପ୍ତି ମିଶ୍ର ଅଛନ୍ତି । ସିଏ ନଜେ ହିଁ ନାରୀ ଶକ୍ତିର ଉଦାହରଣ । ଆସନ୍ତୁ ତାଙ୍କଠାରୁ ଶୁଣିବା ଆମ ସ୍କୁଲର ଛାତ୍ରୀମାନଙ୍କ ପାଇଁ କଛିଟା ପ୍ରେରଣାମୂଳକ ଆତ୍ମବିଶ୍ୱାସର କଥା ।"

ତାପରେ ତ ତୃପ୍ତି ଭୁଞ୍ଜନ ଉଷଣ ସମସ୍ତଙ୍କ ମନ ମୋହି ନେଲ । କେହି ବି ଜାଣି ପାରିଲେନ ସିଏ କଣ ଭୁଞ୍ଜନ ପତ୍ନୀ ବୋଲି । ଗାଁରେ ତ କେହି ତାଙ୍କୁ ଦେଖୁନଥିଲେ । ଆଉ କଣ ଭୁଞ୍ଜନ ପରିବାରର ଯେଉଁମାନେ ତାଙ୍କୁ ଦେଖୁଥିଲେ, ସେମାନେ ସବୁ ସହରରେ ରୁହନ୍ତି । ଗାଁରେ ନଥିଲେ । ସଭକାର୍ଯ୍ୟ ସମାପନ ହେବା ପରେ ଓ ସଂସ୍କୃତି କି କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ଆରମ୍ଭ ହେବା ପୂର୍ବରୁ କେତେକେତେ ଛାନ୍ଦମାନେ ଆସି ତୃପ୍ତି ଭୁଞ୍ଜନ ସହିତ କଥାବାର୍ତ୍ତା କଲେ ଓ ତାଙ୍କୁ ପ୍ରଶ୍ନରେ ପୋତି ପକାଇଥିଲେ । ଏମିତି କି ସ୍କୁଲର ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଶିକ୍ଷୟିତ୍ରୀମାନେ ମଧ୍ୟ ତାଙ୍କୁ ପ୍ରଶଂସାରେ ପୋତି ପକାଇଥିଲେ । ଅନେକ ଆସି ମନକୁ ବି ପ୍ରଶଂସାରେ ପୋତି ପକେଇଲେ, "ଯାହାହେଉ, ଆପଣ ଆପଣଙ୍କ ସାଙ୍ଗକୁ ଆମ ସ୍କୁଲକୁ ଆଣିଲେ, ଆପଣଙ୍କୁ ବହୁତ ଧନ୍ୟବାଦ ।"

ମନ ମଧ୍ୟ ଅନେକଟା ପରିତୃପ୍ତି ପାଇଥିଲା । ଏତେଦିନ ପରେ ତାକୁ ଏକ ଅନନ୍ୟ ଓ ଭୁଞ୍ଜନ କାର୍ଯ୍ୟ କରିବାର ଅବସର ମିଳିଲା । ହୁଏତ ସିଏ ଏସବୁ କିଛି ବି କରିନଥାନ୍ତା । ଯେମିତି ସବୁ ସ୍ଥିର ହୋଇ ରହିଥିଲା, ସେମିତି ରହିଥାନ୍ତା । ମନ ସକାଳେ ସ୍କୁଲର ମିଟିଙ୍ଗକୁ ଯାଇଥାନ୍ତା, ସ୍କୁଲ ରେ ମଧ୍ୟାହ୍ନ ଭୋଜନ କରିଥାନ୍ତା । ତାପରେ ଘରକୁ ଫେରି ଚିକେ ଶୋଇଥାନ୍ତା ଓ ସନ୍ଧ୍ୟା ଛଟା ବେଳକୁ ଯାଇ ସଭ ମଞ୍ଚରେ ଭୋଜନୀ ଦେଇଥାନ୍ତା । ତାପରେ ସଂସ୍କୃତି କି କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ଦେଖୁଥାନ୍ତା ଓ ଆସନ୍ତା କାଲି ସକାଳୁ ଭୁବନେଶ୍ୱର ଫେରିଯାଇଥାନ୍ତା । ହେଲେ କଣ ଭୁଞ୍ଜନ ସହିତ ସକାଳ ଜଳଖିଆ ଖାଇବା ଓ ତାଙ୍କ ପତ୍ନୀଙ୍କ ବିଷୟରେ ଜାଣିବା ପରେ ସେଦିନର ରୁଟିନ୍ ପୁରୁପୁରି ବଦଳିଗଲା । ପୁଣି ଏମିତି ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟଭାବେ ବଦଳିଗଲା ଯେ, ମନ ମଧ୍ୟ ନିଜକୁ ବିଶ୍ୱାସ କରିପାରୁନଥିଲା । ହଠାତ୍ ତା ମୁଣ୍ଡକୁ ଏମିତି ଖୁଆଲ ଆସିଲା କେମିତି ?

ଏମିତି ଅନେକ ଖୁଆଲ ସବୁ ମନ ମୁଣ୍ଡକୁ ହଠାତ୍ ଆସେ । ପାରିପାର୍ଶ୍ୱିକ ପରିସ୍ଥିତିର ପ୍ରଭାବରେ ବେଳେବେଳେ ତା ମସ୍ତିକ ହୁଆତ୍ ତୃପ୍ତି ହୋଇଯାଏ । ସେତେବେଳେ ନ ଭାବିପାରୁଥିବା ଖୁଆଲ ତା' ମୁଣ୍ଡ ଭିତରକୁ ଆସିଯାଏ । ସବୁ ଖୁଆଲ ଯେ ଠିକ୍ ଥାଏ, କହିହେବନ । ତେବେ କୌଣସି ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ଖୁଆଲ ଆସିଲେ, ମନ ତାକୁ ହାତଛତା କରେନ ।

ସେଇ ଖୁଆଲରେ ହିଁ ମାତିଯାଏ । ବିପଦ ବିନା ଜୀବନ ଆଉ କଣ ? ନୂତନତା ବିନା ଜୀବନ ଆଉ କଣ ? ସେଇଥିପାଇଁ ତ ପ୍ରକୃତିର ଏ ରତ୍ନଚକ୍ର । ଅହରହ ପରିବର୍ତ୍ତନଶୀଳ

ପ୍ରକୃତି । କଛି ପୁରୁଣା ଜିନିଷ ହଜିଯାଏ । ନୂଆ ଜିନିଷ ମିଳିଯାଏ । ନୂଆ ଜିନିଷର ପ୍ରାପ୍ତିରେ ପୁରୁଣା ଜିନିଷ ହଜାଇବାର ଦୁଃଖ ନଜେ ହଜିଯାଏ ।

ସେଦିନ ତୃପ୍ତି ଭୃତ୍ତି ମନର ଘରେ ରହିଯାପନ କଲେ । ତାଙ୍କୁ କଣ ଭାଇଙ୍କ ଘରକୁ ନେଇ ହଠାତ୍ ସମସ୍ତଙ୍କୁ ଏତେ ବଡ଼ ଧକ୍କା ଦେଇ ବିସ୍ମିତ କରାଇବାକୁ ଚାହୁଁନଥିଲୁ ମନ । ସବୁ ଏମିତି ଧୀରେଧୀରେ ହେଉ । ଭଲଭାବେ ହେଉ । ସବୁ ପରିବର୍ତ୍ତନରେ କଛିଟା ଧାର୍ମିକତା ରହୁ । ନହେଲେ ଘଟିଥିବା ଘଟଣାର ପରବର୍ତ୍ତୀ ଫଳାଫଳକୁ ହୁଏତ ସାମନା କରିହେବନି, ରୋକିହେବନି । ଆଉ ଯଦି ଫଳାଫଳ ଭୟାବହ ହୁଏ ତ, ମଣିଷ ଅଶନଃଶ୍ଵାସୀ ହୋଇଯିବାର ସମ୍ଭାବନା ଅଛି ।

ପରଦିନ ସକାଳେ ମନ ଓ ତା' ଭାଇ, ଭଉଜଙ୍କ ସହିତ ତୃପ୍ତି ଭୃତ୍ତି କଟକ ଫେରିଆସିଲେ । ଅବଶ୍ୟ କଣ ଭାଇ ବି ଫେରିଥିଲେ, କନ୍ଦୁ ଅଲଗା, ନଜ ଗାଡ଼ିରେ । କଟକରେ ସେମାନେ ହୋଟେଲରେ କଛି ସମୟ ବିଦାୟ ପୂର୍ବର ଶେଷ କଥା ହୋଇଥିଲେ । ତୃପ୍ତି ଭୃତ୍ତି ମନକୁ ଧନ୍ୟବାଦ ଦେଇ କହିଲେ, "ସତରେ ତମ ଖୁଆଲକୁ ପ୍ରଣାମ ନକରି ମୁଁ ରହିପାରୁନି । ଏମିତି ଏକ ଘଟଣା ଘଟିଯିବ ବୋଲି ମୁଁ କେବେ ବି ବିଶ୍ଵାସ କରିନଥିଲି । ଏମିତି କି ମୋ ଶାଶୁ, ଶ୍ଵଶୁର ବି ଅନେକ ଥର କହିଛନ୍ତି ଗାଁକୁ ଯିବାକୁ, ହେଲେ ମୁଁ ସେମାନଙ୍କୁ ମୋ ମନର ଭୟ ଜଣେଇ ଯାଇପାରିନଥିଲି । ସେମାନେ ଆଉ ବାଧା କରିନଥିଲେ । ଏବେ ମୁଁ ନିଶ୍ଚୟ ଯିବି । କେବଳ ତମକୁ ଭାବି ହିଁ ଯିବି । ଆଉ ତମର ସେ ବାଳିକା ହାଇସ୍କୁଲର ଛାତ୍ରୀମାନଙ୍କ ପାଇଁ ଯିବି ।"

ପରେ ମନ ଖବର ରଖୁଥିଲୁ, ଗାଁରେ ସମସ୍ତେ ଏବେ ସେଦିନ ସୂର୍ଯ୍ୟ ଜୟନ୍ତୀରେ ଭାଷଣ ଦେଇଥିବା ତୃପ୍ତି ଭୃତ୍ତିଙ୍କୁ ଚଢ଼ି ସାରିଲେଣି । ସେମାନେ ମନକୁ ଅନେକ ପ୍ରଣାମ କରୁଛନ୍ତି । ଏମିତି କି ବାଳିକା ସ୍କୁଲ ରେ ପ୍ରତିବର୍ଷ ପୂର୍ବତନ ଛାତ୍ରୀଙ୍କ ପାଇଁ ଡିସେମ୍ବର ମାସରେ ଏକ ସମାବେଶ ରଖିବା ପାଇଁ ସ୍ଥିର କରାଯାଇଛି । ଆସନ୍ତା ବର୍ଷରେ ସେ ସମାବେଶରେ ତୃପ୍ତି ଭୃତ୍ତିଙ୍କୁ ମୁଖ୍ୟ ଅତିଥି କରି ଆଣିବାକୁ ବି ନିମନ୍ତ୍ରଣ ପଠାଯାଇଛି ଓ ସେ ସ୍ଵୀକାର କରିଛନ୍ତି ।

ଏବେ ସେ ଘଟଣାର ଚାରିବର୍ଷ ପୂରିଗଲଣି । ଏଇ ଚାରିବର୍ଷ ଧରି କଣ ଭାଇ ଓ ତୃପ୍ତି ଭୃତ୍ତିଙ୍କ ସହିତ ମନର ସଂପର୍କ ବଢ଼ିଛି । ସ୍କୁଲ ପାଇଁ ସେମାନେ ମିଶି ଏକ ମେଧାବୃତ୍ତି

ପ୍ରତିଷ୍ଠା କରେଇଛନ୍ତି । ମନ ତ ଆଉ ତାପରେ ତିସେମ୍ବର ମାସରେ ଯାଇପାରିନି, ତେବେ ତୃପ୍ତି ଭୂତଜ ଓ କଣା ଭାଇ ପ୍ରତିବର୍ଷ ଯାଇ ତିସେମ୍ବରର ସମାବେଶରେ ଯୋଗ ଦେଉଛନ୍ତି ଓ ଛାତ୍ରୀମାନଙ୍କୁ ପ୍ରେରଣା ଓ ଭସ୍ତାହ ଯୋଗାଉଛନ୍ତି ।

ମନ ସବୁବେଳେ ସେମାନଙ୍କ ସହିତ କଥାବାର୍ତ୍ତା କରିବାବେଳେ ପରୁରେ, "ଆଉ ଆପଣମାନେ ଆମେରିକା କେବେ ଆସୁଛନ୍ତି ?"

ସିଏ ଏବେ ବି ଡକ୍ଟର କଲ୍ଲତରୁ ମିଶ୍ରଙ୍କୁ "କଣା ଭାଇ" କହି ସମ୍ବୋଧନ କରେ ।

- ୦ -

ରତ୍ନଚାର୍ଯ୍ୟ ଡ଼ା. ଡେବନ୍, ମେରୀଲଣ୍ଡ,
ଯୁକ୍ତରାଷ୍ଟ୍ର ଆମେରିକା

ନାରୀ ନାରାୟଣୀ

ପ୍ରାଧ୍ୟାପିକା ଜ୍ୟୋତ୍ସ୍ନା ରାୟ

ନାରୀଟିଏ ନାରୀ ନୁହେଁ ସ୍ୱୟଂ ନାରାୟଣୀ
ପ୍ରେମର ବୈଦୁର୍ଯ୍ୟମଣି ମମତାର ପୂତମନାକନୀ
କନ୍ୟା ସେ ଭଗିନୀ ଜାୟା ପ୍ରେମିକା ଜନନୀ
ସର୍ବତ୍ର ସେ ସ୍ନେହମୟୀ ମଙ୍ଗଳକାରିଣୀ । ।
ପୁରୁଷର ସହଯାତ୍ରୀ ସମକକ୍ଷ ଜୀବନସଙ୍ଗିନୀ
ସଂସାର ଜଟିଳପଥେ ପ୍ରତିପଦେ ପ୍ରେରଣାଦାୟିନୀ
ନ୍ୟାୟର ମୂରତି ପୁଣି ସତ୍ୟ- ଧର୍ମ- ଶାନ୍ତିପୂଜାରିଣୀ
ସର୍ଜନାର କର୍ତ୍ତ୍ରୀ, ଧାତ୍ରୀ ,ସଂସାରପାଳନୀ
ଆଲୋକବର୍ତ୍ତକା ସିଏ ପଥପ୍ରଦର୍ଶିନୀ । ।
ଅନ୍ୟାୟ ଅନୀତିପଥେ ସାଜିପାରେ ସଂହାରକାରିଣୀ
ଅନନ୍ତ ଶକ୍ତିର ଭସ୍ମ ସତେ ଅବା ଦେବୀ କାତ୍ୟାୟନୀ
କିଏ କହେ ଅବଳା ଦୁର୍ବଳା ତାକ...
ନୁହେଁ ତ ସେ ଅଶିକ୍ଷିତା
ଦୀନାହୀନା ଅବା ଅସହାୟା
ପୁରୁଣରେ ପୁରୋଭାଗା ଓଜସ୍ୱିନୀ ତେଜସ୍ୱିନୀ
ସିଏ ପର ପ୍ରାତଃ ସ୍ମରଣୀୟା
ଧନଧାନ୍ୟ ରୂପଗୁଣେ ବିଦ୍ୟାବୁଦ୍ଧି ଜ୍ଞାନ କଉଶଳେ

ଦେଇଛି ତା ପରିଚୟ
 ହୋଇଛି ସେ ବିଶ୍ୱ ବନ୍ଦନୀୟା । ।
 ତଥାପି ମନରେ ଜାଗେ ଅସୁମାରୀ ପ୍ରଶ୍ନ ଆଜି
 ସମାଜରେ ନାରୀ କାହିଁ ପାଏନା ତା ନ୍ୟାୟ ଅଧିକାର
 ପାଏନା ସୁରକ୍ଷା ଅବା ସହଯୋଗ ମନ ମୁତାବକ
 ଜୀବନ ଦୁଃସହ ଦୁଃ ପାଏନା ଆଦର ଶ୍ରଦ୍ଧା
 ଆକାଂକ୍ଷିତ ସମ୍ମାନ ଚିକକ!
 ନିର୍ଯାତିତା ନିସ୍ଵେଷିତା ଦୁଃ ନିକାଞ୍ଚନେ
 ପୁରୁଷର ପଞ୍ଚା ତଳେ ସଢ଼େ ସଂଗୋପନେ?
 ସଂସାର ରଥରେ ପର ଦୁଇଗୋଟି ଚକ
 ଜଣେ ନାରୀ ଅନ୍ୟଟି ପୁରୁଷ
 ପୁରୁଷ କ ଦିଏ ତାକୁ ପୂର୍ଣ୍ଣ ସହଯୋଗ
 ଗୁଲିବାକୁ ଜୀବନର ପଥ
 ହାଏ ହାଏ ମୂଢ଼ ଏ ପୁରୁଷଜାତି
 ଯେତିକି ବୁଝିବା କଥା ଆଜି ଯାଏ
 ନାରୀକୁ ସେ ବୁଝିନ ସେତିକି
 ନୁହେଁ ତ ସେ ପଣ୍ୟଦ୍ରବ୍ୟ
 ଅବା ନୁହେଁ ଭୋଗର ସାମଗ୍ରୀ
 ରୁଷ୍ଟ ହେଲେ ନାରୀଜାତି ସମାଜେ ଦୁର୍ଗତି ।

ସମାଜର ରୀତିନୀତି କଛି ବୋଲି କଛିନାହିଁ ଆଜି
 ଅତୁଆ ସୂତାର ଖୁଅ...ଯାହାଥିଲ୍ ଗଲ୍ଣି ବୃଲିକ
 ଆଇନ୍-ଆଖିରେ ବନ୍ଧା ଗାନ୍ଧାରୀର ପତି
 ଶୂନଶାନ୍ ରସ୍ତାରେ... ନିର୍ଭୟରେ ନାରୀଟିଏ

ଏକା ଏକା କୁହ ସତେ ଚାଲିବ କେମିତି?
 କାମାନ୍ଧ ପୁରୁଷ ଯେତେ ଭୋଗକୁ ବିଭବ ମଣି
 କର୍ଦ୍ଦମାଳ ମନ ନେଇ ବୁଲୁଛନ୍ତି ଗଳକନ୍ଦି ପଶି
 ଅଜଗରି କାମନା କ୍ଷୁଧାରେ ଶୋଷୁଛନ୍ତି -
 ଲୁଗୁଛନ୍ତି ପଳପଳ ନାରୀମାଂସ ନଳ୍ଲଠ ପଶରେ
 ରୁଦ୍ଧକରି ପଥ ପ୍ରଗତିର, ପଶାପାଲି ସତରଞ୍ଜି ପାତି
 ଛଳନାର ଛକାପଞ୍ଜାତଳେ ସରଳ ପ୍ରାଣରେ
 ଆହା, ଅକାରଣେ ଗରଳ ଭରନ୍ତି
 'ମାତୃଜାତି ପୂଜନୀୟା 'ପୁରୁଣୋକ୍ତି ନୁହଁଇ ଅସତ୍ୟ
 ନାରୀକୁ ସମ୍ମାନ ଯହିଁ ଦେବତାର ବାସ ତହିଁ
 ସେହି ଦେଶ ସବୁଠୁ ସମୃଦ୍ଧ ।
 ନାରୀ ବିନା ନାହିଁ ସୃଷ୍ଟି ନାହିଁ ସ୍ଥିତି ନାହିଁ ବି ଭନ୍ନତି
 ଜଗତର ହିତପାଇଁ
 ନାରୀଟିଏ ଚାହେଁ ଆଜି ଧାପେ ସ୍ଵାଧୀନତା
 ବନ୍ଧନରୁ ଲେଡେ ଚିକେ ମୁକ୍ତି ।।
 ନାରୀଭାଗ୍ୟେ ଲେଖା କ'ଣ
 ଚରକାଳ ଦୁଃଖର ଦୁର୍ଦ୍ଦିନ?
 ନାରୀ କଣ ଚାହେଁନାହିଁ ମାନ ସନମାନ
 ସ୍ଵାଭିମାନୀ ସ୍ଵଚ୍ଛନ୍ଦ ଜୀବନ?
 କାହିଁକି ସେ ନ୍ୟାୟପାଇଁ ନତମସ୍ତକରେ
 ହାତପାତି ଠିଆ ହେବ ସମାଜର ବଡ଼ଦାଣ୍ଡେ
 କାକୁସ୍ଥ ମୁଦ୍ରାରେ ...ଗୋଡ଼ଭୂଞ୍ଜି -କାନପାତି
 ମାଗୁଥିବ ବାରମ୍ବାର ଦିଅହେ ସୁରକ୍ଷା ମୋତେ-
 ବଞ୍ଚିବାର ଅଧିକାର ଦିଅ.. ଦିଅ ମୋର ନ୍ୟାୟ ଅଧିକାର..

ଆକାଶ ଧରିଣୀ କଞ୍ଚି ଶୁଭୁଧିବ ତାହଲ୍ୟର ହସ
ଜହ୍ନାଦ ପୁରୁଷମାନେ କରୁଥିବେ କବନ୍ଧର ନୃତ୍ୟ
ଭରିଭରି ଲୁହର ସମୁଦ୍ର.....

ନା ନା ଆଉ ନୁହେଁ ଜାଗି ଉଠ ନାରୀଜାତି
ମାଟିପରେ ପାଦରଖି ଶକ୍ତହୋଇ ଠିଆହୁଅ ଏବେ
ଦିଅ ନାହିଁ ନାରୀତୁକୁ ତିଳତିଳ ଜଳାଞ୍ଜଳ ଆଉ
କରଧ୍ୟଂସ ସମାଜରୁ ଭେଗଲିପୁ
କାମାନ୍ଧ ଏ ଜହ୍ନାଦମାନଙ୍କୁ
ଦୁର୍ଗା ହୁଅ କାଳ ହୁଅ ନଜପାଇଁ ଲଢ଼ ଦର୍ପେ
ଲେଖ ନୁଆ ଇତିହାସ ନୁଆ ସମ୍ବିଧାନ
ମାନସ ମନ୍ଥନ ହେଉ ସଂସାର ସରଗ ହେଉ
ମାତୃଜାତି ଲଭନ୍ତୁ ସମ୍ମାନ । ।

ବାଲେଶ୍ଵର, ଓଡ଼ିଶା

ପ୍ରହସିତା

ଡ. ଶକୁନ୍ତଳା ଗୁପ୍ତା

ନିଷ୍ଠୁର ପ୍ରେମଶାସ୍ତ୍ରୀ
ଭକ୍ତି ଗଞ୍ଜନେ
ବୈରାଗୀ ତ୍ୟାଗେ
ହସ୍ତ କଙ୍କଣ, କର୍ଣ୍ଣ ମେଖଳା
ଭନ୍ନୁ କୁପାଟବସ୍ତ୍ର, କେଶସଜ୍ଜା
ଭଲଦ୍ୱା ପତିତା ପରିତ୍ୟକ୍ତା |

ଅପବାଦ ରାଜରାସ୍ତ୍ରେ
ଶତ ଗିଞ୍ଜ ମଧ୍ୟେ
ଅଲିଅଳ ସୀମାନ୍ତନୀ
ପୟରେ ରୁଧିର ଅଳତା
ଅର୍ଦ୍ଧଦରୁ ବକ୍ଷେ
ପ୍ରେମ ମରୀଚକା |

ଯୁଗାନ୍ତରେ ଅକ୍ଷୟ
ଜନ୍ମ ମୃତ୍ୟୁ ପ୍ରହସନ ଭଙ୍ଗେ
ଏ' କ ଅବ୍ୟକ୍ତ ଶାଶ୍ୱତ ପ୍ରାପ୍ତି !
ଭନ୍ନୁ ସର୍ବସ୍ୱାନ୍ତ କରି
ପରିଶେଷେ ଅବତରେ
ନୈଶ୍ୱର ମୁକ୍ତିର
ପ୍ରେମ ମରୁନଇ !?

ରାଉରକେଲ

ହସର ଲୁଚକାଳି

ସସ୍ମିତା ପଟ୍ଟନାୟକ

ଆଜି ଏଇ ପାଟଲ ବାଳେ
ବସି ମୁଁ ଭାବେ ବେଳେ ବେଳେ....

ଛୋଟ ବେଳର ସେଇ ବହି ବସ୍ତାନ ବୋଝ
ମା ବାପାଙ୍କ ଖାଇ ବି ମାଡ଼
ମୁହଁରେ ଥିଲ ଏକ ଖୋଲ ହସର ଛାପ । ।

ସାଇକେଲରେ ଯାଇ କାହିଁ କେତେ ଦୂର
ଖର ତରର ନ ଥିଲ ତ କିଛି ଡର
ମୁହଁରେ ତଥାପି ରହୁଥିଲ ଖୋଲ ହସର ଛାପ । ।

କଲେଜ ରୁଗିଙ୍କ ବେଳର କଷ୍ଟ
ହଷ୍ଟେଲର ଖାଇ ପାଣିଆ ଡାଲି ଆଉ ଶୁଖିଲ ଭତ
ସେମିଷ୍ଟର ପାସ ପାଇଁ କରି କେତେ ଜାଗର
ହସକୁ ଲାଗି ନଥିଲ ତଥାପି କାହାରି ନଜର । । ।

ସମୟ ସହ ବୁଦ୍ଧି ହେଲ ଚିକେ ପାକଳ
ଆରମ୍ଭ ହେଲ ସୁଖ ଦୁଃଖର ମାପ ରୂପ
ଆଉ ତା ସହ ହିସାବ ତେଲ ଲୁଣ ସଂସାରର
ସେତେବେଳେ ମୁହଁରୁ ଖସିଲ ଚିକେ ହସର ଛାପ । ।

ଆଉ ଚିକେ ବଢ଼ିଲୁ ବୟସ
ତା ସହ ବଢ଼ିଲୁ କର୍ତ୍ତବ୍ୟ ସବୁ ଆଡର
ଅଧିକ ରୁ ଅଧିକ ହେଲୁ ମୋହ ମିଥ୍ୟା ସଂସାରର
ମୁହଁ ରେ ରହିଗଲା ମୃଦୁ ହସର ଛାପ ।।।

ସବୁ ଦିଗରେ ବଢ଼ି ଗୁଲିଲି
କନ୍ତୁ ସେଇ ଖୋଲୁ ହସ କୋଉଠି ଯେମିତି ଛାଡ଼ି ଦେଇ ଆସିଲି
ଆଜି ପୁଣି ଖୋଜୁଛି ସେ ହସ କାଳେ ହସି ଦେବି ବୋଲି ।।।

ଆଜି ଏଇ ପାତଳ ବାଲେ
ବସି ମୁଁ ଭାବେ ବେଳେ ବେଳେ...

ଏ ପୁରୁଣା ଜୀବନକୁ ଫେରିବାର ତ ବାଟ ନାହିଁ
ଆଉ ଆଜି ବାପା ମାଙ୍କ ହାତରେ ସେ ଛାଟ ନାହିଁ
ଏଇ ଖୋଲୁ ସଂସାର ର ରଜ ଦୋଳରେ ମଥା ମୋର ଘୁରି ଯାଉଛି
ହେଲେ ପୁରୁଣା ସାଙ୍ଗ ମାନଙ୍କ ଆସରରେ ବେଳେବେଳେ ସେଇ ହସ ଫେରି ପାଉଛି ।।

କେତେ ଅସହାୟ ଏ ତମେ

ଗୁରୁକଲ୍ୟାଣ ମହାପାତ୍ର

ଏ ବିଶାଳ ବିଶ୍ୱରେ ତମେ
ହୋଇପାର ବିହୁଟାଏ,
ମାତ୍ର ତମେ ଏକ ପ୍ରେରଣାର
କେନ୍ଦ୍ର ବିହୁ ପରି ମନେ ହୋଇଥାଏ
ମୋର, ଯିଏ ଅନ୍ତଦୃଷ୍ଟିକୁ ମୋର
ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ କରିଦେଇ ଉଦବୁଦ୍ଧ
କରିଥାଏ ମୋତେ ଅଗ୍ରଗମନ ସକାଶେ ।

ମୋ ଚତୁଃପାର୍ଶ୍ୱରେ ତୁମ ଉପସ୍ଥିତି,
ସୁମନରେ ସୁରଭିରେ ବିହ୍ୱଳତ କରିଥାଏ
ମୋତେ ପ୍ରତି ମୁହୂର୍ତ୍ତରେ,
କାହିଁକି କେଜାଣି ଏକ ପ୍ରକାର
ଅନର୍ବଚନୀୟ ଆନନ୍ଦରେ
ମୁଁ ବିହ୍ୱଳତ ହୋଇଯାଏ ।

କେବେ କେବେ ବି ମନେହୁଏ
ତମେ ଯେପରି ଅନନ୍ୟ,
ଇତସ୍ତତାବୋଧରେ ଭରିଯାଏ
ହୃଦୟ ମୋ,
ମୁଁ ଖାଲି ସ୍ମୃତି କରିଥାଏ ତୁମର

ଏକ ମନୋରମ କାବ୍ୟିକ ଭାଷାରେ ।
ମାତ୍ର ବେଳେବେଳେ ଭାଙ୍ଗିଯାଏ ମୁଁ
ଆପଣା ଭିତରେ ଯେହେତୁ,
ମନେ ହୋଇଥାଏ ତୁମପରି ଏକ
ଅସୀମତାର ପ୍ରତୀକକୁ ମୋର ସୀମିତ
ଜ୍ଞାନରେ ପରିମାଣରେ ପରିକଳ୍ପନା
କରିବା ଯେପରିକି ଅସମ୍ଭବ ଓ ଅବାସ୍ତବ ।

ପ୍ରକୃତରେ ତେଣୁ ମନେ ହୋଇଥାଅ
ଯେପରିକି ଦୁର୍ବୋଧର ଘନ ଅନ୍ଧକାର,
ଆଉ ସେହି ଅନ୍ଧକାର ମଧ୍ୟରେ ଆପେ
ଅଶ୍ରୁଳ ଅଶ୍ରୁଳ ତମର ସନ୍ଧାନ କରୁ କରୁ
ତମକୁ ମୁଁ ପାଏ ନାହିଁ, ଅଥଚ
ମୁଁ ଅଶନଃଶ୍ଵାସୀ ହୋଇଯାଇ
ଯେପରିକି ଆପଣାର ସତ୍ତା
ହରାଇ ଥାଏଁ ଅତି ବିଚିତ୍ର ଭାବରେ ।
ସମ୍ଭବତଃ ତମେ ଅତୁଟ
ଓ ଅତୁଳନୀୟ !
ମୁଁ ବିସ୍ମିତ ହୋଇଯାଏଁ ।

ଭୁବନେଶ୍ଵର

ବିବଶତା

ଅଲକା ମହାନ୍ତି

ବହୁତ ଦିନ ପରେ ରୁନୁ ଚିକେ ନଶ୍ୱାସ ମାରିଲି । ଭୁବନେଶ୍ୱର ରୁ ନାନ ପୂର ଯିବା ଆସିବା କରି ପନ୍ଦର ବର୍ଷ ପରେ କେତେ କୁହା ପୋଛା କରିବା ପରେ ତାକୁ ଭୁବନେଶ୍ୱର ର ଯୁନିଟ୍ ା ହାଇ ସ୍କୁଲ କୁ ଗ୍ରାନ୍ତୁଫର୍ କରିଦେଲେ । ଦୌଡ଼ି ଦୌଡ଼ି ସେ ନଜକୁ ବି ଭୁଲି ଯାଇଥିଲା । ବିବାହ କରିବା ପୂର୍ବରୁ ସବୁ ଝିଅ ଯେମିତି ସ୍ୱପ୍ନ ନେଇ ଆସି ଥାନ୍ତି, ସେ ସବୁ କେବଳ ସ୍ୱପ୍ନ ଥିଲା ବୋଲି ସେ ଅନୁଭବ କରି ଯାରି ଥିଲା । ଘରେ ଶାବତ ପୁଅ ଭାଇ (ଦିଅର) ଦୁଇଟି ପ୍ରାଇମେରୀ ସ୍କୁଲ ରେ । ଶାଶୁ କଛି କରିବାକୁ ନାରାଜ୍ । ଶ୍ୱଶୁର ନଦା ବିଷୁ, ଖାଲି କହିବେ, -- "ବୋହୂ!! ତୋତେ ମୋ ଘର ଲଗିଲା । ଏ ତୋର ଦିଅର ନୁହେଁ, ପୁଅ । ତାଙ୍କ ଜୀବନ ଭର ତୋ ଉପରେ " ।

ସୌଭାଗ୍ୟ ବାବୁ ସତରେ ଭାଗ୍ୟବାନ । ରୁନୁ କୁ ପାଇ ସେ ମାତୃ ବିୟୋଗ କୁ ଭୁଲି ଯାଇଥିଲେ । ନଜର ଅମାୟିକ ସାଧାସିଧା ମଣିଷ ପଣିଆ ପାଇଁ ସମସ୍ତଙ୍କର ପ୍ରିୟ ପାତ୍ର । ନଜ କାମ ଆଉ ପରିବାର କଥା ଛଡା ସେ ରୁନୁ ସହିତ ବି ଏତେ କଥା ହୁଅନ୍ତି ନାହିଁ.. ଛାଇ ପରି ରହି ସବୁ କାମରେ ହାତ ବଟେଇ ଦିଅନ୍ତି । ସାନ ଭାଇ ଦୁଇ ଜଣ ଙ୍କୁ ପାଖରେ ବସି ହୋମ୍ ଡ୍ରେସ୍ କରେଇ ଦେବା ୁ ଆରମ୍ଭ କରି ସ୍କୁଲ ର ସବୁ ଦାୟିତ୍ୱ ରୁନୁ ଆଉ ସୌଭାଗ୍ୟ ବାବୁ ଙ୍କର । ସ୍ନେହ ଆଦରରେ ପିଲା ଦୁହେଁ ଡକ୍ଟର ଇଞ୍ଜିନିୟରିଂ କରି କିଏ ଆମେରିକା ରେ ଆଉ ସାନ ପୁଅ ଆପୋଲୋ ରେ ହୃଦ୍ ରୋଗବିତ୍ । ହେଲେ ରୁନୁ କୁ ବାପ ଘର ସମସ୍ୟା ରୁଚି ଦିନ ଅସ୍ତବ୍ୟସ୍ତ କରି ଥାଏ । ସବୁ ଭାଇ ଭଉଣୀ ଆଖ ପାଖରେ ଅଛନ୍ତି । ବାବା ମାଆ ବି ଭାଇନା ପାଖରେ ଖୁସିରେ । ମା ଯେତେ ଖୁସି ରେ ଥିଲେ ବି ସାନ ପୁଅ କୁ ଝୁରି ହେଉଛି । ଠାକୁର ପାଖରେ ମୁଣ୍ଡ ପିଟି ପିଟି ଆବୁ କରି ଯାରିଲଣି । ସତୁରି ବର୍ଷ ବୟସ ରେ ଲକ୍ଷେ ଉପାସ । କାନ୍ଦି କାନ୍ଦି ଆଖି ଶୁଖି ଗଲଣି ପାଞ୍ଚ ବର୍ଷ ହେଲା.. କହେ

-ମୋ ହୀର ପୁଅ ବେକରେ ତୁ କାଳ ନାଗୁଣୀ ଗୁଡ଼ାଇ ଦେଲୁ ରୁନୁ । କି ଗୁଣି କଲୁ ସେ ଝିଅ ଆଉ ତା ମା, ମୋତେ ଦେଖିବାକୁ ବି ଚିକେ ଆସୁନ ମୋ ପୁଅ ।

ରୁନୁ କାନ୍ଦି ପକାଏ ମନେ ମନେ, ବୁଝାଏ ମା କୁ,

-ଦେଖ, ହୃଦୟ ର ଭାଷା ସମସ୍ତେ ବୁଝନ୍ତି । ପଶୁ ପକ୍ଷୀ କୁ ଯୋଷିଲେ ବି ସେମାନେ ଆମକୁ ଛାଡ଼ି ଯାଉ ନାହାନ୍ତି । ତୁ ମନ ଦୁଖଃ କର ନାହିଁ.. ଦେଖୁ ବୁ ତୋ ପୁଅ ଆସିବ ।

ବାବା ଜଣେ ଶିକ୍ଷକ, କେତେ ପଇସା ବେତନ । ସେଥିରେ ପୁଅ ଝିଅ ସମସ୍ତଙ୍କ ପାଇଁ ପାଠ ପଢ଼ା ଖର୍ଚ୍ଚ । ବଡ଼ ପୁଅ ଆଉ ରୁନୁ କୁ ପଢ଼ାଇ, ସେମାନେ ଚାକିରି କରୁ କରୁ ବାହା କରାଇ ଦେଇ ଥିଲେ । ଦୁଇ ଜଣ ଯାକ ବି ଶିକ୍ଷକ । ହେଲେ ସମସ୍ତେ ମିଶି ସାନ ଭାଇ କୁ ସିପିଂ କର୍ପୋରେସନ ରେ ପାଠ ପଢ଼ାଇ ଚାକିରି ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ବହୁତ ସାହାଯ୍ୟ କରିଥିଲେ । ଆଶା ଥିଲା ଭାଇ ବିଦେଶରେ ରହି ବହୁତ ରୋଜଗାର କଲେ ବାବା ଜୀବନ ସବୁ ସୁଖି ଯିବ.. ଆଉ ଚିକେ ସୁଖରେ ରହିବେ । ସାନ ଭଉଣୀ ବାହାଘର ରେ ବି ବହୁତ କରଜ ହୋଇ ଯାଇ ଥିଲା ବାବା ଜୀବନ ସନ ବେନଫିଟ୍ ଯାହା ପାଇ ଥିଲେ, ସେ ସବୁ କରଜ ସୁଖି ଦେଲେ । ବଡ଼ ଭଉଣୀ ତାଙ୍କ ଗାଁ ପାଖ ସ୍କୁଲ ରେ ଚିତର. ଶନିବାର ଦିନ ଆସନ୍ତି, ସୋମବାର କୁ ଯାଆନ୍ତି । ବଡ଼ ଭାଇନା, ମା - ବାବା ସବୁ ଏକାଠି ଥାନ୍ତି । ରୁନୁ, ମୁନୁ (ସାନ ଭଉଣୀ) କେବେ କେବେ ମନ ଲାଖୁ ଡିସ୍ (ଖାଦ୍ୟ ପେୟ) ଧରି ଆସନ୍ତି । ଭାଇ ଭଉଣୀ ମିଶି ମଝିରେ ମଝିରେ ବାବା ମାଆ ଜୁ ଖୁସି କରିବାକୁ ଚେଷ୍ଟା କରନ୍ତି ପାର୍ଟି କରି...

ହେଲେ ମା କଣ ଭୁଲିବା ଲୋକ, ରୁନୁ କୁ ଦେଖିଲେ ମନେ ପଡ଼ିଯାଏ କି କଣ..

-ରୁନୁ, ତୋତେ ମୁଁ ମନା କରୁଥିଲି, ବାପ ଛେଉଣୁ ଝିଅ, ମା ତାର ବହୁତ ତେଜ-ତରଟ, ବହୁତ ଅହଙ୍କାର ମନରେ ତାର.. ସେ ଗୋଟେ ଇଞ୍ଜିନୟର ର ସ୍ତ୍ରୀ ବୋଲି.. ଦିଗା କୋଠା କଟକ ରେ ତା ସ୍ତ୍ରୀର କରନ୍ତି ବୋଲି.. ସ୍ତ୍ରୀ ନଥିଲେ କଣ ହେବ.. ସେ କାହାକୁ ତା ସମାନ ଭାବେ ନାହିଁ... ମାତା ଗୁଣେ ଦୁହିତା । ମା ହାଇ କୋଟିଆଣି । ମୋତେ ତା ପାସଂଗ ରେ ପକାଇବ ନାହିଁ । ତୁ ତ ଜମା ଶୁଣିଲୁନ, ତା ମିଠା କଥା ରେ ଭାଷି ଗଲୁ । ସେ ମା ଝିଅ ମୋ ସୁନା ସଂସାର କୁ ତୁନା କରି ଦେଲେ ।

ରୁନୁ ସମ୍ଭାଳ ପାରୁ ନଥାଏ..

- ମା, ଆପଣା ସୁନା ଭେଣ୍ଟି, ପର ସହ କାହିଁ ଏତେ ରୁଚି ଭିଡ଼ା ଭିଡ଼ି । ତୋ ପୁଅ କୁ କଣ ସେ ମାଡ଼ି ବସି ରଖୁଛନ୍ତି!!! ଏଇଠି 4 କ. ମି ଦୂର ରେ ଥାଇ ଆସୁନ । ଶୋର ଜବ ହେଲ ପର ଠାରୁ ତ ସେ ସବୁ ବେଳେ ଭୁବନେଶ୍ୱର ଆସୁଛି । ଖାଲି ଗୋଟେ ମୁଣ୍ଡିଆ ମାରି ଦେଇ ଯାଉଛି ଯେ ଯାଉଛି.. ସେଥିପାଇଁ ସେମାନେ କଣ ଦାୟୀ??

ବଡ଼ ଭାଇ କହିଲେ, " ନା ରୁନୁ ତୁ ଜାଣିଛୁ ତାଙ୍କ ମା ଆଉ ଝିଅ ଗୁଡ଼ାଏ ଅନ୍ଧ ବିଶ୍ୱାସ ମୁନା ମୁଣ୍ଡରେ ଭରିଛନ୍ତି । ତୋତେ ଲକ୍ଷ୍ମୀଛାଡ଼ି, ମୁନ କୁ ଅଶୁଭ କନ୍ୟା, ଏମିତି କେତେ କଣ କହି ତା ମୁଣ୍ଡ ଖରପ କରିଛନ୍ତି..ତାର ଝିଅ ମୁଣ୍ଡ ଛୁଇଁ କହିଛନ୍ତି ଏଇଠି ନ ରହିବାକୁ.. ତୁ ଜାଣିଛୁ, ମୁନା ତା ଝିଅ କୁ କେତେ ଭଲ ପାଏ, ତାର ସରଳତାର ଖୁବ୍ ଫାଇଦା ଉଠାଉ ଛନ୍ତି... କେମିତି ଆସିବ ସେ??

---ଆରେ, କଣ ଏମିତି କହିଦେଲେ ହେଇ ଯାଏ.. ତାଙ୍କ ସ୍ୱାର୍ଥ ପାଇଁ ସେ କଛି ବି କହିବେ, ଏ ମୂର୍ଖ କଣ ବୁଝି ପାରୁନ?? ସେ ପୁଣି science ପଢ଼ୁ ଥିଲ.. ଧୂକ ଆମ ଶିକ୍ଷା ଦୀକ୍ଷା!!

ରୁନୁ ଆଉ ରହି ପାରିଲାନ.. ସିଧା ଫୋନ ଲଗାଇ ମୁନା କୁ କହିଲ, ମା ଦେହ ଭଲ ନାହିଁ । ତୋତେ ଦେଖୁ ବାକୁ ଚାହୁଁଛନ୍ତି । ଏତିକି କହି ଫୋନ ରଖି ଦେଲ ।

--ଦେଖୁଛି ସେ ଆସୁଛି କି ନାହିଁ.. ଗୋଟେ ଗୋଳ ପାଣି ଥିବା ପୁଷ୍କରିଣୀରେ ପଶି ଯାଇଛି ବୋଲି ଅନୁଭବ କରୁଥାଏ.. ତାକୁ କଛି ବି ପରିଷ୍କାର ଦେଖା ଯାଉ ନଥାଏ.. ମୋ ଭାଇ ର ଅପାରଗତା କି ସେ ସ୍ତ୍ରୀ ଦି ଜଣି ଜଣି ଜୟ ଜୟକାର... ହେଲେ ତାର ଆତ୍ମ ବିଶ୍ୱାସ ତାକୁ ଓହ୍ଲାଇ ଯିବାକୁ ଦେଉ ନଥାଏ.. ମନେ ମନେ କହୁ ଥାଏ.., ସ୍ୱାର୍ଥ ଉପରେ ସତ୍ୟ ଆଉ ପ୍ରେମ ର ଜୟ ନଷ୍ଟ ହେବ..

ଘରେ ମୁନା ଅସ୍ଥିର.. କଛି କହି ପାରୁ ନଥିଲେ । ସ୍ତ୍ରୀ ଜ୍ଞ ଆଗେ ମୁହଁ ଖୋଲି କଥା କହିବାର କ୍ଷମତାକୁ କୁ ସେ ବିବାହ ର ପ୍ରଥମ ଦିନରେ ହରାଇ ବସିଥିଲେ । ନଜ ର ହୀନ ମାନସତା ତାଙ୍କୁ ସବୁ ବେଳେ ତାଙ୍କ ସ୍ତ୍ରୀ ଆଗରେ ଛୋଟ କରି ରଖୁଛି । ନଜ ପିତା ଜ୍ଞ ଆର୍ଥିକ ଅନାଟନ ତାଙ୍କ ପାଇଁ ଏକ ଲଜ୍ଜାଜନକ କଥା ବୋଲି ସେ ନଜେ ଭାବି ଆତ୍ମ ସମର୍ପଣ କରି ଏକ ଦାସତ୍ୱ ଜୀବନ ଯାପନ କରୁଛନ୍ତି । ପକ୍ଷୀ ପଞ୍ଜୁରୀ ରେ ଥରେ ପସିଲେ ନା ଭିତରେ ଖୁସି ନା ବାହାରେ । ବାହାର ର ଚଳଣିକୁ ସେ ପାଞ୍ଚ ବର୍ଷ ହେଲ ଭୁଲି ଗଲେଣି, ଏକ ବାଧ୍ୟ

ସନ୍ତାନ ପରି କାମ କରି ଚାଲି ଛାଡ଼ି ସୁୀ ମୋନକା ଇଶାବ୍ ରେ । ସେ ନଜକୁ ଲକ୍ଷ୍ମୀବନ୍ତ କହି ବହୁତ ଶୁଣାନ୍ତି.. କହନ୍ତି..

- ମୁଁ ବାହା ହୋଇ ଆସିଲୁ ବେଳକୁ ତୁମର ଗୋଟେ ଗଦି, ତକଥା ଆଉ ଦି ଚାରିଟା ବାସନ ଥିଲୁ.. ମୋ ଲକ୍ଷ୍ମୀ ପାଦ ପଡ଼ିଲୁ ପରେ ତୁମେ ଆଜି କୋଉଠି ଦେଖ ।

ସରଳ ମନରେ ମୁନା ଗ୍ରହଣ କରନ୍ତି, "ବୋଧହୁଏ ସତ ହୋଇ ଥିବ.. ଏବେ ଯୋଉ ମୁଠା ମୁଠା ପଇସା ଆସୁଛି, ସୁୀ ଜ୍ଞ ପାଇଁ.. ମାଆ ବି କହେ, ସୁୀ ଘର ର ଲକ୍ଷ୍ମୀ" ।

ମା କୋଳରେ ମୁଣ୍ଡ ରଖି ଶୋଇବା, ନାନୀ ଦୁଇଜଣ ଜ୍ଞ ଗେଲ ଆଦର, ଭାଇନା ଜ୍ଞ ଅକଟ, ବାପା ଜ୍ଞ ଉଚ୍ଚାକାଂକ୍ଷା ଆଜି ତାଙ୍କୁ ଏ ସୋପାନ ରେ ପହଞ୍ଚାଇଛି । ହାତୀ ଯେମିତି ଗୋଟେ ସାମାନ୍ୟ ଶିକୁଳ ରେ ବାନ୍ଧି ହୋଇ ଭାବେ ମୁଁ ବନ୍ଦୀ, ସେମିତି ମୁନା ମାନସିକ ସ୍ତର ରେ ବାନ୍ଧି ହୋଇ ରହି ଥିଲେ ସୁୀ ଜ୍ଞ ପଣତ କାନ ରେ ।

ହେଲେ ବଡ଼ ନାନୀ ତାଙ୍କର ମା ଠାରୁ କମ ନୁହେଁ । ବଡ଼ ନାନୀ କୁ ସେ କେବେ ଅମାନ୍ୟ କରି ପାରନ୍ତିନ । ହେଲେ ଚୋର ଜ୍ଞ ପରି ମୁହଁ ଲୁଚାଇ ବୁଲନ୍ତି । ଆଜି ତାର ଫୋନ ଆସିଛି, ମା ଦେହ ଭଲ ନାହିଁ । କଣ କରିବେ କଣ କରିବେ ହୋଇ, ସନ୍ଧ୍ୟା ବେଳେ ପାରିବା ଆଉ **medicine** ଆଣିବେ ବୋଲି କହି ବାହାରିଲେ ମା ପାଖକୁ ।

ସୁୀ ଜ୍ଞର ପୂର୍ବ ତାରିଦ୍.. ଜଳଦି ଆସିବ.. କରୋନା ହେଉଛି । ପରିବା ଅଛି.. କଣ ହେବ ପରିବା..??!!ଏମିତି ବହୁତ କହି..

--ଆରେ ନାହିଁ.. ମୁଁ ମେଡିକାଲ ଷ୍ଟୋର ଯିବି ତ ପରିବା ଆଣିବି ଭାରି ବୋଲି କହୁ ଥିଲି.. ତା ହେଲେ ଖାଲି ମେଡିକାଲ ଷ୍ଟୋର ରୁ ଯାଇ ଆସୁଛି ।

-ହଉ ଯାଅ.. ଫୋନ ଘରେ ରଖି ଯାଅ.. ସେଥିରେ ବି ଭାଇରସ୍ ଆସୁଛି ।

(କାଳେ ସେ ଘର ଲୋକଙ୍କୁ ଫୋନ କରିବେ, ସେ ହିସାବ ବି ଦେବାକୁ ପଡ଼ିବ ସୁୀ ଜ୍ଞ..)

ମୁନା କହିଲେ - ନାହିଁ,, ମୁଁ ପ୍ୟାକେଟ୍ ରେ ରଖିବି.. କାହା ସହିତ କଥା ହେବିନ । କିଛି ଅସୁବିଧା ହେଲେ ତୁମକୁ ଫୋନ କରିବି ଖାଲି ।

ଜଲଦି ହଲଦି ଗାଈ ଖୁଣ୍ଟ ରୁ ଖୋଲିବା ପରି ଯାଇ ଗାଡ଼ି ରେ ବସି ସିଧା ମା ପାଖରେ ହାଜର ।

ସମସ୍ତେ ଦେଖୁ ଖୁସି, ମା କାନ୍ଦୁଛି ତାର ଚର ଚରିତ ରୀତି ରେ । ଭାଇନା ବାହାରେ ଭିତରେ ହେଉଛନ୍ତି । ବାବା କହିଲେ,

- ମୁନା, ଟିକେ ଟିକେ ଆସୁନୁ .. ମା ଦେହ ଭଲ ରହୁନ.. କାନ୍ଦୁଛି ବୋବାଉଛି । କୋଳ ପୋଛା ପୁଅ ତୁ, ତାର ଅବିଚ୍ଛେଦ୍ୟ ଅଙ୍ଗ ଥିଲୁ । ଏମିତି କଣ ଆମେ ଦୋଷ କଲୁ ଯେ ତୁ ଦେଖା ବି ଦେଉନାହୁଁ..???

-ବାବା, ଝିଅ ଦେହ ଭଲ ନଥିଲା, ଅଫିସ କାମ, ଝିଅ କୁ ଭଲ ସ୍କୁଲ ରେ ଆଡମିସନ ପାଇଁ ବହୁତ ଚେଷ୍ଟା ଚାଲିଛି.. ମନ୍ତ୍ରୀ ଜ୍ଞ ଗୋଡ ନ ଧରିଲେ ଭଲ ସ୍କୁଲ ମିଳୁନ.. ଲକ୍ଷ ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କା ତୋନେଶନ । କଣ କରିବି.. ଟାଇମ ନାହିଁ ।

ନଜ ସ୍ତ୍ରୀ କଥା କେମିତି କହିବେ.. ନଜ ଅର୍ଜିତ କର୍ମ.. ଚୋର ଜ୍ଞ ପରି ଝିଅ, ଅଫିସ କଥା କହି କଥା କୁ ଲୁଚାଇ ବାକୁ ଚେଷ୍ଟା କରୁଥିଲେ.. ଠିକ୍ ଏତିକି ବେଳେ ଘଣ୍ଟି ବାଜିଲା.. ମୋବାଇଲ ଉଠାଇ ଦେଖିଲେ ମୁନା, ସ୍ତ୍ରୀ ଜ୍ଞ ଫୋନ.. ଯେମିତି ହାତ ଧରି ଉଠିଲା ତାଙ୍କର.. ଛୋଟ ପିଲା ଟିଏ ଯେମିତି ଚୋରି କରୁ କରୁ ବଡ଼ ଲୋକଙ୍କ ହାବୁଡରେ ପଡ଼ି ଯାଏ.. ସେମିତି ଭୟାକୁଳ କଣ୍ଠରେ କହିଲେ...

ହଁ.. କୁହ. କଣ ହେଲା??

-----???

--ଆରେ ଲାଇନ୍ ଲାଗିଛି, ମୋର ଟର୍ମ୍ ଆସିଲେ ସିନା ନେଇ କ ଯିବି..

ଆରେ ଭିଡ଼ିଓ କଲ୍ କଣ କରିବ ମ.. ଲୋକେ କଣ ଭାବିବେ.. କରୋନା ସମୟରେ..

..... - - - - -

---ହଉ ଆସୁଛି!

ରୁନୁ, କହିଲୁ... "ମୁନୁ, କଣ ମିଛୁଆ ହେଲୁ ଶେଷକୁ!!!!" ତୋତେ ନେଇ ଆମେ ଗର୍ବ କରିଥିଲୁ ବୋଲି ଆଜି ଭାଗବାନ ଆମର ଖର୍ବ କରିଛନ୍ତି.. କାହିଁକି କଣ ବୋଉ କୁ ଦେଖିବାକୁ ଆସିବାକୁ ତୋତେ ମନା????

--ନା ନାନୀ.. ଧୀରେ ଧୀରେ ସେ change ହେଉଛି.. ଚିକେ ଧର୍ଯ୍ୟ ଧର..

--ତୋ ମାଆ ର ଦେହ ଭଲ ନାହିଁ, ତୁମେ ଦୁଇଜଣ ଏକତ୍ର ଆସିବା କଥା, ତୁ ଏକା ଆସିଛୁ ପୁଣି ମିଛ କହି କ?? ତୋ ଶାଶୁ ପାଖକୁ ତ କଟକ ଯାଉଛ.. କିଏ ତୋତେ ମନା କରୁଛି..???

--ନାନୀ ମୋ ଶାଶୁ ବି ତ ଏକା, ମୋ ମା ବି ସେ.. ତାଙ୍କୁ ଦେଖିବାକୁ ବି ପଡ଼ିବ..

--ଯଦି ସେଠାକୁ ଯିବାକୁ ମିଛ କହୁନୁ, ଏଠିକି କାହିଁକି??କଣ ମା ତୋତେ ଜନ୍ମ କରିଛି ଏଇ ତାର ଭୁଲ???!!!

--ନାନୀ, ଏମିତି ଉତ୍ୟକ୍ତ ହେଇଯାନା.. ମୁଁ କହୁଛି, ସେ ଚେଜ ହେବ.. ମୁଁ ନେଇ କି ଆସିବି..

--ହଉ.. ଆଜି ମୋର ବି ଶେଷ କଥା ମନେ ରଖ.. ମୁଁ ବାହା କରାଇଛି.. ବୋଉ ମୋତେ ସବୁବେଳେ ଭଲୁଗୁଣା ଦେଉଛି.. ଯଦି ସତ କହିବାର ସାହସ କରିବୁ, ଏ ଘର କୁ ଆସିବୁ.. ନହେଲେ ଆଜି ଠାରୁ, ଆମେ ତୋ ପାଇଁ ମୃତ.. ତୋର ଆସିବା ଦରକାର ନାହିଁ.. ତୁମ ଭାଷା ରେ ଆମେ ସବୁ ଅଲକ୍ଷଣା.. ଯା ସ୍ତ୍ରୀ କୁ କହିବୁ ଝାଡ଼ି ଦେବ ଗୁଣିଆ ତାକ..

ଆମେ ତୋତେ ଭଲ ପାଉ ଥିଲୁ.. ପାଇବୁ.. ତୋର ବିବଶତା କୁ ଆମେ ସମ୍ମାନ ଦେଇ କହୁଛୁ.. ତୁ ଶାନ୍ତି ରେ ରହ!!!

ନଭୀ ମୁମ୍ତାଜ, ମହାରାଷ୍ଟ୍ର

ମୋହମୟ ମୁଦ୍ରା

ମନୀଷା ପଣ୍ଡା

ଚନ୍ଦ୍ର କୁ ନେଇ ମୋ କବିତା:

ଦେଖୁ ପାରୁଛି,
ଏ ମୋହ ର ଶିକୁଳ ବନ୍ଦନ ରେ
ଅଷ୍ଟାଙ୍ଗ ଅବୟବ ମୋର,
ବସି ଯାଇଛି ମୁଁ ସେଇ ମୋହ ମୟ ମୁଦ୍ରା ରେ,
କେମିତି ମୁକୁଳ ବି କୁହ?????

ସଂକ୍ରମିତ ମୁଁ ଯେମିତି
ସଂସାର ମାୟା ଭୂତାଣୁ ର ଅବାଞ୍ଚିତ
ଆକ୍ରମଣ ରେ,
ଶାନ୍ତି କୁ ଶୋଷି ନେବା ପରେ
ଦୁର୍ବଳ ମୋ ଆତ୍ମ ପ୍ରତ୍ୟୟ
ଅବିରତ ବିଚଳତ କରୁଛି
କପଟ ପଣ କେଇଟା,
ବିଭସ୍ତ ସଂକେତ ବାଟ ଓଗାଳେ,
ଗୁରି ପାଖ ଆତ୍ମୀୟତା ର ଅନେକ ବିଦ୍ରୁପ ପରେ,
ନତ ମସ୍ତକ ହୋଇ ବସି ଯାଇଛି,
ମୁକୁଳବା ର ଅନେକ ପ୍ରୟାସ
ମରି ସାରିଛି ମୋ ଭିତରେ,

ଭାଗ୍ୟ ଖେଳଛି କପଟ ପଶା,
 ସ୍ଥିର ନଶ୍ଚିତ୍ର ମୋ ହାରିବା ପଶ,
 ସତ ଚେଷ୍ଟା ପରେ ବି ବିଫଳ ପ୍ରୟାସ ସବୁ କୁ
 ଅନ୍ତର ରେ ଚାପି ଧରି ଅସହାୟ ମନ ସହ
 ମୁଁ ଏମିତି ଏକ ମୋହ ମୟ ମୁଦ୍ରା ରେ।।।।।।

ଶିକ୍ଷୟିତ୍ରୀ

ସରକାରୀ ଉନ୍ନତ ଉଚ୍ଚ ବିଦ୍ୟାଳୟ,
 ଅଙ୍କରାପୁର, ଢେଙ୍କାନାଳ

ବେଦାନ୍ତୀର ଆଗାମୀ ସଂଖ୍ୟା ମାସ ୧ ତାରିଖରେ ପ୍ରକାଶ ପାଇବ । ଏହି ସଂଖ୍ୟା
 ପାଇଁ ଆପଣମାନଙ୍କ ଲେଖା ପଠାଇବାପାଇଁ ଅନୁରୋଧ । ଆପଣମାନଙ୍କ ଲେଖା
 ପ୍ରତିମାସ 5 ତାରିଖ ସୁଦ୍ଧା ଆମ ପାଖକୁ ପଠାନ୍ତୁ । ଆପଣମାନେ ଲେଖା ଇମେଲ୍
 କମ୍ପା ହାଟସଆପ୍ ଜରିଆରେ ପଠାଇପାରିବେ ।

ଇମେଲ୍ - vedantimagazine@gmail.com /
editor.vedantimagazine@gmail.com
 ହାଟସଆପ୍ ନଂ-9594993733

ହଜିଲ୍ ଦିନ

କବିତା ନନ୍ଦ

କେତେ ଭଲ ଥିଲ୍, ସେଇ ଦିନ ଯେବେ
ପିଲ୍ ମୋର ଥିଲେ ଛୋଟ
ଦିନ ରାତି ମତେ ଅଣ୍ଟୁ ତ ନଥିଲ୍
ଶୁଣି ଶୁଣି ତାଙ୍କ ହଜ୍ଜ ।
ନଜ ହାତେ ରାନ୍ଧି ପରଶୁ ଥିଲୁ ମୁଁ
ସମସ୍ତଙ୍କୁ ଏକ ସାଥେ
ସେମାନଙ୍କ ପେଟ ପୂରିଗଲେ ଭାରି
ଖୁସି ଲାଗୁଥିଲ୍ ମତେ ।
ବୋଉ ବୋଉ ତାଙ୍କ ଦୁରି ପଡୁଥିଲ୍
ଜବାବ ଶୁଣିବା ପାଇଁ
ତର ଦିଅନ୍ତିନି, ବେଳେବେଳେ ଚଟି
ଭଠେ ମୁଁ ସେଇଥିପାଇଁ ।
ଆଜି କେତେଦୂରେ କିଏ ରହିଲଣି
ଦେଖୁ ହୁଏନାହିଁ ନିତି
କେତେ ଭଲ ଥିଲ୍ ସେ ହଜିଲ୍ ଦିନ
ଫେରି ଆସନ୍ତା କେମିତି

ସହନାଜପୁର, ଗୋପାଳପୁର, କଟକ

ରେ ବାଗୁଳ ମନ

ଶାକ୍ତିଲତା ମିଶ୍ର

ରେ ବାଗୁଳ ମନ ! ଧନ ଜନ ତାଙ୍କୁ ମାଗୁ କାହିଁକି !

ଛାଡ଼ି ଯିବାକୁ ତ ହେବ ଇଁ ଦିନେ, କି କରିବୁ ସେ ସବୁ ନେଇକି !

ମାଗିବୁ ଯଦି ମାଗିନେ, ତପ୍ତ ମରୁରେ ସହଜେ ଗୁଲିବାର ଶକତି ।

ସାହାସ, ବଳ ଦେଲେ ଲଂଘି ଯିବୁ ଦୁଃଖ ଗିରି, ସେଇ ହେବ ତୋର

ବଡ଼ ସଂପତ୍ତି ।

ସମୟ ସାରି, ଧନ ଜନ ତାଙ୍କୁ ମାଗୁ କାହିଁକି !

ଦେଖୁ ପାରୁନୁ କି ? କେତେ ବେଗେ ଚାଲିଯିବୁ ଝଡ଼ ଆସୁଛି ମାଡ଼ି !

କଟି ମଟି ଅନ୍ଧାର ଭିତରେ, ବିଜୁଳ ସହିତ ମାରି ଘଡ଼ଘଡ଼ି ।

ଆଗ ପଛ ନଭାବି ଚାହୁଁ ଚାହୁଁ ଯିବ ତତେ ଅଚରେ ଗ୍ରାସି ।

ତାକୁ ପ୍ରତିହତ କରିବା ପାଇଁ ମାଗିନେ ରେ ମନ, କିଛି ବଜ୍ର ଶକ୍ତି ।

ସମୟ ସାରି, ଧନ ଜନ ତାଙ୍କୁ ମାଗୁ କାହିଁକି !

ଯେବେ ମାଡ଼ି ଆସିବ ଏକା ସଙ୍ଗେ ସହସ୍ର ଅଜଣା ବିପତ୍ତି ।

ଧନ ଜନ ରକ୍ଷା କରି ପାରିବେ କି ତତେ, ରହି ତୋ କତି ।

ସହସ୍ର ସିଂହର ପରାକ୍ରମ ଯଦି ଦେହ ମନେ ଥିବ ତୋହର ।

ସେ ବିପଦକୁ ଅଟରେ ହୋଇ ଅତିକ୍ରାନ୍ତ, ପାଇଯିବୁ ନସ୍ତୁର ।

ସମୟ ସାରି, ଧନ ଜନ ମାଗି ନେଇ କି କରିବୁ !

ବାଇଆ ମନ ତୁ ପାଗଳା ମନ, ଭିତରେ ରଖୁଛୁ ଏତେ କପଟ !

ମୋହ ମାୟା ମିଛ ଲଳସାରେ ପଡ଼ି ହଉ ଅଛୁ ନତି ଛଟପଟ ।

ମହାମେରୁ ପରି ଅପାର ଶକ୍ତି ପାଇବା ପାଇଁ ତୁ ନତି କର ପ୍ରାର୍ଥନା ।

ଅଟରେ ପାରି ହେବୁ ଭବ ସାଗର, ମନେରେ ନକର କିଛି ଶୋଚନା ।

ତେଣୁ ସମୟ ସାରି, ଧନ ଜନ ତାଙ୍କୁ କିଛି ମାଗନା !

କେହି ରହି ନାହାଁନ୍ତି ଯଦି ତୁ କେମିତି ରହି ଯିବୁ ସଂସାରେ !

ଅଦିନେ ଅକାଳେ ଅନଛାକୃତେ ଛାଡ଼ିଯିବୁ ସବୁ ଏଇ ମର୍ତ୍ତ୍ୟରେ !

ସଂସାର ଦୁର୍ଗମ ପଥ ପାରି ହେବୁ ସହଜେ କେମିତି ମନେ ଭଲ ।

ଲଘବ କଷ୍ଟେ ଆନନ୍ଦ ମନେ ଫେରି ଯିବୁ, ଯଦି ଥିବ ସାହାସ ଅପାର ।

ତେଣୁ ସମୟ ସାରି, ମାଗ ନାହିଁ ତାଙ୍କୁ ଧନ ଜନ ଅସାର !

ରତେଷ୍ଟର, ମିନେସୋଟା,

ଯୁକ୍ତରାଷ୍ଟ୍ର ଆମେରିକା

ମାର୍ଚ୍ଚ ମାସ ସନ୍ଧ୍ୟା

ଡକ୍ଟର ନୀଳମାଧବ କର

ମାର୍ଚ୍ଚ ମାସ ସବୁ ସନ୍ଧ୍ୟାରେ, ବିଷଣ୍ଣ ଦିଶୁଥିବା
ମୋ ଏକାକୀତ୍ଵର ସଂଜ୍ଞା - ଖୋଜୁ ଖୋଜୁ
ମୋତେ ଫେରିବାକୁ ପଡ଼େ - ଅତୀତର
ରଙ୍ଗମାନଙ୍କ ଲୁଚକାଳ ଖେଳକୁ - ଯେବେ
ମୋ ପାଖରେ ଥିବା ରଙ୍ଗଟିର ନାଁ ଥିଲା
କଳା - ତାକୁ ଲେପିହେଇ ମୁଁ
ହଜିଯିବାକୁ, ଲୁଚ ଯିବାକୁ, ଅସ୍ଥିତ ହରେଇବାକୁ
ରୁହିଥିଲି ବେଶ କଛି ସମୟ
ବର୍ଷା ଗୋପେ ହେବାଯାଏ, ପାଣି ମୁନ୍ଦେ ପାଇ
ଶୁଖିଲା କାଠଗଡ଼ରେ ଶିଉଳି କ
ଦି'ଟା ସାବଜା ପତ୍ର ବାହାରି
ପବନରେ ଥିରି ଥିରି କହିବା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ
ଯେ, ମୁଁ ଏଯାଏଁ ବଞ୍ଚିଛି ବୋଲି ...
ମୁଁ ସେମିତି ମୃତପ୍ରାୟ ଦିଶୁଥିଲି
ଏବେ ବି ଦିଶୁଛି, ମାର୍ଚ୍ଚ ମାସ ସଂଧ୍ୟାର
ମଳନ ଆଲୁଅରେ -
ବୋଧେ ବର୍ଷା ହେବାଯାଏ - ମୋତେ
ମରିଯିବାକୁ ପଡ଼ିବ - ନରବି ଯିବାକୁ ହେବ
ରତ୍ନ ବଦଳିବାର କରୁଣ ଆଶାଟେ ନେଇ

ଓଲଭରହାମ୍ପଟନ, ୟୁକେ
machab@yahoo.com

ଯଜ୍ଞ ମାହାତ୍ମ୍ୟ ଓ ବିଧି

ବରଦା ପ୍ରସନ୍ନ ଦାସ

୧. ଜାତି, ଧର୍ମ ନିର୍ବିଶେଷରେ ପ୍ରତ୍ୟେକ ମଣିଷ ଯଜ୍ଞ କାର୍ଯ୍ୟ କରିବା ଉଚିତ । କାରଣ ଏହା ପରିବେଶକୁ ବିଶୋଧନ କରାଏ ।
୨. ଜନସାଧାରଣଙ୍କ ଦାନରେ ଯଜ୍ଞ ହେଲେ ସୁଫଳ ମିଳେ ।
୩. ଆଧ୍ୟାତ୍ମିକ ଚେତନାର ଉତ୍ତରଣ ହୋଇଥାଏ ।
୪. ପଞ୍ଚମହାଭୂତ ତଥା କ୍ଷିତି (ପୃଥିବୀ), ଆପ (ଜଳ), ତେଜ (ଅଗ୍ନି), ମରତ (ବାୟୁ), ବ୍ୟୋମ (ଆକାଶ) ରେ ସନ୍ତୁଳନ ସଂଭବ ହୋଇଥାଏ ।
୫. ଯଜ୍ଞ କଳର ଗତି ରୋଧନ କରେ ।
୬. ଯଜ୍ଞ ଦ୍ଵାରା କର୍ତ୍ତା, ଦାତା, ଶ୍ରଦ୍ଧାକୁ ଭକ୍ତ ଓ ଦର୍ଶନାର୍ଥୀମାନଙ୍କ ପ୍ରାରଣା ନଷ୍ଟ ହୁଏ ।
୭. ସୂର୍ଯ୍ୟୋଦୟରୁ ସୂର୍ଯ୍ୟାସ୍ତ ମଧ୍ୟରେ ଯଜ୍ଞ କାର୍ଯ୍ୟ କରାଯାଏ ।
୮. ଯଜ୍ଞକର୍ତ୍ତା ସାତ୍ତ୍ଵିକ ଭୋଜନ କରିବା ଉଚିତ । କୌଣସି ପ୍ରକାରର ମାଦକ ଦ୍ରବ୍ୟ ସେ ସର୍ବଦା ପରିହାର କରିବା ବିଧେୟ ।
୯. ସମିଧା, ଘୃତ, ସାକଲ୍ୟ ଆଦି ଶୁଦ୍ଧ ଏବଂ ନିର୍ମଳ ହେବା ଆବଶ୍ୟକ । ଯଜ୍ଞକୁଣ୍ଡ ଭିତରକୁ କୀଟ, ପତଙ୍ଗ ଆଦି ଯେପରି ଯାଇପାରିବେନ ସେଥିପାଇଁ ସଜାଗ ହେବା ବିଧେୟ ।
୧୦. ପତି-ପତ୍ନୀ ଉଭୟେ ବା ଜଣେ ଏକାକୀ ଯଜ୍ଞ କରିପାରିବେ ।
୧୧. ଧଳା ପୋଷାକ ପିନ୍ଧି ଯଜ୍ଞ କାର୍ଯ୍ୟ କରଣୀୟ ।

୧୨.ଯଜ୍ଞ କାଳରେ ମନ୍ତ୍ରୋଚ୍ଚାରଣ ଅତ୍ୟନ୍ତ ଲଘୁଦାୟକ ଅଟେ । ମନ୍ତ୍ରୋଚ୍ଚାରଣ କରି ନପାରିଲେ, ମନ୍ତ୍ର ଶେଷରେ କେବଳ ସ୍ଵାହା ଉଚ୍ଚାରଣ କରାଯାଇପାରେ ।

୧୩.ଯଜ୍ଞ କର୍ତ୍ତା ଯଜ୍ଞୋପବୀତ ଧାରଣ କରିବା ଉଚିତ ।

୧୪.ମୁଖ୍ୟ ଯଜମାନ ପତି ପତ୍ନୀ ଯଜ୍ଞକୁଣ୍ଡର ପଶ୍ଚିମ ଭାଗରେ ପୂର୍ବାଭିମୁଖୀ ହୋଇ ବସିବେ । ଯଜ୍ଞ କାର୍ଯ୍ୟରେ ପତ୍ନୀ-ପତିର ଦକ୍ଷିଣ ଭାଗରେ ବସିବେ । ଯଜ୍ଞ କାର୍ଯ୍ୟ କରୁଥିବା ପୁରୋହିତ କୁଣ୍ଡର ଦକ୍ଷିଣଭାଗରେ ଉତ୍ତରାଭିମୁଖୀ ହୋଇ ବସିବେ ।

୧୫.ରତ୍ନ ଅନୁକୂଳ ହୋମ ସାମଗ୍ରୀ ପ୍ରସ୍ତୁତ କରିବା ଉଚିତ । ଶୁଦ୍ଧ ଗୋଘୃତ ଯଜ୍ଞ କାର୍ଯ୍ୟ ପାଇଁ ବିଶେଷ ଲଘୁ ଦାୟକ ଅଟେ । (ହୋମ ସାମଗ୍ରୀରେ ଧୂପ, ଗୁଗଗୁଳ, କାଜୁ, କସମିସ, ଶୁଖିଲା ନଡିଆ, ଲବଙ୍ଗାଦି ମିଶାଇଲେ ହୋମ ସାମଗ୍ରୀର ଗୁଣାତ୍ମକ ମୂଲ୍ୟ ବଢିଥାଏ ।

୧୬.ଯଜ୍ଞ କାର୍ଯ୍ୟର ପୂର୍ଣ୍ଣାଦୃତି ପରେ ଆଉ କୌଣସି ଆଦୃତି ଦିଆଯାଇନପାରେ । ପୂର୍ଣ୍ଣାଦୃତିରେ କଞ୍ଚା ନଡିଆ ଆଦି ଦେବା ନଷିକ ଅଟେ ।

୧୭.ଯଜ୍ଞ ପୂର୍ବରୁ ସଂକଳ୍ପ ପାଠ ଉଚ୍ଚାରଣ ଅବଶ୍ୟ କରିବା ଉଚିତ । ଯଦି ନଜେ ଯଜ୍ଞ କରୁଛନ୍ତି ତେହେ କରନ୍ତୁ । ଓମ୍ ତତ୍ ସତ୍.....କ୍ରିୟତେ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ । ଯଦି ନଜେ କରୁନାହାନ୍ତି, ତେବେ ସଂକଳ୍ପ ପାଠ ପୁରୋହିତ ଅବଶ୍ୟ କରାଇବେ ।

୧୮. ବିଶେଷ ଯଜ୍ଞରେ ଯଥା - ପର୍ବବିଶେଷ, ସଂସ୍କାର ବିଶେଷ, ଜନ୍ମଦିନ ଇତ୍ୟାଦି ଦିନ ସ୍ଵସ୍ତିବାଚନ ଏବଂ ଶାନ୍ତିକରଣ ଉଭୟ ଅଥବା ଯେକୌଣସି ଗୋଟିଏ ଅବଶ୍ୟ ପାଠ କରିବେ ।

୧୯.ବୃହତ୍ ଯଜ୍ଞରେ ବିଶେଷ ଆଦୃତି ଦିଆଯିବା ଉଚିତ ।

୨୦.ସ୍ଵିଷ୍ଟକୃତ ଆଦୃତିରେ ଘୃତ ଅଥବା ଭୃତ ଦେବା ଉଚିତ ।

ବରଦା ପ୍ରସନ୍ନ ଦାସ, ସଂଗ୍ରାହକ

ତୁମେ କିଏ?

ଡ.ମନୋରଞ୍ଜନ ବିଷୋୟୀ

ତୁମେ କୌଣସି କବିତାର
ଆଶ୍ରିତ ନୁହଁ
ତୁମକୁ ନେଇ
ଲେଖା ଯାଇପାରେ
ଅନେକ କବିତା
କାରଣ ତୁମେ ଗୋଟେ
ଦରଦୀ କବିତା
ଯେତେ ଲେଖିଲେ
ସେତେ ଉଛୁଲେ
ଛାଡ଼ିତଳ
ତେଣୁ ତୁମକୁ ଲେଖୁଛି
ଏତେ ସହଜରେ
ଏତେ ସରଳରେ
ପୁଞ୍ଜେ ଶବ୍ଦକୁ ନେଇ
ହେଲେ ସେହି
ଶବ୍ଦର ଜାଲରେ
କେବେ ଯୋଡ଼ି ହୋଇଯାଇଛି
ମୋ ଜୀବନର ବର୍ଣ୍ଣମାଳା
ଏକଥା ମୁଁ
ନଜେ ହିଁ ଜାଣେନା ।

ସ୍ନାତକୋତ୍ତର ଓଡ଼ିଆ ବିଭାଗ,
ବ୍ରହ୍ମପୁରବିଶ୍ୱବିଦ୍ୟାଳୟ

ଏ ରଙ୍ଗ ରହିଲେ

ହେଲୁ

ରୀତା ଅପରାଜିତା ମହାନ୍ତି

ଆଜି ଯିଏ ରଜା କାଲି ସେ ଭିକାରୀ
ସବୁ ତ ସମୟର ଖେଳ
ଏସବୁ ନ ବୁଝି ଯେ ମିଥ୍ୟା ଗର୍ବରେ ମାଡେ ।
ପ୍ରଭୁ କାହା ଗର୍ବ ରଖନ୍ତି ନାହିଁ
ସେ ଗର୍ବ ସେ କରନ୍ତି ଖର୍ବ ।
ଦାନ ପାଇଁ ବଳୀ କରୁଥିଲୁ ଗର୍ବ
ତିନ ପାଦ ଭୂମି ମାଗି
ପ୍ରଭୁ ତାକୁ ପାତାଳ କୁ ଚାଲିଦେଲେ
ହୀରଣ୍ୟକଶ୍ୟପ ନଜ ବର ପାଇଁ
ଗର୍ବରେ ମାଟି ପ୍ରଭୁ ଜ୍ଞ ଅସ୍ତ୍ରତ୍ୱ କରେ ସନ୍ଦେହ
ନୃସିଂହ ରୂପରେ ପ୍ରଭୁ କଲେ ତାର ବିନାଶ
ମିଛ ରଙ୍ଗ ସବୁ ସତ୍ୟ କେବଳ ମୋ ପ୍ରଭୁ ..... ।
ଆଜି ବଳ ବୟସ ଜୋର ରେ
ଯେଉଁ ରଙ୍ଗ ଦେଖଉଛି
ହେ ମଣିଷ
ଦିନେ ସବୁ ଗର୍ବ ହେବ ଖର୍ବ
ଏ ରଙ୍ଗ ରହିଲେ ହେଲୁ
ଦିନ ଆସିବ ଫୁଟିବା ଫୁଲ
ମଉଳ ଯିବ
ଆମେ ଯିବୁ ଝାଉଁଳ
ତା ଆଗରୁ ଗୁଲ ଯିବା ସୁଧାରି
ଆଉ କେହି କରିବନ ଆମକୁ କଟାକ୍ଷ
ଏ ରଙ୍ଗ ରହିଲେ ହେଲୁ ।

ପୂର୍ବ ନ - ୮୩(ସି) ଭୁବନେଶ୍ୱର - ୨୧

ଆଜିର ନାରୀ

ଭଦ୍ରର ଚନ୍ଦ୍ର ଖଣ୍ଡା

ନାରୀ ଅଟେ ସୃଷ୍ଟିର ଆଧାର। ନାରୀ ବିନା ସୃଷ୍ଟି କଳ୍ପନାତୀତ। ଅତୀତ ଆଉ ବର୍ତ୍ତମାନ ମଧ୍ୟରେ ରେଖାଙ୍କିତ କଲେବି ଏହା ଧୃବକ ସତ୍ୟ। ଆମ ଭାରତୀୟ ସଂସ୍କୃତି ତି ଛେ ନାରୀର ମାନ ସର୍ବଦା ଉଚ୍ଚରେ ରହି ଆସିଛି। ଆମ ସଂସ୍କୃତି ତି କହେ "ଯତ୍ନ ପୂଜୟନ୍ତେ ନାରୀ, ତତ୍ତ୍ଵ ରମନ୍ତି ଦେବତା"। ଅହଲ୍ୟା ବାଲ୍ମୀକି, ଦୁର୍ଗାବତୀ ପରି ନାରୀ ମାନଙ୍କ ପାଇଁ ଆମ ଇତିହାସ ଗର୍ବିତ।

ଆଜି ଆଧୁନିକ ନାରୀ ଉଚ୍ଚ ଶିକ୍ଷିତା। ସମାଜ ଆଜି ନାରୀଙ୍କୁ ପୁରୁଷମାନଙ୍କ ସହିତ ସମାନ ଦର୍ଜା ଦେଉଥିଲେ ମଧ୍ୟ ପ୍ରାଧାନ୍ୟ ବିସ୍ତାର କରି ଆସୁଥିବା ପୁରୁଷାଭିମୁଖ୍ୟ ସମାଜ ବାସ୍ତବରେ ନାରୀଜାତିକୁ ଆନ୍ତରିକ ସମ୍ମାନ ଦେଇ ସେମାନଙ୍କୁ ପ୍ରତ୍ୟେକ କ୍ଷେତ୍ରରେ ସମାନ ରୂପେ ପରିଗଣନା କରୁଛି କି? ଏଇ ପ୍ରଶ୍ନବାଚୀର ଘେରରେ ଯଦି ଆମେ ଅବଲୋକନ କରୁ ଆଜିର ସମାଜରେ ଘଟୁଥିବା ବିଭିନ୍ନ ଘଟଣାବଳି କହେ କିଛି ଭିନ୍ନ।

ଆଜିବି ନାରୀ ନିର୍ଯ୍ୟାତନାର ଶିକାର। ଯୌତୁକ ଜନତ ବ୍ୟାଧିରୁ ଆଜିର ତଥାକଥିତ ଶିକ୍ଷିତ ସମାଜ କଣ ମୁକୁଳ ପରିଛି କି? ଶୁଣା ଯାଏ ଆଜିବି ନାରୀର କରୁଣ କ୍ରନ୍ଦନ। ଶାଶୁ, ଶ୍ଵଶୁର, ନିଶିତ ସର୍ବୋପରି ନିଜର ସ୍ଵାମୀ ହାତରେ ମଧ୍ୟ ଯୌତୁକ ଜନତ ମୃତ୍ୟୁର ଶିକାର ହେଉଛି ଆଜି ନାରୀ। କେତେବେଳେ ନବବିବାହିତା ନାରୀକୁ କରୋସିନରେ ଜାଳ ଦେଇ ଅବା ବିଷ ଖୁଆଇ ତାକୁ ଆତ୍ମହତ୍ୟାର ରୂପ ଦେବାକୁ ପ୍ରୟାସ କରା ଯାଉଛି।

ସମାଜର ଲୋଲୁପ ଦୃଷ୍ଟିରୁ ନାରୀର ସୁରକ୍ଷା ଆଜିବି ସେଇଭଳି ପ୍ରଶ୍ନବାଚୀର ଘେରରେ, ଆଇନ ପ୍ରଣୟନ ହୋଇ ତା ବାଟରେ ଚାଲିଛି। ସମାଜର ଭବନା ବୋହି ଚାଲିଛି ଏକ ଭିନ୍ନ

ରାସ୍ତାରେ। ସେଇଟା ଗୋଟେ କଣ ଜିନିଷ ?? ବଢ଼ି ଚାଲିଛି ନାରୀ ନିର୍ଯ୍ୟାତନା । ଆସିଛି କେତେକ ମନୋବୃତ୍ତିର ପରିବର୍ତ୍ତନ? କୋମଳମତି ଶିଶୁ ଠାରୁ ଆରମ୍ଭ କରି ପ୍ରାପ୍ତବୟସ୍କା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ କେହି ସେଇ ଅମାନୁଷିକ ବର୍ବର ଜଘନ୍ୟ ଅପରାଧର କବଳରୁ ପାଇ ପାରୁନାହାଁନ୍ତି ମୁକ୍ତି। ଛବି ରାଣୀ ହତ୍ୟାକାଣ୍ଡ ଠାରୁ ଆରମ୍ଭ କରି କେତେ ନିର୍ଭୟା ଯେଏଇ ଲୋଲୁପ ଦୃଷ୍ଟିର ଶିକାର ହେଉଛନ୍ତି ତା'ର ପ୍ରକୃତ ତଥ୍ୟ ନାହିଁ।

ନାରୀ ନିର୍ଯ୍ୟାତନାକୁ ରୋକିବା ପାଇଁ ସମାଜର ପ୍ରତ୍ୟେକ ବ୍ୟକ୍ତି, ଅନୁଷ୍ଠାନ, ସ୍ୱୟଂସେବକ ସଂସ୍ଥା (NGO) ମାନଙ୍କର ଗୁରୁ ଭୂମିକା ରହିଛି। ଖାଲି ଆଇନ୍ ପ୍ରଣୟନ ଦ୍ୱାରା ଏଇ ସାମାଜିକ ବ୍ୟାଧିକୁ ବନ୍ଦ କରାଯାଇ ପାରିବ ନାହିଁ। ଏଥିପାଇଁ ଜନଜାଗରଣ ସୃଷ୍ଟି କରି ମାନସିକ ସ୍ତରରେ ପରିବର୍ତ୍ତନର ଯଥେଷ୍ଟ ଆବଶ୍ୟକତା ରହିଛି। ଆମକୁ ଆମ ଶିକ୍ଷାବ୍ୟବସ୍ଥାରେ ପରିବର୍ତ୍ତନ ଆଣି ସମସ୍ତ ବିଦ୍ୟାଳୟରେ ପ୍ରାଥମିକ ସ୍ତରରେ ନୈତିକ ଶିକ୍ଷାର ବିକାଶ ଦିଗରେ ଧ୍ୟାନ ଦେବାର ଆବଶ୍ୟକତା ଅଛି।

ସମୟର ତାଳେ ତାଳେ ପରିବର୍ତ୍ତନ ଆବଶ୍ୟକ୍ତାବନୀ। ଆଜି ନାରୀ କନ୍ଦୁ ଉଚ୍ଚ ଶିକ୍ଷା ଲାଭ କରିବାର କୌଣସି ଅବରୋଧ ନାହିଁ। ସେଦିନ ଆଉ ନାହିଁ ଯେଉଁଠି ପାଠ ପଢ଼ା ନେଇ ଝିଅକୁ କୁହା ଯାଉଥିଲା, "ଲୋ ରେବତୀ, ଲୋ ରେବି, ଲୋ ନଆଁ, ଲୋ ରୁହିଁ।

ନାରୀ ଆଉ ପୁରୁଷ ଗୋଟିଏ ଶଗଡ଼ର ଦୁଇ ଚକ ସଦୃଶ। ଆଜିର ଆଧୁନିକ ନାରୀ କାନ୍ଧରେ କାନ୍ଧ ମିଳାଇ, ଉଚ୍ଚ ଶିକ୍ଷା ଲାଭ କରି ପ୍ରତ୍ୟେକ କ୍ଷେତ୍ରରେ ସେମାନେ ପୁରୁଷ ସମାଜ ଠାରୁ ସମାନ ବା ଆଗରେ ରହିଛନ୍ତି। ଇନ୍ଦିରା ଗାନ୍ଧୀ, ମାର୍ଗାରେଟ ଥାଚର, ପ୍ରତିଭା ପାଟିଲଙ୍କ ଭଳି ଅନେକ ପ୍ରତିଭା ସମାଜର ପଥ ପ୍ରଦର୍ଶକ। ଆଜି ନାରୀ ଆଉ ରେଷେଇ ଘର ଭିତରେ ବନ୍ଦୀ ନୁହଁ।

ଭାରତୀୟ ସଂସ୍କୃତି ତି ଝିଅରିବାର" ହେଉଛି ମୂଳଦୁଆ। ଯଦିଓ ଯୌଥ ପରିବାର ସଂଖ୍ୟା ହ୍ରାସ ପାଇବାରେ ଲାଗିଛି ତଥାପି ପରିବାରର ଢାଞ୍ଚା ଆଜି ମଧ୍ୟ ଅକ୍ଷୁଣ୍ଣ। ପାଶ୍ଚାତ୍ୟ ରାଷ୍ଟ୍ରଗୁଡ଼ିକ ଆମ ପରିବାର କୈମ୍ବିକ ଜୀବନଶୈଳୀ ପ୍ରତି ଆକୃଷ୍ଟ। ସମାଜର ଉନ୍ନତି, ସୁନ୍ଦର ଏବଂ ସୁସ୍ଥ ବାତାବରଣ ଗଢ଼ିବା ଦିଗରେ ନାରୀର ଅବଦାନ ଅତୁଳନୀୟ। ପିଲା ଜନ୍ମାବସ୍ଥାରୁ ପ୍ରାଥମିକ

ସଂସ୍କାର, ଶିକ୍ଷା ସବୁକିଛି ମାଆ ପାଖରୁ ପାଇଥାଏ। ପରବର୍ତ୍ତୀ ସମୟରେ ତାର ବ୍ୟକ୍ତିତ୍ୱ ସେଇ ମୂଳଦୁଆ ଢାଞ୍ଚାରେ ହିଁ ବିକଶିତ ହୋଇଥାଏ। ନାରୀ ଜନନୀ, ଭଗିନୀ ଓ ଜାୟା ଭାବରେ ବିଭିନ୍ନ ଭୂମିକାର ରୂପ ନେଇ ସମାଜକୁ କେବଳ ସୁଖ ପ୍ରଦାନ କରି ଆସୁଅଛି। ମାଆ ର ନିଃସ୍ୱାର୍ଥପରତା , ତା'ର ଅନାବିଳ ପ୍ରେମ ନିକଟରେ ଆମେ ସମସ୍ତେ ନତ ମସ୍ତକ। ସେଥିପାଇଁ ଉକ୍ତି ଅଛି **"*ଜନନୀ ଜନ୍ମ ଭୂମିଷ୍ଠ, ସ୍ୱର୍ଗାଦପି ଗରୀୟସି*"**

ଆଜିର ନାରୀ ପୁରୁଷ ସହିତ ସମକକ୍ଷ। ସମାଜରେ ନାରୀ ଉଚ୍ଚ ଶିକ୍ଷା ଲାଭ କରି ଆତ୍ମନିର୍ଭରଶୀଳ ହୋଇ ନିଜର ସୁରକ୍ଷା ସହିତ ସମାଜକୁ ଅନେକ କିଛି ଅବଦାନ କରୁଛି। ଆଜିର ଶିକ୍ଷିତ ସମାଜ, ପୁଅ ଆଉ ଝିଅ ଭିତରେ ପାତର ଅନ୍ତର ନକରି ସମତୃଷ୍ଣି ରଖି ସମସ୍ତଙ୍କ ପାଇଁ ସମାନ ସୁବିଧା ଯୋଗାଇଦେବା ଉଚିତ୍। ମାନସିକ ସ୍ତରରେ ପରିବର୍ତ୍ତନ ଆଣି ଆତ୍ମକୁ ଏକ ସୁସ୍ଥ ସମାଜ ଗଠନ ଦିଗରେ ନାରୀର ଅବଦାନର ଗୁରୁତ୍ୱକୁ ହୃଦୟଙ୍ଗମ କରିବାକୁ ହେବ। ତେବେ ଯାଇଁ ଭୃଣ ହତ୍ୟା, ଯୌତୁକ ଜନତ ନାରୀ ନିର୍ଯାତନା ଏପରି ସବୁ ସମାଜିକ ବ୍ୟାଧିର ନିର୍ମୂଳକରଣ ହୋଇ ପାରିବ।

ଆଜିବି ନାରୀର ହୃଦୟ ସେଇ କୋମଳମତି, ସର୍ବସହା, ତା ପାଖରେ ଭରି ରହିଛି ସେଇ ଅସୀମ ଶକ୍ତି ଆଉ ସିଏ ସୃଷ୍ଟିର ଆଧାର। ଚର ବନ୍ଦନୀୟା ସେଇ ନାରୀ। ଆଜିର ନାରୀ ପୁରୁଷ ମାନଙ୍କ ଭଳି ଘରେ ବାହାରେ ସବୁ କ୍ଷେତ୍ରରେ ପରଙ୍ଗମତା ପ୍ରଦର୍ଶନ କରି ନିଜ ଦକ୍ଷତାର ପ୍ରତିପାଦନ କରିପାରିଛନ୍ତି, ଏଥିରେ ତିଳେ ମାତ୍ର ସନ୍ଦେହ ନାହିଁ।

ରୋଡ୍ ନମ୍ବର ୩,
ଜଗନ୍ନାଥ ନଗର, ଭୁବନେଶ୍ୱର

ମୋ' ବୋଉ ଆଜିବି ମୋତେ ଡାକେ

ଶଶଧର ମହାପାତ୍ର

ଦିନେ ପାହାନ୍ତି ସ୍ୱପ୍ନରେ ଆସି
ଉଠେଇଦେଇ କହିଲୁ
ଆସୁନୁ, ଆସି'ଯା ଶୀଘ୍ର,
ଆକାଶରେ ମେଘ ଭାଙ୍ଗି ଆସିଲୁଣି,
କୂଳରେ ପର ଡଙ୍ଗା ଲାଗିଲୁଣି,
ଏବେ ଘାଟରୁ ଛାଡ଼ିଦେବ ଯେ
ମୁଣ୍ଡର ହାତମାରି ଅନେଇ ବସିଥିବୁ,
ନଜ ମୁଣ୍ଡର ଦୋଷ ଲଦୁଥିବୁ
ରୁହୁଁ ରୁହୁଁ ବେଳ ଗତିଯିବ
ସଞ୍ଜ ନଇଁ ନଇଁ ଆସିଯିବ,
ମୁଁ ପର ଅନେଇ ବସିଛି ଆରପାରିରେ,
ତୋ' ଅପେକ୍ଷାରେ, ତୁ ଆସିବୁ ବୋଲି,
ସତରେ ବୋଉ ! ତୁ ଠିକ୍ କହିଦେଇଯାଉ
ମୋ' ମନଭରୁଥାଏ ଯାହା,
ମନ ଖୋଜୁଥାଏ ଯାହା
ତୋତେ ଖୋଜିଲୁ ବେଳକୁ
ନା ସେତେବେଳେ ତୁ ଥାଉ ଘାଟରେ,
ନା ତୁ ଥାଉ ଘାଟରେ ।
ନଦରୁ ଉଠି ଆଖି ମଳମଳ ବସିଲି ଖଟ ଦାଢ଼ରେ,
ଆଖି ସେମିତି ବୁଜି ଅଣ୍ଟାଳଲି,

ହାତ ବୁଲେଇଲି ଚାରିଆଡ଼େ,
 ଭବୁଥିଲି ଏଥର ଛୁଇଁଦେବି କି ତୋତେ ?
 ଆଖି ଖୋଲି ଦେଲି,
 କାହିଁ କେହି କୁଆଡ଼େ ତ ନାହିଁ ?
 ଏ' ସ୍ୱପ୍ନ ନା ସତ !
 କାହିଁକି ତୁ ହଠାତ୍ ଏମିତି ଆସୁ ?
 ଏମିତି ଅବେଳାରେ କାହିଁକି ଆସୁ ଯେ ?
 ଖୋଜିଲୁ ବେଳକୁ ତୁ ନଥାଉ,
 ତୋ' ଜାଗାକୁ ଚାଲିଯାଇଥାଉ,
 ଯେଉଁଠୁ ଆସିଥାଉ
 ତୁ ତ ଜାଣୁ କେତେ ମନ ଦୁଃଖ ହୁଏ ମୋ'ର ?
 ନଦ ପାକଳ ନହେଇଥିଲେ ତୋତେ
 ଗାଳ କରିବାକୁ ଇଚ୍ଛା ହୁଏ,
 ଯେମିତି ଇଚ୍ଛା ହେଉଥିଲା
 ସ୍କୁଲରେ ପାଠ ପଢୁଥିଲା ବେଳେ
 ଅକ୍ତର ଭିତରେ ସେବେ ଜଳୁଥାଏ ମୁଁ ।
 ସକାଳୁ ଉଠି ଚର ଚର କରି ଘର ଓହ୍ଲାଇ
 ତୁ "ଉଠ, ଉଠ" କହି ପାଟି ଚଲାଇଥାଉ
 ଡେଇଁରେ ଉଠିଲେ କାଳେ ଘରୁ
 ଲକ୍ଷ୍ମୀ ଛାଡ଼ି ଚାଲିଯିବେ !
 ଲକ୍ଷ୍ମୀଙ୍କର ଆଉ କାମ ଧନା ଯେମିତି ନାହିଁ
 ଆଜ୍ଞା କହ ତ ?
 ତୁ ଏକା ସେମିତି ନା ସବୁ ମା'ମାନେ ସେମିତି ?
 ବିଛଣାରୁ ଉଠୁ ଉଠୁ ତୁମର ଢଙ୍ଗ ବାହାରେ,
 ସବୁ ମା'ମାନଙ୍କର !
 ତୁମମାନଙ୍କୁ ରୁଚିଯାଉ ନଦ ହୁଏ ନାହିଁ ନା କ'ଣ ?
 ଆଜିକାଲି ସକାଳେ ବିଛଣା ଛାଡ଼ିଲେ କି

ରୁତିରେ ବିଛଣାକୁ ଗଲେ ତୋତେ ହିଁ
 ମନେ ପକାଏ ଲେ ବୋଉ !
 ଏ' ଏକ ଅଭ୍ୟାସରେ ପଡ଼ିଗଲଣି,
 ନହେଲେ ସେ'ଦିନ ଆଦୌ ଭଲ ଲଗେନି
 ତୁ ଥିଲୁ ଅଭୟଦାୟିନୀ, ତୀର ନମସ୍ୟା ମା'ଟିଏ,
 ତୋ' ଚେହେରା ଯେତେ ଲୁଚିବାକୁ ଚେଷ୍ଟା କଲେବି
 ମନ ଖୋଜେ ଆପେଆପେ
 ସେହି ଅଦୃଶ୍ୟ ନାରୀଶକ୍ତିକୁ, ମା'ଟିକୁ,
 କେମିତି ଭୁଲିବି କହ ?
 ତୁ ପର ଜନ୍ମୁଁ ଏତେ ବଡ଼ ହେବା ଯାଏ
 ତୋ' ଭଲପାଇବାର ଉଚ୍ଛ୍ୱଳା ନଇ ସୁଅରେ କେତେ ଭସେଇଛୁ,
 ବିଛଣାରେ ଶୋଇ ଆସ୍ତେଆସ୍ତେ ଖୋଲେ
 ତୁ ପକାଇଥିବା ସଂପର୍କର ଗଣ୍ଠି,
 ଦିର୍ଘ ନଃଶ୍ୱାସଟିଏ ମାରେ
 ଆଉ ତୁ ଥାଉ ସେ' ନଃଶ୍ୱାସରେ
 ତୋ' କୋରଡ଼ ଭିତରେ ପଶିଯାଇଥିବା ସେଇ
 ଦିଓଟି ଆଖି, ଶୁଖିଲା ମୁହଁ, ଝାପ୍‌ସା ଝାପ୍‌ସା ଦିଶୁଥିବା
 ମଳିନ ଚେହେରା ଥରେ ମନଚକ୍ଷୁରେ ଦେଖିଦେଲେ
 ଭଲରେ ଦିନଟା କଟିଯାଏ ଲେ ବୋଉ !
 ଭୁଲି ହେଇଯାଏ ସବୁ
 ଜମାଟ ବାନ୍ଧିଥିବା ସଂସାର ଯାକର ଦୁଃଖ,
 ଯେମିତି ମିଳିଯାଏ ସ୍ୱର୍ଗର ପାରିଜାତ,
 ମନରେ, ଦେହରେ ଶକ୍ତି ବଢ଼ି ହେଇଯାଏ ଗୁରିଗୁଣ
 ଯେମିତି ତୋ'ର ସେହି ରୋଗୀଣୀ ଦେହରେ
 ଥାଏ ଅସରକ୍ତି ଶକ୍ତି,
 ଯେମିତି ଏକ ଏମିଶୋରିକ ଶକ୍ତି,
 ନଦେଖିଲେ ବିଶ୍ୱାସ ହୁଏନା,

ସକାଳୁ ରାତିଯାଏ ଖଟି ଖଟି
ତୋ' ଦେହରେ ଏତେ ବଳ ଥାଏ,
ସେ' ସବୁ ଆସେ କେଉଁଠୁ ଲେ ବୋଉ ?
ତୁ କଣ ଏକ ପରପେତୁଆଲ ମେସିନ୍ ?
ମୁଁ ଜାଣେ ତୁ ଆଜି ଅଗରୀରି
ତୁ ଏକ ଶୂନ୍ୟଦେହୀ
ଶୂନ୍ୟରେ, ମହା ଶୂନ୍ୟରେ ତୋ' ବାସ
ଶୂନ୍ୟରୁ ମୋ' ମନ ଭିତରକୁ ଆସୁ,
ସ୍ୱପ୍ନରେ ହେଉ କି ଜାଗ୍ରତରେ ହେଉ,
ନମନ୍ତ୍ରଣରେ ହେଉ କି ବିନା ନମନ୍ତ୍ରଣରେ ହେଉ,
ତୁ ଆସିଯାଉ,
ନାନୋ ସେକେଣ୍ଡର ଆସିଯାଉ,
ଏମିତ ଆସୁଥା, ଯାଉଥା,
ଏମିତି ଭଲ ପାଉଥା,
ବେଳାରେ କି ଅବେଳାରେ,
ଏମିତ ନଦ ଭଙ୍ଗୁଥା ।
ଏବେ ହିବାର ସତ୍ୟ କରିଛି,
ଆଉ ତୋତେ ଗାଳି ନକରିବାକୁ, ନଚିତ୍ତିବାକୁ,
କିଛି ଚନ୍ତା ନାହିଁ,
ମୁଁ ପର ଏବେ ବଢ଼ି ଗଲିଣି, ବୁଢ଼ା ହେଲିଣି,
କେବେଠୁଁ ବାପାଟିଏ ହେଇଗଲିଣି,
ଯାହା ଦିନେ ତୁ କଳ୍ପନା କରିପାରି ନଥିଲୁ !
ଅମଣିଷ ଟେ ହେଇଯିବି ବୋଲି କହୁଥିଲୁ !
ତୁ ଭରୁଥିଲୁ ମୁଁ ସେମିତି ଅବୁଝା, ବୁଝି ଶୁଝି ନଥିବା
ବାଳକଟିଏ ହେଇ ରହିଯାଇଥାନ୍ତି,
ବୟସର ଗୁପରେ ଆଜି ନରବି ଗଲଣି ସ୍ୱର
ବୟସ ପୋଛି ନେଇଛି ସବୁ ରାଗ, ହିଂସା, ମାନ, ଅଭିମାନ,

ପିଲାଦିନର ଉଷ୍ମ ରକ୍ତ ଏବେ ଥାଏ ପଡ଼ିଗଲାଣି
ଯାହା କାଲି ଥିଲା, ଆଜି ସେଇଆ ନାହିଁ,
ସମୟ ବଦଳ ଗଲାଣି ।
ତୁ କ'ଣ ସେତେବେଳେ ଭବୁଥିଲୁ କେଜାଣି ?
ମୁଁ ଶୋଇଥିଲେ ଅନ୍ୟମାନେ ଆଗକୁ ଚାଲିଯିବେ,
ବହୁତ ଆଗକୁ,
ଆଉ ମୁଁ ପଛେଇଯିବି,
ମୁଁ ଉଠି ଦୌଡ଼ିବାକୁ ଆରମ୍ଭ କଲେ
କାଳେ ଗୋଡ଼ ଖସିଯିବ, ମୁଁ ପଡ଼ିଯିବି,
ତେଣୁ, ତୁ ବଞ୍ଚିଥିଲୁ ବେଳେ
ଆମକୁ ପ୍ରସ୍ତୁତ କରୁଥିଲୁ,
ଆମେ ଠିକ୍ ସମୟରେ ଉଠୁଁ,
ଚାଲିବା ଅରମ୍ଭ କରିବା ପୂର୍ବରୁ
ଭଲଭାବେ ନିଃଶ୍ୱାସ ଦି'ଟା ମାରୁ,
ତା'ପରେ ଚାଲୁ,
ଆଜି ଆମ ପିଲାଙ୍କର ସକାଳ ହୁଏ
ଦିନ ଗୋଟାଏ କି ଦି'ଟାରେ ବୋଧ !
ଆମର ଦେହଶୁଦ୍ଧା ହେଇଗଲାଣି ଦେଖୁ ଦେଖୁ,
ଆମେ ନୀରବ ଦ୍ରଷ୍ଟା,
ବଦଳ ଗଲାଣି ଏବେ ଜୀବନର ମୋଡ଼
ବୟସ ମାଡ଼ରେ ମୁଁ ଏବେ ଏକ ଥୁଣ୍ଡା ଗଛ ଭଳି ବୋଧ !
ଶାରୀରିକ ଓ ମାନସିକ ଯତ୍ନଶାରେ ହୁଏ ଛଟପଟ,
କିଏ ଜାଣେ କେବେ ଦିନେ ଅବେଳରେ ଭୁଷୁଡ଼ି ପଡ଼ିବ ?
ସେ' ଦିନକୁ ଅପେକ୍ଷା,
ତୁ ବି ଗଲୁ, ମୁଁ ବି ଦିନେ ଯିବି,
ପୁଣି ସଂସାର ଚାଲିବ ତା' ବାଟରେ,
ନିଶ୍ଚେ ତା' ବାଟରେ ବୋଧ !

("ମଦରସ୍ ଡେ' ଉପଲକ୍ଷେ ଏ' ଲେଖା । ବୋଉ ଆଜକୁ ୩୫ ବର୍ଷ ହେଲ୍ ସ୍ୱର୍ଗପୁରେ । ସ୍କୁଲରେ ପାଠ ପଢୁଥିଲ୍ ବେଳେ ସକାଳୁ ବିଛଣାରୁ ଉଠିବା ଡେରି ହେଲେ ପ୍ରଚୁର ଗାଳି ବର୍ଷଣ କରେ । ସେତେବେଳେ ମୁଁ ମନେ ମନେ ଭୀଷଣ ବିଗୁଡୁଥିଲି । ବେଳେ ବେଳେ ମୁଁ ଓଲଟା ତାକୁ ଗାଳି କରୁଥିଲି । ଇଶ୍ୱରଙ୍କ ଉପରେ ରାଗୁଥିଲି, ଏମିତି ମା' ଟିଏ ବାଛିକ ଦେଲ କାହିଁକି ? ଆଜି ବି ସେ' ମୋ' ସ୍ୱପ୍ନରେ ଆସି ତାକେ, ଉଠେଇବାକୁ ଚେଷ୍ଟା କରେ । ସେ' ଦିନ ଓ ଆଜି ଭିତରେ ଏତିକି ପାର୍ଥକ୍ୟ ଯେ ଆଜି ମୁଁ ତାକୁ ଗାଳି କରିପାରୁନି । ସମୟ ବଦଳି ଯାଇଛି, ତା' ସହିତ ମୁଁ ବି ବଦଳି ଯାଇଛି ।)

ହିତେନ୍ ଭଲି ଲେନ, ସିଲଭର୍ ସ୍କୁ ଙ୍
ମେରୀଲ୍ୟାଣ୍ଡ, ୟୁକ୍ଟରାଷ୍ଟ୍ର ଆମେରିକା

କିଛି

ସୁବାସ ଚନ୍ଦ୍ର ମୁଦୁଲି

ମୁଁ ଆସିଥିଲି ମାଗିବାକୁ କିଛି
କିନ୍ତୁ ମୁଁ ଦେଖୁଛି,
ତୁମେ ମୋ ଠାରୁ ଦୁଃଖୀ
କେବଳ ତୁମେ ନୁହଁ
ତୁମ ସଂଗେ ଭଲ ଭଉଣୀ ବି
ହାତ ପାଦ ନଥାଇ
ତୁମେ ଅଛ କେମିତି ?
ଯାହା ଦେଖୁଛି
ତାହା କହୁଛି
କିନ୍ତୁ ଅଲଗା ଶୁଣିଛି କାନେ
ହାତ ପାଦ କାଳେ ତୁମେ ଦେଇଛ ଲୁଚେଇ
ମୁଁ ସେ ହାତ ପାଦ
ଦେଖିବାକୁ ରୁହେଁ ନାହିଁ
ପାର ଯଦି ମୋ ଠାରୁ
ନଅ ତୁମେ କିଛି ॥

ପ୍ରାକ୍ତନ ବରିଷ୍ଠ ପ୍ରୟୋଗଶାଳା ପ୍ରାୟୁକ୍ତିକ
ଜିଲ୍ଲା ମୁଖ୍ୟ ଚକ୍ରସାଳୟ, ସମ୍ବଲପୁର

ଚନ୍ଦ୍ରଭାଗାରେ ସୂର୍ଯ୍ୟ ଦର୍ଶନ

ଦାଶରଥ୍ୟ ଶତପଥୀ

ସକଳ ଶକ୍ତିର ଆଧାର ଭଗବାନ ସୂର୍ଯ୍ୟଦେବ ହେଉଛନ୍ତି ପ୍ରତ୍ୟକ୍ଷ ଦେବତା, ଯାହାଙ୍କ ମହତ୍ତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣତା ତଥା ଜୀବଜଗତ ପ୍ରତି ପରିବେଶ ସନ୍ତୁଳନ ଠାରୁ ଆରମ୍ଭ କରି ଜଗତର ସ୍ଥିତି ପାଇଁ ତାଙ୍କର କାର୍ଯ୍ୟ ଓ ନାମର ବିଭିନ୍ନ ଶାସ୍ତ୍ର, ବିଜ୍ଞାନ ଓ ଦର୍ଶନ ମଧ୍ୟରେ ଭୂରି ଭୂରି ପ୍ରଶଂସା କରାଯାଇଛି । ସେ ମାତ୍ରମାତ୍ର ଶୁକ୍ଳପକ୍ଷ ସପ୍ତମୀ ତିଥିରେ ଜନ୍ମଗ୍ରହଣ କରିଥିଲେ ବୋଲି ଉଲ୍ଲେଖ ରହିଛି ।

ବୈଦିକ ଯୁଗରେ ଆର୍ଯ୍ୟ ରକ୍ଷିମାନଙ୍କର ସୌର ଜଗତ ବିଷୟରେ ଯେତିକି ଧାରଣା ସବୁ ରହିଥିଲା ପୁରାଣ ଯୁଗ ବେଳକୁ ସୌର ମଣ୍ଡଳର ଗ୍ରହମାନଙ୍କର ଅବସ୍ଥିତି କାର୍ଯ୍ୟକାରିତା ଉପରେ ଅଶେଷ ଜ୍ଞାନ ଅର୍ଜନ ହୋଇପାରିଥିଲା ଏବଂ ପରବର୍ତ୍ତୀ ମୁହୂର୍ତ୍ତରେ ମାନବ ସମାଜ ପାଇଁ ଏହା ଆଶୀର୍ବାଦ ଭାବେ କାମ କଲା । ସୂର୍ଯ୍ୟଦେବଙ୍କ ବିଷୟରେ କେବଳ ଆଧ୍ୟାତ୍ମିକ ଭାବନା ନୁହେଁ, ବୁଦ୍ଧିମତ୍ତାର ବିକାଶ ତଥା ମାନବ ସମାଜର ସୁସ୍ଥ ପରିବେଶ ସହ ନିରମୟ ଜୀବନଯାପନ ପାଇଁ ଉଦ୍ଦିଷ୍ଟ ।

ରକ୍ ବେଦରେ ସୂର୍ଯ୍ୟଦେବଙ୍କୁ ଅନ୍ଧକାର ବିନାଶ ଭାବେ ବର୍ଣ୍ଣନା କରାଯାଇଅଛି । ସେ କାଳତକ୍ରମ ନିୟାମକ, ତେଣୁ ଦିନ ରାତି, ମାସ ବର୍ଷ, ଯୁଗ ସୃଷ୍ଟି କରୁଛନ୍ତି । ଏହି ବେଦରେ ସୂର୍ଯ୍ୟଦେବଙ୍କୁ ଜଡ଼ ଓ ଚେତନ ଉଭୟଙ୍କ ଆତ୍ମା ବୋଲି ବିଶ୍ୱାସ କରାଯାଇଛି । ସମସ୍ତଙ୍କଠାରେ ସମାନ ଦୃଷ୍ଟି ନିକ୍ଷେପ କରିବା ସହିତ ଜୀବଜଗତରେ ମାନସିକ ସ୍ଥିତିର ସନ୍ତୁଳନ ରକ୍ଷା ତଥା ଶାରୀରିକ ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟର ପ୍ରଧାନ ରକ୍ଷକ ଭାବେ ବିବେଚନା କରାଯାଇଛି । ସକଳ ଜୀବଜଗତ ସୂର୍ଯ୍ୟଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଅବଲମ୍ବିତ ।

ରମାୟଣରେ ରହିଥିବା ଦୃଷ୍ଟାନ୍ତ ଅନୁସାରେ ପ୍ରଭୁ ରାମଚନ୍ଦ୍ର ବଶିଷ୍ଠଙ୍କ ପରମର୍ଶକ୍ରମେ ସୂର୍ଯ୍ୟଦେବଙ୍କୁ ସନ୍ତୁଷ୍ଟ କରି ଲଙ୍କା ବିଜୟ କରି ରାବଣଙ୍କୁ ନଧନ କରିଥିଲେ । ମହାଭାରତରେ ଧର୍ମରାଜ ଯୁଧିଷ୍ଠିର ସୂର୍ଯ୍ୟପୁତ୍ର ଭାବେ ପରିଚିତ ଏବଂ ସେ ବନଗମନ କରିବା ସମୟରେ ସୂର୍ଯ୍ୟଙ୍କର ଅଷ୍ଟୋତ୍ତର ଶତନାମ ପାଠକରି ସୂର୍ଯ୍ୟଙ୍କୁ ସନ୍ତୁଷ୍ଟ କରିଥିଲେ । ପୁରାଣଶାସ୍ତ୍ରରେ ବର୍ଣ୍ଣନା ଅନୁସାରେ ଜଣାପଡ଼େ ଯେ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣଙ୍କ ପୁତ୍ର ଶାମ୍ଭୁ ଅତ୍ୟନ୍ତ ରୂପବନ୍ଧୁ ଥିଲେ । କେତେକ ଘଟଣାରେ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ କ୍ରୋଧାନ୍ୱିତ ହୋଇ କୋଷ୍ଠଭୋଗରେ ଆକ୍ରାନ୍ତ ହୋଇଯିବା ପାଇଁ ଶାମ୍ଭୁକୁ ଅଭିଶାପ ଦେଇଥିଲେ । ଫଳରେ ଶାମ୍ଭୁ କୁଷ୍ଠଭୋଗରେ ଆକ୍ରାନ୍ତ ହେଲେ ଏବଂ ପରବର୍ତ୍ତୀ ଅବସ୍ଥାରେ ନାରଦଙ୍କ ପରମର୍ଶକ୍ରମେ ମୈତ୍ରବନ (ଅକ୍ଷୟିଣୀ) କୋଣାର୍କକୁ ଆସି ତପସ୍ୟାରେ ସୂର୍ଯ୍ୟଦେବଙ୍କୁ ସନ୍ତୁଷ୍ଟ କରି ଭୋଗମୁକ୍ତ ହୋଇଥିଲେ । ସେତେବେଳେ ସେ ସାକ ଦ୍ୱୀପରୁ ମଗ-ବ୍ରାହ୍ମଣମାନଙ୍କୁ ଅଣାଇ କୋଣାର୍କଠାରେ ସୂର୍ଯ୍ୟ ପୂଜା କରିଥିଲେ । ତା ପରେ ଶାମ୍ଭୁ ଅଖଣ୍ଡ ଭରତର ମୁଲତାନ ଠାରେ (ଏବେର ପାକସ୍ତାନ) ସୂର୍ଯ୍ୟ ଉପାସନା ଲାଗି ମନ୍ଦିରମାନ ନିର୍ମାଣ କରାଇଥିଲେ । ସେବେଠାରୁ ଭରତବର୍ଷର ବିଭିନ୍ନ ସ୍ଥାନରେ ସୂର୍ଯ୍ୟ ମନ୍ଦିର ନିର୍ମାଣ ହେବାକୁ ଲାଗିଲା । ଏଣୁ ମହାରାଷ୍ଟ୍ର, ଗୁଜୁରାଟ, ମଧ୍ୟାଞ୍ଚଳ, ଉତ୍ତରାଖଣ୍ଡ ଆଦି ଅନେକ ସ୍ଥାନରେ ସୂର୍ଯ୍ୟମନ୍ଦିରମାନ ଦେଖିବାକୁ ମିଳେ । ଓଡ଼ିଶାର ଖଣ୍ଡଗିରି ଅନନ୍ତ ଗୁମ୍ଫାର ସୂର୍ଯ୍ୟପ୍ରତିମା ଠାରୁ ଆରମ୍ଭ କରି ଭଦ୍ରକ ଜିଲ୍ଲାର ପାଳିଆ ବିରଞ୍ଚାରାୟଣ ମନ୍ଦିର ସୋନପୁର, ଖୁର୍ଦ୍ଧା ଆଦି ସ୍ଥାନରେ ସୂର୍ଯ୍ୟମନ୍ଦିର ତଥା ସୂର୍ଯ୍ୟ ଉପାସନାର ନଦର୍ଶନ ମିଳିଥାଏ । ଗଙ୍ଗବଂଶୀୟ ପ୍ରଥମ ନରସିଂହ ଦେବ ବିଶ୍ୱପ୍ରସିଦ୍ଧ ସୂର୍ଯ୍ୟମନ୍ଦିର କୋଣାର୍କ (ଅକ୍ଷୟିଣୀ) ଠାରେ ନିର୍ମାଣ କରାଇଥିଲେ । ଏଣୁ ଏହି ପୁଣ୍ୟକ୍ଷେତ୍ର ଚନ୍ଦ୍ରଭାଗାରେ ମାଘ ଶୁକ୍ଳ ସପ୍ତମୀ ଠାରୁ ଅର୍ଥାତ୍ ସୂର୍ଯ୍ୟଦେବଙ୍କ ଜନ୍ମଦିନରେ ଏକ ମହାମେଳା ଅନୁଷ୍ଠିତ ହୋଇଥାଏ । କୋଣାର୍କ ସୂର୍ଯ୍ୟ ମନ୍ଦିରରୁ ବିଜେ ପ୍ରତିମା ଚନ୍ଦ୍ର ସୂର୍ଯ୍ୟଙ୍କ ରଥରେ ଅଷ୍ଟଚକ୍ଷୁ ଓ ଅଷ୍ଟଶମ୍ଭୁଙ୍କୁ ବିମାନରେ ଷଷ୍ଠୀ ରାତିରେ ଅଣାଯାଇ ଏକ ବିରାଟ ମେଲଣ କରାଯାଏ । ତା ପରେ ସକଳ ଦେବତାମାନଙ୍କ ତୀର୍ଥସ୍ନାନ ପରେ ମାଘ ସପ୍ତମୀର ବଢ଼ିଭୋରରୁ ଅନ୍ୟ ସମସ୍ତେତ ଲକ୍ଷ ଲକ୍ଷ ଭକ୍ତବୃନ୍ଦ ଚନ୍ଦ୍ରଭାଗାରେ ପବିତ୍ରତା ସହକାରେ ବୁଡ଼ ପକାଇଥାନ୍ତି ।

“ଚନ୍ଦ୍ରଭାଗା ଜଳେ ଯେ ସ୍ନାତି ବିଧିପୂର୍ବକଂ
 ଚନ୍ଦ୍ରଭୂଲ୍ୟ ବପୁଧୃତ୍ୱା ଚନ୍ଦ୍ରଲୋକଂ ବ୍ରଜନ୍ତି ତୋ” ॥

ମାଘ ସପ୍ତମୀରେ ଚନ୍ଦ୍ରଭାଗାରେ ବୁଡ଼ି ସହିତ ପ୍ରଥମ ସକାଳର ସୂର୍ଯ୍ୟ ଦର୍ଶନ ଶାରୀରିକ ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟ ଉତ୍ତମ ରହିବା ସହିତ ଅନେକ ଘାତ ପ୍ରତିଘାତରୁ ରକ୍ଷା ମିଳିଥାଏ ଓ ପାତକରୁ ମୁକ୍ତି ମିଳି ପୁଣ୍ୟଫଳ ମିଳିଥାଏ ବୋଲି ଆବାହମାନ କାଳରୁ ବିଶ୍ୱାସ ରହିଆସିଛି ।

ଦାଶରଥ୍ ଶତପଥୀ, ଭ.ପ୍ର.ସେ.
ସଚକ, ଓଡ଼ିଶା ବିଧାନସଭା

ସ୍ତ୍ରୀ

ସର୍ବେଜ ଲକ୍ଷ୍ମୀ ମହାନ୍ତି

ମୁଁ ନୁହେଁ ରମ୍ଭା କି ମେନକା ଇନ୍ଦ୍ର ସଭର
ନୁହେଁ ମୁଁ କାତଫୁଲ ଟଳମଳ ବିନ୍ଦୁଏ କାକର
ମୁଁ ମିଠା ତାତି ଶୀତ ସକାଳ ନରମ ଖରୁର
ମୋତିଟିଏ ପୋହଳା ଦ୍ଵିପର
ଆଞ୍ଜୁଳାଏ ବାସ୍ନା ମାଳତୀ କୁଞ୍ଚର
କୋମଳ ପରସ ଆଉ ଛାତିଏ ପୁଲକ
ମିଠା ଦରଦର
ନାଲି ଓଢ଼ଣା ମୁଁ ସ୍ନେହ ସଂସ୍କାରର,
ତୁମେତ ଖଣ୍ଡେ ଆକାଶ, ମୁଁ ଅରୁଏ ମାଟି
ମୁଁ ଭଦ୍ରା ରୁଦ୍ରା ପୁଣି କମଳନୀ
ନବରଙ୍ଗୀ ରୁଣୁଖୁଣୁ ପାଣିକାତ ମୁଠେ
ତାରକସି ଜୋତାଏ ଝୁଣ୍ଟିଆ
ଝଲମଲ ମୋତିଗୁନ୍ଥା ସିନ୍ଦୁର ଫରୁଆ
କଛି ଓଜନିଆ ଲୁହ ସମାହାର
ଘୁରିବୁଲେ ତୁମ ବଳୟରେ
କରିପାରେ ସବୁକୁ ମୋର
ପଲକ ମେଲାଇ ଦେଖେ
ସବୁଥିରେ ନାଁ ତ ତୁମର
ତୁମ ପିଲ ତୁମ ଗାଡ଼ି ଘରତ ତୁମର
ମୋର ବୋଲି ମୋ ଛୋଟ ପୂଜାଘର
ହାଣ୍ଡି କରତୁଲିର ମୋ ରେଷେଇ ଘର
ନର୍ମୁଳ ଲଗାପରି ମୁଁ ଖାଲି ଲଟିଗୁଲେ

ଅଣ୍ଟିରେ ପୁରୁଷ ସବୁ ଆବର୍ଜନା
ଘରଟା ଜାକର
ତଥାପି ତ ସବୁ ଖୁସି ମୋର
ମୋର ଯେ ଅଧିକାର ତୁମ ହୃଦୟର
ସେଇଠି ତ ଲେଖାହୁଏ ପାପ ପୁଣ୍ୟ ମୋର
ହିସାବ ସେ ମୋ ଆଖି ଲୁହର
ସାଥ ହୋଇ ଚାଲିଥିବା ଶେଷ ରାତିଯାଏ
ହାତଧରି ଦୁହେଁ ଦୁହିଁଙ୍କର ।

271/3, ଏ.ଭି. ରେସିଡେନ୍ସି,
ପୋ-କଟ୍, ଭୁବନେଶ୍ୱର

ବେଦାନ୍ତୀକୁ ପଢ଼ିବା ସଙ୍ଗେ ସଙ୍ଗେ ଆପଣମାନଙ୍କୁ ଅନୁରୋଧ ଯେ ଆପଣଙ୍କ
ପରିବାର ଏବଂ ସମ୍ପର୍କୀୟଙ୍କୁ ମଧ୍ୟ ଏହା ପଠାନ୍ତୁ । ଏହାଦ୍ୱାରା ଓଡ଼ିଆ ଭାଷାର
ଲୋକପ୍ରିୟତା ନିଶ୍ଚିତ ରୂପେ ବଢ଼ିପାରିବ

କେତେ ବେଳେ (ସଂଯୋଜୀ କବିତା)

ରଜେଶ୍ ରଥ

ଶୁଭ ପାରିଜାତର ନୈସର୍ଗିକ ତା ଭିତରେ
କେତେବେଳେ ଯେ ସୋନ୍ଦର୍ଯ୍ୟର ପ୍ରତିବିମ୍ବ କୁ ସାଉଁଟି ବାକୁ ଅହ ମୀୟତା ରହେ
ତ କେତେବେଳେ କୃଷ୍ଣ ଲଲୟିତ ଜୀମୂତର ଫାଶ କୁ ତରିବାର ଅହେତୁକ ତା ।

ଶାଶ୍ୱତ ଜୀବନର ବିତୀୟ ହ୍ରାସଜୀକତା ଭିତରେ
କେତେବେଳେ ସୁଖର ସବୁଜୀମା କୁ ସ୍ୱର୍ଗ କରିବାର ସ୍ୱିତଭବ,
ତ କେତେବେଳେ ବିଭ୍ରାନ୍ତ ମନର ତରଙ୍ଗୀଣୀ କୁ କୁଳୟିତ କରିବାର ପ୍ରଚେଷ୍ଟା ।

କେତେବେଳେ ଯେ ମାନ - ଅପମାନ, ବାଦ - ବିବାଦ କୁ ତରୀବାର ଓଜୋସ୍ୱିନୀତା
ତ କେତେବେଳେ ବିବାଦୀୟ ସଂକୀର୍ଣ୍ଣ ତା କୁ ବୁଝିବାରେ ଉଦ୍ରେକ ଜିଜ୍ଞାଶୁ
ତ କେତେବେଳେ ମାନସପଟରେ ମୁଦ୍ରିତ ହୋଇଥିବା ବିବର୍ଣ୍ଣୟ ଅଘଟଣ ଗୁଡ଼ିକର
ପ୍ରତିବେଦନା ।

ସାଂସାରିକ ଦୋ ଛକ ଭିତରେ କେତେବେଳେ ହୃଦ କନ୍ଦର କୁ ବାଆଁରେଇବା ର ପ୍ରତିଶ୍ରୁତି
ହୀନ ଲଞ୍ଜନା
ତ କେତେବେଳେ ଅବଚେତନ ମନେ ବ୍ୟର୍ଥ ଭବନାର ଆପେକ୍ଷିକ ତା ।

କେତେବେଳେ ଯେ ତାନକ ସୁଖ ସମ୍ପଦରେ ବିଭୋରିତ ସ୍ମୃତି
ତ କେତେବେଳେ ମାରୁ ମରୀଚକା ପୂର୍ଣ୍ଣ ରେତ୍ ର ଆକର୍ଷି,
ତ କେତେବେଳେ ଚଳନ୍ତି ଇଶ୍ୱରଙ୍କର ଅବସମ୍ଭାବ୍ୟ ଭବଧାର କୁ ପୂର୍ଣ୍ଣ କରିବାର ନଷ୍ଟା ।

କେତେବେଳେ ଗୁଣଗଣି ଉଦ୍ଭୃତ ଠାରୁ ପ୍ରୈକ ଶିକ୍ଷିତ ପଥରେ ଲଭିତ ଶିକ୍ଷଣ ସୌଧ ର ଶାଳୀନତା ପୂର୍ଣ୍ଣ ଓପିଜୋକ୍ତିକ ବ୍ୟବହାର,

ତ କେତେବେଳେ ଅବସମ୍ଭାବୀ ଭବଧାର୍ ସହିତ ଆଦର୍ଶ, ଅନୀଳ ଓ ଏକୀଭୂତ କରିବାର ପ୍ରୟାସ ।

ତ କେତେବେଳେ ସଚେତନ ହୋଇ ପୂର୍ଣ୍ଣ ସମର୍ପି ଭବ ରଖି ଏପିଶ୍ଵରୀୟ ଭବନାରେ ନିୟୋଜିତ କରିବାର ଏକ ଶାଣି ତ ଧାର୍

ଏଇତ ଜୀବନ, ସୁଖ ଓ ଦୁଃଖ ର ସମାଗମ ।।

ଗଣିତ ଶିକ୍ଷକ, ଆସ୍ତା,ଗଞ୍ଜାମ

ବୀର ସେନା

ରଶ୍ମୀବାଳା ଶତପଥୀ

ଆଜିର ଦେଶ ପ୍ରେମ
ବଦଳାଏ ସୃଷ୍ଟିକ୍ରମ ।
ତନ୍ତ୍ର କଲେ ଉନ୍ନୋତନ
ସହି ହୁଏନା ଉତ୍ପୀଡନ ।
କେତେ ବଦଳ ଯାଇଛି
ପ୍ରେମର ପରିଭ୍ରଷା
ମାତୃଭୂମି ନୁହେଁ ସୁରକ୍ଷିତ
ସ୍ୱାର୍ଥ ପୂର୍ଣ୍ଣ ହିଁ ଆଶା ।
ଇର୍ଷା ଅହଙ୍କାର କ୍ରୋଧ
କରେ ଉନ୍ନତିର ପଥଭେଧ ।
ସ୍ୱସ୍ୱାର୍ଥେ ପାଗଳ ମଣିଷ
କରି ବସେ ଅଶେଷ ଅପରାଧ ।
ମାଗିଥିଲ ରକ୍ତ ସ୍ୱାଧୀନତା ପାଇଁ
ଜୀବନ ଉତ୍ସର୍ଗ କରିଥିଲ ଏହି ଦେଶ
ପାଇଁ, ଆଜାଦ୍ ହିନ୍ଦ୍ ଫଉଜ ଗଢ଼ିଥିଲ
ଇଂରେଜ କୁ ତଡ଼ିବ ପାଇଁ ।
ଜୟ ହିନ୍ଦ୍ ର ଧ୍ୱଜ ଶୁଣି
ତମକ ଥିଲେ ଇଂରେଜସେନା
ବନ୍ଦୀ କରି ଶେଷ କରିବାକୁ
କରିଥିଲ ନାନା ଯୋଜନା ।

ଯାଜପୁର ଗାଉନ୍, ଯାଜପୁର

ଅସାଧାରଣ ସୁନ୍ଦରବନ - 6

ଅଶୋକ ବିଶ୍ୱାଳ

“କେତେ ପାଣି ହେବ?”- ଗୋବିନ୍ଦ ନର୍ମଳକୁ ପଚାରିଲା । ନଦୀଟା ଚଉଡ଼ା ଆଉ ଗଭୀର ଲାଗୁଥିଲା । ଅଧିକ ଗଭୀର ନଦୀରେ ଭଉଁରି ହୁଏନା । ପାଣି ଜୋରରେ ବୋହିବା ଜଣା ପଡ଼େନା ।

“ନିଶ୍ଚିତ ଭାବେ ୧୦୦ ଫୁଟରୁ ଅଧିକ ।”- ନର୍ମଳ କହିଲା ।

“ଏତେ ପାଣି ! ବିଶ୍ୱାସ ହେଉନା ।”- ଗୋବିନ୍ଦ କହିଲା ।

“ଗୋବିନ୍ଦ ତୁ ଏ କୂଳରୁ ସେକୂଳ ପହଁରି ଯିବୁ?”- ନର୍ମଳ ପଚାରିଲା ।

“ପହଁରି ଯିବି ।”- ଗୋବିନ୍ଦ କହିଲା ।

ଗୋବିନ୍ଦର ମୁହଁରେ ସାହାସ ବାରି ହୋଇ ପଡ଼ୁଥିଲା । ପତଳା ଲମ୍ବା ଶରୀର । ଦେହରେ ଶକ୍ତି ଥିଲା ପରି ଜଣା ପଡ଼ୁଥିଲା । ଲୁଣିଆ ପାଣିରେ ଭସିବା ଅପେକ୍ଷାକୃତ ସହଜ । କିନ୍ତୁ ଏମିତି ଭଉଁରି ଖାଉଥିବା ପାଣିରେ ଏକ କଲେମିଟର ପହଁରିବା କିଛି ସହଜ କଥା ନୁହେଁ । ଅବଶ୍ୟ ଏଠି ଭଉଁରି ନାହିଁ ।

“ତଳୁ ମାଟି ନେଇ ଆସିବୁ ।”- ନର୍ମଳ ଗୋବିନ୍ଦକୁ ଚତାଇବା ଭଳି ପ୍ରଶ୍ନ କରୁଥିଲା । ଏତେ ତଳକୁ କେହି ଡୁବୁକ ମାରି ଯାଇ ପାରିବ ନାହିଁ ।

ଗୋବିନ୍ଦର ମୁଣ୍ଡ ଖାଲି ହୋଇ ଯାଉଥିଲା । ଏକ ପୁରୁଣା ମାଟି ସାଙ୍ଗରେ ଥିଲେ । ସେ ନଦୀକଥା ଅନେକ ଜାଣନ୍ତି ।

“ଏତେ ତଳକୁ ମଣିଷ ପକ୍ଷରେ ଯିବା ଅସମ୍ଭବ । ପ୍ରେସରରେ ଛାତି ଫାଟିଯିବ । ଡାଇଭରମାନେ ବିନା ଅମ୍ଳଜାନରେ ୨୦-୩୦ ଫୁଟ ବୁଡ଼ିପାରନ୍ତି । ତା’ଠାରୁ ଅଧିକ

ବୁଡ଼ିବାକୁ ହେଲେ ସାଧନ ଦରକାର । ପାଣି ଏଠି ଶହେଫୁଟ ଗଭୀର ହୋଇପାରେ ।”-
ପୁରୁଣା ମାଝି କହିଲେ ।

ଏମିତି ପାଣି ଉପରେ ସେମାନଙ୍କର ଅନେକ କଥା ଚାଲିଲା । ପାଣିର ରଙ୍ଗ । ପାଣିର
ବୁଲିବା, ପବନ ଆସିଲେ ପାଣିରେ ଉଠୁଥିବା ଢେଉ । ଏମିତି ଅନେକ କଥା ।

ବୋଟ ସାଧାରଣ ଗତିରେ ଚାଲୁଥିଲା । ନଦୀରେ ଢେଉ ବଢୁଥିଲା । ଏତେ ବଡ଼ ନଦୀରେ
ଖୋଲ ପବନ ଜୋରରେ ବୋହୁଥିଲା । ବୋଟ ଡେଇଁଥିଲା ପଡୁଥିଲା । ତାରୁକ ଡ୍ରାଇଭର
ରୁମ୍‌ରେ ବସି ପାଣିକୁ ଅନାଇଥିଲା । ଏମିତି ଯାଉ ଯାଉ ମଝିରେ ବୋଟର ଇଞ୍ଜିନ ବନ୍ଦ
ହୋଇଗଲା । ଗୋବିନ୍ଦ ଚେଷ୍ଟା କଲା । ଉପରୁ ତାରୁକର ଘଣ୍ଟି ବାରବାର ବାଜୁଥିଲା । କଛି
ହେଉନାହିଁ । ଇଞ୍ଜିନରେ ପବନ ବା ପାଣି ପଶିଯାଇଛି । ଇଞ୍ଜିନ ଷ୍ଟାର୍ଟ ହେଲାନାହିଁ ।
ତାରୁକ ତଳକୁ ଓହ୍ଲାଇଗଲା ।

ସପନବାବୁ ପାଣିକୁ ଅନାଇଲେ । ସୂର୍ଯ୍ୟ ପ୍ରାୟ ମୁଣ୍ଡ ଉପରେ । ଆକାଶଟା ଗାଢ଼ ନୀଳ ।
ଲହଡ଼ି ସବୁ ତୁହାକୁ ତୁହା ମାଡ଼ି ଆସୁଛି । ନର୍ମଳ ସୂର୍ଯ୍ୟାଲୋକ ପଡ଼ି ଲହଡ଼ିର ଧାର
ଚମକୁଛି । ଧଣ୍ଡା ପବନ ବୋହୁଛି । ସେ ଆସି ମଙ୍ଗ ଉପରେ ଠିଆ ହୋଇଗଲେ ।
ସେଇଠୁ ଠିଆ ହୋଇ ପାଣିକୁ ଚାହିଁବାକୁ ଭଲ ଲାଗୁଥିଲା । ପାଣି ଗୋଳଆ ଲାଗୁନ । ଏଠି
ଗାଢ଼ା ସବୁଜ । ତାଙ୍କର ଇଚ୍ଛାହେଉଥିଲା ସେ ପାଣିକୁ ଡେଇଁ ପଡ଼ନ୍ତେ ଆଉ ପାଣିରେ ବହୁତ
ସମୟ ଯାଏଁ ପହଞ୍ଚନ୍ତେ । ଏତେ ପାଣିରେ ତାହା କରିବା ସମ୍ଭବ ନୁହେଁ । ନଦୀରେ ଶାର୍କ
ଥାଇପାରନ୍ତି । ଖୋଲ ସମୁଦ୍ର ମଧ୍ୟ ବେଶି ବାଟ ନୁହେଁ ।

ସେ ଦୂର କୁଳକୁ ଅନାଇଲେ । ସେପଟେ ଘୋର ଜଙ୍ଗଲ । ଘର ଦ୍ଵାର କେଉଁଠି ନାହିଁ ।
ଆରେ ସେଇଠି କଣ ?

ସେ ଚମକ ପଡ଼ିଲେ । ତାଙ୍କ ହୃତପିଣ୍ଡ ଜୋରରେ ଧକ୍ ଧକ୍ କରି ଉଠିଲା । ତାଙ୍କର
ଧମନୀରେ ରକ୍ତ ପ୍ରବାହ ଲାଭ ପରି ଗରମ ହୋଇଗଲା । ଏକ ଦୂରକଣରେ ଏକ ବଡ଼
ବୋଟ ଠିଆ ହେଲା ପରି ଲାଗୁଥିଲା । ଏତେ ତଳକୁ ମାଛଧରା ବୋଟ ଆସେନାହିଁ । ଏପଟେ
ମାଛଧରା ପାଇଁ ଅନୁମତି ମିଳେନା ।

ତାହେଲେ ଏମାନେ କିଏ? ଆଉ କଣପାଇଁ ଏତେ ଭିତର ଅଛନ୍ତି? କହିସୁଖ ଦେଖାଯାଉନଥିଲା । ସେ ପ୍ରାୟ ଧରଧର ହେଉଥିବା ହାତରେ ବାଇନାକୁଲରଗା ଉଠାଇନେଲେ । ବାଇନାକୁଲରରେ ଦେଖିବାରୁ ଜଣା ପଡୁଥିଲା ଯେ ବୋଟରେ କିଛି ଲୋକ ମୁଣ୍ଡରେ କପଡ଼ା ବାନ୍ଧି ବସିଛନ୍ତି ।

“ଏମିତିଆ ଲୋକ ବି.ଏସ.ଏଫ. ନୁହଁନ୍ତି । ସେମାନେ ମୁଣ୍ଡରେ କପଡ଼ା ବାନ୍ଧନ୍ତି ନାହିଁ । ତାହେଲେ?”- ସପନବାରୁଙ୍କ କଣ୍ଠ ଧରୁଥିଲା ।

“ଏମିତିଆ ଲୋକେ ଜଳଦସ୍ତ୍ରୀ ହୋଇପାରନ୍ତି ।”- ନର୍ମଳ କହିଲା । ତାରୁକ କିଛି କହୁନଥିଲା । ନର୍ମଳ ଉପରେ ପଡ଼ି କହିଲା । ପାଣିରେ ଡରିବାଟା ଭଲ ନୁହେଁ । କି ନର୍ମଳ ଏକ ସାଧାରଣ କର୍ମଚାରୀ । ସେ ଏତେ ଭିତରକୁ ପଶେନା । ମନରେ ଯାହା ଆସେ କହିଦିଏ ।

“ଜଳଦସ୍ତ୍ରୀ !”- ସପନବାରୁ ଜୋରରେ ଚମକିଲା ଭଳି କହିଉଠିଲେ । ସମସ୍ତେ ଚମକି ପଡ଼ିଲେ । ଜଣେ ଜଣଙ୍କୁ ବାଇନାକୁଲର ଚାଣିନେଇ ଅନାଉଥିଲେ । ସମସ୍ତଙ୍କ ମୁଣ୍ଡ ହଲୁଥିଲା । ଏଇ ଲୋକମାନେ କିଛି ସାଧାରଣ ଲୋକ ହୋଇ ନଥିବେ । ନିଶ୍ଚିତ ଭାବେ ଚୋର କାରବାରୀ କରୁଥିବା ତତ୍ପର ।

ସେମାନେ ତାରୁକର ବୋଟଠାରୁ ପ୍ରାୟ ଏକ କଲେମିଟର ଦୂରରେ ଅଛନ୍ତି । ସେ ବୋଟ ଉପରେ ଲୋକେ ବସିଛନ୍ତି । ଯଦି ଏପରୁ ଆସନ୍ତି ଆଉ ଏ ବୋଟକୁ ଗୋଡ଼ାନ୍ତି? ତେବେ କଣ ହେବ? ଦେବଶ୍ରୀ ଧରିଯାଉଥିଲେ । ଏ ତତ୍ପରଗୁଡ଼ା ନିର୍ଦ୍ଦୟ । ନିଜ ଉପସ୍ଥିତିକୁ ଲୁଚାଇବାପାଇଁ ସେମାନେ ଏମାନଙ୍କୁ ମାରି ମଧ୍ୟ ଦେଇପାରନ୍ତି ।

କାହିଁ କେଉଁଠି କିଛି ସାହାଯ୍ୟ ମିଳିବାର ଆଶା ନାହିଁ । ପାଖ ଆଖରେ କିଛି ଦେଖା ବି ଯାଉନା । ମୋବାଇଲ କାମ କରୁନା । ଜି.ପି.ଏସ. ହିସାବରେ ପାଖରେ ବି.ଏସ.ଏଫ୍. ର କ୍ୟାମ୍ପ ନାହିଁ । ସେମାନେ ଯଦି ଆକ୍ରମଣ କରନ୍ତି ବଞ୍ଚିବାର ଆଶା ନାହିଁ ସମସ୍ତଙ୍କ ହୃଦୟର ଗତି ବଢ଼ିଗଲା । ତାରୁକ ତଳକୁ ଦୌଡ଼ିଆସି ଇଞ୍ଜିନ ସଜାଡ଼ିବାରେ ଲାଗିଗଲା । ଏପଟେ ଗୋଆସାବା ନଦୀ ଲାଗୁଥିଲା ସମୁଦ୍ରପାଣିରେ ବଡ଼ବଡ଼ ଢେଉ ଆସୁଥିଲା । ଢେଉଯୋଗୁ ତାରୁକର ବୋଟ ସେହି ଅଜଣା ବୋଟ ଆଡ଼କୁ ଭସି ଯାଉଥିଲା । ଯଦି ଏମାନଙ୍କର ବୋଟ ଷ୍ଟାର୍ଟ ନହୁଏ ଏମିତିବି ଏ ବୋଟ ସେହି ଅଜଣା ଲୋକମାନଙ୍କ ଆଡ଼କୁ ଭସି ଚାଲିଯିବ ।

ଜଣକ ପରେ ଜଣେ ବାଢ଼ନାକୁଲର ନେଇ ସେହି ଅଜଣା ବୋଟକୁ ଲକ୍ଷ୍ୟ କରି ଚାଲୁଥିଲେ । ନିର୍ମଳ ଧାରାବିବରଣୀ ଦେଉଥିଲା । ସେ ବୋଟରେ କଣ ଘଟୁଛି ଇତ୍ୟାଦି । ସେ ଲୋକମାନେ କେମିତି ବସିଛନ୍ତି । କଣ ପିନ୍ଧିଛନ୍ତି ଇତ୍ୟାଦି ।

ସେପଟେ ଦୂର ବୋଟରେ କଛି ହଲଚଲ ହେଲା ଭଲ ଲାଗିଲା । ସେମାନେ ନିଶ୍ଚିତ ଭାବେ ତାରୁକର ଠିଆ ହୋଇଥିବା ବୋଟକୁ ଲକ୍ଷ୍ୟ କରିଥିବେ । ସେପଟେ ବୋଟ ଚାଲିଲା ଭଲ ଲାଗୁ ନଥିଲା । ପାଣି ଭିତରେ, ଅଜଣା ଯାଗାରେ ଜଳଦସ୍ତୁଆଁ ଭେଟିବା ନିଶ୍ଚିତ ଭାବେ ଭୟଙ୍କର ହେବ । ସେମାନଙ୍କ ବୋଟ ତାରୁକର ବୋଟଠାରୁ ଜୋରରେ ଚାଲିବ । ସେମାନେ ସମସ୍ତଙ୍କୁ ମାରି ଦେଇ ପାରନ୍ତି ବା ବନ୍ଦୀ ବନାଇପାରନ୍ତି । ପାଖରୁ ସବୁକିଛି ଛତେଇ ନେଇପାରନ୍ତି । କଣ ହେଲା କେହି କେବେ ଜାଣି ପାରିବେ ନାହିଁ । ତାରୁକ କଛି ଆଉ ଭାବି ପାରୁନଥିଲା । ସେ ଥରି ଯାଉଥିଲା ।

ସମସ୍ତଙ୍କ ଲୋମ ଭୟରେ ଟାଙ୍କୁରି ଉଠିଲା । ଏବେ ସପନବାବୁ, ପାଓଲି, ଦେବଶ୍ରୀ ଆଉ ଅରିନ୍ଦମ ତର କଣ ବୁଝି ପାରିଲେ । ଅଜଣା ଅଶୁଣା ଯାଗାରେ ପ୍ରାଣ ହାରିବା କଥା ସେମାନେ ଭାବି ପାରୁ ନଥିଲେ । ଏକ ଖୋଲା କୋଠରି ଭିତରେ ଭୟ ବିଷୟରେ କହିବା ସହଜ । ଏମିତି ହେଲେ କାହାକୁ ଶଙ୍କାଲାଗିବ ନାହିଁ । କଛି ଲୋମକୂପ ରୋମାଞ୍ଚିତ ହେବନାହିଁ । ହୃଦୟର ଗତି ତୀବ୍ର ହେବନାହିଁ । କନ୍ଦୁ ଅଜଣା ଯାଗାରେ ଅସହାୟ ହୋଇଗଲେ ଭୟ କଣ ତାହା ସହଜରେ ବୁଝିହୁଏ । ହୃତପିଣ୍ଡର ହାତୁଡ଼ି ପିଟା ଶବ୍ଦଟା ସ୍ପଷ୍ଟ ଜଣାପଡ଼େ ।

ସମୁଦ୍ର ଆଉ ଅଳ୍ପ କେଇ କିଲୋମିଟର ଦୂରରେ । ଖୋଲାନ୍ଦୀ ଦେଇ ପବନ ଜୋରରେ ବୋହିଆସୁଥିଲା । ଇଞ୍ଜିନ ନଚାଲିଲେ ବୋଟ ସେପଟକୁ ଡଳି ହୋଇଯିବ । ବେଶି ହେଲେ ଅଧଘଣ୍ଟା ବା ଘଣ୍ଟାଏ । ସେପଟେ କଏ ଅପେକ୍ଷା କରୁଛି ଜଣା ନାହିଁ । ବାଘଠାରୁ ମଣିଷର ଭୟ ଅଧିକ ଭୟାନକ । ବାଘ ଆକ୍ରମଣ କରି ଥରକରେ ମାରିଦେଇ ପାରେ । କନ୍ଦୁ ମଣିଷ ବାଘ ଠାରୁ ଅଧିକ କୂର । ମଣିଷ ମନର କଛି ଠିକଣା ନାହିଁ । ମଣିଷ ମରଣଠାରୁ ଅଧିକ ଯନ୍ତ୍ରଣା ଦେବ ଆଉ ଧୀରେଧୀରେ କରି ମାରିବ ।

ଏବେ ସମସ୍ତେ ଜାଣିପାରୁଥିଲେ ମଣିଷର ଭୟ କେତେ ବଡ଼ । ସମସ୍ତେ ଭିତରେ ଭିତରେ ଥରିଗଲେ । ଅରିନ୍ଦମ ଜଳଦି ଜଳଦି ବୋଟକୁ ଠିକ କରାଇବା ପାଇଁ ଡାକ ପକାଉଥିଲେ ।

ଦେବଶ୍ରୀ କଣ ପାଇଁ ଏ ରାସ୍ତାରେ ଆସିଲେ ବୋଲି ନଜର ଭାଗ୍ୟକୁ ନନ୍ଦିବାକୁ ଆରମ୍ଭ କରୁଥିଲେ । ପାଠାଳି ପାଣିକୁ ଅନାଇଥିଲେ । ସେ ନଜକୁ ଶାନ୍ତ ରଖିବା ପାଇଁ ଚେଷ୍ଟା କରୁଥିଲେ । ତାଙ୍କରି ପାଇଁ ଅନ୍ୟ ବନ୍ଧୁମାନେ ଏତେ ଭିତରକୁ ଆସିଛନ୍ତି । ସେ ବ୍ୟସ୍ତହେଲେ ଅନ୍ୟମାନେ ବିଚଳିତ ହୋଇପଡ଼ିବେ । ସପନବାରୁଙ୍କ ଆଖି ସେ ଲେକମାନଙ୍କ ବୋଟ ଉପରେ ଅଠାଭଳି ଲାଗିଥିଲା ।

ଏ ଭିତରେ ଅଧଘଣ୍ଟା ବିତିଗଲା । ଦିନ ବାରଟା । ସୂର୍ଯ୍ୟ ଠିକ ଉପରେ ଥିଲା । ପାଣି ନାହାନ୍ତି । ପାଣିରେ ସୂର୍ଯ୍ୟ ନାହାନ୍ତି । ପବନରେ ବୋଟ ନାହାନ୍ତି । ଦୂରର ଜଙ୍ଗଲ ଝାପସା ଦେଖା ଯାଉଥିଲା । ସମସ୍ତେ ଅଣନିଃଶ୍ଵାସୀ ଅନୁଭବ କରୁଥିଲେ । ବାହାରେ ପବନ ଜୋରରେ ବୋହୁଥିଲା । ଖୋଲା ପବନ । ପବନ ପ୍ରଦୂଷଣ ରହିତ । କନ୍ଦୁ ଡରରେ ଭରୁଥିବା ପବନ ଛାତିକୁ ରୁଦ୍ଧି ଦେଉଥିଲା । ମନଟା ପତଳା ତାଳ ହନୁମାଙ୍କତର ଓଜନରେ ନଇଁଗଲା ଭଳି ଏକଦମ ତଳୁଆ ହୋଇଯାଇଥିଲା ।

ଭାଗ୍ୟକୁ କିଛି ସମୟପରେ ଇଞ୍ଜିନ ଗର୍ଜନ କରି ଉଠିଲା । ମେଞ୍ଚାଏ କଳା ଧୂଆଁ ଆକାଶକୁ ଉଠିଗଲା । ବୋଟ ଜୋରରେ ଆଗକୁ ଚାଲିଲା । ତାରୁକ ଅପେକ୍ଷା ନକରି ଇଞ୍ଜିନକୁ ଜୋରରେ ଚଳାଉଥିଲା । ଦୂରର ବୋଟରେ କିଛିହଲତଲ ଦେଖା ଯାଉଥିଲା । ସେହି ଲେକମାନେ ଲକ୍ଷ୍ୟ କରୁଛନ୍ତି । ଯାହାହେଉ ସେମାନେ କିଛି କଲେନ । ଦୁଇ ବୋଟ ଭିତରେ ଭିତରେ ଦୂରତା ଅଧ କଲେମିଟରୁ ଅଧିକା । ଜଳଦସ୍ୟୁ ହୋଇଥିଲେ ବି ତାରୁକ ବୋଟ ପାଖରେ ପହଞ୍ଚିବାକୁ ସମୟ ଲାଗିବ । ଏ ଭିତରେ ତାରୁକ କିଛି ସୁବିଧା ଯାଗାରେ ପହଞ୍ଚି ଯିବ । ବୋଟ ନଗୁଲିଥିଲେ କଥାଟା ଅଲଗା ହୋଇଥାନ୍ତା ।

ସପନବାରୁ ଏକ ସହଜ ନିଃଶ୍ଵାସ ନେଲେ । ଦେବଶ୍ରୀ ଆଉ ଅରିମମ ଏକ ଧାନରେ ସେ ବୋଟକୁ ଅନାଇ ରହିଥିଲେ । ଆଉ ତାରୁକର ବୋଟ ପୁରା ଗତିରେ ଗର୍ଜନ କରି ଚାଲୁଥିଲା । ଆଉ ପାଣିରେ ଟିକେ ଅଟକି ଆଉ କିଛି ଆଲୋଚନା କରିବା ପାଇଁ କାହାର ମନେ ପଡୁନଥିଲା ।

ଏ ଭିତରେ ସେମାନେ ସେହି ବୋଟଠାରୁ ଅନେକ ଦୂର ଆସିଗଲେଣି । ଆଉ ସେ ବୋଟଟା ଦେଖାଯାଉନା । ଏପଟ ଅନେକ ନରପଦ । ଓଃ କ ଦୁଃସମୟ ଥିଲା । ସମସ୍ତେ ଶାନ୍ତିରେ ନିଃଶ୍ଵାସ ନେଉଥିଲେ । ଜଙ୍ଗଲର ସୁନ୍ଦରତା ସେମାନଙ୍କ ମନକୁ ଛୁଇଁଥିଲା । ଆଗରେ

ବିପଦଥିଲେ ଦୁନିଆ ଯେତେ ସୁନ୍ଦର ହେଲେ ସେହି ସୁନ୍ଦରତାକୁ ଉପଭୋଗ କରାଯାଇନପାରେ । ଜୀବନ ବଞ୍ଚାଇବାକୁ ସମସ୍ତେ ପ୍ରଥମେ ଭବନ୍ତି । ଜୀବନ ଥିଲେ ପରେ ସୁନ୍ଦରତାକୁ ଉପଭୋଗ କରାଯିବ ।

ଏକ ପକ୍ଷୀ ପାଣିରେ ଭସୁଥିଲା । ସେ ଛୋଟ ପାଉଁଶିଆ ରଙ୍ଗର ପକ୍ଷୀ ଲାଗୁଥିଲା ଯେମିତି ଏକ ଛୋଟ ବତକ । ମୋଟା ବେକ, ଛୋଟ ଶରୀର । ଏ ପକ୍ଷୀଟା ଛୋଟ ଛୋଟ କଙ୍କଡ଼ା ଧରିବାରେ ଓସ୍ତାଦ୍ । ପକ୍ଷୀଟା ଖୁବ୍ ଜୋର୍ରେ ସେ କାଦୁଅ ମାଟି ଉପରେ ବୁଲିଗଲା । ଆଉ ଏକ କଙ୍କଡ଼ାକୁ ଧରିନେଲା । ଏହାର ଚଞ୍ଚୁଟା ହଲଦିଆ । ବେକକୁ ଟିକିଏ ହଲାଇଦେଲା । ଧୂଳି ଭିତରେ କଙ୍କଡ଼ାଟି ଏହା ଭିତରେ ମରିଯାଇଥାଏ । ପକ୍ଷୀଟି ସଙ୍ଗେ ସଙ୍ଗେ ସେ ଛୋଟ କଙ୍କଡ଼ାକୁ ଗିଳିଦେଲା । ଏହା ବେକଟି ଲମ୍ବା ହୋଇଗଲା । ପକ୍ଷୀଟି ଟିକିଏ ବୁଲିଗଲା । ତା'ପରେ ଆଉ ଏକ ନୂଆ ଶିକାର ଖୋଜିବୁଲୁଥିଲା ।

ଭଙ୍ଗାର ସମୟ । ଗଛର ଗୋଟିଏ ଡାଳ ପାଣି ଉପରକୁ ନଇଁ ଆସିଥିଲା । ତଳ ପକ୍ଷୀ ଗୁଡ଼ାରେ ଟିକିଏ କାଦୁଅ ଲାଗିରହିଥିଲା । ଭଙ୍ଗା ଯୋଗୁଁ ସେ କାଦୁଆ ପକ୍ଷୀଗୁଡ଼ିକ ଦେଖାଯାଉଥିଲା । କାଦୁଆଚଢ଼ାରେ ପ୍ରାୟ ପାଣି ଶୁଖିଗଲାଣି । ଲାଗୁଥିଲା ଯେମିତି ଗୋଟିଏ ଭଲ ଗାଧୁଆ ପରେ ସେ କାଦୁଆଚଢ଼ାଟି କିଏ ପୋଛି ସଫା କରିଦେଇଛି । ପାଳ ରଙ୍ଗର ଶ୍ଵାସମୂଳ ଗୁଡ଼ିକ କାଦୁଆଚଢ଼ାରେ ଭରିଯାଇଥିଲା । ଗଛ ଗୁଡ଼ିକ ଅବଶ୍ୟ ଟିକିଏ ଦୂରରେ ଥିଲା । ଯେଉଁଠି ବି ଟିକିଏ ଖାଲି ଜମି ଥିଲା ସେଥିରେ ପେନ୍‌ସିଲି ଭଳିଆ ମୂନ ସବୁ ଉପରକୁ ଉଠିଆସିଥିଲା । ତା' ଭିତରେ କେତେଟା ମାଙ୍କଡ଼ ଚେରମୂଳ ଖୋଜିବାରେ ବ୍ୟସ୍ତ ଥିଲେ ।

ଗୋଟିଏ ମାଙ୍କଡ଼ ପାଣି ପାଖକୁ ଆସିଗଲା । ଆଉ ସେଇଠି ଏକ ନରମ ମୂଳକୁ ଡାଢ଼ି ଉପାଡ଼ିଦେଲା । ଏଠି କାଦୁଅ ଖୁବ୍ ନରମ ଆଉ ପତଳା କାଦୁଅ । ମାଙ୍କଡ଼ଟି ସେ କାଦୁଅରେ ବସିଯାଇ ମୂଳକୁ ଧୋଇବାକୁ ଲାଗିଗଲା । ତା' ହାତଟି ପାଣିରେ ଖୁବ୍ ଜୋର୍ରେ ଏପଟେ ସେପଟେ ହେଉଥିଲା । ଏକ ଧଳା ପେନ୍‌ସିଲି ଭଳିଆ ଶ୍ଵାସମୂଳଟି ତା' ହାତରେ ଥାଏ । ତା'ପରେ ସେ ମୂଳଟିକୁ ନଜ ମୁହଁକୁ ନେଇଗଲା । ଟିକିଏ କାଦୁଅ ଲାଗିଛି ପୁଣି ବାହାରକରି ମୂଳଟିକୁ ଧୋଇଦେଲା । ସେହି ପାଣିର ଧାରରେ ମାଙ୍କଡ଼ଟି ମୂଳଟିକୁ ଧୀରେ ଧୀରେ ଖାଇବାକୁ ଲାଗିଗଲା । ତା'ର ଛୋଟ ଛୁଆଟି ପାଣିର ପାଖରେ ରହି ମା'କୁ ଭଲ ଭାବରେ ଲକ୍ଷ୍ୟ କରୁଥିଲା । ସେ ପାଣିର ଧାରକୁ ଆସିଲା । ଛୁଆଟି ମା' ଭଳିଆ କୂଳକୁ

ଯିବାକୁ ଚାହୁଁଥିଲୁ । ସେ ପାଣିର ପାଖରେ ଆସି ଏମିତିଆ ମୂଳକୁ ଖୋଜିଲୁ । ତା'ପରେ ହାତରେ ଜୋର୍ରେ ସେ ମୂଳକୁ ଚାଣିଆଣିଲୁ । ତା' ହାତଟି କାଦୁଅ ଭିତରେ କାନ୍ଧ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ପ୍ରାୟ ପଶିଗଲା । ଏ ମାଙ୍କଡ଼ ଛୁଆଟି ମୂଳ ତାଡ଼ିବାରେ ବ୍ୟସ୍ତ ହୋଇଯାଇଥିଲା । ସେଇଠୁ ଗୋଟିଏ ନରମ ମୂଳକୁ ସେ ଖୋଜି ଧରିଲା ଆଉ ତା'କୁ ଚାଣି ଆଣିଲା । ତା'ପରେ ପାଣି ଧାରକୁ ଯାଇ ଦି' ହାତରେ ସେ ମୂଳକୁ ସଫା କରିବାକୁ ଲାଗିଗଲା । ତା' ହାତଟା ଖୁବ୍‌ଜୋର୍ରେ ଏପଟ ସେପଟ ହେଉଥାଏ । ଆଖିଟା ସେ ମୂଳ ଉପରେ ଲାଗିଥାଏ । ଥରେ ମୂଳ ସଫା ହୋଇଗଲା ପରେ ଏ ଛୋଟ ଛୁଆ ମାଙ୍କଡ଼ଟି ସେହି ପାଣି ଧାରରେ ତା'କୁ ଖାଇବାକୁ ଲାଗିଲା । ପାଟିରେ ସେହି ମୂଳ ଭରିଯାଇଥାଏ । କିଛି ଚୋରାକାଦି ପରେ ସେ ମୂଳକୁ ଢୋକଦେଲା ଓ ପାଣି ପିଇବାକୁ ଲାଗିଲା । ଏମିତି ମାଙ୍କଡ଼ର ଦଳ କାଦୁଆଚଡ଼ାକୁ ମୂଳ ସବୁ ଖୋଜିବୁଲୁଥିଲେ ଆଉ ମୂଳ ଖାଉଥିଲେ । କିଛି ସମୟ ପରେ ସେମାନେ କାଦୁଆଚଡ଼ା ଛାଡ଼ି ଚାଲିଗଲେ । କାଦୁଆଚଡ଼ାରେ ଏକଦମ୍ ଶାନ୍ତି ଫେରିଆସିଲା ।

ବାଘଭୟ

ପରଦିନ ଦିନସାରା ବୋଟ ଛୋଟ ନାଳ ବା ଉପନଦୀରେ ଚାଲିଲା । ସୁନ୍ଦରବନଟାରେ ସବୁଆଡ଼େ ନାଳ ବା ନଈ । ଜାଲ ଭଳି ଛନ୍ଦି ହୋଇଯାଇଛି । ଥରେ ପଶିଗଲେ ନ ଜାଣିଥିଲେ ବାହାରିବା ପ୍ରାୟ ଅସମ୍ଭବ । ହଠାତ୍ ନାଳଟା ଏକ ନଈକୁ ଆସି ଛୁଇଁ ଯାଏ । ତାପରେ ପାଣି ଖୁବ ଗୋଳଆ ହୋଇଯାଏ । ଜୁଆର ଯେମିତି ମାଡ଼ି ଆସିଲା ଭଳିଆ ଲାଗେ । ଭଲ ପାଣିରେ ଛୋଟ ବୋଟ ଗୁଡ଼ାକ କେମିତି ହଲି ଯାଆନ୍ତି । ବେଳେ ବେଳେ ପବନ ଟିକିଏ ହେଲେ ସମ୍ଭାଳିବା କଷ୍ଟ ହୋଇପଡ଼େ । ପତଳା ଉପନଦୀରେ ବୋଟ ବହୁତ ବେଳ ହେଲା ଚାଲିଥିଲା ।

ସେମିତି ପାଣିରେ ବିଶେଷ କିଛି ଘଟିଲା ନାହିଁ । ଭଙ୍ଗାରେ ଉପନଦୀରେ ଯାଇ ହେଉଥିଲା ।

ଲମ୍ବା ଯାତ୍ରାରେ ସୁନ୍ଦରବନରେ ଜଙ୍ଗଲର ରୂପ ପ୍ରତି ମୁହୂର୍ତ୍ତରେ ବଦଳ ଯାଉଥିଲା । ଲୁଣା ଜଙ୍ଗଲ ଭିତରଟା ବେଶ ଘଞ୍ଚ । ଅନ୍ୟ ଜଙ୍ଗଲ ଏତେ ଘଞ୍ଚ ନୁହେଁ । ଏସବୁ ଜଙ୍ଗଲରେ ଯାତାୟତ କରିବା ବହୁତ କଷ୍ଟ । ସବୁଆଡ଼େ ରକମ ରକମର ତେର ବାହାରକୁ ବାହାରି ଆସିଛି । କିଛି ଗଛକୁ ଟେକି ଧରିଲା ପରି ଟେକି ରଖିଛନ୍ତି । ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟର କଥା । କିଛି ତେର ତ ଖୁବ ଶକ୍ତ । ସେଥିରେ ଛନ୍ଦି ହୋଇ ଜଣେ ପଡ଼ିଯିବ । ଏହି ତେର ଗୁଡ଼ାକ ପାଇଁ

ଲୁଣା ଜଙ୍ଗଲରେ ଗୁଲି କରି ଯିବା ମୋଟେ ସହଜ ନୁହେଁ । ତା' ଛଡ଼ା ଏ ଜଙ୍ଗଲରେ ଭୀଷଣ ବିଷାକ୍ତ ସାପ, ବାଘ ଇତ୍ୟାଦି ଭରି ରହିଛନ୍ତି । ସବୁବେଳେ ସାବଧାନ ହେବା ଆବଶ୍ୟକ ।

ଅନେକ ପ୍ରଜାରର ପକ୍ଷୀ ଅଲଗା ଅଲଗା ଯାଗାରେ ଥିଲେ । ଏ ସବୁ ଜଙ୍ଗଲରେ ଦଳ ଦଳ ହୋଇ ପକ୍ଷୀ ଦେଖା ଯାଆନ୍ତି ନାହିଁ । କିନ୍ତୁ ଅନେକ ପକ୍ଷୀ ଅଛନ୍ତି । ଭିନ୍ନ ଭିନ୍ନ ଆକାରର ମାଛରଙ୍ଗା ଚଢ଼େଇ ବହୁତ ଅଛନ୍ତି । ସେ ଚଢ଼େଇ ଗୁଡ଼ାକ ପାଖକୁ ଆସି ଉଡ଼ି ଗୁଲିଯାଉଥିଲେ । ଗୋଟିଏ ଛୋଟ ମାଛରଙ୍ଗା ଚଢ଼େଇ ବହୁତ ସମୟ ଧରି ଗୋଟିଏ ଯାଗାରେ ହେଲିକପ୍ଟର ରହିଲା ଭଳି ପବନରେ ରହିଥିଲା । ତା'ର ଛୋଟ ଡେଣା ଜୋରରେ ହଲୁଥଲା, ମୁଣ୍ଡ ତଳୁଆ ହୋଇଯାଇଥିଲା । ଏମିତିଆ ମଜାଳିଆ ପକ୍ଷୀମାନଙ୍କୁ ଦେଖିବାକୁ ଭଲ ଲାଗୁଥିଲା ।

ଏହା ଭିତରେ ପାଣି ଧୀରେଧୀରେ ଶୁଖି ଆସିଲା । ଭଙ୍ଗା ଜୋରରେ ପଡ଼ିଥିଲା । ଏକ ଛୋଟ ନଦୀ ଭିତରେ ପାଣି ଶୁଖିଯାଇଥିଲା । ବୋଟ କଛି ଦୂର ଯାଇ ପାରିଲା । ତେଣିକି ଆଉ ପାଣି ନାହିଁ । କାତ ମାରି ବି ଆଗକୁ ଯିବା ସମ୍ଭବ ନୁହେଁ । ସେପଟେ କାଦୁଆ କୂଳରେ ଗୋଟିଏ ବିଶାଳ ପକ୍ଷୀ ଏକୁଟିଆ ଚରୁଥିଲା । ଖୁବ ଲମ୍ବା ଗୋଡ଼ । ଲମ୍ବା ବେକ ଆଉ ଅସ୍ଵାଭାବିକ ଭାବେ ମୋଟା ଥଣ୍ଡ । ପକ୍ଷୀଟା କିନ୍ତୁ ଗେଣ୍ଡାଳିଆ ନଥିଲା । ଗେଣ୍ଡାଳିଆ ପକ୍ଷୀର ଥଣ୍ଡ ମଝିରେ କଛି ଖୋଲା ଯାଗା ଅଛି । ସେଇଥିପାଇଁ ତା'କୁ ଓପନ ବିଲଡ଼ ଷ୍ଟର୍କ କୁହାଯାଏ । ଷ୍ଟର୍କ ଜାତିର କଛି ପକ୍ଷୀ । ଜାଣି ହେଲା ନାହିଁ । ବାଇନାକୁଲରରେ ମଧ୍ୟ ବାରି ହେଉ ନଥିଲା । ବୋଟ ଟିକେ ପାଖେଇବାରୁ ପକ୍ଷୀଟି ବିରାଟ ଡେଣା ଖୋଲି ଉଡ଼ି ଗୁଲିଗଲା ଆଉ ଗଛ ଉତ୍ତାଳରେ କେଉଁଆଡ଼େ ଲୁଚିଗଲା ।

ଏମିତି କଛି ସ୍ଵାଭାବିକ ଆଉ ଅସ୍ଵାଭାବିକ ପକ୍ଷୀମାନଙ୍କୁ ଦେଖି ସମୟ ବିତିଯାଉଥିଲା ।

ହରିଶଉଙ୍ଗା ନଦୀଟା ଅଳ୍ପ ଦୂରରେ ଥିଲା । ସେ ନଦୀ ବହୁତ ଚଉଡ଼ା, ପ୍ରାୟ କଲେମିଟର ଚଉଡ଼ା । ଏ କୂଳରୁ ସେକୂଳ ଯାଏଁ ଦେଖା ଯାଉନ । ସେମିତି ନଦୀରେ ଗୁଡ଼ିରେ ଲଙ୍ଗର ପକାଇ ହେବନ । ଏକ ଶାଖା ନଦୀରେ ଲଙ୍ଗର ପକାଗଲା । ଆଜି ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ କଛି ଘଟିନ । ବୋଟରେ ସମସ୍ତେ ନିଶ୍ଚିତ ଥିଲେ । ଏତେ ଲମ୍ବା ଯାତ୍ରା ପରେ ସମସ୍ତେ ଥକ ଯାଇଥିଲେ । ଖାଇବାଟା ଶିଘ୍ର ହେବ । ସମସ୍ତେ ନିଜ ନିଜ ଯାଗାକୁ ଗୁଲିଗଲେ ।

ସେ ରାତିରେ କନ୍ଧ ବହୁତ କଛି ଜଳଦି ଜଳଦି ଘଟିଗଲା ।

ପାଓଲି ଆଉ ଅନ୍ୟମାନେ ଅଳ୍ପ ସମୟ ହେଲୁ ତଳକୁ ଯାଇଥିଲେ । ହରିଶଭଙ୍ଗା ନଦୀ ମୁହାଣରୁ ବୋଟ କଛି ଶହ ଫୁଟ ଭିତରେ ଥିଲା । ଜୁଆର ସିଧା ମାତ ହେବନାହିଁ । ଆଉ ଲଙ୍ଗର ବାନ୍ଧିବା ସହଜ ହେବ । ବୋଟଟା ଛୋଟ ନଦୀ ମଝିରେ ଥିଲା । ପାଣିରେ ନଦୀଟା ଫୁଲୁଥିଲା । କଛି ଡରିବାର ନଥିଲା । କନ୍ଧ କଥାଟା ଠିକ ଓଲଟା ହୋଇଗଲା ।

ଉପର ଡେକରେ ଗୋବିନ୍ଦ ଆଉ ନିର୍ମଳ ବସିଥିଲେ । ସେମାନେ ସେମିତି ଗପସପ କରୁଥିଲେ । ଖାଇବା ସମୟ ଠାରୁ ଆରମ୍ଭ ହେବ । ବାହାରେ ଥଣ୍ଡା ପବନ । ସୁଲୁ ସୁଲିଆ ଥଣ୍ଡା ପବନରେ ଦେହ କମ୍ପି ଯାଉଥିଲା । ଦିନସାରା ଇଞ୍ଜିନ ରୁମରେ ବସିଥିବା ହେତୁ ଗୋବିନ୍ଦକୁ ଖୋଲୁ ପବନ ଭଲ ଲାଗୁଥିଲା । ଇଞ୍ଜିନ ଭିତରେ ବହୁତ ସମୟ ବସିଲେ ଘଡ଼ଘଡ଼ ଶବ୍ଦରେ କାନ ତାବଦା ହୋଇଯାଏ । ମନ ଚିକଏ ଖୋଲୁ ପବନ ଆଉ ଖୋଲୁ ପରିବେଶ ଚାହେଁ । ସେମିତି ବସିବାକୁ ଦୁହିଁକୁ ଭଲ ଲାଗୁଥିଲା । କହିବାକୁ ଗଲେ ଜଣେ ଜଣଙ୍କୁ ସବୁବେଳେ ଚତାନ୍ତି । ସେମାନଙ୍କ ଭିତରେ ଅନ୍ୟଥା ଭଲ ଦୋସ୍ତି ଥାଏ । ପାଖରେ କଏ ନଥିଲେ ଜଣେ ତ ଆଉ ଜଣକ ସହ ଲାଗିବ । ମଣିଷର ପ୍ରକୃତି ।

ହଠାତ୍ ବୋଟ ପଛପଟେ କଛି ପଡ଼ିବାର ଶବ୍ଦ ଆସିଲା । କଏ ଯେମିତି ପାଣିରେ ଲମ୍ଫ ଦେଲା । ପାଖରେ ଟର୍ଚ୍ଚ ଥିଲା । ସୁନ୍ଦରବନର ପାଣିରେ ଭୃସଭୃସ ଶବ୍ଦ ହେଉଛି ବିପଦ । କଏ ପାଣିରେ ଖସି ପଡ଼ିଲାନତ । ନଦୀର ତଳଫିନ ଏମିତି ଜୋରରେ ବାଡେଇ ହେବନ । ତଳଫିନ ବା ଶିଶୁମାର ପାଣିରେ ଫଳମାରେ । ବଡ଼ ମାଛ ଫଳ ମାରନ୍ତି । କନ୍ଧ ଭୃଷକରି ଶବ୍ଦ ହେବ କଥା ନୁହେଁ ।

କଏ କଣ ପାଣିରେ ଖସି ପଡ଼ିଲା । ଚାହୁଁ ଚାହୁଁ ପାଣିରେ ଭସିଯିବ । ଗୋବିନ୍ଦ ବ୍ୟସ୍ତ ହୋଇ ଟର୍ଚ୍ଚ ପକାଇଲା । ଏକ ଲମ୍ବା ଧଳା ରସି ପାଣି ଉପରକୁ ଛୁଇଁଗଲା ।

ସେ ଚମକ ପଡ଼ିଲା ଆଉ ତା' ପାଟି ଖନ ମାରିଗଲା । ସେ କେବଳ ବା' ବା' କରୁଥିଲା ।

କ୍ରମଶଃ.....

ସେକ୍ଟର-୩, ସଲୁଲେକ, କଲିକତା

ବସନ୍ତ ଆସିଛି ଫଗୁଣ ନେଇ

ଡକ୍ଟର ଅନନ୍ଦିତା ପଟ୍ଟନାୟକ

ଥୁରିଥୁରି ବହେ ବସନ୍ତ ପବନ
ଛୁପି ଛୁପି ଆସେ ଧରକୁ ଫଗୁଣ
ଶୁଭିଲ୍ଲଣି କାନେ କୋଇଲିର ଗାନ
ଖୁସିଲ୍ଲଗେ ଶୁଣି ତାହାର ସେ ତାନ ॥

ଆମ୍ବକାନନେ ଶୋଭିତ ବଉଳ ପୁଣି
ଚଉଦିଗ ଯାକ ହଳଦୀ ରଙ୍ଗେ କରିଛି ଛାଉଣୀ
ବାସରେ ଆଶଇ ଅପୂର୍ବ ମହକ
ସର୍ଭିଜ୍ଜ ହୃଦୟେ ଭରେ ଅସୀମ ପୁଲକ ॥

ବସନ୍ତ ଆସିଛି ଶ୍ରୀପଞ୍ଚମୀ ନେଇ
ମା ବାଘେବୀଙ୍କ ପୂଜନ ପାଇଁ
କ୍ଷେତରେ ସୋରିଷ ଫୁଲର ରଙ୍ଗ
ହୃଦେ ସୃଷ୍ଟି କରେ ଖୁସି ତରଙ୍ଗ ॥

ଫଗୁଣ ଆସିଛି ଧରକୁ କେତେ ଆନନ୍ଦରେ
ସପ୍ତରଙ୍ଗର ଅବିରକୁ ଆଣିଛି ତା ସାଥୀରେ
ରଙ୍ଗ ଖେଳବାକୁ ଗୋବିନ୍ଦ ରାଇ
ବସନ୍ତ ବିମାନେ ସଜେଇ ହୋଇ ॥

ମଠସାହି, ଭୁବନେଶ୍ୱର

ବସନ୍ତ କହୁଛି

ନନ୍ଦିନୀ ରାଞ୍ଜତ

ମହୁଲ ବାସିଲ୍ ବଉଳ ହସିଲ୍
କୋଇଲି ଡାକଲ୍ କୁହୁ
ମନ ମତାଣିଆ ବସନ୍ତ ର ତାନ
ଝରୁଅଛି ସତେ ମହୁ.... 1

ଶୁଭ ଆଗମନେ ସୁନ୍ଦର ସ୍ୱପନେ
ଆସିଛି ସେ ଭବ ନେଇ
ବସୁଧା କୁ ଆଜି ଧନ୍ୟ କରିଦିଏ
ମନ ପ୍ରାଣ ତାର ଦେଇ... 2

ଧରୁ ବକ୍ଷେ ଆଜି ଶୁଭ ଲଗନ ରେ
ପାଦପେ ପଲ୍ଲବେ ସାର
ମଧୁର ମୂର୍ଚ୍ଛନା ଶୁଭୁଛି ସର୍ବତ୍ର
ମହୀ ଦିଶେ କି ସୁନ୍ଦର?... 3

ସଡ଼କ ଧାର ରେ ସବୁଜ ସୁନ୍ଦର
ପାଦପ ହୋଇଛି ଠିଆ
ପଥକ ମାନଙ୍କୁ ଛାଇ ଚିକେ ଦେଇ
କେତେ ଖୁସି ପାଏ ଆହାଃ.... 4

ପର ଉପକାର ପାଇଁ ଏ ଜୀବନ
ସମୀର ଯାଉଛି କହି
ମଳୟ ଆଗମେ କର୍ମ ଜୟଗାନ
ଯାଉଅଛି ଗାଇ ଗାଇ 5

ସରିତ ଝରୁଛି ଦିବାନଗି ଏଠି
ପର ଉପକାର ପାଇଁ
ବୃକ୍ଷ ଚି ଦେଉଛି ସୁଶୀତଳ ଛାଇ
କେବେ ଭୁଲି ଯାଉ ନାହିଁ... 6

ମାନବ ଜୀବନ ଧନ୍ୟ ହୋଇଯିବ
ପର ଉପକାର କର
ବସନ୍ତ କହୁଛି ଏହି କଥା ଗୋଟି
ଶୁଣ ଆହେ ନାରୀ ନର..... 7

ବାଲିପଟା, ଅନୁଗୁଳ

ଜୀବନ ଯୁଦ୍ଧ

ଡ. ପ୍ରସନ୍ନ କୁମାର ବଳ

ମାନବ ଜୀବନ ସଂଗ୍ରାମମୟ ଜନ୍ମେ କୁଆଁ କୁଆଁ କାନ୍ଦେ,
ଯେବେ ବଡ଼ ହୁଏ ବାଲ୍ୟକାଳଠାରୁ ନ ପଢ଼ିବା ବାଟ ଫନ୍ଦେ ।୧ ।
ଆଉ ଚିକେ ବଡ଼ ହୋଇଗଲା ପରେ କରୁତକ୍ରୀ ହୋଇଯାଏ,
ମା ବାପାଙ୍କର ଅନାବିଳ ସ୍ନେହ ସହଜରେ ଭୁଲିଯାଏ ।୨ ।
ଶ୍ରମିକଟିଏ ତ ସାର୍ବଦିନ ଖଟି ସଂସାର ତଳାଉଥାଏ,
ବନ୍ଦ ବାନ୍ଦ ହେଲେ ଭାଗ୍ୟକୁ ଆଦରୀ ଉପାସରେ ରହିଯାଏ ।୩ ।
ରୋଗବାଗ ହେଲେ ଭାଗ୍ୟକୁ ଆଦରୀ ଘରେ ପୁଣି ପଡ଼ିଥାଏ,
ଭଗବାନ କୃପା ହୋଇପାରେ ଯଦି ଆପେ ଭଲ ହୋଇଯାଏ ।୪ ।
ଛାନ୍ଦଟିଏ ପୁଣି ଦିନରାତି ଖଟି ପାଠ ପଢ଼ିଥାଏ ସତେ,
ଗୁକରୀ ଆଶାରେ ବାରଦାଣ୍ଡ ବୁଲେ ହୋଇ ବିଚଳିତ ମତ୍ତେ ।୫ ।
ଗୁକରୀଆଟି ତ ଗୁକରୀ କରୁଛି ତା ଘର ସଂସାର ପାଇଁ,
ଏ ମହଙ୍ଗା ଯୁଗେ କେତେ ବା ମିଳୁଛି ଦୁଃଖଟା ତ ସରୁନାହିଁ ।୬ ।
ସୈନିକଟିଏ ତ ଦେଶ ସେବା କରେ ସୀମା ପାଶେ ପାଶେ ରହି,
ଜାଣେନା ଜୀବନ କେବେ ଗୁଲିଯିବ ଆହା କରିବାକୁ ନାହିଁ ।୭ ।
କୃଷକ ଜଣକ ଗୁଷ କରିଥାଏ ଖରବର୍ଷା ସବୁ ଖାଇ,
ବନ୍ୟା ଓ ମରୁଡ଼ି ସବୁ ପୋଛି ନଏ ଦୟା ସତେ କଛି ନାହିଁ ।୮ ।
ଏ ଜୀବନ ଏକ ଯୁଦ୍ଧକ୍ଷେତ୍ର ସତେ ସହଜରେ ନଅନାହିଁ,
କର୍ମ କରିଯାଅ ଆଶାକୁ ନରଖ ଅନ୍ୟ କଛି ଗୁରୁ ନାହିଁ ।୯ ।
ଜୀବନ ଯୌବନ ସବୁ କ୍ଷଣସ୍ଥାୟୀ ମିଛ ମାୟା ଏ ସଂସାର,
ଜୀବନ ଯୁଦ୍ଧରେ ଜିତିବାକୁ ହେଲେ ପରୋପକାର ହିଁ ସାର ।୧୦ ।

ଉପ ମହାପ୍ରବନ୍ଧକ,
ପଞ୍ଜାବ ନେସନାଲ୍ ବ୍ୟାଙ୍କ, କୋଲକତା

ଧରମ ଦୁବେ

ସନାତନ ମହାକୁଡ଼

ମାନସିକ ଦେବାଳିଆପଣ

ତୁମେ କେତେ ପ୍ରକାରେ
ଉତ୍ସୁକାଇ ପାରେ ଯେ -
ତୁମେ
ମାନସିକ ରୂପେ
ଦେବାଳିଆ ହୋଇଯାଇଛ
ଧନ ଲୁଚି
ଘରେ ନଆଁ ଲଗାଇ
ଯେଉଁ ଡାଳରେ ବସ ସେଇ ଡାଳକୁ ହାଣି
ଭଙ୍ଗା ନାଆରେ ନଇ ପହୁଁରି
ଅବା ପୁଣି
ଜହ୍ନ ଉପରେ ଛେପ ପକାଇ ।

ବେରୁଆଁବାରୀ, ନୟାଗଡ଼, ଓଡ଼ିଶା

କାଚ

ଆରତୀ ସାହୁ (ଆଶା)

କାଚ ନେବ କି ଗୋ କାଚ । କାଚ ପିନ୍ଧବୁ କି ଗୋ ବୋହୁ ? ଭଲ ନାଲୁ ଟକଟକିଆ କାଚ ଆଣିଛେଇଁ । ଓଁରଞ୍ଜାବାଦୀ କାଚ ।

କାଚରାଣୀ ଝି ମାଆକୁ କାଚ ପିନ୍ଧେଇ ଦିଅନ୍ତି କଛି କଛି । ପୁରୁଣା କାଚ ତୁଟେଇ ଦିଅନ୍ତି । ମାଆ ଏକଛୁଟି ନୁଗା ପାଲଟି କାଚ ପିନ୍ଧେ । କାଚରାଣୀ ଝି (ପିଇସୀ) ପଠାଣ ଘରର । ତେଣୁ ନୁଗା ପାଲଟି ପିନ୍ଧନ୍ତି ସମସ୍ତେ । ପିନ୍ଧି ସାରିଲୁ ପରେ ମାଆ ଜୁହାର ହୁଏ ଭୁଇଁରେ ମୁଣ୍ଡ ଗାଡ଼ି, ପାଦ ଛୁଇଁ ।

- ବୁଢ଼ୀ ହେଇଥା, ପାଚଲୁ ମୁଣ୍ଡରେ ସିନ୍ଦର ପିନ୍ଧ, କାଚ ସିନ୍ଦର ବଜ୍ର ହେଉ ।

- ଛୁଆ କାଚ ଆଣିଛ କିଗୋ ନାନୀ, ଆମର କୁନ ପିନ୍ଧତା ।

ମୁଁ ମଧ୍ୟ ଆଗଭର ହେଇ ବସିପଡ଼େ । ଆମେ ସାନଛୁଆ । ନାବାଳକା, ତେଣୁ ଲୁଗା ପାଲଟିବା ଦରକାର ନାହିଁ ।

ଟିକ ଟିକ ନାଲି ନେଳି କାଚ ମୋତେ ଭି ପିନ୍ଧେଇ ଦିଅନ୍ତି ବିନା ପଇସାରେ । ତେଣିକି ମୋ କାଚ ମୋ ହାତରେ ଓଳିଏ ରହୁ କି ଦିନେ ଦି ଦିନ । ମାଆ ପରି ମୋର କାଚ ବଜ୍ର ହେବାର ସମୟ ଆସି ନଥିଲୁ ସେତେବେଳେ ? ସତରେ ମାଆ ଯେତେ କାମ କଲେ ବି ସେମିତି ବଜ୍ର ପରି ରହିଥାଏ କାଚ ତା ହାତରେ ମଳଛିଆ ହେବା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ, ଛଅମାସ ବରଷେ । ପୁଣି ଝି ନଜେ ଆସନ୍ତି କମ୍ପା ଭଲ ଡାକି ଆଣେ ।

କେମିତି ଅପୂର୍ବ ସମ୍ପର୍କ, କି ଅତୁଟ ସମନ୍ୱୟ, କି ସହୃଦୟତା ? ଯେ ଯାହା ସ୍ଥାନରେ ଓପିତତ୍ୟ ଦର୍ଶେଇ କାମ କରି ଯାଆନ୍ତି । ମନ ଛୋଟ କରନ୍ତି ନାହିଁ । କେହି କାହାପ୍ରତି ଦୁର୍ଭାବନା ଆଣନ୍ତି ନାହିଁ । ପଠାଣ ସାହିରେ, ପଠାଣ ପଠାଣୁଣୀ ମାନେ ସୌଭାଗ୍ୟ ଦାୟକ, ସୌଭାଗ୍ୟ ଦାୟିନୀ । ତାଙ୍କରି ହାତରୁ କାତ ସିନ୍ଦୂର ନାଇଲେ ଶ୍ରୀମନ୍ତ୍ରିନୀ ହେବେ ଝିଅ ବୋହୂ ।

ସମାଜ ଏହାକୁ ହିଁ କୁହାଯାଏ ।

ଆମେ ଯେତେବେଳେ ମିଡ଼ିଲ ସ୍କୁଲରେ ପଢୁଥିଲୁ ହାତରେ କାତ ନଥିଲେ ମନମୁ ମାଷ୍ଟର ମଣିବନ୍ଧ ଗଣ୍ଠିକୁ ଛାଟରେ ପିଟୁଥିଲେ । ତେଣୁ ହାତରେ ତୁଡ଼ି ଥିବା ନହାତି ଆବଶ୍ୟକ ଥିଲା । ତାପରେ ସମୟ ଆସିଲା,

ଏକ ହାତେ ଏତଏମଟି ଘଡ଼ି
ଆରହାତେ ସୁନାରୁଡ଼ି ।

ବର୍ତ୍ତମାନ ପାଣିକାତ ନହାତି ଜରୁରୀ ନୁହେଁ । ଯିଏ ମାନଲୁ ଯିଏ ନ ମାନଲୁ । ସେଥିପାଇଁ ମୋର ଜଣେ ଫେସବୁକ ଅଦେଖା ଭଲ ବୋଧେ ଖୁସିରେ ଲେଖିଲେ,

"ତମ ଫୋଟୋ କୁ ନରେଖୁ ଦେଖିଲି,

ହଁ, କାତ ଅଛି ହାତରେ.

ମୁଁ ଚାହୁଁ ପାଞ୍ଚ ବରଷର ହେଇଥାଏ । ଆମକୁ ବାଖୁଣୀ (କାହାଣୀ) ଶୁଣାନ୍ତି ଦମୟନ୍ତୀ ଝି । ଚିକେ ଦୂର ସମ୍ପର୍କୀୟା । ଅର୍ଦ୍ଧ ଶତକ ପାର କରିଥିଲେ ସୁଦ୍ଧା କୋମଳାଙ୍ଗି, ଷୋଡ଼ଶୀ ମାନଙ୍କ ପରି । ଛୁଇଁ ଦେଲେ ସତେ ଯେମିତି ଦାଗ ପଡ଼ିଯିବ । ଆମଘରେ ତାଙ୍କର ବାସା ବାଲ୍ୟ ବିଧବା । ମାଆର ବୋଲହାକ କରନ୍ତି । ପ୍ରାୟ ଆମଘରେ ଖାଆନ୍ତି ପିଅନ୍ତି । ସାର୍ବଦିନ ରୁହନ୍ତି ।

ତାଙ୍କର ଗୋରୁ ତକତକ ରଙ୍ଗକୁ ସାଦା ମଝଲ (ବିଧବା ଧୋତି) ମୋଡେ ଭଲ ଲଗେ ନାହିଁ (ସବୁବେଳେ କନ୍ଦୁ ଧଳା ପିନ୍ ପିନ୍) । ହାତ ଖାଲି, ସିନ୍ଧା ଖାଲି, କପାଳ ଖାଲି, ପାଦ ଖାଲି ।

କାହାଣୀ କହିଲ ବେଳେ ସମସ୍ତେ ଶୁଣୁଥାନ୍ତି, ମୁଁ କନ୍ଦୁ ଗପଟିକୁ ଦେଖୁଥାଏ ତନ୍ମୟ ହେଇ । ଦମୟନ୍ତୀ ଝିକୁ ନାୟିକା ରୂପରେ ରଖି । ଗୋରୁ କପାଳରେ ସକାଳର ଲଲ୍ ବାଳସୂର୍ଯ୍ୟ ପରି ସିନ୍ଦୂର ବିନ୍ଦୁ, ସିନ୍ଧା ଭର୍ତ୍ତି ସିନ୍ଦୂର, ନାକରେ ଚିକେ ସିନ୍ଦୂର ଛିଟିକା, ହାତରେ କହୁଣି ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ନାଲି କାତ ଆଉ ପାଦରେ ରୁଣୁ ଝୁଣୁ ଚଉଡ଼ା ପାଉଁଜି । ନାଲି ଆମ୍ବକଷିଆ ପାଟ ଓଢ଼ଣା ଭିତରେ ଗୋଲପ ପାଖୁଡ଼ା ରଙ୍ଗର ପତଳା ଓଠ ମଝିରେ କମନୀୟ ହସଟିଏ ।

ଝି କୁହନ୍ତି,

- କୁନ ଗୋ ଝୁମଉଛୁ କି, ତୁଇ ହୁଁ ନାଇଁ ମାରଲେ ବାଖୁଣୀ ନାଇଁ କହିବି ।

- ହୁଁ, ହୁଁ, ହୁଁ

ମୋର ସ୍ୱପ୍ନ ଭଙ୍ଗିଲେ ସବୁ ହୁଁ ଯାକ ଏକା ବେଳକେ ବାହାରି ପଡ଼ନ୍ତି ମୁହଁରୁ ।

ଝି ମିଛ ରାଗରେ କାହାଣୀ ଅଧାରେ ରଖି ପଦ ଯୋଡ଼ନ୍ତି,

- ବାଖୁଣୀ ବାଖୁଣୀ ବାଖୁଣୀ
ତୋର ମୁଣ୍ଡରେ ବେଡେ ଉକଣୀ ।

କଂସା ଥାଳରେ ବର କନ୍ୟାକୁ ଶୋଇ ପକେଇ କୁଆଡ଼େ ତାଙ୍କର ବାହାଘର ହେଇଥିଲା । ସତ୍ୟ କରକରି ହେଇଥିଲେ ଭଭୟ ପକ୍ଷର ମାଆ ବାପ । ରୂପ କାହାଣୀ ପରି ।

ପୁଅ ହେଲେ ମଇନ୍ଦ୍ର ବସେଇବି, ଝିଅ ହେଲେ ବିଭା କରେଇବି ।

କନ୍ୟା ହୋଇ ସମ୍ଭାଳିବା ବେଳକୁ ତାର ଛୁଆ ବର ହଇଜାରେ ବାହା ଗଣିଆଳ ଛିଣ୍ଡାଇ
ଗୁଲିଗଲୁ ଚରଦିନ ପାଇଁ । ଏତେ ବଡ଼ ଜୀବନଟା ରଙ୍ଗହୀନ କରି । ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ କଳାଧଳା ।

ମୁଁ ଦେଖୁଛି, କାତ ଦେଖିଲେ ତାଙ୍କର ଆଖିରେ ଚମକୁଥିବା ତାର ଦୁଇଟି ଆଦୁରି
ତେଜୋଦୀପ୍ତ ହେଇ ଜଳେ । ସେ କାତରଣୀ ଝିକୁ ଡାକ ତାଙ୍କ କାତ ମାନଙ୍କରେ ହାତ
ବୁଲୁଛି । ଅତି କୋମଳ ଭାବରେ ଆଉଁସି ଦିଅନ୍ତି । ସତେ କି ଆଉଁସୁଛନ୍ତି ନଜର ବେରଙ୍ଗ
ଜୀବନକୁ । କିଛି ଛୋଟ ଛୋଟ ନାଲି, ନେଳ ଶାଗୁଆ କୁନି କାତ କଣି ରଖନ୍ତି । ମୁଁ
ସୁଲରୁ ଆସିଲେ ମୋ ହାତରେ ପିନ୍ଧେଇ ଦିଅନ୍ତି ଅତି ସରଗରେ ।

ମୋ ଜେଜୀମା ବିରକ୍ତ ହୁଏ ତାଙ୍କ ହାତରୁ କାତ ପିନ୍ଧୁଛି ବୋଲି ।

- ଅମଙ୍ଗଳଆଣିଟା, ଛୁଆ ଦିନରୁ ଘ**କୁ ଖାଇଲୁ । ତା ହାତରୁ କାତ ପିନ୍ଧୁଛୁ ନା ?
ଆଉ ଦିନେ ଦେଖିଲେ ହାଡ଼ଗୋଡ଼ ଭଙ୍ଗିଦେବି ।

ମୁଁ ଏ କାନରେ ପୁରେଇ ସେ କାନରେ ବାହାରେଇ ଦିଏ । ଠାକୁର ସେଇଥିପାଇଁ ପା ଦୁଇଟା
କାନ ଦେଇଛନ୍ତି । ଏଣୁ, ଏଗଜିର୍ ।

ଝି ତୁଣ ତରକାରୀ ବଡ଼ ନକ୍ ଜିକ୍ ରେ ସୁଆଦିଆ କରି ରଖନ୍ତି । ବଡ଼ି ଆଳୁ ସୋରିଷ,
ଆଳୁ ପୋସ୍ତ, ଜହ୍ନି ଚୋପା ରୁଇ, ଆଳୁଚୋପା ଭଜା ଆଉ ଚେଙ୍ଗା (ଖଟା) ତୋରୁଣି କାଞ୍ଜି ।
ଆଃ ବର୍ତ୍ତମାନ ମଧ୍ୟ ପାଟି ନାଲେଇ ଯାଉଛି । ମୋ ପାଇଁ ଯେମିତି ହେଲେ ଚିକେ ରଖୁ
ଥିବେ ଯଦି କେବେ ଆମଘରେ ନଖାଇ ନଜେ ରହିଥାନ୍ତି । ଆମ ଗଳକୁ ଲାଗି ତାଙ୍କର
ନୁଆଁଣିଆ ଗୁଳିଆ ଖଣ୍ଡେ ।

- କେଡ଼େ ଚେଙ୍ଗା କାଞ୍ଜି ଗା ଗୋ, କୁକୁର ପିଛାରେ ଦେଲେ କାଏଁ କରିବ ।

ଜେଜୀ କହି ନାଗିଥିବ ଇଆଡେ ସୁତୁକ ଯାଉଥିବ କାଞ୍ଜି ।

ଭାରି ହୀନ କପାଳୀ ମୋର ସେଇ ସ୍ନେହୀ ଦମୟନ୍ତୀ ଝି ।

ମୁଁ ଯେତେବେଳେ ଚିକେ ବୁଝିବାର ହେଲି, ଝି ର କାହାଣୀର ମୋଡ଼ ବଦଳଗଲା । ରୂପ କାହାଣୀରୁ ନଜ ଅଙ୍ଗେନଭ କାହାଣୀ ।

ସାର୍ ଖରବେଳ ମୋର ତାଙ୍କରି ନଜ ଦିହର, ନଜ ଅନୁଭବର ଗପ ଶୁଣି ତାଙ୍କରି ଗୁଳିଆରେ ବିତେ ।

ତାଙ୍କ ମାଆ କାତ ପିନ୍ଧନ୍ତି ତାଙ୍କଠାରୁ ଲୁଚ । ସେ ଛୋଟ ଥିଲାବେଳେ । ସେ ଦେଖୁଦେଲେ କଥା ସରିଲା ।

- ମାଆ ଗୋ , ମୁଇଁ ଭି ପିନ୍ଧିବି ଗୋ କାତ । ତୁଇ ଏକଲା ପିନ୍ଧି ପକଉଛୁ । ଏ ବାପା, ଦିଅନା ପଇସା । ମୁଇଁ କାତ ପିନ୍ଧିବି । ଏ କାତରାଣୀ, ମୋତେ ବି ପିନ୍ଧେଇ ଦିଅ ନା ଗୋ ।

ରହା କାଢ଼ି କାନ୍ଦି କାନ୍ଦି ମାଟିରେ ଲେଟି ଯାଆନ୍ତି । ପଠାଣ କାତରାଣୀ ବି କାନ୍ଦି ପକାଏ । କେମିତି ରିଝୁଜ ଏମାନଙ୍କର ? ଛୋଟ ଛୁଆଟାକୁ ବେରଙ୍ଗ କରି ରଖୁ ଦେଇଛନ୍ତି । ବିଧବା ହେଲା ତ ଦୋଷ କଣ ତାର ? ଛୋଟ ଛୁଆରୁ ନକାହ କରି ଦେଉଛନ୍ତି । ଆଃ !!

ସେ ଲୁଗୁଇ ଆଖି ପୋଛି ପକାନ୍ତି । ତାଙ୍କର ମଜହବରେ ସେ ପଶିବାକୁ କିଏ ?

ଆହୁରି ଅନେକ ଗୁପ୍ତ କଥା,

ଝି ଯେହେତୁ ସୁନ୍ଦରୀ ଥିଲେ, ଅନେକ କୁସୂତ ନଜର ପଡ଼ୁଥିଲା ତାଙ୍କ ଉପରେ । ଜଣେ ବୟସ୍କ ଗୁମାସ୍ତା ତାଙ୍କର କମଜୋରି (କାତ ପ୍ରତି) ଧରିପକାଇ, ତାଙ୍କୁ କାତ ଲେଉ ଦେଖାଇ ନେଇ ଯାଇଥିଲେ ତାଙ୍କ ଖଳା ବାଡ଼ିକୁ । ତାପରର ଘଟଣା ରୂମ୍ପକରେ କହିଥିଲେ ସେ । କନ୍ଦୁ ପରି, କମ୍ପା ଝରଫୁଲ ହେବାରୁ ଅଳ୍ପକେ ବର୍ତ୍ତ ଯାଇଥିଲେ ସେ ।

ଆହୁରି ମହାପାତ୍ର ସାହିର ଦେବୀ ପ୍ରଶନ୍ନଙ୍କର ନରବ ପ୍ରେମ ତାଙ୍କ ପ୍ରତି । ଜାଗର ମେଳାରେ ନରବରେ ମାଲେ ନାଲି ନେଳ କାତ ପୁରେଇ ଦେଇଦେବା ତାଙ୍କ ଅଣ୍ଟିରେ । ସେଥିପାଇଁ ଉଭୟେ ଘରେ ମାଡ଼ ଖାଇବା । ଦେବୀ ପ୍ରଶନ୍ନଙ୍କୁ ପଢ଼ିବା ପାଇଁ ତାଙ୍କ ଠାରୁ ଦୂରକୁ କଲିକତା ପଠାଇ ଦେବା । ଏମିତି ଅନେକ କିଛି ।

ମୋ ବାହାଘର ବେଳକୁ ଭଲମାନେ ଆଧୁନିକ ବିଶ୍ୱରାଜ୍ୟରେ ଅନୁପ୍ରାଣିତ ହେଇ ସାରିଥିଲେ । ତେଣୁ ଝିଙ୍କୁ ବାରଣ ନଥିଲା ବେଦୀ ପାଖରେ । କନ୍ଦୁ ସେ ଆସି ନଥିଲେ ଜାଣି ଜାଣି । କାଳେ ମୋର ଅମଙ୍ଗଳ ହେବ ।

ବିଦାୟ ବେଳେ ନୁଆ ନାଲି ସାଲୁକନା ପୁରୁଳଟିଏ ଗୁଞ୍ଜି ଦେଇଥିଲେ ଝି ମୋର ହାତରେ ସମସ୍ତଙ୍କ ନଜର ଆଡୁଆଳରେ । ମୁଁ ଶାଶୁଘରେ ତାକୁ ଖୋଲି ଦେଖୁଥିଲି । ମାଳେ ନାଲି ନେଳ କାତ । ସମୟର ଧୂଳରେ ମଳଛିଆ ହେଇ ଯାଇଥିଲା । ମୁଁ ଲୁହରେ ଅଧୟ ହେଇ ପଡ଼ି ଥିଲି । ବିଦା ଲୁହ ସାଙ୍ଗରେ ଏଇ ଲୁହ ମିଶି ଯାଇଥିଲା ।

ମୋ ବାହାଘର ବର୍ଷେ ପରେ ଝିଙ୍କୁ ପକ୍ଷାଘାତ ହେଇ ଗୋଡ଼ ଦୁଇଟା ଅଚଳ ହେଇ ଯାଇଥିଲା । ଚକସା କରେଇ ଥିଲେ ମୋ ଭଲମାନେ କନ୍ଦୁ ଧାଇଁ ଧାଇଁ କାମ କରୁଥିବା, ନଇକୁ ଯାଉଥିବା, ପାଣି ଆଣୁଥିବା ସଜ ଫରଫର ମଣିଷଟା ଅଥର୍ବ ପଙ୍କୁ ହେଇ ଯାଇଥିଲା, ଅଚଳ, ସ୍ଥିର ।

ମୁଁ ଯାଇଥିଲି କଛିଦିନ ପରେ । ସେମିତିରେ ବି ସେ ଘୁସୁରି ଘୁସୁରି ମୋ ପାଇଁ ବଢ଼ି ସୋରିଷ ଆଉ ଜଢ଼ି ଚୋପା ରାଇ କରି ଦେଇଥିଲେ । ଧଳା ପିନ୍ ପିନ୍ ମଝଲଟା ତାଙ୍କର ପ୍ରଥମ ଥର ପାଇଁ ମଳଛିଆ ଦେଖିଲି । ପରୁରି ଥିଲେ,

- କାତଗା ପିନ୍ଧିଲୁ କଗୋ କୁନ ?

ମୋର କଲିଜା ଭିତରେ କଣ ସବୁ ଭଙ୍ଗିରୁଜି ଯାଉଥିଲା ।

ମୁଁ ଫେରିବାର ମାସେ ପରେ ପୁଣି ମୋତେ ଯିବାକୁ ପଡ଼ିଥିଲା । ଝି ମୋର ରାତିରେ ଶୋଇ ଆଉ ସକାଳୁ ଉଠି ନଥିଲେ ।

ମୁଁ ସାଲୁକନା ପୁରୁଳ କାଢ଼ି ପନ୍ଦର ବର୍ଷୀୟା ହାତ ମାପର କାତ ପୁରେଇବାକୁ ଚେଷ୍ଟା କରୁଥିଲି ମୋର ସତେଇସ ବର୍ଷୀୟା ହାତରେ । ବୃଥା ଚେଷ୍ଟା ।

ଶୀଘ୍ର ଆମେ ପହଞ୍ଚି ଥିଲୁ ଆମ ଗାଁରେ । ମୋ ପାଇଁ ଶବକୁ ରଖା ହେଇଥିଲା । ସବୁ ସଜିଲୁ ହେଇ ସାରିଥିଲା । ମୁଁ ଥିରକନ ଯାଇ ଝିର ମୁଣ୍ଡ ପାଖରେ ସାଲୁକନା ପୁରୁଳ ଥୋଇ ଦେଇଥିଲି ।

ବାଖୁଣୀ କୁହା ବାଖୁଣୀଟିଏ ସବୁଦିନ ପାଇଁ ନରବୀ ଯାଇଥିଲା । ବାଖୁଣୀ ବନ ଯାଇଥିଲା ।

ବସନ୍ତ ବିହାର, ନୂଆ ଦିଲ୍ଲୀ

ପ୍ରଶ୍ନଟିଏ

ଡ. ଜ୍ଞାନେଶ୍ୱର ମିଶ୍ର

ସମ୍ବନ୍ଧ -

କେତେ ବ୍ୟାପ୍ତ କେତେ ସେ ଉଦାର
ନଦୀ ପାଣି ହେଉ ଗୋଳଥା, ସ୍ୱଚ୍ଛ ବା ମଧୁର
ସବୁ ଜଳ କୋଳେଇ ସେ ନଏ
କାହାରିକୁ ଅଲଗା ରଖେନା
ସମତୃଷ୍ଣି, ଦୟା ସୁ ବିଚାର ତାର
କେହି କରିପାରେ କି କଳନା

ପବନ -

ଫୁଲର ସୁଗନ୍ଧ ବାସନା, କଳର ଧୂଆଁ
ନର୍ଦ୍ଦମା, ନାଳ ଦୁର୍ଗନ୍ଧ ମଳରେ
ସମସ୍ତଙ୍କୁ ବସାଇ କାନ୍ଧରେ
ବିଞ୍ଚି ହୋଇଯାଏ ନଥାଏ ଛଳନା
ମନରେ ନଥାଏ ତିଳେ ଘୃଣାର ଭବନା

ସୂର୍ଯ୍ୟ -

ସକଳ ଶକ୍ତିର ଆଧାର
ଛାତ ଘର, ନଡ଼ାଘର, ପହୁା ଓ କୁଡ଼ିଆ
ଦୁମ ଲତା ଘାସ ତାର ନଥାଏ ବିଚାର
ଚତୁର୍ଦ୍ଦିଗେ ବିଛାଇ ଦିଏ ଆଲୋକ ତାହାର
ଯା ବିଦୁନେ ଏ ଜଗତ ଘନ ଅନ୍ଧକାର

ମଣିଷ -

ଶ୍ରେଷ୍ଠଜୀବ ବୋଲି କୁହଇ ସଂସାର
କରେ କମ୍ପା ଏତେ ଭେଦଭବର ବିଚାର
ସ୍ୱାର୍ଥ, ଈର୍ଷା, ହିଂସା, ଯୁଦ୍ଧ ଧର୍ମ କ ତାହାର
ମାନବିକତା ଭୁଲିଯାଏ ପାପ, ଲୋଭ, ଲଭ ସେ ଭୁଲେନା
ସମସ୍ତେ ମିଳମିଶି ଆନନ୍ଦେ ଜୀଇଁବା
ଏ ମଣିଷକୁ ଭଲ କାହିଁକି ଲାଗେନା ??

କୋଲକତା

ମାନସୀ

ଦ୍ଵିପତି ପ୍ରଧାନ

ମୋ ମନ ମାନସୀ କହିଥିଲା ହସି
ଫେରିବି ମହକ ଯାନରେ
ଗାଢ଼ ଥିବ ଗୀତ ଆମ୍ଭ ତାଳେ ପିକ
କୁହୁ କୁହୁ ବେଣୁ ତାନରେ (୧)

ବେଣୁର ଝଙ୍କାର ବାଦନେ ଭ୍ରମର
ପୁଷ୍ପିତ ସୁମନ ବନରେ
ଚନ୍ଦ୍ରିକାର ରଙ୍ଗ ମନ ରଙ୍ଗାରଙ୍ଗ
ନୃତ୍ୟ କରୁଥିବେ ଢଙ୍ଗରେ (୨)

ମଳୟ ସମୀର ବିଞ୍ଚିଣ ସୁଧୀର
ଚଢ଼ ହରୁ ଥିବ ସାଥରେ
ବସନ୍ତ ଓଢଣୀ ନୟନ ନଳନୀ
ଗାଣି ପ୍ରଭାକର କରରେ (୩)

ମୋ ପ୍ରିୟା ଆସିବ ମୋ କୋଳେ ଲେଟିବ
ବସିବ ମଧୁର ଭାଷରେ
ଫଗୁଣ ଆଗମେ ଗ୍ରାମ ଆମ୍ଭ ବନେ
ଝଡ଼ା ବଉଳର ଶେଯରେ (୪)

ବାନ୍ଧବୀ ଘୁଙ୍ଗୁର କୋକିଳର ସ୍ଵର
 ଶୁଣି ପାରୁ ନାହିଁ କାହିଁରେ
 ତିତିଲି ଫଅନ କଲ୍ ହିନୀମାନ
 ପ୍ରେମ ନମନ୍ତଣ ରଥରେ (୫)

ଖୋଜି ଉପବନ ମୋବେନ ନୟନ
 ଶୁଣି ନର ମଧୁ ଶୁନରେ
 ରେଷଣୀ ଦେଖୁଲି ପ୍ରିୟା ନପାଇଲି
 କୁହିମ କୁସୁମ ସଙ୍ଗରେ (୬)

ଚନ୍ଦ୍ରିକାର ଚନ୍ଦ୍ର ନୃତ୍ୟେ ବିମୋହିନୀ
 ଦେଖୁ ଧାଇଁଲିମୁ କତିରେ
 ହସ୍ତକୁ ପ୍ରସାରି ପୁଲକିତ ଭରି
 ମସ୍ତକ ବାଜିଲ୍ କାନ୍ଥରେ (୭)

ଶୀତଳ ପବନ ବହେ ଘନଘନ
 ରୁଦ୍ଧ ଦ୍ଵାର ଗୁମ୍ଫା ଗୃହରେ
 ମାନସୀର କୋଳ ନପାଇ ବିକଳ
 ତକ୍ଷୁ ଭରି ଗଲ୍ ଲୁହରେ (୮)

ସପନ ଭଜିଲ୍ ପ୍ରକୃତି ଖୋଜିଲ୍
 ପ୍ରିୟା ସାକ୍ଷତା ପାଇଁରେ
 ଆଧୁନିକ ନାମେ କୁହିମ ପ୍ରାଙ୍ଗଣେ
 ରତ୍ନ ରାଣୀ ଗୁଣ କହିଁରେ ॥

ସଂସ୍କୃତ ଭାଷକ, ଚକଟି

ସ୍ଵାମୀ ବିବେକାନନ୍ଦ

ରାମ ଚନ୍ଦ୍ର ପ୍ରଧାନ

ଅବତରି ଆସ ହେ ବିବେକାନନ୍ଦ
ଏ ଧରକୁ ପୁଣି ଥରେ
ବେଦ ବେଦାନ୍ତର ମର୍ମସ୍ଵର୍ଣା ଗାଥା
ଶୁଭୁ ତୁମ ବକୃତାରେ ।
ତବ ନୀତିବାଣୀ ଅନୁଚିନ୍ତା କଥା
ଶୁଣାଅ ସଭିଙ୍କ କାନେ
ଜ୍ଞାନବୀଜ ବୁଣି ଭର ଆତ୍ମିୟତା
ଆମ ଏ କଳୁଷ ମନେ ।
ମାନବର ଧର୍ମ ଦିଅ ହେ ଶିଖାଇ
ଜାଳଦେଇ ଜ୍ଞାନଦୀପ
ବ୍ରହ୍ମଗୁର୍ୟ୍ୟ ବ୍ରତେ ଆଲୋକ ଦେଖାଇ
ଦୂର କର ମାନସ୍ତାପ ।
ସାଧନା ମାର୍ଗରେ ଯୁବ ସମାଜକୁ
ଦିଅ ଆଧ୍ୟାତ୍ମିକ ଜ୍ଞାନ
ଆମ୍ ସଂଯମର ଦୃଢ଼ ମନୋବଳେ
ଶ୍ରେଷ୍ଠ କର ତନୁମନ ।
ପ୍ରେମ ତୋରେ ବାନ୍ଧି ବଦଳାଇ ଦିଅ
ସ୍ଵାର୍ଥପର ମନୋଭାବ
ଜାତିସ୍ଫୁର ସାଜି ନୀତି ଆଦର୍ଶରେ
ହୁଅ ହେ ଯଶସ୍ଵୀ ଭବ ।

ଶିକ୍ଷକ

ସାନ୍ତରାପଲ୍ଲୀ, ଗଞ୍ଜାମ

ମୁଁ କେତେବଡ଼ କରି ହେଉଛି

ବୈଦ୍ୟନାଥ ପଣ୍ଡା

ସଭିଏଁ ତ ଏଠି
ଲେଖିବାରେ ବ୍ୟସ୍ତ
ପାଠକ କିଏ ସେ ହେଉଛି
ଲେଖା ବଢ଼ି ଗୁଲେ
କେହି ପଢ଼ନ୍ତିନି
ଲେଖା ତ ଅପଢ଼ା ରହୁଛି
ମାନପତ୍ର ଲେଖ ବଢ଼ୁଛି
ଦୟାକ୍ଷମା ଗୁଣ କମିଛି
କାହା ପିଠିପରେ
ଗୋଡ଼ ରଖୁକିଏ
ଚଢ଼ିବାକୁ ଚେଷ୍ଟା କରୁଛି
ଧରପରି କରି
ଚଢ଼ିଗଲ୍ଲ ଯିଏ
(ସିଏ) ବଡ଼ କରି ବୋଲି ଭ୍ରମୁଛି
ଛନ୍ଦ ମାତ୍ରା ଭାଷା ଭୁଲୁଛି
ବନାନ ଗୋଟିଏ
କରିପାରୁନାହିଁ
ଉପାଧି ଗା ଧରି ବୁଲୁଛି
ଲୋକଙ୍କୁ ଦେଖିଲେ
ଛାତିକୁ ଫୁଲେଇ
(କହେ) ଦେଖ କେତେ ମାନପତ୍ର ପାଇଛି

ମୁଁ କେତେବଡ଼ କରି ହେଇଛି.
ପ୍ରକୃତ ଲେଖକ
କହେ ନାହିଁ କେବେ
ଏତେ ସେତେ ମୁଁ ଲେଖୁଛି
ମାନପତ୍ର କୁ ସେ
ରୁହେନାହିଁ କେବେ
(କହେ) ଦେଶ ଜାତି ପାଇଁ ଲେଖୁଛି
ସାହିତ୍ୟିକ ପାଶେ
ରହିଥାଏ ସଦା
ଦରଦୀ ହୃଦୟ ଗୋଟିଏ
ପର ଦୁଃଖ ଦେଖୁ
ଲେଖେ ସେ କବିତା
ଝରଝର ସେ ଲୁହ ଟୋପିଏ
ଧାଇଁଯାଏ ସିଏ
ଦୁଃଖୀର ପାଖକୁ
ସମବେଦନା ସେ ଜଣାଏ
ପର ଦୁଃଖେ ଦୁଃଖୀ
ହୋଇଯାଇ ସିଏ
ଜୀବନକୁ ତାର ବିତାଏ
କବିତା ରେ ସିଏ
ଆଜିଦିଏ ପୁଣି
ସମାଜ ନିଜ୍ଜକ ବାରତା
କିଏ ଭଲ କହୁ
କିଏ ମନ୍ଦ କହୁ
ନଥାଏ ତ ତାର ତିଳେ ଚକ୍ରା
କବିତା ମାଧ୍ୟମେ
ଜଣାଉ ଥାଏ ସେ

ସମାଜର ରୀତିନୀତି କଥା
ସମାଜ କେବିବି
ବୁଝେନାହିଁ ତାକୁ
ଦେଇଥାଏ ତାର ମନେ ବ୍ୟଥା
ତଥାପି ବି ତିଲେ
ଦୁଃଖ ନାହିଁ ତାର
ଲେଖୁଥାଏ ସେ ଲେଖୁଥିବ
ସେ, ପରିକା ଲୋକ
ଯେଉଁଠି ଦେଖୁବ
କବି ବୋଲି ତାକୁ ପ୍ରଶଂସିବ ||

ଅବଦଲ ପୁର, ଯାଜପୁର

ଝିଅ ଦେଖା

ପଲ୍ଲବୀ ଦାସ

ମାଆ ଚଳଉଥାନ୍ତି ସୁମି ଦିଦି ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ - "ସୁମି ଚିକେ କ୍ଷୀରି ଟା ଘାଣ୍ଟି ଦେଲୁ, ଲଗିଯିବ ହାଣ୍ଡିରେ" ଝନ୍ ଝାନ୍ ତୁଡ଼ି ଶବ୍ଦ କରି ସୁମି ଦିଦି ହାତରେ ମେଞ୍ଚାଏ ତୁଡ଼ି ପିନ୍ଧି ପିନ୍ଧି ଚାଲି ଗଲୁ ଶେଷେଇ ଘରକୁ କ୍ଷୀରି ଘାଣ୍ଟିବାକୁ । ପୁଣି ଆସି ମୁଣ୍ଡରେ କ୍ଲିପ ମାରୁଥିଲୁ ଆଉ ମତେ ବାରମ୍ବାର ପଚାରୁଥିଲୁ - "ମୀନୁ, କହିଲୁ କୋଉ ହେୟାର ଷ୍ଟାଇଲ୍ ଟା ମାନବ ମତେ" । ମୁଁ ତାକୁ ଚଢ଼େଇବାକୁ ଯାଇ କହିଲି - "ତୋ ଲମ୍ବା ସିଧା ତୁଟିରେ କଛି ବି ଷ୍ଟାଇଲ୍ କଲେ ରହିବନ ଖସି ଯିବ" । ପୁଣି ତା ଚକ୍ରା ଦେଖୁ, ତାକୁ ସାହାଯ୍ୟ କାଲି ଗୋଟେ ସୁନ୍ଦର ଖୋସା ବନେଇବାରେ । ଅଧା ଖୋସା ବାନ୍ଧିଛି କ ନାହିଁ ପୁଣି ବାପା ବାହାର ପଟୁ ଡାକ ଛାଡ଼ିଲେ, "ସୁମି ଚିକେ ପାଣି ଗ୍ଲାସ ଦରୁ !" ଦିଦି ଜଲଦି ଖୋସା ବାନ୍ଧି ଚାଲିଗଲୁ ବାପାଙ୍କୁ ପାଣି ଦବାକୁ । ରୁଚି ସାରୁ ଭାବି ଭାବି ମୋତେ ନଦ ହୋଇନଥିଲୁ ଯ - "ଦିଦି ବିନା ମୁଁ କ'ଣ କରିବି ! ସେ ଏ ଘରୁ ଗଲୁ ପରେ ଘରର ସବୁ କାମ କରିବ କଏ !" ଏବେ ଚିକେ ହାଲକା ନଦରେ ଆଖି ଲାଗିଗଲୁ କେତେବେଳେ ଜାଣି ପାରିଲିନ । ନଦରେ ଶୁଣା ଯାଉଥିଲୁ ମାଆ ସୁମି ଦିଦିକୁ କେତେ କ'ଣ ବତାଉଥାନ୍ତି । ମାଆଙ୍କ ପାଟିରେ ମୁଁ ଆଖି ମଳ ମଳ ପ୍ରାୟ ଗୋଟେ ଘଣ୍ଟା ପରେ ଉଠିଲୁ ବେଳକୁ ଦିଦି ମୋର ଗୋଟେ ପରୀ ପରି ଦିଶୁଥିଲୁ । ମତେ ଅନେଇ କହିଲୁ - "ଦେଖୁଲୁ ମୀନୁ, ମୁଁ କେମିତି ଦେଖା ଯାଉଛି" । ଦିଦିକୁ ମୁଁ ବହୁତ ଧର ଶାଢ଼ିରେ ଆଗରୁ ଦେଖୁଥିଲି କନ୍ତୁ ଆଜିର ଦେଖୁବା କଛି ଅଲଗା ଥିଲୁ । ମୋ ଦିଦିକୁ ପୁଅ ଘର ଲୋକ ଦେଖୁବାକୁ ଆସୁଥିଲେ ଆଜି । ନୀଳ ଶାଢ଼ିରେ ଗୋଲପି ଧଡ଼ି ଆଉ ହାତରେ

ମେଞ୍ଚାଏ ନୀଳ ରୁଡ଼ିରେ ମୋ ଦିଦି ବେଶ୍ ସୁନ୍ଦର ଦିଶୁଥିଲୁ । ମାଆ ହୁଏତ ତା ଶାଢ଼ି ବଦଳେଇ ଦେଲେ, କାରଣ ନଦରେ ଶୋଇବା ପୂର୍ବରୁ ଦିଦି ଆଉ ଗୋଟେ ଫିକା ରଙ୍ଗର ଶାଢ଼ି ପିନ୍ଧିଥିଲୁ ଆଉ ଯେତେ କହିଲେ ବି ବଦଳୁ ନଥିଲୁ, ଏପାଳ ବୋଧେ ମାଆ ଆସି ବଦଳାଇ ଦେଲେ ଜବରଦସ୍ତି । କାନରେ ବଡ଼ ନୀଳ କାନ ଫୁଲ ଆଉ ମଥାରେ ବଡ଼ କଳା ଚିକଲି ତା ସାଥରେ ଓଠରେ ଗୋଲପି ଲିପିଷ୍ଟିକରେ ଦିଦି ପୁରୁ ହିରୋଇନ୍ ଲଗୁଥିଲୁ ମତେ । ଗୁଲିଗଲୁ ବେଳକୁ ରୁଣୁ ଝୁଣୁ ଶବଦ ହଉଥିଲୁ, ତା ପାଦ ଦିଗକୁ ଦେଖୁଲୁ ବେଳକୁ ପାଉଁଟ ଲଗେଇଥିଲୁ ଆଜି ବୋହୂଟ୍ ଦିନ ପରେ । ଏତେ ଦିନ ହେଲୁ ତା ସାଧାରଣ ରୂପରେ ତାକୁ ଦେଖୁ ଦେଖୁ ଆଜିର ଏ ମନ ଲେଉଟ ରୂପ ମତେ ବୋହୂଟ୍ ଆଲଗା ଲଗୁଥିଲୁ । ଲଗୁଥିଲୁ ଯେମିତି ଦିଦି ତା ନୂଆ ସଂସାରକୁ ନୂଆ ନୂଆ ରଙ୍ଗରେ ସଜେଇବାକୁ ପୁରୁ ପ୍ରସ୍ତୁତ ଅଛି ।

ରୈଷେଇ ଏଯାଏ ସରି ନଥିଲୁ , ଦିଦି ମୋର ଦୌଡ଼ି ଯାଉଥିଲୁ ବାକ ରୈଷେଇରେ ମାଆଙ୍କୁ ସାହାଯ୍ୟ କରିବାକୁ, କାଳେ ତା **make up** ଖରପ ହେଇଯିବ ଭାବି ତା ହାତଗାକୁ ଧରି ଦେଇ କହିଲି -"ଦିଦି ମୁଁ ଯାଉଚ" । ତଥାବି ସେ ଶୁଣି ନଥିଲୁ ହସି ହସି ଗୁଲି ଯାଇଥିଲୁ ରୈଷେଇ କରିବାକୁ । ରୈଷେଇ ସାରି ଝାଳ ନାଳ ହୋଇ ଆସି ବସି ପଡ଼ିଲୁ ମୋ ପାଖରେ ଚିକେ ଫ୍ୟାନ ପବନ ପାଇଁ । ହଠାତ୍ ମାଆଙ୍କ ପାଟି ପୁଣି ଶୁଭିଲୁ -"ସୁମି, ସେମାନେ ଆଉ ପାଞ୍ଚ ଦଶ ମିନଟ୍ ରେ ଆସି ପହଞ୍ଚି ଯିବେ, ସବୁ କାମ ଶୀଘ୍ର ସାରିଦେ" । ଏତିକି ଶୁଣୁ ଶୁଣୁ ମୁଁ ଗୋଟେ କୁଦା ରେ ବେଡ୍ ରୁ ଡିଆଁ ମାରିଲି ତଳକୁ କାରଣ ଦିନ ବାରଟା ହବ ପ୍ରାୟ ଏଯାଏ ମୁଁ ଦାନ୍ତ ଘସି ନଥିଲି କି ଗାଧୋଇ ନଥିଲି, ବାସ୍ ବେଡ୍ ରେ ପଡ଼ି ପଡ଼ି ଦିଦି କୁ ଦେଖୁଥିଲି । ମୁଁ ଗୁଲି ଗଲି ମୋ ବାଟରେ ମୋ ନତ୍ୟ କର୍ମ ସାରିବାକୁ । ସବୁ କାମ ସାରି ପ୍ରାୟ କୋଡିଏ ମିନଟ୍ ପରେ ଆସିଲୁ ବେଳକୁ ଦିଦି ଥରୁଥିଲୁ ମିରର ଆଗରେ ଠିଆ ହୋଇ । ହାତରେ କାଜଲ ଧରିଥିଲୁ ଲଗେଇବାକୁ କନ୍ଦୁ ଲଗେଇ ପାରୁନଥିଲୁ, ନୂଆ ଲେକଙ୍କୁ ଦେଖା କରିବା ଆଡ଼ଙ୍କରେ । ମତେ ଭାରି ମଜା ଲଗୁଥିଲୁ ତାକୁ ଏଇ ଅବସ୍ଥା ରେ ଦେଖୁ । ହାତରୁ କାଜଲ ଟା ଟାଣି ନେଇ ମୋ ଆଡ଼କୁ ତା ମୁହଁ ବୁଲେଇଦେଇ ଆଜି ଦେଲି ଦିଗା ଲମ୍ବା ମୋଟା କଳା ଗାର ତା ଆଖି ଦିଗା ରେ । ଆଜି ସାରିବା ପରେ ଆରମ୍ଭ କଲି

ମୋ ଲମ୍ବା ଚଉଡ଼ା ପ୍ରବଚନ ବଡ଼ ପାଟିରେ, ତାକୁ ଟିକେ ସାହସ ଦବା ପାଇଁ , କନ୍ଦୁ ମୋ ପାଟି ଶୁଣି ମାଆ ବାହାର ପଟ ଘରୁ ଦୌଡ଼ି ଆସି କହିଲୁ - "ମୀନୁ , ଟିକେ ଧୀରେ ପାଟି କର ସେମାନେ ବସିଛନ୍ତି ଖରାପ ଭାବିବେ " । ଯା ଭିତରେ ସେମାନେ ଆସି ଗଲେଣି ବୋଲି ମତେ ଜଣା ନଥିଲା । ଦିଦି ଚାଲି ଯାଇଥିଲା ରେଷେଇ ଘରକୁ ଦହି ସରବତ ଆଣିବାକୁ, ହଠାତ୍ କାତ ଗୁଆ ପଡ଼ିବାର ଶବଦରେ ମାଆ ଆଉ ମୁଁ ଦୌଡ଼ି ଥିଲୁ ରେଷେଇ ଘରକୁ । ସେଠି ଯାଇ ଦେଖୁ ତ, ଦିଦି ଛାନଅ ଆଉ ଭୟରେ ଗୁଆ ଗୋଟେ ଭଙ୍ଗି ସାରିଛି । ମାଆ ତାକୁ ସାହସ ଦେଇ ଭଲରେ ବୁଝାଇ ପୁଣି ତାକୁ ଧରି ଚାଲିଲା ତା ଶାଶୁ ଘର ଲୋକଙ୍କ ଆଗକୁ । ମୁଁ ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟ ହୁଅଥିଲି ମାଆ କେମିତି ଆଜି ଦିଦି କୁ ଗାଳ ଦେଲାନ ଗୁଆ ଭଙ୍ଗିବାରୁ, ଆଗରୁ ତ ବୋହୂତ ଗାଳ କରେ । ତା ଶାଶୁ ଘର ଲୋକଙ୍କୁ ଦେଖିବାକୁ ମୁଁ ବି ଯାଇଥିଲି ଦିଦି ପଛେ ପଛେ ଆଉ ଦୂରରୁ ଠିଆ ହୋଇ ଦେଖୁଥିଲି ମୋ ଦିଦି ର ଆଉ ଗୋଟେ ନରୀହ ରୂପ । କହିବାକୁ ଗଲେ ଦିଦି ମୋର ଜମା ନରୀହ ନୁହେଁ କାରଣ ସେ ମତେ ପଢ଼େଇବା ବେଳେ ବୋହୂତ ବାଡ଼ାଏ । କନ୍ଦୁ ଆଜି ସେ ମତେ ବୋହୂତ ନରୀହ ଲଗୁଥିଲା । ସମସ୍ତଙ୍କୁ ମୁଣ୍ଡିଆ ମାରିବା ସାରି ସେ ବସିଥିଲା ମାଆଙ୍କ ପାଖରେ । ମୁଁ ଯାଇ ସମସ୍ତଙ୍କୁ ମୁଣ୍ଡିଆ ମାରି ବସି ଗଲି ବାପାଙ୍କ ପାଖରେ । ଦିଦି ର ଶାଶୁ ଘର ଲୋକ ତାକୁ ବୋହୂତ ଶାନ୍ତ ଭାବୁଥିଲେ, କହୁଥିଲେ - "ଝିଅ ଟା କେତେ ରୁପ୍ ରୁପ୍, ଠିକ୍ ଆମ ପୁଅ ପରି ଶାନ୍ତ, ଇତ୍ୟାଦି " । ମୋର ଇଚ୍ଛା ହୁଅଥିଲା, ଚଲେଇକ କହିବାକୁ - "ତମେ ଯାହାକୁ ଏତେ ଶାନ୍ତ ଭାବୁଛ ସେ ବହୁତ ଚଣ୍ଡି ଟା ମତେ ବହୁତ ମାରେ" । କନ୍ଦୁ କହି ପାରିଲିନ କାରଣ ମୋ ଦିଦି ର ଖୁସି ଲୁଚ ରହିଥିଲା ଏଇ ନୁଆ ସମ୍ପର୍କ ରେ । ମତେ ଜଣା ଥିଲା ମୋ ଦିଦି କେବଳ ମୋ ଆଗରେ ବାଘ ଆଉ ସବୁଠି ମୂଷା ଛୁଆ । ଦିଦି ର ଆଖି ଦିଗ ବହୁତ ସୁନ୍ଦର, ଆଉ ଯୋଉଡ଼ିଷ ଆଜ୍ଞା କହୁଥିଲେ "ମାଆ ରେ, ତୁ ବହୁତ ଲକ୍ଷ୍ମୀମତିଆ କାରଣ ତୋ ଆଖି ଦିଗ କଜଳ ପାତିଆ ଆଖି", ଏତିକି ଶୁଣି ଦେଇ ମୋ ବାପା ମାଆ ଆଉ ଟିକେ ଖୁସି ରେ ଗଦ ଗଦ ହୋଇଗଲେ । ମୋର ଇଚ୍ଛା ହୁଅଥିଲା କହିବାକୁ - "ଆରେ ମତେ ବି କଏ ଟିକେ ବାହାବା ଦିଅ, ତାକୁ କାଜଲ ମୁଁ ଲଗେଇ ଦେଇଚ ସେଥିପାଇଁ ସେ ଆହୁରି ସୁନ୍ଦର ଦିଶୁଛି" । କେହି ମତେ ବାହାବା ଦିଅନ୍ତୁ ବା ନଦିଅନ୍ତୁ, ଦିଦି କନ୍ଦୁ ତା ଆଖିର ଇସାରା

ରେ ମତେ ଜଣେଇ ଦେଲ୍ । ବେଶ୍ ସୁରୁଖୁରୁ ରେ ଝିଅ ଦେଖା ସରିଗଲ୍, ଆଉ ଭିଣେଇ ଭଲ ଗଲ୍ ବେଳେ ମତେ ଚତେଇଦେଇ ଗଲେ । ସମସ୍ତଙ୍କର ଝିଅ ଆଗରୁ ପସନ୍ଦ ଥିଲ୍ କନ୍ତୁ ମୋ ଦିଦି ର ଡର ବୋହୁଡ଼, ନଜ ଭିତରେ ସଙ୍କୁଚିତ ସେ, ବୋହୁଡ଼ ଚିନ୍ତା ଥିଲ୍ ତାର, ତା ରଙ୍ଗ ରୂପ କାଳେ କାହାକୁ ପସନ୍ଦ ନ ଆସିବ ଭାବି । ଦିଦି ର ବିଶ୍ୱାସ ହଉନ ଯ ତା ବାହାଘର ଠିକ୍ ହୋଇସାରିଛି ବୋଲି କାରଣ ସେ ଦେଖୁଛି ତା ଆଖି ଆଗରେ ମାଉସୀମାନଙ୍କ ପାଇଁ ବାର ବାର ବିବାହ ପ୍ରସ୍ତାବ ଆସିବା ଆଉ ଭାଙ୍ଗି ଯିବା, କୋଉଠି ଜାତକ ପାଇଁ ତ ଆଉ କେଉଁଠି ରୂପ ରଙ୍ଗ ପାଇଁ । ଦିଦି ଭୁଲୁଥିଲ୍ ତା ବାହାଘର ପାଇଁ ମଧ୍ୟ ସେମିତି କଛି ହବ ବୋଲି । ନଜକୁ ପ୍ରସ୍ତୁତ କରିଦେଇଥିଲ୍ ବାର ବାର ପିଲମାନଙ୍କ ସହ ମିଶିବାକୁ ଆଉ ପୁଅ ର ପରିବାର ସହ ମିଶିବାକୁ, କନ୍ତୁ ତା ଜୀବନରେ ଗୋଟେ ଥରରେ ସବୁ ଠିକ୍ ହୋଇଯିବ ବୋଲି ସେ କେବେ ଭାବି ନଥିଲ୍ । ବିବାହର ବଜାରରେ ତାର କଣା ବିକା ହୋଇନଥିଲ୍ । ଧୀରେ ଧୀରେ ତାର ବିଶ୍ୱାସ ଆସୁଥିଲ୍ ଯ, ଆଜି ବି ଦୁନିଆରେ କଛି ଭଲ ପରିବାର ଅଛନ୍ତି ବୋଲି ଆଉ ନଜକୁ ପ୍ରସ୍ତୁତ କରୁଥିଲ୍ ସେମିତି ଏକ ପରିବାର ରେ ନଜକୁ ସାମିଲ୍ କରିବାକୁ ।

ନୂଆ ଶାସନ, ଢେଙ୍କାନାଳ ଜିଲ୍ଲା, ପିନ୍ - 759001

ମଧୁମତି

ବିନୟ ମିଶ୍ର

ବୈଶାଖୀର ଝଞ୍ଜା ବାତ ନଃଶ୍ଵାସ ପ୍ରୀତିର ଅକ୍ତିମ,
ଅସହ୍ୟ ଲଗିଲ କବା ଦେହର ଉଷ୍ମ ?
ଜ୍ୟେଷ୍ଠର ଗ୍ରୀଷ୍ମ ପ୍ରଚଣ୍ଡ ଅନୁତାପାନଳ,
ପ୍ରଣୟର ଅଶ୍ରୁର କଲଣ ଶୀତଳ ସ୍ନେହର,

ସ୍ନାନାନ୍ତେ ପ୍ରୀତିର ଜ୍ଵର କରେ ଅସ୍ତବ୍ୟସ୍ତ।
ନଷ୍ଠର ହେଲ କାହିଁକି ପ୍ରିୟତମ କୁହ,
ତୁମ ବିରହରେ ଆଜି ସନ୍ତାପିତ ମନ,
ଆଷାଢ଼ର କୁଳିଶ ଯନ୍ତ୍ରଣା ସହେନାହିଁ ପ୍ରାଣ,

ଆଖିରେ ମୋ ଦେଇଗଲ ଶ୍ରୀବଣର ଧାର,
ଭେଦୁଏ ଭେଦେଇ ଥିଲ ମୋ ଜର୍ଜରିତ ବୁକୁ,
ଅଶିଶରେ ଆସିଥିଲ କାଶତଣ୍ଡି ସାଜି,
ପୂର୍ଣ୍ଣଗର୍ଭା କରିଥିଲ ପ୍ରିତୀ ସନ୍ତକରେ।

କାର୍ତ୍ତିକର ହିମ ବିନ୍ଦୁ ସ୍ନେହର ମୁକୁତା,
ଅଞ୍ଜଳୀରେ ଭରିଥିଲ ମୋର ଆବେଗରେ,
ମଗୁଣିରେ ଆଙ୍କିଦେଲ ଆଲିଙ୍ଗନେ ଝୋଟି,
ପୌଷର ଶୀତୁଆ ସଂଜେ ନେଲ ଗୋ ସାଉଁଟି।

ମାଘ ରାତି ଉଷ୍ମତାରୁ ସ୍ଥ ଡି ମୋ ହୃଦୟେ
ଉନ୍ମନା କରୁଛି କମ୍ପନେ ପ୍ରାବରଣ ଦେହେ,

ମଳୟ ସୁଗନ୍ଧ ବାଆ ବଉଳର ସାଥେ,
ଆସ ଆସ ପ୍ରିୟ ମୋର ଫଗୁଣର ହାତେ ।

ମଧୁ ଚଇତାଳୀ ହୋଇ ଚଇତି ସଞ୍ଜରେ,
ମିଳନର କାକଳ ଶୁଣାଅ ମୋତେ ଜୀବନ ସନ୍ଧ୍ୟାରେ,
ଭୁଲିନାହିଁ ତୁମକୁ ଗୋ ପ୍ରିୟ ତୁମେ ମୋର ସାଥ୍,
ସବୁ ରାତି ମଧୁମୟ ହେଉ ସାଜିବି ମୁଁ ତୁମ ମଧୁମତି ।

ମଲ୍ଲୀପୁର, ଗଡ଼ଜାତ, ଖୋର୍ଦ୍ଧା

ନାରୀ

ଯଶୋବନ୍ତ ନାୟକ

ହେ ନାରୀ !! ତୁ କାହିଁକି କେବେ ପ୍ରତିବାଦ କରୁନ
ଯଜ୍ଞରୁ ସମ୍ଭୂତା ଯାଜ୍ଞସେନୀ ହୋଇ ବି
ସହିଯାଉ ପାଞ୍ଚପତିଙ୍କ ସୌର୍ଯ୍ୟକୁ ନେଇ
ସତୀ ସୀତା ହୋଇ ବି ରହୁ ବସୁଧାକୁ ଆଦରି

ହେ ନାରୀ !! ତୋର କେତେବେଳେ କେଉଁ ରୂପ
ଝିଅ, ଭଗିନୀ, ଜାୟା ଓ ଜନନୀ
ତୁ ପୁଣି ହୋଇପାରୁ ଅଭିମାନନୀ ପ୍ରେୟସୀ
ଦେଖେଇପାରୁ ଦୁର୍ଗା ରୂପ ସମାଜ ମଙ୍ଗଳ ପାଇଁ

ହେ ନାରୀ !!! ତୁ ତ ସକଳ ଶକ୍ତିଧାରିଣୀ ଶକ୍ତିମୟୀ
ତଥାପି ସମସ୍ତଙ୍କ ଅତ୍ୟାଚାର ସହୁ କାହିଁକି
କାହିଁକି ରହୁ ଦୁଷ୍ଟର୍ମ ପୀଡ଼ିତା ଆଶ୍ୟା ପାଇ
କୁଳଗା ପାଇଗୁ ସମସ୍ତଙ୍କ ପେଟ ଚଢ଼ି ଚଢ଼ି

ହେ ନାରୀ !! ତୁ ତ ଦୟାମୟୀ କୋମଳାଙ୍ଗୀ
ଛଳନା କରିପାରୁ ପ୍ରେମିକ ସହିତ କେମିତି
ଜନ୍ମକଲ୍ ଛୁଆକୁ ଖାଦ୍ୟ ନ ଦେଉ ବା କାହିଁକି
ଶାଶୁ ଶ୍ୱଶୁରଙ୍କୁ ବଇରୀ ଭବୁ କହ କେମିତି

ଚନ୍ଦ୍ରାହାଣ୍ଡି, ନବରଙ୍ଗପୁର

ସ୍ମାର୍ଚ୍ଚ ...

ଜୁମର ନାଥ ପାତ୍ର

....

ଖେଞ୍ଜା ଖେଞ୍ଜି ହେଇ
ରହିବାକୁ ହୁଏ
ପାଲଟା ଯାଏ ଲୁଗା ସେଇଠି
ଗେଞ୍ଜା ଗେଞ୍ଜି ହେଇ
ଲଗେଜ ବେଗ୍ ଥୁଆ କୋଣରେ ସେଇଠି
ଲମ୍ବା ସତରଞ୍ଜି ଉଠେନ କେବେ
ରୁଚି ଦିନ ଶୋଇଥାଏ
ବିଗୁରୁ ବେତେଲରଙ୍ଗ
ଦୁଷ୍ଟର୍ମର ଶିକାର ହେଉଥାଏ
ଏ ସ୍ମାର୍ଚ୍ଚ ସିଟି ପୋଲ ତଳ
ଛୋଟ ଚଟି ଘରଟି
ସ୍ମାର୍ଚ୍ଚ ଟୋକାଙ୍କ ଚଲମ ଧୁଆଁ ରେ
ପୂରିଯାଏ ତା ' ଭିତର ଚି
ଯେବେ ରୁଚି ଆସିଯାଏ ଝଅଟି
ଆଉ ସକାଳ ଗା ...
ସ୍ଵଚ୍ଛ ପରିମଳ ଆମ୍ବୁଡା ଆମ୍ବୁଡି
ଆଗ ପଛ ଠେଲ ଠେଲି
କଳଶି ନଥାଏ କବାଟେ
ସେତ ଏଇମିତି ମେଲମେଲି
ହା ହା ...ଏଇମିତି

www.vedantimagazine.com

ମାର୍ଚ୍ଚ - ୨୦୨୧

ସ୍ମାର୍ଚ୍ଚ ସିଟି

ସ୍ମାର୍ଚ୍ଚ ଜୀବନ ର

ସ୍ମାର୍ଚ୍ଚ ଜୀବନ ଶୈଳୀ

ସ୍ମାର୍ଚ୍ଚ ଏ ରିତି ନତୀ ...

ବାଲେଶ୍ଵର

ମା ବୃନ୍ଦାତ୍ ସତ୍ୟମ୍ ଅପ୍ରିୟମ୍

ବିଜୟଲକ୍ଷ୍ମୀ ମହାନ୍ତି ପଟ୍ଟନାୟକ

ଭୃଷା ମଣିଷର ଜୀବନୀ ଶକ୍ତିର ପରିପ୍ରକାଶ । ତାର ଚକ୍ରା, ଭାବନା ସବୁକିଛି ଭୃଷା ମାଧ୍ୟମରେ ସେ ପ୍ରକାଶ କରେ । ବାକଶକ୍ତି ଜୀବନର ମେରୁଦଣ୍ଡ ପରି, କଳ୍ପ ଜଗିରଣ୍ଡ କଥା ନ କହିଲେ ତାହା ପ୍ରଭୃତ କ୍ଷତି ଘଟାଏ ।

ମୃତ୍ୟୁ ଏବଂ ମଧୁର ବଚନ କାହାକୁ ବା ଭଲ ନ ଲାଗେ ! ମଧୁର ବଚନ ଦ୍ଵାରା ଜଣେ ଗୋଟିଏ ରାଜ୍ୟର ସମ୍ପତ୍ତି ଆୟତ୍ତ କରିପାରେ ପୁଣି ସେହି ବଚନରେ କାହାରି ଜୀବନହାନ ବି ହୋଇପାରେ । ମୃତ୍ୟୁ ଓ ମଧୁର ବଚନରେ ବନ୍ଧୁବାନ୍ଧବ, ସାଇପତିଶା ସମସ୍ତେ ଆୟତ୍ତ ହୋଇଥାନ୍ତି, ଜଣେ ସମ୍ମାନାୟତ୍ତ ହୋଇଥାଏ, ବନ୍ଧୁ ବସ୍ତ୍ର ହୋଇଥାଏ । ତେଣୁ ବେଦବାଣୀ କହେ - "ସତ୍ୟମ୍ ବୃନ୍ଦାତ୍, ପ୍ରିୟମ୍ ବୃନ୍ଦାତ୍ , ମା ବୃନ୍ଦାତ୍ ସତ୍ୟମ୍ ଅପ୍ରିୟମ୍ ।"

ଅର୍ଥାତ୍ ସବୁବେଳେ ସତ୍ୟ କଥା କୁହ, ପ୍ରିୟ କଥା କୁହ, କେବେହେଲେ ଅପ୍ରିୟ କଥା କୁହ ନାହିଁ କି ମନରେ କଷ୍ଟ ଦିଅନାହିଁ । ଅପ୍ରିୟ କଥା କହିବା ଦ୍ଵାରା କଷ୍ଟ ଦ୍ଵିଗୁଣିତ ହୋଇଥାଏ, କଳହ ବଢେ । କେହି ସେପରି ଲୋକଙ୍କୁ ଭଲ ପାଆନ୍ତି ନାହିଁ । କୁଆର କର୍କଶ ସ୍ଵର କାହାକୁ ବା ଭଲଲାଗେ, ସମସ୍ତେ କୋଇଲିର ସ୍ଵରକୁ ଭଲ ପାଆନ୍ତି କାରଣ ତାହା ଶୁଣିମଧୁର । ମଧୁରତା ମଣିଷର ସହଜାତ ପ୍ରବୃତ୍ତି ।

ସତ୍ୟଂ ବଦ - ସବୁବେଳେ ସବୁ ପରିସ୍ଥିତିରେ ସବୁ ସ୍ଥାନରେ ସତ୍ୟ କହିବା ଏବଂ ସତ୍ୟ ଆଚରଣ କରିବା ନମନ୍ତେ ବେଦମାନେ କହିଛନ୍ତି । ସଦାଗୁର ନ ରହିଲେ ସେ ସତ୍ୟ ବ୍ୟକ୍ତ କରିବ କିପରି ? ବ୍ୟକ୍ତିଗତ ଜୀବନରେ ଶୃଙ୍ଖଳା, ନମନୟତା, ଇଶ୍ଵର ବିଶ୍ଵାସ, କର୍ତ୍ତବ୍ୟନିଷ୍ଠା ଆଦି ଥିଲେ ସତ୍ୟବଚନ ପାଟିରୁ ବାହାରିବ । କଠୋରତା, ଅବିଶ୍ଵାସ, ଅବଗ୍ୟା, ଅହଂକାର ଆଦି ମଧ୍ୟରେ ବଞ୍ଚି ରହିଥିବା ମନୁଷ୍ୟ ପାଟିରୁ ସତ୍ୟବଚନ ବାହାରିବ କେମିତି ?

କଠୋର ଶବ୍ଦ, ମିଥ୍ୟା ଆଚରଣ, ଅହଂକାରପୂର୍ଣ୍ଣ କଥା ସବୁ କେଉଁଠାରୁ ଆସେ ? ମଣିଷର ମନ ଭିତରେ ଥିବା ପୁଞ୍ଜିଭୂତ ଅସନ୍ତୋଷ ଓ ଅପୂର୍ଣ୍ଣ କାମନା ଗୁଡ଼ିକ ତାକୁ କଠୋର ଭାଷା କହିବାକୁ ଏବଂ ମିଥ୍ୟା କହିବାକୁ ପ୍ରବର୍ତ୍ତାଇ ଥାନ୍ତି । ସେ ଶବ୍ଦଗୁଡ଼ିକ ବହୁ ବର୍ଷ ଧରି ମନ ଭିତରେ ବସାବାନ୍ଧି ରହିଥାଏ ଏବଂ ତାହା ସ୍ଥୂଳ ବିଶେଷରେ ବାହାରି ଆସେ । ମନ ଭିତରେ ବିଦ୍ରୋହାତ୍ମକ ଚନ୍ଦ୍ରା ଗୁଚ୍ଛ ଏକାଠି ହୋଇଗଲେ ବାହାରକୁ ବାହାରି ଆସିବା ପାଇଁ ଛଟପଟ ହୁଅନ୍ତି ଏବଂ ତାହା ଶବ୍ଦର ତୀର ପରି ବାହାରକୁ ବାହାରି ହୃଦୟକୁ ବିଚ୍ଛ କରି କ୍ଷତବିକ୍ଷତ କରିଦିଅନ୍ତି । କାମନାଗୁଡ଼ିକୁ ଆୟତ୍ନରେ ରଖୁଥିବା ଲୋକମାନେ ଅଳ୍ପ କଥା କହନ୍ତି ଏବଂ ଅନ୍ୟ ବିରୁଦ୍ଧରେ ବିଷ ଉଦଗାର କରନ୍ତି ନାହିଁ । ଇନ୍ଦ୍ରିୟମାନେ ମନକୁ ବିଷାକ୍ତ କରିପକାନ୍ତି । ତା ପରେ ମନୁଷ୍ୟ ହିତାହିତ ଜ୍ଞାନ ଭୁଲି ଯାହାପାରେ ତାହା କରେ ଏବଂ ଯାହା ମନକୁ ଆସେ ତାହା କହିଦିଏ । ମନୁଷ୍ୟ ତାର ବିରୁରଣା ଶକ୍ତି ହରାଏ ଏବଂ ପଶୁତୁଲ୍ୟ ବ୍ୟବହାର କରେ ।

ମାତ୍ର ସତ୍ୟ ର କୌଣସି ବିକଳ ନାହିଁ । ତାହା ସୂର୍ଯ୍ୟ ପରି ଜାଜୁଲ୍ୟମାନ ଏବଂ ଅମଳନ । ସତ୍ୟ କେବଳ ସତ୍ୟ ତାହା ଆପେକ୍ଷିକ ନୁହେଁ କି ଆଂଶିକ ନୁହେଁ । ସେ କେବେ ଲୁଚ ରହେ ନାହିଁ କି ଆଦୁଆଳରେ ରହିପାରେ ନାହିଁ । ସତ୍ୟ ଆଚରଣ କରିଥିବା ବ୍ୟକ୍ତି ମାନେ ଚର ଅମର । ମହାତ୍ମାଗାନ୍ଧୀ, ସ୍ୱାମୀ ବିବେକାନନ୍ଦ ଆଦି ଜ୍ୱଳନ୍ତ ଉଦାହରଣ ଏବଂ ମର୍ଯ୍ୟାଦା ପୁରୁଷୋତ୍ତମ ରାମଚନ୍ଦ୍ର ମଧ୍ୟ ବଡ଼ ଉଦାହରଣ । ସେମାନେ ସତ୍ୟ ରକ୍ଷା ନମନ୍ତେ, ପଦପଦବୀ, ନଜ ଜୀବନ, ଭୋଗବିଳାସ ସହିତ କେବେହେଲେ ସାଲିଧ୍ କରି ନାହାଁନ୍ତି । ସେଥିପାଇଁ ସେମାନେ ଆଦର୍ଶ ଏବଂ ସାମାଜିକ ପ୍ରେରଣାର ଉତ୍ସ ହୋଇ ରହିଆସିଛନ୍ତି ଏବଂ ରହିଥିବେ ମଧ୍ୟ । ସେଥିପାଇଁ ମର୍ଯ୍ୟାଦା ପୁରୁଷୋତ୍ତମ ରାମଚନ୍ଦ୍ର ଜ୍ୱର ପ୍ରାଧାନ୍ୟ ଏ ଯାବତ୍ ପ୍ରାତଃ ସ୍ମରଣୀୟ ହୋଇ ରହି ଆସିଛି ।

ପଞ୍ଚ ଇନ୍ଦ୍ରିୟ ମଧ୍ୟରୁ ଜିହ୍ୱା ବା ରସନେନ୍ଦ୍ରିୟ ଅନ୍ୟତମ । ଅନ୍ୟ ଧର୍ମ ଇନ୍ଦ୍ରିୟ କେବଳ ଗୋଟିଏ ଲେଖାଏଁ କାର୍ଯ୍ୟ କରିଥାନ୍ତି । କନ୍ଥ କେବଳ ରସନେନ୍ଦ୍ରିୟର ଦୁଇଟି କାର୍ଯ୍ୟ ରହିଛି । କଥା କହିବା ଏବଂ ଖାଦ୍ୟ ଖାଇବା । ପିତା, କଷା, ଖଟା, ମିଠା, ଲୁଣି ଇତ୍ୟାଦି ଗୁଣ୍ଡବା ଏବଂ ଗୁରି ପ୍ରକାର ଖାଦ୍ୟ : ଚବ୍ୟ, ଗ୍ରେଷ୍ୟ, ଲେହ୍ୟ, ପେୟ ଖାଇବା କାର୍ଯ୍ୟ ପାଟି କରେ ।

ଅନ୍ୟ ଗୋଟିଏ ସବୁଠାରୁ ବଡ଼ କାମ କରେ ପାଟି । ତାହା ହେଲୁ କଥା କହିବା । ପାଟି ଯାହୁ ସିଆହୁ କଥା ନ କହିବା ପାଇଁ ପାଟି ଭିତରେ ଦୁଇଧାଡ଼ି ଶକ୍ତ ଦାନ୍ତର ପାଚେରୀ ଦିଆଯାଇଛି । ଜିଭ ଟିକିଏ ଏପଟ ସେପଟ ହେଲେ ଦାନ୍ତ ଭିତରେ ପଶି କଟିଯିବ ।

ଏହାର ଏକମାତ୍ର କାରଣ ହେଲୁ ମଣିଷ ଜଣେ ବ୍ୟକ୍ତି ଭାବରେ ଆଚରଣରେ ଓ ଉଚ୍ଚାରଣରେ ଭିନ୍ନ ହୋଇଯାଏ । ଯାହା କରେ ତାର ଚକ୍ରା ଭିତରେ ନ ଥାଏ । ତେଣୁ ଚକ୍ରା ଗୋଟେ ପ୍ରକାର କଥା ଗୋଟେ ପ୍ରକାର ଆଉ କାର୍ଯ୍ୟ ଆଉ ଏକ ପ୍ରକାର । ଜଣେ କଣ କଥା କହିବ ତାହା ଚକ୍ରା କରି କହେ ନାହିଁ । ସତ୍ୟ କହିବା ପରିବର୍ତ୍ତେ ପୁଞ୍ଜିଭୂତ ଅସତ୍ୟତା ବାହାରକୁ ଖପଖାପ୍ ବାହାରି ଆସେ । ତାକୁ ଘୋଡ଼ାଇବାକୁ ଛଳନାର ଆଶ୍ରୟ ନେବାକୁ ପଡ଼େ । ମିଥ୍ୟାର ଆଶ୍ରୟ ନେବାକୁ ପଡ଼େ । ସତ୍ୟ କହୁଥିବା ଲୋକର ଭୟ ନ ଥାଏ । କିନ୍ତୁ ସତ୍ୟ କହିବାର ଅର୍ଥ ନୁହେଁ ଯେ ସତ୍ୟ କହି ଅନ୍ୟକୁ ଆଘାତ ଦେବା । ସତ୍ୟ ଏପରି କୁହାଯିବା ଉଚିତ୍ ଯେପରି ଅନ୍ୟ ଜଣେ ତାକୁ ହୃଦୟଙ୍ଗମ କରି ପାରିବ କିନ୍ତୁ ତାକୁ କଷ୍ଟ ହେବନାହିଁ ।

ଉଗବାନ ସତ୍ୟସାଇ କହନ୍ତି -

The tongue is the armour of the heart. It guards ones life. Loud talk, wild talk, talks full of anger, all these affect the health of man. They breed anger and hate in others, they wound, they excite, they enrage, they estrange.

ମଣିଷ କଥା କହିଲୁ ବେଳେ 4ଟି ଭୁଲ୍ କରେ ।

1. ଧରେ ମିଛ କହିଲେ ତାକୁ ପ୍ରମାଣ କରିବାକୁ ଆହୁରି ମିଛ କହେ ।
2. ନିଜକୁ ବଡ଼ କରି ଅନ୍ୟକୁ ଛୋଟ କରି ନିଜର ଆତ୍ମବୃତ୍ତିମା ପ୍ରକାଶ କରେ ।
3. ବିନା କାରଣରେ ଅନ୍ୟର ନିନ୍ଦା କରି ଆନନ୍ଦ ପାଏ ।
4. ଅତ୍ୟଧିକ ଗପିବା ଦ୍ଵାରା ଅଯଥା କଥା କହି ନିଜକୁ ଅନ୍ୟ ଆଗରେ ଛୋଟ କରିଦିଏ ଏବଂ ଅନେକ ଭୁଲ୍ କରି ପକାଏ ।

ସେଥିପାଇଁ ଜଗିରଖୁ ଭବିଷ୍ୟ କଥା କହିବା ଏବଂ ବେଶୀ କଥା ନ କହିବା ଦ୍ଵାରା ଅପ୍ରିୟ କଥା ପାଟିରୁ ବାହାରିବ ନାହିଁ । ବେଦ ବାଣୀକୁ ପାଳନ କରି ଅପ୍ରିୟ କଥା ନ କହିବାକୁ ଚେଷ୍ଟା କରିବାରେ ଆମ ସମସ୍ତଙ୍କର ମଙ୍ଗଳ ନିହିତ । ଏହା ଅନେକ ସମସ୍ୟାର ସମାଧାନର ବାଟ ଫିଟାଏ ।

ପୁସ୍ତକ ନ. ୪୭୧୯/୨୧, ପୋଖରୀନ ଭିଲେଜ
ପୋ. ଚନ୍ଦ୍ରଶେଖର ପୁର, ଭୁବନେଶ୍ଵର - ୭୫୧୦୧୬

ନାଁ ତା କଟକ

ରାଜକମ୍ପୋର ସାହି

ଏଇ ଆମ ରାଜକର ପୁରତନ ସହର
ନାଆଁ ତା କଟକ ଆଉ ବର୍ଷ ତାକୁ ହଜାର ୧୦ ।

ମହାନଦୀ କାଠଯୋଡ଼ି ଯାର ଜୀବନ ରେଖା
ଆପଦେ ବିପଦେ ଦିଏ ମାଆ ଚଣ୍ଡୀ ସୁରକ୍ଷା
ସାର୍ ଓଡ଼ିଶାର ଥିଲ ଦିନେ ଏ ପ୍ରାଣକେନ୍ଦ୍ର
କର୍ମଭୂମି କରିଥିଲେ ମହାମନଷୀ ବୃନ୍ଦ
ଭାଇଗୁର ଭାବ ଏଥି ଜୀବନର ଆଧାର ।୧ ।

ଜନମ ଦେଇ ମହାନ ଦେଶଭକ୍ତ ସୁବାଷ
ଖ୍ୟାତି ଯାର ବ୍ୟାପିଗଲ୍ ଦେଶ ଆଉ ବିଦେଶ
ତ୍ୟାଗବୀର ଗୋପବନ୍ଧୁ ଏଠୁ ଛାପି “ସମାଜ”
ବିଦେଶୀକୁ କଲେ ବଶ ଦେବାପାଇଁ ସ୍ୱରାଜ
ବହନ କରେ ଐତିହ୍ୟ ବାରବାଟୀ ଯାହାର ।୨ ।

ଭୁବନେଶ୍ୱର ହେବାରୁ ରାଜଧାନୀ ଆମରି
ଅଲୋଡ଼ା ହୋଇ ପଡ଼ୁଛି ଏ ପ୍ରାଚୀନ ନଗରୀ ।
ସରକାରୀ କାର୍ଯ୍ୟାଳୟ ଏଠୁ ଉଠି ଯାଉଛି
ଗୁରୁତ୍ୱ ହରାଇ କ୍ରମେ ଏ ଶ୍ରୀହୀନ ହେଉଛି ।
ହେବା ଯୋଗୁଁ ଅବହେଳା ଆଉ ବାଛ ବିଗୁର ।୩ ।

ଯାର ଶିଳାବନ୍ଧ ସ୍ଥାପି ମରକତ ନରେଶ
 ଲଭିଲେ ଗୌରବ ଆଉ ଯଶ କୀର୍ତ୍ତି ଅଶେଷ ।
 ଭୂମିପୁତ୍ର ବିଜୁବାବୁ ପୂର୍ବ ରାଜ୍ୟ ମୁଖ୍ୟ
 ନବ ଉତ୍କଳ ନିର୍ମାତା ସ୍ୱର୍ଗେ ପାଆନ୍ତି ଦୁଃଖ ।
 ଅତି ପ୍ରିୟ ଭୂମି ତାଙ୍କ ହେବାରୁ ସାତ ପର । ୪ ।
 ସଂସ୍କୃତି ରକ୍ଷାକାରୀ ଏ ପୁରୁଣା କଟକ
 ସଭିଏଁ ହୋଇ ଏକାଠି ଯାର ରଖିବା ଟେକ ।
 ସାମ୍ୟ ମୈତ୍ରୀ ମହାମନ୍ତ୍ର ହେଲେ ସବୁରି ଧ୍ୟେୟ
 ଅନ୍ୟାୟ ଭଙ୍ଗିବ ନଦ୍ରା ହିଂସା ହେବ ବିଲୟ ।
 ବାଜିବ ବିଜୟ ଭେରୀ ଶିରୀ ଫେରିବ ଯାର । ୫ ।

ରାଜ୍ୟର ମୁଖ୍ୟାଙ୍କୁ ଆମ ଏଇ ମିନତି
 ଦିଅନ୍ତୁ ସେ ଶୁଭଦୃଷ୍ଟି ଯାର ବିକାଶ ପ୍ରତି ।
 ତୁଣ୍ଡରୁ ଖସିଲେ କଥା ଆଉ ଲେଉଟେ ନାହିଁ
 କୀର୍ତ୍ତିରାଜି ହେଲେ ଲୀନ ଆଉ ଫେରିବ କାହିଁ ।
 ନହେଲେ ଉତ୍ତର ପିଢ଼ୀ ଦୋଷ ଦେବ ଆମର । ୬ ।

ଅବସରପ୍ରାପ୍ତ ଉପ ଆରକ୍ଷୀ ଅଧ୍ୟକ୍ଷକ
 ନୂଆପଡ଼ା, ନୂଆବଜାର, କଟକ

ନଦୀଘର ଛାଇ

ପ୍ରିୟଦର୍ଶିନୀ ମହାନ୍ତି

ଏଠି ସେଠି ସବୁଠି ଦେଖ
ନଦୀଘର ରଞ୍ଜୁଡ଼ି,
ଖଜୁରୀ ଗଛର ଛାଇରେ
ହାଲିଆ ମାରେ ତାଳଗଛ,
ତାଳଗଛରେ ବାଇଆ ବସା,
ବସାରେ ବାଇଚଢ଼େଇ
ଗଣନା କରୁଛି,
ଛାଇ ହେବା ପାଇଁ ଆଉ କେତେ ଦିନ!

ଦୂର ଚାନ୍ଦିଆ ମୂଳରୁ
ଗୋରୁଆଳ ପିଲର
କୁହୁକ ଗୀତ,
ଗୀତରେ ଗୀତରେ
ଛାଇର ମନ୍ତ୍ର...
ମାଟିରୁ ମୁଠେ ଆଣି
ଉଡ଼େଇଦିଏ ପବନରେ
ଆଉ କୁହେ ... ଦେଖ୍
ମାଟିକୁ ବି କେତେ ଦୃଷ୍ଟା..!

ମାଟି ବି ଫାଟି
ହୋଇଛି ଉପରମୁହାଁ
ମମତା ଟିକକ ପାଇଁ,

ପୁଞ୍ଜା ପୁଞ୍ଜା ବଉଦ ଆକାଶେ ସିନା
ନଦାଘର ଛାଇ ନାହିଁ ।

ଅଣ୍ଟିରୁ ତଣ୍ଟି ଯାଏଁ
ନଦାଘର ତୀବ୍ର ଜ୍ୱଳା,

ନଦାଘର ଡହ ଡହ କରଣ ଭିତରେ
ସଭିଏଁ ଖୋଜନ୍ତି
ଘଡ଼ିଏ ଛାଇର ବିରାମ,
ଛାଇର ତଳସରେ
ତମାମ ମାଟି ଆଉ ବ୍ୟୋମ...

(ଶିକ୍ଷୟିତ୍ରୀ)

ଖୋର୍ଦ୍ଧା

ବେଦାନ୍ତୀର ଆଗାମୀ ସଂଖ୍ୟା ମାସ ୧ ତାରିଖରେ ପ୍ରକାଶ ପାଇବ । ଏହି ସଂଖ୍ୟା
ପାଇଁ ଆପଣମାନଙ୍କ ଲେଖା ପଠାଇବାପାଇଁ ଅନୁରୋଧ । ଆପଣମାନଙ୍କ ଲେଖା
ପ୍ରତିମାସ 5 ତାରିଖ ସୁଦ୍ଧା ଆମ ପାଖକୁ ପଠାନ୍ତୁ । ଆପଣମାନେ ଲେଖା ଇମେଲ୍
କମ୍ପା ହାଟସଆପ୍ ଜରିଆରେ ପଠାଇପାରିବେ ।

ଇମେଲ୍ - vedantimagazine@gmail.com /

editor.vedantimagazine@gmail.com

ହାଟସଆପ୍ ନଂ-9594993733

ବିଦ୍ୟା ଦାୟିନୀ

ସତ୍ୟନାରାୟଣ ମିଶ୍ର

କିଏ କହେ ତତେ ବିଦ୍ୟା ଦାୟିନୀ ତ
କିଏ କହେ ସରସ୍ୱତୀ
କିଏ କହେ ବୀଣା ବାଦିନି ମାଆ ଗୋ
ବାଘେବୀ ବାଣୀ ଭରତୀ
ପଦ୍ମସନୀ ଶୁଭ୍ର ବସନା ଜନନୀ
ମରୁଳ ବାହିନୀ ବରଦା
ପଦ୍ମଯୋନି ସୂତା ଭୁବନ ବନ୍ଦିତା
ବିଷ୍ଣୁ ମୋହିନୀ ସାରଦା
ନାମେ ତୋ ଶକତି ନାମେ ତୋ ଭକତି
ଅଜ୍ଞାନ ତିମିର ନାଶିନୀ
କଳା ଭଣ୍ଡାର ର ମାଲି କାଣି ତୁମେ
ନୃତ୍ୟ ସଙ୍ଗୀତ ର ସାରଣୀ
ଶ୍ରୀପାୟରେ ତୋର ସରଣ ଦେବୁ ଗୋ
ଏତିକି ଦାସ ର ମାଗୁଣି
କଞ୍ଚିତ କରୁଣା ସିଞ୍ଚିବୁ ମୋ ମାଥେ
ବିଦ୍ୟା ନଧି ଧୀ ମନ୍ଦାକିନୀ

ସିଂଧେକେଲ୍, ବଲ୍ଲଙ୍ଗୀର

ଶୀତ

ପ୍ରକାଶ ଚନ୍ଦ୍ର ପାଣିଗ୍ରାହୀ

ନବ ବଧୂ ସାଜି ଶୀତ ଆସେ ଆଜି
ଧବଳ କୁହୁଡ଼ି ଓଢ଼ଣା ଟାଣି,
ଧରଣୀ ବୁକୁରେ ସବୁଜ ପଲ୍ଲବ
ଦିନକର ସ୍ଵର୍ଣ୍ଣେ ଲଗୁଥାଏ ସତେ
          ବୁଣି ଦେଇଛି କେ ମୁକୁତା ମଣି ।।
କୁଳ ନାରୀ ଦେହ ପଖାଳ ଦେଉଛି
ଧୀର କଣ୍ଠ ତାର ଶୀତକୁ ଧରେ,
ବୁଢ଼ୀ ମାଉସୀଗା ଦାଣ୍ଡ ଖରକୁଛି
ପ୍ରାପତ ବୟସ ନାହିଁଟି ଅଳସ
          ତରତରେ ବାସି କାମକୁ ସାରେ ।।
ଶୁଭୁଅଛି ଧୀରେ ଦୂର ମନ୍ଦିରରେ
ମନ୍ତ୍ର ଧ୍ଵନି ଆଉ ଘଣ୍ଟ ଶବଦ
କାଶିଆ କପିଳା ମୁଖେ ଦେଇ ଦାନା
ମୁଗ ବୁଜୁଳା କୁ କାନ୍ଧରେ ପକାଇ
          ଚଷା ପୁଅ ଯାଏ ଚକ୍ଷିବ କ୍ଷେତ ।।
କଅଁଳ ଖରରେ ଶିଶୁ ଖେଳୁଅଛି
ଜଗି ବସି ପଢ଼େ ପାଶେ ଭାଇଟି ,,
ଗାଁଆ ମୁଣ୍ଡଗାରେ କୁଟା କାଠି ଜାଳ
କଛି ଦରବୁଢ଼ା ଜାକଜୁକ ହୋଇ
          ହାତ ସେକୁଆ'ଛି ହୋଇ ଏକାଠି ।।
ବିଳମ୍ବରେ ସିନା ଆସିଲୁ ଏ ଶୀତ

ଥରାଇ ଦେଉଛି ସାର୍ ଶରୀର,,
ଦିନ କେଲଗାରେ ଆଇଷ୍ଟ ପୂରିବ
ଗୁଲିଯାଇ ଦୂରେ ଆଖି ଠାରୁଥିବ
ସୂର୍ଯ୍ୟ ପରଶିବେ ଗ୍ରୀଷ୍ମ ଜହର ।।

ଚକାପଦା, ବେଗୁନଆ, ଖୋର୍ଦ୍ଧା

ବେଦାନ୍ତକୁ ପଢ଼ିବା ସଙ୍ଗେ ସଙ୍ଗେ ଆପଣମାନଙ୍କୁ ଅନୁରୋଧ ଯେ ଆପଣଙ୍କ
ପରିବାର ଏବଂ ସମ୍ପର୍କୀୟଙ୍କୁ ମଧ୍ୟ ଏହା ପଠାନ୍ତୁ । ଏହାଦ୍ୱାରା ଓଡ଼ିଆ ଭାଷାର
ଲୋକପ୍ରିୟତା ନଷ୍ଟିତ ରୂପେ ବଢ଼ିପାରିବ

ପ୍ରକୃତିପ୍ରେମୀ

ସୁଶୀଳ କୁମାର ମହାପାତ୍ର

ପ୍ରକୃତି ଆଉ ମଣିଷ.. ଦୁହେଁ ଆବହମାନ କାଳରୁ ଅଙ୍ଗାଙ୍ଗୀ ଭାବେ ଜଡ଼ିତ । ଦୁନିଆରେ ମଣିଷ ସର୍ବଶ୍ରେଷ୍ଠ ଜୀବ । କେତେବେଳେ ଅସହାୟ ହେଲେ ପ୍ରକୃତିକୁ ଭଲ ପାଇବା ଆରମ୍ଭ କରେ। ନିଜର ବ୍ୟସ୍ତ ବିକ୍ରତ ଜୀବନରେ ନିଜ ସ୍ୱାର୍ଥ ସାଞ୍ଜିବାରେ କାହା କଥା ମନେ ପଡ଼େନି । ମନେ ପଡ଼େନି ମା ର ମମତା ପିତା ର ତ୍ୟାଗ । ଏଠି ମଣିଷ ନିଜକୁ ସର୍ବଶ୍ରେଷ୍ଠ କରି ଗଢ଼ି ତୋଳିବାପାଇଁ ପ୍ରଚେଷ୍ଟା ରେ କେମିତି ନିଜ ଆୟୁ ସାରି ଦିଏ ଜାଣିପାରେନି । ତଥାପି ଏଇ ସ୍ୱାର୍ଥପର ଦୁନିଆ ରେ ଯେ ପ୍ରକୃତିପ୍ରେମୀ ଅଛନ୍ତି ଭାବିଲେ ବିଶ୍ୱାସ ହୁଏନି । ମନେ ହୁଏ ଯିଏ ପ୍ରକୃତିପ୍ରେମୀ ସେ ହିଁ ମାନବପ୍ରେମୀ ।

ନୂଆ ରୁକରୀ, ସାଙ୍ଗ ମାନଙ୍କ ସହ ପାର୍ବତୀପ ବାହାରିଲୁ । ଯିବାବାଟରେ ରଘୁନାଥପୁର ପଡ଼େ । ସେଇଠି ଜଳଖିଆ ପାଇଁ ଅଟକଲୁ । ହଟାତ ଦେଖା ହେଲା ବଦ୍ରି ଭଲ ଜ୍ଞ ସହ । ବଦ୍ରି ଭଲ ସହ ଏମିତି ଯେ ଦେଖା ହେବ ଭାବି ନଥିଲି । ବୟସ ହେଇ ଯାଇଛି ତଥାପି ନିଜ ଦେହରେ ବୟସର ଛିଟା ନାହିଁ । ମନ ବହୁତ ଦୁଃଖରେ ଥିଲା ଭଲ ଲାଗିଲା । ପାଖକୁ ଗଲି ନମସ୍କାର କଲି । ଭଲ ବହୁତ ସ୍ୱାଭିମାନୀ । ଅମାୟିକ ଲୋକ । ତାଙ୍କ ମୁଖ ମଣ୍ଡଳ ରେ ବିଷଣ୍ଣର ଭଷା ବାଦଲ ଦେଖି ମୋ ହୃଦୟ ହେଲାନି । ପରୁରିଲି ଭଲ ଭୁବନେଶ୍ୱର ଛାଡ଼ିକି ଏଠି, ପୁଣି ଟେନସନ ଥିଲା ଭଲ ଲାଗୁତ? ହସି କହିଲେ ନାହିଁ ମ ସେମିତି କିଛି ନାହିଁ, ରୁଲ ଘରକୁ ଯିବା ପଖରେ ମୋ ଘର । ମନା କରିପାରିଲିନି । ସାଙ୍ଗ ମାନଙ୍କ ସହ ଘରକୁ ଗଲୁ । ପ୍ରକୃତି ର ଅନନ୍ୟ ସମ୍ଭାର । ଚତୁଃପାର୍ଶ୍ୱରେ ଆମ୍ଭ ପଶସ ଲେମ୍ବୁ ଆଦୁରି ଅନେକ ଫଳ ଆଉ ପୁଷ୍ପ ବୃକ୍ଷର ସମ୍ଭାର । ଘର ନା ଆଶ୍ରମ ବୁଝିପାରିଲିନି । ହଜି ଗଲି କଳ୍ପନା ରାଜ୍ୟରେ....

ସମୟ ର ତାଳେ ଦେଖା ହୁଏ ଏମିତି ଏକ ମଣିଷ ସହ ଯାହା ସହ ଯେତେ ନିବିଡ଼ତା ହୁଏ, ସେହି ଲୋକ ର ବ୍ୟାପକ ପରିଧିର ପରିସର ବିଷୟରେ ସେତେ ଅଧିକ ଜାଣିବାରେ ସମର୍ଥ

ହୁଏ । ସତରେ ମଣିଷ ଭଲ ମଣିଷ ଚିଏ । ଛୋଟ ଦିନରୁ ଗୋଟେ କଥା ଶୁଣି ମୁଣ୍ଡ ରେ ଯେମିତି ଖଞ୍ଜା ହୋଇଯାଇଥିଲା, କଟକଆଙ୍କୁ ସହଜେ ବିଶ୍ୱାସ ନାହିଁ । ବଦ୍ରି ଭଲ ବି ଅବିଭକ୍ତ କଟକ ଜିଲ୍ଲା ର । ମୁଁ ବି ଏମିତି ବିଶ୍ୱାସ କରୁ ନଥିଲି । କନ୍ଦୁ ଧୂରେ ଧୂରେ ସେଇ ମଣିଷ ପଖରେ ମୁଁ କେବେ ନତମସ୍ତକ ହେଲି ଜାଣିପାରିଲିନ । ମନେ ହୁଏ ମା ପେଟର ଭଲ ନ ହେଲେ ବ ବଡ଼ ଭଲ ଠୁ କମ ନୁହେଁ । ଗୋଟେ ତ ତାଙ୍କର ଶିକ୍ଷା ଯାହା କରିପାରିବନ କହିବନ । ଆଉ ସତ ଯେତେ କଷ୍ଟ ଦେଉ ପଛେ ମିଛ କହି ନଜକୁ ବଡ଼ ଦେଖାଇବ ନାହିଁ । ସତରେ ମଣିଷ ଠୁ ଆଉ କଣ ଶିଖୁବ । ମନେ ଭାବେ ଯୋଉଠି ଗାନ୍ଧୀ ଗୋପବନ୍ଧୁ ଙ୍କୁ ଲୋକେ ବୁଝିପାରୁନଥିଲେ ଇଏ କଏ? କନ୍ଦୁ ମଣିଷ ଭଲ ମଣିଷ ଲଗେ । ହଟାତ ପ୍ରକୃତିସ୍ଥ ହେଲି ଭଲଙ୍କ ଡାକରେ କହିଲେ ଆରେ ଆଉ ସବୁ ଭଲ । କଣ ଚାଲିଛି । କଣ କହିବି କହିଲି ଭଲ ମନ ଦୁଃଖ କଣ ପାଇଁ । ତୁମ ଘର ତ ସ୍ୱର୍ଗ ଭଳି, କୋଉ ଆଶ୍ରମ ଠୁ କୋଉ ଗୁଣରେ କମ ନାହିଁ । ତୁମେ ଯେ ପ୍ରକୃତି ପ୍ରେମି ଜାଣି ନଥିଲି । ଭଲ କହିଲେ ଆରେ ମୁଁ ଗୋଟେ ଅଭିଶପ୍ତ ମଣିଷ ହୋଇ ଯାଇଛି । ଏଇ ସାମନାରେ ଦୁଇ ଟି ଆମ୍ବ ଗଛ ଦେଖୁଛ । ତାଙ୍କୁ ପୁଅ ଭଳି ସ୍ନେହ ଦେଇ ବଢେଇଛି । କନ୍ଦୁ ସୁରକ୍ଷା ଦେଇପାରୁନ ମୁଁ । ଧୂକ ମୋତେ, କହି ଆଖୁରୁ ଅଣୁ ଧାର ବହି ଆସିଲା । ଅଣୁ ଭିତରେ ପ୍ରେମକୁ ମୁଁ ଦେଖୁଥାଏ । ଭବୁଥାଏ ଏମିତି କଥାରେ ବି ମଣିଷ କୋହ ବାହାରେ ! ଭଲ କହିଲେ ଆ ଗଛ ଦୁଇଟା ଭବୁଧୂବେ ଏ କାହିଁକି ଆମକୁ ବଢ଼ାଇ ଏମିତି କଷ୍ଟ ଦେଉଛି । କନ୍ଦୁ ମୁଁ କଣ କରିପାରିବି ସକାଳୁ 7 ଜଣ ସ୍ତ୍ରୀ ଲୋକ ତାଳ ଭଞ୍ଜି ନେଲେନ । ଶେଷରେ ମୁଢ଼ି ବାଲୁ ବି ଦୁଇ ଚାରି ତାଳ ଭଞ୍ଜି ନେଇଗଲା । ଆଜି ମକର ସଂକ୍ରାନ୍ତି ବୋଲି ମୋ ଗଛ ର କଣ ଭାଗ୍ୟ ଖରାପ? ବଉଳ ଆସିବ ବୋଲି ମୁଁ ଅପେକ୍ଷାରେ କନ୍ଦୁ ସୁରକ୍ଷା ଦେଇପାରୁନ । ଲାଗିଲା ମୋତେ ବଦ୍ରି ଭଲ ଯେମିତି ମଣିଷ ନୁହେଁ ମଣିଷ ରୂପି ବୃକ୍ଷର ମା ଚିଏ । ମୋ ଦେହର ଲୋମ ସବୁ ଯେମିତି ଠିଆ ହୋଇ ଯାଉଥାଏ । ଆଜି ବି ବୃକ୍ଷ କୁ ଏମିତି ଭଲ ପାଉଥିବା ଲୋକ ଅଛନ୍ତି । ସତରେ ଦେଖା ହେଲା ଆଜି ଏମିତି ମଣିଷଚିଏ । ଯିଏ କ ଭୁବନେଶ୍ୱର ଗୁଜରାଟକ୍ୟ ଜୀବନ ଛାଡ଼ିକି ଗାଁ କୁ କଣ ପାଇଁ ଆସୁଚ? ଏମିତି ବି ମଣିଷ ଅଛନ୍ତି .... ପ୍ରକୃତି ପ୍ରେମୀ ସତରେ ମାନବ ପ୍ରେମୀ... ଇଚ୍ଛା ହୋଉଥାଏ ତାଙ୍କ ପାଦ ଛୁଇଁ ପ୍ରଣାମ କରିବାକୁ । ଶିବ କହିଲା ଭଲ ଯିବା କ?? ଯିବା ପୂର୍ବରୁ ଇଚ୍ଛା ହୋଉଥାଏ ଏହି ଆଶ୍ରମ ରେ ଦୁଇ ଦିନ ରହିଯାନ୍ତି କ???

ବୀରମହାରାଜପୁର, ସୁବର୍ଣ୍ଣପୁର

'ପାଣ୍ଡୁଲିପି'ର ଅନ୍ତର୍ଦାହ

ପ୍ରିୟରଞ୍ଜନ ସାହୁ

ସାଇତି ରଖୁଛି ଯେ କେତେ ସ୍ମୃତି...
କେତେ ସୁଖଦ ଅଭିବ୍ୟକ୍ତି
ସାଥେ ପୁଣି ବିନଦ୍ର କାଳରାତ୍ରିର ଦୁଃଖଦ ଅନୁଭୂତି
ବୁଝିଛି ଏତିକି ନିଜ ପରିଚିତି
ବାସ୍ ! ସେ କେବଳ ସ୍ରଷ୍ଟା ଭାବନାର...
...ଜୀବନ୍ତ ପ୍ରତିକୃତି...!

ସେ ପର ମାନସ ସନ୍ତାନ
ଚନ୍ଦ୍ରା ଚେତନାର ଜାଗରଣ
ସେଲଗି ଆତ୍ମୀୟତାକୁ ଝୁରେ ପ୍ରତିକ୍ଷଣ...।

ସ୍ଥାନ ଦିଏ ବକ୍ଷେ ସୃଜନର ନିଃଶ୍ୱାସ
କିଛି ବ୍ୟକ୍ତିତ୍ୱର ଆଭାସ...
ଲେଖନୀ ସଜାଇଥିଲା ଶୃଙ୍ଖାରେ
ସେହି ଆପଣାର ଏବେ ଗଣା ବର୍ଜ୍ୟରେ..
ବନ୍ଧୁତ୍ୱର ଭଗ୍ନରାଗିଣୀକୁ ହୁଏ ସେ ଗୁମୁରି
କାଳବକ୍ଷେ ସେ ଅବା ଯିବ ଅପସରି..?

ପରପିଢ଼ି ତ' ଆଧୁନିକତାରେ କବଳତ
କେ' ଦେବ ମୂଲ୍ୟ - ମାନପତ୍ର..?!

ଜର୍ଜରିତ ହୁଏ ସେ ପ୍ରତ୍ୟହ
କେବେ କିଏ ରୋକିବ ତା' ଦୁଃଖ ପ୍ରବାହ...??

ବାସ୍ ! ସତେ ଅବା ସେ...
ଯାତନାସ୍ତୁପର ସାକାର
ବ୍ୟଥୃତ ଅନ୍ତର୍ଦାହ 'ପାଣ୍ଡୁଲିପି'ର.....!!!!

ରଘୁଲଗଡ଼, ଭୁବନେଶ୍ୱର

ସ୍ମୃତି

କରଣ ମୟ ସେନାପତି

ସ୍ମୃତି ଗୋ ତୁମେ ପାହାନ୍ତି ରାତିର
ମିଠା ମିଠା ଏକ ସ୍ୱପ୍ନ
ଓଁ ଗୋ ତୁମେ ପ୍ରେମର ରାଜଜେ
ନୂଆଁ ଏକ ରୂପା ଜହ୍ନ ।
ସ୍ମୃତି ଗୋ ତୁମେ ବରଷା ରାତିର
ପ୍ରେମଭର ଏକ ତାତି
ସ୍ମୃତି ଗୋ ତୁମେ ଅତୀତ ପୃଷ୍ଠାର
ଅଲିଭ୍ ଅଫେର ଗୀତି ।
ସ୍ମୃତି ଗୋ ତୁମେ ଯୌବନ ବେଳାର
ନୂଆଁ ଏକ ଅନୁଭୂତି
ସ୍ମୃତି ଗୋ ତୁମେ ଦିଗହଜା ଏକ
ଜୀବନର ପରିସ୍ଥିତି ।
ସ୍ମୃତି ଗୋ ତୁମେ ଝରି ପଡୁଥିବା
କୋହରେ ଭର ଲେତକ
ସ୍ମୃତି ଗୋ ତୁମେ ପ୍ରେମୀ ଯୁଗଳଙ୍କ
ସାଇତା ଶେଷ ସତ୍ତକ ।

ଜୁନାଗଡ଼, କଳାହାଣ୍ଡି

ଭବର ଠାକୁର ଶ୍ରୀଜଗନ୍ନାଥ: ବାଲି ଗାଁ ଦାସ

ସୁଷମା ପରିଜା

ତିନଦିନ ତିନ ରାତି ବିତି ଗଲଣି । ସେଇଠି ସେମିତି ବାରଣ୍ଡାକୁ ଆଉଜି ଶୂନ୍ୟ ଦୃଷ୍ଟିରେ ରୁହିଁ ରହିଛନ୍ତି ସେ । କେତେବେଳେ କାନ୍ଦୁଛନ୍ତି, କେତେବେଳେ ହସୁଛନ୍ତି, କେତେବେଳେ “ମୋ କାଳିଆ” “ମୋ କାଳିଆ” କହି ଭୂମିରେ ଲେଟି ଯାଉଛନ୍ତି ତାର ଠିକଣା ନାହିଁ । ଦିନ ମଜୁରିଆ ଲୋକ, ମଜୁରୀ ଲାଗିଲେ ସିନା ଚଳବ । ନହେଲେ ତୁଲି ଅଜଳା ରହିବା ସାର ହେବ ସିନା । ଘରେ ଯାହା ବି ଖୁଦ ଚାଲୁ ଥିଲା ସବୁ ସରିଲଣି ଦି’ ପ୍ରାଣୀ ଖାଇବେ କ’ଣ? କେଉଁ ନଉଁଛୁଣା ଯୋଗରେ ଲୋକଟା ପୁରସ୍ତମ ଯାଇଥିଲା ଯେ ସେଠାରୁ ଫେରି ସବୁ ବୁଦ୍ଧିଶୁଦ୍ଧି ହଜେଇ ବସିଛି । ଗୁଣୁଗୁଣୁ ହୋଇ ମନକୁ ମନ ଗରଗର ହେଉଥାନ୍ତି ସୁମତୀ । ରୁରିଆଡ଼ ଦରଣ୍ଡା ଦରଣ୍ଡି କରି ଯେଉଁ ଗଣ୍ଡାକ ଖୁଦ ମାଠିଆରେ ପଡ଼ିଥିଲା ସେଇ ଗଣ୍ଡାକ ଜାଉ କରି ବାଡ଼ିର କଳମ ଶାଗ ତୋଳ ଭଜା ଟିକଏ କରି ବଢ଼ା ବଢ଼ି କଲେ ସେ । ବାରଣ୍ଡାରେ ବସିଥିବା ସ୍ଵାମୀଙ୍କୁ ଡାକ ଡାକ ନ ଶୁଣିଲୁଁ ହାତ ଧରି ଆଣି ଖାଇବା ଥାଳ ପାଖରେ ବସାଇ ଦେଇ କହିଲେ, “ହେଇଟି ଶୁଣୁଛ ତିନଦିନ ହେଲଣି ବହୁତ ନାଟ ଲଗେଇଲଣି, ଆଉ ନାଟ କର ନାହିଁ । ଭୋକରେ ମୋ ପେଟ ଆଉଟୁ ପାଉଟୁ ହେଲଣି । ତମେ ଖାଇ ସାରିଲେ ଯାହା ବଳବ ମୁଁ ଖାଇ ସାରି ଟିକେ ବିଶ୍ରାମ ନେବି । ଖରା ତେଜରେ ଦିହ ମୁଣ୍ଡ ଝାଲି ମାରି ଯାଉଛି ।

ସ୍ଵାଶୁ ଭଲଆ ବସି ରହିଥିଲେ ସ୍ଵାମୀ ଜଣକ । ତାଙ୍କର ଦୃଷ୍ଟି ସ୍ଥିର ହୋଇ ରହି ଯାଇଥିଲା ବଢ଼ା ହୋଇଥିବା ଧଳା ଜାଉ ଆଉ ତା’ ମଝିରେ ଥୁଆ ହୋଇଥିବା କଳା ଶାଗଭଜା ଭପରେ । ଦେଖୁ ଦେଖୁ କ’ଣ ମନରେ ଭାବିଲେ କେଜାଣି କାନ୍ଦି ଉଠିଲେ ଭୋ ଭୋ କରି । “ଇଏ ସେହି, ଇଏ ସେହି” କହି ହସି ଉଠିଲେ । କ’ଣ କ’ଣ କହି ଉଠି ଆସିଲେ ସୁମତୀ, ଲୁଗା କାନରେ ଲୁହ ପୋଛିଦେଇ ଖାଇବା ପାଇଁ ଅନୁରୋଧ କଲେ । ଝର ଝର

ହୋଇ ଲୁହ ଗଡ଼ି ପଡ଼ୁଥିବା ସ୍ଵାମୀଙ୍କ ଆଖିରୁ । ସେ ଗାଇ ଉଠିଲେ “ଏଇ ତ ସେ ଚକା ଆଖିରେ, ଦେଖୁଥିଲି ଯାହା ରଥ ଉପରେ, ଏଇତ ସେ ....” ଗାଇ ଗାଇ ନାଚ ନାଚ ବାହାରି ଗଲେ ବାଡ଼ି ପଟକୁ । ବାଡ଼ିପଟରେ ନଡ଼ିଆ ଗଛ ଭର୍ତ୍ତି । ନଡ଼ିଆ ବାହୁଙ୍ଗା, ନଡ଼ିଆ କତା, ନଡ଼ିଆ ସଢେଇ ସବୁ ବିଛାଡ଼ି ହୋଇ ପଡ଼ି ରହିଛି । ଗୋଟେଇ ଆଣିଲେ ସଢେଇ ଦୁଇଟି । ଗିନ ଭଲ ବଜାଇବାକୁ ଲାଗିଗଲେ, କଣ୍ଠରୁ ଝରି ପଡ଼ୁଥିଲା ସେଇ ଗୀତ, ଏଇତ ସେ ଚକା ଆଖିରେ, ଦେଖୁଥିଲି ଯାହାରଥ ଉପରେ ..... ।

ସ୍ଵାମୀଙ୍କୁ ଏମିତି ପାଗଳ ଭଲ ନାରୁଥିବାର ଦେଖି ବ୍ୟାକୁଳତ ହୋଇ ଉଠିଲା ସୁମତୀଙ୍କ ହୃଦୟ । ସେ ଧାଇଁ ଯାଇ ପାଖ ପଡୋଶୀମାନଙ୍କୁ ଡାକ ଆଣିଲେ । ସମସ୍ତେ ବୁଝାବୁଝି କଲେ ମଧ୍ୟ ନାଚଗୀତ ବନ୍ଦ ହେଲା ନାହିଁ ତାଙ୍କର । ପଡୋଶୀଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ଜଣେ କହିଲେ, ବୁଝିଲ ! ଦାସିଆଭାଇ ଆମ ସାଙ୍ଗରେ ପୁରସ୍ତମ ଯାଇଥିଲ । ରଥ ଉପରେ ଚତୁର୍ଦ୍ଧାମୂର୍ତ୍ତିଙ୍କୁ ଦେଖି ପାଗଳ ପରି ଛୁଟିଗଲା ରଥପାଖକୁ ଚିକଏ ରଥ ଦଉଡ଼ି ଛୁଇଁବା ଲାଗି । ସେତିକି ବେଳେ ଆମ ପାଖ ଗାଁର ଅଗଣି ମିଶ୍ରେ ତାଙ୍କୁ ଦେଖି ପକେଇଲେ । “ଆରେ ଆରେ .... ଠାକୁର ମାର୍ଚ୍ଚ ହୋଇଯିବେ ଅଳ୍ପବ ଜାତିର ଛାଇ ପଡ଼ିଲେ” କହି ଚଲେଇ ପକେଇଲେ ଯେ ପାଖରେ ଥିବା ଲୋକମାନେ ପରା ଦାସିଆ ଭାଇକୁ ଭିଡ଼ିଓଟାରି ତଳେ ପକେଇ ଦେଲେ, ଥୋକାଏ ତା’ ପିଠି ଉପରେ ଚଢ଼ି ଗଲେ ଆଉ ଗୋଇଠା ବିଧା ଲଦି ଦେଇଗଲେ । ସେଇ ମାତ ଖାଇବା ଭିତରେ ବି ଦାସିଆଭାଇ ଜିଦି ଛାଡ଼ି ନଥିଲା ପରା । କାନ୍ଦିକାନ୍ଦି କହୁଥିଲା ରଥ ଦଉଡ଼ି ଟାଣିବି, କାଳିଆକୁ ଚିକେ ପାଖରୁ ଦେଖିବି, ଆମକୁ ତ ଦେଉଳ ଯିବା ମନା, ବରଷକେ ଥରେ କାଳିଆ ଆସିଛି ଆମକୁ ଦେଖିବା ଲାଗି, ଆମେ ତାକୁ ଚର୍ମନେନ୍ଦ୍ରରେ ଦେଖୁ, ଏ ପାପୀ ଜନ୍ମରୁ ଉଦ୍ଧାର ପାଇବୁ । ଗୋସେଇଁ ! ମତେ ଛାଡ଼ିଦିଅ, ମୁଁ ମୋ ବାଡ଼ିର ନଡ଼ିଆଟିଏ ତୋଳ ଆଣିଛି ତାକୁ ଦେବି ବୋଲି । ତାକୁ ଦେଇ ଥରୁଟିଏ ଦେଖାକରି ଫେରିଯିବି ଗାଁକୁ କନ୍ଧ ଲୋକମାନେ ତା କଥା ଶୁଣିଲେ ନାହିଁ । ତାକୁ ମାତ ମାରି ବିଦା କରିଦେଲେ । ସେ ମନଦୁଃଖରେ ଆମ ସାଙ୍ଗେ ଫେରି ଆସିଲା । ସେଇ କଥାଟା ତାକୁ ଭାରି ବାଧୁଛି ବୋଧେ ସେଥିଲାଗି ସିଏ ପାଗଳ ଭଲଆ ହେଉଛି ।

ମୁଣ୍ଡରେ ହାତ ଦେଇ ବସି ପଡ଼ିଲେ ସୁମତୀ । କ’ଣ କହିବେ, କାହାକୁ କହିବେ, ସେ ଦୁଇହାତ ଯୋଡ଼ି ମୁଣ୍ଡରେ ଲଗାଇ କହିଲେ “ମୋ ସ୍ଵାମୀଙ୍କୁ ଭଲ କରିଦିଅ ପ୍ରଭୁ ! ତୁମ ବିନା ମୋର ଆଉ କେହି ସାହା ଭରସା ନାହିଁ ।”

ପୁରସ୍ତମ ନକଟବର୍ତ୍ତୀ ଗାଆଁ ଟିଏ ବାଲିଗାଁ । ଅଛୁବ ହରିଜନ ଜାତିର ଲୋକ ସେଠାରେ ନଡ଼ିଆ ଗୁଣ କରି ତାଙ୍କର ଜୀବିକା ନର୍ବାହ କରନ୍ତି । ଦାସିଆ ସେମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରୁ ଜଣେ । ପରିବାର କହିଲେ ସ୍ଵାମୀ, ସ୍ଵୀ ଦୁଇଜଣ । ନଡ଼ିଆ ଗଛରୁ ଯାହା ଆୟ ହୁଏ ସେଇଥିରେ ସ୍ଵାମୀ ସ୍ଵୀ ଚଳ ଯାଆନ୍ତି । ବେଳେବେଳେ ମୂଲ ମଜୁରୀ ମିଳିଲେ କରିଥାଏ ଦାସିଆ । ଉପର ଖର୍ଚ୍ଚ ବି ଚଳଯାଏ ସେଥିରେ ଦି ଗୁରି ସନ ହେଲ୍ ବାତ୍ୟା ହୋଇ ନଡ଼ିଆ ଗଛ ସବୁ ଉପୁଡ଼ି ପଡ଼ିଲ୍ । ଦାସିଆର ମୂଲଲଗି ଚଳବା ଛଡ଼ା ଅନ୍ୟ ଉପାୟ ରହିଲ୍ ନାହିଁ । ଯେଉଁ ଦିଓଟି ନଡ଼ିଆଗଛ ବଞ୍ଚି ରହିଲ୍ ସେଥିରେ ବି ଫଳ କମ୍ ଆସିଲ୍ । ସେଇ ଫଳରୁ ଗୋଟିଏ ଧରି ଦାସିଆ ଗାଁ ଲୋକଙ୍କ ସହିତ ଯାଇଥିଲ୍ ରଥଯାତ୍ରା ଦେଖିବାକୁ । ଜାତିରେ ହରିଜନ ହେଲେ କ’ଣ ହେବ ଦାସିଆର କାଳିଆ ଠାକୁରଙ୍କ ପ୍ରତି ଭାରି ବିଶ୍ଵାସ । ଗାଁ ଭାଗବତ ଘରେ ସବୁଦିନେ ଭାଗବତ ପଢ଼ା ହେଲ୍‌ବେଳେ ସେ ଯାଇଁ ଭାଗବତ ଶୁଣେ । ଭକ୍ତିରେ ବିଭୋର ହୋଇ ଭାବେ ପ୍ରଭୁ କେତେ କେତେ ପାପୀଙ୍କୁ ଭଜାର କରିଛନ୍ତି । ତାଙ୍କ କରୁଣା କ’ଣ ମୋ ଉପରେ ହେବ ନାହିଁ? ଧରଟିଏ ମୁଁ କଣ ତାଙ୍କୁ ପାଖରେ ଦେଖି ପାରିବି ନାହିଁ? କୋଉ ଜନ୍ମରେ କୋଉ ପାପ କରିଥିଲି ଯେ ଏ ଜନ୍ମରେ ମୁଁ ନୀଚ କୂଳରେ ଜନ୍ମ ନେଲି । ବାଇଶି ପାହାଚ ଉପରେ ଚଢ଼ି କାଳିଆର ମୁହଁ ଦେଖି ପାରିଲି ନାହିଁ । ଏଇ ଜନ୍ମରେ ଧରୁଟିଏ ମତେ ତୁମକୁ ଦେଖିବାର, ତୁମକୁ ଛୁଇଁବାର ସୁଯୋଗ ଦିଅ ପ୍ରଭୁ ! ମୁଁ ଏ ଜନ୍ମରୁ ଭଜାର ପାଇଯାଏ । ଲୋକଙ୍କ ମୁଖରୁ ଶୁଣିଥିଲ୍ ଯେ ପ୍ରଭୁ ବର୍ଷକୁ ଥରେ ରଥଯାତ୍ରାରେ ଭାଇ ଭଉଣୀଙ୍କୁ ସାଙ୍ଗରେ ଧରି ଆସି ତା’ପରି ପତିତମାନଙ୍କୁ ଦର୍ଶନ ଦିଅନ୍ତି । ସେଠି ଜାତିପତିର ଭେଦଭାବ ନଥାଏ । ସମସ୍ତେ ତାଙ୍କୁ ଦର୍ଶନ କରି, ସ୍ଵର୍ଗ କରି, ଏକାକାର ହୋଇ ଯାଆନ୍ତି । ସେଇ ବ୍ରହ୍ମସ୍ଵରୂପରେ ରଥ ଉପରେ ଜଗନ୍ନାଥଙ୍କୁ ଦର୍ଶନ କଲେ ମଣିଷର ପୁର୍ନଜନ୍ମ ହୁଏ ନାହିଁ, ସେ ମୋକ୍ଷ ହୋଇଯାଏ । ସେଇ ଆଶା ନେଇ ବଡ଼ କଷ୍ଟରେ ଗୁଲିଗୁଲି ସେ ଗାଁ ରୁ ଯାଇଥିଲ୍ ପୁରସ୍ତମ ରଥଯାତ୍ରା ଦେଖିବା ଲାଗି । ହେଲେ ଅଗଣି ଗୋସେଇଁଙ୍କ ଅସହଣୀପଣ ଯୋଗୁଁ ସେ ରଥଯାତ୍ରା ତ ଦେଖିପାରିଲ୍ ନାହିଁ ବରଂ ଗୁଡ଼ାଏ ମାତ ଖାଇ ଖଣ୍ଡିଆ ଖାବର ହୋଇ ଘରକୁ ଫେରିଲ୍ । ତା’ର ଖୁବ୍ ଅଭିମାନ ହେଉଥିଲ୍ କାଳିଆ ଠାକୁରଙ୍କ ଉପରେ ।

ସେଠି ଏତେ ଲୋକ ଥିଲେ, ଜଣେ ଦାସିଆ ଯଦି ତାଙ୍କୁ ଛୁଇଁ ଦେଇ ଥାଆନ୍ତା କି ତାଙ୍କ ରଥ ଦଉଡ଼ି ଚିକିଏ ଗାଣି ଦେଇଥାଆନ୍ତା, କ’ଣ ଗା ଅସୁବିଧା ହୋଇ ଯାଇଥାଆନ୍ତା ତାଙ୍କର । ସେତିକି ଦୟା ମଧ୍ୟ ସେ ଦାସିଆକୁ କଲେ ନାହିଁ । ଦାସିଆ ମନେ ମନେ ସ୍ଥିର କଲୁ ନାଁ, ଆଉ ପୁରସ୍ତମ ଯିବି ନାହିଁ ତାକୁ ଦେଖିବାକୁ । ମନେ ମନେ ନଡ଼ିଆ ତ ଯାଚ ସାରିଛି, ଯେମିତି ହଉ ଦବାକୁ ପଡ଼ିବ, ଏସନ ତ ତା’ର ନଡ଼ିଆଟିକୁ ଗୋସେଇଁ ଫୋପାଡ଼ି ଦେଲେ । ଆର ସନକୁ ଆଉ କାହା ହାତରେ ହେଉ ପଛେ ନିଶ୍ଚୟ ନଡ଼ିଆଟିଏ ପଠାଇବ । ଯାଚ କରି ନ ଦେବା ମହାପାପ । ମୁଁ ସେ ମହାପାପରେ ଭ୍ରମୀ ହେବି କାହିଁକି? ଏମିତି ଭାବି ଅପେକ୍ଷା କଲୁ ସିଏ ଆସନ୍ତା ସନକୁ ।

ସେ ବର୍ଷ ରଥ ଯାତ୍ରାକୁ ତାଙ୍କ ଗାଁ ର କାଳିଆ ଗୋସେଇଁ ଯାଉଥାଆନ୍ତି ପୁରସ୍ତମ । କାଳିଆ ଗୋସେଇଁ ଦାସିଆକୁ ଭାରି ଭଲ ପାଆନ୍ତି । ଭଗବତ ଘରେ ଭଗବତ ପଢ଼ିଲୁ ବେଳେ ସେ ଯେମିତି ନିର୍ନିମେଷ ନୟନରେ ଭାବିହୁଲ ହୋଇ ଭଗବତ ଶୁଣେ, ଆଉ ପ୍ରତିଦିନ ଭଗବତ ପଢ଼ା ସରିଲୁ ପରେ ଗୋସେଇଁଙ୍କୁ ପଇସାଏ ଦି’ ପଇସା ଦକ୍ଷିଣା ଦିଏ । ଭଲମନ୍ଦ ଦିନରେ ବାଡ଼ିରୁ ନଡ଼ିଆଟିଏ, ଶାଗ ଦି’ଗା, କଦଳୀ ଦି’ ପୁଞ୍ଜା ତାଙ୍କ ପାଖରେ ଥୋଇ ଦେଇଥାସେ । ସେଥିରେ କାଳିଆ ଗୋସେଇଁ ଖୁବ୍ ପ୍ରୀତ ହୋଇଥାନ୍ତି ଦାସିଆ ଉପରେ । ସେଦିନ ଗଛରୁ ବାଛି ବାଛି ସବୁଠାରୁ ନିଖୁଣ, ସବୁଠାରୁ ବଡ଼ ନଡ଼ିଆଟିଏ ତୋଳ ରଖିଲୁ ଦାସିଆ । ଗୋସେଇଁ ତା ଘରବାଟ ଦେଇ ଯିବାବେଳେ ନଡ଼ିଆଟି ସହିତ ଟଙ୍କାଟିଏ ବାଟଖର୍ଚ୍ଚ ମଧ୍ୟ ଦେଇଥିଲୁ କାଳିଆ ଗୋସାଲଙ୍କୁ । କହିଥିଲୁ, “ବୁଝିଲ ଗୋସେଇଁ ଜଗାକୁ କହିବ- ବାଲି ଗାଁ ଦାସ ଏ ନଡ଼ିଆଟା ପଠାଇଛି ତୁମକୁ ଦେବା ଲାଗି । ଯଦି ସେ ରଥ ଉପରୁ ତା ହାତଟି ବଢେଇ ନଡ଼ିଆଟି ନଏ ତ ଦେବ, ନହେଲେ ଫେରାଇ ଆଣିବ ମୋ ପାଖକୁ” । କାଳିଆ ଗୋସେଇଁ ବୁଝି ପାରିଲେ ଭକ୍ତିରେ ଉତ୍ତୁଗୁତୁ ହୋଇ ଦାସିଆ ଅଭିମାନ କରି ପୁରସ୍ତମ ଯାଉ ନାହିଁ । ତା’ ନଡ଼ିଆଟି ସେ ରଥାରୁଦ୍ଧ ଜଗନ୍ନାଥଙ୍କୁ ନିଶ୍ଚୟ ଲାଗି କରିବେ ।

ଦାସିଆର ନଡ଼ିଆଟିକୁ ଧରି କାଳିଆ ଗୋସେଇଁ ଚାଲିଲେ ପୁରସ୍ତମ । ଚାଲି ଚାଲି ଯାଇ ପହଞ୍ଚିଲୁ ବେଳକୁ ଚତୁର୍ଦ୍ଧା ମୂରତିଙ୍କ ପହଣ୍ଡି ବିଜେ ସରିଗଲାଣି । ମହାର୍ଯ୍ୟା ଆସି ଛେରପହର୍ଣ୍ଣ କଲୁ ପରେ ରଥ ଗଡ଼ିବ । ଭିଡ଼ ଠେଲି ରଥ ପାଖାପାଖି ହେଲେ କାଳିଆ

ଗୋସାଇଁ । ଆସି ଠିଆ ହେଲେ ନନ୍ଦୀଘୋଷ ରଥ ପାଖରେ । ହାତ ଯୋଡ଼ି ପ୍ରାର୍ଥନା କଲେ ପ୍ରଭୁ ନିଳାଦ୍ରୀ ବିହାରୀ ଶ୍ରୀଜଗନ୍ନାଥଙ୍କୁ । କାନ୍ଧରେ ପକାଇଥିବା ମୁଣିରୁ ଦାସିଆ ଦେଇଥିବା ନଡ଼ିଆଟି କାଢ଼ି ଦୁଇ ହାତରେ ଧରି ବଢ଼ାଇଦେଲେ ମୁଣ୍ଡ ଉପରକୁ । ଆଖି ବୁଜି ପ୍ରାର୍ଥନା କରି ଗୁଲିଆଆନ୍ତି ସେ । କହୁଥାନ୍ତି “ପ୍ରଭୁ ଚକାଡୋଳା! ତୁ ତ ଭକତ ଭାବରେ ବନ୍ଦା । ତୋ ଭକତ ଦାସିଆ ଏ ନଡ଼ିଆଟି ଦେଇଛି ଆଉ କହିଚ ତୁ ହାତ ବଢ଼େଇ ଏଇଟିକୁ ନେଲେ ମୁଁ ଦେବି, ଅନ୍ୟଥା ଏଇଟିକୁ ଏଇଠୁ ଫେରାଇ ନେଇ ତା’କୁ ଦେବି । ଏ ଭକ୍ତ ବଲ୍ଲଭ ! ତୁ ଭକ୍ତର ମାନରଖୁ ମୋ ହାତରୁ ଏ ନଡ଼ିଆଟି ନେ । ଜଗତ ଭଗତ ଜାଣନ୍ତୁ ତୋର ଭକ୍ତବତ୍ସଳ ପଣିଆ । ଜଗତରେ ତୋ ଶରଣପଞ୍ଜର ନାଁ ସାର୍ଥକ ହେଉ, ହେ ମହାବାହୁ ! ତୋ ବଳୟାର ଭୁଜ ବଢ଼ାଇ ଏ ନଡ଼ିଆଟିକୁ ନେ’ ପ୍ରଭୁ !

ପ୍ରାର୍ଥନା ସାରି ଆଖି ଖୋଲିଲେ କାଳିଆ ଗୋସାଇଁ, ଦେଖିଲେ ହାତରେ ନଡ଼ିଆଟି ନାହିଁ । ଆତମ୍ବିତ ହେଲେ ସେ । ମନେ ମନେ ଭାବିଲେ ମୁଁ ସ୍ୱପ୍ନ ଦେଖୁ ନାହିଁ ତ? ସତରେ କ’ଣ ପ୍ରଭୁ ତାଙ୍କ ବଳୟାର ଭୁଜ ବଢ଼ାଇ ମୋ ହାତରୁ ନଡ଼ିଆଟି ନେଲେ? ଝର ଝର ହୋଇ ଆନନ୍ଦାଶୁ ଗତିପଡ଼ୁଥିଲା ଗୋସାଇଁଙ୍କ ଆଖିରୁ ସେ ଦାସିଆ ଭକ୍ତର ଶକ୍ତିରେ ବିମୋହିତ ହୋଇ ଯାଉଥିଲେ । ପାଟି କରି କହି ଉଠିଲେ, ଧନ୍ୟ ଧନ୍ୟ ଧନ୍ୟ ତୁ ରେ ଦାସିଆ ବାଉରୀ! ଦଶ କୋଶ ଦୂରରେ ବସି ତୁ ଭଗ୍ନାହୀଙ୍କୁ ଏମିତି ଭାବରେ ବାନ୍ଧିରଖୁଛୁ ଯେ ସେ ହାତ ବଢ଼ାଇ ମୋ ହାତରୁ ତୋ’ ନଡ଼ିଆଟି ନେଲେ । ତୋ’ ଲାଗି ମୁଁ ବି ନିସ୍ତରି ଗଲିରେ ଦାସିଆ । ଧନ୍ୟ ତୁ, ଧନ୍ୟ ତୋ ବାପା ମାଆ । ଧନ୍ୟ ଧନ୍ୟ ଆମ ବାଲିଗାଁ, ଯେଉଁଠି ତୋ ଭଳି ଭକ୍ତଟିଏ ଜନ୍ମ ହୋଇଛି । ଆଖ ପାଖରେ ଥିବା ଲୋକ ସବୁ ବିସ୍ମିତ ହୋଇ ଶୁଣୁଥାଆନ୍ତି ତାଙ୍କ କଥା । ଏତିକି ବେଳେ ବଡ଼ପଣ୍ଡା ଜଣେ ବାହୁଧରି ପେଲିଦେଲେ କାଳିଆ ଗୋସାଇଁଙ୍କୁ । କହିଲେ କଣ ଗୁଡ଼ିଏ ଭଡ଼ ଭଡ଼ ହଉଛ କହୋ କାଳିଆ ନନା ! କଅଣ ହେଲୁ? କାଳିଆ ଗୋସାଇଁ ସମସ୍ତ ବୃତ୍ତାନ୍ତ କହନ୍ତେ ହସି ହସି ବେଦମ ହେଲେ ବଡ଼ପଣ୍ଡା । ତାଙ୍କୁ କହି କହିଲେ ହଇ ହୋ ଗୋସାଇଁ! ତମେ ଭାଙ୍ଗିକେ ଅଧିକ ପକେଇ ଦେଇଛ କ? ନିଶାରେ ଏଣୁତେଣୁ ଗପୁଛ । ଆହେ ଗୋଟିଏ ହରିଜନ ତମକୁ ନଡ଼ିଆଟିଏ ଦେଲା, ତମେ ତାକୁ ପ୍ରଭୁଙ୍କୁ ବଢ଼େଇଲ ଆଉ ପ୍ରଭୁ ତାକୁ ହାତ ବଢ଼େଇ ନେଲେ । ଏଇଟା ଦିନରେ ତମ ଦେଖିଲା ପରି ଗାଲୁ କଥା ନୁହେଁ ତ ଆଉ କ’ଣ? ତମ ମୁଣ୍ଡଟା ନିଶ୍ଚୟ ଖରାପ ହୋଇଗଲାଣି । ତାଙ୍କ ସାଙ୍ଗରେ ଥିବା ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ପଣ୍ଡା ମନେ ମଧ୍ୟ ତାଙ୍କୁ ସମର୍ଥନ କରି

ହସି ଉଠିଲେ । ଲଜ ଅପମାନରେ ମୁଣ୍ଡ ତଳକୁ ନଇଁଗଲା କାଳିଆ ଗୋସେଇଙ୍କର, ଆଖିରୁ ଦି' ଗୋପା ଲୁହ ଗଡ଼ି ଆସିଲା । ସେ କାନ୍ଦ କାନ୍ଦ ହୋଇ ଗୁହାରୀ କଲେ ପ୍ରଭୁ ଚକାଡୋଳାଙ୍କୁ “ହେ ପ୍ରଭୁ ଅନାଥର ନାଥ! ଅଗତିର ଗତି! ଏ ଅପମାନ ମୋର ନୁହେଁ, ଦାସିଆର ନୁହେଁ, ଏ ଅପମାନ ତୋର, ତୋ ନିର୍ମାୟା ଭକ୍ତର । ସତରେ ଯଦି ତୁ ଭକ୍ତର ଭବଗ୍ରାହୀ, ତେବେ ତୁ ମୋ ହାତରୁ ଦାସିଆର ନତିଆ ନେଇଛୁ ବୋଲି ପ୍ରମାଣ ଦେ' ଏଇ ବଡ଼ପଣ୍ଡାଙ୍କୁ । ଜଗତର ଭକତ ଦେଖନ୍ତୁ ତୋର ଭକ୍ତ ବସୁଳତାର ପ୍ରମାଣ । ତୋର ପତିତପାବନ ନାମ ସାର୍ଥକ ହେଉ, ହେ ମହାବାହୁ ! ସାର୍ଥକ ହେଉ ।

ପଣ୍ଡାଙ୍କ ଟାହି ଟାପରୁ ଆଉ ହସ ରୋଳକୁ ସହି ନପାରି ଥକାମରୁ ହୋଇ ବଡ଼ଦାଣ୍ଡରେ ବସି ପଡ଼ିଲେ କାଳିଆ ଗୋସେଇ । ଅନୁଜଳ ବି ଗ୍ରହଣ କଲେ ନାହିଁ । କଛି ସମୟ ଉତ୍ତାରୁ କଅଣ ଗୋଟିଏ ଆଣିବାକୁ ଦେଉଳ ଭିତରକୁ ଗଲେ ବଡ଼ପଣ୍ଡା । ଅନେଇ ଦେଲେ ରତ୍ନସିଂହାସନ ଉପରକୁ । ଚତୁର୍ଦ୍ଧା ମୁରତି ତ ନାହାନ୍ତି, କନ୍ଦୁ ନତିଆ ସଢେଇ ଖଣ୍ଡ ବିଖଣ୍ଡିତ ହୋଇ ପଡ଼ିଛି ରତ୍ନସିଂହାସନ ଉପରେ । ଚମକ ପଡ଼ିଲେ ବଡ଼ ପଣ୍ଡାଏ, “ଆରେ ଏଇ କ'ଣ ହେଲା, କ'ଣ ହେଲା କହି ଦୁରି ଛାଡ଼ି ତାକ ପକାଇଲେ ସମସ୍ତଙ୍କୁ । ସେବାୟତଗଣ ଏକଠୁଲ ହେଲେ ମନ୍ଦିର ଭିତରେ । ରତ୍ନସିଂହାସନ ଉପରେ ସଢେଇ ଖଣ୍ଡ ଗୁଡ଼ିକ ଦେଖୁ ଆଚମ୍ବିତ ହେଲେ ସମସ୍ତେ । ନଜ ଭିତରେ କୁହାକୁହି ହେଲେ ତା' ହେଲେ ସତରେ କଣ ମହାପ୍ରଭୁ ଦାସିଆର ନତିଆ ନେଇ ଖାଇଛନ୍ତି? ନହେଲେ ସଢେଇ କୋଉ ଆସିଲା ରତ୍ନସିଂହାସନ ଉପରେ! କଥାଟା ବିଦ୍ୟୁତ୍ ବେଗରେ ଖେଳଗଲା ପୁରସ୍ତମ ସାର । ମାହାର୍ଯ୍ୟାଙ୍କୁ ଦୈବବାଣୀ ହେ “ମୋର ଭକ୍ତ ଦାସିଆ ଦେଇଥିବା ନତିଆ ମୁଁ ଗ୍ରହଣ କରିଛି । ସେଇ ପ୍ରମାଣ ଦେବା ପାଇଁ ସଢେଇ ପକେଇଚ ରତ୍ନସିଂହାସନ ଉପରେ । ମାହାର୍ଯ୍ୟା! ତମେ ମୋ ଭକ୍ତ ଦାସିଆକୁ ଡକାଇ ଉପଯୁକ୍ତ ସମ୍ମାନ ଦିଅ । ତା' ବାଡ଼ିର ନତିଆ ମୋର ସବୁଦିନ ପୂଜାରେ ଲାଗିବ । ତାର ସେ ସଢେଇ ବଜା କର୍ତ୍ତନ ମୁଁ ସବୁବେଳେ ଶୁଣିବି । ଭକ୍ତର ମାନ ରହୁ” । ମହାପ୍ରଭୁଙ୍କର ଆଦେଶକୁ ଅକ୍ଷରେ ଅକ୍ଷରେ ପାଳନ କଲେ ମାହାର୍ଯ୍ୟା । ଦାସିଆ ବାଉରୀକୁ ବାଲିଗାଁ ରୁ ଡକାଇ ଯଥା ମାନ୍ୟ ଦେଇ ଭକ୍ତ ଭବରେ ପାଟଶାଢ଼ୀ ବନ୍ଧାଇଲେ । ବଞ୍ଚିଥିବା ଯାଏ ସେ ସଢେଇ ବଜେଇ କର୍ତ୍ତନ କରି ପ୍ରଭୁ ନାମ ଗାଇ ଗାଇ ଦିନ କାଟିଲା ତା' ବାଲିଗାଁ ମଠରେ ଥିବା ଜଗନ୍ନାଥ, ବଳଭଦ୍ର, ସୁଭଦ୍ରା ଆଉ ସୁଦର୍ଶନ, ଚତୁର୍ଦ୍ଧାମୁରତିଙ୍କ ଆଗରେ । “ଭକ୍ତର ଭକ୍ତିରେ ବନ୍ଧା ଭଗବାନ” ଏକଥା ଜଗତ

ଭଗତ ଜାଣିଲେ । ଆଜି ମଧ୍ୟ ପୁରୀଠାରୁ ଅନତିଦୂରରେ ଥିବା ବାଲିଗାଁରେ ଦାସିଆ ବାଉରୀ ମଠ କାଳକାଳ ପାଇଁ ଭକ୍ତ ଆଉ ଭଗବାନଙ୍କର ଏକ ଆତ୍ମିକ ସଂପର୍କ ପ୍ରତିପାଦିତ କରୁଛି ଓ ଅନନ୍ତକାଳ ଯାଏଁ କରୁଥିବ ।

ଜୟ ଜଗନ୍ନାଥ, ଜୟ ଜଗନ୍ନାଥ, ଜୟ ଜଗନ୍ନାଥ ।

ମାର୍ଚ୍ଚତ - ବିଜୟ ଦାସ, ଶାରଳା ଭବନ,
ପୋତାପୋଖରୀ, ନୂଆବଜାର, କଟକ - ୭୫୩୦୦୪

ବେଦାନ୍ତୀକୁ ପଢ଼ିବା ସଙ୍ଗେ ସଙ୍ଗେ ଆପଣମାନଙ୍କୁ ଅନୁରୋଧ ଯେ ଆପଣଙ୍କ ପରିବାର ଏବଂ ସମ୍ପର୍କୀୟଙ୍କୁ ମଧ୍ୟ ଏହା ପଠାନ୍ତୁ । ଏହାଦ୍ୱାରା ଓଡ଼ିଆ ଭାଷାର ଲୋକପ୍ରିୟତା ନିଶ୍ଚିତ ରୂପେ ବଢ଼ିପାରିବ

ଗାଆଁକୁ ପାରୁନ ଭୁଲି

ଶିଶିର କୁମାର ପଣ୍ଡା

ଭୁବନେଶ୍ୱରରେ ଘର କରିଥିଲି
ଗାଆଁର ଜମିକୁ ବିକି
ହେଲେ ମୁଁ ପାରିନି ଏଯାଏ ସହରୀ
ଆଦପ କାଇଦା ଶିଖି ।
ଅଠର ବରଷ ରହିଲିଣି ଏଠି
ଗାଆଁକୁ ପାରୁନ ଭୁଲି
କେମିତି ବା ଯିବି କୋଉ ମୁହଁ ନେଇ
ଆଉ ମୁଁ ସେଠାକୁ ବୁଲି ?
କକା ଖୁଡ଼ୀ, ଭାଇ ଭଉଜ ରୁହନ୍ତି
ପୁତୁରୁ ଝିଆରୀ ସାଥେ
ଶୁଣିଲି କୁଆଡ଼େ ଘର କରିଲେଣି
କାଦୁଅ ଲଗୁନ ହାତେ ।
ଘର ପଛପଟ ପୁରୁଣା ଗାଧୁଆ-
ଘରକୁ ଯାଉନି କେହି
ପୁତୁରୁ କରିଛି ନୂଆ ପାଇଖାନା
ଦାମୀ ମାରବଲ ଦେଇ ।
ଆସିଗଲେ ରଜ, ପ୍ରଥମାଅଷ୍ଟମୀ
ଗାଆଁ ମୋ ଆଖିରେ ଭସେ
ବୋଉ ହାତଗଢ଼ା ଏଣ୍ଟୁରି କାକର
ମହମହ ହୋଇ ବାସେ ।

କୁଆଁସ, ମେରଦା କାଟିଆ, ଯାଜପୁର

ଭଜନ ଅନୁଲୋମ ବିଲୋମ

ଡ. ଅର୍ଜୁନ ଚରଣ ବାରିକ୍

କମଳ ନୟନ ମଦନ ମୋହନ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ଚନ୍ଦ୍ରରେ ମନ ।
କ୍ଷମା ସାଗର ନଟବର ଶ୍ରୀଧର ନରହରି ନାରାୟଣ ।୧ ।
ଖଣ୍ଡ ସରଦାର ନନ୍ଦର କୁମର ନୀଳମଣି ଜନାର୍ଦ୍ଦନ ।
ହରି ଭବ ଭୟ ହର ଦାମୋଦର କରେ ମୋହେ ସୁଦର୍ଶନ ।୨ ।
ଗତ ଆଗତ ବର୍ତ୍ତମାନ ମୋହନ ବଂଶୀଧର ଶ୍ୟାମଘନ ।
ଶରଣ ସୋଦର ଶ୍ରୀରାଧା ବର କୃଷ୍ଣ କଳୁଶ ନାଶନ ।୩ ।
ଘରଣୀ ଯାହାର ସିନ୍ଧୁ ସୁତା ବର କୁମର ଯାର ମଦନ ।
ବରୁଣ ଜାମାତା ବିଷ୍ଣୁ ବିଶ୍ୱପିତା କେଶବ କଞ୍ଜ ନୟନ ।୪ ।
ଓଁ କାର ମଧ୍ୟରେ ରାଧା ସହିତରେ ବିଜୟ ଜଗ ମୋହନ ।
ଲୟ ଲଗା ମନ ତା ରଞ୍ଜା ଚରଣ ଯମ ନ ଦେବ କଷଣ ।୫ ।
ଚରଣ ନଖ କୋଶୁ ଗଞ୍ଜା ବାହାରି ଜଗତ କରେ ପାବନ ।
ରକ୍ତ ସିଂହାସନ ମଣ୍ଡନ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ କଂସାରୀ ଯଦୁ ନନ୍ଦନ ।୬ ।
ଛନ୍ଦ ପରକାର ବାମେ ଗିରିବର ଟେକଲେ ମନମୋହନ ।
ଯମ ଦଣ୍ଡହାରୀ ହରି ଦଇତାରୀ ଜପରେ ମନ ବାରଣ ।୭ ।
ଜୟ ବୈକୁଣ୍ଠ ବିହାରୀ ଦନ୍ତୁଜାରୀ ମାଧବ ମଧୁସୂଦନ ।
ମନ୍ତ୍ରର ଯନ୍ତ୍ରର ଜାଣଇ କାଳିଆ ବନମାଳିଆ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ।୮ ।
ଝଗଡ଼େ ଭଜ ମନ ନନ୍ଦ ନନ୍ଦନ ଶ୍ରୀହରି ରାଧା ମୋହନ ।
ଭଗବାନ ରାମ ପୁରୁଷ ଭଞ୍ଜମ ଭବମୋରୀ ରଘୁନାଥ ।୯ ।
ନୟନାଭିରାମ ରୂପ ଘନଶ୍ୟାମ ରାଘବ ରଘୁନନ୍ଦନ ।
ବଳ ଦୁର୍ବଳର ଦେବକୀ କୁମର କରେ ମୂରଲୀ ମୋହନ ।୧୦ ।
ଟଳାଇ ପାରେ ସେ ମେରୁ ଗିରିବର ଅସାଧ୍ୟ କରି ସାଧନ ।

ଫଳଦାତା ବିଶ୍ୱପିତା ଜଗକୂର୍ତ୍ତା ଭବରେ ପାଗଳା ମନ ।୧୧ ।
 ଠକ ଯିବୁନାହିଁ ଆରେ ମନବାଇ ସୁମର ନନ୍ଦନନ୍ଦନ ।
 ପତିତ ଜନଙ୍କ ତାରଣ ନମନ୍ତେ ବାନା ପତିତ ପାବନ ।୧୨ ।
 ଡରନାହିଁ ମନ କରି ଦରଶନ ଭୟଙ୍କର ଭବ ବନ ।
 ନବଘନ ରୂପ କୋଟୀ ବିଶ୍ୱ ରୂପ ଭବ ତାପ କରେ ଚୂର୍ଣ୍ଣ ।୧୩ ।
 ଢଳ ଢଳ ନୀଳ ସାଗରର ଜଳ ଲହରୀରେ ପରିପୂର୍ଣ୍ଣ ।
 ଧରଣୀ ଧାରଣ ଦେବ ନାରାୟଣ ସେହି ବରହ ବାମନ ।୧୪ ।
 ନମୋ ନାରାୟଣ ବ୍ରହ୍ମାଣ୍ଡ କାରଣ କ୍ଷୀର ସାଗର ଶୟନ ।
 ଦୟାଶା ମାଳିଆ ଶ୍ରୀଖଣ୍ଡ ଚୂଳିଆ ଶ୍ରୀହରି ଦଧିବାମନ ।୧୫ ।
 ତପୀ ଜନ ତପ ହରି ବିଶ୍ୱରୂପ ସାଧବେ କର ମନନ ।
 ଧୟ ହୋଇ ମନ ଚକ୍ର ଜନାର୍ଦ୍ଦନ ଭଣେ ଶିଶୁ ଅରଜୁନ ।୧୬ ।

ଅଧ୍ୟାପକ, ଇଂରାଜୀ ଭାଷା ସାହିତ୍ୟ,
 ସା:ପୋ-ମହୁ, ଜି-କେନ୍ଦ୍ରାପଡ଼ା

ବେଦାନ୍ତୀର ଦ୍ୱାଚସଆପ୍ ନମ୍ବର ହେଲୁ - ୯୫୯୪୯୯୩୭୩୩ । ଆପଣମାନଙ୍କୁ ଆନୁରୋଧ
 ପତ୍ରିକାଟି ପଢ଼ିସାରିବା ପରେ ଏହାର ଉନ୍ନତି ପାଇଁ ନିଜର ମତାମତ ଦିଅନ୍ତୁ ।

ଅପୁତା ପୁଲ

ଅଲେଖ ମେହେର

ଅ ଯୋଡ଼ି ସୁରକ୍ଷାରେ-ମଦନ ଦହନରେ
ଅ ପୁଷ୍ପବତୀ ବାଳା ପରେ
ଅମୃତ କଳେବର - ଯହିଁ ବିଜେ ଇଶ୍ଵର
ଅକ୍ଲେଶେ ବ୍ୟଭିଚାର କରେ ।
ଅ ବିବେକତା,
ଅନ୍ତରେ ଶୂନ୍ୟ ମାନବତା,
ଅହି ସ୍ଵଭାବେ ନର ଜିତା ।
ଅପୁତା କଢ଼ ଚଉ-ଭ୍ରମେ କରି ମୋହିତ
ଅଳ ତୃପ୍ତ କରେ ବାସନା,
ଅଗଣାର ବିଭବ-ନାଶେ କରି ତାଣ୍ଡବ
ଅବଳା ଭେଗେ ନିର୍ଯ୍ୟାତନା ।
ଅମତା ବାଟେ,
ଆତ୍ମା ପ୍ରାଣକୁ ହରି ଘଟେ,
ଅନାୟାସେ ଫିଙ୍ଗି ହାଟେ ।
ଅସୁମାରୀ ସ୍ଵପନ-ହେଲ ମନୁ ନଷ୍ଟିହୁ
ଆକାଶ ଶିରେ ଗଲ ପଡ଼ି,
ଅତି ଗେଲବସରେ-ମାତା ପିତା ହୃଦରେ
ଆନନ୍ଦେ ରଞ୍ଜୁଥିଲ ଭିଡ଼ି ।
ଅନ୍ତର ଝୁରେ,
ଅଶୃରେ ଗଣ୍ଡଦେଶ ଭରେ
ଅବହେଳା ପାଇଁ ଧୂଳାରେ ।
ଅଇରି ସାଜି ବ୍ୟାଧି-କରି ଶିଶୁକୁ ବଧ

ଅଇନ ଦ୍ଵାରେ ଯାଏ ବର୍ତ୍ତୀ
ଅକତ ଭାବେ ବୁଲେ-ସଭ୍ୟ ଶୟଳ ତଳେ
ଅକଥେୟ ହୋଇ ଚକ୍ରବର୍ତ୍ତୀ ।
ଅକ୍ଷୟ ପିତା
ଅଜିରେ ଭେଟଇ ରିକ୍ତତା ।
ଅକ୍ଷିରୁ ହଜେ ମାଦକତା ।

ବି.ଦ୍ର: ଅ ଯୋଡ଼ି ସୁରକ୍ଷାରେ-ଅସୁରକ୍ଷିତ; ଅପୁଷ୍ପବତୀ-ଶିଶୁ କନ୍ୟା: କଶୋରୀକନ୍ୟା;
ଅହି-ସାପ; ଅଳ-ଭ୍ରମରେ; ଘଟେ-ଶରୀରରେ; ଅଇରି-ଶତ୍ରୁ; ଅଇନ-ଆଇନ; ଅକତ-
ବିଧୁଶୂନ୍ୟ; ଅକଥେୟ-ଅଶ୍ଵୀଳରେ; ଅଜିରେ-ଅଜଣାର; ଅକ୍ଷିରେ-ଆଖିରେ ।

ସୋହେଲ୍, ବରଗଡ଼

“ବେଦାନ୍ତୀ” ରେ ନଜର ଲେଖା ପ୍ରକାଶ କରନ୍ତୁ ଆଉ ଆପଣଙ୍କ ଲେଖାକୁ
ପଢ଼ିଆନ୍ତୁ ସାର୍ଵ ବିଶ୍ଵରେ ରହୁଥିବା ଓଡ଼ିଆମାନଙ୍କ ପାଖରେ । ଆମକୁ
ଲେଖା ପଠାଇବାର ଠିକଣା ହେଲୁ vedantimagazine@gmail.com and
editor.vedantimagazine@gmail.com

ନନ୍ଦନବନ

ନରଞ୍ଜନ ସାହୁ

ତୁନାତୁନା ସ୍ୱପ୍ନ ଫୁଲମାନେ ଫୁଟି
 ହସେ ମନ ଉପବନ
 ଶାନ୍ତି ବିରଞ୍ଜଇ ସୁଖ ହସୁଥାଏ
 ଲଗେ ସତେ ତପୋବନ ।
 ନୂଆ ନୂଆ ସ୍ୱପ୍ନ କଢ଼ିମାନେ ଯେବେ
 ଦେଖନ୍ତି ଆପଣାର ମୁହଁ
 ମୋତେ ଲଗୁଥାଏ କଢ଼ି ବିକଶିବା
 କେବେ ବି ସମ୍ଭବ ନୁହଁ
 ତଥାପି ବି ସ୍ୱପ୍ନ କଢ଼ିମାନେ ମୋର
 ନାମୀଦାମୀ ଗଣ୍ଠିଧନ ।
 ମନ ଉପବନେ ସ୍ୱପ୍ନ ଫୁଲ ଯେବେ
 ବିତରେ ଆପଣା ବାସ
 ନନ୍ଦନବନରେ ବିତରଣ କରି
 ହୁଏ ମୁହଁ ଦରହାସ
 ସେହି ସୁବାସର ଆଗ୍ରାଣରେ ମୋର
 ପୁଲକିତ ହୁଏ ମନ ।

ନହଲପ୍ରସାଦ,
 ଗନ୍ଧିଆପାଟଣା, ଭେଙ୍କାନାଳ

ଚତୁର୍ଥ ସୁନ୍ଦରୀ

ପ୍ରଶାନ୍ତ କୁମାର ନାଥ

ଝିଅଟି ପ୍ରାୟ ଅଧିକାଂଶ ସମୟରେ ଜୋର୍ ଜବରଦସ୍ତି ମୋ ଅଫିସ୍ ଚ୍ୟାମ୍ବର ଭିତକୁ ପ୍ରବେଶ କରେ । ଝିଅଟିଏ କହିବି, ନା ତାକୁ ମଧ୍ୟବୟସ୍କା ମହିଳା କହିବି - ଭାବିପାରୁନି! ତା କେଶବିନ୍ୟାସରୁ ବେଶ ପୋଷାକ, ସୁଜଳ ଶରୀରକୁ ଦେଖିଲେ କିନ୍ତୁ ବେଶ୍ ଆଧୁନିକା ଭଳି ଜଣାଯାଏ । ପୁଣି ବହୁଳେ ମେକପ୍ କର ମୁହଁ... । ସେ ଯାହା ହେଉ । ସିଏ କିନ୍ତୁ ଅସୁଥିଲା, ବ୍ୟାଙ୍କର ଜଣେ କର୍ମଚାରୀ ହିସାବରେ । ବିନା ଅନୁମତିରେ ମୋ ସାମ୍ନା ଚେୟାରରେ ବସିପଡ଼ି ବୁଲେଇ ବଙ୍କାଇ ଶହେ ପ୍ରଶ୍ନ ପଚାରିଥିଲା । ସତେ ଯେମିତି... ସିଏ ମୋତେ ଜେରକରୁଥିଲା! ଉତ୍ତର ପାଇ ଫେରିଯାଏ, ପୁଣି ପରଦିନ ଅନ୍ୟ ଗୁଡ଼ାଏ ପ୍ରଶ୍ନ ନେଇ ଆସୁଥିଲା ।

ଝିଅଟିର ଆଖିର ଇଙ୍ଗିତ, ଦେହର ଭାଷା ଓ ବ୍ୟବହାରରୁ ଜଣାଯାଉଥିଲା ସେ ଯେଉଁ କଥା କହିବାକୁ ଚାହୁଁଛି ତାହା କହିପାରୁନି । ସତେ ଯେମିତି ସେ ସେକଥା କହିବାକୁ ସାହାସ ଓ ମଉକା ଉଣୁଥିଲା! ସେଥିପାଇଁ ବାରମ୍ବାର ଆସୁଥିଲା - ମୋ ଚ୍ୟାମ୍ବର, ମୋ ସାମ୍ନାରେ ବସି ଯାହା ସିନ୍ଦୂର ଅଦରକାରୀ ପ୍ରଶ୍ନ ପଚାରି ସୁଯୋଗ ଖୋଜୁଥିଲା ।

ଏମିତି ପ୍ରାୟ ସେ କିଛିଦିନ ଲଗାତର ଆସିଲା ।

ଝିଅଟି ବ୍ୟାଙ୍କ ଗେଟ୍ ଖୋଲି ଭିତରକୁ ପସିଲା ମାତ୍ରକେ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ସମସ୍ତ କର୍ମଚାରୀ, କ୍ୟାସିୟର ଠାରୁ ପିଅନ ସମସ୍ତେ ପରସ୍ପରକୁ ଚହାଁଚୁହାଁ ହୁଅନ୍ତି; ଠରଠରି ହେଇ ଆଖିରେ ଆଖିରେ କଥା ହୁଅନ୍ତି ।

ମୁଁ ବି ଧୀରେ ଧୀରେ ବୁଝୁଥିଲି - କିନ୍ତୁ ଅବୁଝା ହେଇ ରହୁଥିଲି; ଝିଅଟିକୁ ସାମ୍ନାରେ ଦେଖିଲେ ।

କଳ୍ପ, ଆକସ୍ମିକ ଦୁର୍ଘଟଣା ଯୋଗୁଁ ଗୋଡ଼ ଦୁଇଟି ହରାଇବା ପରେ ମୋତେ ପ୍ରଥମ ସେଦିନ ସିଏ ଦେଖିଲୁପରୁ, ମୋ ସହିତ ବାରମ୍ବାର କଥାହେବା ଇଚ୍ଛାଟା ତାର ବୋଧହୁଏ ଅକାଳେ ମରିଗଲା!

ସିଏ ଆଉ ମୋ ଚ୍ୟାମ୍ବରକୁ ଆସିଲ ନାହିଁ ।

ମୋ ମୁହଁ ଆଉ ଶରୀର ସୁଠାମ ଗଢ଼ଣ, ପୋଷାକ-ପରିପାଟି, ଅପୂର୍ବ କଣ୍ଠ ଏବଂ ବ୍ୟବହାର, ସୁନ୍ଦର ରୁକରୀର ପ୍ରେମରେ ପଡ଼ିଥିବା ସେହି ଝିଅକୁ ସେଦିନଠୁ ଆଉ ମୁଁ ଦେଖିଲିନି, ମୋ ଚ୍ୟାମ୍ବର ଭିତରେ । ଏମିତି ବି କିଛି ଦିନପରେ ଜାଣିଲି: ସିଏ ବ୍ୟାଙ୍କର କଷ୍ଟମର ହୋଇ ରହିନାହିଁ ।

ସତରେ - ବଡ଼ ଅତ୍ୟନ୍ତ କଥା - ସେ ମୋର ଏହି ଉର୍ଦ୍ଧାଶ ପ୍ରେମରେ ପଡ଼ି ହଜିଯିବା ଚତୁର୍ଥ ସୁନ୍ଦରୀ ଥିଲା ।

ଗୋବିନ୍ଦପୁର, ଗାଙ୍ଗି, କଟକ

ବେଦାନ୍ତୀକୁ ପଢ଼ିବା ସଙ୍ଗେ ସଙ୍ଗେ ଆପଣମାନଙ୍କୁ ଅନୁରୋଧ ଯେ ଆପଣଙ୍କ ପରିବାର ଏବଂ ସମ୍ପର୍କୀୟଙ୍କୁ ମଧ୍ୟ ଏହା ପଠାନ୍ତୁ । ଏହାଦ୍ୱାରା ଓଡ଼ିଆ ଭାଷାର ଲୋକପ୍ରିୟତା ନିଶ୍ଚିତ ରୂପେ ବଢ଼ିପାରିବ

କରୁଛି ଗୁହାରି

ଅମ୍ବିକା ସ୍ୱାଇଁ

ଆହେ ଦୟାମୟ ଦିନ ଦୁଃଖ ହାରି
ସନ୍ତାନ ତୁମ କରୁଛି ଅଳ
ଏହି ଅଧମ କୁ ସୁ ପଥରେ ନେଇ
ସୁନ୍ଦର ସଂସାର ଗଢ଼ ତୋଳ ।୧ ।

ହିଂସା, ଦ୍ୱେଷ, କ୍ରୋଧ ମୋର ହୃଦୟରୁ
ପ୍ରଭୁ ନଅ ସବୁ ତୁମେ ହରି
ବୁଦ୍ଧି, ବିଦ୍ୟା, ଜ୍ଞାନ ଭଲ କର୍ମ ଗୁଣ
ହୃଦୟ ଅନ୍ତରେ ଦିଅ ଭରି ।୨ ।

ଦୀନ, ଦୁଃଖୀ, ଜନ ସେବା କରିବାକୁ
ଲେଡା ମୋର ଶକ୍ତି ଅସୁମାରୀ ।
ସମାଜ ର ସେବା କରି କରି ମୁହିଁ
ଆନନ୍ଦ ରେ ମନ ଯାଉ ପୁରି ।୩ ।

ନଜ ଦୁଃଖ କଷ୍ଟ ବଳ ମୁଁ ପକାଇ
ସେବା କରିବି ଜଗତ ଜନ
ଦୁଃଖ କରିବିନ ସେବା କରି କରି
ଗୁଲି ଗଲେ ମୋର ଏ ଜୀବନ ।୪ ।

www.vedantimagazine.com

ମାର୍ଚ୍ଚ - ୨୦୨୧

ଏତିକି ମାଗୁଣି   ତୁମ ଚରଣ ରେ
କରୁ ଅଛି ଅଧମ ଅଜ୍ଞାନ
ତୁମ ଆଶିଷ ରେ   ଆଗକୁ ବଢ଼ିବି
ଦିଅ ବାରେ ମୋତେ ଦିବ୍ୟ ଜ୍ଞାନ ।୪।

ଶ୍ୟାମପୁର, ଭୁବନେଶ୍ୱର, ଓଡ଼ିଶା

ଦାମନଯୋଡ଼ିର ଶୀତ ଗୀତ

ବିଜୟ କୁମାର ଜେନା

୨-

ଭଲ ପାଇବାକୁ ଫୁଲେଇ ଫୁଟିଛି
କାଲିର କଳକା ସିଏ,
ଫରୁଆ ଭିତରୁ ଫାଙ୍କି ଶୋଷିନେଲୁ
ମଧୁ ମଧୁକର ଚିଏ ।
ଭବୁଗୁରୁ ହୁଏ ବୁଦୁବୁଦୁକଆ
ବନ୍ଦୁସ ବଣରେ ଘାସ,
ଭଲ ପାଇବାର ଭସା କୁହୁଡ଼ିରେ
ଭଡ଼ି ଆସେ ନୁଆ ବର୍ଷ ।
ସାତ ସପନର ସଜଳ ସଭକ
ଆକାଶ ଆଖିରେ ମୋହ,
ସଜବାଜ ହେଇ ଜଳ ଆଇନାରେ
ପାହାଡ଼ ଦେଖୁଛି ମୁହଁ ।

ପାହାଡ଼ ମଝିରେ ଫୁଲରୁଇଁ ଚିଏ
ଫର ଫର ହେଇ ଭଡ଼େ,
ପଥର ସନ୍ଧିରୁ ପାହାଡ଼ି ଝରଣା
ତର ତର ହୋଇ ଗଡ଼େ ।
ପାହାଡ଼ କଡ଼ର ଗୋହିରୀ ଗଡ଼ାରେ
ପଉଷ ମାସର ଗାଆଁ,

ଅଳପ ବଉଳ ଛାଇ ଆଲୁଅରେ
ଛଟକେ ଛାଆଁକୁ ଛାଆଁ ।
ଶହେ ସେବତୀର ଶୀତଳ ଛୁଆଁରେ
ସରମେ ସାବନୀ ବହୁ,
ଦେହର ଦହକ ପବନେ ମହକ
ମଧୁପ ପରଖେ ମହୁ ।

ଏ ଫୁଲ ଫୁଟିଛି ଆନନ୍ଦ ବୁଣିଛି
ଫୁଲଦାନୀ ପାଇଁ ନୁହେଁ,
ଶୀତ ସକାଳର କଅଁଳ ଖରରେ
ସକାଳ ସାଇଁଳ ହୁଏ ।
ଆକାଶ ଆଙ୍କୁଛି ଛାଇ ଆଲୁଅରେ
କହର କୁହୁଡ଼ି ସାହା,
ପାହାଡ଼ ସଜାଏ ପ୍ରଣୟିନୀ ପାଇଁ
ପ୍ରତିଟି ପଥର ଆହା ।
ଧାରେ ପାଣି ପାଇଁ ପଥର ପତାଏ
ପତର ସନ୍ଧିରେ ହାତ,
ସୁଦୂର ଦିଗନ୍ତ ନଳୀମା ଅନନ୍ତ
ଶୀତ ମିତ ସମବେତ ।

ଆଜି ଦିନସାରା ମଗନ ମନଗା
ମାଳତୀ ମାଳରେ ମଜେ,
ବରଷ ଶେଷରେ କନକ ଗୋରୀକୁ
ଆଳତି ଆଳରେ ଖୋଜେ ।
କେଉଁ ସୁନାରୁମ୍ଭ ସରି ହେବ ନାହିଁ
ଫୁଲର ରଙ୍ଗକୁ ଦେଖୁ,
ଗେଣ୍ଡୁ ସେବତୀଙ୍କ ଫୁଲେଇ ଦେହରେ

ଯତନେ ହଳଦୀ ମାଖୁ ।
ଅସ୍ତମାରୀ ତାରୁ ଏଇ ବାଟ ସାରୁ
ପଞ୍ଚମ'ର ପୁନର୍ବସୁ ,
ଏପାଖେ ଯେତିକି ତିମିର ସେପାଖେ
ସେତିକି ପୁଣ୍ୟର ଯାଶୁ ।

ଦାମନଯୋଡ଼ି

ଓଡ଼ିଶା ବାହାରେ ରହୁଥିବା ପ୍ରତ୍ୟେକ ଓଡ଼ିଆଙ୍କ ପାଖରେ ପହଞ୍ଚିବା ହେଉଛି
ବେଦାନ୍ତୀର ଲକ୍ଷ୍ୟ ଆଉ ଏହି ଲକ୍ଷ୍ୟପଥରେ ଆଗେଇ ଯିବା ଦିଗରେ ଅନେକ
ସାହାଯ୍ୟ କରୁଛନ୍ତି ବେଦାନ୍ତୀ ପାଇଁ ନିଜର ବହୁମୂଲ୍ୟ ସମୟଦେଇ ଲେଖା
ପଠାଉଥିବା ଲେଖକ ଓ ଲେଖକାମାନେ । ସେମାନଙ୍କ ସହଯୋଗପାଇଁ ବେଦାନ୍ତୀ
ପରିବାର ତରଫରୁ ଅନେକ ଅନେକ ସାଧୁବାଦ

ଯାଯାବର ଯତ୍ନ

କୃଷ୍ଣ ଚନ୍ଦ୍ର ବାରିକ୍

କେବେ କେବେ ଇଚ୍ଛା ହେଲେ ଅଧର ଆଗରୁ
ଫୋପାଡ଼ି ଦେଉଛ ଲିଓନାର୍ଡ ଦା ଭିନ୍ନ ର ଚନ୍ଦ୍ର ପରି
ମେଞ୍ଚାଏ ମୋନାଲିସା ହସ .....

ପ୍ରେମର ପରିମାଣ ଟା ଅଧିକା ହେଲେ ସମ୍ପର୍କ ଟା
ନବିଡ଼ ହେବା ପରିବର୍ତ୍ତେ; ଲଗୁଛି !
ଶୟା ସମ୍ପର୍କ ର ଶିଳାନ୍ୟାସ .....

"ପ୍ରାଧ୍ୟାୟ", "ପ୍ରମୁଖ" ଏ ଶବ୍ଦ ଗୁଡ଼ାକ ଯେମିତି
ବିଗତ ଅତୀତ ର ବିଶ୍ଳେଷଣ ରେ ବିସ୍ତ୍ର ତ
କିଛି ଅଲଜ୍ଜୁକ ହୃଦୟ ର ମନଖୋଲ ଉପହାସ ...

ଦୂରତ୍ୱ ର ଲକ୍ଷ୍ୟଭେଦ ଆନୁମାନକ; ହେଲେ!
ନକଟରେ ତ ଆକର୍ଷଣ ସ୍ୱଭାବିକ
ତଥାପି ସମୀପ ରେ ନାହିଁ ଶାନ୍ତି ର ନିଃଶ୍ୱାସ .....

ଖଣ୍ଡେ ଜ୍ୟା ରେ ଗଢ଼ି ହୁଏ ନାହିଁ ଜୀବନ ର ବୃତ୍ତ
ଲେଡା ହୁଏ ମନକୁ ବୁଝୁଥିବା କୋମଳତା କେନ୍ଦ୍ର
ଓ ପୂର୍ଣ୍ଣ ବିଶ୍ୱାସ ର ବ୍ୟାସ ...

ତୁମ ର ଏ ଖୁଆଲ ଭାବ ଦର୍ଶେଇ ଦେଇଛି
ଏ ବୋଧେ ଯାଯାବର ଯତ୍ନ ସହ ଅନଧିକାର
ଆଦର ର ଦେଖାଣିଆ ପ୍ରୟାସ .....

www.vedantimagazine.com

ମାର୍ଚ୍ଚ - ୨୦୨୧

ପରସ୍ପର କୁ ପ୍ରାଧାନ୍ୟ ଦେବା ରେ ଥାଏ
ହୃଦୟ ର ପୂର୍ଣ୍ଣ ସମ୍ପତ୍ତି ଓ ସହମତ
ତେବେ ଯାଇ ମହଜବ ତନୁ ମନେ ସମ୍ପର୍କର ସୁବାସ ...

ରଞ୍ଜିତ, ବାଙ୍କୀ, କଟକ

ପ୍ରଥମ ସ୍ୱର୍ଣ୍ଣ

ବାସନ୍ତୀ ଲତା ଜେନା

୧୯୯୯ ମସିହା ଅକ୍ଟୋବର ୨୮ ତାରିଖରେ ପ୍ରବଳ ଘୂର୍ଣ୍ଣି ବାତ୍ୟା ଆସି ଥିଲା ଓଡ଼ିଶାକୁ । ନାମ ଥିଲା ସୁପର ସାଇକ୍ଲୋନ । ବହୁ ଧନ ଜୀବନ ନଷ୍ଟ କଲା । କେତେ ଘର ଭଙ୍ଗିଲା । ଜଳ ସ୍ରୋତରେ ପ୍ରିୟ ପରିଜନ ଭସି ଗଲେ । ଆଖିର ଲୁହ ପେଟର ଭେକରେ ଜନ ଜୀବନ ଅସ୍ତ୍ର ବ୍ୟସ୍ତ ହେଉ ଥିଲେ । ସେହି ସମୟର ଏ ଘଟଣା । ଶମ୍ଭୁନାଥ ଓ ତାର ପତ୍ନୀ ଯମୁନା ସେହି ଜଳ ସ୍ରୋତରେ ଭସି ଯାଇ ଥିଲେ । ଝିଅ ସାରଦା ତା ମାମୁଁ ଘରକୁ ଯାଇ ଥିବାରୁ ସେ ବଞ୍ଚି ଯାଇଥିଲା । ମାମୁଁ ଅଶୋକ ସାରଦାକୁ ବହୁତ ଭଲ ପାଆନ୍ତି । ସାହି ପଢ଼ିବା ସାରଦାର ଭଦ୍ରତା ପାଇଁ ପ୍ରଶଂସା କରନ୍ତି । କନ୍ତୁ ମାଇଁ ବିମଳା ସାରଦାକୁ ମୋଟେ ପସନ୍ଦ କରନ୍ତି ନାହିଁ । ଭଲ ପାଆନ୍ତି ନାହିଁ । କାରଣ, ବିମଳାଙ୍କ ଝିଅ ଅମ୍ବିକା ଦେଖିବାକୁ ଭଲ (କଳା) ନୁହେଁ । ଆଉ ସାରଦା ଖୁବ ସୁନ୍ଦରୀ । ଗୋଟିଏ ଗୁଉଳର ଗଢ଼ା । ଲକ୍ଷ୍ମୀ ପ୍ରତିମା ପିତା ମାତାଙ୍କର ବିୟୋଗ ବେଳକୁ ସାରଦା ସପ୍ତମ ଶ୍ରେଣୀରେ ପଢ଼ୁ ଥିଲା । ଅମ୍ବିକା ବି ସପ୍ତମ ଶ୍ରେଣୀରେ ପଢ଼ୁ ଥିଲା । ମାମୁଁ ଅଶୋକ ଦୁଇ ଭଉଣୀକୁ ଏକ ସ୍କୁଲକୁ ପଠାଇଲେ । ଅଶୋକ ବିଜନେସ କରନ୍ତି । ଯେଉଁ ଦିନ ଅଶୋକ ଘରେ ରହନ୍ତି ସେ ଦିନ ସାରଦା ସ୍କୁଲକୁ ଯାଏ । ନ ହେଲେ ମାଇଁ ବିମଳା ବାହାନା କରି ସାରଦାକୁ ଘର କାମରେ ଲଗାଇ ଦିଅନ୍ତି । ଅମ୍ବିକା ସ୍କୁଲକୁ ଯାଏ । ଏଥିପାଇଁ ପତି ପତ୍ନୀଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ବହୁ ଥର ଝଗଡ଼ା ହୋଇଛି । ପ୍ରଥମେ ପ୍ରଥମେ ଅମ୍ବିକା ସାରଦାକୁ ଭଲ ପାଉଥିଲା । କନ୍ତୁ ନଜ ମା' ବିମଳା ସାରଦା ବିରୁଦ୍ଧରେ ସବୁ ବେଳେ କହି କହି ସେ ବି ଆଉ ସାରଦାକୁ ଭଲ ପାଉ ନାହିଁ । ଛୋଟ ଛୋଟ କଥାରେ ତା ଉପରେ ଚଢ଼ି ଚଢ଼ି ହୁଏ । ଏମିତି ବି ଗୋଟିଏ ଦିନ ଯାଇ ନାହିଁ ଯେ ସାରଦା ମାଡ଼ ଗାଳ ତା ମାଇଁଙ୍କ ଠାରୁ ଖାଇ ନାହିଁ । ଦଶମ ପାସ ପରେ ସାରଦା ଘରେ ରହି କାମ ଦାମରେ ମାଇଁଙ୍କୁ ସାହାଯ୍ୟ କଲା । ଅମ୍ବିକା କଲେଜରେ ନାମ ଲେଖାଇଲା ।

ବିମଳାଙ୍କ ବାପଘର ସେହି ଗ୍ରାମରେ । ବିମଳାଙ୍କର ଭଲ ପ୍ରଭାକର ଭଉଣୀ ଘରକୁ ପ୍ରାୟ ସମୟରେ ବୁଲି ଆସନ୍ତି । ଆସ୍ତେ ଆସ୍ତେ ପ୍ରଭାକର ଓ ସାରଦାଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ସମ୍ପର୍କ ଗଢ଼ି

ଉଠିଲୁ । ସାରଦା ଶାନ୍ତ, ସରଳ, ନମ୍ର । ଆଜ୍ଞା କାରୀ । ସର୍ବ ଗୁଣ ସଂପୂର୍ଣ୍ଣା ଝିଅଟିଏ ।
 ପ୍ରଭାକରକୁ ସାରଦାର ସବୁ ଗୁଣ ଭଲ ଲାଗେ । ବନ୍ଧୁତ୍ୱ କେବେ ପ୍ରେମରେ ପରିଣତ
 ହୋଇଗଲା, ଜଣା ପଡ଼ିଲା ନାହିଁ । ସାରଦା ଦିନେ ପ୍ରଭାକରକୁ ନ ଦେଖିଲେ ତାକୁ କିଛି ଭଲ
 ଲାଗେ ନାହିଁ । ମନ ଖୋଜି ବୁଲେ ପ୍ରଭାକରକୁ । ଆଖି ପଥ ଚାହିଁ ରହେ । ପ୍ରଭାକରର ବି
 ସେଇ ଅବସ୍ଥା ।

କାଳ ପୂଜା ପାଇଁ ମାମୁଁ, ମାଇଁ ଓ ଅମ୍ମିକା ନୂଆ ଲୁଗା କଣିକାକୁ ସନ୍ଧ୍ୟା ସମୟରେ ବଜାରକୁ
 ଯାଇ ଥିଲେ । ସାରଦା ଏକୃଷିଆ ଘରେ ରହି ଥିଲା । ପ୍ରଭାକର ଆସିଲା । ସାରଦା ତାକୁ ଚାହିଁ,
 ଜଳଖିଆ ଦେଲା । ନଜେ ଚା ପିଇଲା । ଦୁଇ ଜଣ କଥା ବାର୍ତ୍ତା ହେଲେ । ତାହା ଥିଲା ଏକ
 ଦୁର୍ବଳ ମୁହୂର୍ତ୍ତ । ପରସ୍ପରକୁ ଆଲିଙ୍ଗନ କଲେ । କେତେ ମିଠା ସ୍ୱପ୍ନ ଦେଖିବାକୁ ଲାଗିଲା
 ସାରଦା । କିଛି ସମୟ ବସିବା ପରେ ଭଉଣୀ ଭିଣୋଇ ଆସିବା ପୂର୍ବରୁ ପ୍ରଭାକର ନଜ
 ଘରକୁ ଚାଲି ଯାଇଥିଲା । ଏକ ସପ୍ତାହ ପରେ ପ୍ରଭାକର ଭଲ ଶିକ୍ଷା ପାଇଁ ଭୁବନେଶ୍ୱର ଗଲା
 ପଢ଼ିବାକୁ । ସାରଦାକୁ ମାଇଁର ମାଡ଼ ଗାଳରୁ ରକ୍ଷା କରିବା ପାଇଁ ମାମୁଁ ଶମ୍ଭୁନାଥ ବିବାହ
 କରି ଦେଇଥିଲେ । ସାରଦା ବଡ଼ ଘରର ବହୁ ହେଲା । ସୁଖ ଶାନ୍ତିରେ ରହିଲା । ସେ ଦୁଇଟି
 ସନ୍ତାନର ଜନନୀ ହୋଇ ସାରିଛି ।

କିନ୍ତୁ ସେ ଦିନର ପ୍ରଥମ ଛୁଆଁ ସାରଦା ଆଜି ବି ଭୁଲି ପାରି ନାହିଁ । ସୁଖ ଶାନ୍ତି ପ୍ରଚୁର୍ଯ୍ୟ
 ମଧ୍ୟରେ ଥିଲେ ମଧ୍ୟ ସାରଦା ବେଳେ ବେଳେ ଅତୀତକୁ ଫେରି ଯାଏ । ମନେ ପକାଏ
 ପ୍ରଭାକରର ପ୍ରଥମ ସ୍ୱର୍ଗକୁ । ବେଳେ ବେଳେ ଭାବେ ମାମୁଁଙ୍କୁ ସାହସ କରି କହି ଦେଇ
 ଥିଲେ, ଦୁଏତ ଆଜି ମୋର କାହାଣୀ ଅନ୍ୟ କିଛି ହୋଇପାଡ଼ା । ସାରଦାକୁ ପ୍ରଭାକରର ହାତ
 ମିଳିଲା ନାହିଁ । ଅଛି ଖାଲି ମୁଠା ମୁଠା ମଧୁର ସ୍ମୃତି । ପ୍ରଥମ ସ୍ୱର୍ଗର ପ୍ରଥମ ଅନୁଭୂତି । ପ୍ରଥମ
 ପ୍ରେମର ଅନୁଭୂତି କଥା ।

ଶିକ୍ଷୟିତ୍ରୀ

ଗାନ୍ଧୀନଗର, ନବରଙ୍ଗପୁର

ଶିଶୁ

ପ୍ରକାଶ ଚନ୍ଦ୍ର ପଣ୍ଡା

ତୋ ଓଠରେ ଦେଖିବାକୁ
ଚେନାଏ ହସ
ଭୁଲିଯାଏ ସବୁ ମୁଁ
ମୋ ଭେକଶୋଷ
ତୋତେ ନେଇ ମୁଁ
ଦେଖେ କେତେ ସପନ
ତୁ ପର ଦୁଃଖୀର
ବାରୁ ଜୀବନ ଧନ
ବୃଦ୍ଧକାଳେ ତୁ ହେବୁରେ
ଆଶାର ପ୍ରଦୀପ
ତୋ କୋଳରେ ଲିଭିଯାଉ
ମୋ ଜୀବନ ଦୀପ
ମିଛମାୟା ସଂସାରରେ
ଲଗାଇଛୁ ମାୟା
ତୋର ହସ ମୋତେ ଦିଏ
ବଞ୍ଚିବାକୁ ରାହା ॥

କଲ୍ୟାଣପୁର, ଭୁଇଁପୁର,
ପାଣିକୋଇଲି, ଯାଜପୁର

ବାଉଁଶ ରାଣୀ

ଆଲୋକ କୁମାର ପଣ୍ଡା

ଭୋକର ସ୍ଵାକ୍ଷର ମୋ' ଦେହରେ
ମୁଁ କାଳେ ରାଣୀ...ବାଉଁଶ ରାଣୀ
ଲୋକ ଦୃଷ୍ଟିରେ ମୁଁ କଅଁଳ ମୃଗୁଣୀ
ବିଡ଼ମ୍ବିତ ଶୈଶବ ମୋ'
ଆଶା ଲୋଗୁଛି ରାଜରାଜ୍ୟରେ
ମୋତେ ସ୍ଵପ୍ନ ଦେଖିବାକୁ ମନା
ପ୍ରଜାପତି ଧରିବା ମନା
ଗୀତ ଗୁଣୁଗୁଣେଇବା ମନା
ଶୁଖିଲା ମୁହଁ ତ ମୋ' ପରିଚୟ
ବନ୍ଧା ପଡ଼ିଛି ଜୀବନ, ପଥ କଣ୍ଠକତ
ବା' ର ଟମକ ନନାଦରେ ଦେଖାଏଁ
ଖେଳ...ମଉଳିଛି ବାସନା...
ବାଜି ଯିବନ ତ ମୋ' ଶେଷ ଘଣ୍ଟି ଆଉ ।

ଶିକ୍ଷକ, କପସିପାଲି ଆଶ୍ରମ ବିଦ୍ୟାଳୟ,
ବଲଙ୍ଗିର

ପୁତ୍ର ମୋହ

ଅର୍ଜୁନ ମେହେର (ଆଗ୍ନିତ)

ମୁଁ କିଏ ....?

ମୁଁ ମଧ୍ୟ

ସାମାନ୍ୟ ମଣିଷ ଟିଏ, ଆପଣଙ୍କ ପରି କର୍ମ କରି ଚାଲେ ..!

ସକାଳ ନିତ୍ୟ କର୍ମ ପରେ ପରେ ପେଟ ପୋଷଣାର

ଚିନ୍ତାରେ ନିମଗ୍ନ ।

ନା ଅନ୍ୟ ଭବନା ପାଇଁ ଅଛି ମୋ ପାଖରେ ଯଥେଷ୍ଟ ସମୟ

ନା ପୁରୁଷତ୍ୱ.....?

ନା ଅଛି ପର ନା ତେଣା,

ନା ଭଡ଼ିବାକୁ ନିଜ ଆକାଶରେ କେବେ କରିଛି

ଟେଣ୍ଡା .....?

କାହିଁକି କରିବି ବ୍ୟର୍ଥ ଆଶା.....

ମୋ ପାଖରେ ଅଛି ଏକ ଠାକୁରଙ୍କର ଦେଲ୍

ଅମୂଲ୍ୟ ଦାନ.....?

ମନ ଅଛି ତ ସଭିଙ୍କ ପାଖରେ

ସେ ଭଡ଼ି ପାରେ ଯୋଜନ, ଯୋଜନ, ଜଳ, ସ୍ତଳ,

ଗଗନ, ପବନ, ବଣ, ପାହାଡ଼, ନିଜ, ଝରଣା

ପୁଣି ଇଚ୍ଛା ହେଲେ ଫେରି ଆସେ ପିଞ୍ଜରକୁ ।
ରହିଯାଏ ମନ ମାରି ... ?

ମୋ ମନଟି କହୁ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଅଲଗା କସମର.....!
ଯେଉଁଠିକ ପଠେଇଲେ ଯାଏ ରହି ଯାଏ ତାର
ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଖବର ନେବା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ।

ଟିକନକ ଖବର ଆସି ଦେଇ ପାରେ ବୋଲିତ ସମାଜରେ
ଆଜି ମୁଁ ଜଣେ କବି ଓ ଗୀତିକାର ....!

କଲମରେ ଭତାରି ନଏ ତାର ମନ ଗହନର କଥା ।

କବି ଓ ଗୀତିକାର ର ନ ଥାଏ ଶିକ୍ଷା ଯୋଗ୍ୟତାର ଆବଶ୍ୟକ ନା କୌଣସି
ପ୍ରମାଣପତ୍ର .... ?

ଶବ୍ଦ କୁ ଶବ୍ଦ ଯୋଡ଼ି ଲେଖିପାରେ କବିତା
ପଦକୁ ପଦ ଯୋଡ଼ି ଲେଖିଦିଏ ମନଛୁଆଁ ଗୀତଟିଏ
ଏଇତ ମୋର ଅନନ୍ୟ ପରିଚୟ.....!

ଗୌଡ଼ପାଲି, ବୁର୍ଲା

କବିତା, ଜୀବନ ସଂଗୀତ

ଆଶୁତୋଷ ମେହେର

କବିତା ଶୁଣାଏ ଜୀବନ ସଙ୍ଗୀତ ଗଢ଼ିରିଆ ମନ କଥା
ହସ କାନ୍ଦ ଭଲ ଲୁହ ଆଉ ଲହୁ ଛାତି ଭିତରର ବ୍ୟଥା ।
ମନ ଆକାଶରେ କେବେ ଇନ୍ଦ୍ରଧନୁ ସାତରଙ୍ଗ ହସେ ରଙ୍ଗା
କଳା ବାଦଳ ର ନରାଣା ବା କେବେ କରୁଥାଏ ମନ ଭଙ୍ଗା । ।

ସବୁଜ ବନାନୀ ପକ୍ଷୀର କୃଜନେ ଛଳଛଳ ମନ ନଇ
କବିତା କଲ୍ଲୋଳେ ମୁଖରିତ କରେ ମନ ହୋଇ ଯାଏ ବାଇ ।
ଦୁଃଖ ଦରିଆର କୂଳେ କେବେ ଅବା ନରାଣା ଲହଡ଼ି ଭଙ୍ଗେ
ଆଖି ଲୁହ ଗାରେ ହୃଦୟ ଲହୁରେ କବିତା ର ପଦ ରଙ୍ଗେ । ।

ଜୀବନ ରସରେ ଜଳ ଜଳ ହୁଏ କବିତା ର ପଦାବଳୀ
ଲେହିତ ଭବର ନୀଳ ମନେ ଭଲ ଶବଦ ଗୁଡ଼ୁରୀ ତୁଳୀ ।
ଯାକ ଯୁକ ସବୁ ଭବନା ର ଧାର ଫେଣ୍ଟା ଫେଣ୍ଟି ଦୁଃଖ ସୁଖ
କାଳଜୟୀ ସିଏ କବିତା ର ଭାଷା ମେଣ୍ଟାଏ ମନର ଭେକ । ।

୫୪ ଆର୍ଯ୍ୟପଲ୍ଲୀ

କଗଛକ ପଟିଆ

ଭୁବନେଶ୍ୱର ୭୫୧୦୨୪

କର ନାହିଁ ଆଉ ଟାଣ

ନରେନ୍ଦ୍ର ପ୍ରସାଦ ବେହେରା

ଡାକଡାକ ମୋର ଶୁଖିଲାଣି କଣ
ଦେଖାଦିଅ ଚକାଡୋଳା
କେତେଦିନ ଆଉ ଡାକବି ତୁମକୁ
ଗଢ଼ି ଯାଉଅଛି ବେଳା ।୧ ।

ଦିନ ଗଲପରେ ସଞ୍ଜ ଆସିଥାଏ
ଆକାଶେ ଦିଶଇ ତାର
ଖୋଜୁଛି ତୁମକୁ ଦର୍ଶନ ପାଇଁ କି
କାହିଁକି ଦେଉନ ଧର ।୨ ।

ଜଗତ ବାସୀଙ୍କ ଦୁଃଖ ବୁଝିବାକୁ
ଶ୍ରୀକ୍ଷେତ୍ର କରୁଛ ଘର
ଆଜି କାହିଁ ପ୍ରଭୁ ହେଉଛ ନଷ୍ଟର
ଶୁଣିବାକୁ ଦୁଃଖ ମୋର ।୩ ।

ତୁଅନି ଅବୁଝା ହେ କଳାଠାକୁର
ନେନ୍ଦ୍ରଖୋଲି ଧରେ ଦେଖ
ବେଳୁବେଳୁ ଦୁଃଖ ହୁଏ ଅସମ୍ଭାଳ
ମିଳୁନାହିଁ ଚିକେ ସୁଖ ।୪ ।

ଅନ୍ୟାୟ ଅନୀତି ଶ୍ରେଣୀ ଡକାୟତି
 ବଢ଼ିବଢ଼ି ଗୁଲେ ଆଜି
 ମଣିଷ ଭବୁଛି ସବୁଠୁ ଗୁଲକ
 ପାଇବେନ କେହି ଖୋଜି । ୫ ।

ହତ୍ୟା ଓ ଲୁଣ୍ଠନ ନାରୀ ଅସମ୍ମାନ
 ପାଇଁ ଦେଉଛନ୍ତି ମନ
 କଳୁଷିତ ଆଜି ହେଉଛି ସମାଜ
 କପରି କଟିବ ଦିନ । ୬ ।

ଉପଯୁକ୍ତ ଶିକ୍ଷା ଦିଅ ସେମାନଙ୍କୁ
 ଆହେ ପ୍ରଭୁ ଚକାଡୋଳା
 ହାତେ ଖଞ୍ଜୁ ଧରି କର ବିଚରଣ
 ହିଂସ୍ରଙ୍କର ବୁଢୁ ଭେଳା । ୭ ।

ତୁମେ ନ ଗୁହଁଲେ ମଣିଷ ସମାଜ
 ଧୂସ ହେବ ଦିନେ ଜାଣ
 ଆସ ଅବତରି ରତ୍ନ ସିଂହାସନୁ
 କର ନାହିଁ ଆଉ ଟାଣ । ୮ ।

ଜଗତ ଯାକର ଗୋଟିଏ ଦେବତା
 ନୀଳଗିରି କ୍ଷେତ୍ରବାସୀ
 କର ହସ୍ତକ୍ଷେପ ବଞ୍ଚିବ ସମାଜ
 ସମସ୍ତେ ହୋଇବେ ଖୁସି । ୧୦ ।

ସଂଗ୍ରହକାରୀ--ନରେନ୍ଦ୍ର ପ୍ରସାଦ ବେହେରା,
 ଆଳଦା, ଖଇରା, ବାଲେଶ୍ଵର

ଏକ ଅଗ୍ନିଶିଖାର ସ୍ମରଣେ:

ପ୍ରିୟବ୍ରତ ପାତ୍ର

ଭାରତର ବୀରାଙ୍ଗନାମାନଙ୍କ ଲମ୍ବାଧାତିରେ ସବା ଆଗରେ ସ୍ମୃତି ପଟକୁ ଆସିଯାନ୍ତି ରାଣୀ ଲକ୍ଷ୍ମୀବାଇ । ଦୀପ୍ତିମୟୀ ଚେହେରା ସାଙ୍ଗକୁ ଶାଣିତ ଖଡଗ, ଉଦ୍ୟତ ହାଲ ଓ ମୁଣ୍ଡରେ ବନ୍ଧା ଗାଢ଼ ନାରଙ୍ଗୀ ରଙ୍ଗର ଲମ୍ବା ରୁମାଲ - ଏସବୁକୁ ମିଶାଇ ଦେଲେ ଆଖି ଆଗରେ ଭସିଉଠେ ଯେଉଁ ଦୁଃସାହସୀ ମହିଳାଙ୍କ ଚେହେରା - ସିଏ ହେଲେ ଲକ୍ଷ୍ମୀବାଇ । ଆଜକୁ ଦେଢ଼ଶହ ବର୍ଷ ତଳେ ଭାରତୀୟ ସମାଜରେ ମହିଳାମାନେ ଯେବେ ଘରକୋଣରେ ରନ୍ଧାବଜା କରି, ପିଲଟୁ ଜଡ଼ ନେବାହିଁ ଏକମାତ୍ର ସ୍ୱୀକୃତ କର୍ମରୂପେ ଗୃହୀତ ହୋଇଥିଲା - ସେଭଳି ଏକ ସମାଜରେ ଜିବନ ପ୍ରତି ତଥା ନିଜ ଦେଶମାତୃକା ପ୍ରତି ଏକ ଭିନ୍ନ ଦୃଷ୍ଟିକୋଣ ନେଇ ଜନ୍ମ ହୋଇଥିବା ଏହି ମହିଳାସୀ ବୀରାଙ୍ଗନା ଆମ ସମସ୍ତଙ୍କ ପାଇଁ ପ୍ରାତଃ ସ୍ମରଣୀୟା । ମାତ୍ର ୨୨ ବର୍ଷ ଜୀବନୀ ମଧ୍ୟରୁ ଶେଷ ଅଢେଇବର୍ଷର ସମର-ଜୀବନ, ଭାରତର ମୁକ୍ତି ସଂଗ୍ରାମର ଆକାଶରେ ଏକ ଜାଜ୍ୱାଲ୍ୟମାନ ନକ୍ଷତ୍ର ।

ସିପାହୀ ବିଦ୍ରୋହର କେନ୍ଦ୍ରରେ ରହିଛି ତିନି ବନ୍ଧୁଙ୍କ କାହାଣୀ - ଯଥାକ୍ରମେ ସେମାନେ ହେଲେ ପେଶୱାର ଦ୍ୱିତୀୟ ବାଜିରାଓଙ୍କ ପୋଷ୍ୟପୁତ୍ର ନାନାସାହେବ, ବାଜିରାଓଙ୍କ ଜଣେ ସଭାସଦଙ୍କ ପୁତ୍ର ତାନ୍ତିଆଚୋପି ଓ ବାଜିରାଓଙ୍କ କର୍ମକାଣ୍ଡ ଓ ପୂଜାବିଧି କରୁଥିବା ଜଣେ ନୈଷ୍ଠିକ ବ୍ରାହ୍ମଣ ମୋରପନ୍ଥ ତାମ୍ବେଙ୍କ କନ୍ୟା ଲକ୍ଷ୍ମୀବାଇ । ଲକ୍ଷ୍ମୀବାଇଙ୍କ ଜନ୍ମତିଥି ଥିଲା ୧୮୩୫ ମସିହା ନଭେମ୍ବର ୩୧ ତାରିଖ । ଏହି ତିନି ବନ୍ଧୁହିଁ ସିପାହୀ ବିଦ୍ରୋହର ଅକ୍ଷୟମ ରହିଥିଲେ ଏବଂ ନେତୃତ୍ୱ ନେଇଥିଲେ । ଯଦିଓ ଲକ୍ଷ୍ମୀବାଇ ବୟସରେ ଅନ୍ୟ ଦୁଇଜଣଙ୍କଠାରୁ ଯଥେଷ୍ଟ ଛୋଟ ଥିଲେ, ତଥାପି ବୀରତ୍ୱ ଓ ସାହସିକତାରେ ସର୍ବାଗ୍ରେ ଥିଲେ । ଏହି କନ୍ୟା ଜଣକ ପରାଧୀନ ଭାରତର ଆକାଶରେ ଏକ ବିଜୁଳିକନ୍ୟା ଭଳି ଦେଖାଦେଇଥିଲେ ଏବଂ ଆଗାମୀ ଦିନରେ ଇଂରେଜମାନଙ୍କ ଅନ୍ତ ହେବା ସୁନଶ୍ଚିତ ବୋଲି ଏକ ଚେତାବନୀ ଦେଇଯାଇଥିଲେ । ଠିକ୍ ଏମିତି ଏକ ବାର୍ତ୍ତା ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣଙ୍କ ଜନ୍ମ ସମୟରେ ଜଣେ ଦେବୀ କଂସକୁ ଦେଇଥିଲେ । ସମୟକ୍ରମେ ହତ୍ୟାକାରୀ କଂସ ଅପସରି ଗଲ୍ଲପରି ଫିରିଙ୍ଗି ଶାସନ ମଧ୍ୟ ଅପସରି ଯାଇଥିଲା । ଶିଶୁ ଅବସ୍ଥାରେ ଏହି ତିନିବନ୍ଧୁ ଗଙ୍ଗାନଦୀ

କୂଳରେ ବନାରସ ନକଟସ୍ଥ ବେଠୁର ନାମକ ଏକ ନକଞ୍ଚନ ଗାଁର ପଡ଼ିଆରେ ଖେଳୁଥିଲେ, ନଜ ଭିତରେ ପୁଣି ରାଜା, ରାଣୀ ବା ସେନାପତିର ଭୂମିକାରେ ନାଟକ କରୁଥିଲେ । ପୁଣି ସେଇ ତିନିବନ୍ଧୁ ନଜର ଯୁବା ଅବସ୍ଥାରେ ଏତେବଡ଼ ବିଦ୍ରୋହର କେନ୍ଦ୍ର ହୋଇଗଲେ - ଯାହାର ସମାନ୍ତରାଳ ଉଦାହରଣ ପୃଥିବୀରେ ନାହିଁ । ସେତେବେଳେ ରାଣୀଙ୍କ ବୟସ କୋଡ଼ିଏ, ନାନା ଓ ତାନ୍ତ୍ରିଆଙ୍କ ବୟସ ଖୁବ୍ ବେଶୀରେ ପଚାଶି । ଏହି ତିନି ତରୁଣ / ତରୁଣୀ ଯାହା କରିଦେଇ ଯାଇଛନ୍ତି, ତାହା ନା କେବେ ହୋଇଥିଲା ନା ହେବ ।

ଇଂରେଜଙ୍କଠାରୁ ପରାସ୍ତ ହେବାପରେ ଦ୍ଵିତୀୟ ବାଜିର୍ଘିଓ ନଜର ମରହଟ୍ଟା ସାମ୍ରାଜ୍ୟର ରାଜଧାନୀ ପୁନା ଛାଡ଼ି ବନାରସ ନକଟସ୍ଥ ବେଠୁର ଗ୍ରାମକୁ ଚାଲିଆସିଲେ । ତୁଚ୍ଛି କ୍ରମେ ସେ କଛି ପେନସନ୍ ପାଉଥିଲେ । ତାଙ୍କ ସାଙ୍ଗରେ ଚାଲିଆସିଲେ ତାନ୍ତ୍ରିଆଙ୍କ ବାପା ଓ ଲକ୍ଷ୍ମୀବାଇଙ୍କ ବାପା । ତିନି ପରିବାର ପଡ଼ୋଶୀ ଭାବେ ରହୁଥିଲେ, ଗୋଟିଏ ଘରର ପିଲପରି ଲଳିତ ପାଳିତ ହେଉଥିଲେ । ଏକାଠି ପଡ଼ିଆରେ, ମୁକ୍ତ ଆକାଶ ତଳେ ରଣ କୌଶଳ ଶିକ୍ଷା କରୁଥିଲେ । କିଏ ଜାଣିଥିଲା ଶୈଶବର ସେଇ ଅସୀରୁଳନା ଓ ରାଜ୍ୟ ଶାସନର କ୍ରୀଡ଼ା ଦିନେ ଏତେବଡ଼ ଭବିଷ୍ୟତକୁ ଜନ୍ମ ଦେବ? ପିଲାଦିନେ ଲକ୍ଷ୍ମୀବାଇଙ୍କ ନାମ ଥିଲା ମଣିକର୍ଣ୍ଣିକା, ବା ମାନୁ ବା ଛବିଳ । ପିଲାଦିନେ ମାନୁ ସବୁ କାର୍ଯ୍ୟରେ ନାନା ଓ ତାନ୍ତ୍ରିଆଙ୍କ ସମକକ୍ଷ ହେବାପାଇଁ ଜିଦ୍ ଧରୁଥିଲେ । କନ୍ତୁ କଟାକ୍ଷ ଭଉର ପାଉଥିଲେ - ତୁ ଝିଅପିଲା, ତୁ ବ୍ରାହ୍ମଣ ପିଲା, ଆମେ ପୁଅପିଲା, ଆମେ କ୍ଷତ୍ରିୟ ଯୋଦ୍ଧା । “ନାନା ଓ ତାନ୍ତ୍ରିଆ ହାତୀ ଉପରେ ବସି ବୁଲିଲବେଳେ ମାନୁ ନଜର କୁନ କୁନ ହାତ ପ୍ରସାରି ହାତୀର ଗତିକୁ ପ୍ରତିରୋଧ କରି ଚକ୍ରାର କରୁଥିଲେ - ମୁଁ ମଧ୍ୟ ରାଣୀହେବି, ହାତୀ ଉପରେ ବସିବି । ଏତେବଡ଼ ଆସ୍ପର୍ଦ୍ଧା କରୁଥିବା କନ୍ୟା ଶିଶୁଟିର ବୟସ ସେତେବେଳକୁ ମାତ୍ର ପାଞ୍ଚବର୍ଷ । ସେତେବେଳେ ସାର୍ ଭାରତରେ ବାଲ୍ୟବିବାହ ଓ ସତୀଦାହ ଭଳି ପ୍ରଥାସବୁ ବଳବତ୍ତର ଥାଏ । ଝାନସୀର ରାଜା ଗଙ୍ଗାଧର ରାଓ ଥିଲେ ଜଣେ ଲୋକପ୍ରିୟ, ଅଧିକ ଅପାରଗ ଓ ବୈରାଗୀ ରାଜା । ତାଙ୍କର ପ୍ରଥମ ପତ୍ନୀଙ୍କ ମୃତ୍ୟୁପରେ ଢେର ଦିନ ବିଷାଦଗ୍ରସ୍ତ ରହିବା ପରେ ବଂଶ ବଞ୍ଚେଇବା ପାଇଁ ଯେତେବେଳେ ପୁନଶ୍ଚ ମଣିକର୍ଣ୍ଣିକାକୁ ବିବାହ କରିବା ପାଇଁ ପ୍ରସ୍ତାବ ପକେଇଲେ, ସେତେବେଳେ ତାଙ୍କ ବୟସ ଥିଲା ୪୫ ଏବଂ କନ୍ୟାଙ୍କ ବୟସ ମାତ୍ର ୭ ବର୍ଷ । ସମୟର ବିଚକ୍ର ଗତିରେ ମଣିକର୍ଣ୍ଣିକା ହେଲେ ଝାନସୀର ରାଣୀ ଏବଂ ପୂର୍ଣ୍ଣବୟସ୍କା ହେବା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ସେ ଯୁଦ୍ଧବିଦ୍ୟା ଶିକ୍ଷାରେ ହିଁ ମନ ଦେଲେ । ରାଜ୍ୟର ତଥା ରାଜ୍ୟ ବାହାରର ଅସୀରୁଳକ, ଯୁଦ୍ଧବିଶାରଦ, ଅଶ୍ଵରୁଳକ, ତଥା ରାଜନୀତି ବିଶାରଦଙ୍କଠାରୁ ସେ

ଶିକ୍ଷାକଲେ । ଜୀବନର ସେହି ଅପୂର୍ବ ଚଉଦ ବର୍ଷ ଭିତରେ ସେ ଅବୁକଛି ଆୟତ କରିନେଲେ । ତାଙ୍କର ଗୋଟିଏ ପୁତ୍ର ସନ୍ତାନ ମଧ୍ୟ ଜନ୍ମ ହୋଇଥିଲା, କନ୍ୟା ତାର ଅକାଳମୃତ୍ୟୁ ହୋଇଥିଲା । ସେତେବେଳକୁ ବୃଦ୍ଧ ରାଜା ବଂଶରକ୍ଷାର ସମସ୍ତ ଆଶା ଛାଡ଼ିଦେଇ ଶଯ୍ୟାଶାୟୀ ହେଲୁ ଏବଂ ଇଂରେଜ ସରକାର କୁ ଗୋଟିଏ ପୋଷ୍ୟପୁତ୍ର ଗ୍ରହଣର ଅନୁମତି ଭିକ୍ଷାକଲେ । ମୃତ୍ୟୁ ପୂର୍ବରୁ ନଜର ଜଣେ ପୁତୁରା ଆନନ୍ଦରାଓଙ୍କୁ (ଯାହାର ପରବର୍ତ୍ତୀ ନାମ ଦାମଦୋର ରାଓ ହୋଇଥିଲା) ନଜର ପୋଷ୍ୟପୁତ୍ର ରୂପେ ଗ୍ରହଣ କଲେ । ରାଜାଙ୍କ ମୃତ୍ୟୁରେ କୁଳୀନ ସମାଜ ଅତିବସିଲା - ରାଣୀ ଲକ୍ଷ୍ମୀବାଇ ସ୍ଵାମୀଙ୍କ ଚତାରେ ଝାସ ଦେଇ ପରମ୍ପରା ରକ୍ଷାକରନ୍ତୁ । ରାଣୀ ରେକଠୋକ୍ ମନା କରିଦେଲେ, କହିଲେ ରାଜାଙ୍କୁ କଥା ଦେଇଛି ଦାମୋଦର ଯୋଗ୍ୟର ନହେବା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ମୁଁ ରାଜ୍ୟ ସମ୍ଭାଳିବି, ଅତଏବ୍ ସତୀ ହେବାର ପ୍ରଶ୍ନ ଉଠୁନାହିଁ । ପୁନଶ୍ଚ କୁଳୀନ ସମାଜ ଦାବୀକଲା - ଅତି କମ୍ ରେ ରାଣୀ ଲକ୍ଷ୍ମି ହେବାକୁ ପଡ଼ିବ । ଧଡ଼ିଥିବା ମସିଆ ସୁତାଲୁଗା ପିନ୍ଧି ସମସ୍ତ ରାଜକୀୟ ପରିପାଟିରୁ ଦୂରରେ ଅଛୁଆଁଙ୍କ ପରି ବଞ୍ଚିବାକୁ ହେବ । ରାଣୀ ତାକୁ ମଧ୍ୟ ଅଗ୍ରାହ୍ୟ କଲେ, ଯାହାକେବଳ ଚତାଭସ୍ମକୁ ଗଙ୍ଗାନଦୀରେ ବିସର୍ଜନ କରିଥିଲେ । ତତକାଳୀନ ସମାଜରେ ବ୍ରାହ୍ମଣ ପ୍ରଥା ତଥା ପରମ୍ପରା କଂସାକବାଟକୁ ଗୋଇଠା ମାରି ନଜସ୍ଵ ସ୍ଵାଧୀନ ଚକ୍ରରେ ବଞ୍ଚିରହିବା, ସମ୍ଭବତଃ ଇଂରେଜଙ୍କୁ ବିରୋଧ କରିବା ଠାରୁ ବି ଅଧିକ କଷ୍ଟକର ଥିଲା ।

ସିପାହୀ ବିଦ୍ରୋହ ଆରମ୍ଭ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଝାନସୀ ଥିଲା ଇଂରେଜଙ୍କ ବିଶ୍ଵାସୀ ରାଜ୍ୟ । ତେଣୁ ଇଂରେଜମାନେ ଝାନସୀର ଷ୍ଟାର୍ଚୋର୍ଟ ତଥା ସିଟି ଫୋର୍ଟକୁ କଛି ଅତ୍ୟାଧୁନିକ ଅସ୍ତ୍ରଶସ୍ତ୍ରରେ ସଜ୍ଜିତ ମଧ୍ୟ କରିଥିଲେ । ଏଣେ ସିପାହୀମାନେ ଯେବେ ପ୍ରବଳ ସଂଖ୍ୟାରେ ମାଡ଼ିଆସିଲେ, ଇଂରେଜମାନେ କାମଚଲା ମହାରାଣୀ ଲକ୍ଷ୍ମୀବାଇଙ୍କୁ ଝାନସୀ ସମ୍ଭାଳିବା ଦାୟିତ୍ଵ ଦେଇଦେଲେ । ଲକ୍ଷ୍ମୀବାଇ ସୁଯୋଗ ଅପେକ୍ଷାରେ ଥିଲେ । ତୁରନ୍ତ ସେ ଝାନସୀ ଅଧିକାର କରିନେଲେ । ଏଣେ ରାଜସ୍ଵତ୍ଵଲେପନୀତି ଅନୁସାରେ ପୁନଶ୍ଚ ଯେବେ ଲକ୍ଷ୍ମୀବାଇଙ୍କୁ ଝାନସୀ ସିଂହାସନରୁ ହଟେଇ ଦିଆଗଲା, ରାଣୀ କ୍ଷୁଦ୍ଧ ହୋଇ ଇଂରେଜଙ୍କ ବିରୋଧରେ ସ୍ଵର ଉତ୍ତୋଳନ କଲେ । ଗୁରିଆଡେ ପ୍ରଗୁର କରିଦିଆଗଲା ଯେ ରାଣୀ ସିପାହୀ ମାନଙ୍କ ସହ ମିଳିତ ହୋଇ ଯୁଦ୍ଧରେ ଅବର୍ତ୍ତୀର୍ଣ୍ଣ ହେଲେ ।

ରାଣୀଙ୍କ ଦୁର୍ଦ୍ଦଶ ସେନାପତି ରେସେଲଦାର କାଲେ ଖାଁ ଏହି ପ୍ରଥମ ଯୁଦ୍ଧରେ ଅନେକ ଇଂରେଜ ସୈନ୍ୟ ତଥା ପରିବାରକୁ ହତ୍ୟାକଲେ, ଅନେକ ମୁଣ୍ଡ ସ୍ଵତ୍ଵରୂପ ହୋଇ

ରଜରାସ୍ତ୍ରରେ ଗଢ଼ିଲା । ଏହି ଯୁଦ୍ଧରେ ବିଜୟ ପାଇଁ ରେସେଲଦାର୍ ଜୁ ଅନେକ ଉପକୌକନ, ମାନପତ୍ର ଓ କୃତଜ୍ଞତା ରାଣୀଙ୍କ ତରଫରୁ ମିଳିଲା । କନ୍ଧ ରାଣୀଙ୍କ ଅନୁମତି ବିନା, ଯୁଦ୍ଧର ନୟମ ଉଲ୍ଲଙ୍ଘନ କରାଯାଇ ମହିଳା ଓ ଶିଶୁଙ୍କୁ ହତ୍ୟା କରାଯାଇଥିବାରୁ ରିସେଲଦାରଙ୍କୁ କାର୍ଯ୍ୟରୁ ନିଲମ୍ବନ କରାଗଲା ଏବଂ ସେ ଦିଲ୍ଲୀ ଚାଲିଗଲେ । ଏହି ଗଣହତ୍ୟା ପଛରେ କୌଣସି ଆଦେଶ ନାହିଁ ବୋଲି ରାଣୀଙ୍କ ତରଫରୁ ଯେତେ ସଫେଇ ଦିଆଗଲେ ମଧ୍ୟ ଇଂରେଜମାନେ ତାକୁ ଗ୍ରହଣ କଲେନାହିଁ ।

ଏଥର ଯୁଦ୍ଧ ପାଇଁ ପ୍ରସ୍ତୁତି ଆରମ୍ଭ ହୋଇଗଲା । ଗୌରବର୍ଣ୍ଣା, କୃଷ୍ଣକେଶିନୀ ମହାରାଣୀ ମସ୍ତକରେ ଉଜ୍ଜ୍ୱଳ ରଙ୍ଗର ଲେହିତ ରୁମାଲ ଭିଡ଼ି, ଏକ ଶୁଭ୍ର-ଆରବୀୟ ଘୋଟକ ଉପରେ ବସି ଦୁର୍ଗସାର୍ ପ୍ରସ୍ତୁତି ପର୍ବକୁ ପର୍ଯ୍ୟବେକ୍ଷଣ କରୁଥିଲେ । ଝାନସିର ପ୍ରସିଦ୍ଧ ଘନଗର୍ଜ ଡୋପକୁ ମଧ୍ୟ ପ୍ରସ୍ତୁତ କରି ରଖାଗଲା । ରାଣୀ ନିଜ ଜୀବନ୍ତ ଅଶ୍ୱର ପିଠି ଥାପୁଡେଇଲା ପରି ଏହି ପ୍ରସିଦ୍ଧ ଡୋପକୁ ହାତରେ ଆଉଁସି-ଧୋକାଦେବୁ ନାହିଁ, ଶତ୍ରୁ ଉପରେ କୁଦିପଡ଼ି ସମୂଳେ ଧ୍ୱଂସ କରିବୁ ବୋଲି କହୁଥିଲେ । ସ୍ଥାନୀୟ ଦୁର୍ଗ ଅତ୍ୟନ୍ତ ସୁଦୃଢ଼ ଥିଲା, ଏହାର କାନ୍ଥର ଓସାର ଷୋହଳ ଫୁଟ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଥିଲା ଯାହାକି ସେ ସମୟର ସମସ୍ତ ବ୍ୟବହୃତ ଗୁଳିଗୋଳାକୁ ଗିଳିପକାଉଥିଲା । କାନ୍ଥର ମଧ୍ୟମଧ୍ୟ ଗୁଳିଗୁଳିନା ପାଇଁ ମଧ୍ୟ ରକ୍ଷି ଥିଲା । ରାଣୀଙ୍କ ସେନା ଭିତରେ ଅଧାରୁ ଅଧିକ ଥିଲେ ଦୁର୍ଦ୍ଦଶ ପଠାଣ ଓ ଆଫଗାନୀ ଯୋଦ୍ଧାମାନେ । ଅଧିକାଂଶ ସମୟ ଶୁଭ୍ର ପୋଷାକ ପିନ୍ଧି, ବେକରେ ହୀରାର ମାଳା ପିନ୍ଧି, ଅଣ୍ଟାରେ ରତ୍ନ ଖଚିତ ମେଖଲା ସହିତ ଦୁଇଦୁଇଟି ରୂପାର ପିସ୍ତଲ ଝୁଲାଇ, ଅକସ୍ମାତ ସମ୍ମୁଖ ରଣ ପାଇଁ ଏକ ଛୁରୀକା ଝୁଲାଇ ରାଣୀ ଯେବେ ସେନାକୁ ଡାକିଲେ ଦେଉଥିଲେ - ଲଗୁଥିଲା ଯେମିତି ସ୍ୱର୍ଗରୁ ଯୁଦ୍ଧର ଦେବୀ ଓହ୍ଲାଇ ଆସିଛନ୍ତି । ଇଂରେଜ ସେନାପତି ରେଜ୍ ଝାନସୀ ଦୁର୍ଗକୁ ପ୍ରବଳ ଆକ୍ରମଣ କଲେ । ଦୀର୍ଘ ସାତ ଦିନ ବ୍ୟାପି ପ୍ରବଳ ପ୍ରତିରୋଧ ଚାଲିଥିଲା, କନ୍ଧ ଜଣେ ବୁଝେଲ ସର୍ଦ୍ଦାର ନିଜର ବ୍ୟକ୍ତିଗତ ଅପମାନର ପ୍ରତିଶୋଧ ସ୍ୱରୂପ ଦୁର୍ଗର କୌଣସି ଅଂଶପଟେ ଶତ୍ରୁ ସୈନ୍ୟକୁ ପସିବାକୁ ଦେଇଥିଲେ, ଫଳରେ ଗୁହଁ ଗୁହଁ ଷ୍ଟାରଫୋର୍ଟ ରେଜ୍ ଙ୍କ ଶିଖ ସୈନ୍ୟ, ଗୁର୍ଖା ସୈନ୍ୟ ଓ ଇଂରେଜ ସୈନ୍ୟଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ପୁରିଗଲା । ସମସ୍ତଙ୍କ ଉପରେ ଭରସା ରଖୁଥିବା ମହାରାଣୀ ଏଭଳି ଅପ୍ରତ୍ୟାଶିତ ବିଶ୍ୱାସଘାତକତାରେ ହତବିମ୍ବ ହୋଇପଡ଼ିଲେ । ଏକ ନବୁଜ କୋଠରୀ ଭିତରେ ଆତ୍ମହତ୍ୟା ପାଇଁ ପ୍ରସ୍ତୁତ ହେଉଥିଲେ କନ୍ଧ ଚନ୍ଦନ ହଜୁରୀଙ୍କ ବାକ୍ୟ ମନ୍ତ୍ରରେ ଉଦବୁଦ୍ଧ ହୋଇ ପୁନଶ୍ଚ ପ୍ରସ୍ତୁତ ହେଲେ । ନିଜ ଶିଶୁ ପୁତ୍ରକୁ ଧରି ଦୁର୍ଗର କୌଣସି ଗୁପ୍ତ

ସୁତରାଂ ରାସ୍ତାରେ ଘୋଡ଼ା ପିଠିରେ ପାର ହୋଇ ଗୋଆଲିୟର୍ ସୀମା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଚାଲିଗଲେ । ସେଠାରେ ନାନାସାହେବଙ୍କ ଛାଉଣି ପଡ଼ିଥାଏ । ରାଣୀ ନଜର ଖଡ଼ଗ ନାନାସାହେବଙ୍କୁ ଅର୍ପଣ କରି କହିଲେ - ମରହଟ୍ଟା ଜାତିର ମହାରାଜା ପଶୁଡ଼ା, ମୁଁ ଖଡ଼ଗ ଅର୍ପଣ କରୁଛି, ମୁଁ ଆଉ ଯୁଦ୍ଧ କରିପାରିବି ନାହିଁ । ନାନା ପୁନଶ୍ଚ ରାଣୀଙ୍କୁ ଜୀବନର ଅନ୍ତିମ ଲକ୍ଷ୍ୟ ବିଷୟରେ ତଥା ଇଂରେଜ ମୁକ୍ତ ଭାରତବର୍ଷର ସ୍ୱପ୍ନ ଦେଖାଇଲେ । ନାନାଙ୍କ ପରମର୍ଶକ୍ରମେ ଲକ୍ଷ୍ମୀବାଇ ହେଲେ ନାନାଙ୍କ ସେନାର ସେନାପତି । କୌଣସି ଏକ ଯୁଦ୍ଧରେ ରେଜ୍ ଙ୍କ ସୈନ୍ୟଙ୍କୁ ଭୟଭୀତ କରାଇ ଦୂରକୁ ଡଳିନେବା ବେଳେ ଅଗୁନକ ଏକ ଗୁଳି ଆସି ରାଣୀଙ୍କ କପାଳରେ ବାଜିଲା । ରକ୍ତାକ୍ତ ଅବସ୍ଥାରେ ରାଣୀଙ୍କ ଶରୀରକୁ ଉଦ୍ଧାର କରାଗଲା ସତ, କିନ୍ତୁ ଜୀବନ ନଥିଲା । କୌଣସି ଭାରତୀୟ ସୈନ୍ୟ ହିଁ ସେଇ ଘାତକ ଗୁଳିଟି ଚଳାଇଥିଲେ, ଯାହାକୁ ଇଂରେଜମାନେ ଖୁବ୍ ସମ୍ମାନର ସହ ପୁରୁସ୍କା ତକରିଥିଲେ ।

ଗୋଆଲିଅର୍ ଠାରୁ କିଛି ଦୂରରେ କାଟାକମରାଇ ଠାରେ ଏଇ ଯୁଦ୍ଧର ରାଣୀ ଚଳି ପଡ଼ିଥିଲେ । ଆଜି ସେଇ ଜାଗାରେ ଏକ ଝଙ୍କାଳିଆ ବରଗଛ ତଳେ ଏକ ଧଳା ଘୋଡ଼ା ଉପରେ ଆସୀନା ଲକ୍ଷ୍ମୀବାଇଙ୍କ ପ୍ରତିମୂର୍ତ୍ତି ରହିଛି । ସେଠାରେ ଭାରତର ହିରଞ୍ଜୀ ପତାକା ଫରଫର ହୋଇ ଉଡୁଥାଏ । ଜୀବନ ଲମ୍ବା ହେବା ଜରୁରୀ ନୁହେଁ, ମହାନ ହେବା ଜରୁରୀ - ଏହି ଦର୍ଶନରେ ବିଶ୍ୱାସ କରୁଥିବା ଭାରତର ନୂତନ ପିଢ଼ୀ ଶଙ୍କରାଚାର୍ଯ୍ୟ, ବିବେକାନନ୍ଦ ବା ପୁରାଣର ଅଭିମନ୍ୟୁଙ୍କ ଜୀବନୀ ପରି ଲକ୍ଷ୍ମୀବାଇଙ୍କ ଜୀବନୀ ମଧ୍ୟ ପଢ଼ିବା ଦରକାର ।

ଭାରତୀୟ ଜୀବନ ବୀମା ନଗମ,
କୋରପୁଟ, ଓଡ଼ିଶା

ଦୁଃଖ

ସୁଶୀଲ କୁମାର ଭେଲ

ଯେବେ ଘରର ଗୁରିକାନ୍ଥରେ ଆବଦ୍ଧ ହୋଇ ଲାଗିଥିବା
ଆଇନା ସାମ୍ନାରେ ଛିଡ଼ା ହୋଇ ପ୍ରଶ୍ନକରେ
ହେ ଆଇନା କହ ମୁଁ କିଏ ଓ ମୁଁ କାହାର !???

ଆଇନାର ପ୍ରତିଛବି ମତେ ଉତ୍ତର ଦିଏ
ତୁ ଦୁଃଖ ଓ ଦୁଃଖ ତୋ ନଜର,
ତୁ' ହବୁ ଅବା ଆଉ କାହାର !!

ଆଇନା ପ୍ରତିଛବିର ଉତ୍ତରକୁ ଲାଗେ ମତେ ଭାରି ଭଲ,
କାରଣ ଦୁଃଖ ଠାରୁ କିଏ ହେବ ଅବା ଅତି ନଜର !!

ଛଳନାମୟ ଦୁନିଆରେ କିଏ ହୋଇଥାଏ କାହାର !?
ଏଠି ସମସ୍ତେ ତ' ସ୍ୱାର୍ଥପର କିଏ ହେବ ବା ନଜର
କେବଳ ଦୁଃଖ ହିଁ ଆପଣାର ।

ସମ୍ପର୍କ ଭଙ୍ଗିଯାଏ, ଶରୀରରୁ ଜୀବନ ଛାଡ଼ିଯାଏ,
ସାବକକୁ ତା' ମାଆ ପକ୍ଷୀ ଛାଡ଼ି ଯାଏ ଓ
ବାସୀ ମଉଳା ଫୁଲ ଝରିଯାଏ .....
ହେଲେ .....
ଦୁଃଖ କେବେ ଭଙ୍ଗେ ନାହିଁ,
ପୁଣି କେବେ ଛାଡ଼େ ନାହିଁ,

କମ୍ପା ସେ ମଉଳ ଝରେ ନାହିଁ,
ସବୁବେଳେ ସାଥେ ଥାଇ ଆପଣାର ହୋଇଥାଇ ।

ଦିନ ସରିଯାଏ, ରାତି ସରିଯାଏ
ଚନ୍ଦ୍ର ଓ ସୂର୍ଯ୍ୟଙ୍କର ଆତ ଜାତ ହେବା ମଧ୍ୟ ସରିଯାଏ ।
କଳ୍ପ ଦୁଃଖ କେବେ ସରେ ନାହିଁ .....

ସୁଖ ସିନା କ୍ଷଣସ୍ଥାୟୀ ଏଇଥାଏ ଏଇ ନାହିଁ ।
ହେଲେ, ଦୁଃଖ ଥାଏ ଦୀର୍ଘସ୍ଥାୟୀ
ରହିଥାଏ ସାଥେ ଯାଇ, ପରସେ କରେନା
କରିଲେ ଭୁଲେନା, ଆସିଥାଏ ଧାଇଁ ଧାଇଁ .... ।

ଜୀବନଟା ଏକ ନିର୍ଭୀକ ପ୍ରେମିକ,
ଦୁଃଖ ଥାଏ ତା'ର ପ୍ରେମୀକା,
ଦୁଃଖ ବିନା ସତେ ଅଧୁର ପ୍ରେମଟା
ଲଗୁଥାଏ ଭରି ବେସାହାର..... ।

ସାହାର ପାଇଁ ତ' କେହି ନଥାଏ,
ପାଖେ ଥାଏ ଖାଲି ଯନ୍ତ୍ରଣା,,,,,,
ଯନ୍ତ୍ରଣା ଆଣଇ ଆପଣାର ପ୍ରିୟ
ଦୁଃଖର ଆଳତୀ ବନ୍ଦନା.... ।

ଦୁଃଖ ବିନା ଜୀବଟା ଅଧୁର
ଦୁଃଖ ପାଇଁ ଜୀବନଟା ବେସାହାର
ଦୁଃଖ ପାଇଁ ସୁଖର ନଥାଏ ମୂଲ୍ୟ
ଦୁଃଖ କେବଳ ଦୁଃଖ ହିଁ ଜୀବନ..... ।

ବରକୁଦା, ପାଞ୍ଚଗାଁ, ଜଗଣୀ, ଖୋର୍ଦ୍ଧା

ମୋ ଭୂତ ମହାନ

ଗୀତାଞ୍ଜଳି ସ୍ୱାଇଁ

ହିମାଳୟ ଯାର ମୁକୁଟର ସମ
 ମସ୍ତକରେ ଶୋଭାପାଏ
 ଯା ଦେହର ହାର ଗଙ୍ଗା ଯମୁନା
 କୁଳୁ କୁଳୁ ହୋଇ ବହେ ।
 କେତେ ସୁର ବୀର ଜନମି ଅଛନ୍ତି
 ଏଇ ମାଟି ମାଆ କୋଳେ
 ସ୍ୱର୍ଣ୍ଣ ଭୂମି ଏ ଭୂତ ଜନନୀ
 ତା ମାଟିରେ ସ୍ୱର୍ଣ୍ଣ ଫଳେ ।
 କେତେ କୀର୍ତ୍ତି ରାଜି ବହନ କରିଛି
 ଗିରିବୁକେ ଦିଶେ ଶୋଭା
 ସବୁଜ ସୁଷମା କାନନ ଧରିଛି
 ହୋଇଅଛି ମନଲୋଭା ।
 ଏମାଟିରେ ଜନ୍ମି ଗାନ୍ଧି ଗୋପବନ୍ଧୁ
 କରିଲେ ଜୀବନ ଦାନ
 ଭଗତ ସିଂ ସହିଦ ହୋଇଲେ
 ଜାତିପାଇଁ ଦେଲେ ପ୍ରାଣ ।
 ଅତିତ ଗୌରବ ମନେ ପଡେ ଆଜି
 ସାଧବ ପୁଅର କଥା
 ଜାଭ ବୋର୍ନିଂଓ ଦ୍ୱୀପରେ ପହଞ୍ଚି
 କଲେ ବ୍ୟବସାୟ ଚକ୍ରା ।
 ବିଦେଶୁ ଆଣିଲେ ଆମ ଦେଶ ପାଇଁ
 ସାଥରେ ନାନା ଦରବ
 ବଳଷ୍ଟ ହୋଇଲୁ ମୋ ଭୂତ ଭୂଇଁ

ମନେ ରହିଲେ ସାଧବ ।
 କଳା ସଂସ୍କୃତି ରେ ପୁରି ରହିଅଛି
 ମୋର ଏ ଜନମ ମାଟି
 ପ୍ରଭୁ ଜଗନ୍ନାଥ ଓଡ଼ିଆଙ୍କ ପ୍ରାଣ
 ବିଶ୍ୱେ ଟେକ ରଖୁଅଛି ।
 ଏ ମାଟିରେ ଜନ୍ମ ହିନ୍ଦୁ ମୁସଲମାନ
 ଭଲ ଭଲ ହୋଇଛନ୍ତି
 ରାଗ ହିଂସା ଭବ ମନରୁ ଦୂରେଇ
 ଦେଶ ଭନ୍ନୁଛି କରନ୍ତି ।
 ଗର୍ବ ଅହଂକାରଭୂଲି ଆମେ ମିଶି
 ଆଚରିବା ଦେଶପ୍ରେମ
 ଆମେ ତ ସଭିଏଁ ସ୍ୱାଧୀନମ୍ନି ହେବା
 କରିଯିବା ଭଲକର୍ମ ।
 ଆମ ଇତିହାସ ପ୍ର ଷ୍ଟଖୋଲିଦେଲେ
 ଦେଖିବ ବୀରଙ୍କ ଗାଥା
 ଦେଶ ସ୍ୱାଧୀନତା ପାଇଁ ସେହିମାନେ
 ପାତି ଦେଇଛନ୍ତି ମଥା ।
 କେତେ ଯୋଦ୍ଧା ଏବେ ପ୍ରାଣ ବଳ ଦେଇ
 ରୋଗ ମୁକ୍ତ କରୁଛନ୍ତି
 ସେମାନଙ୍କୁ ଆମେ ସମ୍ମାନ ଜଣାଇ
 ପାଦେ ଭାଳିବା ପ୍ରଣତି ।
 ଆମରି ଦେହରୁ ରକତ ନଗାଡ଼ି
 ରଖିବା ମାଆ ସମ୍ମାନ
 ବିଶ୍ୱ ଦରବାରେ ପରିଚୟ ଦେବା
 ମୋ ଭରତ ମହାନ ।

କାନନ ବିହାର ଫେଜ୍-୨ ପଟିଆ
 ଭୁବନେଶ୍ୱର-୭୪

ବୁଦ୍ଧିହୀନ ମଣିଷ

ତପସ୍ୱିନୀ ନନ୍ଦ

ବୁଦ୍ଧିହୀନ ହେଲୁ ଯେବେ ମଣିଷ
ଆୟୁ ତାର କ୍ଷୀଣ ହେଲୁ
ନକଟ ହୋଇଲୁ ମରଣ
ଶ୍ରମ ତାର ବିଫଳ ହେଲୁ ।
ବୁଦ୍ଧିହୀନ ମଣିଷ ପଶୁ ସଙ୍ଗେ ସମାନ,
ଆଦର ନ ପାଏ ହୁଏ ହିନମାନ ।
ମିଥ୍ୟା ରାଗ କ୍ରୋଧ ନଥାଏ ଯା ହୃଦେ,
ତାକୁ ଭୟ ନକରନ୍ତି ଜଗତ ଯାକ
ମୁଣ୍ଡପାତି ସହିଯାଏ ସମସ୍ତ ଦୁଃଖ
ଆହା କରିବାକୁ କେହି ନଥାନ୍ତି ତା ପାଶ ।
କର୍ମ କରିବାକୁ ସିଏ ନ ହୁଏ ହତାଶ
ତା କର୍ମକୁ କେହି ନ କରନ୍ତି ବିଶ୍ୱାସ ।
ବୁଦ୍ଧି ଅଟଇ ବଳ ମଣିଷର
ବୁଦ୍ଧି ନାହିଁ ଯାର ବଳ କି ଉପକାର ।
ହତଭାଗା ହୁଏ ସେ ଦୁନିଆରେ
ଦିନ କାଟିବାକୁ କଷ୍ଟ ଲାଗେ ଏ ସଂସାରେ ॥

ବନ୍ଧପାଲି, ବଲଙ୍ଗିର

ବୈଦେହୀର

ବଳଦାନ

ସୁଧାଂଶୁ ଶେଖର ଦ୍ଵିବେଦୀ

(ଏକ ସତ୍ୟ ଗାଥା)

୧୯୮୧ ମସିହା ଫେବୃଆରୀ ୧୩ ତାରିଖ। ତାମିଲନାଡୁର ମୀନାକ୍ଷୀ ପୁରମରେ ଡା. ନାସିରୁଦ୍ଦିନ କମାଲ ନଜ ସାଥୀଙ୍କ ସହିତ ଏକ ଦଳିତ ପରିବାରକୁ ଅପହରଣ କରିନେଲେ। ଘରଲୋକ ସମସ୍ତେ ଇସଲାମ ଧର୍ମ ସ୍ଵୀକାର କରି ସାରିଥାନ୍ତି। କେବଳ ସେଇମାନେ କାହିଁକି ପ୍ରାୟତଃ ଏକ ହଜାରରୁ ଊର୍ଦ୍ଧ୍ଵ ଲୋକଙ୍କୁ ଧର୍ମାନ୍ତରଣ କରି ଜବରଦସ୍ତ ମୁସଲିମ କରୁ ହୋଇଥାଏ। ଆଉ ବୋଧହୁଏ ସେଥିପାଇଁ ମୀନାକ୍ଷୀପୁରମ ନାଁକୁ ବଦଳାଇ ରହମତ ନଗର ରଖା ହୋଇଥିଲା। ଦଳିତ ପରିବାର ଜାତିରେ ତମାର ଥିଲେ। ସେହି ପରିବାରର ୮ବର୍ଷ ର ଝିଅ ଥିଲା ବୈଦେହୀ। ସେ କୌଣସି ପ୍ରକାରେ ମୁସଲିମ ଧର୍ମକୁ ଗ୍ରହଣ କରିବାକୁ ପ୍ରସ୍ତୁତ ହେଉନଥାଏ। ବାରମ୍ବାର ବଡ଼ ପାଟିରେ କହୁଥାଏ, "ମୁଁ ମରିଯିବି ପଛେ କଲମା (ଇସଲାମ ଧର୍ମର ମୂଳ ମନ୍ତ୍ର) ପଢ଼ିବିନାହିଁ।"

ପୁଣି ସେ ତା ଜେଜେ ବାପାଙ୍କୁ କହୁଥାଏ, "ଜେଜେ ବାପା! ତୁମେ ହିଁ ତ ମୋତେ ଗାୟତ୍ରୀ ମନ୍ତ୍ର ଶିଖାଇଥିଲ, ତୁମେହିଁ ତ କହିଥିଲ ପରମେଶ୍ଵରଙ୍କ ବାଣୀ ବେଦର ମୂଳ ମନ୍ତ୍ର। ତାକୁ ଉଚ୍ଚାରଣ କଲେ ସବୁପ୍ରକାର ମନୋକାମନା ପୂର୍ଣ୍ଣ ହୋଇଯାଏ। ତାହେଲେ ତୁମେ କୁହ ମୁଁ କଲମା କେମିତି ପଢ଼ିବି? ଯେଉଁମାନେ ମୋ ସହପାଠୀଙ୍କୁ ହତ୍ୟା କରିଛନ୍ତି। କାରଣ ସେମାନେ ବି ମୁସଲିମ ହେବାକୁ ଚାହୁଁନଥିଲେ। ତାହେଲେ ଆମେମାନେ ସେଭଳି ଧର୍ମକୁ କେମିତି ଆପଣାର କରି ପାରିବା? ପୁଣି ଯାହାକୁ ଆପଣାର ନକଲେ ମୃତ୍ୟୁର ଭୟ। ମୋର ଗାୟତ୍ରୀ ମନ୍ତ୍ର ପ୍ରିୟ। ଯାହା ମୋତେ ସବୁବେଳେ ନିର୍ଭୟ କରିଥାଏ।"

"ମା'ରେ ଜୀବନ ରହିବତ ଧର୍ମ ରହିବ । ଜିଦ୍ କରନା । ସେମାନଙ୍କ କଥା ମାନ ଇସଲମ ଧର୍ମକୁ ଆପଣେଇ ନେ... ।" ତା ଜେଜେ ବାପା ଅକ୍ତିମ ପ୍ରୟାସ କଲେ । "ନା ଜେଜେ ବାପା ମୁଁ କେବେବି ଇସଲମ ଧର୍ମକୁ ଆପଣାର କରିବି ନାହିଁ ।" ୮ବର୍ଷର ଝିଅ ବୈଦେହୀର ମୁହଁରେ ଗାମ୍ଭୀର୍ଯ୍ୟର ଭାବ ସୁସ୍ପଷ୍ଟ ହେଉଥାଏ ।

"ବକଟେ ଝିଅ ତୁ ପୁଣି କଲମା ପଢ଼ିବାକୁ ଅସ୍ୱୀକାର କରୁଛୁ?" ଡା. ନାସିରୁଦ୍ଦିନଙ୍କ ପାଖରେ ଠିଆ ହୋଇଥିବା ମୌଲାନା ନୁରୁଦ୍ଦିନ ଖାଁ ବୈଦେହୀର ମୁଣ୍ଡ ବୁଲକୁ ଧରି ଘୋଷାରି ଆଣିଲୁ ଓ ପରେ ପରେ ବୁଲିରେ ଗରମ ହେଉଥିବା ପାଣି ଟବରେ ତା ମୁହଁକୁ ବୁଡ଼େଇ ଧରିଲୁ । ପାଣି ଫୁଟୁଥାଏ । ବୈଦେହୀର ଚକ୍ରାର ଫୁଟନ୍ତା ପାଣି ଭିତରୁ ଅସ୍ପଷ୍ଟ ଅସ୍ପଷ୍ଟ ହେଉଥାଏ । କିଛି ସମୟ ପରେ ଫୁଟନ୍ତା ପାଣି ଟବରୁ ବୈଦେହୀର ମୁହଁକୁ ବାହାର କରି ଆଣିଲୁ ନୁରୁଦ୍ଦିନ ଖାଁ । ସେତେବେଳକୁ ତା ମୁହଁରୁ ଚମତା ଉତୁରି ଯାଇଥାଏ । ଯନ୍ତ୍ରଣାର ବେଦନାକୁ ସହିନପାରି କହିଲୁ, "ହେ ପ୍ରଭୁ! ମୋତେ ବଞ୍ଚାଇଦିଅ ।" "ପଥର ଭଗବାନ ତୋତେ କେବେ ବଞ୍ଚାଇବାକୁ ଆସିବିନ । ମୋ କଥା ମାନ ଇସଲମ ଧର୍ମ ଗ୍ରହଣ କରିନେ... ଦେଖୁ ବୁ ତୋର ସବୁ ମଙ୍ଗଳ ହେବ । ନହେଲେ ଏଥର ତୋତେ ମୁଁ ସେଇ ଫୁଟନ୍ତା ପାଣିରେ ବୁଡ଼େଇଦେବି ।" ମୌଲବୀ ନୁରୁଦ୍ଦିନ ରାଗରେ ଫଁ ଫଁ ହେଉଥାଏ । ବୈଦେହୀର ବାପା ମା' ଜେଜେ ବାପା ଆଉଥରେ ପ୍ରୟାସ ଭବେଶ୍ୟରେ କହିଲେ, "ହଁରେ ମା' ତୁ ବି ଇସଲମ ଧର୍ମ ଗ୍ରହଣ କରିନେ, ଆମେମାନେ ପର ସବୁ ମୁସଲମାନ ହୋଇଯାରିଛୁ ।"

ମୌଲବୀର ରାଗ କମିନଥାଏ । ଅତିରିକ୍ତ ଉତ୍ତେଜ ହୋଇ ସଙ୍ଗେ ସଙ୍ଗେ ଧାଇଁଗଲୁ ବୁଲି ମୁଣ୍ଡକୁ । ହାତରେ ମୁଠେ ଲଙ୍କାଗୁଣ୍ଡ ଆଣି ବୈଦେହୀର ମୁହଁରେ ଘଷି ଘଷି କହିଲୁ, "ଦୁଧ ଦାନ୍ତ ଭଙ୍ଗିନାହିଁ, ବେଶି ବଡ଼ ବଡ଼ ଧର୍ମ କଥା ବଖାଣୁଛି । ବଞ୍ଚି ରହିବାକୁ ଗୁହଁତ ଇସଲମ ଧର୍ମ ଗ୍ରହଣ କରିନେ... ।"

ବୈଦେହୀ ପୁଣିଥରେ ଯନ୍ତ୍ରଣାରେ ଛଟପଟ ହୋଇ ଚକ୍ରାର କରି କହିଲୁ, "ତୁମେମାନେ ମୋତେ ଜୀବନରୁ ମାରିଦିଅ ପଛେ ହେଲେ ମୁଁ ଇସଲମ ଧର୍ମ ଗ୍ରହଣ କରିବି ନାହିଁ ।" ମୌଲବୀ ନୁରୁଦ୍ଦିନ ତ ରାଗରେ ହୁ ହୁ ହୋଇ ଜଲୁଥାଏ । ତାକୁ କିଛି ବୁଦ୍ଧି ବାଟ ଦେଖାଯାଉ ନଥାଏ । ସହସା ବୈଦେହୀର ମୁଣ୍ଡକୁ ଜଳନ୍ତା ବୁଲି ଭିତରେ ପୁରେଇ ଦେଲୁ । ବୁଲି ଭିତରେ

ତା ମୁଣ୍ଡ ଜଳ ଉଠିଲା । ତଥାପି ସେ ଅସ୍ପଷ୍ଟ ସ୍ଵରରେ କହୁଥାଏ, "ମୁଁ ଇସଲାମ ଧର୍ମ ଗ୍ରହଣ କରିବିନାହିଁ ।"

ହଠାତ ଡା.ନାସିରୁଦ୍ଦିନ ସତେତ ହୋଇ ଏଭଳି କାର୍ଯ୍ୟରୁ କ୍ଷାନ୍ତ ହେବାଲାଗି ମୌଲବୀକୁ ବାରଣ କରିବା ସହିତ ନଜେ ବୈଦେହୀକୁ ଧରି ରୁଲିରୁ ଉଠେଇ ଆଣିଲେ । ବୈଦେହୀ ଅକ୍ତିମ କ୍ଷଣରେ ଡା.ନାସିରୁଦ୍ଦିନଙ୍କୁ ଆଶାଭରା ଦୃଷ୍ଟିରେ ଚାହିଁ କହୁଥାଏ, "ମୋ ଧର୍ମକୁ ରକ୍ଷା କରନ୍ତୁ ଡାକ୍ତରବାବୁ । ପଥର ଭଗବାନ ଆସିବେନ ହେଲେ ଆଜି ମୁଁ ଆପଣଙ୍କୁ ମୋର ଭଗବାନ ମାନନେଇଛି । ମୋ ଧର୍ମକୁ ରକ୍ଷା କରନ୍ତୁ ।" ଏତିକି କହିବା ପରେ ସେ ଡା.ନାସିରୁଦ୍ଦିନଙ୍କ କୋଳରେ ଟଳପଡ଼ିଲା ।

ଆଉ କିଛି ନଥାଏ । ବୈଦେହୀ ପୋଡ଼ି ଜଳ ପାଉଁଶ ହୋଇଯାରିଥାଏ । ଡା.ନାସିରୁଦ୍ଦିନ କମାଲ ମଧ୍ୟ ଧର୍ମାନ୍ତରଣ କରୁଥିବା ଲୋକଙ୍କ ମଣ୍ଡଳୀରେ ସାମିଲ ଥାଆନ୍ତି । କିନ୍ତୁ ବୈଦେହୀ ତାଙ୍କଠାରେ କଣ ଦେଖିଲା ଜଣେ ବିଧର୍ମୀଙ୍କୁ ନଜର ଧର୍ମ ବଞ୍ଚାଇବାକୁ ଗୁହାରି କଲୁ? ସେଇ ଅସହାୟ ବାଳକାର ଧର୍ମ ପ୍ରତି ଦୃଢ଼ନିଷ୍ଠା ଦେଖି ସେଦିନ ଡା.ନାସିରୁଦ୍ଦିନଙ୍କର ହୃଦୟ ବିଳାପ କରି ଉଠିଥିଲା । ଭକ୍ତ ଘଟଣା ପରେ ସେ ରୁପରୂପ ଘରକୁ ଫେରି ଆସିଲେ । ଦୀର୍ଘ ୧୦ଦିନ ଘରୁ ବାହାରିଲେ ନାହିଁ କି ଭଲରେ ଖୁଆପିଆ କଲେନାହିଁ । ବୈଦେହୀର କଥାକୁ ମନେପକାଇ ଦିନରୁତି କେବଳ କାନ୍ଦିବାକୁ ଲାଗିଲେ । ପରେ ଗାୟତ୍ରୀ ମନ୍ତ୍ରର ଅର୍ଥ ଜାଣିବା ଲାଗି ଏକ ମନ୍ତ୍ର ବହି କଣିଲେ । ମନ୍ତ୍ର ବହିଟିକୁ ଖୁବ ଗଭୀରଭାବେ ଅଧ୍ୟୟନ କରିବା ପରେ ୧୯୮୧ ନଭେମ୍ବର ୧୧ ତାରିଖରେ ଏକ ଜନସମୂହ ସମ୍ମୁଖରେ ବିଶ୍ଵ ହିନ୍ଦୁ ପରିଷଦ ଓ ଆର୍ଯ୍ୟ ସମାଜର ତତ୍ତ୍ଵାବଧାନରେ ନଜର ପୁର ପରିବାର ସହିତ ବୈଦିକ ଧର୍ମକୁ ଅଙ୍ଗୀକାର କରିନେଲେ । ସେ ତାଙ୍କ ନାଁ ବଦଳାଇ ଆର୍ୟ୍ୟ ମିତ୍ର ଜୀବନ ରଖିଲେ । ତାଙ୍କ ସ୍ତ୍ରୀଙ୍କ ନାଁ ବେଗମ ନୁସରତ ଜାହାଁରୁ ଶ୍ରୀମତୀ ଶ୍ରଦ୍ଧାଦେବୀ ଏବଂ ତିନି ଝିଅ ଶମୀମା, ଶବନମା ଓ ଶିରିନ ନାଁକୁ ବଦଳାଇ ଆମ୍ରପାଲି, ଅର୍ଜନା ଏବଂ ଅପରାଜିତା ରଖିଲେ । ୧୯୮୧ ନଭେମ୍ବର ୧୫ ତାରିଖରେ ଆର୍ଯ୍ୟସମାଜ ଦ୍ଵାରା ଅନୁଷ୍ଠିତ ଏକ ଧାର୍ମିକ ସଭାରେ ସାନ୍ତାକୁଜ (ମୁମ୍ବାଇ ସ୍ଥିତ) ରେ ତାଙ୍କର ଖୁବ ଭବ୍ୟ ସ୍ଵାଗତ ହେଲା । ଯେଉଁଠାରେ ସେ କେବଳ ଗୋଟିଏ କଥା କହିଲେ, "ମୁଁ ବୈଦେହୀକୁ ଫେରାଇ ଆଣି ପାରିବିନି ସତ ହେଲେ ହିନ୍ଦୁ ସମାଜକୁ ମୋର କୋଟି ବିନତୀ ମୋ ଝିଅ ତିନିଜଣକୁ ହିନ୍ଦୁ ଧର୍ମରେ ଗ୍ରହଣ କରନ୍ତୁ ।

ସେମାନେ ହିନ୍ଦୁ ପରିବାରର ବୋହୂ ହେଲେ ମୁଁ ଭାବିବି ମୋ ପାପର ପ୍ରାୟଶ୍ଚିତ କରିପାରିଛି । ସମ୍ଭବତଃ ମୁଁ ସେ କାର୍ଯ୍ୟ କରିନାହିଁ କିନ୍ତୁ ମୁଁ ଦୋଷୀ । କାରଣ ମୋ ଆଖି ସମ୍ମୁଖରେ ଜଣେ କୋମଳ ବାଳକକୁ ନିର୍ମମ ହତ୍ୟା କରାଗଲା ।"

ଆରୁର୍ଯ୍ୟ ମିତ୍ର ଜୀବନ ଶେଷ ଜୀବନ ବେଦ ଓ ଉପନିଷଦର ପ୍ରଚାର ଓ ପ୍ରସାର ଦିଗରେ ଲଗାଇ ଦେଇଥିଲେ । ବହୁତ କମ ଲୋକ ଜାଣିଛନ୍ତି ଜନ୍ମରୁ ଜଣେ ମୁସଲିମ ଡାକ୍ତର ହିନ୍ଦୁ ଧର୍ମ ଗ୍ରହଣ କରି ଧର୍ମଗୁରୁ ଭାବେ ଜୀବନ କାଳ ଅତିବାହିତ କରିଥିଲେ ।

ବିସି-୭୪, ସେକ୍ଟର-୧,
ସଲୁ ଲେକ୍, କୋଲକତା

**ବେଦାନ୍ତୀର ଦ୍ଵାଚସଆପ୍ ନମ୍ବର ହେଲା -
୯୫୯୪୯୯୩୭୩୩ । ଆପଣମାନଙ୍କୁ ଆନୁରୋଧ ପତ୍ରିକାଟି
ପଢ଼ିସାରିବାପରେ ଏହାର ଉନ୍ନତି ପାଇଁ ନିଜର ମତାମତ
ଦିଅନ୍ତୁ ।**

www.editor.vedantimagazine@gmail.com

ସଂଜୀବନୀ

ଦିନବନ୍ଧୁ ବେଜ

ଆକାଶରେ ଅହରହ
 ଅଗଣିତ ବ୍ୟୋମଯାନ ।
 ଭଞ୍ଜାଜାହାଜ, ହେଲିକେପ୍ଟର
 ଜେଟ ଓ ସାଏଁ କରି ଚରୁଥିବା
 ମହାକାଶର ଛାତି ଚନ୍ଦ୍ରାୟନ ।
 ସର୍ବଦା ଗମନା ଗମନ କରୁଥିବା
 ଗାଡ଼ି ମୋଟର ବସ ଟ୍ରକ ଓ
 ରେଳବାଇ ପରେବି ଗଡ଼େ ରେଳ
 ଅହରହ ଛୁକ ଛୁକ କରି ।
 ଦୁଇଚକଆ ଯାନ ଅସଂଖ୍ୟ
 ହେଉଛି ଚଳାଚଳ ।
 ଜଳରେ ଲଞ୍ଚ ଷ୍ଟିମର
 ବୁଢ଼ାଜାହାଜ ଓ ପୋତର ଗହଳ
 ଅଣନଶ୍ଵାସୀ କରିଥିଲୁ ବିଶ୍ଵକୁ ।
 ଅଗଣିତ ଯାନବାହାନର ଗତି
 କରୁଥିଲୁ ଅସ୍ତବ୍ୟସ୍ତ
 ଆମ ସୁନ୍ଦର ପରିବେଶକୁ ।
 କଳ କାରଖାନା
 ଅହରହ ନଗାଡ଼ି ଚାଲୁଥିଲୁ ଧୂଳି,
 ଧୂଆଁ, ପାଉଁଶ ଓ ଦୂଷିତ ଜଳ
 ଏପଟେ ପ୍ଲାଷ୍ଟିକର ପାର୍ଦ୍ଵଭବ
 କରି ଦେଇଥିଲୁ ଅସ୍ତବ୍ୟସ୍ତ

ସଚରାଚର ଜଗତକୁ ।
ହାହି ହାହି ଡାକରେ
ହୁରି ପହୁଥିଲୁ ଜଗତ ଯାକ
ସବୁ ଏପଟ ସେପଟ ହେଲୁ
ପୂର୍ଣ୍ଣଛେଦ ପଡ଼ିଲୁ ଯାହାର ।
କରିଦେଲୁ ମହାମାରୀ
ଚକ ଅଖ ବନ୍ଧ,
ମିଳଗଲୁ ସଂଜୀବନୀ
ପରିବେଶ ପରିସଂସ୍ଥାକୁ
ନୁଆରୁପ ନୁଆରଙ୍ଗ ନୁଆ
ଢଙ୍ଗନେଇ ଫେରୁଛି ପ୍ରକୃତି,
ଶହେ ବର୍ଷକୁ କଣ୍ଠ ଦେଇ ।

ବାସୁଦେବପୁର
ଭଦ୍ରକ-୭୫୬୧୨୫

ଜାଗର ଜାଳବି

ଦୀନବନ୍ଧୁ ପୋଇ

ଜାଗର ଜାଳବା ପାଇଁ ଇଚ୍ଛା ହେଲୁ
ଆଣିଲି ଜାଗର କଣି
ତା ସହିତ ବେଲପତ୍ର ନେଇ ଯାଇ
ଲିଙ୍ଗରେ ଢାଳିଲି ପାଣି ।
କଏ କହେ ଶିବ ଭୋଳା ଆଶୁତୋଷ
ଅଳପେ ସନ୍ତୁଷ୍ଟ ହୁଏ
ମାନସିକ କରିଥରେ ଭାବ ଦେଲେ
ସଙ୍ଗେ ସଙ୍ଗେ ଫଳ ଦିଏ ।
ଲିଙ୍ଗ ପରେ କଞ୍ଚାଖୀର ବେଲପତ୍ର
ଲଗି ପାଇଁ ଲୋଡ଼ାଯାଏ,
ଜାଗରରେ ଘିଅ ସଳତାକୁ ଦେଇ
ପଞ୍ଚାକ୍ଷର ଜପୁଥାଏ ।
ଫଗୁ କୃଷ୍ଣପକ୍ଷ ଚତୁର୍ଦ୍ଦଶୀ ରାତ୍ରୀ
ଜାଗର ଜାଳନ୍ତି ଭକ୍ତ
ଆଶୁତୋଷ ବାବା ଆଶିଷ ଦିଅନ୍ତି
ପଞ୍ଚୁ ବି ହୁଅଇ ଶକ୍ତ ।
କଏ ପୁତ୍ର ଆଶେ କଏ ପ୍ରୀତି ଆଶେ
ଜାଳ ରହେ ଭଜାଗର
ଓଁ ନମଃ ଶିବାୟ ପଞ୍ଚାକ୍ଷରମନ୍ତ୍ର
ଗାଉଥିବି ନରକ୍ତର ।
ହେ ବ୍ରହ୍ମାଣ୍ଡ ପୁରୁଷ ପରମବ୍ରହ୍ମ ପ୍ରଭୁ

www.vedantimagazine.com

ମାର୍ଚ୍ଚ - ୨୦୨୧

ତୁମେ ହଁ ଓଁଙ୍କାରେଶ୍ୱର
ରୋଗ ବାଧୁ ଦୂର କର ପଶୁପତି
ଯୋଡ଼ି କହେ ଦୁଇ କର ।

ଗୋରଡ଼ାପାଳ, ଭେଙ୍କାନାଳ

“ବେଦାନ୍ତ1” ରେ ନଜର ଲେଖା ପ୍ରକାଶ କରନ୍ତୁ ଆଉ ଆପଣଙ୍କ ଲେଖାକୁ
ପଢ଼ିଆନ୍ତୁ ସାର୍ ବିଶ୍ୱରେ ରହୁଥିବା ଓଡ଼ିଆମାନଙ୍କ ପାଖରେ । ଆମକୁ
ଲେଖା ପଠାଇବାର ଠିକଣା ହେଲା vedantimagazine@gmail.com and
editor.vedantimagazine@gmail.com

ଭୂଲ

ପ୍ରଫୁଲ୍ଲ ଚନ୍ଦ୍ର ମହାପାତ୍ର

ସବୁ ଭୂଲ କଷ୍ଟ ଦିଏ,
ସବୁ କଷ୍ଟ-ଛାଡ଼ିଯାଏ ଚନ୍ଦ୍ର;
ଯନ୍ତ୍ରଣାର ଅନ୍ତ-ଦୀହ - ଦିଏ ମହାଶିକ୍ଷା;
ସୁଧୁରି ଯିବାକୁ ସଦା ମଣିଷକୁ-କରେ ସଚେତନ ।
ଦୁନିଆଁର ବଡ଼ଦାଣ୍ଡେ-ଭୂଲ ବାଟ ପଡ଼ିଛି ଅନେକ;
ମାତ୍ର ସତ୍ୟପଥ ପଡ଼ିଅଛି-ଏକ;
ସେଥିପାଇଁ ଭୂଲ କରିବାଟା-ମଣିଷ ପକ୍ଷରେ,
ଅତ୍ୟନ୍ତ ସହଜ, ପୁଣି ଅତି ସ୍ଵାଭାବିକ ।
ବୁଝିସୁଝି, ଜାଣିଶୁଣି, ଆଖିବୁଜି,
ଭୂଲ ଯଦି କରିବସେ-ଏମାଟି ମଣିଷ;
ଆଇନୀକୁ ଫାଙ୍କିଦେଇ-କରେ ଶତ ଚେଷ୍ଟା;
ପ୍ରମାଣ କରିବା ପାଇଁ ନିଜକୁ ନିର୍ଦ୍ଦୋଷ;
ହେ ବନ୍ଧୁ ! ଏମିତି ଭୂଲ କରନା,
ଯଦି ହେବ ସର୍ବନାଶ ଆଉ ଜଣକର;
ତୁମ ନିଜ ଭୂଲ ପାଇଁ ଅନ୍ୟକାର-ପରିବାର,
ଭଙ୍ଗିରୁଜି ହେବ ଛାରଖାର ।
ଭୂଲ ଯଦି ଲଂଘେ ସୀମା; ସୁଧାରିବା କଷ୍ଟ;
କାରଣ ସେ ରଚିଯାଏ-ଧୂସ ପରେ ଧୂସ;
ଠିକ ଯେମିତି-ଉପକ୍ଷିତ କ୍ଷୁଦ୍ର ଏକ ଅଗ୍ନିକଣା,
ନିମିଷକେ ଏ ଧରୁକୁ-ଜାଳ ପୋଡ଼ି-କରଇ ପାଉଁଶ ।
ନଜେ ଭୂଲ କରି ତୁମେ;

ଆନମୁଣ୍ଡେ ଦିଅନାହିଁ କେବେ ଅଠା ବୋଲି;
ଅନ୍ୟର ଉଷ୍ଣ ନିଶ୍ୱାସ-ଜଳନ୍ତା ଅଗ୍ନିରେ
ତୁମର ସର୍ବସ୍ୱ ଦିନେ ସବୁ ଯିବ ଜଳ ।
ଏଣୁ ବନ୍ଧୁ! ଭୁଲଟାଏ କରିବା ଆଗରୁ-
ଥରେ ମାତ୍ର ଭବିକରି ଦେଖ;
ତୁମ ଭୁଲ ପାଇଁ ଜଣେ ସହୁଆଏ, ନରକ ଯନ୍ତ୍ରଣା;
ଭୋଗୁଥାଏ ଦୁଃଖ ପରେ ଦୁଃଖ ।

ଅବସରପ୍ରାପ୍ତ ପ୍ରଧାନ ଶିକ୍ଷକ,
ରାଉଲକେଲ୍, ଓଡ଼ିଶା

କରୋନା କାଳେ କାଳିଆ

କୀର୍ତ୍ତି ଦେବୀ

ଇଶ୍ଵରଙ୍କ ସତ୍ତା ଅନୁଭବ କରିବା ଏକ ଦିବ୍ୟ ଅନୁଭୂତି । ଏହାକୁ ପ୍ରତ୍ୟେକ ବ୍ୟକ୍ତି ଉପଲବ୍ଧି କରିଛି ନଜସ୍ଵ ଶୈଳୀରେ ।

ଦିନ, ରାତି, ଜଳ, ସ୍ଥଳ, ଆକାଶ, ପବନ, ଜୀବ, ଜଡ, ଗଛ, ପତ୍ର ଦ୍ଵାରା ଆମେ ଏହାକୁ ଉପଲବ୍ଧି କରିଥାଉ । ଇଶ୍ଵର ଥିବାରୁ ଏହି ସଂସାର ଶୃଙ୍ଖଳିତ ଭାବରେ ଚାଲୁଛି । ଭଗବାନ ନ ଥିଲେ ଦିନ ଓ ରାତି ହେଉନଥାନ୍ତା । ସୂକ୍ଷ୍ମ ଜଗତର ନାଥ ଜଗନ୍ନାଥ ତାଙ୍କ ଦୁଇ ଆଖିରେ ଦିନ ଓ ରାତିକୁ ଧାରଣ କରିଛନ୍ତି । ଅର୍ଥାତ୍ ଗୋଟିଏ ଆଖିରେ ଚନ୍ଦ୍ର ଓ ଅନ୍ୟ ଗୋଟିଏ ଆଖିରେ ସୂର୍ଯ୍ୟଙ୍କୁ ଧରି ରଖିଛନ୍ତି । ବର୍ତ୍ତମାନ ସାର୍ଵ ବିଶ୍ଵରେ କରୋନା ରୂପରେ ଯେଉଁ ମହାମାରୀ ଦେଖାଦେଇଛି, ଏହାକୁ ଅଲ୍ଲେ ବହୁତେ ସମସ୍ତେ ଅନୁଭବ କରୁଛନ୍ତି । ନଭେମ୍ବର ମାସ ୨୦୧୯ ମସିହାରେ ଏହା ବିଶ୍ଵର କେତେକ ଦେଶରେ ପ୍ରଥମେ ଦେଖାଦେଲା । ଆମ ଭାରତରେ ଏହା ପ୍ରଥମ ଫେବୃୟାରୀ ମାସ ୨୦୨୦ ମସିହାରେ ଦେଖା ଦେଲା । ଏହି ମହାମାରୀ ବଢି ବଢି ଜୁନ୍ ମାସକୁ ଆମ ରାଜ୍ୟ ତଥା ଦେଶରେ ଜୀବନ ଜୀବିକାକୁ ବ୍ୟତିବ୍ୟସ୍ତ କରିପକାଇଥାଏ । ଏଥିପାଇଁ ଆମ ଦେଶର ସମସ୍ତ ରାଜ୍ୟରେ ଲକ୍ ଡାଉନ୍, ସର୍ ଡାଉନ୍, କନଟେନମଣ୍ଟ ଜୋନ୍, ଆଇସୋଲେସନ୍ ସେଣ୍ଟର ଏପରି ଅନେକ ନିୟମ ଲାଗୁ ହୋଇଥାଏ । ଏହାର ପ୍ରକୋପରୁ ରକ୍ଷା ପାଇବା ପାଇଁ ରେଳ ଚଳାଚଳ, ବସ ଯାତାୟତ, ବିମାନସେବା, ପାର୍କ, ମଲ୍, ହୋଟେଲ୍, ମାର୍କେଟ୍ କମ୍ପ୍ଲେକ୍ସ, ଜିମ୍, ସ୍କୁଲ୍, କଲେଜ ଆଦି ବନ୍ଦ କରିଦିଆ ଯାଇଥାଏ । ବିଶେଷକରି ସାର୍ଵ ଦେଶରେ ପ୍ରତ୍ୟେକ ଧାର୍ମିକ ସ୍ଥଳୀ ବନ୍ଦ କରିଦିଆଯାଇଥାଏ । ଫଳରେ ମନ୍ଦିର, ମସଜିଦ୍, ଗୁରୁଦ୍ଵାରା ତଥା ସମସ୍ତ ଧାର୍ମିକ ଉତ୍ସବକୁ ମଧ୍ୟ ବନ୍ଦ କରି ଦିଆଯାଇଥାଏ । କେନ୍ଦ୍ର ତଥା ରାଜ୍ୟ ସରକାର ସୋସିଆଲ୍ ମିଡିଆ ଓ ଟେଲିଭିଜନ୍ ଦ୍ଵାରା ଗୋଟିଏ ବାର୍ତ୍ତା ଦେଉଥାଆନ୍ତି - “ଆପଣମାନେ ସମସ୍ତେ

ଘରେ ରୁହନ୍ତୁ ଏବଂ ସୁରକ୍ଷିତ ରୁହନ୍ତୁ । ଅତି ଜରୁରୀ ହେଲେ ଘରୁ ବାହାରକୁ ଏବଂ ମାସ୍କ ଓ ସୋସିଆଲ୍ ଡିଷ୍ଟାନ୍ସ କୁ ପାଳନ କରନ୍ତୁ । ଛୋଟ ପିଲା ଏବଂ ବୟସ୍କଙ୍କ ଯତ୍ନ ନଅନ୍ତୁ ।”

ଏହି ପରିପ୍ରେକ୍ଷୀରେ ସାଧାରଣ ଜନତା ମଧ୍ୟ ସହଯୋଗ କରୁଥାନ୍ତି ସରକାରଙ୍କୁ ଓ ସରକାରଙ୍କ ନୀତି ନିୟମକୁ । ଆମ ଦେଶ ତଥା ରାଜ୍ୟବାସୀ ଘରେ ରହି ନଜର ଇଷ୍ଟ ଦେବତାଙ୍କୁ ସ୍ମରଣ କରୁଥାନ୍ତି ଏବଂ କରୋନାରୁ ରକ୍ଷା ପାଇବା ପାଇଁ ଇଶ୍ଵରଙ୍କୁ ପ୍ରାର୍ଥନା କରୁଥାନ୍ତି । ଶ୍ରୀ ଜଗନ୍ନାଥ ହେଉଛନ୍ତି କୋଟିକୋଟି ଓଡ଼ିଆ ତଥା ସମଗ୍ର ବିଶ୍ଵବାସୀଙ୍କର ଠାକୁର । ସେ ହେଉଛନ୍ତି ବିଶ୍ଵ ନିୟନ୍ତ୍ରା । ତାଙ୍କରି ସ୍ଥାନଯାତ୍ରା ପଡ଼ିଥାଏ ଜୁନ୍ ମାସ ୫ ତାରିଖରେ । ରାଜ୍ୟ ସରକାରଙ୍କ ନିୟମ ଅନୁସାରେ ବିନା ଭକ୍ତରେ ଏବଂ ପୁରୀ ସହରକୁ ୧୪୪ ଧାର୍ ଜାରି କରି ଏହା ଅନୁଷ୍ଠିତ ହେଲା । ପ୍ରତ୍ୟେକ ଲୋକ ତଥା ପୁରୀ ବାସିନ୍ଦା ଏହାକୁ ଦୂରଦର୍ଶନ ମାଧ୍ୟମରେ ଦେଖି ବହୁତ ଖୁସି ହେଲେ ।

ଏହା ପରେ ଆସୁଥାଏ ଶ୍ରୀଗୁଣ୍ଡିଚା ଯାତ୍ରା ବା ରଥ ଯାତ୍ରା । କରୋନା ରଥ ନିର୍ମାଣ କାର୍ଯ୍ୟ ୧୨ ଦିନ ପରେ ଆରମ୍ଭ ହେଲା । କରୋନା ରଥନିର୍ମାଣ କାର୍ଯ୍ୟ ୧୨ ଦିନ ପରେ ଆରମ୍ଭ ହେଲା । ରାଜ୍ୟ ସରକାର ସଂପୂର୍ଣ୍ଣ ଭାବରେ ମନା କରିଲେ ରଥଯାତ୍ରା ହେବନାହିଁ । କାରଣ କରୋନା ବ୍ୟାପି ଯିବାର ଅଧିକ ସମ୍ଭାବନା ଥାଏ । ଏଥିପାଇଁ ଜଗନ୍ନାଥ ପ୍ରେମୀମାନଙ୍କ ପକ୍ଷରୁ ଧାରଣା, ଅନଶନ ଏବଂ ହାଇକୋର୍ଟ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ମାମଲା ଗଲା । ଶେଷରେ ସବୁ ମାମଲା ସୁପ୍ରିମ କୋର୍ଟର ଦ୍ଵାରସ୍ଥ ହେଲା । ବହୁ କଲ୍ଲନା ଜଲ୍ଲନା ଚାଲିଥାଏ । ସମସ୍ତେ ବ୍ୟସ୍ତ ଥାଆନ୍ତି ସୁପ୍ରିମ କୋର୍ଟରେ ରାୟ ଉପରେ । ଏହା ମଧ୍ୟରେ ଅନେକ ଖବରକାଗଜ ଓ ଟିଭି ମାଧ୍ୟମରେ କହୁଥାନ୍ତି ଏହା ହେବ ଯଦି ଚତୁର୍ଦ୍ଧାମୂର୍ତ୍ତୀ ଚାଲିବେ । ସେ ଚାଲିଲେ ରଥ ଗତିବ ବତଦାଣ୍ଡରେ । ସେହି ସମୟରେ ମୁଁ ମଧ୍ୟ ଜଗନ୍ନାଥଙ୍କୁ କହିଲି- ତୁମ ରଥଯାତ୍ରା ହେଲେ ମୁଁ ଆମ ଘରେ ଭାତ ଓ ଡାଲମା ଭୋଗ ଲଗାଇବି ପହଣ୍ଡି ପୂର୍ବରୁ । ସବୁ ଇଚ୍ଛା ସେଇ ଇଚ୍ଛାମୟଙ୍କର । ରଥଯାତ୍ରା ପୂର୍ବଦିନ ପ୍ରାୟ ଦିନ ଚାରିଟା ପରେ ମାନ୍ୟବର ସୁପ୍ରିମକୋର୍ଟଙ୍କ ରାୟ ରଥଯାତ୍ରା ସପକ୍ଷରେ ଦେଲେ । ହେଲେ ଗୋଟିଏ ସର୍ତ୍ତ ରଖିଲେ କେବଳ ପୁରୀ ବତଦାଣ୍ଡରେ ରଥଯାତ୍ରା ହେବ । ଓଡ଼ିଶା କମ୍ପା ଅନ୍ୟ କୌଣସି ସ୍ଥାନରେ ରଥଯାତ୍ରା ହେବନାହିଁ । କୋଭିଡ ନିୟମ ଅନୁସାରେ ରଥଯାତ୍ରା ହେବ ।

ବର୍ତ୍ତମାନ ଦେଖନ୍ତୁ, କାଳିଆର କରୁଣା ସମ୍ପର୍କରେ । ସିଏ ତ ଭବର ଠାକୁର ତାଙ୍କୁ ଯେମିତି ଭାବିବ ସେ ସେମିତି ଲାଗିବେ । ମୋ ମନ ଭାରି ଖୁସିଥାଏ । କହିଥିବା କଥା ଅନୁସାରେ ରଥଯାତ୍ରା ପୂର୍ବଦିନ ରାତିରେ ରାନ୍ଧିବା ପାଇଁ ସବୁ ଆୟୋଜନ କରି ଶୋଇବାକୁ ଗଲବେଳେ ମନେ ମନେ କହିଲି, “ତୁମକୁ ଖୁଆଇବା ପାଇଁ ଭୋଗ ଲଗାଇବି, କନ୍ତୁ ତୁମେ କାହାକୁ ପଠାଇ ବା କେଉଁ ରୂପରେ ଆସି ଯଦି ଆମ ଘରୁ ଖାଇବ ତାହାହେଲେ ମୁଁ ଜାଣିବି ତୁମେ ଭକ୍ତ ଭାବକୁ ଦିଗୁଣିତ କରୁଛ । ଜୟ ଜଗନ୍ନାଥ ।” ଏହିକଥା କହି ମୁଁ ଶୋଇବାକୁ ଗଲି । ରଥଯାତ୍ରା ଦିନ ପହଣ୍ଡି ପୂର୍ବରୁ ମୁଁ ଠାକୁର ପୂଜା ଓ ଭୋଗ ଲଗାଇଥିଲି । ଚତୁର୍ଦ୍ଦାମୂର୍ତ୍ତିଙ୍କ ପାଇଁ ଭାତ, ଡାଲମା, ଶିହଣି, ବାଇଗଣ ଭଜା ଓ ମସଲ ଦିଆ ଚଣା ଚରକାରୀ କରି ଭୋଗ ଦେଲି । ତା ପରେ ମୁଁ ଚିତ୍ତିରେ ସିଧା ପ୍ରସାରଣ ଦେଖୁଥାଏ । ପ୍ରାୟ ୧୦ଟା ହେବ ଆମ ଘରର ଜଣେ ବ୍ୟକ୍ତି କହିଲେ କଏ ଖାଇବାକୁ ମାଗୁଛି । ମୁଁ ଦେଖୁଲି ବୁଢ଼ୀ ଲୋକଟିଏ । ତେଣୁ ଝଟି ବିସ୍ମୃତ ନେଇ ଦେଲି । ଡର ବି ଲାଗୁଥାଏ କରେନା ହୋଇଛି କେମିତି ଖାଇବାକୁ ଦେବି । ତାପରେ ତାଙ୍କୁ ପଚାରିଲି ତୁମେ ଭାତ ଖାଇବ, ସେ ହଁ କହିଲେ । ସେତେବେଳେ ମୁଁ ଜାଣିଲି ଇଏ ଜଗନ୍ନାଥଙ୍କ ରୂପର ଏକ ଅଂଶ । ମୁଁ ଗୋଟିଏ ଡବାରେ ସବୁ ଖାଇବା ନେଇ ଦେଲି । ସେହି ବୁଢ଼ୀ ଲୋକଟି ବାମ ହାତରେ ଧରି ଡାହାଣ ହାତରେ ଖାଇଦେଲେ ମୁଁ ଦେଉ ଦେଉ । ତାଙ୍କୁ ଦେଖିଲେ ଲାଗୁଥିଲା ବହୁତ ଦିନ ହେଲୁ କିଛି ଖାଇନାହାନ୍ତି । ତାପରେ ସେ କହିଲେ ମାଆ ଗୋଟେ ପରେ ଦହନ, ମୁଁ ସେପଟେ ବସି ଖାଇଦେବି ସବୁ । ସେହି ସମୟ ମୁଁ ନଜେ ଦେଖୁଛି ସେହି ବୁଢ଼ୀ ଲୋକଟି ମୁଣ୍ଡରୁ ଦିବ୍ୟ ଜ୍ୟୋତି ବାହାରୁଥିଲା । ସେ ଏପରି କଥା କହୁଥାନ୍ତି ଯେପରି ତାଙ୍କ କଣ୍ଠ ବହୁତ ମଧୁର ।

ସେହି ଲୋକ ଜଗନ୍ନାଥଙ୍କର ରୂପ ବୋଲି କାହିଁକି କୁହାଯିବ ତାର ଅନେକ ପ୍ରମାଣ ମୋ ପାଖରେ ଥିଲା । ପ୍ରଥମେ ଭକ୍ତର ଭକ୍ତିକୁ ଭଗବାନ ସମ୍ମାନ ଦିଅନ୍ତି । ସେତେବେଳେ ସେ ଗୁରୁ ଶିଷ୍ୟ ନହୋଇ ଦୁଇ ବନ୍ଧୁ ହୋଇଯାଆନ୍ତି । ଯୁଗେ ଯୁଗେ ଭକ୍ତ ପାଇଁ ଭଗବାନ ଅବତାର ନେଇ ଆସନ୍ତି, ତାହାହିଁ ସର୍ବ ପ୍ରଥମ ଭଦ୍ରାହରଣ । ଆମ ଘରେ ଦିଅଁ ଘରେ ଭୋଗ ଥିଲା କେହି ଖାଇ ନଥିଲେ । ସେଦିନ ମଙ୍ଗଳବାର ଥିବାରୁ ଆମ ଲାଲନରେ କେବେ ବି ଭିଖାରୀ ଆସନ୍ତି ନାହିଁ ଭିକ ମାଗିବାକୁ । ରଥଯାତ୍ରା ପୂର୍ବରୁ ଜଗନ୍ନାଥ ଅଣସର ଘରେ ଥିଲେ । ତେଣୁ ଦୁଏତ ତାଙ୍କ ପାଟିକୁ ରଚ ଲାଗିଥିବ ମୋ ହାତରନ୍ଧା ଖାଦ୍ୟ । ଏଇ ଅନୁଭୂତି ମୋର ବହୁତ ଆଗରୁ ଅଛି । ତେଣୁ ଖୁବ କମ୍ ସମୟରେ ହିଁ ସେ ଚାଲିଯାଆନ୍ତି । ମୋର

ଅନେକ ପରିଚିତ ବନ୍ଧୁ କହିଲେ ଆମେ ପୁରୀରେ ଥାଇ ଯାହା କରିପାରିଲୁ ନାହିଁ, ତୁ ତାହା ରାଉଲକେଲରେ ରହି କରିଦେଲୁ ।

ଏଠାରେ ଏତିକି କୁହାଯାଇପାରେ ଆତ୍ମସମର୍ପଣ, ଦୃଢ଼ନିଷ୍ଠା, ପ୍ରେମ, ଭକ୍ତି, ଅଗାଧ ବିଶ୍ୱାସ ଓ ଭଲପାଇବା ଥିଲେ ଭଗବାନ ଭକ୍ତର ଘରେ ପ୍ରକଟ ହୁଅନ୍ତି । ଏହା ଯୁଗେ ଯୁଗେ ଶାସ୍ତ୍ର ସମ୍ମତ ବୋଲି ବହୁ ବୁଦ୍ଧିଜୀବୀ କହିଛନ୍ତି । କରେନା କାଳେ କାଳିଆ ଏପରି ଡାକ ଶୁଣିବେ ବୋଲି ମୁଁ କେବେ ଭାବିନଥିଲି । ମୋର ବିଶ୍ୱାସ ଆପଣମାନେ ମଧ୍ୟ ଏପରି ଡାକନ୍ତୁ ଓ ଦିବ୍ୟ ଅନୁଭୂତିକୁ ନଜେ ଅନୁଭବ କରନ୍ତୁ । ହେ ଜଗତର ନାଥ ଜଗନ୍ନାଥ, ତୁମେ ଏହି ବିପଦରୁ ସାର୍ ବିଶ୍ୱକୁ ଉଦ୍ଧାର କର । ତୁମ ପାଖରେ ଏତିକି ପ୍ରାର୍ଥନା । ଜୟ ଜଗନ୍ନାଥ ।

ସିଦ୍ଧିଲ୍ଲ ଗାଉନ୍ ସିପ୍, ରାଉଲକେଲ୍

ବେଦାନ୍ତୀର ଆଗାମୀ ସଂଖ୍ୟା ମାସ ୧ ତାରିଖରେ ପ୍ରକାଶ ପାଇବ । ଏହି ସଂଖ୍ୟା ପାଇଁ ଆପଣମାନଙ୍କ ଲେଖା ପଠାଇବାପାଇଁ ଅନୁରୋଧ । ଆପଣମାନଙ୍କ ଲେଖା ପ୍ରତିମାସ 10 ତାରିଖ ସୁଦ୍ଧା ଆମ ପାଖକୁ ପଠାନ୍ତୁ । ଆପଣମାନେ ଲେଖା ଇମେଲ୍ କମ୍ପା ହାଟସଆପ୍ ଜରିଆରେ ପଠାଇପାରିବେ ।

ଇମେଲ୍ - vedantimagazine@gmail.com /

editor.vedantimagazine@gmail.com

ହାଟସଆପ୍ ନଂ-9594993733

ବୋଉ ଲେ ବଞ୍ଚିଥା ତୁ ଶହେ ବରଷ

ଶେଷଦେବ ପଣ୍ଡା

ବୋଉ ଲେ...

ବଞ୍ଚିଥା ତୁ ଶହେ ବରଷ,
ନାତି ଅଶନାତି ମେଳରେ ହସୁଥା
ନେ ମୋ' ବଳକା ଆୟୁଷ ।।

ଯାହା ମୁଁ ଖାଇବି ଖୁଦ କ ପଖାଳ
କ୍ଷିରୀ ପୁରି ଅବା ପାୟସ,
ପ୍ରତିଜ୍ଞା କରୁଛି ଭରିବି ତୋ' ପେଟ
ନୋହିଲେ ରହିବି ଉପାସ....
ବୋଉ ଲେ, ବଞ୍ଚିଥା ତୁ.... ।

ସୀମନ୍ତେ ସିନ୍ଦୂର ଝଟକୁଥାଉ ଲେ
ଲଭି କାଳଆଙ୍କ ଆଶିଷ,
ନତି ବୋଲହେବି ତୋ' ପାଦଧୂଳକୁ
ରହିଛି ଏ ମୋର ବିଶ୍ୱାସ...
ବୋଉ ଲେ, ବଞ୍ଚିଥା ତୁ.... ।

କେଉଁଦିନ ତୋତେ ଅଭବ କରିଲେ
କାନ ମୋଡ଼ିଦେବୁ ଅବଶ୍ୟ,
ପଶନ୍ତରେ ତୋ'ର ମୁହଁ ପୋଛୁଥିବି

କେବେ ନ କରିବୁ ନରାଣ....
ବୋଉ ଲେ, ବଞ୍ଚିଥା ତୁ....।

ତୋ' ରାଣ ଶୁଣିବି ଶକ୍ତି ମୋର କାହିଁ
ସେବାରେ ଲଭିବି ପୌରୁଷ,
ସବୁ ଜନମରେ ପୁଅ ହେବି ତୋର
ଝରୁଥାଉ ତୋ' ଓଠୁଁ ହସ....
ବୋଉ ଲେ, ବଞ୍ଚିଥା ତୁ....।

ବୋହୁ କଥା କେବେ ମନେ ଧରିବୁନି
କ୍ଷମା କରିବୁ ତା'ର ଦୋଷ,
ସରବ ସହଣୀ ଗୋ ଆଦି ଅପର୍ଣା
ବସୁନ୍ଧର ରୂପେ ପ୍ରକାଶ....
ବୋଉ ଲେ, ବଞ୍ଚିଥା ତୁ....।

ତୋ' କୋଳ ପର ମୋ' ପରମ ଆଶ୍ରୟ ଆସୁ ଯେତେ ଝଡ଼ବତାସ,
ଆଉଁସି ଦେଉଥା ମୁଣ୍ଡକୁ ମୋହର
ତେଜିବା ଯାଏ ମୋ' ନଶ୍ୱାସ....
ବୋଉ ଲେ, ବଞ୍ଚିଥା ତୁ....।

"ସୃଷ୍ଟିନୀତ"
ମୁଦଲସର, ପାଟଣାଗଡ଼
ବଲ୍ଲଙ୍ଗିର

ରୂପଶୋଭା

ରଶ୍ମିତା ସାହୁ

ସୁନ୍ଦର ତାର ରୂପଶୋଭା ଦେଖୁ
ମନ ହୋଇଯାଏ ଭଲ୍ଲସିତ
କେତେ ତପ କରି ପାଇଥିବ ସେ
ସୁନ୍ଦର ଯତ୍ନବନର ବେଶ ।
ଯେତେ ଦେଖୁଥିଲେ ସୁନ୍ଦର ଦିଶେ ସେ
ବଦଳି ଯାଏନ ରୂପ
ବିଧାତାଙ୍କ ଅମୂଲ୍ୟ ବରଦାନ ସେ
ସୁନ୍ଦର ତୃପ୍ତିର ଶେଷ ।
ସବୁଜ ସୁନ୍ଦର ଗୁରୁକାନ୍ତି ତା'ର
ଚତୁର୍ଦ୍ଦିଗେ ଦିଶେ ସୁନ୍ଦର
ସ୍ୱପ୍ନ ରାଜ୍ୟର ପ୍ରକୃତିରାଣୀ ସେ
ରୂପଶୋଭା ମନୋହର ।
ପାଗଳ ହୁଅନ୍ତି ଏ ଧରଣୀ
ଦେଖୁ ତାର ରୂପବେଶ
କେମିତି ବିଧାତା ଗଢ଼ିଲ ଏ ନାରୀ
କରି ସାତରଙ୍ଗର ସମାବେଶ ।
ସୁନ୍ଦର ତାର ରୂପଶୋଭା ଦେଖୁ
ମନ ହୋଇଯାଏ ଭଲ୍ଲସିତ ।

ଛନ୍ଦପୁର(ଗଞ୍ଜାମ)

ଜୟ ମାଗୋ ସରସ୍ୱତୀ

କୌସ୍ଵିକ ଜାଲ

ବ୍ରହ୍ମାଙ୍କ ନନ୍ଦିନୀ ବିଷ୍ଣୁଙ୍କ ଘରଣୀ
ଜୟ ମାଗୋ ସରସ୍ୱତୀ
ଶକ୍ତି ପ୍ରଦାୟିନୀ ଜ୍ଞାନ ପ୍ରଦାୟିନୀ
ତୋ ପାଦେ କରେ ପ୍ରଣତି ||
ପୁସ୍ତକ ଧାରିଣୀ ମାଗୋ ବୀଣାପାଣି
ମଙ୍ଗଳମୟୀ ଜନନୀ
ମରାଳ ବାହିନୀ ଅଭୟ ଦାୟିନୀ
ବିଦ୍ୟା ବୁଦ୍ଧିପ୍ରଦାୟିନୀ ||
ତୋର କୃପା ଘେନି ମୂର୍ଖ ହୁଏଜ୍ଞାନୀ
ପଂଗୁ ଚଢ଼େ ଗିରି ବର
କୁମ୍ଭକର୍ଣ୍ଣମତି ହରିଲୁ ଭରତୀ
ରକ୍ଷା ହୋଇଲୁ ସଂସାର ||
ବସନ୍ତ ପଞ୍ଚମୀ ପ୍ରିୟତିଥୀ ଘେନି
ବିରଜୁ ମରତ ଧାମେ
କୋଟି ଭକ୍ତ ମେଲେ ପୂଜା ପାଉ ହେଲେ
ଶାରଦା ବରଦା ନାମେ ||
ପତି ଏ ସଂସାରେ ମମତା ମାୟାରେ
ପଥଭ୍ରଷ୍ଟ ହୁଏ ନର
ଦେଇ ଜ୍ଞାନାଲୋକ ରଖତୋର ଟେକ
ଜଗତ ହେଉ ଭଞ୍ଜାର

ଭୁଢ଼ୁକା, ବଲ୍ଲଙ୍ଗୀର

ଅଚନ୍ଦ୍ରା ବନ୍ଦନ

(ଧାର୍ମିକ)

ଜୟଲକ୍ଷ୍ମୀ ସେଠୀ

ଜୀବନ ଅଭିଗମ୍ଭ ହୋଇଯାଏ, ଯେତେବେଳେ ସୁଖ, ଶାନ୍ତି ହଜିଯାଏ । ସମୟ କାଳ ଚକ୍ରରେ ପରିଗୁଳିତ ମାନବ ଜୀବନର ସୁଖର ସଂଜ୍ଞା ନରୂପଣ କରିବା କଷ୍ଟସାଧ୍ୟ ଅଟେ । କିଛି ଘଟଣା ଭୁଲି ହୁଏନାହିଁ ଅଲିଭସ୍ମୃତି ହୋଇ ରହିଯାଏ । ଭବବିହୂଳତା ଭିତରେ କେତେବେଳେ ଦାରୁଣ ଯନ୍ତ୍ରଣା ତ ପୁଣି କେତେବେଳେ ଆନନ୍ଦର ମହଲ ଜୀବନରେ କଣ୍ଠା, ଫୁଲ, ଦୁଃଖ, ସୁଖ ଝଡ଼ଝଞା ଅନେକ ସମସ୍ୟାକୁ ନେଇ ଯିବାକୁ ହୋଇଥାଏ । ପ୍ରଚଣ୍ଡ ରୌଦ୍ରତାପରେ ବଢ଼ିଗୁଲିଓଛି ତାପମାତ୍ରା ବୈଶାଖରେ ଝାଞ୍ଜିପବନ ଉନ୍ମୁକ୍ତ ଝରକା ଦେଇ ପ୍ରବେଶ କରୁଛି ରୁମ୍ ଭିତରକୁ । ମାନସିକତାକୁ ମଧ୍ୟ ଉତପ୍ତ କରିଦେଉଥାଏ । ମନୁଷ୍ୟ ପ୍ରକୃତିର ଶ୍ରେଷ୍ଠତମ ପ୍ରାଣି ହୋଇ ମଧ୍ୟ ଭଲ ମନ୍ଦ ର ବିଚାର କରିବା ଶକ୍ତିକୁ ଅପଚୟ କରି କାମନାରେ ଆସକ୍ତ ହୋଇଯାଇଥାଏ । ଅମୃତର ସୁଖ ଖୋଜୁଥାଏ, ହେଲେ ମନ ଅଗଣାରେ ଖେଳୁଥାଏ ଆହତ ଭବିଷ୍ୟତର ଦୋଳ । ସମୟକୁ ଜୀବନ ପୃଷ୍ଠାରେ ସଜାଡ଼ି ନ ପାରିଲେ କ୍ଷତାକ୍ତ ହେବାକୁ ପଡ଼େ । କାମନା ବାସନାରେ ଅନ୍ଧ ହୋଇ ଯୋଡ଼ି ଦିଅନ୍ତି ଶୂନ୍ୟ ହୃଦୟରେ ସମ୍ପର୍କର ପାଣ୍ଠିଲିପି । ଯାହା ଅବିଶ୍ୱାସର ରଙ୍ଗ ଭରି ପବିତ୍ରତାକୁ ଚରିପକାଇଥାଏ । ଯୌବନର ଉନ୍ମାଦନାକୁ କାମନା ରସ୍ତାରେ ନେଇଗଲେ ସବୁ ରଙ୍ଗହୀନ ହେବାକୁ ପଡ଼ିଥାଏ । ନଥାଏ ଠିକଣା ତଥାପି ଭୁଲ୍ କରି ବସେ ସ୍ନେହ ମମତାର ଲେଉଟରେ । ଗୀତା ପରି କେତେଜଣ ପାପକୁ ନଜର ସୁଖ ବୋଲି ଆପଣେଇ ଜୀବନସାରା ଲହୁଲୁହାଣ ହୋଇ ବଞ୍ଚିଥାନ୍ତି । ସମାଜର ଶସ୍ତ୍ରା ହୋଇ ଯାଇଛି ସମ୍ପର୍କର ମୂଲ୍ୟ । ଯାହା ସହଜରେ ବିଶ୍ୱାସଘାତକତା କରିବାକୁ ପଛାନ୍ତି ନାହିଁ । ଅତି ଶିକ୍ଷିତ ମାନେ ହିଁ ବେଶୀ ପ୍ରତିଶ୍ରୁତି ଦେଇଥାନ୍ତି ଏବଂ ପର ମୁହୂର୍ତ୍ତରେ ସହଜରେ ପ୍ରତାରଣା କରନ୍ତି । ଜାଣିଜାଣି କିଛି ସମସ୍ୟାକୁ ନେଇ ସୁନ୍ଦର ଉପସ୍ଥାପନା କରି ଏଡାଇ ଯାଇଥାନ୍ତି । ହେଲେ ପ୍ରେମର ପ୍ରବିତ୍ରତାକୁ କଲୁଷିତ କରି ଦୁନିଆକୁ କୁସଂସ୍କାରରେ ସମାଜକୁ ଅପବିତ୍ର କରିଥାନ୍ତି । ଅଶାନ୍ତି, ଘୃଣାରେ

ପ୍ରତିଶୋଧପରାୟଣ ହୋଇ ଅନେକ ଖରାପ କର୍ମରେ ଲିପ୍ତ ରହନ୍ତି । ଗୀତା ମଧ୍ୟ ମନେ ମନେ ଯୁକ୍ତିବାଦେ ଅସହାୟ ମନକୁ ନେଇ ।

ସ୍ୱପ୍ନ କଣ ଦେଖିବା ମନା । ସ୍ୱପ୍ନର ଛୁଆଁରେ ଅପବାଦର ଗରଳକୁ ପିଇଯାଉଥିଲୁ ଗୀତା । ବିଶ୍ୱାସ ଥିଲା ଦିନେ ନା ଦିନେ ଜଗନ ସମସ୍ତଙ୍କର ଛାଡ଼ି ଫଟାଇ ପ୍ରେମର ସ୍ୱପ୍ନକୁ ପରିଚୟର ଛୁଆଁ ଦେଇ ନଜର କରିନେବ । ବିଶ୍ୱାସର ଗଳରେ କଳ୍ପନାକୁ ପ୍ରୀତିର ମଳୟରେ ଭିଜାଇ ଦେବ । ରୋମାଞ୍ଚିତ ହୋଇ ଉଠୁଥିଲା ଦେହ ଓ ମନ । ବ୍ୟାକୁଳ ହୋଇଉଠେ ଅଭିମାନୀ ମନଟି । ଇଚ୍ଛା ହେଉଥିଲା ସମାଜର ରୀତିନୀତିକୁ ଭଙ୍ଗିଦେଇ ପକ୍ଷୀ ସାଜି ଭଡ଼ିଯାଆନ୍ତା ଜଗନଙ୍କ ପାଖକୁ, ସମ୍ଭବ ନଥିଲା ଗୀତା ପାଇଁ । ଅନେକ ଦିନ ପରେ ରାତି ଅପେକ୍ଷାରେ ବିତିଯାଇଛି, ଅଳ୍ପ ନାହିଁ ବିରହର ଭବନାରେ ।

ଅନେକ ଶୁକ୍ରବାର ଅତୀତ ହୋଇଗଲାଣି । ଜଗନ ଆସି ନାହାନ୍ତି । ପ୍ରଥମେ ପ୍ରଥମେ ଦିନକୁ ଦୁଇଥର ଫୋନ କରୁଥିଲେ । ଏଇ କେତେ ଦିନ ହେବ ଆଉ ଜମାରୁ ଫୋନ କରୁନାହାନ୍ତି । ଦୁଇ ମାସ ହୋଇଗଲାଣି ଯିବାର । ମୁଁ ଫୋନ କଲେ କହୁଛନ୍ତି, ତୁ ବେଶୀ ଡିଷ୍ଟରବ୍ କରନା । ମୁଁ ବହୁତ ବ୍ୟସ୍ତରେ ରହୁଛି । ବଡ଼ କମ୍ପାନୀ, ବେଶୀ କାମ ସମୟ ପାଉନାହିଁ ଖାଇବାକୁ । ମୁଁ ଭଲ ଅଛି, ତୁ ବେଶୀ ଫୋନ କରିବୁ ନାହିଁ । ବିକଳରେ ମନଟି ଆହତ ହୋଇଉଠେ । କାହାକୁ କହିବ ଏତେ କଥା । ବେଳେବେଳେ ବାନ୍ତି ଲାଗୁଛି । ଭଉଜ ସମେତ କଲେଣି । ତର ବି ଲାଗୁଛି । ମନିର ଯିବାକୁ ହବ, ଯାଉଛି ଗାଧୋଇବି । ଆଜି ସୋମବାର ମନିର ବହୁତ ଭିତ ହେବ ।

ଗୀତା ହାହାରିଲ କି? ଭଉଜ ତାକ ପକାଇଲେ ।

ଯାଉଛି ଯାଉଛି.....

କେତେ ଡେରି କରୁଛ? ଶୀଘ୍ର ଆସ ।

ହଁ .. ଭଉଜ ।

ନାଲି ଡ୍ରେସ୍ ଗୋଟେ ପିନ୍ଧି ଦେଇ ବାହାରି ଆସିଲା । ଧଳା ଦେହକୁ ନାଲି ଡ୍ରେସ୍ ବହୁତ ସୁନ୍ଦର ଲାଗୁଥାଏ । ଭଉଜଙ୍କ ପୁଅ ବି ବହୁତ ଦୁଷ୍ଟ ହେଉଥାଏ ।

ଅପା, ତୁମେ ସୁନ୍ଦର ଲଗୁଛ ।

ଭଉଜ ମୁହଁ ମୋଡ଼ି ଦେଉଥାନ୍ତି । ହେ ଦୁଃଷ୍ଟ ଗୁଲ ବା.. .. କାହିଁକି ଅପାକୁ ହଇରାଣ କରୁଛୁ?

ଜମିଦାରଙ୍କର ପୁଅ ବିଚକ୍ରବାରୁ ଗୁମ୍ଫାରେ ଦେଖାହେଲେ । ଭଉଜଙ୍କୁ ଜୁହାର କରି ଗୀତାକୁ ବଡ଼ ବଡ଼ ଆଖିରେ ଚାହିଁଥାନ୍ତି । ସବୁବେଳେ ମଦ ପିଇ ଦେହ ଖରାପ ହୋଇଗଲାଣି । ବାପ ତ ରଜନୀତି କରୁଛି ପୁଅ କୃତନୀତି କରୁଛି । ଛତର କଉଠିକାର । ଏଇ କେତେ ମାସ ଆଗରୁ ଜେଲ୍ ରୁ ଆସିଛି । ତା ବାପା ପଇସା ଦେଇ ଜେଲରୁ ବାହାର କରିଛି । ଲଫଙ୍ଗା, ମାଇଚିଆ ଗୋଟେ ।

ଏହିଭଳି କେତେ ଜଣଙ୍କ ପାଇଁ ତ ସମାଜ ଆଜି କୁସଂସ୍କାରରେ ବୁଡ଼ି ରହିଛି । ଆଖିବୁଜି ଦୁର୍ବଳାମାନେ ନିର୍ଯ୍ୟାତ୍ତ ହେଉଛନ୍ତି । ଦ୍ଵାପର ଯୁଗରେ ଦୌପଦୀଙ୍କୁ ଯେପରି ପ୍ରତ୍ୟେକ ମୁହୂର୍ତ୍ତରେ ନିର୍ଯ୍ୟାତ୍ତ ହେବାକୁ ପଡୁଥିଲା ଠିକ୍ ସେହିପରି କଳଯୁଗରେ ଚାଲିଛି । ସେଦିନ ଗୋଟେ ଦୁଃଖାସନ ଥିଲା । ହେଲେ ଏବେ ଅନେକ ଦୁଃଖାସନ ସୃଷ୍ଟି ହୋଇ ଖାଲି ବ ହରଣ ନୁହଁ, ଭୁଣହତ୍ୟାଠାରୁ ଆରମ୍ଭ କରି କୁନ ପିଲର ଶରୀରକୁ କାମ ଅନ୍ଧରେ ଟିକଟିକ କରି ଚରିଫାତି ରକ୍ତ ପିଉଛନ୍ତି । ପୁଣି ଖେଳନା କରି କଥାବୁଦା ମୂଳକୁ ଫିଙ୍ଗି ଦେଉଛନ୍ତି । ଏହା ହିଁ ଆମ ସମାଜର ପୁରୁଷପଣିଆ । ସହସ୍ର ବର୍ଷର ତଳର କଥା ଯେପରି ଏ ସମାଜ ପାଇଁ ଅଭିଶାପ ପାଲଟି ଯାଇଛି । ସେ ଦିନର ଭଗବାନ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣଙ୍କର ଅତି ପ୍ରିୟ ପ୍ରାଣର ସଖୀ କୃଷ୍ଣା ହୋଇ ମଧ୍ୟ ସମାଜର କାମୁକ ମାନଙ୍କ ପାଖରୁ ବର୍ତ୍ତୀ ପାରିନାହାନ୍ତି । ସେଥିପାଇଁ ତାଙ୍କ ମନର ଅନେକ ପ୍ରତିଶୋଧର ନିଆଁ ଜଳ ଉଠିଛି । ଧର୍ମ, ନ୍ୟାୟ, ପବିତ୍ରତା, ସଂସ୍କାରୀ ଥିବା ସତ୍ତ୍ଵେ ବି ପ୍ରଭୁ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ତାଙ୍କ ଚରିତ୍ରକୁ କେତେ ଜାଗାରେ ଅବହେଳିତ କରିଛନ୍ତି ବୋଲି ଦୌପଦୀଙ୍କ ମନରେ ବିକାର ସୃଷ୍ଟି ହୋଇଛି । ହେଲେ ଏହା ଥିଲା ବିଧି ବିଧାନ । ନିଜ କର୍ମର କର୍ମଫଳ । ଏତେ ସବୁ କରିସାରିଲା ପରେ ବି ଶେଷରେ ନିଜର ଅସ୍ତିତ୍ଵର ପରିଚୟ ନ ଥିଲା ହସ୍ତିନାରେ । ଯାହା ଫଳରେ ପରବର୍ତ୍ତୀ ସମୟ ପାଇଁ ଅଭିଶାପ ହୋଇ ଆଜିର ସମାଜକୁ ନିଷ୍ଠେଷିତ ହେବାକୁ ପଡୁଛି । ଲଗୁଛି ଯେମିତି ଦୌପଦୀଙ୍କର ଅଭିଶାପ ପ୍ରତ୍ୟେକଙ୍କ ଝିଅ, ସ୍ଵାମୀ, ମା, ଭଉଣୀଙ୍କୁ ଭେଟିବାକୁ ପଡୁଛି । ଅନେକ କାମକୁ ଦୁଃଖାସନ ହୋଇ ପଶୁ ପାଲଟି ଯାଇଛନ୍ତି । ସଂସ୍ଵରେ ଦୁଃଖ, ସୁଖ, ଜନ୍ମ, ମରଣ, ମିଳନ, ବିରହ ସବୁ ସଂସ୍କାର ବିହୀନ ହୋଇ ବିଶୃଙ୍ଖଳିତ ହୋଇଯାଇଛି । ବୋଧେ ପାଞ୍ଚାଳଙ୍କର ଇଚ୍ଛା ଥିଲା

ସବୁ ନାରୀ ପ୍ରତିହିଂସାପରାୟଣ ହୋଇଉଠନ୍ତୁ । କାମୁକମାନଙ୍କୁ ଦୁର୍ଗା ସାଜି ହତ୍ୟା କରନ୍ତୁ । ଅହଂକାରୀ ଓ ପଶୁଭୂତକୁ ଜାଳପୋଡ଼ି ଧ୍ୱଂସ କରିଦିଅନ୍ତୁ । ନ ହେଲେ ମାତୃଜାତି ସବୁବେଳେ ଧର୍ଷିତା, ଅବହେଳିତ ହୋଇ ଅସୁର ପ୍ରକୃତି ଦ୍ୱାରା ପତନ ହୋଇଯିବ । ମଦ ପିଇ ନଜନ୍ମ ହରାଇଥିବା କାପୁରୁଷମାନଙ୍କର ଅଧିକାର ଛଡ଼େଇ ଆଣନ୍ତୁ । ହେତା ଯୁଗର ସ୍ୱାଭିମାନୀ ସୀତା ଠାକୁରଣୀଙ୍କ ପରି ପ୍ରତିଜ୍ଞାବଦ୍ଧ ହୁଅନ୍ତୁ । ପ୍ରଭୁ ଶ୍ରୀ ହନୁମାନ ଯେତେବେଳେ ମାତା ସୀତାଙ୍କୁ ରାବଣ ଉଆସରୁ ନେଇ ଯିବାକୁ କହିଲେ, ମାତା ସୀତା ଠାକୁରଣୀ ରୋକଠୋକ୍ ମନା କରିଦେଇଥିଲେ । କାହିଁକି ନା ସେ ରୁହିଥିଲେ ରାବଣକୁ ହତ୍ୟା କରି ସ୍ୱୟଂ ରାମଚନ୍ଦ୍ର ତାଙ୍କୁ ଆସି ନେଇଯିବେ । ନହେଲେ ତାଙ୍କର ପବିତ୍ରତା, ନାରୀତ୍ୱ, ଧର୍ମ, ନିଷ୍ଠା, ସତୀତ୍ୱ ନଷ୍ଟ ହୋଇଯିବ । ମାତା ସୀତାଙ୍କର ନାରୀ ସ୍ୱାଭିମାନ ସୃଷ୍ଟି ହୋଇଥିଲା । ସେ ରୁହିଥିଲେ ଯେ ଯେଉଁ କାମୁକ, ରାକ୍ଷସ, କୁସଂସ୍କାରୀମାନେ ନାରୀର ଦୁର୍ବଳତା ଦେଖି ସେମାନଙ୍କର ଇଚ୍ଛା ବିରୋଧରେ ଅତ୍ୟାଚାର କରିବାକୁ ଅଗେଇ ଆସନ୍ତି, ସେମାନଙ୍କୁ ଉପଯୁକ୍ତ ଦଣ୍ଡ ପାଇବା ଦରକାର । ପ୍ରତ୍ୟେକ ନାରୀ ପାଇଁ ଏହା ଏକ ଆହ୍ୱାନ । ପ୍ରତ୍ୟେକ ସ୍ତ୍ରୀଙ୍କ ପାଇଁ ଥିଲା ଗୋଟେ ସ୍ତ୍ରୀର ଅଧିକାର । ମମତାର ପ୍ରାପ୍ୟ । କୁହିତ ଚରିତ୍ରର ବିନାଶ ପାଇଁ ପ୍ରତ୍ୟେକ ପୁରୁଷଙ୍କର ମହାନ କର୍ତ୍ତବ୍ୟ ରହିବା ଉଚିତ । ଯାହା ନାରୀ ସମାଜକୁ ସୁରକ୍ଷିତ ଓ ସଂଗଠିତ କରିପାରିବ । ଯେଉଁ ନାରୀ ସମାଜକୁ ଶୃଙ୍ଖଳା ଦେଇପାରିବ । ଯିଏ ବିଶାଳ ଶାନ୍ତିର ଦ୍ୱାର, ସେହି ନାରୀ ଯଦି ନିର୍ଯ୍ୟାତିତ ହୁଏ, ତେବେ ପୁରୁଷ ଜାତି କଣ, ସମାଜ ବି ଦିନେ ଧ୍ୱଂସ ହୋଇଯିବ । କଳଯୁଗରେ ସେଥିପାଇଁ ବୋଧେ ପ୍ରଭୁ ଜଗତ ଠାକୁର ପୂର୍ଣ୍ଣ ବ୍ରହ୍ମ ଶ୍ରୀ ଜଗନ୍ନାଥ ପରମପିତା ନିଜ ଭାଇ ଭଉଣୀଙ୍କୁ ନେଇ ଆଦର୍ଶ ସୃଷ୍ଟି କରିଛନ୍ତି । ପ୍ରତ୍ୟେକଙ୍କ ଭିତରେ ଭ୍ରାତୃପ୍ରେମରେ ଭରିଯାଉ । ଏହାହିଁ ସମାଜର କଲ୍ୟାଣ ପାଇଁ ତାଙ୍କର ମହାନ ଦିଗଦର୍ଶନ । ଭାଇଭଉଣୀ ସମ୍ପର୍କ ଭାଇଭଉଣୀ ଓ ଭାଇଭାଇ ପବିତ୍ର ବନ୍ଧନ ଭିତରେ କାମନାର ପଶୁକୁ ବନ୍ଧ କରି ଶାନ୍ତିର ଅମରତ୍ୱ ଲାଭ କରିପାରିବା ।

କ୍ରମଶଃ...

ସଂଯୋଜିକା, ସମ୍ପାଦିକା, ଓପିପନ୍ୟାସିକା, କବି,
 ଜୀବନୀ ଲେଖିକା ଓ ସମାଜସେବୀ
 ତ୍ରିମସ୍ତ ଷ୍ଟାଫ୍ କ୍ୱାଟର, ଗଙ୍ଗୀ, କଟକ - ୭୫୪୦୨୨
 ଭ୍ରାମ୍ୟଭାଷ - ୯୯୩୭୩୪୭୩୧୮

ମୁଁ ପୁସ୍ତକ

ଡପନ କୁମାର ସାହୁ

ମୁଁ ପୁସ୍ତକ
ମୁଁ ସମାହାର ସମସ୍ତ ଜ୍ଞାନର
ବିଜ୍ଞାନ ଠାରୁ ଗଣିତ
ମତେ କରେ ଯେ ଆୟତ
ବୋଲୁଏ ସେ ଜଣେ ପଣ୍ଡିତ !

ମୁଁ ପୁସ୍ତକ
ମୋ ଦେହେ
ଖୁନ୍ଦି ଖୁନ୍ଦି ହୋଇ ଭରିଛି
ଭୂଗୋଳ ଠାରୁ ସାହିତ୍ୟ
ନତି କରେ ଯେ ଅଭ୍ୟସ୍ତ
ସେ ହିଁ ଜାଣେ ମୋ ମହତ୍ତ୍ୱ !

ମୁଁ ପୁସ୍ତକ
ମୋ ଗର୍ଭରେ
ଭେଦ ଠାରୁ ବେଦ
ଶବ୍ଦ ଠାରୁ ନାଦ
ସଞ୍ଚିତ ପୂର୍ବପୁରୁଷ ଗୁପ୍ତଧନ
ଯିଏ କରେ ମୋତେ ଅଧ୍ୟୟନ
ସେ ଜ୍ଞାନ ହିଁ କରେ ତା ଚୟନ !

ମୁଁ ପୁସ୍ତକ

ଜ୍ଞାନ ର ଅଟେ ମୁ ମସ୍ତୁସ୍ତ

ରମାୟଣ ଠାରୁ ମହାଭାରତ

ପଢ଼ି ହୁଏ ଅନ୍ୟଠାରୁ ପୂର୍ଥକ

ନ୍ୟାୟ ମୂର୍ତ୍ତି ସାଜି ଦୋଷି କୁ କରେ ସେ ଦଣ୍ଡିତ !

ମୁଁ ପୁସ୍ତକ

ପଢ଼େମୋତେ ଯିଏ ଗଢ଼େ ଭାଗ୍ୟ ଭବିଷ୍ୟତ

ଦିଶିଯାଏ ମାର୍ଗ

ଅନ୍ଧାର ଠାରୁ ଆଲୋକ

ବାହୁ ବଳେ ସିନା ଜିତି ହୁଏ ଯୁଦ୍ଧ

ବୁଦ୍ଧି ବଳେ ଜିତେ ଜଗତ !

ମୁଁ ପୁସ୍ତକ

ମାତା ପିତା ସାଜି ଦିଏ ମୁ ସଂସ୍କାର

ଗୁରୁଜନ ସାଜି ଦିଏ ଉପଦେଶ

ମୋ ଶିର ପ୍ରଶିର ରେ ଶବ୍ଦ ଆତ ଜାତ

ବ୍ରହ୍ମ ରୁ ବ୍ରହ୍ମାଣ୍ଡ

ପର୍ବ ରୁ କାଣ୍ଡ

ଖୋଲିପାରେ ମୁ ମୁକ୍ତି ମାର୍ଗର

ରୁଦ୍ଧଦ୍ୱାର !

ବେଲଗାଁ, ଏମ୍. ରାମପୁର

କଳାହାଣ୍ଡି

ଯାହାକୁ ଯିଏ

ଦ୍ରରେନ୍ଦ୍ର ମ ପଣ୍ଡା

ଆକାଶେ ସୁନ୍ଦର ରବି ଚନ୍ଦ୍ର ଶୋଭା
ସୁପୁତ୍ର ଯେପରି କୁଳକୁ,
ନାତି ନାତୁଣୀ ତ ସୁନ୍ଦର ଦିଶନ୍ତି
ଅଜାଆଇଙ୍କର କୋଳକୁ ।
ମୁଣ୍ଡରେ ଓଢ଼ଣୀ ସିନ୍ଦୁରର ଗୋପା
ସୁନ୍ଦର କୁଳର ବଧୂକୁ,
ପରକୁ ଆପଣା କରି ଯେ ବାଣ୍ଟଇ
ସଦା ମମତାର ମଧୁକୁ ।
ମଧୁପ ଗୁଞ୍ଜନ ଫୁଲ ବଗିଚାରେ
ଯେମିତି ସାଧନା ରୁଚର,
ଗଭକୁ ସୁନ୍ଦର ରଜନୀଗନ୍ଧା ଲେ,
ପାଉଞ୍ଜି ଯେ ଶୋଭା ପାଦର ।
ବ୍ରାହ୍ମଣକୁ ଶୋଭା ଚତା ଓ ପଇତା
ବ୍ରହ୍ମକୁ ଚହ୍ଲଇ ଯେବେ,
ନେତାଙ୍କୁ ଭକ୍ଷଣ ଲଗଇ ସୁନ୍ଦର
ଜନସେବା କଲେ ତେବେ ।
ମୁକ୍ତିକୁ ନଡ଼ିଆ ଲଗଇ ବଢ଼ିଆ
ପଖାଳକୁ ଶାଗଭଜା,
ବୁଢ଼ା ପାଶେ ବୁଢ଼ୀ ଦିଶଇ ସୁନ୍ଦର
ଦେଖିବାକୁ ବଡ଼ ମଜା ॥

କୁଆଁସ, ମେଢ଼ା କାଟିଆ ଛକ, ଯାଜପୁର
ଅବସରପ୍ରାପ୍ତ ପ୍ରଧାନଶିକ୍ଷକ,
ମଧୁପୁର ନୋଡାଲ ସରକାରୀ ଉଚ୍ଚ ବିଦ୍ୟାଳୟ

ଏଡ଼ାନ୍ତି ଏମାନେ

ରୁପ ନାରାୟଣ ଦାଶ

ଲୁହ ଆଜି ଧୋକାଦିଏ
ପରଲୋକ ଭାବି,
ଦୁଃଖ ଆଜି ଛାଡ଼ିଯାଏ
ଅପାସୋର ଛାବି ।
ନଦ ଆଜି ନାହିଁ ମୋତେ
ଗଲ୍ଲ ସେ ତ ହଜି,
ଖୁସି ଆଜି ଏକୁଟିଆ
ସୁଖେ ଅଛି ମଜ୍ଜି । ।

ଅତୀତ ଯେ ଫୋଡ଼ିଦୁଛି
ଛୁଞ୍ଚିରେ ତାଙ୍କର,
ଆଖି ଆଜି ଶତ୍ରୁ ସାଜେ
ବହେ ନାହିଁ ନୀର ।
ଏଡ଼ାନ୍ତି ଏମାନେ ଆଜି
ପର ଭାବି ମୋତେ,
କହେ ମରୀଚିକା ଆଜି
ନଅ ତୁମ ସାଥେ । ।

ନୟାପଲ୍ଲୀ, ଭୁବନେଶ୍ୱର

ସାହିତ୍ୟ ଓ ସମାଜ

ଶ୍ୟାମସୁନ୍ଦର କୁମ୍ଭାର

ଉପକ୍ରମ-ସାହିତ୍ୟ ଓ ସମାଜ ଗୋଟିଏ ମୁଦ୍ରାର ଦୁଇଟି ପାର୍ଶ୍ଵ ପରି ପରିପୁରକ । ସାହିତ୍ୟ ବିନା ସମାଜ ଅଧୁର ଓ ସମାଜ ବିନା ସାହିତ୍ୟ ଅଧୁର ଅଟେ । ସାହିତ୍ୟକ ସମାଜର ଘଟଣାବଳୀ କୁ ନେଇ ସାହିତ୍ୟ ସୃଷ୍ଟି କରିଥିବା ବେଳେ ପାଠକ ସେହି ସାହିତ୍ୟ କୁ ପଢ଼ି ଶିକ୍ଷା ଲାଭ କରିଥିବ ।

ସାହିତ୍ୟ ସୃଷ୍ଟି ର ପୃଷ୍ଠଭୂମି- ସାହିତ୍ୟର ପୃଷ୍ଠଭୂମି ହେଉଛି ମଣିଷ ସମାଜ, ପ୍ରକୃତି, ପରିବେଶ ଓ ଜୀବଜଗତ। ମଣିଷ ସମାଜ ର ଗୁଲିଚଳଣୀ, ପର୍ବପର୍ବାଣି, ସଂସ୍କୃତି ପରମ୍ପରା, କଳା ସ୍ଥାପତ୍ୟ ରୁ ସୃଷ୍ଟି ହେଉଥିବା ବେଳେ, ପ୍ରକୃତି ର ସୌନ୍ଦର୍ଯ୍ୟ, ପରିବେଶର ସୌନ୍ଦର୍ଯ୍ୟ କୁ ନେଇ ସାହିତ୍ୟ ପରିପୁଷ୍ଟ ହୋଇଥାଏ । ମଣିଷର ସାମାଜିକ ଚଳଣି ରେ ନୀତି, ଆଦର୍ଶ, କର୍ତ୍ତବ୍ୟ, ଦାୟତ୍ଵ ବୋଧାତା ଇତ୍ୟାଦି ସ୍ଥାନ ପାଇଥାଏ । ଠିକ ସେହିପରି ବିଭିନ୍ନ ପର୍ବପର୍ବାଣି ର ଉପକାରୀତା, ଅପକାରିତା, ଉପାଦେୟତା, ସଂସ୍କୃତି ଓ ପରମ୍ପରା ର ମହାନତା, କଳା, ସ୍ଥାପତ୍ୟର ବିଶିଷ୍ଟତା ସାହିତ୍ୟ ରେ ପରିପ୍ରକାଶ ହୋଇଥାଏ। ମଣିଷ ସମାଜର ଦୈନନ୍ଦିନ ଜୀବନରେ ଜୀବଜଗତର ଆବଶ୍ୟକତା ଓ ଅବଦାନ, ବିଭିନ୍ନ ପ୍ରକାର ପଶୁ ଓ ପକ୍ଷୀ ମାନଙ୍କ ଗଠନ, ସ୍ଵର, ଚଳଣି ସାହିତ୍ୟରେ ପ୍ରକାଶ ପାଇଥାଏ। ଏଥିସହିତ ବିଭିନ୍ନ ଧର୍ମ ଓ ଏହାର ନୀତି ଆଦର୍ଶ। ଆଧ୍ୟାତ୍ମିକବାଦ ଭୌତିକବାଦ, ଭଗବାନ, ଭକ୍ତ, ଭକ୍ତିର ସୂଚନା ପ୍ରାପ୍ତ ହୋଇଥାଏ ।

ସମାଜକୁ ସାହିତ୍ୟର ଆବଶ୍ୟକତା-ମଣିଷ ଏକ ସାମାଜିକ ପ୍ରାଣୀ । ସମାଜ ର ଚଳଣି ପାଇଁ ସାହିତ୍ୟ ର ନିତାନ୍ତ ଆବଶ୍ୟକ। ମଣିଷ ସାହିତ୍ୟ କୁ ପଢ଼ି ତାକୁ ଅନୁସରଣ କରେ ଓ ନିଜ ଜୀବନରେ ଉପଯୋଗ କରେ। ସାହିତ୍ୟକୁ ପଢ଼ି ନିଜେ କରୁଥିବା ଭୁଲ କୁ ବୁଝି ପାରେ ଏବଂ ଚରିତ୍ର ରେ ସୁଧାର ଆଣେ । ଏତଦ୍ ବ୍ୟତୀତ ସାହିତ୍ୟ କୁ ପଢ଼ି ବିଭିନ୍ନ ପର୍ବପର୍ବାଣି, ସଂସ୍କୃତି ପରମ୍ପରା, କଳା, ସ୍ଥାପତ୍ୟ ବିଷୟରେ ଅବଗତ ହୁଏ । ପ୍ରକୃତି, ପରିବେଶ,

ଜୀବଜଗତ ବିଷୟରେ ସାହିତ୍ୟରୁ ସୂଚନା ପାଇଥାଏ । ବିଭିନ୍ନ ଧର୍ମ ଏହାର ନତି, ଆଦର୍ଶ, ବିଚାରଧାରା କୁ ଜାଣିପାରେ ଓ ଭୁଲଠିକ ର ଡର୍ଜମା କରେ ।

ଉପସଂହାର-ସାହିତ୍ୟ ହେଉଛି ମଣିଷ ସମାଜ ର ଅବିଚ୍ଛେଦ୍ୟ ଅଙ୍ଗ । ଯାହା ସମାଜର ଆର୍ଥିକ, ସାମାଜିକ, ରାଜନୈତିକ, ସାଂସ୍କୃତିକ, ଐତିହାସିକ ବିକାଶ ପାଇଁ ସମାଜକୁ ଦିଗଦର୍ଶନ ଦେଇଥାଏ । ଅନେକାଂଶରେ ଦେଖିବାକୁ ମିଳେ କେତେକ ସାହିତ୍ୟିକ ଜାତି, ଧର୍ମ, ବିଦ୍ୱେଶୀ ସାହିତ୍ୟ ସୃଷ୍ଟି କରିଥାନ୍ତି । ଯାହାକି ସମାଜର ଏକତା, ଅଖଣ୍ଡତା କୁ ଭଙ୍ଗି ସାମ୍ପ୍ରତିକ ଦଙ୍ଗା ସୃଷ୍ଟି କରିବାକୁ ପ୍ରୋତ୍ସାହିତ କରେ । ଏଣୁ ସବୁବେଳେ ସମାଜ ମଙ୍ଗଳାକାରୀ ସାହିତ୍ୟ ଗ୍ରହଣୀୟ ଏବଂ ଯେଉଁ ସାହିତ୍ୟ ଏକତା, ଅଖଣ୍ଡତା, ସମାନତା ଓ ଭାଇଭାଇ କୁ ନଷ୍ଟ କରୁଛି ସେହି ସାହିତ୍ୟ ସର୍ବଦା ବର୍ଜନୀୟ ।

ସମ୍ପାଦକ, ଗାଇସିଲେଟ
ବରଗଡ଼

ମଦୁଆ

ସତ୍ୟରଞ୍ଜନ ସ୍ୱାଇଁ

ମଦ ପିଇ ସେତ ମଦୁଆ ଦୁଅନ୍ତି
ଭୁଲନ୍ତି ନଜସ୍ୱ କଥା
ନଶା ଛାଡ଼ିଯାଏ କଛି ସମୟରେ
ଭରୁଥାଏ ପଛ କଥା ।।
ପ୍ରେମମଦ ଯିଏ ଜୀବନେ ପିଇଛି
ନଶା ତ ଛାଡ଼ଇ ନାହିଁ
ସଫଳ ବିଫଳ କାହାଣୀ ତାଙ୍କର
ଜୀବନ୍ତ ଲିଭଇ ନାହିଁ ।।
ସ୍ୱାଦଟି ତାହାର କଏବା କହିବ
ପିଇବା ଲୋକକୁ ଜଣା
ନଶାସକ୍ତ ହୋଇ ନଜସ୍ୱ ଭୁଲନ୍ତି
ପ୍ରେମରେ ଦୁଅନ୍ତି ବଣା ।।
ନଶା ଚତୁଥାଏ ଧୀରେ ଧୀରେ ପୁଣି
ରୁଚି ଦିନ ଏକ ହୁଏ
ମାସ ବର୍ଷ କେବେ ଆସି ଚାଲିଯାଏ
ପ୍ରେମ ନଶା ଘାରିଥାଏ ।।
ପ୍ରେମ ନଶା ଆଟେ ଏମିତିକା ନଶା
ସବୁଲଗେ ତୁଚ୍ଛ ପରି
ଦୁଇଟି ଜୀବନ ବାନ୍ଧି ହୋଇଥାନ୍ତି
ଆପଣାକୁ ପର କରି ।।

ଉଜୁଡ଼ା ଘରକୁ ସଜାଡ଼ି ଦିଏସେ
ନୂଆକରି ତୋଳଦିଏ
ସଜଡ଼ା ଘରକୁ ଭଞ୍ଜିରୁଜି ପୁଣି
ମାଟିରେ ମିଶାଇ ଥାଏ । ।
କାହାପାଇଁ ସେତ ସଫଳ କାହାଣୀ
ପୂର୍ଣ୍ଣମୀ ର ଜନ୍ମ ପରି
ଜନ୍ମ ଆଲୋକରେ ବାଟ ଚାଲୁଥାନ୍ତି
ସୁଖ ସଂସାରକୁ ଧରି । ।
ବିଫଳ କାହାଣୀ ଜୀବନେ ତାଙ୍କର
ଭରିଦିଏ ଅନ୍ଧକାର
ଦୁହେଁ ଦୁହିଁଙ୍କଠୁ ଦୂରେଇ ଯାଆନ୍ତି
ମନରୁ ନହୁଏ ଦୂର । ।
କାହାଣୀରେ ଥାଏ ଅନେକ ଚରିତ୍ର
ବୁଝିବାଟା କଷ୍ଟକର
ହସଇ କାନ୍ଦଇ ପ୍ରେମର ନଗାରେ
ଚଲପଥ କଷ୍ଟକର । ।

ଜୀବନ

ଭଗିରଥୀ ଯାନୀ

ଜୀଇଁ ରହିବାର ମାନେ ହେଉଛି ଜୀବନ,
ଜୀବନଟା ଅଛି ଯଦି ରହିଛି ସପନ ।।

ଯନ୍ତ୍ରଣା ଜୁଲରେ ଦିନ ସରୁଥାଏ ନତି,
ଦିନେ ନଷ୍ଟେ ଲିଭିଯିବ ଜୀବନର ବତି ।।

ପଞ୍ଚଭୂତେ ଗଢ଼ା ହୃଦ ପଞ୍ଚଭୂତେ ଲୀନ,
ସୁଖ ଦୁଃଖ ଭଲ ମନ୍ଦ ସବୁତ ସମାନ ।।

ଭଙ୍ଗା ଗଢ଼ା ସଂସାରରେ ଆଶାର ଆଲୋକ,
ସ୍ୱପ୍ନ ଭରି ହୃଦୟରେ ଖୋଜୁଛି ସନ୍ତକ ।।

ଝଡ଼ ଝଞ୍ଜା ବାଧା ବିନ୍ଦୁ ସହ୍ୟ କରି ପ୍ରାଣ,
ବଞ୍ଚିବାର ଗୁହା ଖୋଜେ ତଥାପି ଜୀବନ ।।

ଜୀବନ ଯନ୍ତ୍ରଣା ଘଟ ଲକ୍ଷ୍ୟ ସାଧ ପାଇଁ,
ଜନ୍ମି ଅଛି ବହୁ କଷ୍ଟେ ହୃଦେ ପ୍ରାଣ ନେଇ ।।

ସୁସ୍ଥ ମନ ହୃଦ ପ୍ରାଣ ସର୍ବଦା ସୁନ୍ଦର,
ଲକ୍ଷ୍ୟହୀନ ଜୀବନଟା ହୁଏ ଛାର ଖାର ।।

ପ୍ରଭୁଙ୍କ ସତ୍ତାର ମୂଲ୍ୟ ଜୀବନ ସଞ୍ଚାର,
ପ୍ରଭୁ ସଦା ଗୁହଁଥାନ୍ତି ସୁନ୍ଦର ସଂସାର । ।

ସଂସାର ରୂପକ ଜାଲେ ମୋହ ମାୟା ଛନ୍ଦେ,
ମୋକ୍ଷ ପ୍ରାପ୍ତି ଆଶା ନେଇ ପ୍ରଭୁଙ୍କୁ ସେ ବନ୍ଦେ । ।

ରାମଚନ୍ଦ୍ର ପ୍ରାଣବନ୍ଧୁ ବିଦ୍ୟାପୀଠ ରାସଙ୍ଗ,
ଗଣିଆ, ନୟାଗଡ଼, ଓଡ଼ିଶା

ବେଦାନ୍ତୀର ହ୍ୱାଟସଆପ୍ ନମ୍ବର ହେଲା -
୯୫୯୪୯୯୩୭୩୩ । ଆପଣମାନଙ୍କୁ ଆନୁରୋଧ ପତ୍ରିକାଟି
ପଢ଼ିସାରିବାପରେ ଏହାର ଉନ୍ନତି ପାଇଁ ନିଜର ମତାମତ
ଦିଅନ୍ତୁ ।

www.editor.vedantimagazine@gmail.com

ତୁମେ ଶୋଇଗଲୁ ପରେ

ପ୍ରତିମା ମେହେର

ତୁମେ ଶୋଇଗଲୁ ପରେ
ସ୍ୱପ୍ନ ମୋର ଆସେ, ଖୁବ୍ ସନ୍ତପଣରେ
କପୋଳେ ମୋ ଆଙ୍ଗିଦିଏ ପ୍ରୀତି'ର ରୁମ୍ବନ
ରୁପି ରୁପି କାନେ କହେ;
ରଞ୍ଜକୁମାର ସେ ଅଜଣା ରଞ୍ଜେ
ଖୋଲି ଅଛି ଗବାକ୍ଷ, ଆଗୋ ମୁକ୍ତକେଶୀ
ଥୁରି ଥୁରି ଗୋପନେ ଗୋପନେ
ଆଙ୍ଗିରୁ ତା' ଚକ୍ଷୁ ଯୁଗଳେ
ପରଶ ତୋ'ଗୋଲୁପୀ ଓଠର
ଉଠିବ ଶିହରି ଶିହରି
ତୋଳନେବ ଆଲିଙ୍ଗନେ ପ୍ରସାରିତ ବାହୁ
ସଞ୍ଚରିବ ମିଳନେ ତୁମର
ପ୍ରାଣପକ୍ଷୀ ଏକ ନୂତନ ଯୁଗର
ଦେବାପାଇଁ ଶାନ୍ତିର ସନ୍ଦେସ ପ୍ରତିଟି ଦୁଆରେ....

ପାଟଣାଗଡ଼

ନୂଆ ବରଷ

ଅମରନାଥ ବାରିକ

ମନ୍ଦାର ମାଳିନୀ ସିନ୍ଦୂର ମୁହିଁ
ତୋ ମମତା ଠାରୁ ମମତା ନାହିଁ ।
ହିମଗିରି ବାସିନୀ ଲେ ମା ତାରିଣୀ
ମନ୍ଦାର ଫୁଲରେ ପ୍ରିଅ ଦୁଃଖ ହାରିଣୀ ।
ତୋ ପାଦ ପୂଜିବି ସଦା କର ଆଶିଷ
ନଅ ଘେନ ପ୍ରଣତି ମୋ ଅବଶୋଷ ।
ହିମଗିରି ବାସିନୀ ଲେ ତୁହି ମା ମଙ୍ଗଳା
ଭଙ୍ଗାର କରୁଡ଼ ତୁ ଲେ ବୁଢ଼ିବା ଭେଳା ।
ଯାଜପୁରେ ବିରଜା ଲେ ରୂପ ଧାରଣ
ସର୍ବ ଦୁଃଖ ବିନାସିନୀ କରୁ ନିବାରଣ ।
ଜୟ ଗୋ ଜୟ ତୁ ମା ହର ଚଣ୍ଡୀ
ମଲ୍ଲିପୁର ଠାରେ ପୁଣି ଜୟ ଚଣ୍ଡୀ ।
ତୁ ମା ସରସ୍ୱତୀ ହିମଗିରି ବାସିନୀ
ଅପୁତ୍ରୀ କୁ ପୁତ୍ର ଦେଉ ବିଦ୍ୟା ପ୍ରଦାୟିନୀ ।
ଅନ୍ଧକୁ ଲୋଚନ ଦେଉ ଛୋଟାକୁ ଚରଣ
ନିର୍ବଳାକୁ ବଳ ଦେଉ ପୂଜିଲେ ଚରଣ ।
ହିମଗିରି ବାସିନୀ ହେମ ନନ୍ଦିନୀ
ଲଙ୍କାରେ ରହିଲେ ହୋଇ ବନ୍ଦୀନ ।
ଲଙ୍କା ଗଡ଼ କଲେ ବିଜୟ ରାଜା
ରାମଚନ୍ଦ୍ର ସଙ୍ଗେ ଧରି ପରଜା ।

ଜୟ ହନୁମାନ ପବନ ସୂତ

ହିମଗିରି ବାସିନୀର ପ୍ରଥମ ପୁତ୍ର ।

କମଳା ବିମଳା ଭକତ ବସ୍ତାଳା

ନାରାୟଣୀ ରୂପ ହୋଇଲ ବିମଳା ।

ଜୟ ହିମଗିରି ବାସିନୀ ଜଗନ୍ନାଥଙ୍କ ପତ୍ନୀ

କୃଷ୍ଣଙ୍କୁ ଦେଲ ହେ ଜନମ ଯେବେ ଥିଲ ବନ୍ଦୀନ ।

ଯାଜପୁର, ମଙ୍ଗଳପୁର, କର୍ଣ୍ଣା

ଆମ ଗାଁ ଜଗନ୍ନାଥ

ସରେଜ କୁମାର ଜେନା

ସମ୍ଭାଷ୍ୟ ସୂଚନା - ଓଡ଼ିଶା ରାଜ୍ୟର କଟକ ଜିଲ୍ଲା ଅନ୍ତର୍ଗତ ନରସିଂହପୁର ବ୍ଲକ ର ମୁଖଶାଳା ଭାବେ ବିବେଚିତ ହୁଏ ବାଲିଝରୀ ଗ୍ରାମ । ବଡ଼ମ୍ବା ଏବଂ ନରସିଂହପୁର ବ୍ଲକ ର ସୀମାନ୍ତ ହୋଇ ଛିଡ଼ା ହୋଇଅଛି ଏହି ଐତିହ୍ୟ ପୂର୍ଣ୍ଣ ଗ୍ରାମ ଚି । ଏହି ଗ୍ରାମରେ ସବୁ ଦେବା ଦେବୀ ମନ୍ଦିର ମଧ୍ୟରୁ ସ୍ୱୟଂ ଦାରୁବ୍ରହ୍ମ ଜଗତର ନାଥ ଜଗନ୍ନାଥ ଏହି ଗ୍ରାମରେ ବିରାଜିତ ଅଛନ୍ତି । ଯାହାକି ଏହି ଗ୍ରାମର ଜଗନ୍ନାଥ ସାହିରେ ପୂର୍ବରୁ ଏହି ସାହିର ନାମ ହିନାଥ ସାହି ନାମ କରଣ ଥିଲା କିନ୍ତୁ ଏବେ ଏହା ଜଗନ୍ନାଥ ସାହି ନାମେ ଖ୍ୟାତ ଅର୍ଜନ କରିଛି ।

କମ୍ପଦନ୍ତୀ - ଏହି ଗ୍ରାମର ତଥା ଏହି ଜଗନ୍ନାଥ ସାହିର ଜଣେ କୈବର୍ତ୍ତ ପରିବାର ର ଜଣେ ବ୍ୟକ୍ତି ଯାହାଙ୍କ ନାମ ରେହିତ ଦଳେଇ, ପିତା ସ୍ୱର୍ଗତ ଗୁଣ୍ଡିଗୁ ଦଳେଇ, ମାତା ସ୍ୱର୍ଗତ ସୁନା ଦଳେଇ ଙ୍କ ସୁ ପୁତ୍ର ଭଗବାନ କୁ ୨୦୧୧ ମସିହାରେ ଭଙ୍ଗାର କରିଥିଲେ । ଯାହା ଏକ ବିସ୍ମୟ କଥା, ସେହି ବର୍ଷ ରକ୍ଷା ବନ୍ଧନ ହେବା ପାଇଁ ଦୁଇ ତିନ ଦିନ ବାକି ଥାଏ । ଏହି ସମୟରେ ପ୍ରାୟ ଦୁଇ ତିନ ରାତ୍ରରେ ପ୍ରାୟ ରେହିତ ଦଳେଇ କୁ ସ୍ୱପ୍ନାଦେଶ ହେଉଥିଲା, ଏଥିରେ ସେ ଭଗବାନ ଙ୍କ ଏକ ପାଷାଣ ଦେହରେ ଅଙ୍କିତ ହୋଇଥିବା ଶଙ୍ଖ, ଚକ୍ର, ଗଦା, ପଦ୍ମ ତତ୍ ସହିତ ଅନନ୍ତ ଶୟନ ର ଛବି ଏହା ସହିତ ବହୁତ ସର୍ପ ଦର୍ଶନ ଦେଖୁଥିଲେ । ଏବଂ ସ୍ୱପ୍ନାଦେଶ ରେ ତାଙ୍କୁ ସୂଚନା ମିଳିଥିଲା ମୁଁ ମହାନଦୀ ର ବକ୍ଷରେ ଅବସ୍ଥାପନ ଅଛି ମୋତେ ଏଠାରୁ ଭଙ୍ଗାର କରିନେଇ ମୋତେ ଗ୍ରାମରେ ପୂଜିତ କର । ଏହାକୁ ରେହିତ ଦଳେଇ ସକାଳୁ ସକାଳୁ ଏହି କଥା ସମସ୍ତଙ୍କୁ କହିଥିଲେ । କିନ୍ତୁ ଏହି କଥା କୁ କେହି ବିଶ୍ୱାସ ନ କରି ହସରେ ଉଡ଼ାଇ ଦେଇଥିଲେ । କିନ୍ତୁ ବାରମ୍ବାର କହିବା ଫଳରେ କିଛି ଲୋକ କହିଥିଲେ ହଉ ଚାଲ ପ୍ରଥମେ ଦେଖି ଆସିବା । ଏହି ମୁତାବକ ଗ୍ରାମର କିଛି

ଯୁବକ ଙ୍କୁ ନେଇ ସେ ସ୍ୱପ୍ନାଦେଶ ମୁତାବକ ସେହି ମହାନଦୀ ର ବକ୍ଷକୁ ଯାଇଥିଲେ ଏବଂ ସେଠି ଦେଖିବାକୁ ପାଇଥିଲେ ବାଲି ଭର ହୋଇ ମୂର୍ତ୍ତିଟି ପଡ଼ିରହିଛି ଅଧା ଦେଖା ଯାଉଥିଲା । ଏହା ଦେଖି ସାରି ସମସ୍ତେ ଘର ବାହୁଡ଼ା ହୋଇଥିଲେ । ତାର ପରବର୍ତ୍ତୀ ଦିନ ଥାଏ ରକ୍ଷା ବନ୍ଧନ (ବଳଭଦ୍ର ଙ୍କ ଜନ୍ମ ଦିନ) ସେହି ଦିନ ନଦିଆ କୀର୍ତ୍ତନ କରି କିଛି ଲୋକଙ୍କୁ ନେଇ ମହାପ୍ରଭୁ ଙ୍କ ପାଷାଣ ପ୍ରତିମା କୁ ଉଦ୍ଧାର କରିଥିଲେ । ଏବଂ ଏହାକୁ ଆଣି ସେହି ସାହିର କୋଠ ଘରେ ପ୍ରଭୁଙ୍କୁ ପୂଜାର୍ଚ୍ଚନା କରିଥିଲେ । କାଳକ୍ରମେ କିଛି ଦିନ ବିତିଗଲା ପରେ ସେହି ଗୃହରେ ମହାପ୍ରଭୁଙ୍କର କାଷ୍ଠ ମୂର୍ତ୍ତି ନିର୍ମିତ ହୋଇଥିଲା । ଏହାକୁ ଗ୍ରାମ ଲୋକଙ୍କ ଦ୍ୱା ନିର୍ମାଣ କାର୍ଯ୍ୟ କରାଇଥିଲେ, କଷ୍ଟିଲେ ଗ୍ରାମର ରାଜ୍ୟପାଳ ପୁରୁଷ ତପ୍ରାପ୍ତ କାଷ୍ଠ ମୂର୍ତ୍ତି କାରିଗର ହରିହର ନାୟକ । ଏହାକୁ ନିର୍ମାଣ କରିଥିଲେ ଲିମ୍ବ ଦାରୁରେ । ବିଧିବିଧାନ ଅନୁସାରେ ମନ୍ଦିର କୁ ପ୍ରତିଷ୍ଠା କରାଇ ପୁରି ରୁ ଆସିଥିବା ବ୍ରାହ୍ମଣ ଙ୍କ ଦ୍ୱାର ଏହି ଦାରୁ ବିଗ୍ରହ ସ୍ଥାପନ କରାଯାଇଥିଲା ଏବଂ ପ୍ରଥମେ ରାଜ ଘରେ ପ୍ରଭୁ ପୂଜା ପାଇଲେ । ରେହିତ ଦଳେଇ ଙ୍କ ସୁ ପୁତ୍ର ପପୁ ଦଳେଇ କହିବା ମୁତାବକ ପ୍ରତି ବର୍ଷ ଜାନୁଆରୀ ୧୭ ତାରିଖରେ ମହାପ୍ରଭୁ ଙ୍କ ଜନ୍ମ ବାର୍ଷିକ ପାଳନ କରାଯାଉଛି । କାଳକ୍ରମେ ଏବେ ଏହି ମନ୍ଦିର ପକା ଘର ହୋଇ ମହା ପ୍ରଭୁ ପୂଜା ପାଉଛନ୍ତି । ମହା ପ୍ରଭୁଙ୍କ ରୀତିନୀତି ପରିରାଜନା କଥା ମନ୍ଦିର ପରିରାଜନା କମିଟି ସଭାପତି ବୁଝା ସୂଜା ବହନ କରିବା ସହିତ ଗ୍ରାମ ସାହି ଭଲ ମଧ୍ୟ ବହନ କରୁଛନ୍ତି ।

ମନ୍ଦିର ରୀତିନୀତି - ଏହି ବାଲିଖରୀ ଜଗନ୍ନାଥ ମନ୍ଦିର ରେ ପ୍ରତି ଦିନ ନୈଷ୍ଠିକ ବ୍ରାହ୍ମଣ ଙ୍କ ଦ୍ୱାର ସକାଳ ଧୂପ, ମଧ୍ୟାହ୍ନ ଧୂପ, ସନ୍ଧ୍ୟା ଆଳତି, ସନ୍ଧ୍ୟା ଧୂପ, ରାତ୍ର ଧୂପ ଲାଗି ହୁଏ । ସକାଳୁ ବାଳ ଭୋଗ, ଦି ପ୍ରହର ରେ ସୁଙ୍କୁଡ଼ି ଭୋଗ ଲାଗିହୁଏ । ରାତ୍ର ରେ ମହା ପ୍ରଭୁଙ୍କୁ ଖଣ୍ଡୁଆ ପାନ ଲାଗିହୁଏ । ରାତ୍ର ଭୋଗ ମଧ୍ୟ ଲାଗିହୁଏ । ବଲ୍ଲଭ ଭୋଗ ମଧ୍ୟ ମହା ପ୍ରଭୁଙ୍କ ଠି ଲାଗିହୁଏ । ଅନ୍ୟ ପର୍ବ ପର୍ବାଣୀ ରେ ଗ୍ରାମ ବାସୀ ଏବଂ ମନ୍ଦିର ତରଫରୁ ବିଭିନ୍ନ ପିଠା ଯେମିତିକ, ଚତା ଲାଗି ଅମାବାସ୍ୟା ରେ ମହାପ୍ରଭୁଙ୍କୁ ଚତଉ ପିଠା ଲାଗିହୁଏ । ଭକ୍ତ ମାନେ ମଧ୍ୟ ଆଣି ଲାଗାନ୍ତି ।

ପର୍ବ ପର୍ବାଣୀ - ମହା ପ୍ରଭୁଙ୍କ ଦେବ ସ୍ନାନ ପୂର୍ଣ୍ଣିମା, ଗୁଣ୍ଡିଚା ଯାତ୍ରା, ବାହୁଡ଼ା ଯାତ୍ରା, ତତ୍ ସହିତ ଜାନୁଆରୀ ୧୭ ତାରିଖ ପ୍ରତି ବର୍ଷ ମହାପ୍ରଭୁ ଙ୍କ ଜନ୍ମ ବାର୍ଷିକ ପାଳନ ଅବସର ରେ

ପ୍ରବଳ ଜନ ସମାଗମ ହୁଏ, ଭକ୍ତ ମାନଙ୍କ ପାଇଁ ପ୍ରସାଦ ସେବନ କର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ କରାଯାଏ । ଏହା ସହିତ ସଙ୍ଗୀତର ରାସ ରେ ଦୁଇ ଦିନ ଦିନ ପାଇଁ ପରିବେଷଣ ହୁଏ । କାର୍ତ୍ତିକ ମାସରେ ହରିଶିଆଳୀ ମାନେ ମଧ୍ୟ ପୂଜାର୍ଚ୍ଚନା କରନ୍ତି ।

ଅସୁବିଧା - ଏହି ମନ୍ଦିର କୁ ପ୍ରବଳ ଲୋକ ଦର୍ଶନ କରିବାକୁ ଆସୁଥିଲେ ମଧ୍ୟ ଆଜି ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଏହା ଦେବତ୍ର ବିଭୀଷଣ ହାତକୁ ଯାଇନାହିଁ । ଯେଉଁଥି ପାଇଁ ଏହି ମନ୍ଦିର ର କୌଣସି ଉନ୍ନତି କାର୍ଯ୍ୟ ହୋଇ ପାରୁନାହିଁ । ଯଦିଓ ମହାପ୍ରଭୁ ଙ୍କ ନିତିଦିନ ଭୋଗ ପାଇଁ କିଛି ଲୋକ ନିଜ ହାତରୁ ସାମୁହିକ ଭାବେ ଦାନ କାର୍ଯ୍ୟରେ ସମ୍ମାନ ଦେଉଛନ୍ତି । ବିଶେଷ କରି ଯୋଗିନାଥ ନାୟକ ଏହି ଭାର ତାଙ୍କର ଉପରେ ନ୍ୟସ୍ତ କରିଛନ୍ତି । ବହୁ ବିଳମ୍ବରେ ହେଲେ ମଧ୍ୟ ମହାପ୍ରଭୁ ଙ୍କ ର ପକା ଘର ହୋଇଛି କିନ୍ତୁ ମନ୍ଦିର ପାଇଁ ଏହା ଉପଯୁକ୍ତ ସ୍ଥାନ ନୁହେଁ । ସେଥିପାଇଁ ଜନ ସାଧାରଣ ଙ୍କ ତରଫରୁ ଏତିକି ଅନୁରୋଧ ଅଛି ପ୍ରଶାସନ ପକ୍ଷରେ ଏହାର ସୁ ବନ୍ଦୋବସ୍ତ କରାଇ ଏହାର ଉନ୍ନତି କାର୍ଯ୍ୟ ଦେବତ୍ର ବିଭୀଷଣ ଏହାକୁ ନିଜ ହାତକୁ ନେଉ । ବହୁତ ବାର ଏହା ପ୍ରଶାସନ କୁ ଜଣାଇବା ସ୍ୱତେ କୌଣସି ସୁଫଳ ମିଳୁନ । ଏପଟେ ଯେଉଁଠାରେ ମନ୍ଦିର ହୋଇଛି ସେହି ଜାଗା ଠି ରେ ପୂର୍ବରୁ ସାହି ପିଲଙ୍କ ନିମନ୍ତେ କୁବ୍ ଗୃହ ଥିଲା ଯାହା ଏବେ ପିଲ ସେଥିରୁ ବଞ୍ଚିତ ହୋଇ ରହିଛନ୍ତି । ଏଥି ପ୍ରତି ମଧ୍ୟ ଆଲୋଚନା ପାତ କରାଯାଇଛି । କିନ୍ତୁ ଅସଫଳ ହୋଇ ରହିଛନ୍ତି ଜନତା । ତେଣୁ ଭଲଭୟ ଦୁଇଟି ଅସୁବିଧା ଦୂର ହେଲେ ନିଶ୍ଚିତ ମନ୍ଦିର ସହିତ ଗ୍ରାମର ଉନ୍ନତି ହୋଇ ପାରିବ ।

ମୁଖ୍ୟ ସମସ୍ୟା - ଆଗରୁ ସ୍ଥାନୀୟ ଲୋକଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଏଠାରେ ବିଶାଳ ରଥ ନିର୍ମାଣ ହୋଇ ରଥ ଯାତ୍ରା ମହା ପ୍ରଭୁଙ୍କ ଆୟୋଜନ କରାଯାଉଥିଲା । କିନ୍ତୁ ଏବେ ଅର୍ଥ ଅଭାବ ଯୋଗୁ ଏତେ ବଡ଼ ରଥ ନିର୍ମାଣ କରିବା ସମ୍ଭବ ପର ହୋଇ ପାରୁନାହିଁ । ସେଥିପାଇଁ ପିଲଙ୍କ ଦ୍ୱା ଛୋଟ ରଥ କରି ଏହି କାର୍ଯ୍ୟ ଚାଲୁ ଅଛି । ସେଥି ପାଇଁ ନିକଟସ୍ଥ ତହସିଲଦାର ମହୋଦୟଙ୍କୁ ମୋର ଓ ଗ୍ରାମ ବାସୀଙ୍କ ତରଫରୁ ନିବେଦନ ରହିବ ଏହାକୁ ଦୃଷ୍ଟି ଗୋଚର କରି ଏହାକୁ ଦେବତ୍ର ବିଭୀଷଣ ରେ ସମ୍ମୁକ୍ତ କରନ୍ତୁ । ଯାହା ଫଳରେ ରଥ ଯାତ୍ରା ପାଇଁ ମଧ୍ୟ କିଛି ଅର୍ଥ ସହାୟତା ମିଳି ପାରିବ ।

ଗମନା ଗମନ - ଏହା ଭୁବନେଶ୍ୱର ଠାରୁ ୧୫୦ କମି ହେବ ଏବଂ କଟକ ଠାରୁ ୧୦୦ କମି ହେବ । ରାଜ୍ୟପଥ ୬୫ ଦେଇ ଖୁଣ୍ଟୁଣୀ ଠାରୁ ଆଠଗଡ଼ ରାସ୍ତାରେ ଆସିଲେ ନରସିଂହପୁର ବ୍ଲକ ର ପ୍ରଥମ ଗ୍ରାମ ରୂପେ ଆମ ଗାଁ ପଢ଼ିବ ଏବଂ ହାଟ ଛକ ଠାରୁ ପଲେଇ ତୋଟା ସାହି ଦେଇ ୫୦୦ ମିଟର ଗଲେ ମହାପ୍ରଭୁଙ୍କ ମନ୍ଦିର ଦର୍ଶନ କରି ପାରିବ ।

ଶୁଭ ଦୃଷ୍ଟି - ସେ ଯାହା ବି ହେଉ ଏତେ ବାଧା ବିଘ୍ନ ରେ ମଧ୍ୟ ମହାପ୍ରଭୁ ବାଲିଝରୀ ଗ୍ରାମରେ ବିରାଜିତ ଅଛନ୍ତି ସମସ୍ତେ ଶୁଣି ସେଥିପାଇଁ ଗ୍ରାମବାସୀ ।

ଶେଷରେ ମହାପ୍ରଭୁଙ୍କ ନକଟରେ ପ୍ରାର୍ଥନା କରୁଛି ଜଗତର ମଙ୍ଗଳ ହେଉ, ପ୍ରାକୃତିକ ବିପର୍ଯ୍ୟୟ ରୁ ସଦା ସର୍ବଦା ଓଡ଼ିଶା ବାସୀଙ୍କ ଏବଂ ଭାରତ ବର୍ଷକୁ ରକ୍ଷା କରୁଥାଅ । ଏବଂ ଆମ ନରସିଂହପୁର ଆରାଟ ମାଟିକୁ ଏବଂ ଆମ, ବାଲିଝରୀ, ଶ୍ୟାମସୁନ୍ଦର ଅଧିବାସୀ ଙ୍କୁ ସୁଦ୍ରୁପ ଦୃଷ୍ଟିରେ ରୁହିଁଥାଅ । ତୁମରି ଆଶିଷ କୁସୁମିତ ହୋଇ ଦୁନିଆର ସମସ୍ତଙ୍କ ଉପରେ ଝଡ଼ିପଡ଼ୁ ।

.....(ଜୟ ଜଗନ୍ନାଥ).....

ବାଲିଝରୀ, ନରସିଂହପୁର, କଟକ

ଅଭୁଲ ସ୍ମୃତି

ରୀମା ମୋହେର

ଶ୍ରୀବଣ ତ ନଥିଲ ସେଦିନ
ହେଲେ ଝରି ପଡୁଥିଲ ବର୍ଷା,
ବର୍ଷାରେ ଭିଜି ଭିଜି ଚାଲୁଥିଲି ମୁଁ
ମୋର ପଥେ ଏକା ଏକା ।

ଅଗୁନକ ଆସି ଛତା ଟିଏ ଧରି
ନେଲ ମତେ ତୁମ ସାଥେ,
ଜାଣି ତ ନଥିଲି ତୁମକୁ ସେଦିନ
ହେଲେ ଚହ୍ନା ଚହ୍ନା ଲାଗିଲ ସତେ ।

ତୁମେ ତ ଚାଲିଗଲ ତୁମ ପଥେ
ହେଲେ ହୃଦୟକୁ ମୋର ନେଇଗଲ ତୁମ ସାଥେ,
ହୃଦୟ ବିନା ବଞ୍ଚିବି କେମିତି
ଫେରି ଆସ ହେ ପ୍ରିୟ ସେଇ ଅଭୁଲ ପଥେ ।

ମନେ ତ ପଡୁଛି ଭାରି
ଆସନ୍ତକ ପୁଣି ସେ ରାସ୍ତା ରେ ଫେରି,
ଅପେକ୍ଷା କରେ ମୁଁ ନତି
ପୁଣି ଆସନ୍ତା କ ଫେରି ସେଇ ବର୍ଷାର ଅଭୁଲ ସ୍ମୃତି ।

ଓଡ଼ିଆ ସମ୍ମାନ, ତୃତୀୟ ବର୍ଷ
ବିଜେପୁର ଡିଗ୍ରୀ କଲେଜ ବିଜେପୁର

କରୋନା ଭଗବତ-୮

ବ୍ୟଙ୍ଗ କବିତା

ଶମ୍ଭୁନାଥ ଦାସ

ଏ ସୃଷ୍ଟି ବ୍ରହ୍ମାଣ୍ଡ ସୃଜନ ।
ବ୍ରହ୍ମାଣ୍ଡ ମଧ୍ୟେ ଏହି ବିଶ୍ୱ ।
କୋଟିରୁ ଅଧିକ ଯେ ପ୍ରାଣୀ ।
ତିନ ଭାଗ ଯେ ଜଳଗୁଣି ।
ମାନବ ଅଟେ ଶ୍ରେଷ୍ଠ ଜୀବ ।
ଚତୁ ହରଷ ର ମାଧ୍ୟମ ।
ଜାଣ ଓଡ଼ିଆ ଭଗବତ ।
କରିଛି ଯିଏ ଆସ୍ୱାଦନ ।
ଯୋଗ ହୋଇଲେ ବ୍ୟଙ୍ଗ-ରସ ।
ମିଶିଲେ ଅବିଶ୍ୱାସ ବିଷ ।
ଏମନ୍ତ କରୋନାର ବିଷ ।
ଦୁଇ ଶତାଧିକ ଯେ ଦେଶ ।
ଲକ୍ଷ ଲକ୍ଷ ଲୋକ ମରଣ ।
କ୍ରୋଧିତହେଲେ ଦେଶ-ପତି ।
ଏ କବି ଜାଣିଛି ଦୁଇଟି ।
ନ ହେଉ କେବେ ଯେ ତୃତୀୟ ।
ହେ ବ୍ରହ୍ମା ବିଷ୍ଣୁ ମହେଶ୍ୱର ।
ପୂଜା-ଅର୍ଚ୍ଚ୍ୟରେ ସମାବେଶ ।

ଯେ ସୃଷ୍ଟି କର୍ତ୍ତାଙ୍କ ବିଧାନ ॥
ପୃଥିବୀ ସୁନ୍ଦର ସରସ ॥
ଧରିଛି ଏହି ତ ଧରଣୀ ॥
ଏକ ଭାଗେ ସ୍ଥଳ ହରଷୀ ॥
ସକଳ କରେ ଅନୁଭବ ॥
ତାହା ହିଁ ସାହିତ୍ୟର ରମ୍ୟ ॥
ଭାଷା-ସାହିତ୍ୟ ପଞ୍ଚାମୃତ ॥
ବଳଛି ମନ ଘନ ଘନ ॥
ପାଲଟିଯାଏ ସେ ପୀୟୂଷ ॥
ଅଧ୍ୟାତ୍ମ୍ୟ ଜଗତର ରୋଷ ॥
କୁହୁଡ଼ି କରେ ପରିବେଶ ॥
ଆକ୍ରାନ୍ତ କରୋନାର ବିଷ ॥
ସଭିଙ୍କ ଚକ୍ରାର କାରଣ ॥
ଯୁଦ୍ଧର ଆଶଙ୍କା ନହାତି ॥
ବିଶ୍ୱ-ଯୁଦ୍ଧର କ୍ଷୟ-କ୍ଷତି ॥
ବିଶ୍ୱଯୁଦ୍ଧରେ ଯେଶୁଭୟ ॥
ଓହ୍ଲାଇ ଆସ ମର୍ତ୍ତ୍ୟପୁର ॥
ସେବକ ଶମ୍ଭୁନାଥ ଦାସ ॥

ମୁଖ୍ୟ ସଂପାଦକ: "ଅଭିଯାନ"

୧୭୫-ଏ/୧, ବିଶ୍ୱଲକ୍ଷ୍ମୀ ତାଲୁ ବ୍ଲୋକ, କୋଲକତା

ମରୀଚକା

ବିଶ୍ଵ ରଞ୍ଜନ ମହାନ୍ତି

ନାରୁଥାଏ ମୃତ୍ୟୁ ମରୀଚକା,
ଜୀବନର ନର୍ଜନ ପ୍ରାନ୍ତରେ
ବାଟ ଭଙ୍ଗି ଯାଏ ନାହିଁ ପାନ୍ଥ,
ଦେଖୁଥାଏ ପାଖେ କେବେ ଦୂରେ
ଧୋଇଦେଇ ମୃଗଦୃଷ୍ଟା ଜଳେ,
କରିଦିଏ ଆବରଣ ଶୂନ୍ୟ ।
କେବେ ଅବା ପୋଛିଦିଏ ଅଙ୍ଗ,
ଭିଡି ନେଇ ଅମୂଲ୍ୟ ବସନ ।
କାହା ପାଇଁ ଖରତର ନାଚେ
ସୁଗଭୀର ଶୀତଳ ଜଳରେ ।
ଝୁଲି ଝୁଲି ଖେଳେ କେବେ ଦୋଳ,
ବସନ୍ତର ସବୁଜ ଡାଳରେ
ଜଳ ଜଳ ସ୍ଵଚ୍ଛ ମରୀଚକା ।
ଢେଉ ଖେଳେ ବୋତଲ ଭିତରେ,
ଯଉତୁକ ବିଷଧର ବିଷ ।
ଅନନ୍ତର ସହସ୍ର ଫଣାରେ
ସବୁପରେ ଅଦୃଶ୍ୟ ନୟତି,
ଜଗିଥାଏ ସମୟ ନିର୍ଦ୍ଦଶ,
ମରୀଚକା ସମନ୍ୱୟେ ରତ,
ଅନ୍ଧକାରେ ଖେଳାଇ ଅଦୃଷ୍ଟ ।.....

କୁଳସାହି, ଅଲଗା ହାଟ
ଜଗତସିଂହପୁର

ସନ୍ଧ୍ୟା

ସରେଜ କୁମାର ସାହୁ

ପକ୍ଷୀ ଫେରିଲେଣି ନୀତକୁ ସରବେ
ଅସ୍ତ୍ରଗାମୀ ସୂର୍ଯ୍ୟ ଦେଖୁ
କମନୀୟ ତାର କ ଅପୂର୍ବ ଶୋଭା
ଆଖି ଯାଏ ସତେ ଲଖି ।
ଗାଈଆଳ ଫେରେ ଗୋଧୂଳ ସଞ୍ଜରେ
କଅଁଳା ବାଛୁରୀ ଧରି
ଗାଁ କୁନପିଲ ଫେରନ୍ତି ସଙ୍ଗତେ
ଖେଳକୁଦ ଶେଷ କରି ।
ଚଷାପୁଅ ଫେରେ ନଜ କୁଟୀରକୁ
କ୍ଳାନ୍ତି ଉପଶମ ପାଇଁ
ବିଦ୍ୟା ଅଧ୍ୟୟନ କରନ୍ତି ପିଲଏ
ଗୁରୁଜନ ପାଦ ଛୁଇଁ ।
ଗାଁ କୋଠରେ ଶୁଭେ ସଂକୀର୍ତ୍ତନ
ହରିବୋଲ କରତାଳ
ଅଜାଆଇ ବସି ଦାଣ୍ଡଦୁଆରରେ
ଜପ କରୁଥାନ୍ତି ମାଳ ।

ଘଣ୍ଟ ଶଙ୍ଖ ବାଜେ ଗାଁ ମନ୍ଦିରରେ
ପଢ଼ାହୁଏ ଭାଗବତ
ଚଉରମୂଳରେ ଘିଅଦୀପ ଜାଳ
ପଢ଼ୁ ମାଗେ ଭବିଷ୍ୟତ ।

ଆଠଗଡ଼, କଟକ

ଭରଷା

ଝରଣା ବାରିକ

ସେଦିନ କଛି ବି ନଥିଲା ସମସ୍ତେ ଭାରି ମନ ଦୁଃଖକରିଥାନ୍ତି । ଡାକ୍ତର କହିଲେ ଅପରେସନ ନକଲେ ହେଲ ପାରିବନ । ମାଆ ତ ବଞ୍ଚି ଯିବ ପିଲା ଟାକୁ ବଞ୍ଚେଇ ପାରିବୁନ । ଅପରେସନ ନାଁ ଶୁଣି ଦେହ ହାତ ଧରିଲଣି ପୂଜା ର । ସାଙ୍ଗେ ସାଙ୍ଗେ କହିଲୁ ନାଁ ନାଁ ମୋ ପିଲା ଠିକ ଅଛି ତାର କଛି ବି ହେଇନ କ ମୁଁ ହେବାକୁ ଦେବିନ । ବେଡ୍ ଉପରୁ ଉଠି ଆସି ସିପୁ କୁ କହିଲୁ ଚାଲୁ ଆମେ ଏଠୁ ପଳେଇବା । ମାନେ ମୋ ପିଲାକୁ ମାରିଦେବେ । ସିପୁ ପୂଜା ମୁହଁ କୁ ଚାହିଁ ଲୁ ଆଖି ଛଳଛଳ କରି ।

ପାଖରେ ଏତେ ଟଙ୍କା ବି ନାହିଁ । ଅପରେସନ ହେଲେ ଅତି କମ୍ ରେ ଡିରିଶ ହଜାର ଟଙ୍କା ଖର୍ଚ୍ଚ ହେବ । ଜମି ବାଡ଼ି ଯାହା ଅଛି ବିକଲେ କି ବନ୍ଧକ ରଖୁ ଆଣିହେବ ହେଲେ ଏତେ ଶୀଘ୍ର ଟଙ୍କା ଦେବ କିଏ ? ଯଦି ମୋ ପୂଜା ର କଛି ହେଇଯାଏ । ନାଁ ନାଁ ସେମିତି କଛି ହବନ:!!!

ଡାକ୍ତର କହୁଛନ୍ତି ଜଳୀୟ ଅଂଶ ସବୁ ସରିଗଲାଣି । ପିଲାଟି ପୁରୁ ଶୁଖିଲା ରେ ଅଛି ନର୍ମାଲ ଡେଲିଭରି କେବେବି ସମ୍ଭବ ନୁହେଁ । ନରିହ ଚାହାଣି ରେ ସିପୁ ଚାହିଁଲୁ ପୂଜା କୁ । ପୂଜା ସିପୁ କୁ ଠାରି ଦେଇ ଘରକୁ ନେଇ ଯିବା ପାଇଁ କହିଲୁ । ଡାକ୍ତର ମାନେ ବହୁତ କରି କହୁଥାନ୍ତି ଅପରେସନ କରି ଦିଅ ମାଆ ଓ ପିଲା ଉଭୟଙ୍କ ପାଇଁ ଭଲ । ପୂଜା କହୁ ଯମା ରାଜି ନ ଥାଏ । ତାର ପୁରୁ ବିଶ୍ୱାସ ତା ପିଲା ସୁସ୍ଥ ଆଉ ସୁରକ୍ଷିତ ଅଛି । ସାହାସ ର ସହିତ ସିପୁ କୁ ବୁଝାଏ । ମତେ ଘରକୁ ନେଇଗଲୁ ମୋ ଉପରେ ବିଶ୍ୱାସ ରଖ ଆମ ପିଲାର କି ମୋର କଛି ବି ହେବନ ।

ତା କଥା ମାନ ଘରକୁ ନେଇ ଆସେ ସିପୁ । ଆରମ୍ଭ ରେ ଘରେ ରେଷ୍ଟ ନଏ ପୂଜା ।
 ଓ,ଆର,ଏସ,ପାଣି ଗୁ କୋଜ ପାଣି ସଫିସେଷ୍ଟ ପିଏ । ବାମ ପଟ ମାଡ଼ି ଗୋଡ଼ତଳେ ମୁଣ୍ଡରେ
 ତକଆ ଦେଇ ବେତ ରେଷ୍ଟ ନଏ ପୂଜା । ସିପୁ କୁ ସିନା ବୁଝେଇ ଦେଲୁ କନ୍ତୁ ନଜକୁ ଯମା
 ବି ବୁଝେଇ ପାରୁ ନ ଥାଏ । କେହି ନ ଥିଲୁ ବେଳେ ବହୁତ କାନ୍ଦେ । କଣ କରିବ ସିଏ ।
 ସତରେ କ'ଣ ତା କଥା ସତହେବ ।

ୟା ଭିତରେ ଦୁଇଦିନ ବିତି ସାରିଥାଏ...! ପ୍ରସବ ଯନ୍ତ୍ରଣା ର କୌଣସି ଲକ୍ଷଣ ଏ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ
 ଜଣା ପଡୁନଥାଏ । ବାର ଲୋକ ବାର କଥା କହୁଥାନ୍ତି । କେହି କେହି ପୂଜା କୁ ଦେଖିବାକୁ
 ବି ଆସନ୍ତି । ଭାରି ଦୁଃଖ କରନ୍ତି କଥା ଛଳରେ କହନ୍ତି କେତେ କେତେ ଲୋକ ଅପରେସନ
 ହେଇ ପିଲୁ ଜନ୍ମ କରୁଛନ୍ତି । ଆଉ ଏଥିପାଇଁ କି ଡର । ଡାକ୍ତର ଜ୍ଞ କଥା ନମାନ ଘରକୁ
 କାହିଁକି ଆଣୁଥିଲୁ... । ଏସବୁ କଥା ପୂଜାକୁ ଭାରି ଦୁଃଖ ଦିଏ । କନ୍ତୁ କିଛି କହିପାରେ
 ନାହିଁ । ଖାଲି ଠାକୁର ଜ୍ଞୁ ଡାକୁ ଥାଏ, ହେ ପ୍ରଭୁ ମତେ ଏ ବିପଦରୁ ଉଦ୍ଧାର କରି ଦିଅ ।

ସେଦିନ ଥାଏ ଗୁରୁ ବାର ରାତି ଆଠଟା ତରଙ୍ଗ ଚ୍ୟାନେଲ ରେ ବଧୂ ସିରିଏଲ ଦେଉଥାଏ ।
 ସାଇବାବାଙ୍କୁ ପୂଜା କରୁଥାଏ ସିରିୟଲ ର ପ୍ରଧାନ ଭୂମିକା ରେ ଥିବା ନାୟିକା । ଏ ସବୁ
 ବେତରେ ଶୋଇ ଶୋଇ ଦେଖୁଥିଲୁ ପୂଜା । ମନେ ମନେ କହିଲୁ ହେ ସାଇବାବା ଯଦି
 ସତରେ ଦୁଃଖୀ ର ଦୁଃଖ ବୁଝି ପାରୁଥାଅ ତେବେ ମତେ ଏ ବିପଦରୁ ଉଦ୍ଧାର କର ।
 ବିଶ୍ୱାସ ନ ହେଲେ ବି ସତ ଠିକ ରାତି ସାଢ଼େ ନଅଟା ବେଳକୁ ପ୍ରସବ ବେଦନା ଆରମ୍ଭ
 ହୋଇଥିଲା । ରାତି ଯାକ ପ୍ରସବ ଯନ୍ତ୍ରଣା ରେ ଛଟପଟ ହେଉଥାଏ ପୂଜା । ମେଡିକାଲ
 ଯିବାକୁ ଏବେବି ରାଜି ହେଉ ନଥାଏ । ଯେତେବେଳେ ମୁଁ କହିବି ସେତେବେଳେ ମତେ ନେବ
 ବୋଲି ସିପୁ କୁ କହୁଥାଏ ପୂଜା ।

ରାତି ପାହି ସକାଳ ହେଲା ! ମେଡିକାଲ ଗଲୁ ବେଳକୁ ସାଢ଼େ ଛଅଟା ! ଯିବାର କିଛି
 ସମୟପରେ ନର୍ମାଲ ରେ ପିଲୁ ଚିଏ ଜନ୍ମ ହେଲା । ଯେଉଁ ଡାକ୍ତର ମାନେ ଫେରେଇ
 ଦେଇଥିଲେ ସେମାନେ ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟ ହେଇ ଯାଇଥିଲେ । ଏହା କେମିତି ସମ୍ଭବ । ନଜର ଧର୍ଯ୍ୟ
 ଓ ଭଗବାନ ଜ୍ଞ ଅପାର କରୁଣା ଯୋଗୁଁ ଏ ସବୁ ବୋଲି କହିଲୁ ପୂଜା । ପୂଜା ମୁଣ୍ଡ ପାଖରେ

ବସି ପୂଜା ମୁଣ୍ଡ କୁ ଆଉଁସି ଦେଉଥାଏ ସିପୁ । ମନେ ମନେ ଧନ୍ୟବାଦ ଦେଉଥିଲୁ
ସାଇନାଥ ଜ୍ଞୁ । ଏମିତି ସ୍ତ୍ରୀ ଟିଏ ପାଇ ନଜକୁ ଧନ୍ୟ ମନେ କରୁଥିଲୁ ସିପୁ... ॥

ସମଲ, ତାଳଚେର, ଅନୁଗୋଳ

ବେଦାନ୍ତୀ ଇ-ପତ୍ରିକା ପ୍ରତ୍ୟେକ ମାସ ୧ ତାରିଖରେ ପ୍ରକାଶିତ କରାଯାଉଛି ।
ଲେଖକ/ଲେଖିକା ମାନେ ସେମାନଙ୍କର ଲେଖା ଓଡ଼ିଆରେ ଟାଇପ୍ କରି କମ୍ପ୍ୟୁ
ଭଲଭବରେ ହାତରେ ଲେଖି ଲେଖାର ସ୍ଥାନ କପି ଏବଂ ସପ୍ଟକପି ଆମ ପାଖକୁ
ଇମେଲ୍ ରେ vedantimagazine@gmail.com ରେ ପଠାନ୍ତୁ | ପାଠକ ପାଠିକାମାନଙ୍କୁ
ଅନୁରୋଧ ଯେ ପତ୍ରିକାଟି ନଜେ ପଢ଼ନ୍ତୁ ଏବଂ ଆପଣଙ୍କ ପରିବାର,
ବନ୍ଧୁବାନ୍ଧବମାନଙ୍କୁ ପଢ଼ିବା ପାଇଁ ଅନୁରୋଧ କରନ୍ତୁ ଆଉ ଓଡ଼ିଆ ଭାଷାର ପ୍ରସାର
ପାଇଁ ଆପଣମାନଙ୍କର ବହୁମୂଲ୍ୟ ସହଯୋଗ ଦିଅନ୍ତୁ ।

ରତ୍ନ ରାଜ ବସନ୍ତ

ସୁଲେଚନା ବେହେରା

ନବ ପଲ୍ଲବ ରେ ମଣ୍ଡିତ ବନ,
ଆମ୍ବ ବୃକ୍ଷେ ଦେଖ ବକୁଳ ପୁଷ୍ପ,
ତଟାକେ ସରୋଜ ଦିଶେ ଉଜ୍ଜ୍ୱଳ,
ସରୋବରେ ଦେଖ କାମିନୀ ଦଳ,
ସର୍ବେ ହୋଇ ମାଳ ମାଳ,
ଭୃଙ୍ଗ ଅରବିନ୍ଦ ଚର୍ଚ୍ଚୁ ପାଶ୍ୱେ ଦେଖ
ଭ୍ରମନ୍ତୀ ଦଳକୁ ଦଳ ।

ମଳୟ ଶିଖରି ଶିରି ଶ୍ରେରାଘ,
ମନ୍ଦ ମନ୍ଦ ହୋଇ ସମୀର ବହି,
ପୁଷ୍ପ ରେଣୁ ଆଶି ଶ୍ରେରା ଚଇତି,
ହରି ନଏ ପୁଷ୍ପ ସୁଗନ୍ଧ ନତି,
ପଞ୍ଚମ ସ୍ୱର ରେ ପୀକ,
ଉଚ୍ଚେ ରାବ ଦିଏ ରତ୍ନ ରାଜଙ୍କର
ଆଗମନେ ସର୍ବେ ଦେଖ ।

ଉପକୂଳକନ ସମ୍ଭାର ରଖି,
ପ୍ରକୃତି ରାଣୀ ଯେ ସର୍ବ ପରଖି,
ରତ୍ନ ରାଜଙ୍କର ଆଗମନରେ,
ନମସ୍କାର କରେ ପତ୍ର ଛଳରେ,
ସୁଲଳିତ ସର୍ବେ ଜାଣି,

ଭଟ ହୋଇ କୁମ୍ଭାରୁଆ ଯେ କହଇ
ଯଥା କୀର୍ତ୍ତି ର ବର୍ଣ୍ଣନ ।

ଗ୍ରହ ରାଜ କର୍ଣ୍ଣେ ପଡ଼ିଲୁ କଥା,
ସରଳ ପଥରେ କରି ବ୍ୟବସ୍ଥା,
ମହା ବିଷୁବ ରେ ସୂର୍ଯ୍ୟ କରଣ,
ଗୁରିଆଡ଼େ ବିଛୁରିତ ଯେ ଜାଣ,
ମନ୍ଦ ମଳୟ ପବନ,
ଦେହେ ବାଜି ତନୁ ଆନମନା ହୁଏ
ଭବରେ ଭବ ଉଚ୍ଛନ୍ନ ।

ତାର ଆଗମନେ ପ୍ରାଣେ ବିଚନ୍ଦ୍ର
ମୁଠା ମୁଠା ଫଗୁ ବିବିଧ ରଙ୍ଗେ,
ମନୋରମ ଛବି ଆଙ୍କିବ ସେ ଯେ,
ଚକତ ଇଛାର ପଲଙ୍କେ ସେଜେ,
ଅଶେଷ ଶାନ୍ତିରେ ଲେଟି,
ହୃଦୟ କନ୍ଦର ପଲ୍ଲବୀ ଉଠଇ
ଦୁଃଖ ସହ କରେ କଟି ।

ବସନ୍ତ ଆସିବ ବହେ ଦକ୍ଷିଣା,
ମୃଦୁ ମୃଦୁ ବାଆ ମନକୁ କଣା,
ସବୁଜ ପତ୍ରରେ କୁହୁକ ଥରେ,
ସକଳ ନରଣା ଯେ ଅପସରେ,
ଜଗାଇଛି ଉନ୍ମାଦନା,
ମଧୁର ଗନ୍ଧର ସୁନ୍ଦର ଛବିର
ବସନ୍ତ ଉଡ଼ାଏ ବାନା ।

ବଇଁରୁଆ, ବାଲିଅନ୍ତା, ଖୋର୍ଦ୍ଧା

କାର୍ଗିଲ ବିଜୟ ଦିବସ

ନିଲେଶ କୁମାର ଭୋଇ

ମାନେ ପଡ଼ିଯାଏ କାର୍ଗିଲ ଯୁଦ୍ଧ'ର ଭରତ ସେନା'ର ବିରତ୍ ଅଭୁଲ୍ କାହାଣୀ ।
ଅନୁପ୍ରବେଶ କାରୀ ପାକିସ୍ତାନ ସେନା ଯୁଦ୍ଧଆମନ୍ତ୍ରଣ କରିଥିଲ୍ ଲୁଚଛପି ପୁଣି ।୧।

ହିମାଳୟ'ର ସୁଭଜ ଗିରିସୂକ୍ଷ୍ମେ ଥିଲ୍ ଶତ୍ରୁ ଦେଶର ସେନା ଛାଉଣୀ ।
ଭରତ ମାଁ'ର ବୀର ଯବାନ ତୋପମାତରେ ପ୍ରମାଦ ଗଣିଲ୍ ଇସିଲ୍ମମୀ ସେନା ପୁଣି ।୨।

ଇସ୍ରାଏଲ ଦେଶ'ର ସହଯୋଗ କୁ ଭୁଲିହେବ ନାହିଁ ସେ'ଅଟେ ଆମର ବନ୍ଧୁ, ଭ୍ରାତା ଦେଶ ।
ତାଙ୍କରି ସହଯୋଗୀ ତାରେ ପାକିସ୍ତାନ ସେନା ହୋଇ ଗଲେ କେତେଯେ ବିନାଶ, ।୩।

ପାକିସ୍ତାନକୁ ସହଯୋଗ କରୁଥିଲ୍ ଇସିଲ୍ମମୀ ଇଣ୍ଡୋନେସିଆ ।
ଇସ୍ରାଏଲ ଦେଶର ବିରତ୍ ଭୟରେ ଇଣ୍ଡୋନେସିଆ ମାଗିନେଲ୍ ପ୍ରାଣ ଭିକ୍ଷା ।୪।

ଜୟରାମ ସିଙ୍ଗ'ଙ୍କ ନେତୃତ୍ୱରେ ଭରତସେନା କାର୍ଗିଲ ଯୁଦ୍ଧରେ ଜିଣିଲ୍ ।
ହିମାଳୟଶିରେ ଭରତ ମାଁ'ର ସେହି ହିରଜୀବାନା ଫରଫର ଉଡ଼ିଲ୍ ।୫।

ଏହି ପବିତ୍ର ଜନ୍ମଭୂମିର ସୁରକ୍ଷା ନେବାରେ ଆସ ମୋପ୍ରିୟ ଭଉଣୀ ଭଲ୍ ।
ବୀରତ୍ୱର ଗାଥା ଇତିହାସ ଗାନ କରେ ଏହି ମୋ ପବିତ୍ର ଭରତ ଭୂମି ।୬।

କର୍ ବିଶ୍ୱ ବିଦ୍ୟାଳୟ ଛାତ୍ର(ବିଜ୍ଞାନ ଭିଭାଗ)

ସେଇ ଅନ୍ଧାର ରାତିରେ: ଭାଗ - ୪

ବିଜୟ କୁମାର ପଣ୍ଡା

ଏହା ଏକ ଧାର୍ମିକ କାହାଣୀ,
କାହାଣୀକୁ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ବୁଝିବା ପାଇଁ ପୂର୍ବଭାଗ ପଢ଼ିବାକୁ ଅନୁରୋଧ ।

ଚତୁର୍ଥ ଭାଗ (୪)

ତୁମେ ଗଲା ପର ଦିନ କଥା ..। ମୋର ନିଃସଙ୍ଗତା ବଢ଼ି ବଢ଼ି ଯାଉଥିଲା, ଯଦିଓ ମିନୁ ମୋ ସାଥରେ ରହେ କିନ୍ତୁ ତୁମର ଅନୁପସ୍ଥିତି ମୋତେ ଅନ୍ୟ ମନସ୍କ କରିଦେଉଥିଲା । ବେଳେ ବେଳେ ମିନୁ ମୋତେ ତମ କଥା ମନେପକେଇ ଚଢ଼ଉଥିଲା । ବୋଧେ ଛ ମାସ ବ୍ୟବଧାନ ପରେ ତୁମେ ସପ୍ତାହରୁ ଅଧିକ ଦିନ ପାଇଁ ଗାଁ କୁ ଯାଇଥିଲ ।

ସେଦିନ ଆମେ ଦୁଇଜଣ କଥା ହେଲା ବେଳେ ଲିପୁନ ଆମ ପଛପଟେ ଆସି କାନ୍ଥ ପାଖେ ଲୁଚି ଲୁଚି ଆମ କଥା ସବୁ ଶୁଣୁଥିଲା । ଆମେ ଜାଣି ପାରି ତାକୁ ପ୍ରତିରୋଧ କରିବାରୁ ସେ ରାତି କି ଆମକୁ କହିଥିଲା - "ସେ ଇତିଏତ ବୁରୁ ସହ ମିଶିବା ବନ୍ଦ କରିଦେ ..ନହେଲେ କିଛି ଭଲ ହେବନି କହିଦେଉଛି "

ମୁଁ ତାକୁ ରୋକି ଠାକ କହିଦେଲି "ମୁଁ କାହା ସହ କଥା ହେବି ନହେବି ତାହା ମୋର ଇଚ୍ଛା ..ମୋ ସ୍ୱାଧୀନତା ଉପରେ ତୁମର କୌଣସି ଅଧିକାର ନାହିଁ " । ତାର ପିଲାଆମୀ ଦେଖୁ ମୋତେ ଯେତିକି ହସ ଲାଗିଥିଲା ସେତିକି କ୍ରୋଧ ବି ଆସିଥିଲା । ଦୂରରେ ତା ସାଙ୍ଗ ମାନଙ୍କ ସହ ଯାଇ କଣ ସବୁ ହୋଇ ଥିଲା କରି ସେଠାରୁ ପଳେଇଥିଲେ ।

ତା ଦୁଇଦିନ ପରେ ସେ ମୋତେ ମୋର ଏକ ନୋଟ ମାଗିଥିଲା । ମୁଁ ବହୁତ ମନାକଲି ହେଲେ କ୍ଲାସ ସରିବା ପୂର୍ବରୁ ସେ ଜେରେକ୍ସ କରି ଫେରେଇଦେବ ବୋଲି ନେଇଗଲା । ଫେରାଇଲା ବେଳେ କହିଲା "ତମେ ମୋତେ ନୋଟ ଦେଇ ସାହାଯ୍ୟ କରିଲ, ମୁଁ ତୁମ ପାଇଁ ଛୋଟ ଗିଫ୍ଟ ଟିଏ ଆଣିଛି । ନଅ.. ଦୟାକରି ମନା କରିବନି । "

ମୁଁ ଗ୍ରହଣ କରିନାହିଁ । ସେ ରାଗି ପଲେଇଲ । କହୁ ନୋଟ ଭିତରେ " I Love You" ଲେଖା କାଗଜଟିଏ ରଖି ଦେଇଥିଲ । ମୁଁ ଘରକୁ ଗଲପରେ ଦେଖିବାକୁ ପାଇଲି । ତାର ଗୁରୁଦିନ ଯାଏଁ ମୁଁ ଆଉ କଲେଜ ଆସିଲିନ । ପର ସପ୍ତାହରେ ଆସି ତିନି କୁ କମ୍ପେନ କରିଦେଲି ।

ସେଦିନ କ୍ଲାସରେ ଅନ୍ୟଦିନ ମାନଙ୍କ ଭଳି ମୁଁ ନ ଲକ୍ଷ ସମୟରେ ବାହାରିଲି ଚିଫିନ ବକ୍ସ ଧରି କମନ ରୁମ ଆଡ଼କୁ । ଅନେକ ବର୍ଷ ପରେ କାହିଁକି ପ୍ରଥମ ଥର ପାଇଁ ମୋ ମନରେ ଜୀବନ ଦର୍ଶନ ଭାବନା ଜାତ ହୋଇଉଠିଥିଲା । ଏଇ ରକ୍ତମାଂସ ଧାରୀ ମଣିଷ ଭିତର ଶ୍ରୀରା ପ୍ରଣିରରେ କେତେବେଳେ ଯେ କେମିତି ଭାବନା ଉଦ୍ରେକ ହୁଏ !! ସେଦିନ ତୁମ ଚେହେରା ଆଖି ଆଗରେ ନାଚ ଯାଉଥିଲା । ତୁମ ସହ ଥିଲ କିଛି ଅକ୍ଷୁଦ୍ରା ସମ୍ପର୍କ ଯାହା କେବଳ ଆମେ ଦୁହିଁକୁ ଜଣାଥିଲ ।

ସେଇ ଅଳ୍ପଦିନର ସମ୍ପର୍କରେ ନା ତୁମେ ମାଗିଥିଲ କିଛି ନା ମୁଁ । ସେ ସମ୍ପର୍କରେ କିଛି ନାଁ ନଥାଇ ବି ହୃଦୟକୁ ଛୁଇଁଲ ଭଳି ଅତି ଆପଣାର ଥିଲ ଭଲ ।

ଏତିକି କହି ବେହୋସ ହୋଇ ଯାଇଥିଲ ମିନୁ ।

ପକ୍ଷୀ ଭଡ଼ି ଯାଇଥିଲ ନଡ଼କୁ ।

ରାତି ଅନେକ ହୋଇ ଯାଇଥିଲା । ମିନୁର ଘର ଲୋକେ ମିନୁକୁ ଖୋଜି ଖୋଜି ଆସି ପହଞ୍ଚି ଯାଇଥିଲେ ।

(କ୍ରମଶଃ... ପଞ୍ଚମ ଭାଗରେ)

ସମ୍ପାଦକ "କନକପ୍ରଭ"
ସବଙ୍ଗ, ସିମ୍ବୁଳିଆ, ବାଲେଶ୍ଵର

ମୋ ସାଙ୍ଗ ମାମିନା(ସୁଭଦ୍ରା)

ସଙ୍ଗୀତା ମହାନ୍ତି

ମୋ ସାଙ୍ଗଟିର ନାମ ମାମିନା
ଦିନେ ନ ଦେଖିଲେ ମତେ ଭଲ ଲାଗେନା
ସେ ମୋର ସକାଳର ଆଇନା
ତା ସାଥେ କଥା ନହେଲେ ମନ ମୋର ବୁଝେନା
ତା ପରି ସାଥୁଟିଏ ପାଇଛି କେତେ କରି ସାଧନା
ତା ପାଇଁ ମୋ ମନେ କେତେ ଭବନା
ମୋର ପ୍ରଭୁଙ୍କ ପାଖେ ଏତିକି କାମନା
ଆମ ସମ୍ପର୍କରେ ଥାଉ ମଧୁର ବାସନା
ମନରେ ନାହିଁ ତାର ଛନ୍ଦ କପଟ
ସେ ଝିଅଟି ଭାରି ନିଷ୍ଠପଟ
ଝିଅଟିଏ ସେ ବାପ ମାଁଙ୍କର
ହେଲେ ବୋହୂ ହବ ସେ ଆଉ କାହାର
ବାପା ଆଉ ମା ତାକୁ କରିବେ ସାତ ପର
ସେ ତୋଳବ ଯାଇ ତା ଘର
କେତେ ଅଲିଅଳ ରେ ସେ ବଢ଼ିଥିଲା
ବାହାଘର ପରେ ତାର ସବୁ ସରିଲା
ବାପ ଘରେ ସବୁ ଖୁସି ଥାଏ ଝିଅର
ଶାଶୁ ଘର ଗଲେ ସବୁ ହେଇଯାଏ ଦୂର
ଦିନେ ହେଲେ ଘରେ ସେ କାମ କରେନାହିଁ
ଶାଶୁ ଘରେ କେମିତି ଚଳବ ସେ ଜାଣିନାହିଁ
କେମିତି ଚଳବ ମୋ ସାଙ୍ଗଟି
ଭାବି ଭାବି ଦୁଃଖ ହୁଏ ମୋ ମନଟି ॥

ତୁଳସୀପୁର, ମଠସାହି

ବିଶ୍ୱାସ

ଚୈତନ୍ୟ ବାଗ

ତିନୋଟି ଅକ୍ଷର ର ମଧୁର ମିଳନ,
ଆଜିର ଦୁନିଆ ରେ ପଡ଼େ ମଳନ ।।

ସମ୍ପର୍କ ରେ ଆଜି ଆଉ ନାହିଁ ବିଶ୍ୱାସ,
ମୁହୂର୍ତ୍ତ ରେ ଦେହ ଛାଡ଼ି ଚାଲି ଯାଏ ନିଶ୍ୱାସ ।

ବାପା କରି ଥାଏ ପୁଅ ଉପରେ ଭରଷା,
ମୋ ବୃଦ୍ଧା କାଳରେ ହବ ରେ ସାହା ।

ସୁୀ ର ବନ୍ଧନ ରେ ପୁଅ ହୋଇଥାଏ ବାନ୍ଧି,
ବାପା କୁ ଦେଇ ପାରେ ନାହିଁ ଖାଦ୍ୟ ଦୁଇ ମୁଠି ।

ମାଆ ଭଲେ ମୋ ଝିଅ ହୋଇବ ସୁନା ନାଶୁ,
ଲଜତ ମହତ କୁ ରଖିବ ସାଇତି ।
ଅଚହ୍ନା ପୁଅ କୁ ପ୍ରେମ କରି ଦିନେ
ମା କୁ ଝିଅ ଦିଏ ଠକ ।।

ପ୍ରେମିକ କରି ଥାଏ ପ୍ରେମିକା ଉପରେ
ଅନ୍ଧ ପରି ବିଶ୍ୱାସ ଦିନେ ,
ପ୍ରେମିକା ଚାଲିଯାଏ ପ୍ରେମିକା କୁ ଚାଡ଼ି
ଲୁହ ଭରି ତା' ଜୀବନେ ।।

କାହା ଉପରେ ଅବା ଭରଷା କରିବ
ସମସ୍ତେ ଏଠି ପର,

ସ୍ୱାର୍ଥ ସରିଗଲେ ଛାଡ଼ି ଚାଲି ଯିବେ
ଏକା କରି ଜାଜାବର ।

ଧକ ଗଲୁପରେ ଜୀବନ ରାସ୍ତା ରେ
ମରଣ ନୁହଇ ପଥ ଶେଷ ।

ହାରି ଯାଅ ପଛେ ଜୀବନ ସଂଗ୍ରାମ
ନଜ ଉପରେ କର ବିଶ୍ୱାସ ।

ବୃକ୍ଷ

ଦେବାଜିତ ମୋହେର

ନଜେ ବଞ୍ଚିବା ପାଇଁ ହେଲେ
ବୃକ୍ଷ କୁ ବଞ୍ଚିବାକୁ ହେବ,
ତେଣୁ ବୃକ୍ଷ ରୋପଣ ପ୍ରତି
ନଜ କର୍ତ୍ତବ୍ୟ ବୋଲି ମାନନେବ । -୧

ବୃକ୍ଷ ନୁହେଁ ସେ ଜୀବନ ଆମର,
ତା ପାଇଁ ଆଜି ରୁଲେ ସଂସାର । -୨

ରୁଲୁ ଥାଏ ବାଟେ ବାଟୋଇ
ଗ୍ରୀଷ୍ମ କାଳର ପ୍ରଖର ଖର,
ଦେହକୁ ସହି ନ ପାରଇ
ଧାଇଁ ଯାଇ ବୃକ୍ଷ ମୂଳେ ଶାନ୍ତି ପାଇ । -୩

ବୃକ୍ଷ କେବେ ନୁହୋଇ ଛୋଟ
ତା ପାଇଁ ଆଜି ଜଗତ ଜୀବିତ,
ପକ୍ଷୀ ଗଣ ଯେତେ
କରନ୍ତି ବୃକ୍ଷେ ବାସ ଏତ ସତ । -୪

ବୃକ୍ଷ ପ୍ରତି କେତେ ଓଷଧୀୟ ଗୁଣ ରହିଛି ଭରି,
ତାକୁ ଏଠି ନ ପାରି ଚହ୍ନି ରୁରୁ ରୁ ଦିଅନ୍ତି ମାରି । -୫

ବୃକ୍ଷ ରୁ ପାଇ ଥାଇ ଆମେ କେତେ ଦରବ,
ଖର, ବର୍ଷା, ଶୀତ ସହି ଆମ ପାଇଁ ରୁହଇ ନୀରବ । -୭

ଧନ୍ୟ ତୁମ ମହିମା
ବୃକ୍ଷ ପରି ନାମ ପାଇ,
ବନ୍ଧୁ ପରି ବନ୍ଧୁ ଟିଏ ତୁମେ
ତୁମ ପାଶେ କରନ୍ତି ବାସ ସମସ୍ତେ ଯାଇ । -୭

ବାପୁଜୀନଗର
ବୌଦ୍ଧ

ମାଗୁଣି ରଖ

ଧରିଣୀ ଦାସ

ଦୟାମୟ

ଆସଗୋ ବଉଳ ଆସ ସଙ୍ଗାତ
 ଏକତ୍ର ଗାଇବା ଭକ୍ତି ସଙ୍ଗୀତ ।
 ହରିଙ୍କ ପୟରେ କରି ପୀରତି
 ଗାଇବା ତାଙ୍କର ଭଜନ ନତି ।
 ମଙ୍ଗଳ ମନାସୀ ଯିବା ସରବେ
 ରଖିବା ଜାତିର ମାନ ଗରବେ ।
 ଦୟାର ସାଗର ଦୟା କରିବେ
 ଅନ୍ୟାୟ ଅନୀତି ଦୂରେଇ ଦେବେ ।
 ଦେଶଟି ଆମର ଧନ୍ୟ ହୋଇବ
 ନାରୀଙ୍କୁ ଜନନୀ ସମ ମଣିବ ।
 ପୁରୁଷ ସହିତ ନାରୀ ମିଶିବେ
 ଭକ୍ତ ସମ୍ପର୍କ ସର୍ବେ ଗଢ଼ିବେ ।
 ବୈକୁଣ୍ଠ ସମାନ ଦେଶ ଆମର
 ହୋଇବ ବିଶ୍ୱରେ ସେହି ସୁନ୍ଦର ।
 ଲଜ୍ଜାଟି ନାରୀର ହେବ ଭୂଷଣ
 ଦୂରେଇ ଯିବରେ ତାର କଷଣ ।

ଦେଶକୁ ଆମର ଘଣ୍ଟ ଘୋଡ଼ାଇ
 ରଖିବେ ସର୍ବଦା ସେହି କହ୍ନାଇ ।
 ଆସଗୋ ବଉଳ ମିଳି ସରବେ
 ପୂଜିବା ତାହାଙ୍କୁ ବସି ନରବେ ।
 ଗୁହାରୀ କରିବା ତାଙ୍କ ପୟରେ
 ଚଳାଇ ନେବେ ସେ ସତ ପଥରେ ।
 ସରବେ ବଞ୍ଚିବା ହୋଇ ନର୍ଭୟ
 ଏହି ମାଗୁଣି ଘେନ ଦୟାମୟ ।

ରାଉତର ପୁର, ପହଞ୍ଜା, ଯାଜପୁର

ଛୋଟ ମୋର

ନାଆଟି

(ଧାର୍ମିକ)

ପ୍ରଫେସର ଅନିତା ପଣ୍ଡା

କୃତକାର୍ଯ୍ୟର ଆନନ୍ଦ:- (କୃତକାର୍ଯ୍ୟକୁ ଅଭିନନ୍ଦନ)'

କୃତୀ ପ୍ରତିଯୋଗୀଟି ହେଉଛନ୍ତି ଏକ ବିଜି ପରସ୍ନାଲିଟି । ବହୁ କଷ୍ଟରେ ସେ ରବିବାର ଦିନ ନିଜପାଇଁ କିଛିଟା ସମୟ ବାହାର କରି ପାରନ୍ତି । ଅନ୍ତରଙ୍ଗ ମାନଙ୍କ ପାଇଁ ସେଇଥିରୁ କିଛି । ପ୍ରାୟ ମାସକ ପରେ ରବିବାରଟିଏ ସ୍ଥିର ହୋଇ ପାରୁଥିଲା । ଆମ ବଗିଚା ଖୁବ୍ ପ୍ରସସ୍ତ । ସେଇଠି ଏକ ଲକ୍ଷ ପାର୍ଟିର ଆୟୋଜନ କରାଗଲା । ପରିବାର ସଦସ୍ୟ ମାନଙ୍କର ବିରକ୍ତି । ଅକୃତ କାର୍ଯ୍ୟ ହୋଇ କିଏ କ'ଣ ପାର୍ଟି ଦେଇଥାଏ! ଏଇଟା ଇତିହାସରେ ଲିପିବଦ୍ଧ ହୋଇ ରହିବ । ପୁଅ କହିଲା “ଏଇ ପଇସା ଇଲେକସନ୍ ସମୟରେ ଖର୍ଚ୍ଚ କରିଥିଲେ ଅନ୍ତତଃ ଆଉ କେଇଟା ଭେଟ୍ ଅଧିକା ମିଳି ଯାଇଥାନ୍ତା । ଏଇଟା ଲେନ୍ ଦେନ୍ ଦୁନିଆ ମା’ । ଏ ହାତରେ ଦିଅ, ସେ ହାତରେ ନଅ ।”

ଅଳ୍ପ ହସି କହିଲି, “ବଡ଼ ହୋଇ ଗଲୁଣି” ।

ସହକର୍ମୀ ମାନଙ୍କର ଚିପ୍ପଣୀ “ଅକୃତକାର୍ଯ୍ୟ ହୋଇ ପାର୍ଟି” । ଆଜିର ପାର୍ଟି ମୋ'ର ଜଣେ ପୁରୁଣା ଛାତ୍ରଙ୍କର ପ୍ରଗତିକୁ ନେଇ । ତେଣୁ ଏଠାରେ କୃତକାର୍ଯ୍ୟ, ଅକୃତକାର୍ଯ୍ୟର ପ୍ରଶ୍ନ କାହିଁକି ଉଠୁଛି ।

ଆଉ ଜଣକର ମନ୍ତବ୍ୟ “ଆପଣଙ୍କ ହୃଦୟ କେତେ ବଡ଼ ମାମ୍ । ଅନ୍ୟମାନଙ୍କ ପାଇଁ ଆପଣ କେତେ ଚିନ୍ତା କରନ୍ତି! ହେଲେ ଆଜିକାଲିର ଦୁନିଆ, ପୁରୁପୁରି ସ୍ଵାର୍ଥପର ।”

ଖୁସି ଦିନରେ ଏମିତି ଗୁଡ଼ାଏ ଅପ୍ରୀତିକର ଶବ୍ଦର ବ୍ୟବହାର କରି ଆମେ ପରିସ୍ଫରକୁ ଦୂଷିତ କରିବାଗା ଉଚିତ୍ ହେଉନି । ଛାନ୍ଦ ଉପରକୁ ଉଠିଲେ ଶିକ୍ଷକର ଗର୍ବ ।

ଆତ୍ମଜୀବନୀ ପାଇଁ ଅନୁରୋଧ:-

ସେଦିନ ଅଫିସ୍ ଭିତରେ ପହଞ୍ଚି ଜାଣିବାକୁ ପାଇଲି ମୋ' ପାଇଁ ଜଣେ ଅଳ୍ପ ବୟସ୍କା ଭଦ୍ରମହିଳା ବହୁ ସମୟ ଧରି ପ୍ରତୀକ୍ଷା କରିଛନ୍ତି । ଭିତରକୁ ପଠାଇବା ପାଇଁ ଅନୁମତି ଦେଲି । ମୋ' ହାତରେ ନିଜର ଭିଜିଟିଙ୍ଗ୍ କାର୍ଡ୍ ଖଣ୍ଡିତ ଧରାଇ କହିଲେ, “ମୁଁ ମନୀଷା, ଲେଖାଲେଖି ପ୍ରତି ବେଶୀ ଆଗ୍ରହ । ତେଣୁ ଜର୍ଣ୍ଣାଲିଜମ୍ କୋର୍ସ କରି ତାକୁ ମୋ'ର ବର୍ତ୍ତମାନର ପେସା ରୂପେ ଧରି ନେଇଛି । ଆପଣଙ୍କ ବିଷୟରେ ବହୁ କିଛି ତଥ୍ୟ ସଂଗ୍ରହ କରିଛି । ଯାହା ସବୁ ମୁଁ ଦୁନିଆକୁ ଜଣାଇ ଦେବାକୁ ଚାହେଁ । ଆପଣଙ୍କ ଅନୁମତିର ଅପେକ୍ଷାରେ ଅଛି ।”

“କ'ଣ ଅନୀତି, ଭୁଷ୍ଟାଗୁର, କଳାଧନା, ରିସ୍ପେକ୍ଟ ଇତ୍ୟାଦି । ସେଥିପାଇଁ ମୋ' ମତାମତର କ'ଣ ଆବଶ୍ୟକ! ସତ୍ୟକୁ ପ୍ରତ୍ୟକ୍ଷକୁ ଆଣିବା ତ ଜର୍ଣ୍ଣାଲିଷ୍ଟ ମାନଙ୍କର କର୍ତ୍ତବ୍ୟ । ଗୋ ଆହେଡ୍...”

ଆଜ୍ଞସ୍ ଏ ଲର୍ ମାମ୍... ଆଉ ଗୋଟାଏ ଅନୁରୋଧ...

କୁହ -

ଅନ୍ୟଜଣେ ଯେତେ ମାର୍ଜିତ କରି ଲେଖିଲେ ମଧ୍ୟ ନିଜ ବିଷୟରେ ଜଣେ ନିଜେ ଖୁବ୍ ଭଲ କରି ଲେଖି ପାରିଥାଏ, ତା'ର କାରଣ ହେଲ୍ ପ୍ରକୃତ ଅନୁଭବ ।

କିଛି ବୁଝିପାରିଲିନି ମନୀଷା । କେଉଁ ଲେଖା ବିଷୟରେ କହୁଛ?

କହୁଥିଲି ଆପଣ ନିଜେ ନିଜର ଆତ୍ମଜୀବନୀ କାହିଁକି ଲେଖୁ ନାହାନ୍ତି? ଖୁବ୍ ମର୍ମସ୍ପର୍ଶୀ ହେବ । ତା'ଛଡ଼ା କେତେ ଯେ ଯୁବଗୋଷ୍ଠୀ ତାହା ଦ୍ଵାରା ବାସ୍ତବରେ ପ୍ରଭାବିତ ହେବେ ତା'ର କଳନା ନାହିଁ ।

ଆତ୍ମଜୀବନୀ?? ମୋ'ର ଆତ୍ମଜୀବନୀ?? ଆତ୍ମଜୀବନୀ କେବଳ ବିଶିଷ୍ଟ ବ୍ୟକ୍ତି ମାନଙ୍କର ଲେଖାଯାଏ, ଯାହାଥିରୁ ସମାଜ କିଛି ଶିକ୍ଷଣୀୟ ବସ୍ତୁ ଆହରଣ କରି ପାରିଥାଏ ।

ଠିକ୍ କହୁଛନ୍ତି, ସେଇଥିପାଇଁ ତ ଆପଣଙ୍କୁ ମୁଁ ଆନ୍ତରିକ ଅନୁରୋଧ କରୁଛି । ଆପଣ ନଜର ବିଶିଷ୍ଟତା ଅନୁଭବ କରି ପାରୁ ନାହାନ୍ତି । ମୁଁ ଯେତିକି ଆପଣଙ୍କ ଜୀବନୀ ବିଷୟରେ ଜାଣିଛି ତାହା ମଧ୍ୟ, ଅତୁଳନୀୟ ।

ନା ମନୀଷା, ଆତ୍ମଜୀବନୀ ଲେଖିବା ଏତେ ସରଳ ନୁହେଁ । ତା'ର କାରଣ ହେଲା,

ସମସ୍ତ ସତ୍ୟ ଘଟଣା ଲେଖିବା ଅସମ୍ଭବ, ମିଥ୍ୟା ଲେଖିବା ମହାପାପ । ମୋ' ମୁହଁକୁ ଗୁହିଁ ବସିବା ସ୍ଥାନରୁ ଉଠି ପଡ଼ିଲା ମନୀଷା, “ଏ ବିଷୟରେ ଭଲ କରି ଧରେ ଚିନ୍ତା କରନ୍ତୁ ମାମ୍ । ଆପଣ ନଜର ଷ୍ଟୁଡେଣ୍ଟ ମାନଙ୍କୁ ବହୁ ହୋମପ୍ରାର୍ଜ ଦେଉଥିବେ । ଧରିନଅନ୍ତୁ ମୋ' ତରଫରୁ ଏହା ଆପଣଙ୍କ ପାଇଁ ଏକ ହୋମପ୍ରାର୍ଜ ।” ନମସ୍କାର ଜଣାଇ ବିଦାୟ ନେଲା ମନୀଷା ।

ପ୍ରତୀକ୍ଷାର ଫଳ ମିଠା - ୩୧.୧୦.୨୦୦୯

ଉପସଭାପତି ନିର୍ବାଚନ ପାଇଁ ଆମେ ତିନିଜଣ ପ୍ରାର୍ଥୀଥିଲୁ । ମତେ ବାଦ୍ ଦେଲେ ଜଣେ ଦକ୍ଷିଣ ଏବଂ ଅନ୍ୟଜଣେ ପୂର୍ବରୁ । ଦକ୍ଷିଣ ପ୍ରାର୍ଥୀ ଜଣକ ମୋ'ଠାରୁ ନିଶ୍ଚିତ ଭାବେ ବଡ଼ । ତାଙ୍କ ସହ ପ୍ରତିଦ୍ୱନ୍ଦୀତା ଅର୍ଥାତ୍ ତାଙ୍କ ସମ୍ମାନ ପଦକୁ ଅପମାନ ଦେବା । ତାଃ ଶୟା ତାଙ୍କର ବହୁ ନକଟତମ । ତାଙ୍କୁ ଫୋନ୍ ମିଳାଇଲି “ମୂର୍ଖୀ ଗାରୁ ନିର୍ବାଚନ ପାଇଁ ନିଶ୍ଚିତ ଭାବେ ପ୍ରତିଦ୍ୱନ୍ଦୀ ତ? ସେମିତି କିଛି ସନ୍ତୋଷଜନକ ଉତ୍ତର ନ ଦେଇ ସେ ମୂର୍ଖୀଗାରୁଙ୍କର ନଜୀ ମୋବାଇଲ୍ ନମ୍ବରଟି ମତେ ଦେଲେ । ସମୟ ବହୁତ କମ୍ ପାଞ୍ଚଟା ପୂର୍ବରୁ ନାମ ପ୍ରତ୍ୟାହାର କରାଯାଇ ପାରେ । ତିନି ଗୁରି ଧର ମୂର୍ଖୀ ଗାରୁଙ୍କୁ ଫୋନ୍ ମିଳାଇବାକୁ ଚେଷ୍ଟା କରି ହତାଶ୍ ହେଲି । ସତକୁ ସତ ଧର୍ମ ସଂକଟରେ ପଡ଼ିଗଲି । ଯଦି ମୂର୍ଖୀ ଗାରୁ ଭଲଥୁ ତୁ ନ କରୁଥିବେ ମୁଁ ମୋ'ର ବ୍ୟକ୍ତିତ୍ୱ ପାଖରେ ଦୋଷୀ ହୋଇ ଚରଦିନ ପାଇଁ ରହିଯିବି । ଅର୍ଥାତ୍ ଅନ୍ୟମାନଙ୍କ ସଦୃଶ ମୁଁ ମଧ୍ୟ ସମ୍ମାନୀୟଙ୍କୁ ସମ୍ମାନ ଦେବା ଶିଖିନି । ଯଦି ମୁଁ ନଜେ ଭଲଥୁ ତୁ କରିନଏ ଆଉ ସେ ମଧ୍ୟ ଭଲଥୁ ତୁ କରିଥାନ୍ତି... ତେବେ? ମୁଣ୍ଡ ଭିତରଗା

ଗୋଳମାଳ ହୋଇଗଲା । ସମୟ ଚାରିପା ବାଜି ଚିରିଣ୍ ମିନଟ୍, ଆଉ ଥରେ ଫୋନ୍ ମିଳାଇବାକୁ ଚେଷ୍ଟା କଲି । ଅନ୍ୟପଟୁ ମୂର୍ତ୍ତୀ ଗାରୁଜଙ୍କର ଜବାବ, “ହେଲେ ମାଡ଼ାମ୍ ।”

“ଆର୍ ଇଉ ସିରିୟସ୍ ସାର୍ । ଇଫ୍ ସୋ ଆଇ ଉଇଲ୍ ଉଇଥ୍ ଡ୍ର ।”

“ସେ ଭୁଲ୍ କରନ୍ତୁନ ମାଡ଼ାମ୍ । ଆପଣ ସିଓର ଉଇନଂ ପ୍ରାର୍ଥୀ ଆମେ ସବୁ ଗୌଣ ଲିଷ୍ଟରେ ।”

ମୂର୍ତ୍ତୀ ଗାରୁଜ ସଂଗେ ପନ୍ଦର ମିନଟ୍ ବାର୍ତ୍ତାଳାପ କରିଥିଲେ ମଧ୍ୟ ମୋ' ମନ ମାନଲୁନ । ଜଲ୍ଦି ଜଲ୍ଦି ଉଇଥ୍ ଡ୍ର ପାଇଁ ଦୁଇ ଲାଇନ୍ ଗାରେଇ ଦେଇ ଡ୍ରାଫ୍ଟ ଆଟେଣ୍ଡାଣ୍ଟ ହାତରେ ଅଫିସ୍ ପଠାଇଦେଲି । ଅଫିସ୍ରେ ପହଞ୍ଚିଛି ଜାଣିଲା ପରେ ସ୍ୱସ୍ତିର ନିଶ୍ୱାସ ମାରିଲି ।

୨.୧୧.୨୦୦୯ -

ଅଫିସ୍ରେ ବସିଥିଲି । ଆଟେଣ୍ଡାଣ୍ଟ ହାତରେ ଗୋଟିଏ ଲଫାପା ଧରାଇଲା । ଖୋଲି ଦେଖୁଲି ନିର୍ବାଚନ ସମ୍ବନ୍ଧୀୟ । ତିନିଜଣ ପ୍ରତିଯୋଗୀ - ସେଥିରେ ମୋ' ନାମ ମଧ୍ୟ ଅଛି । ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟ... ଉଇଥ୍ ଡ୍ର ଲେଟର୍ ଦେଲା ପରେ ମଧ୍ୟ ନାମ ରହିଛି ନିଶ୍ଚୟ କହି ଗୋଟାଏ ରହସ୍ୟ ଲୁଚୁ ରହିଛି । ଯେଉଁ ଅଫିସ୍ ମୋ' ନିଜ ଦସ୍ତଖତକୁ ଅନ୍ୟ ଭିତରେ ଫର୍ଜରୀ କହି

ମୋ' ଫର୍ମ ରଦ୍ଦ କରି ଦେଇଥିଲା । ନାମ ଫେରସ୍ତ ଅନୁରୋଧକୁ ମଧ୍ୟ ଗ୍ରହଣ କଲୁନ । ନିଜ ଅଫିସ୍ରୁ ବାହାରି କରିଡ଼ରରେ ପଦଚାରଣ କରୁଥିଲି । ଅନ୍ୟ ଏକ ଅଫିସ୍ କୁର୍କଙ୍କର ମୋ' ଉପରେ ନିଜର ପଡ଼ିଲା । କହିଲା, “ମୁଁ ଖୁବ୍ ଦୁଃଖୀତ ମାଡ଼ାମ୍” ।

କ'ଣ ହେଲା? ଆବେଗର ସହ ପ୍ରଶ୍ନ କଲି ।

ମୁଁ ଛୁଟିରେ ଥିଲି । ଆପଣଙ୍କ ୩୧ ତାରିଖର ଚଠି ଡୁଲ୍ରେ ଆମ୍ଭା ରାମ ଆମ ଅଫିସ୍ରେ ଦେଇ ଯାଇଛି, ମୁଁ ଚଠିକୁ ଆଜି ଦେଖୁଲି । ସଂଗେ ସଂଗେ ଏ.ଆଇ.ଓ.ଏସ୍ ଅଫିସ୍କୁ ପଠାଇ ଦେଉଛି ।

କ୍ରମଶଃ.....

ବସନ୍ତ କୁଞ୍ଜ, ନୂଆ ଦିଲ୍ଲୀ

ଭକତ

ନବ କୁମାର ଦାସ

ଭକତ ସାଜିଲେ ଭକତି ଅନ୍ତରେ
ପାଇବୁ ଗୋବିନ୍ଦ ହରି
ଅଭକ୍ତର ବେଶ ନୁହେଁରେ ସାହସ
କରିଦେବ ତୋତେ ପାରି

ଯୁଗେ ଯୁଗେ ଭକ୍ତ ଦୁଃଖରେ ପୀଡ଼ିତ
କାଟିଛି ସିନା ଜୀବନ
ଜୀବନର ଶେଷ ଆନନ୍ଦ ଅଶେଷ
ଦିଅଇ ଜଗ ମୋହନ

ତିକ୍ତ ଖାଦ୍ୟ ସିନା ପାଟିକୁ ରୁଚେନା
ଦେହ କୁ ହିତ ଚି ଜାଣ
ଭକତର ରୂପ ଅଟଇ ଅମାପ
ଦୁଃଖ ହୁଏ ସବୁ କ୍ଷୀଣ

ସେ ଅଟେ ଭକତ ବୋଲିଏ ଜଗତ
ଯାର ଲେଉ ମୋହ ନାହିଁ
ସଭିଙ୍କ ସ୍ଵାର୍ଥରେ ସଭିଙ୍କ ହିତରେ
ତାର ଲକ୍ଷ୍ୟ ରହିଥାଇ

ଭକତ ର ହସ୍ତ ଭକତର ଚିତ୍ତ
ନେନ୍ଦ୍ର ନାସା କର୍ଣ୍ଣ ଜିହ୍ଵା
ହରି ବିଶ୍ଵାସରେ ଶୁଭ କରମରେ
ମରମ ଚକ୍ରନ ଯାହା

ବାଲିଆପାଳ, ବାଲେଶ୍ଵର

ବିଜୁବାବୁ

ଅଜିତ ପାଢ଼ି

୧. ମରିଚକା ମଧ୍ୟେ ମଞ୍ଜି ବୁଣିଦେଲ
ଜାଗ୍ରତ ପ୍ରହରୀ ଅଟ ତୁମେ ସେହି,
ନୂଆପତା ଜିଲ୍ଲା ଗଢ଼ିଲ ।
ଶତ ଜନଙ୍କର ମନ ତୋଷିନେଇ
ପ୍ରବାଦ ପୁରୁଷ ମଣିଲ ।

୨. ବିଦେଶ ଗମନେ ଯାଇଥିଲେ ତୁଏ,
ଦୁଃସାହସିକ କାମ କଲ ।
ଇଣ୍ଡୋନେସିଆର ମନ ତୋଷିନେଇ
“ଭୂମିପୁତ୍ର” ତୁମେ ହେଲ ।
“ରତ୍ନ”ଟିଏ ଅଟ ହେ ! ବିଜୁବାବୁ
ବିଶାଳ ତୁମ ହୃଦୟ ।
“ଭକ୍ତ ଦିବସେ” ନୂଆପତା ଆସି
ହେଇଅଛ ତୁମେ ଭଦୟ ।

ଘାସିରାମ ମାଝୀ ହାଇସ୍କୁଲ, ନୂଆଗାଁ

ଦୁର୍ଲ୍ଲଭ ଦୃଶ୍ୟ

ଖଗେଶ୍ୱର ବାଗ

ଜଗତେ ଜୀବିତ ନାନା ଦୃଶ୍ୟ ଆଜି
ଲୋକଲୋଚନକୁ ଆସେ
ପରକୃତି ରୀତି ଅବମାନନା କି
ଆସେ କେଉଁ ଅଭିଳାଷେ । ।
ପିତା କାନ୍ଧେ ପୁତ୍ର ଶବ ଯାତ୍ରା ଦେଖ
ସତେ କି କରନ୍ତି ଅଳି
ବିଜୟେ ବିଜୟଭଲ୍ଲାସ ବଦଳେ
ନୀରବତା ଯାଏ ଖେଳ । ।
ଜନକ ଜୁଇରେ ମୁଖାଗ୍ନି ଝିଅର
ମାତା କାନ୍ଦେ ନ୍ୟାୟ ପାଇଁ
ନବ ଯୁବତୀ ଯେ ନିତି ବିବସନା
ସତେ ଅଭିଶାପ ପାଇ । ।
ଜନନୀ ପିଅର ବୃଦ୍ଧ ଆଶ୍ରମରେ
ଭାଗ୍ୟ ଦୋଷାଭେଦ କରି
ପୁଅ ପ୍ରିୟା ପ୍ରୀତି ଫାଶରେ ଆବଦ୍ଧ
ଜଞ୍ଜାଳେ ଚକ୍ରାନ୍ତ କରି । ।
ଶିଶୁ ଲେଖେ କେତେ ଉପଦେଶମାନ
ବୃଦ୍ଧ ପରିଶୟ କଥା
ନତ୍ୟ ଲେଖା ଝରେ ଯୁବକ ତରୁଣୀ
କଲମୁ ଶିଶୁକବିତା । ।

ବାହା ହୋଇ କା'ର ଗରଭେ ସନ୍ତାନ
ବରଷ ଯେ ବିତି ଯାଏ
କୁଆଁରି ଚପଳା ଛୁଆ ଜନ୍ମ କରି
ଖୋଜେ ନଜ ପତି କିଏ । ।
ରଜ କର୍ମରୁରୀ ବେତନକୁ ଭରି
ସଲ୍ଲଜରେ ଭିକ ମାଗେ
ଦୀନ ମୂଲିଆ ବି ଏତେ ଦାନୀ କାହିଁ
ନୀତି ବିରୁଦ୍ଧରେ ଭାଗେ । ।
ଧମନୀ ରୁଧୀର ନରଗତ ହୁଏ
ଶ୍ରମେ ସ୍ୱେଦବିନ୍ଦୁ ହୋଇ
ତଥାପି ରଇତ ବିଷ ପିଇ କରେ
ଆତ୍ମହତ୍ୟା କାହିଁ ପାଇଁ । ।
ସର୍ବତ୍ର ଆସଇ ଦୃଷ୍ଟିଗୋଚରକୁ
ଦୁର୍ଲ୍ଲଭ ଦୃଶ୍ୟ ଅଶେଷ
ଲଗେ ଖେଦ ରାଗ ପାଇଅଛି ଭାଗ
ଜୀବନର ଅବଶୋଷ । ।

ବୁଦ୍ଧିକୋମନା, ଜିଲ୍ଲା ନୂଆପଡ଼ା

ପୁରୁଷ ବି କାନ୍ଦିପାରେ

ଅର୍ପିତା ଦାସ

କେବେ ଦେଖୁଚକ ପୁରୁଷ ଆଖିରେ ଲୁହ
ସେ ବି କାନ୍ଦିପାରେ
ପ୍ରେମ ଆଉ ସ୍ନେହର ଅଭାବରେ
ସଂସାର ଚଳେଇବାର ବୋଝନେଇ
ସେ ବି ହେଇପଡେ ଭରଜ୍ରାନ୍ତ
ସେ ବି ଅର୍ଥର ଅଭାବରେ କେତେ କାନ୍ଦିଥିବ
କାହାକୁ ନ ଜଣେଇ
ରୁକରି ଖୋଜାରେ ଘୋରିଥିବ କେତେ ଚପଲ ତ
ବିଲରେ ବୋହିଥିବ କେତେ ଲହୁ
କେବଳ ତା ସଂସାରଟି ପାଇଁ
କେବେ କହିନି ତା କଷଣ କାରଣ ସେ ପୁରୁଷ
ସଂସାର ଭିତରେ କାଳେ କାନ୍ଦିଦେବ
ସମାଜେ ବୋଲାଇବ ଅଣପୁରୁଷ
ସେଥିଲଗି ସେ ଲୁହକୁ ଜାବୁଡି ଧରିଛି
ମନରେ ଗୁମୁରି କାନ୍ଦିଛି
ସେ ବି ରୁହିଥିବ ମା କୋଳ ବାପାଙ୍କ କାନ୍ଧ ପିଲଙ୍କ ହସ ଆଉ ସ୍ତ୍ରୀର ପଣତ
ହେଲେ ସମୟ ଦୌଡରେ ସେ ପ୍ରତିଯୋଗୀ
ସମସ୍ତଙ୍କୁ ଖୁସି ଦେଉ ଦେଉ
କେତେବେଳେ ଯେ ସେ ହସିବା ଭୁଲିଯାଏ
ନଜେବି ଜାଣେନାହିଁ.....

ଦୂରତ୍ୱ....

କେଶରୀ ପ୍ରସାଦ ମହାନ୍ତି

ପରିସ୍ଥିତି ମନୁଷ୍ୟ କୁ ବାଧ୍ୟ କରେ ସମାଜ ସାମ୍ନା ରେ ମୁଣ୍ଡ ନଇଁବା ପାଇଁ ତ କେତେବେଳେ ବାଧ୍ୟ କରେ କଳଙ୍କ ର ଟୀକା ପିନ୍ଧି କଳଙ୍କିତ ଅଧ୍ୟାୟ ଟିଏ ଲେଖିବା ପାଇଁ । ସବୁ ପରିସ୍ଥିତି କୁ ସାମ୍ନା କରି ପାରୁଥିବା ମଣିଷ ବି ବେଳେବେଳେ ସମୟ ଚକ୍ର ରେ ହାର ମାନ ବାଧ୍ୟ ହୁଏ କଳୁଷିତ କାଳମା କୁ ବୋଲି ହେବା ପାଇଁ । ସତ ମିଛ ର ଦ୍ୱାହି ଦେଇ ବଞ୍ଚୁ ଥିବା କେତେ ଗୁଡ଼ିଏ ମଣିଷ କୁ ନା ବାଧେ କଳଙ୍କ ର ଦାଗ ନା କଷ୍ଟ ଦିଏ ସମାଲୋଚନା ର ଶବ୍ଦ । ସେଇ ଭଳି କେତେ ଗୁଡ଼ାଏ ମଣିଷ କୁ ସାମ୍ନା ରେ ସମ୍ପର୍କ ର ମୂଲ୍ୟବୋଧ ଯେପରି ଲଜ୍ଜା ରେ ହରି ଶବ୍ଦ । କେତେବେଳେ ଅଦିନିଆ ମେଘ ପରି ହଠାତ ଆସି ଜୀବନ କୁ ସବୁଜିମା ରେ ଭରି ଦିଅନ୍ତି ତ କେତେବେଳେ ହଠାତ ଉତ୍ତନ ହୋଇ ଦୁରୁଭିକ୍ଷ ର ବିଭୀଷିକା ସୃଷ୍ଟି କରନ୍ତି । କେତେବେଳେ ଚନ୍ଦ୍ରାଲୋକ ରେ ଆଲୋକିତ କରି ଜୀବନ ରେ ପୁଣିମା ଆଶନ୍ତି ତ କେତେବେଳେ ଅମାବାସ୍ୟା ର ଅନ୍ଧାର ରେ ନଜେ ହଜି ଯାନ୍ତି । ଏମିତି କରୁଥିବା ପ୍ରାଣୀ ମାନଙ୍କୁ ଆମ ଓଡ଼ିଆ ରେ ସ୍ୱାର୍ଥପର କହନ୍ତି । ହେଲେ ଅନେକ କ୍ଷେତ୍ର ରେ ଏମିତି ବି ହୁଏ ବିନା ବର୍ଷା ରେ ବନ୍ୟା ହେଲୁ ପରି କଛି ନଥାଇ ବି ସମ୍ପର୍କ ରେ ଜଣେ ଅନ୍ୟ ଜଣକ ୠ ଦୁରେଇ ଯାଆନ୍ତି । ଲୋକେ ଏଥି ପାଇଁ *ଭୁଲ ବୁଝାବଣା* କୁ ଦାୟି କରନ୍ତି ।

ଅନେକ କବି , ଗାଳ୍ପିକ , କଥାକାର ଭୁଲ ବୁଝାବଣା ର ଅନେକ ସଂଜ୍ଞା ଦେଇଛନ୍ତି । ଆଉ ଆମେ ଶୁଣିଛନ୍ତି :

"THE WORST DISTANCE BETWEEN TWO PEOPLE IS MISUNDERSTANDING"

ଏଇ ଭୁଲ ବୁଝାବଣା ଏମିତି **slow poison** ଭାବେ କାମ କରେ ଯେ ଯାହାର କଲ୍ପନା କରାଯାଇ ପାରେନ ।

ଛାନ୍ଦ, ଭଞ୍ଜିତ ବିଜ୍ଞାନ ଛାନ୍ଦ,
ନରସିଂହ ଚୌଧୁରୀ ସ୍ୱୟଂଶାସିତ ମହାବିଳୟ, ଯାଜପୁର

ପ୍ରିୟସୀ

ସିଦ୍ଧେଶ୍ଵର ହିପାଠୀ

କେଉଁଠି ତୁ ଥିଲୁ କେମିତି ଆସିଲୁ
ଏଇ ଜୀବନକୁ ମୋର
ଯେବେ ଚାହୁଁଦେଲୁ କଥାତୁ କହିଲୁ
ପ୍ରେମ ଝରେ ଝରଝର ।

ଯେବେଠୁ ପାଇଲି ତୋଓରି ଠିକଣା
ତୋ ପାଖେ ହଜିଲୁ ମନ
ଗୋଟିଏ ମୁହୂର୍ତ୍ତ ରହି ପାରେ ନାହିଁ
ଖୋଜେ ତୋତେ ରୁଚିଦିନ ।

ପ୍ରେମର ପ୍ରତୀକ ଭବୁ ଅଧିକ
ସୁଖର ତୁ ଅବତାର
କେଉଁଠି ତୁ ଥିଲୁ କେମିତି ଆସିଲୁ
ଏଇ ଜୀବନକୁ ମୋର ।

ଜନ୍ମ ଭଲ ଯେବେ ଜୋଛନା ଭାଳଇ
ପୀରତି ମହୁତୁ ଭାଲୁ
ସେତିକ ସେତିକ ମନେ ଶୀତଳତା
କାମନାରେ ଯେତେ ଜାଲୁ ।

ତୋ ପାଦତଳ ପଡ଼ିଲୁ ପରଠୁ
ହସେମୋ ଅଗଣା ଘର
କେଉଁଠି ତୁ ଥିଲୁ କେମିତି ଆସିଲୁ
ଏଇ ଜୀବନକୁ ମୋର ।

କବିର ଘର
କୁଣ୍ଡିଲେ କେରଙ୍ଗ ଖୋର୍ଦ୍ଧା

ପ୍ରସଙ୍ଗ - ଜଳ

ଜନ୍ମଜୟ ନାୟକ

ଜଳ ଅଟଇ ପର ଆମ ଜୀବନ,
 ଜଳ ବିହୁନେ ନରହିବ ପରାଣ |
 ଜଳଚକ୍ର ପାଇଁ ହୁଅଇ ବରଷା,
 ଜୀବଜଗତର ଜଳ ହିଁ ଭରସା | ୧ |
 ଜଳ ଅଭାବେ ପର ହୁଏ ମରୁଡ଼ି,
 ଋଷୀ ସବୁଜଣେତ ଯାଏ ଭଜୁଡ଼ି |
 ଜଳ ବିନା ସମ୍ଭବ ନୁହଁଇ ଋଷ ,
 କ୍ଷୁଧାରେ ସଭିଏଁ ହୋଇବ ବିନାଶ | ୨ |
 ଜଳର ମୁଖ୍ୟ ଉତ୍ସ ଅଟଇ ବୃଷ୍ଟି,
 ସେଥିପାଇଁ ତିଷ୍ଠି ରହିଛିଏ ସୃଷ୍ଟି |
 ଜଳର କେହି କରନ ଅପବ୍ୟୟ,
 ଜଳ ବିନା ବିଶ୍ୱ ହୋଇବ ବିଲୟ | ୩ |
 ମଧୁର ଜଳ ପର ସରକ୍ତି ସମ୍ବଳ,
 ପାନୀୟ ଜଳବିନା ହୋଇବ ବିକଳ |
 ପରିପାକ କ୍ରିୟାରେ ସହାୟକଜଳ,
 ଜଳ ପାଇଁ ରକତ ଅଟେ ତରଳ | ୪ |
 ପଶୁପକ୍ଷୀ ,ଗଛଲତା ଓ ମଣିଷ,
 ଜଳ ସବୁ ସଜୀବଙ୍କ ମେଣ୍ଟାଏ ଶୋଷ |
 ଜଳ ଯୋଗୁଁ ଏ ପୃଥିବୀ ନୀଳଗ୍ରହ,
 ଜୀବନ ଯୋଡା ଆମର ଜଳ ସହ | ୫ |

TGT PCM, ଚଲିକା ନୋଡାଲ ହାଇସ୍କୁଲ, ପୁରୀ

ଅଙ୍ଗେନଭ କଥା

ସୁଧାଂଶୁ ଶେଖର ସୁଭାର

ସେଦିନ ଜଣେ ବ୍ୟକ୍ତି ଖଣ୍ଡଗିରି ପାହାଡ଼ ପାଦଦେଶରେ ବସି ମାଙ୍କଡ଼ ମାନଙ୍କୁ ଗୋଟିଏ ବ୍ୟାଗରେ ଫୁଲକୋବିରୁ କଛି ଛୋଟ ଛୋଟଖଣ୍ଡ ଧରି ଖାଇବାକୁ ଦେଉଥିଲା । ଏହି ଦୃଶ୍ୟ ଦେଖି ଆମେ ସପତ୍ନୀକ ଦେଖି ଭାରି ଖୁସି ହେଇଗଲୁ, ମାତ୍ର ମାଙ୍କଡ଼ଙ୍କୁ ମୋର ଭାରି ଡର । 10 15 ମାଙ୍କଡ଼ ଗୁପ ଦେଖି କେମିତି ଯେ ଗେଟ ପାରି ହୋଇ ପାହାଡ଼ ଉପରକୁ ଚଢ଼ିବୁ ଏୟା ଭବୁ ଭବୁ ସେ କୋବି ଧରିଥିବା ଲୋକଟି ଅତି ସହଜରେ କହିଲା:- ଆଜ୍ଞା, କଛି ଡରିବାର ନାହିଁ, ସେମାନେ ତୁମର କଛି କରିବେନି ଆସ । ଶଙ୍କିଲା ଆଖିରେ ଭୟଭୀତ ହୋଇ ଯାଉ ଯାଉ ଲୋକଟି କଛି କୋବି ଚୁକ୍କୁଡ଼ା ମୋ ହାତକୁ ବଢ଼େଇ ଦେଲା, ମୁଁ ଧରୁ ଧରୁ 2ଟି ମାଙ୍କଡ଼ ଆସି ମୋ ହାତରୁ ଝାମ୍ପିନେଲେ, ମୋ ଚତୁର୍ପାଶେ ବେଢ଼ିଗଲେ ମାଙ୍କଡ଼ ଗୁପ । ସେ ଆହୁରି କଛି କୋବି ମତେ ଦଉ ଦଉ ଗୋଟେ ମାଙ୍କଡ଼ ସିଧା ମୋ ମୁଣ୍ଡ ଉପରୁ ଚଢ଼ିଗଲା । ଆଃ, ଭୟରେ ମୁଁ ଠିଆ ହୋଇଗଲି, ସେ ପୁଣି କଛି କୋବି ଦେଉଥାଏ, ମାଙ୍କଡ଼ ମୋ ମୁଣ୍ଡରେ ବସି ଖାଇଥାଏ । ହେ ହେ ଯାକୁ ଟିକେ ତଳକୁ ଆଣରେ କିଏ ।

ଏଥର ସେ ପାଖରେ ଥିବା ଆଉ ଜଣେ ପର୍ଯ୍ୟଟକ ଦମ୍ପତିଙ୍କ ଆଡ଼େ କୋବି ପ୍ରେରଣ କଲା ସେଇ ଜଙ୍ଗଲରେ, ମାଙ୍କଡ଼ ବି ସ୍ୱମାନଙ୍କ ପାଖକୁ ଡେଇଁ ପଲେଇଲା । ହୁଏତ ମାଙ୍କଡ଼ ମାନେ ବୋଧ ହୁଏ ଏମିତିକା ଭୋଜନରେ ପ୍ରବୀଣ ।

ଓଃ,, ଭୟମିଶା ଏକ ନୂଆ ପ୍ରକାର ଖୁସିରେ ପ୍ରକୃତିସ୍ଥ ହେଲି । ସେ କୋବିବାଲା ପ୍ରତି ମନରେ ଟିକେ ଦୟା ଓ ଭଲପାଇବା ପ୍ରକଟିତ ହେଲା ମୋର । ପତ୍ନୀଙ୍କୁ ଇଙ୍ଗିତ କଲି ଯେ, ସେ ଗରିବ ଲୋକକୁ 10/ 20 ଟଙ୍କା ଦିଅ । କାହିଁ କେତେଦୂର ରୁ ଆସିଥିବ ।

-- ନାଇଁ ବାବୁ ତୁମର 70 ଟଙ୍କା ହେଲୁ, ତୁମେ ପର୍ବ 7ଥର ନେଇଛ ।

- 7ଥର ମାନେ???

--ମତେ ବା କଣ ଦେଉଛନ୍ତି ଯେ, ପ୍ରଭୁ ବଜରଙ୍ଗିଙ୍କୁ ଦେଉଛନ୍ତି ଯାହା!!!! ତୁମର ଧର୍ମ ହେବ ବାବୁ, ଆଜି ତୁମେ ପ୍ରଭୁ ଶ୍ରୀରାମଭକ୍ତ ହନୁମାନଙ୍କ ସେବା କରିଛ । ଭଗବାନ ତୁମ ଭଣ୍ଡାର ପୂର୍ଣ୍ଣ କରିବେ ।

ଘଡ଼ିଏ ଚାହିଁଲି ସେ ଲୋକଟିକୁ । ସିଏ ମୋ ଭଳିଆ ଆଉ ଜଣେ ପର୍ଯ୍ୟଟକଙ୍କୁ କୋବି ଧରୁଥ ଥାଏ । ତାଜୁବ ଲଗିଲୁ ସେ ଲୋକର କଥା ଶୁଣି, ସିଏ ଧର୍ମ/ପୁଣ୍ୟର ନାଁ ନେଇ 7ଟଙ୍କାର ଗୋଟିଏ କୋବିକୁ ଟିକ ଟିକ କରି ଛିଣ୍ଡେଇ 70 ଟଙ୍କାର ବିକବାର ସାହସ କରିଛି । ତା ବେପାର ବୁଝି ଆଉ ବାକରୁତୁରିକୁ ମୁଣ୍ଡିଆ ମାରି 7ଟଙ୍କାର କୋବିକୁ 70 ଟଙ୍କା ଦେଇ (କଣି) ଆଗକୁ ଚାଲିଲୁ ।

ମନରେ ତା ପ୍ରତି ଏକ ଶବ୍ଦ ବାହାରିଗଲା ।

#ଟେକ୍ସଟ_ବେପାରୀ

ଢ଼ିଙ୍କିଆ, କୁଜଙ୍ଗ, ଜିଲ୍ଲା: ଜଗତସିଂହପୁର

ମୋ କଳାହାଣ୍ଡି ସାଜିଛି ସମଗ୍ର ବିଶ୍ୱର ଭୃତହାଣ୍ଡି

ଦିନେଶ ମେହେର

କହୁଥିଲ ଏହି ଦୁନିଆ ଯାହାକୁ
ଭେକର ଭୃଗୋଳ କଳାହାଣ୍ଡି,
ସେହି କଳାହାଣ୍ଡି ସାଜିଛି ଆଜି
ସମଗ୍ର ବିଶ୍ୱର ଭୃତହାଣ୍ଡି । ।

ସେହି କଳାହାଣ୍ଡି
ଯାହା ଦିନେ ଶାସିତ ହୋଇଥିଲ
ପ୍ରତାପୀ ରାଜା ବିକ୍ରମ କେଶରୀ ଦେଓ ହାତ ରେ,
ମାଟି ମାଁ ର ସେହି ପ୍ରଜା ଭଲ ଭଉଣୀ ସକାଶେ,
ରାଜାଙ୍କ ନିଜ ପରିବାର କଥା ମାନେ ପଢୁନଥିଲ । ।

ସେହି କଳାହାଣ୍ଡି
ଯାହାର ପୁରୁତନ ନାମ କରୁଣ୍ଡ ମଣ୍ଡଳ,
ଯାହା ଦିନେ ସମଗ୍ର ବିଶ୍ୱ କୁ ତା ବୁକୁ ଚରି
ପରଷି ଦଉଥିଲ ହୀର ମୋତି ଭଳ
କେତେ ରତ୍ନ ପଥର । ।

ରେଣ୍ଡୋ ମାଝୀ ଭଳ କେତେ ବୀର ପୁରୁଷ ଜନମି
ଗାଇ ଯାଇଥିଲେ ଏଇ ମାଟିର ମହାନ ଗାଥା ।

ମାଟି ମାଁ ର ସକାଶେ ସମର୍ପି ଦେଲେ
 ନଜର ଅମୂଲ୍ୟ ଜୀବନ,
 ସେହି ମହାପୁରୁଷଙ୍କ ଚରଣ ତଳେ ମୋର କୋଟି ନମନ ।।

ଇନ୍ଦ୍ରାବତୀ ମାଁ ର ସେଇ ଅଶେଷ ଅବଦାନ
 ଯାହା ସମଗ୍ର ପ୍ରଦେଶ ର ଗୃଷୀ ମୁହଁରେ,
 ଖେଳାଇ ଦିଏ ହସ ର ଲହରୀ,
 ତାହାର ସେଇ ମଧୁର ଜଳ,
 ଆଜି ରକ୍ତ ବିନ୍ଦୁ ହୋଇ ବହୁଛି ଆମ ଶରୀରେ ।।

ଏଇ ମାଟିର ଗୃଷୀ ଭଲ କୁ କୋଟି ନମନ
 ତାହାର ପରିଶ୍ରମ ପାଇଁ
 ତିଷ୍ଠି ରହିଛି ଆଜି ସମଗ୍ର ବିଶ୍ୱର ଜୀବନ ।।

ଅଛି କେତେ ସଂସ୍କୃତି ପରମ୍ପରା ଏହି ମାଟିର
 ଘୁମୁର ଘଣ୍ଟି ଢୋଲ ମହୁରୀ ତାଳେ
 ଦୁଲୁକେ ମାଁ ମାଣିକେଶ୍ୱରୀ ର ଛତର,
 ସ୍ନେହମୟୀ ମାଁ ର କରୁଣା ପାଇଁ,
 କଳାହାଣ୍ଡିଆ ଆଜି ସମଗ୍ର ବିଶ୍ୱର ମୁଣ୍ଡ ଟେକ ରୁଲେ ।।

ଏଇ ମାଟିର ବଜାଗାଳ ନୃତ୍ୟ
 ଦୁଲୁକାଉଛି ରଞ୍ଜଧାନୀ ଦିଲ୍ଲୀ ର ମାଟି,
 ସେଇ ମାଟି ରେ ଆଜି କଳାହାଣ୍ଡିଆ ଭଲ
 ଗାଉଛି ମାଟି ମାଁ ର ଆମର କୀର୍ତ୍ତି ।।
 ମାଟି ର ଲୋକଗୀତ ଆଜି ଦେଶ, ବିଦେଶରେ
 ହେଉଛି ଅମୃତ ବାଣୀ ।।

ଯାହାକୁ ଶୁଣି କଳାହାଣ୍ଡିଆ ଛାଡ଼ି,
ଗର୍ବ ରେ ଉଠୁଛି ଫୁଲି । ।

ଇଏ ମୋର ସେଇ କଳାହାଣ୍ଡି
କଳା ସଂସ୍କୃତି ରେ ଭରା ସୁନା ର ହାଣ୍ଡି
ଆଜି ସାଜିଛି
ବିଶ୍ୱ ଦରବାରରେ ସମଗ୍ର ବିଶ୍ୱ ର ଭାତହାଣ୍ଡି । ।

ମାଣିକେଶ୍ୱରୀ ମାଁ ର କରୁଣା ଆଜି ସାଜିଛି
ସବୁ ରୂଷୀଭଲ ଜୀ ମୁହଁର ହସ ।
ସେଇ ମାଁ ଚରଣ ତଳେ ଶରଣାଗତ
ହେଉଛି ମୁଁ ତୁଚ୍ଛ ଦିନେଶ । ।

ଜୟ ମାଁ ମାଣିକେଶ୍ୱରୀ ।

ଚତୈଶ୍ୱତୀ ମହାବିଦ୍ୟାଳୟ ଚତୈଶ୍ୱତୀ, କଳାହାଣ୍ଡି

ଜୀବନ ଆୟୁଷ

ବିଜୟ କୁମାର ସାହୁ

ଜୀବନ ଆୟୁଷ ସରି ଆସିଲଣି
ଭବୁଛି ନୟତି କଥା
କେବେ କାଳ ଆସି ଧରିବ ମୋ ରୁଟି
ଦେବଟି ଦାରୁଣ ବ୍ୟଥା ।୧ ।
ମୋ ପାପ ଭରି ତଉଲି ଦେଲେ ତ
ଭଣା ହୋଇଯିବ ଧର୍ମ
ଜୀବ କଣ୍ଠାଗ୍ରତ ସମୟରେ ପୁଣି
ଧରିବି ତ ତୁମ ନାମ ।୨ ।
ଯୋଗ ଜପ ତପ ନଥିଲୁ ମୋହରି
ନଥିଲୁ ନାମ ସ୍ମରଣ
ବୃଥା ଅହଂକାରେ ଧରୁ ସରୁ ବୋଲି
ଭବୁଥିଲି ଅନୁକ୍ଷଣ ।୩ ।
ବାର୍ଦ୍ଧକ୍ୟ ଜୀବନ କୋଳାହଳମୟ
ମରିନାହିଁ ମୋର ମନ
ମୁଁ ମୋର ଭବ ମରୀଚିକା ହୋଇ
ମନକୁ କରେ ଅଧୟ ।୪ ।
ନରଂଗ୍ରୟ ହୋଇ ଡାକୁଛି ହେ ପ୍ରଭୁ
ଶରଣ ଦିଏ ଚରଣେ
ଜ୍ଞାନର ଆଲୋକେ ଦେଖା ଦିଅ ପ୍ରଭୁ
ନେଇଯାଅ ମୁକ୍ତି ପଥେ ।୫ ।

ହେ ରାମ ହେ ରାମ ତୁଣ୍ଡେ ବୋଲୁଥିବି
ମନ ମୋର ମରିଯିବ
ତୁମ୍ଭ ଶ୍ରୀଚରଣ ଅମୃତ ପିଇଣ
ଆମ୍ଭ ପକ୍ଷୀ ଭଡ଼ିଯିବ ।୭ ।

ବିଜିଗୋଳ

ମୁଁ ଓ ତୁ

ଦେବାଶିଷ୍ଟ ସାଗର

ମୁଁ ମଣିଷ ?

ରକ୍ତ, ହାଡ଼, ମାଂସରେ ଗଢ଼ା ।

ନାଁ, ମୋର ନଥିବ

ସୁନା, ରୂପା, ହୀରା, ମୋତି, ମାଣିକ୍ୟ

ଆଦିର ଶରୀର ।

ମୁଁ ଯେବେ ଆତ୍ମାତ ପାଏ

ଲୁଲୁ ପାଣି ବାହାରେ,

ତୁମ ଗଙ୍ଗା ଜଳ ।

ମୁଁ ଯେବେ ଚାଲେ

ଭୂଇଁରେ ମୋ ପାଦ ଚନ୍ଦ୍ର ।

ତୁମ ପାଦ ଚନ୍ଦ୍ର ଉପରେ ?

ମୋ ସ୍ତ୍ରୀ, ମୋ ସାଥେ

ଦେହ ମେଲେ ଛୁଆ ।

ତୁମେ ତ ' ବାଦୁଡ଼ି

କେବଳ ମୁଖରେ

ମୋ ଛୁଆ ଜନ୍ମରୁ ବଢ଼ିବାକୁ

ଲଗେ,

ତମେ ଜନ୍ମରୁ ବଡ଼ ।

ମୁଁ ଜାଣେ ନାହିଁ ।

ଜଳ, ଜମିନ, ମାଏଟ, ପବନ, ବନ,

ପାହାଡ଼

ପ୍ରକୃତି ମୋ ଦିଅଁ ।

ତୋ ଆକାର, ମୋ ଅଣାକାର ।

ବଡ଼ନୁଆଁପାଲି, ଚେରୁପାଲି

ସୁବର୍ଣ୍ଣପୁର

ସୋମବାର

ଦୁଷ୍ମନ୍ତ ବେହେରା

ଶରଣପଣି ଗ୍ରାମରେ ଦୁଇଶହ ପରିବାର ବାସ କରନ୍ତି । ସେଇ ଗ୍ରାମ ରେ ବଟକୃଷ୍ଣ ଦଳେଇ ଜ୍ଞ ପରିବାର ବାସ କରନ୍ତି । ପରିବାର କହିଲେ ସ୍ତ୍ରୀ-ରାଧାଦେଇ ପୁଅ-ମୁନା ଦଳେଇ । ହସ ଖୁସିରେ ଚଳି ଆସୁଥିଲା ବଟକୃଷ୍ଣ ଜ୍ଞ ପରିବାର । ସତେ ଯେମିତି ବଟକୃଷ୍ଣ ଜ୍ଞ ଗୁଳଘରେ ଶାଗ ପଖାଳ କଂସାରେ ହସ ପୁଟି ଉଠୁଥିଲା । ଦିନ ଗୁଡ଼ାକ ବେଳ ସରି ସରି ଯାଉଥିଲା ।

ହଠାତ୍ ପରିବାର ରେ ବିପଦ ମାଡ଼ି ଆସିଲା । ବଟକୃଷ୍ଣ ଜ୍ଞ ଦେହ ଜ୍ଵରରେ ଖଇ ପୁରୁଥିଲା ଭଗ୍ନର ଖେଳ ଦାଉ ସାଜିଗଲା ଡାକ୍ତରଖାନା ନେବା ଅଧାବାଟରେ ଦେହରୁ ଜୀବନ ଚାଲିଗଲା । ବଟକୃଷ୍ଣ ସବୁଦିନ ପାଇଁ ଚାଲିଗଲେ ।

ପରିବାର ଉପରେ ବୋଧଭାବରେ ଲଳିତା ବିତା ପଡ଼ିଲା ପରି ପଡ଼ିଲା । ସେପାଖେ ପୁଅ ମୁନା ପାଠପଢ଼ୁଥାଏ +୨ ଦ୍ଵିତୀୟ ବର୍ଷ ଛାତ୍ର ଏଇ ବୟସ ରେ ସେବା କଣ କରି ପାରିବ । କିଛି ଉପାୟ ନ ପାଇ ରାଧାଦେଇ ସିଲେଇ ମେସିନ୍ ଖଣ୍ଡିଏ ପକାଇଲେ ଯାହା ରୋଜଗାର ହେଲା କଷ୍ଟ ରେ ଚଳି ଯାଆନ୍ତି ।

ମୁନା ଏପରି ବଦମାସ ହେଉଥିଲାକି ଗାଁ କଳ ଘରକୁ ଆଣୁଥିଲା । ଗାଁ ର ଲୋକେ କିଛି କିଛି ମୁନା ବିରୋଧରେ ପଚେଇ ଆସନ୍ତି । ଛୋଟରୁ ବଡ଼ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ କିଛି ନା କିଛି ବଦମାସ କରେ । ଗରିବ କୁଡ଼ିଆ ର ମୁନା ଏତେ ବଦମାସ ତଥାପି ଗାଁ ଲୋକେ ତାକୁ ଭଲ ପାଆନ୍ତି । ଅତି ଶ୍ରଦ୍ଧାରେ ଡାକନ୍ତି ମୁନା ରେ.....

ଘରର ଦୁଃଖ ଗୁଡ଼ାକ ଆଖି ଆଗରେ ନାଚି ଉଠୁଥିଲା ହୃଦୟ ଅନେକ କଥା କହି ଦଉଥିଲା । ଏଇ ମାଟି ପାଇଁ କିଛି କରିବି ।

ରାଧାଦେଇ ଜ୍ଞ ହାତରେ ଫର୍ମ୍ ଟିକୁ ଧରି ସ୍ୱପ୍ନ ଦେଖିଲେ ଏଇ ମାଟି ପାଇଁ କଛି ଗୋଟେ କରିବି । ଦେଶ ଜାତିର ଟେକ ରଖିବି । ରାଧାଦେଇ ଜ୍ଞ ହାତରେ ଥିବା ଫର୍ମ୍ ମୁନା ଆଡକୁ ବଢେଇ ଦେଇ କହିଲେ ଏଇ ନେ ସମୟ ଆସିଛି ଗୁଜରି ପାଇଁ ଦରଖାସ୍ତ କର ।

କଛିଦିନ ଗଲପରେ ଗୁଜରି ର ଇଷ୍ଟରଭ୍ୟୁୟର ତାରିଖ ବାହାରିଲା । ମୁନା ଇଷ୍ଟରଭ୍ୟୁୟର ଦେବା ପାଇଁ ବାହାରିଗଲେ ଏଇ ବାହାରିବା ବାଟରେ ରାଧାଦେଇ ଜ୍ଞ ଆଖିରୁ ଧାର ଧାର ଲୁହ ମାଟି ଉପରେ ପଡି କହୁଥିଲା ତୁ ଯା ଲଘିଂ ଯା ମୁଁ ତ ସାଥରେ ଅଛି । କଛି ମାସ ଗଲପରେ ଗୁଜରି ଚଠି ଟି ଆସି ପହଞ୍ଚିଲା ରାଧାଦେଇ ଜ୍ଞ ପାଖରେ । ଚଠି ଟିକୁ ଧରି ଗରିବ କୁଡିଆରେ ଯେ ହସ ଫୁଟି ବ ଏ ଦୁନିଆ ଦେଖିବ । ଏ ମାଟି କହିବ ତୁ ମୋର ସନ୍ତାନ । ପୁଅ ମୋର ଆଜି ଭାରତର ସୈନିକରେ ଗୁଜରି ପାଇଛି ।

ଗ୍ରାମର ପୂର୍ବ, ପଶ୍ଚିମ, ଉତ୍ତର, ଦକ୍ଷିଣ, କଥାଟି ଗୁରିଆଡ଼େ ଖେଲିଗଲା । ମୁନା କହି ବୋଲିଲା ମୁଁ ଗୁଜରି ପାଇଛି ତୋ ପାଇଁ ଲଢିବି ଏ ମାଟିର ନାଁ ରଖିବି । ଆଜି ଯେ ବଦମାସ ପିଲଟି ଏମିତି ଗୋଟିଏ ଭଲ ପିଲ ହୋଇଯିବ ଏ ମାଟି ତାକୁ ମନେ ରଖିବ ।

ଜୁଲାଇ ମାସ ୨୫ ତାରିଖ ଦିନ ଘରୁ ବାହାରିଲା ମୁନା । ଭାରତ ର ସୈନିକ ରେ ଯୋଗ ଦେବା ପାଇଁ ଓ ଗାଁ ର ସମସ୍ତ ଲୋକମାନେ ରେଳ ଷ୍ଟେସନ୍ କୁ ଛାଡିଆଣିଲେ । ଆସିବା ବାଟରେ ଅନେକ କଥା ଗୁଡିଏ ମନେ ପଡି ଯାଉଥିଲା । ବଦମାସ ପିଲଟି ଆଉ କଣ ବଦମାସ ହେବ । କିଏ ଲଗିବ ଯେ ଆମ ସହିତ କାହା ପାଖକୁ ଯାଇ ଗୁହାରି କରିବ । ଏଇ କଥା ଭୁବୁ ଭୁବୁ ଲୋକଙ୍କ ଆଖିରୁ ଲୁହ ବୋହି ଆସୁଥାଏ । ମୁନା କହିଲା ମୋ ଗାଁ ର ବଣ ପାହାଡ ଗଛ ଲତା, ଝରଣା ଓ ଲୋକମାନଙ୍କୁ କହିଦେଇ ଯାଉଛି ସମସ୍ତେ ଭଲରେ ରହିବ । ଦୁଇ ବର୍ଷ ଗଲପରେ ତାକରେ ଖଣ୍ଡିଏ ଚଠି ଆସି ପହଞ୍ଚିଲା । ରାଧାଦେଇ ଚଠି କୁ ଖୋଲି ପଢିଲେ । .....

ରାଧାଦେଇ ଆପଣଙ୍କ ପୁଅ ଦେଶ ମାତୃଭୂମି ପାଇଁ "ଜୀବନ ଦେଇଛି " ମୁନା..... ଅନ୍ଧକାର ଭିତରେ ଶତ୍ରୁ ଆମ ଦେଶକୁ ପଶି ଆସୁଥିଲେ । ଶତ୍ରୁମାନଙ୍କୁ ପଶାଇ ନ ଦେବା ପାଇଁ ଦୃଢ ଜବାବ ଦେଇ ସହିଦ୍ ହୋଇଛି ।

"ଜୟହିନ୍ଦ"

ରାଧାଦେଇ ଜୀ ଆଖି ରୁ ଧାର ଧାର ଲୁହ ବୋହି ଆସିଲା । ପାଟିରୁ ଧୀର ସ୍ଵର ରେ ବାହାରିଲା "ମୁନା".....

ଜନ୍ମଭୂମି ର ମାଟି ପାଇଁ
 ରକ୍ତ ଠୋପା ଦେଇଛୁ
 ଏ ମାଟି ତୁମକୁ ଧାରି
 ଗର୍ବ କରୁଥିବ ପୁଲେଇ ହୋଇ ।
 ଗାଉଥିବ ଗାଆ ତୁମର
 ସ୍ଵର ଶୁଭୁଥିବ ଚଉଦିଗେ
 ପୂର୍ବ, ପଶ୍ଚିମ, ଉତ୍ତର, ଦକ୍ଷିଣେ
 ଜନନୀର ଟେକ ଶୁଭୁଥିବ ଭବନେ ।
 କଣ କହିବି ଭରତ ମାଆ ଲେ
 ଜୀବନ ରକ୍ତ ଦେଇ ତୋ
 ତରଣ ଧୋଇଛି ମୋ ପୁତ୍ର
 ମହିମା ତୋହର କୋଟି ମହାନତା
 ମୁତ୍ୟୁ କୁ କୋଳେ ଧରି
 ମୁତ୍ୟୁ କୁ କୋଳେ ଧରି,,,

ଭରତ ମାତାଙ୍କ ଜୟ ଏତିକି କହି ରାଧାଦେଇ ଜୀ ଆଖି ରୁ ଲୁହ ଠୋପେ ଚଠି ଉପରେ ପଡ଼ି ମାଟି ରେ ପଡ଼ିଲା । ଏ ଗାଁ ଏ ମାଟି ଏ ବଣ ପର୍ବତ ବୀର ପୁତ୍ର ର ସ୍ଵର ଶୁଭୁଥିଲା " ମୁନା" ସେଇଠି ରାଧାଦେଇ ଚଲି ପଡ଼ିଲେ ସବୁଦିନ ପାଇଁ.....

ରାସୋଳ (ମୁଣ୍ଡିଆପଣି)
ଢେଙ୍କାନାଳ

ଭାରତ ମାଁ

ଡିଡୁରମ ସାହୁ

ଆମ ଦେଶ ଭାରତ ସବୁଠୁ ସୁନ୍ଦର
ଧର୍ମ ନରୀପେକ୍ଷ ରକ୍ଷୁ ଆମର ।
ହିନ୍ଦୁ, ମୁସଲିମ୍, ଶିଖ୍, ଇଶାଈ
ସମସ୍ତେ ଭଲ ଭଉଣୀ ଆମର ।୧।

କଲ୍, ସଂସ୍କୃତି ଚିପରମ୍ପରକୁ
ଆମେ ବଞ୍ଚାଇ ରଖୁ ।
ସୁନା ଦେଶ ରୂପରେ
ଆମ ଭାରତ ଗଢ଼ିବୁ ।୨।

ସ୍ୱଚ୍ଛ ପରିମଳ ଭାରତ ଆମର
ଦିଅଇ ସ୍ୱଚ୍ଛତାର ପରିଚୟ ।
ଏଠି କେହି ନୁହେଁ ପର ଆପଣାର
ସଭିଏ ସଭିଜ ଆଦର ।୩।

ଭାରତ ମାଆ କୋଳରେ ଜନ୍ମିଛନ୍ତି
ଅନେକ ବୀରଜନା ଓ ବୀରପୁରୁଷ ।
ଦେଶକୁ ଗଢ଼ି ତୋଳ ଅମର
ହୋଇଯାଇଛନ୍ତି ବହୁ ମହାନ ପୁରୁଷ ।୪।

ଭରତ ମାଁ ର ସୁପୁତ୍ର ଆମେ

ଜନ୍ମି ଅଛୁ ଏହି ପବିତ୍ର ସ୍ଥଳରେ ।

ନାମ ତାହାର ଭରତ ମାଁ

ପାଲୁଅଛି ଆମକୁ ତା' କୋଳରେ ।୫।

ଗ୍ରାମ- ଖାସବାହାଲ୍

ବ୍ଲକ- ସଇଁଡୁଲ୍ (ବଲଙ୍ଗୀର)

ମୋ ଜୀବନ

ମୃଣ୍ମୟୀ ପ୍ରଧାନ

ମୋ ଜୀବନ ଏମିତି ନାଆ
ନା ସେ ବୁଡ଼ି ମରୁଛି ନା ସେ ଭସି ପାରୁଛି
ମୋ ଜୀବନ ଏମିତି ବାଆ
ନା ସେ ଝଡ଼ ହେଉଛି ନା ସେ ସାହା ହେଉଛି
ହୋ...ଦୁଇଟି କୁଳରେ ପାଦ ଦେଇ ସିଏ
ନା ସେ ଜିଇଁ ପାରୁଛି ନା ସେ ମରିପାରୁଛି
ମୋ ଜୀବନ..... ।୧ ।

ଜାଣେନା ମୁଁ ଏସଜା କାହିଁ,
ମୋ କପାଳେ ସୁଖ ନାହିଁ
କଣ୍ଠର ବାଟରେ ଗୁଲେ ଆଜି
ମୋ ସୁଖର ସଉଦା ପାଇଁ ।
ହୋ.... ଏମିତି ଶିଳ୍ପୀ ସାଜିଛି ସିଏ
ନା ସେ ଗଢ଼ିପାରୁଛି ନା ସେ ଭଙ୍ଗି ପାରୁଛି
ମୋ ଜୀବନ..... ॥ ୨ ॥

ଆଖୁରୁ ଲେତକ ବୋହେ,
ଛାତିର କୋହକୁ ସହେ
ଏମିତିକା ଭାଗ୍ୟ ମୋର,
ଅଧା ଗଢ଼ା ପୁଣି ସିଏ ।

ହୋ....ଏମିତି ବାଟର ବାଟୋଇ ହୋଇ ସେ
ନା ସେ ଖର୍ଚ୍ଚ ଚାହୁଁଛି ନା ସେ ଛାଇ ଖୋଜୁଛି ॥
ମୋ ଜୀବନ..... ।୩ ।

ସମୟର ତାଲଦେଇ, ଗୁଲିବାକୁ ଆଜି ହୁଏ
ଗୋଲପର ସୁଖ ଗୁହିଁ, କଣ୍ଠାର ଆଘାତ ସହେ
ହୋ.....ଏମିତି ମୋତରେ ଠିଆ ହୋଇ ସିଏ
ନା ସେ ହସି ପାରୁଛି ନା ସେ କାନ୍ଦିପାରୁଛି ।
ମୋ ଜୀବନ..... ।୪ ।

ସଂସାର ଛଳନା କେବେ, ମନ ମୋରଭଙ୍ଗିଦିଏ
ପାପର ଦୁନିଆ ପାଖେ, ପୁଣ୍ୟ(ଧର୍ମ)ମୋର ହାରିଯାଏ
ହୋ...ଏମିତି କର୍ମର ଅପରାଧୀ ସାଜି
ନା ସେ ନ୍ୟାୟ ଖୋଜୁଛି ନା ସେ ଦଣ୍ଡ ଚାହୁଁଛି ।
ମୋ ଜୀବନ..... ।୫ ।

କେତେ ଅସହାୟ ଏ ଜୀବନ

ସଞ୍ଜୟ କୁମାର ନାଏକ

ପ୍ରତ୍ୟହ ଦୁଃଖସବୁ,
କବାଟ ଠକ୍ ଠକ୍ କରନ୍ତି ।
ମୁହଁ ଫେରାଇ ନଏ
ତଥାପି.....
ଭାରି ଅମାନଆ ଏମାନେ,
ପଶି ଆସନ୍ତି, ସୁନା ପିଲ ପରି
ଭିଡ଼ ଜମାନ୍ତି ।
ବେସାହାୟ ଜୀବନକୁ ଆଦୁରି
ଖୁନ୍ ଭିନ୍ କରନ୍ତିଅନ୍ତି ।
ଅବସନ୍ନ ମନ ଭିତରେ,
କୋହସବୁ ଚକ୍ରାର କରନ୍ତି ।
ତୁନି କରଏ.....
କିଛିକ୍ଷଣ ପରେ..... ପୁଣି
ପୂର୍ବପରି ହୋଇଯାଆନ୍ତି ।
କ୍ରମଶଃ.....
ଆଖିର ଧାର ବହଳ ହୁଏ ।
ନଃଶ୍ଵାସର ଶବ୍ଦ ତୀବ୍ର ହୋଇଉଠେ
ବୋଧେ ନଃଶବ୍ଦ ହେବାପାଇଁ..... ।
ବାସ୍..... ତା ପରେ .....
ସବୁକିଛି ନଃଶେଷ ହୋଇଯାଏ !!!!!

ବଡ଼ଝାଙ୍କର ପାଲି, ପିପଲ ଡାବର,
ଶିକ୍ଷକ-ସରସ୍ଵତୀ ଶିଶୁ ବିଦ୍ୟା ମନ୍ଦିର, ପାଟଣାଗଡ଼

ମୁଇଁ ତ ଗରିବ ଛାନ୍ଦ

ଭାଗ-୨

ମହେଶ୍ୱର ସାହୁ

ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ରାତି ଉଜାଗର ରହିଲୁ ଭଲ ତପନ ନଜର କପଡ଼ା ଦେଖୁଥାଏ । ଜାମା ଖଣ୍ଡକୁ ଗଣି ସରେଇ ଦେଉଥାଏ ହେଲେ ତାହା ପୁଣି ମୋଡ଼ି ଯାଉଥାଏ । ଶେଷରେ ଘରେ ଥିବା ଏକ କଂସା ଥାଳ ନେଇ ନଜର ହାଣ୍ଡିଗାଳ ରେଷେଇ ରୁଲି ପାଖକୁ ଗଲୁ । ସେଇଠାରେ ତୁଲିରେ ଥିବା ଜଳନ୍ତା ନଆଁରେ ଥାଳଟିକୁ ଗରମ କରି ଇସ୍ତୀ କଲୁ ଭଲ ଜାମା ଉପରେ ରଖି ଘଷିଦେଲୁ । ଏବେ ତ ଟିକେ ଜମାଟିର ମୋଡ଼ ସିଧା ହେଉଛି । ହୁଁ ଏମିତି ଥରେ ଦୁଇଥର ଘରର ବାସନ ଥାଳରେ ଜାମାକୁ ଇସ୍ତୀ ଦେଉ ଦେଉ ଜାମାଟିର ଗୋଟେ ପାଖରୁ ଟିକେ ତରଳଗଲୁ । ଭାରିବିରକ୍ତ ଲାଗିଲଣି ତାକୁ । ଯାହା ହେଉ ଟିକେ ତରଳଗଲୁ !
ଚଳବ, ହେଲେ ମୋଡ଼ି ଯାଇ ଅସୁନ୍ଦର ଦେଖା ଯାଉଥିଲୁ । ଏମିତି ନଜକୁ ସଜେଇବାର ଚେଷ୍ଟା କରି ଶେଷରେ ଭୀଷଣ ନଦ୍ରା ଆସିବାରୁ ଯାଇ ସୋଇପଡ଼ିଲୁ ।

ରାତି ପାହି ସକାଳ ହେଲୁ । ତପନ ଯିବ ରାଜ୍ୟସ୍ତରୀୟ କ୍ରୀଡ଼ା ପ୍ରତିଯୋଗିତାରେ ଭାଗ ନେବାକୁ । ତା ସାଙ୍ଗ ମହେଶ ଓ ରାଜେଶ ବହୁତ ବଡ଼ ବଡ଼ିଆ ପିଲୁ । କେତେ ନୂଆ ନୂଆ କପଡ଼ା ପିନ୍ଧିଥିବେ । ତପନ ରାସ୍ତାରେ ଦୌଡ଼ ମାରୁଥାଏ ଓ କେତେ କଥା ଭାବୁଥାଏ ।

ଏମିତି ଯୋଗକୁ ତପନ ଘରକୁ ଫେରି ଦେଖେତ ବଡ଼ି ଭେଥରୁ ଠିକାଦାର ଆସି ତାଙ୍କ ଘରେ ହାଜର । ତପନ ଠିକାଦାର ଜଣକ ତାଙ୍କ ଘରକୁ ଆସିଛନ୍ତି ଦେଖି ଗୋଟଏ ଲମ୍ବ ମୁଣ୍ଡିଆ ମାରିଲୁ । ଠିକାଦାର ହାତରେ ଧରିଥିବା ଗୋଟେ ପଛ ଓଳା ବ୍ୟାଗ ତପନ ହାତକୁ ବଢ଼େଇ ଦେଲେ । କହିଲେ ମାଆ ପୁଅଙ୍କର ଦୁଇଦିନର ମଜୁରୀ ମଧ୍ୟ ସେଇ ବ୍ୟାଗ ଭିତରେ ଅଛି । "ହଉ ମୋର ବହୁତ କାମ ଅଛି ମାଉସୀ ! ପୁଅ କଥା କାଲି ମନେ ପଡ଼ିଗଲା । ମୋ ମନ ବୁଝିଲୁ ନାହିଁ କାରଣ ତାର ଆଜି ପରୀକ୍ଷା ଅଛି । ତେଣୁ ସେଦିନ କେଇଟା ପଇସା ପାଇଁ ସେ ମୋ ଗୋଡ଼ ଧରିବାକୁ ବି ପଛାଇ ନ ଥିଲୁ । ମୁଁ ରାତି ସାରା ସୋଇପାରିନ କେମିତି

ତପନକୁ ତା ମଜୁରୀ ଧରେଇବି । ଆଜିକାଲି ଯଦି ଅଧିକ ଭୋଜନାରିଆ ଲୋକ ମାନେ ନଃସହାୟ ଲୋକ ମାନଙ୍କୁ ସମୁଦ୍ରରୁ ଶଙ୍ଖେ ଦାନ କରନ୍ତେ ନା ତେବେ ଏହି ଦୁନିଆର ଗରିବ ରୁହନ୍ତେ ନାହିଁ ! ମୋର ବିଳମ୍ବ ପାଇଁ ମୁଁ ହାତ ଯୋଡ଼ି କ୍ଷମା ମାଗୁଛି ମାଉସୀ" । ଏତକ କହି ଠିକାଦାର ସେଠାରୁ ବିଦାୟ ନେଲେ ।

ଠିକାଦାର ଗଲ ପରେ ତପନ ଅତ୍ୟନ୍ତ ଖୁସି ହୋଇଯାଇଥିଲା । କେତେ ସୁନ୍ଦର ବ୍ୟାଗ ହୋଇଛି ଯେ ! ଏଥିରେ ମଜୁରୀ ବି ରହିଛି ଓ ଆଉ କଣ ରହିଛି ଦେଖିବି । ପୁଣି ଭାବିଲା ସକାଳ ନତ୍ୟ କର୍ମ ସାରି ମାଆ ପୁଅ ଖୋଲିକରି ଦେଖୁ କଣ ଅଛି ଏତେ ସୁନ୍ଦର ବ୍ୟାଗ ଭିତରେ । ସମସ୍ତ କାମ ଗୁଡ଼ାକୁ ଯେମିତି ଉଡେଇଲା ଭଳି କରି ପକାଇଥାଏ । ଦାନ୍ତ ଘସା ସରିଲା ପରେ ମାଆଙ୍କୁ ଡାକ କହିଲା ଜଲଦି ଆ, ବ୍ୟାଗଟା ଖୋଲିବ ପରା । ମାଆ ପୁଅ ବ୍ୟାଗ ଖୋଲିବାକୁ ବସିଗଲେ । ଯେ କଣ ପ୍ରଥମେ ବ୍ୟାଗରୁ ପାଉରୋଟି ସହିତ କଦଳୀ ବାହାରିଲା । "ମୁଁ ଖାଇବି, ମୁଁ ଖାଇବି", କହି ପାଉଁରୁଟିକୁ ଧରି ଚିକେ ନାଚ ଆସିଲା ତପନ । ପୁଣି ଦେଖିଲା ସାବୁନ, ସାମୁ, ତେଲ ଓ କୋଲଗେଟ ସହିତ ଦାନ୍ତ ଘସା ବ୍ରସ । ଏବେ ତପନର ଖୁସି କହିଲେ ନ ସରେ । ଦୁଇ ଦିନ ଥର ସୁଗନ୍ଧ ଭରା ସାବୁନ ଦୁଇଟିକୁ ଶୁଦ୍ଧିବାରେ ଲାଗିଲା ଓ ବାଃ ବାଃ କହି ଦେଉଥାଏ । ପୁଣି କହୁଥାଏ କି ବାସ୍ନା । ବ୍ରସଟିକୁ କାଢ଼ି ଚିକେ କୋଲଗେଟ ଲଗେଇ ଦେଲା, କେମିତି ଦାନ୍ତ ବ୍ରସରେ ଘସା ଯାଏ ଜାଣିବାକୁ । ହେଲେ ସେ ତ ଆଜି ଦାନ୍ତ ଘଷି ସାରିଛି, ଖାଲିଗାରେ ନଷ୍ଟ ହେବ । ତେଣୁ ନଷ୍ଟ ନ କରି ପୁଣି ଥରେ ଦାନ୍ତ ଘସିଦେବ ଭାବିଲା । କହୁଥାଏ ମୁଁ ବି ବଡ଼ଲୋକଆଙ୍କ ଭଳି ଦାନ୍ତ ଘସିବି । କାରଣ ମାଆ ତା ପାଇଁ କରୁଛି ଦାନ୍ତ କାଠି ସହିତ ଗୋବର ଘସିର ପାଉଁଶ ରଖିଥାନ୍ତି । ସେଇଥିରେ ସେ ଦାନ୍ତ ଘଷେ । ହେଲେ ଆଜି ଠାରୁ ତାକୁ ଦାମୀକଥା ଓ ବଡ଼ ଲୋକଆଙ୍କ ଜିନିଷ ମିଳୁଛି । ହଉ ଦେଖେ ଆଉ କଣ ଅଛି ବ୍ୟାଗରେ, ଏଁ ଭଗବାନ ! ନୂଆ କପଡ଼ା ! ବିଦ୍ୟାଳୟର ଦୈନିକ ପିନ୍ଧିବା ପାଇଁ ଜାମା ସହିତ ପ୍ୟାଣ୍ଟ ପୁଣି ତା ସହିତ ସ୍ଵୋର୍ଚ୍ଚସ ଲେଖା ଯାଇଥିବା ପୁର ପ୍ୟାଣ୍ଟ ସହିତ ଗଞ୍ଜି । ବାପ୍ ରେ କଣ ଦୁଇ ଦିନ କାମରେ ଏତିକି ମଜୁରୀ । ପରିଶ୍ରମର ମୁଲ୍ୟକଣ ଏତେ ଅଧିକା । ରୁଜେଶ ଓ ମହେଶର ବାପା ବହୁତ ପରିଶ୍ରମ କରନ୍ତି । ସେଇଥି ପାଇଁ ସେମାନେ ବଡ଼ଲୋକଆ ହେଇଛନ୍ତି । ଏବେ ଜାଣିଲି ଦୁନିଆର ଯେତେଜଣ ବଡ଼ଲୋକଆ ଅଛନ୍ତି, ସମସ୍ତେ ଜଣେ ଜଣେ ପରିଶ୍ରମୀ । ଏବେ ଜାମା ପ୍ୟାଣ୍ଟ କାଢ଼ି ସାରିବା ପରେ ଟଙ୍କା ବିତା ଗୋଟେ କାଗଜରେ ଗୋଡ଼ା ଯାଇଥିବାର ଦେଖିଲା । ତପନ କାଗଜ ଖୋଲିଲା ଓ ଦେଖିଲା କାଗଜରେ ଲେଖା ହୋଇଛି "ପରିଶ୍ରମ ଓ ସାଧନା

ସବୁକିଛି ଦେଇଥାଏ । ତୁ ମୋ ହୃଦୟ ଜିତିନେଲୁ କାରଣ ମୁଁ ଗୁରୁତ୍ୱ ନ ଦେଇ ବାହାରକୁ ଚାଲି ଯାଇଥିଲି । ଯାହାକି ଆଜି ନ ପହଞ୍ଚି ଥିଲେ ତପନର ଅବସ୍ଥା କଣ ହେଇଥାନ୍ତା କହିଲୁ । ତେଣୁ ମୋତେ ନଜ ଭଲ ଭଲ ଭାବି ଆଗକୁ ବଢ଼ିବୁ ବୋଲି ମୋର ଆଶା ।"

ଲେଖା ପଢ଼ି ସାରି ଟଙ୍କା ଗଣି ଦେଖିଲୁ ରହିଛି ଏକ ହଜାର ଟଙ୍କା । ଯାହାକି ତା ଜୀବନରେ କେବେ ଦେଖି ନ ଥିଲା । ତାକୁ ଭାରି ଭୟ ଲାଗିଲା । ଭୟରେ ଥରି ଥରି ହାତରୁ ପଇସା ଖସେଇ ପକେଇଲା । ଆଉ କହିଲା ମାଆ ସେ କାହିଁକି ଏତେ ଟଙ୍କା ଦେଇଛନ୍ତି । ମାଆ କହିଲେ ସେ ପରା ମୋତେ କହିଗଲେ ମୁଁ ଯାହା ଦେଲି ସବୁ ତପନର ଭବିଷ୍ୟତ ପାଇଁ ଦେଇଛି । ତୋର ତ ଦଶମ ଶ୍ରେଣୀ ହେଲାଣି ତୁ ଏଇ ପଇସାରେ ଗୋଟେ ଦୋକାନ କରିଦେଲେ କଣ ସମ୍ଭାଳି ପାରିବୁ ନାହିଁ । ଦୋକାନରେ ବସିବୁ ତା ସହିତ ପାଠ ପଢ଼ିବୁ । ହଉ ଛାଡ଼େ ସେ କଥା ତୁ ଏବେ ଯିବା ପାଇଁ ପ୍ରସ୍ତୁତ ହଅ ।

ତପନ ଠାକୁରଙ୍କୁ ବହୁତ ଭାବିଲା ହେ ପ୍ରଭୁ ତମେ ଦୁନିଆରେ କାହିଁକି ଠିକାଦାର ଭାବିଲେକିଆ ବନେଇଲ ନାହିଁ । ଜିଏ ଅନ୍ୟର ଦୁଃଖ ବୁଝି ପାରେ । ଯିଏ ଅନ୍ୟକୁ ଜୀବିକା ଦେବା ସହ ଜୀବନ ଦେଇଛନ୍ତି । ତାଙ୍କ ପରି ମଣିଷ କଣ ଯେ ଦୁନିଆରେ କେହି ଅଛନ୍ତି । ଏମିତି ବହୁତ ପ୍ରାର୍ଥନା କଲା ଠିକାଦାରଙ୍କ ମଙ୍ଗଳ କାମନା କରି ।

ଭଲ ଭାବେ ସାବୁନ ତେଲ ଲାଗେଇ ଗାଧୋଇଲା ତପନ । ତା ଦେହରେ ସତ ସହସ୍ର ସିଂହର ବଳ ଜାତ ହେଲା ଭଲ ଲାଗିଲା । ଯେମିତି ଆଜିର ପ୍ରତିଯୋଗିତାରେ ସମସ୍ତ ଖେଳରେ ଉତ୍ତୀର୍ଣ୍ଣ ହେଇ ବିଜୟର ଟୀକା ପିନ୍ଧିକରି ଆସିବ । ସମସ୍ତ ନିତ୍ୟକର୍ମ ସରିବା ପରେ ମାଆଙ୍କୁ ସାଷ୍ଟାଙ୍ଗ ପ୍ରଣାମ ଜଣେଇ, କହିଲା "ମାଆ ଆଶୀର୍ବାଦ କର ! ଯେମିତି ମୁଁ ସକ୍ଷମ ହୁଏ" କହି ବିଦ୍ୟାଳୟକୁ ବାହାରିଲା । ହେଲେ ଯେ କଣ ? ତାକ ଛାଡ଼ିଲା "ମାଆ... ମାଆ... ଦେଖୁଲୁ" ।

(ଭାଗ -3 ରେ ଆଗାମୀ ଅଧ୍ୟାୟ ନିଶ୍ଚୟ ପଢ଼ିବେ)

ଗୋପାବିନ୍ଦା, ବ୍ରାହ୍ମଣ ଗାଁ
ବାଲେଶ୍ୱର(ଭଦ୍ରକ)

ମରୀଚକା...

ଅରୁଣ କୁମାର ମହାନ୍ତି

ସବୁଦିନ ମୁହିଁ ଦେଖୁଛି ଗୋ ସହି କେତେଯେ ସୁନ୍ଦରୀ ଝିଅ
ତୁମ ପରି କେହି ଦେଖିନାହିଁ କାହିଁ ଲଜେ ଲୁଚୁଛିନି ମୁଁହ
ତଥାପି କାହିଁକି ତୁମର ମୁଁହଟି ଆଖି ଆଗେ ମୋର ନାଚେ
ଜାଣି ପାରେ ନାହିଁ ତୁମ ପାଇଁ କାହିଁ କରୁଣ କବିତା ରଚେ...!!
ହୃଦୟର କୋଣେ ନିଭୂତ ପ୍ରାଙ୍ଗଣେ ହୁଅ ତୁମେ ଯେବେ ଭଲ
ବିଦ୍ୟୁତ ବେଗରେ ଶିର ଧମନୀରେ ଖେଳିଯାଏ ଏକ ପ୍ରଭ
କରୁନି ଯାମିନୀ କଳ୍ପିତା କାମିନୀ ରଚନା ସପନ ପୁରୀ
ଆକୁଳତା ଭର ହୃଦୟଗା ପର ହେଉଛି ତୁମକୁ ଝୁରି....!!
ରୁମିନୀ ରୁତିରେ ଶୀତଳ ଜୋସ୍ନାରେ କାହିଁକି ତପିତ ହୁଅ
ଫଗୁଣ ଫଗୁରେ ବସନ୍ତ ବେଳାରେ କାହିଁକି ଯଜ୍ଞଶା ଦିଅ
କାଉଁରୀ କାଠିର ସ୍ୱର୍ଗ ତୁମେ ମୋର ସଦା ହୃଦୟ ପ୍ରେରଣା
ତୁମ ବିନା ରିକ୍ତ ମୋ ଜୀବନ ପାନ୍ତ ଜାଳ ସେନେହ ଝରଣା....!!
ପ୍ରେମିକା ମୋହର ମରୁ ସାହାରର ମରୀଚକା ସମ ଭ୍ରାନ୍ତି
ଘୁରୁଇ ଘୁରୁଇ ମାରଇ କେବଳ ନ ଦେଇ ପରାଣେ ଶାନ୍ତି....!!

ଇଶାଣ ପୁର, ଯାଜପୁର

ମୁଁ ନାହିଁ କି ତମେ ନାହିଁ

ପ୍ରିୟଦର୍ଶୀ

ମୁଁ ଚକ୍ରବୁହ ଯୋଜା
ତମେ ମହାଭାରତ କବିତା,
ମୁଁ ସପ୍ତରଥୀ ଘେରୁ
ତମେ ମାୟାଜାଲ ସୁତରିତା ।
X X X X X X X X X X X X X X
ଜାଣେନା ମୁଁ ଆବାହନ
ଶ୍ଳୋକ, ପଂକ୍ତି, ମନ୍ତ୍ରବିଧି,
ଚତୁର୍ବେଦ ମନ୍ତ୍ରଧ୍ବଜ
ମନୁଷ୍ୟତ ସର୍ବସିଦ୍ଧି ।

ମୋହାବିଷ୍ଣୁ ମୋହଛନ୍ଦନ
ଇନ୍ଦ୍ରିୟର ମତଭେଦ,
ସାନ୍ନିଧ୍ୟର ସମ୍ମୋହନ
ମୋକ୍ଷ ଆଜି ଅତିକ୍ରାନ୍ତ ।

ଗାୟତ୍ରୀର ମନ୍ତ୍ରଧ୍ବଜ
ପରଦାର ଅନ୍ତର୍ଲଳେ,
ଦିଗନ୍ତର ବଂଶୀସ୍ବନ
ସିଂହଦ୍ବାରେ ଅଶୁଭାଳେ ।

ମରୁଦ୍ୟାନ ମୃଗତୃଷ୍ଣା
ବୈଶାଖର ଶୁଷ୍କତନ୍ତୁ,
ଶ୍ରାବଣର ଜଳକନ୍ୟା
ଭଦ୍ରବର ଇନ୍ଦ୍ରଧନୁ ।

X X X X X X X X X X X X X X X

ଅସ୍ପଷ୍ଟ ସେ ସ୍ୱପ୍ନିଳ କାହାଣୀ
ନସ୍ତର୍ୟ ସେ ନର୍ମମ ଯନ୍ତ୍ରଣା,
ନର୍ବିକାର ସେ ନଶବ ଆର୍ତ୍ତନାଦ
ଅସ୍ତମିତ ସେ ଅଦୃଶ୍ୟ ଭବନା ।

ମୁଁ ନାହିଁ କି ତମେ ନାହିଁ .....
କିନ୍ତୁ ସ୍ମୃତି ହୁଏ ଆନମନା ।

ଗୋବିନ୍ଦନବାସ, ପୁଟିଆ,
ଆନନ୍ଦପୁର, କେନ୍ଦୁଝର

ନାରୀ

ବିଶ୍ୱଜିତ୍ ନାଥ

ନାରୀ ତୋର କେତେ ରୂପ କେତେ କାହାଣୀ
ତୁ, ଭଗ୍ନୀ , ଅର୍ଦ୍ଧାଙ୍ଗିନୀ ଆଉ ଜନନୀ
ତୁ ମମତା ମୟୀ ମନ୍ଦାକିନୀ
କରୁଣା ମୟି ଶ୍ରଦ୍ଧା ର ଶ୍ରୋତସ୍ତନୀ
ଦେବକୀ ସାଜି ତୁ ଜନ୍ମଦାୟିନୀ
ଯଶୋଦା ରୂପେ କହ୍ନା ତୋ ପାଖେ ରଣୀ,୧

ତୁ ଭଗ୍ନୀ ସ୍ନେହ ର ବିନ୍ଦାଣୀ
ଶୁଭକଙ୍କୀ ଆଶାର ବୈତରଣୀ
ତେଜ ରୂପେୟଣ ଶକ୍ତି ତୁ ତେଜସ୍ୱୀନୀ
ତୁ ସୃଷ୍ଟି, ତୁ ସ୍ରଷ୍ଟା, ଆଉ ସଂହାରିଣୀ ୨
କେବେ ତୁ ଧାର ଶ୍ରାବଣୀ
ଆଉ କେବେ ବସନ୍ତ ରାଗିଣୀ
ଦିବାସ୍ୱପ୍ନ ର ନାୟିକା ପ୍ରୀତି ର ତଟିନୀ
ସାଧନା ର ଭସ୍ମ ତୁମେ ଅର୍ଦ୍ଧାଙ୍ଗିନୀ
ପ୍ରଣୟ ର ସୁଧା ତୁମେ ରତ୍ନପୁର୍ଣ୍ଣ ଶ୍ରାବଣୀ(୩)

ତୁ ସହି ପାରୁ କେତେ ନଷ୍ଟର କଷଣ
ଯୁଗେ ଯୁଗେ ନୟାତିତା ତୁ କରିଛୁ କୁ ପଣ

ତୁ ନର୍ଭୟା, ତୁ ସ୍ୱୟଂ ସିଦ୍ଧା, ତୁ ଅପରାଜିତା
ନଷ୍ଟୁର ସମାଜ ଦ୍ୱାରା ତୁ ଆଜି ନର୍ଯାତିତା,
ଅଶୁ ଭୋର ସୃଷ୍ଟି କରେ ଧ୍ୱଂସ ର ଧରଣୀ
ନାରୀ ଭୋର କେତେ ରୂପ, କେତେ କାହାଣୀ

ଜିଲ୍ଲା ମୁଖ୍ୟ ଶିକ୍ଷା ପ୍ରତିଷ୍ଠାନ କେନ୍ଦୁଝର ର ଛାତ୍ର,
ଭଲ୍ଲୋଲ, ଘଷିପୁର,

ମୃତ୍ୟୁ ପରେ ମାନବ ଶରୀର କ'ଣ ହେବ?

ବାଲ୍ଲୀକ ନାୟକ

ବ୍ୟବହାରିକ ଦୃଷ୍ଟିରେ ଏହା ଏକ ଜଟିଳ ପ୍ରଶ୍ନ କିନ୍ତୁ ବୌଦ୍ଧିକ ତଥା ତାର୍କିକ ଦୃଷ୍ଟିରେ ଅତି ସହଜ ପ୍ରଶ୍ନ । ଚଳନ୍ତି ପ୍ରଥା ଅନୁସାରେ ଦୁନିଆର ସମସ୍ତ ମାନବ ସମାଜରେ ମୃତ୍ୟୁ ପରେ ମାନବ ଶରୀରକୁ ମୁଖ୍ୟତଃ ଦୁଇଟି ପ୍ରକାରେ ଯଥା : ପୋଡ଼ି ଦେଇ କମ୍ପା ପୋଡ଼ି ଦେଇ ନଷ୍ଟ କରାଯାଏ । ଅଳ୍ପ କେତେକ କ୍ଷେତ୍ରରେ ଶବକୁ ନଦୀ ଜଳରେ ଭସାଇ ଦିଆଯାଏ କମ୍ପା ଜଙ୍ଗଲରେ ପଶୁଙ୍କ ଖାଦ୍ୟ ପାଇଁ ଫିଙ୍ଗି ଦିଆଯାଏ । ଶବକୁ ପୋଡ଼ିବା ଦ୍ୱାରା ମାନବ ସମାଜର ଯେଉଁ ସବୁ କ୍ଷତି ହୁଏ, ତାହା ହେଉଛି - ପରିବେଶ ଓ ବାୟୁ ପ୍ରଦୂଷଣ । ଶବକୁ ଜାଳିବା ପାଇଁ କାଠ ସହିତ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଲକ୍ଷନର ଖର୍ଚ୍ଚ । ଯଦିଓ ହିନ୍ଦୁ ଧର୍ମରେ ଶବକୁ ଜାଳିବା ପରମ୍ପରା ରହିଛି ତଥାପି ଦକ୍ଷିଣ ଭାରତର କେତେକ ହିନ୍ଦୁମାନେ ଶବକୁ ଭୂମିରେ ପୋଡ଼ି ଶବସକ୍ରାନ୍ତ କରିଥାନ୍ତି । ଶବକୁ ଦହନ କରିବାପାଇଁ କେତେକ ଆର୍ଥିକ ସମ୍ପଦ ହିନ୍ଦୁ ବ୍ୟକ୍ତି କୌଣସି ପବିତ୍ର ନଦୀ କୁଳକୁ, ଯଥା: ଗଙ୍ଗା ନଦୀ କମ୍ପା ଧାର୍ମିକ ମତ ଅନୁସାରେ ମାନ୍ୟତା ପ୍ରାପ୍ତ ଶୁଶାନ, ଯଥା: ପୁରୀର ସ୍ୱର୍ଗଦ୍ୱାର ଆଦିକୁ ବହୁତ ଖର୍ଚ୍ଚ କରି ଶବକୁ ନେଇ ଯାଆନ୍ତି । ସେଠାରେ ବ୍ରାହ୍ମଣମାନଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଗରୁଡ଼ ପୁରାଣ ଅନୁସାରେ ପିଣ୍ଡଦାନ, ପ୍ରେତ କ୍ରିୟା ଆଦି କରାଇ ଦାହ ସଂସ୍କାର କରନ୍ତି । ଅନ୍ୟ ସବୁ ସାଧାରଣ ବ୍ୟକ୍ତି ନକଟସ୍ଥ ଶୁଶାନ କମ୍ପା ନଜର କ୍ଷେତ୍ରରେ ହିଁ ଶବଦାହ କରିଦିଅନ୍ତି । ନଦୀ କୁଳରେ ଶବଦାହ ପରେ ଅବଶିଷ୍ଟ ବସ୍ତୁ ଏପରିକି ଅଧା ଜଳା ଶରୀରକୁ ମଧ୍ୟ ସେହି ନଦୀରେ ହିଁ ଭସାଇ ଦିଅନ୍ତି । ଏହାଦ୍ୱାରା ନଦୀଜଳ ପ୍ରଦୂଷିତ ହୋଇଯାଏ । ଶବକୁ ଯେଉଁଠି ଜଳାଇଲେ ମଧ୍ୟ ବାୟୁ ପ୍ରଦୂଷଣ ଓ ବନ୍ୟ ସମ୍ପଦର କ୍ଷତି ତ ଅବଶ୍ୟ ହେଉଛି । ଦାହ ସଂସ୍କାର ଦ୍ୱାରା ଦେଶରେ ପ୍ରତିବର୍ଷ ହଜାର ହଜାର ଟନ କାଠ ନଷ୍ଟ ହୋଇଯାଉଛି । ଶବ ଦହନ କରିବାପାଇଁ ଆଜିକାଲି କେତେକ ସହରମାନଙ୍କରେ ବିଜୁଳିଶକ୍ତି ଗୁଳିତ ତୁଲି କମ୍ପା ଗ୍ୟାସ ତୁଲି ବ୍ୟବହାର ହେଲଣି । ଏଗୁଡ଼ିକ

କନ୍ଧୁ ବହୁତ କମ ପରିମାଣରେ ନିର୍ମାଣ ହୋଇଛି, ତେଣୁ ସମସ୍ତଙ୍କ ପାଇଁ ଉପଲବ୍ଧ ହୋଇପାରୁନି । କେତେକ ଲୋକ ଗଙ୍ଗାରେ ଅସ୍ଥି ବିସର୍ଜନ ପାଇଁ ସେହି ବୁଲିରୁ ଅସ୍ଥି ପାଇବେ ନାହିଁ ବୋଲି ମଧ୍ୟ ଶବକୁ ସେଠାକୁ ନଅନ୍ତି ନାହିଁ । ବିଶେଷ କରି ଗ୍ରାମ୍ୟ ଅଞ୍ଚଳର ଲୋକମାନେ ସେହି ସୁବିଧା ପାଇନାହାନ୍ତି ।

ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଧର୍ମରେ ପ୍ରାୟ ଶବକୁ ଦଫନ ଅର୍ଥାତ ଭୂମିଗତ କରିଥାନ୍ତି । ଏହା ହେଉଛି ବୌଦ୍ଧିକ ଦୃଷ୍ଟିରେ ଏକ ଉତ୍ତମ ପ୍ରଥା । ଏହା ଦ୍ଵାରା ବାୟୁ ବା ଜଳ ପ୍ରଦୂଷଣ ହୋଇ ନଥାଏ କିମ୍ବା ବନ୍ୟ ସମ୍ପଦ ନଷ୍ଟ ହୁଏନାହିଁ । ଦ୍ଵିତୀୟରେ ଭୂମି ଭିତରେ ଶରୀର ଧିରେ ଧିରେ କମ୍ପୋଷ୍ଟ ବା ଖାଦ୍ୟରେ ପରିଣତ ହୋଇଯାଏ । ଶବକୁ ଏଭଳି ଏକ ସ୍ଥାନରେ ପୋତି ସାରି, ସେହି ଜାଗାରେ ଯଦି ଗୋଟିଏ ବୃକ୍ଷ ରୋପଣ କରିଦିଆଯାଏ, ତାହା ବଡ଼ ହୋଇ ପରିବେଶକୁ ସବୁଜ ସୁନ୍ଦର କରିବା ସହିତ ମାନବ ଜଗତର ହିତ ସାଧନ ବି କରିବ । ପ୍ରତ୍ୟେକ ମୃତ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କ ପାଇଁ ଯଦି ଗୋଟିଏ ଲେଖାଏଁ ଗଛ ରୋପଣ କରାଯିବ, ତେବେ ବନ୍ୟ ସମ୍ପଦ ବି ବୃଦ୍ଧି ପାଇବ । ବୃକ୍ଷଟି ମୃତ ବ୍ୟକ୍ତିର ସ୍ମୃତି ସ୍ଵରୂପ ଅନେକ ଦିନ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ରହିବ ।

ମୃତ ଶରୀରକୁ ମାନବ ଉପଯୋଗୀ କରିବାପାଇଁ ଅନ୍ୟ ଏକ ବିଜ୍ଞାନ ସମ୍ମତ ପଦ୍ଧତି ଆଜିକାଲି ବହୁତ ଲୋକପ୍ରିୟ ହୋଇଛି । ଏହାକୁ ଆମେ ସର୍ବୋତ୍ତମ ପଦ୍ଧତି ବୋଲି କହିପାରିବା, ତାହା ହେଉଛି - "ଶରୀର ଦାନ" । କାଲ୍ପନିକ ଆତ୍ମା-ପରମାତ୍ମାର ଚକ୍ରବ୍ୟୁତ୍ପତ୍ତି ମୁକ୍ତ ହୋଇ ସଚେତନ ହୋଇଥିବା ଶହ ଶହ ଲୋକମାନେ ମୃତ୍ୟୁ ପୂର୍ବରୁ ନିକଟସ୍ଥ ମେଡିକାଲ କଲେଜକୁ ନିଜର ଶରୀର ଦାନ କରିବାପାଇଁ ଲିଖିତ 'ଶପଥ ପାଠ' (Will) ଦାଖଲ କରିଦେଉଛନ୍ତି । ଏଥିରେ ଅବଶ୍ୟ ପରିବାର ଲୋକମାନଙ୍କର ସହମତି ରହିବା ଆବଶ୍ୟକ । ମୃତ୍ୟୁର ଯଥା ସମ୍ଭବ କମ ସମୟ (ପ୍ରାୟ ଛଅ ଘଣ୍ଟା) ଭିତରେ ଯଦି ଶବ ମେଡିକାଲରେ ପହଞ୍ଚି ଯାଇପାରିବ, ତେବେ ଡାକ୍ତରମାନେ ସେହି ଶରୀରର କିଛି ଉପଯୋଗୀ ଅଙ୍ଗ-ପ୍ରତ୍ୟଙ୍ଗ ବାହାର କରି ଅନ୍ୟ କୌଣସି ରୋଗୀ ଦେହରେ ରୋପଣ କରିପାରିବେ । ଏହାର ଉଦାହରଣ ବହୁତ ଦେଖିବାକୁ ମିଳୁଛି । ମୃତ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କ ଚକ୍ଷୁ ବାହାର କରି ଆଜି ହଜାର ହଜାର ସଂଖ୍ୟାରେ ଚକ୍ଷୁହୀନ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କୁ ଆଲୋକ ପ୍ରଦାନ କରାଯାଉଛି । ସେହିଭଳି କିଡନୀ, ଲିଭର ଓ ହାର୍ଟ ଆଦି ମଧ୍ୟ ଗ୍ରାନ୍ଥପୁସ୍ତକ ହୋଇପାରୁଛି । ଦେଶ ବିଦେଶର

ହଜାର ହଜାର ଲୋକ ଶରୀର ଦାନ କରିବାପାଇଁ ଉଦାର ମନରେ ଆଗେଇ ଆସୁଛନ୍ତି । ଦ୍ଵିତୀୟରେ ମେଡ଼ିକାଲ କଲେଜରେ ଶିକ୍ଷା ଗ୍ରହଣ କରୁଥିବା ହଜାର ହଜାର ଡାକ୍ତରୀ ଛାତ୍ର ଓ ଛାତ୍ରୀଙ୍କୁ ଶବ ବ୍ୟବଚ୍ଛେଦ କରି ମାନବ ଶରୀର ସମ୍ପର୍କରେ ଉପଯୁକ୍ତ ଶିକ୍ଷା ମିଳିପାରିବ । କେତେକ ଅଜ୍ଞାନୀ ଲୋକ ଯୁକ୍ତି କରୁଛନ୍ତି ଯେ ଏହି ଜନ୍ମରେ ମୃତ୍ୟୁ ପରେ ଚକ୍ଷୁ ଦାନ କରିଦେଲେ ଆସନ୍ତା ଜନ୍ମରେ ସେ ଅନ୍ଧ ହୋଇ ଜନ୍ମ ହେବ । ଶବକୁ ବଡ଼ପୁଅ ମୁଖାଗ୍ନି ଦେଇ କାଠ ନିର୍ମିତ ଯୁଇ କୁଣ୍ଡରେ ଦେଶୀ ଘିଅ ଓ ଚନ୍ଦନ ଆଦି ଦେଇ ଦାହ ନକଲେ ତା'ର ଆତ୍ମା ମୋକ୍ଷ ପାଇବନାହିଁ । ସେହି ଯୁଇରୁ ଅସ୍ଥି ଖଣ୍ଡେ ନେଇ କୌଣସି ପବିତ୍ର ନଦୀ ବା ପୁଷ୍କରିଣୀରେ ଶ୍ରାଦ୍ଧ ଓ ପିଣ୍ଡଦାନ କରି ବିସର୍ଜନ କଲେ ହିଁ ଅତୃପ୍ତ ଆତ୍ମାର ମୋକ୍ଷ ହେବ । ବିଜ୍ଞାନ ପଦ୍ଧତିକୁ ମାନୁଥିବା ପରିବାରର ଲୋକମାନେ ଶରୀର ଦାନ କରିବା ପରେ ମୃତ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କ ଆତ୍ମାର (?) ମୋକ୍ଷପାଇଁ କୌଣସି ଧାର୍ମିକ କର୍ମକାଣ୍ଡ ମଧ୍ୟ କରୁନାହାନ୍ତି । ଏହାଦ୍ଵାରା ସେମାନଙ୍କର ଆର୍ଥିକ କ୍ଷତି ହୁଏନାହିଁ କିମ୍ବା ମାନସିକ ଓ ଶାରୀରିକ ଯନ୍ତ୍ରଣା ମଧ୍ୟ ଭୋଗ କରନ୍ତି ନାହିଁ ବରଂ ତାଙ୍କର ପ୍ରିୟଜନଙ୍କ ଶରୀର ଏକ ମହତ କାମରେ ଲାଗିଲୁ ବୋଲି ଆତ୍ମସନ୍ତୋଷ ପାଇଥାନ୍ତି ।

ଉପରେକ୍ତ ଦୁଇଟି ପ୍ରଥାରେ କିଛି ସାମାଜିକ ଓ ଧାର୍ମିକ ସମସ୍ୟା ମଧ୍ୟ ରହିଛି । ଶବକୁ ଦାହ କରାଯାଉ କିମ୍ବା ଦଫନ କରାଯାଉ, ଅତୃପ୍ତ ଆତ୍ମାର ମୋକ୍ଷ ନାମରେ ଶ୍ରାଦ୍ଧ, ପିଣ୍ଡଦାନ, ବ୍ରାହ୍ମଣମାନଙ୍କୁ ଧନ ଦାନ ସହିତ ସମାଜର ଲୋକମାନଙ୍କୁ ମୃତ୍ୟୁ ଭୋଜ ଦେବା ଏକ ପ୍ରକାର ବାଧ୍ୟତା ମୂଳକ ରୂପେ ଚାଲିଛି । ଏହାଦ୍ଵାରା ସମାଜର କିଛି ଧନାତ୍ୟ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କୁ ଛାଡ଼ି ଦେଲେ, ଅନେକ ମଧ୍ୟବିତ୍ତ ଓ ଗରିବ ଲୋକମାନଙ୍କ 'ବୋଝ ଉପରେ ନଳତା ବିତା' ଭଳି ସମସ୍ୟା ସୃଷ୍ଟି ହୋଇଥାଏ । ଏହାକୁ ସମସ୍ତେ ସ୍ଵୀକାର କରୁଥିଲେ ମଧ୍ୟ ଅତୃପ୍ତ ଆତ୍ମାର ଅହେତୁକ ଭୟ ଯୋଗୁଁ କେହି ପରମ୍ପରାକୁ ବନ୍ଦ କରିବାପାଇଁ ସାହାସ କରୁନାହାନ୍ତି । ଏହି ରୁଦ୍ଧିବାଦୀ ପରମ୍ପରାକୁ ଯଦି କେହି ସତେତନ ବ୍ୟକ୍ତି ବନ୍ଦ କରିବାକୁ ଚାହୁଁଛନ୍ତି, ତାକୁ ପରିବାର ଓ ସମାଜର ଲୋକମାନେ ତୀବ୍ର ବିରୋଧ କରୁଛନ୍ତି । ସେ ନରୁପାୟ ହୋଇ ସବୁ ମାନବାକୁ ବାଧ୍ୟ ହେଉଛି । ଜୀବିତାବସ୍ଥାରେ ତାଙ୍କର ପିଲାମାନଙ୍କୁ ଅତ୍ୟନ୍ତ ଭଲ ପାଉଥିବା, ସବୁକିଛି ତ୍ୟାଗ କରିଥିବା ପିତା ଓ ମାତା ମୃତ୍ୟୁ ପରେ ସେମାନଙ୍କ ପାଇଁ ସତେ ଯେମିତି ଶତ୍ରୁ ପାଲଟି ଯାଉଛନ୍ତି । କାଳେ ତାଙ୍କର ଅତୃପ୍ତ ଆତ୍ମା ଭୂତ ହୋଇ ଆତ୍ମକୁ ଡରାଇବ କିମ୍ବା କ୍ଷତି କରିବ ବୋଲି ଏକ ଭ୍ରାନ୍ତ ଧାରଣାରେ ଥରହର ହୁଅନ୍ତି । ଅତୃପ୍ତ ଆତ୍ମାର ମୋକ୍ଷ ପାଇଁ କର୍ମକାଣ୍ଡ

ବାହାନାରେ ବ୍ରାହ୍ମଣଙ୍କ ନିର୍ଦ୍ଦେଶରେ ୭୦ ବସ ହୁଅନ୍ତି । ଯାହା କହିଲେ ମାନନ୍ତି, ଯାହା ମାଗିଲେ ବି ଦିଅନ୍ତି । କେବଳ ଥରେ ନୁହେଁ, ପ୍ରତିବର୍ଷ ଏହି ଭ୍ରାମା ଚାଲେ । ଏହା କ'ଣ ପାଗଳ ପଣ ନୁହେଁ ? ତୁମର ବାପା ଓ ମା'ଙ୍କୁ ତୁମ ଅପେକ୍ଷା କ'ଣ ବ୍ରାହ୍ମଣ ବେଶୀ ଜାଣିଛି? ତୁମର ପ୍ରିୟ ବାପା ଓ ମାଆ ତୁମର କ୍ଷତି କରିବେ କାହୁଁକି ? ନଜକୁ ଥରେ ଏହି ପ୍ରଶ୍ନ ପଚାରି ଦେଖ ।

ମହାନ ସମାଜ ସୁଧାରକ(ଦିବଙ୍ଗତ) ଇ.ଭି. ରାମାସ୍ୱାମୀ ପେରିୟାରଙ୍କ ଜନ୍ମସ୍ଥଳ, ତାମିଲନାଡୁର ଏରେଡ଼ ତଥା ଅନେକ ଜିଲ୍ଲାରେ ବାସ କରୁଥିବା ଅଧିକାଂଶ ପେରିୟାରଙ୍କ ସମର୍ଥକମାନେ ଶବ୍ଦକୁ ମାଟିତଳେ ପୋତି ଦିଅନ୍ତି । ସେମାନେ ଅତ୍ୟୁ ଆମ୍ବାର ମୋକ୍ଷପାଇଁ କୌଣସି ଧାର୍ମିକ କର୍ମକାଣ୍ଡ କରନ୍ତି ନାହିଁ । ପିତୃ ପୁରୁଷଙ୍କପାଇଁ ପ୍ରତିବର୍ଷ ପିଣ୍ଡଦାନ ଓ ଶ୍ରାଦ୍ଧ ବି କରନ୍ତିନାହିଁ । ସେମାନଙ୍କର ଏକ ଅନୁକରଣୀୟ ପ୍ରଥା ହେଉଛି - ପୀଡ଼ିତ ପରିବାରକୁ ଅନ୍ୟମାନଙ୍କୁ ଖୁଆଇବା ପାଇଁ କୌଣସି ଖର୍ଚ୍ଚ କରିବାକୁ ପଡ଼େନାହିଁ । କିଛିଦିନ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ତାଙ୍କର ବନ୍ଧୁ ବାନ୍ଧବ ଓ ଗ୍ରାମର ଲୋକମାନେ ନଜ ନଜର ଘରୁ ଖାଦ୍ୟ ସାମଗ୍ରୀ ଆଣି ରନ୍ଧି ସମସ୍ତଙ୍କୁ ଖୁଆଇଥାନ୍ତି । ଅର୍ଥାତ୍ ପୀଡ଼ିତ ପରିବାରକୁ ମାନବିକତା ଦୃଷ୍ଟିରୁ ସାହାଯ୍ୟ, ସମବେଦନା ଓ ସାହାଯ୍ୟ ଦେଇ ସମ୍ବଳବାକୁ ଯଥେଷ୍ଟ ପ୍ରୟାସ କରାଯାଏ ।

ସୁଖର କଥା ଯେ ଗତ ବର୍ଷ (2020) ରାଜସ୍ଥାନ ସରକାର "ମୃତ୍ୟୁ ଭୋଜ ନିଷେଧ" ନାମକ ଏକ ଅଧିକାରୀ ଜାରି କରିଦେଇଛନ୍ତି । ତାଙ୍କ ରାଜ୍ୟରେ ମଣିଷର ମୃତ୍ୟୁ ପରେ ହେଉଥିବା ସମସ୍ତ କର୍ମକାଣ୍ଡ କରିବା ଓ ଲୋକମାନଙ୍କୁ ମୃତ୍ୟୁଭୋଜ ଦେବା ଉପରେ ନିଷେଧାଜ୍ଞା ଜାରି କରିଛନ୍ତି । କାନୁନକୁ ଅବମାନନା କଲେ ଏକ ବର୍ଷ ଜେଲ ଓ ଏକ ହଜାର ଟଙ୍କା ଜୋରିମାନା ଦେବାକୁ ହେବ । ସେଠାରେ ଏହି ଧନୀ କରୁଥିବା କିଛି ଧର୍ମପଣ୍ଡା ଲୋକମାନଙ୍କ ବ୍ୟତୀତ ସମସ୍ତେ ଏହି କାନୁନକୁ ସ୍ୱାଗତ କରିଛନ୍ତି । ସେହିରାଜ୍ୟ ଭଲ ଦେଶର ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ରାଜ୍ୟ ସରକାର ମଧ୍ୟସମାଜର ମଙ୍ଗଳପାଇଁଏଭଳି କାନୁନ ବନେଇ ଲୋକମାନଙ୍କୁ ଆର୍ଥିକ, ମାନସିକ ଓ ଶାରୀରିକ ଶୋଷଣରୁ ରକ୍ଷା କରିବା ଉଚିତ ।

କେ.ଆର. ପୁରମ, ବାଙ୍ଗାଲୋର

ତୁମ ବିନା

ସମ୍ୟକ୍ତିତ ପାତ୍ର

ଅଦୃଶ୍ୟ ଆଜି ସେ ଦିଗବଳୟ
ମନରେ ସୃଷ୍ଟି ଅସୀମିତ ଭବନା
ଅଦୃଶ୍ୟ ସେ ଆଜି ଝାପ୍ପା କୁହୁଡ଼ି ରେ
ବିକ୍ଷିପ୍ତ ଆଜି ଅନେକ ସପନ ।

ଅସ୍ଥିର ଆଜି ମୋ କଲମ ମୁନ
ଅସ୍ଥିର ସେ ଶବ୍ଦସମୂହ
ଅଲଗା ଆଜି ତାର ଭବଭଙ୍ଗୀ
ଅଲଗା ଦିଶୁଛି ଆଜି ତାର ଅଭିନୟ ।

ଅଶାନ୍ତ ଆଜି କ୍ଳାନ୍ତ ସର୍ବସହା
ଅଶାନ୍ତ ଆଜି ତାର କୋପ
ଅଜ୍ଞାନ ମାନବର କରମ ଯୋଗୁଁ
ଦୁନିଆ ପାଇଛି ଅଭିଶାପ ।

ଭଦ୍ର ଉତ୍ତର ର
ସୁନ୍ଦର ଶେଫାଳୀ
ମନୋମୁଗ୍ଧକର ତାର ସୌନ୍ଦର୍ଯ୍ୟର
ଅସ୍ଥିର ଅନୁଭୂତି ।

ଗ୍ରାମ/ପୋଷ୍ଟ-ଗଡ଼ିଆ
ଜିଲ୍ଲା-ମୟୂରଭଞ୍ଜ

ଆମ ପରିବାର

ସତ୍ୟବ୍ରତ ନାୟକ

ଶିଶୁଟିଏ ଯେବେ ଗର୍ବରୁ ବାହାରି
ଧର ସ୍ପର୍ଶ କରିଥାଏ ।
ଭଗବାନଙ୍କର ଆଶୀର୍ବାଦ ରୂପେ
ପରିବାର ଗୋଟେ ପାଏ ॥

ଜନ୍ମ ହେବା ମାତ୍ରେ ଛୋଟ ବଡ଼ କେତେ,
ପାଇଥାଏ ଉପହାର ।
ଉପହାର ସବୁ ଆକଳନ କଲେ,
ଶ୍ରେଷ୍ଠ ହେବ ପରିବାର ॥

ପୂର୍ବ ଜନମର କର୍ମଫଳ ରୂପେ,
ଏ ଜନ୍ମେ ପାଇଛୁ ଦାନ ।
ପରିବାର ରୂପେ ଉପହାର ଚିକୁ,
ଦେଇଛନ୍ତି ଭଗବାନ ॥

ପିତା ମାତା ଆଉ ଭାଇ ଭଗ୍ନୀ ନେଇ,
ହୋଇଥାଏ ପରିବାର ।
ଏକ ମନ ଆଉ ଏକ ପ୍ରାଣ ହୋଇ,
ଦୁଅଛି ସଂସାର ପାର ॥

ଯେତେ ଦୁଃଖ ଅବା ଝଡ଼ଝଞା ହେଉ,
ଆପେ ଦୂର ହୋଇଯାଏ ।

ପରିବାର ଯେବେ ପ୍ରାଚୀର ସଦୃଶ
ଆଶେ ଆସି ଛିଡ଼ା ହୁଏ ॥

ପରିବାର ଥାଏ ଆମ ପାଶେ ବୋଲି,
ଶତ୍ଵ କରିଥାଏ ଭୟ ।
ଗୌରବ ସହିତ ଆଗ ବଢ଼ି ଆମେ,
ପ୍ରାପ୍ତ କରୁ ସଦା ଜୟ ॥

ଧନ ଉପାର୍ଜନ କରିବାକୁ କିଏ,
ଛାଡ଼ିଥାଏ ପରିବାର ।
ଆଉ କିଏ ପୁଣି ପରିବାର ମଧ୍ୟେ,
ରହି କରେ କାରବାର ॥

ଦେଶ ହେଉ ଅବା ବିଦେଶ ରେହେଉ,
ଯିଏ ଯହିଁ ରହିଥାଉ ।
ଶେଶ ଲକ୍ଷ୍ମୀ ତାର ଅନ୍ତମ ଯାତର
ପରିବାର ସାଥେ ହେଉ ॥

ଧନ୍ୟବାଦ ପ୍ରଭୁ ଦେବା ପାଇଁ ତୁମେ,
ସୁନ୍ଦର ଏ ପରିବାର ।
ଆଶା କରୁ ଅଛୁ ଜନ୍ମେ ଜନ୍ମେ ମିଳୁ
ଆମକୁ ଏ ଉପହାର ॥

୪୭/୧, ସୁଲତାନ ଆଲମ ରୋଡ଼,
ଚଲିଗଞ୍ଜ, କୋଲକତା

ବସନ୍ତ ବିରହୀ

ଶିତିକଣ୍ଠ ଗାଇଗରିଆ

ରତ୍ନରାଜ ବସନ୍ତର
ସେ ମଳୟ ପବନ
ଶୀତୁଆ ସକାଳ ସାଥେ
ସେ ସୁନେଲି କରଣ ।

ତବ ଆଗମନେ ଭରେ
ମୋ ଦେହରେ ପୁଲକ
ସଦା ଝୁରୁଥାଏ ତାକୁ
ଏ ବିରହି ପଲକ ।

ତୁମେ ଯେବେ ଫେରିଆସ
ମୋହୁଦ ମୋ କୋଳକୁ
ରୌଦ୍ରତାପ, ବାରିପାତେ
ଆସେନାହିଁ ପାଖକୁ ।

ସୁନଳ ଗଗନେ କେତେ
ଶୁଭ ଭୟ ବାଦଲ
ଆନନ୍ଦର ଗୀତଗାଏ
ସୁମଧୁର କୋକିଳ ।

ମଳୟ ପବନ ସାଥେ
ଆମ୍ଭକୁଞ୍ଜେ ବଉଳ

ଦେଖ୍ ନେତ୍ର ପ୍ରଫୁଲ୍ଲିତ
ଆନନ୍ଦ ବିଭୋର ।

ତବ ପ୍ରତ୍ୟାବର୍ତ୍ତନରେ
ଏ ଧର଼ ସାଗର
ନାଚଉଠେ ଭଲ୍ଲାସ ରେ
ହୋଇ ବିହୋର ।

ପ୍ରକୃତିକ ସୌନ୍ଦର୍ଯ୍ୟରେ
ଏ ମହିମଶ୍ରୁଳ
ସବୁବେଳେ ଦୃଶ୍ୟମାନ
ସବୁଜ ସୁନ୍ଦର ।

ତୁମେ ଗୁଲିଗଲ୍ ପରେ
ହେଉନାହିଁ ପ୍ରସ୍ତୁତିତ ମୋ ବକ୍ଷରେ ପ୍ରସୁନ
ଶୁଭୁନାହିଁ ଭ୍ରମରର ସେ
ପ୍ରିତିଭର ଗୁଞ୍ଜନ ।

ଶୁଭୁନାହିଁ କୋକଳର
ସେ ମଧୁର ସ୍ଵନ
ବହୁନାହିଁ ଆଉ ଜମା
ସେ ମୃଦୁ ମଳୟ ପବନ ।

ତମେ ଯେବେ ଗୁଲିଯାଅ
ଏ ଧର଼ପୃଷ୍ଠ ରୁ
ଗୁହିଁଥାଏ ସତେ ଅବା
ତୋ ଫେରିବା ପଥକୁ

ମହାଭାରତ କଥା.....୨

ନରେନ୍ଦ୍ର ପ୍ରସାଦ ବେହେରା

ଭୀଷ୍ମ ବୋଲି ତୁମର ନାମ ଜଗତରେ ଅମର ହୋଇ ରହିବ ବୋଲି ପିତା ଶାନ୍ତନୁ ପୁତ୍ର
ଦେବବ୍ରତଙ୍କୁ କାହିଁକି କହିଲେ ।

ଦିନେ ରାଜା ଶାନ୍ତନୁ ଗଙ୍ଗା ନଦୀ କୂଳରେ ବସି ଅତୀତର ଘଟଣା ସବୁ ମନେ ପକାଉଥିବା ସମୟରେ ନଦୀ ମଧ୍ୟରୁ ଗଙ୍ଗା ଜଣେ ୧୭ ବର୍ଷ ବୟସର କଶୋରଙ୍କୁ ସାଙ୍ଗରେ ଧରି କୂଳକୁ ଆସି ରାଜାଙ୍କ ସମ୍ମୁଖରେ ଉପସ୍ଥିତ ହେଲେ । ରାଜା ଅପ୍ରତ୍ୟାଶିତ ଭାବରେ ଏହି ଦୃଶ୍ୟ ଦେଖି ଅବାକ୍ ହୋଇ ଯାଇଥିଲେ । ତାଙ୍କ ମୁହଁରୁ ବାକ୍ୟ ସ୍କୁରିଲା ନାହିଁ । ସେ ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟ ହୋଇ ଚାହିଁ ରହିଥିବା ସମୟରେ ଗଙ୍ଗା ତାଙ୍କୁ ସମ୍ବୋଧନ କରି କହିଲେ, ହେ ରାଜନ୍, ଏଇ ବାଳକଟି ହେଉଛି ତୁମର ଅଷ୍ଟମ ସନ୍ତାନ, ଯାହାକୁ ମୁଁ ଲାଳନ ପାଳନ କରି ବଡ଼ କରିଛି । ଏହି ବାଳକ ସମସ୍ତ ଶାସ୍ତ୍ର ଓ ବେଦବେଦାନ୍ତ ଅଧ୍ୟୟନ କରିଛି । ଏଇ ନଅ ତୁମର ପୁତ୍ରକୁ । ଏହାର ନାମ ରଖି ଚାହୁଁ ଦେବବ୍ରତ । ଏହା କହି ଗଙ୍ଗା ଅଦୃଶ୍ୟ ହୋଇ ଗଲେ । ରାଜା ଆନନ୍ଦରେ ଭଲ୍ଲସିତ ହୋଇ ପୁତ୍ରକୁ ଆଲିଙ୍ଗନ କରି ମୁଖରେ ରୁମ୍ଭନ ଦେଇଥିଲେ । ଏହା ପରେ ପିତା ଓ ପୁତ୍ର ଦୁହେଁ ରଥରେ ବସି ରାଜଧାନୀକୁ ଫେରି ଆସିଲେ । ଏହି ପୁତ୍ର ସନ୍ତାନ ରାଜାଙ୍କର କୋଳମଣ୍ଡନ କରିଥିବାରୁ ସାରା ନଗରୀରେ ଆନନ୍ଦ ଭଲ୍ଲାସ ଖେଳଗଲା । ପୁତ୍ର ଦେବବ୍ରତ ତାଙ୍କର ଉତ୍ତରାଧିକାରୀ ହେବେ ବୋଲି ରାଜା ଘୋଷଣା କଲେ । ଏହା ପରେ ଦୀର୍ଘ ୪ ବର୍ଷ ବିତିଗଲା । ରାଜକୁମାରଙ୍କ ସହିତ ଶାନ୍ତନୁ ଆନନ୍ଦରେ କାଳାତିପାତ କରୁଥାନ୍ତି ଏବଂ ପୁତ୍ରଙ୍କୁ ରାଜକାର୍ଯ୍ୟ ଶିକ୍ଷା ଦେଉଥାନ୍ତି । ଦିନେ ଶାନ୍ତନୁ ନଦୀ କୂଳରେ ଏକାକୀ ଭ୍ରମଣ କରୁଥିବା ସମୟରେ ଦେଖିବାକୁ ପାଇଲେ ଜଣେ ନବଯୌବନ ସମ୍ପନ୍ନା ସୁନ୍ଦରୀ କନ୍ୟା ଏକ ନୌକାରେ ଯାତ୍ରୀମାନଙ୍କୁ ନଦୀ ପାର କରୁଛନ୍ତି । କନ୍ୟାଟିର ଅସାମାନ୍ୟ ସୌନ୍ଦର୍ଯ୍ୟ ଦେଖି

ଶାନ୍ତନୁ ଅତିଶୟ ମୋହିତ ହୋଇ ଯାଇଥିଲେ । ରାଜା ସେହି କନ୍ୟାଟି ନକଟରେ ପହଞ୍ଚି ତା'ର ପରିଚୟ ଜାଣିବାକୁ ଚାହୁଁବାରୁ ସେ ନଃସଙ୍ଗୋତରେ ଉତ୍ତର ଦେଲୁ, ମୁଁ ହେଉଛି ଏଠିକାର ଧୀବରମୁଖ୍ୟଙ୍କ କନ୍ୟା ସତ୍ୟବତୀ । ମୁଁ ଏଠାରେ ପ୍ରତିଦିନ ଯାତ୍ରୀମାନଙ୍କୁ ଡଙ୍ଗାରେ ନଦୀ ପାରି କରାଏ ।

ରାଜା ସେହି କନ୍ୟାର ପିତାଙ୍କୁ ଡକାଇ ନଜର ପରିଚୟ ଦେଇ ତାଙ୍କ କନ୍ୟାଙ୍କୁ ବିବାହ କରିବା ନିମନ୍ତେ ଇଚ୍ଛା ପ୍ରକାଶ କଲେ । ଏହା ଶୁଣି ଧୀବର ଅତିଶୟ ଆନନ୍ଦିତ ହୋଇ କହିଲୁ, ମହାରାଜ, ଆପଣ ମୋ ପରି ଜଣେ ଧୀବର କନ୍ୟାର ପାଣିଗ୍ରହଣ କରିବାକୁ ଇଚ୍ଛା କରୁଛନ୍ତି, ଏହାଠାରୁ ଅଧିକ ଗୌରବର କଥା ମୋ ପକ୍ଷେ କ'ଣ ଥାଇପାରେ ?

ଗୋଟିଏ ସର୍ତ୍ତରେ ମୁଁ ମୋର ଏହି ଏକମାତ୍ର କନ୍ୟା ସତ୍ୟବତୀକୁ ଆପଣ ସହିତ ବିବାହ କରାଇବି ଏବଂ ସେହି ସର୍ତ୍ତଟି ହେଲୁ, ମୋର କନ୍ୟାର ପୁତ୍ର ସନ୍ତାନ ହିଁ ଆପଣଙ୍କର ଉତ୍ତରାଧିକାରୀ ହୋଇ ରାଜଗାଦିରେ ବସିବ । ଶାନ୍ତନୁ ଏହି ସର୍ତ୍ତଟି ଶୁଣି କୌଣସି ଉତ୍ତର ନ ଦେଇ ଚକ୍ରିତ ଅବସ୍ଥାରେ ରାଜଧାନୀକୁ ଫେରି ଆସିଥିଲେ । ମନରେ ଅତ୍ୟନ୍ତ ବିମର୍ଷ ଭାବ । ତାଙ୍କର ପ୍ରଥମ ପତ୍ନୀ ଗଙ୍ଗାଙ୍କ ପୁତ୍ର ଦେବବ୍ରତଙ୍କୁ ସେ ତାଙ୍କର ଉତ୍ତରାଧିକାରୀ ବୋଲି ଘୋଷଣା କରିସାରିଥିଲେ । ତାକୁ ଏହି ଅଧିକାରରୁ ବଞ୍ଚିତ କରି ଆଉ କାହାରିକୁ କପରି ରାଜସିଂହାସନରେ ଉତ୍ତରାଧିକାରୀ କରିବେ ? ଏହି ଚିନ୍ତାରେ ଶାନ୍ତନୁ ଦିନ ପରେ ଦିନ ଅତିବାହିତ କରିବାକୁ ଲାଗିଲେ ଏବଂ ରାଜକାର୍ଯ୍ୟରେ ଆଉ ମନ ଦେଇପାରିଲେ ନାହିଁ । ସେ ସଦାସର୍ବଦା ବିଷାଦରେ ରହିଥାନ୍ତି । ଦେବବ୍ରତ ପିତାଙ୍କର ଏପରି ଚିନ୍ତାଗ୍ରସ୍ତ ଅବସ୍ଥା ଲକ୍ଷ୍ୟ କରୁଥାନ୍ତି । ସେ ରାଜାଙ୍କର ଜଣେ ବିଶ୍ୱସ୍ତ ମନ୍ତ୍ରୀଙ୍କୁ ତାଙ୍କ ପିତା ଏପରି ଚକ୍ରିତ ରହିଥିବାର କାରଣ ପଚାରିବାରୁ ସମସ୍ତ ଘଟଣା ଜାଣିବାକୁ ପାଇଲେ । ଦେବବ୍ରତ ସେହି ମନ୍ତ୍ରୀଙ୍କୁ ସଙ୍ଗରେ ଧରି ସତ୍ୟବତୀର ପିତାଙ୍କ ନକଟରେ ଯାଇ ପହଞ୍ଚିଲେ ଏବଂ ତାଙ୍କର କନ୍ୟାଙ୍କୁ ନଜର ମାତାରୁପେ ଗ୍ରହଣ କରି ପିତାଙ୍କ ଇଚ୍ଛା ପୂରଣ କରିବା ନିମନ୍ତେ ଧୀବରରାଜାଙ୍କୁ ଅନୁରୋଧ କଲେ । ଏହା ଶୁଣି ସତ୍ୟବତୀଙ୍କ ପିତା ସେହି ପୂର୍ବ ସର୍ତ୍ତଟି ଦୋହରାଇବାରୁ ଦେବବ୍ରତ ବଜ୍ରଗମ୍ଭୀର ସ୍ୱରରେ କହିଲେ, ହେ ମାତାମହ, ମୋର ପ୍ରତିଜ୍ଞା ଶୁଣ । ତୁମର କନ୍ୟା ମୋର ପିତାଙ୍କୁ ବିବାହ କଲେ ତାଙ୍କର ପୁତ୍ର ହିଁ ରାଜସିଂହାସନରେ ବସିବ ।

ଏହାଶୁଣି ସତ୍ୟବତୀର ପିତା କହିଲେ, ହେ ରାଜକୁମାର, ତୁମେ ଯେତେବେଳେ ବିବାହ କରିବ ଆଉ ତୁମର ପୁତ୍ରମାନେ ରାଜସିଂହାସନ ଦାବି କରିବେ, ସେତେବେଳେ ମୋ କନ୍ୟାର ପୁତ୍ରଙ୍କ ଭାଗ୍ୟ କ'ଣ ହେବ, ମୋର ଏହି ସନ୍ଦେହ ମୋତନ କର । ଧୀବରଙ୍କ ଏହି ସନ୍ଦେହ ମୋତନ କରିବାକୁ ଯାଇ ଦେବବ୍ରତ କହିଲେ, ହେ ମାତାମହ, ମୁଁ ଆଗରୁ ପ୍ରତିଶ୍ରୁତି ଦେଇସାରିଛି ଯେ ମୁଁ ରାଜସିଂହାସନର ଅଧିକାରୀ ହେବାକୁ ଚାହେଁ ନାହିଁ । ବର୍ତ୍ତମାନ ମୁଁ ଆଉ ଏକ ପ୍ରତିଜ୍ଞା କରୁଛି, ମୁଁ ଆଦୌ ବିବାହ ନ କରି ସାର୍ବ ଜୀବନ ବ୍ରହ୍ମଚର୍ଯ୍ୟ ବ୍ରତ ପାଳନ କରିବି । ମୋର ପ୍ରତିଜ୍ଞା ଅଟଳ ବୋଲି ଜାଣି ରଖ । ଦେବବ୍ରତ ଏହି ପ୍ରକାର ପ୍ରତିଜ୍ଞା କରୁଥିବା ସମୟରେ ଆକାଶରୁ ପୁଷ୍ପବୃଷ୍ଟି ହେବା ସଙ୍ଗେ ସଙ୍ଗେ, "ତୁମେ ଭୀଷ୍ମ ତୁମେ ଭୀଷ୍ମ " ବୋଲି ଶବ୍ଦ ଶୁଣାଗଲା । ଅଟଳ ପ୍ରତିଜ୍ଞା କରିଥିବା ଯୋଗୁଁ ଦେବବ୍ରତ ସେହି ମୁହୂର୍ତ୍ତରୁ ଭୀଷ୍ମରେ ପରିଣତ ହେଲେ । ଭୀଷ୍ମ ସତ୍ୟବତୀର ଚରଣ ବନ୍ଦନା କରି କହିଲେ, ହେ ମାତାଶ୍ରୀ, ଆଜିଠାରୁ ତୁମେ ମୋର ଜନନୀ ହେଲ । ଏହା କହି ରାଜକୁମାର ଧୀବରରାଜାଙ୍କ ଅନୁମତି ନେଇ ସତ୍ୟବତୀଙ୍କୁ ରଥରେ ବସାଇ ମନ୍ଥାଙ୍କ ସହ ହସ୍ତିନାପୁରକୁ ଫେରି ଆସି ସିଧା ଯାଇ ପିତାଙ୍କ ନକଟରେ ପହଞ୍ଚିଲେ । ଏହାଦେଖି ପାତ୍ରମନ୍ଥାଗଣ ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟଚକିତ ହୋଇଯାଇଥିଲେ । ପିତାଙ୍କ ନକଟରେ ସତ୍ୟବତୀଙ୍କୁ ପହଞ୍ଚାଇ ରାଜକୁମାର କହିଲେ, ହେ ପିତାଶ୍ରୀ, ଏଇ ମୋର ମାତା ସତ୍ୟବତୀଙ୍କୁ ଆପଣ ଗ୍ରହଣ କରନ୍ତୁ । ଭବ ବିହ୍ୱଳ ଅବସ୍ଥାରେ ଶାନ୍ତନୁ ସିଂହାସନରୁ ଓହ୍ଲାଇ ଆସି ପୁତ୍ରଙ୍କୁ ଗାଢ଼ ଆଲିଙ୍ଗନ କରି କହିଲେ, ଧନ୍ୟ ପୁତ୍ର, ଧନ୍ୟ ତୁମର ଏହି ତ୍ୟାଗ । ତୁମେ ହେଉଛ ଏ ସଂସାରରେ ଅଦ୍ୱିତୀୟ । ତୁମେ ପ୍ରକୃତରେ ଭୀଷ୍ମ । ମୁଁ ପିତା ରୂପେ ତୁମକୁ ଏହି ଆର୍ଗୀବାଦ ଦେଉଛି, ତୁମେ ଜୀବନର ଶେଷ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଏ ସଂସାରରେ ଯଶସ୍ୱୀ ହୋଇ ବଞ୍ଚି ରହି ଇଚ୍ଛାମୃତ୍ୟୁ ବରଣ କରିବ । ଭୀଷ୍ମ ବୋଲି ତୁମର ନାମ ଜଗତରେ ଅମର ହୋଇ ରହିବ । ଏହାପରେ ମହାସମାରେହରେ ସତ୍ୟବତୀଙ୍କ ସହିତ ରାଜା ଶାନ୍ତନୁଙ୍କର ବିବାହ କାର୍ଯ୍ୟ ସମ୍ପନ୍ନ ହୋଇଥିଲା । କାଳ.....(କ୍ରମଶଃ)

ଇତି.....(କ୍ରମଶଃ)

ଆଳଦା, ଖଇର, ବାଲେଶ୍ୱର

ଅବଶେଷ

ଡ଼ାକ୍ତର ମାହାଶ୍ଵୀ

ବାଲୁକା ଶେଯରେ ବାଲିଘର ତୋଳ
ରୁହିଁ ବସିଥିଲି ତୁମକୁ
ସନ୍ଧ୍ୟାଦୀପ ଆଜି ଲିଭି ଆସୁଛି
ଆସିଲେନି ତୁମେ ପାଖକୁ ..... ।
ଦେଇଥିଲ ଯେଉଁ ନୂତନ ସ୍ଵପ୍ନ
ଜୋଛନା ଭିଜା ରାତି ରେ
ମୁରୁକ ମୁରୁକହସୁଛି ଆଜି ସେ ଜ୍ୟୋତ୍ସ୍ନା ।
ନୀଳ ସପନ ରେ ପୁରେ
ଉଡ଼ିଗଲତମେଅନ୍ୟ ଆକାଶ ରେ
ପୁରୁଣା ପୃଥିବୀ ଛାଡ଼ି
ପାରୁନି ଯାଇ ମୁଁ ତୁମରି ପଛରେ
ଆହତ ତେଣା କୁ ଝାଡ଼ି ।
କପରି ହେଲ ତ ଏଡ଼େ ନିର୍ଦ୍ଦୟ
ମନେ ରହିଯାଏ ଶଙ୍କା
ଜୀବନର ଗତି ତୁମରି ପାଇଁ ଗୋ
ହୋଇଗୋଲ୍ ଅଜ୍ଞାବଜ୍ଞା ।
ଶୂନ୍ୟ ହୃଦୟରେ ଏକା କାହାପାଇଁ
ଦେଲନି ତ ଅବକାଶ
ଶୂନ୍ୟତା ଖାଲି ଭାରିଦେଲ ହୃଦେ
ଏହା ହିଁ ଗୋ ଅବଶେଷ ।

ଛାନ୍ଦି, କେନ୍ଦ୍ରୀୟ ବିଶ୍ଵବିଦ୍ୟାଳୟ ଗୁଜରାଟ,
ଗାନ୍ଧୀନଗର, ଗୁଜରାଟ

ସନ୍ଧ୍ୟା

ସୁଚରିତା ମେହେର

ପ୍ରକୃତିର ଗୋଟେ ଅପୂର୍ବ ମୁଦୁର୍ତ୍ତ
ସୂର୍ଯ୍ୟ ଯେବେ ହୋଇଥାନ୍ତି ଅସ୍ତ
ଧରଣୀ ଦେଶକୁ ଯାଉଛନ୍ତି ଛାଡ଼ି
ପଶ୍ଚିମ ଦିଗରେ ଏବେ ଯିବେ ବୁଡ଼ି
କେମିତି ସତେ ଏ ବିରହ ମୁଦୁର୍ତ୍ତ
ଧରଣୀ ରାଣୀକୁ କରେ ଅସ୍ତ ବ୍ୟସ୍ତ
ସୂର୍ଯ୍ୟ ଦୁଃଖି ଧରଣୀକୁ ପ୍ରତିଶ୍ରୁତି
ନିଶ୍ଚୟ ଫେରିବି ପାହିଲେ ରାତି
ତାଙ୍କରି କରଣେ ପଶ୍ଚିମ ଦେଶକୁ
ରଙ୍ଗେଇ ମୋହୁଡ଼ି ସଭିଙ୍କ ମନକୁ
ସେ ଦୃଶ୍ୟ ସତେ କେଡ଼େ ମନୋହର
ପାଟ ଓଢ଼ଣୀ ଟେ ସୁନେଲି ରଙ୍ଗର
ଘୋଡ଼ି ଦିଅନ୍ତି ଯେବେ ଧରଣୀ ରାଣୀକୁ
ଖୁସିରେ ବିଦାୟେ ଧରଣୀ ଯେ ତାଙ୍କୁ
ଦିବସର ଶେଷେ ରାତ୍ରିର ପ୍ରବେଶରେ
ଏମିତି ଗୋଟେ ମୁଦୁର୍ତ୍ତ ଟେ ଆସେ
ଧୂରେ ଧୂରେ ଦିନ ଯାଏ ଅପସରି
ଧୂରେ ଧୂରେ ଅନ୍ଧକାର ଆସେ ଘେରି
ପାହିଯିବ ଯେବେ ଘନ ଅନ୍ଧକାର
ଆଗମନ ହେବ ସୂର୍ଯ୍ୟଙ୍କର

ଧୂରେ ଧୂରେ ଅଳ୍ପ ହେଲୁ ଅପେକ୍ଷାର
ପ୍ରାଚୀ ଦିଗେ ଉଭୟ ହେଲେ ଯେ ଭୟର
ବିରହ ହଟିଲୁ ଧରଣୀ ରାଣୀର
ପ୍ରତିଶ୍ରୁତି ରକ୍ଷା କଲେ ଦିବାକର ।

ବିଜେପୁର ଡିଗ୍ରୀ କଲେଜ ବିଜେପୁର
ତୃତୀୟ ବର୍ଷ, ଓଡ଼ିଆ ସମ୍ମାନ

ଭଜନ-ଶୀତରତ୍ନ

ସୋମନାଥ ଭଞ୍ଜଗୁରୁ

ବାରମାସ ଛ-ରତ୍ନରେ ହୁଏ ଏକ ବରଷ ।
ପଞ୍ଚମାସେ-ଏତିକି ଶୀତ-
ଧୁରୁଧୁରୁ ଶୀତରତ୍ନ ଲାଗେ ବଡ଼ ଅଳସ । ୧୦ ।
ପୌଷ ପୂର୍ଣ୍ଣମୀରେ ପ୍ରଭୁ ହୁଅନ୍ତି ରଜା
ମାଘ ଶୁକ୍ଳ ପଞ୍ଚମୀରେ ଶାରଦା ପୂଜା ॥
ସେହି ସପ୍ତମୀରେ ଚନ୍ଦ୍ରଭାଗା ବୁଡ଼,
ମାଘ ପୂର୍ଣ୍ଣମୀରେ ଅଗ୍ନି ଉତ୍ସବ ଖେଳ ॥
ପନପରୀବାରେ ଉଛୁଳେ ଏ ମାଟି
ବତାଦର ମଉଳବ ଏକମାସତ ॥ ୧ ॥
ଶୀତେଲକ୍ଷ୍ମୀ ପିତାଘରବୁଲୁଆନ୍ତି
ଧନୁମାସେ ପହଲି ଭୋଗ ପ୍ରଭୁ ଖାଆନ୍ତି ॥
ପହିଲି ଅବତା ଭୋଗ ଖାଇସେ ତୋଷ ।
ଏଇଠୁ ସେ ଶୀତରତ୍ନ ହୁଅଇ ଶେଷ ॥
ଜୟ ଜଗନ୍ନାଥ ଜୟରେ ଭକତ
ସେନାମ ତୁଣ୍ଡରେ ଧରି ହୁଅ ସନ୍ତୋଷ ॥ ୨ ॥
ଶୀତେ ମାଣ ବସା ଲକ୍ଷ୍ମୀ ପୂଜା କରନ୍ତି ।
ସ୍ତ୍ରୀମାନେ ଖୁରି ପିଠା କରି ପୂଜନ୍ତି ॥
ଅଗ୍ନିଜାଳ ତା ପାଖରୁ ଉଠନ୍ତି ନାହିଁ ।
ଶୀତଛାଡ଼ି ଚାଲିଯାଏ ନଆଁ ପୁଆଁଇ ॥
ଶୀତରୁ ବସନ୍ତ - ଫାଲଗୁନ ଚଇନ୍ଦ୍ର
ଏ ରତ୍ନରେ ଦୋଳ ମେଳା ବଡ଼ ବିଚନ୍ଦ୍ର ॥ ୩ ॥

ବେଗୁନଆ, ଜିଲ୍ଲା- ଖୋର୍ଦ୍ଧା

ଶୀତଳ କନ୍ୟା

ଦୁର୍ବାଦଳ କଲ୍ଲୀ

ତୁମ ଅସରକ୍ତି ବାଟର ଦୂରତା
ଶିଶିର ପାରୁନ କହି
ଗୁଲି ଗୁଲି ତାର ପାଦ ଥକଯାଏ
ହୋଇଯାଏ ଧରଣୀୟା ।

ତାର ସ୍ନେହବାରୀ ପୋଛି ଡିକ୍ତିଯାଏ
ସମୀର ପଶତ କାନ
ଧୀରେ ଧୀରେ ବହେ ନଃଶବ ପବନ
ସୂରୁଜର ବାଟ ଗୁହିଁ

ସିନ୍ଦୁର ଫାଟିଲେ କାଉ ଗୁନୁନାହିଁ
ଶୁଭୁନ ବୀହଙ୍ଗ ସ୍ତନ
ତରୁତାଳେ ନାହିଁ ଫୁଲର ଇସାରା
ନାହିଁ ମଧୁପ ଗୁଞ୍ଜନ ।

ନଦ୍ରିତ ବାଟର ନଷ୍ଟ ପଳକ
ଅନ୍ତରୀକ୍ଷ ଯାଏଁ ଛବି
ପ୍ରୀତି ଗଗନର ସକାଳ କରଣେ
ଏକଲୟେ ଗୁହେଁ ରବି ।

ଶାନ୍ତ ବୃକ୍ଷ ରାଶି ବ୍ୟଥୃତ କୋକିଳ
କଣ୍ଠେ ନାହିଁ ଗୀତ ସ୍ଵର
ଥଣ୍ଡେ ନାହିଁ ଶୋଷ ପବନରେ ଝୁଲେ
ବସା, ବାୟା ଚଢ଼େଇର ।

ଲଜବତି ତୁହି ସଖୀ ମେଲେ ଥାଉ
ଥୁରି ଥୁରି ଗୁଲି ତୋର
ତୋହରି ସଙ୍ଗାତ ସୁନ୍ନୁ ସୁନ୍ନୁ ବାଆ,
ଛାଇ, ରାତିର ଅନ୍ଧାର ।

ପଞ୍ଚମ ମାସର ଅଦିନ ବର୍ଷାରେ
ଭିଜିବାକୁ ଭାରି ଇଚ୍ଛା
ଶୁଖେନାହିଁ ତୋର ପିନ୍ଧା ଓଦାବସ୍ତ୍ର
ସକାଳ କରଣ ଫିକା ।

କଳାମେଘ କଣେ ସୁରୁଜ ଗୁହଁଲେ
ଲଜରେ ଓଢଣୀ ଦେଉ
'ଶୀତଳ କନ୍ୟା' ତୁ ଶୀତଳ ସମୀରେ
ମନ୍ଦ ମନ୍ଦ ଗୀତ ଗାଉ ।

ଅବସର ପ୍ରାପ୍ତ ମଣ୍ଡଳ ପ୍ରବନ୍ଧକ
ଭରତୀୟ ଜୀବନ ବୀମା ନଗମ
ଝରଣା ନବାସ, ବାବୁଆ ବଗିଚା
ଝାରସୁଗୁଡ଼ା, ଓଡ଼ିଶା

ନାଟକ- ମୁକ୍ତିର ମୃତ୍ୟୁ

ସୂର୍ଯ୍ୟକାନ୍ତ ମଲିକ

ଦୃଶ୍ୟ - 2

ଚରିତ୍ର - ସୁଜିତ, ଶ୍ରବଣର ମା

(ଗୋଟିଏ ସ୍କୁଲ ସାମ୍ବାର ଗଛମୂଳେ ଠେଲ ଗାଡ଼ିରେ କିଛି ଜୀନସ (ସୋଲ, ମଟର କୋଳ ଖଟା ପାମ୍ପଡ଼) ରଖି ସ୍କୁଲ ପିଲଙ୍କୁ ବିକିଛି ଶ୍ରବଣର ମା, ହସି ସମସ୍ତଙ୍କୁ ଦେଖିଥାଏ, ଯାହାକୁ ଦେଖିଛି ସୁଜିତ)

ସୁଜିତ : (ମନେ ମନେ) ମାଉସୀ କଣ ଏଠି, ପୁଣି ଏ ଅବସ୍ଥାରେ, ନା ଏ କେବେ ସମ୍ଭବ ନୁହେଁ, ଶ୍ରବଣ ଭଲ ପିଲ ସେ କେବେ ତା ମା'ର ଏପରି ଅବସ୍ଥା ଦେଖି ହିଁ ପାରିବନି, ତାମାନେ ଶ୍ରବଣ କଣ ଏଦୁନିଆରୁ...! ନା ପାଖକୁ ଯାଇ ଦେଖିବାକୁ ପଡ଼ିବ, (ସବୁ ପିଲ ଯାଇସାରିବା ପରେ) ମାଉସୀ !

ଶ୍ରବଣ ମା : (ହସି ହସି) ହଁ, କଣ ଦେବୀ କହ, କୋଳ ଖଟା ପାମ୍ପଡ଼.. ।

ସୁଜିତ : ଗୋଟିଏ କାନ ମୋଡ଼ା ଚାପୁଡ଼ା..

ଶ୍ରବଣ ମା : (ତବା ସବୁକୁ ସଜାଡୁଥିଲା, ହଠାତ ରହିଯାଇ ମନେ ମନେ କହୁଛି) ଅନେକ ଦିନ ତଳେ ମୋ ପୁଅର ସାଙ୍ଗ ମାନେ ଏଇ କଥା କହୁଥିଲେ, ହେଲେ ଆଜି ସେମାନେ ସବୁ ତାଙ୍କ ବାଟରେ, ସମୟ ବଡ଼ ସ୍ୱାର୍ଥ ପର, ଛାଡ଼ କାଇଁକ ମାନେ ପକାଇବି ତାଙ୍କୁ,

ସୁଜିତ : ମାଉସୀ

ଶ୍ରବଣ ମା : (ହସି ହସି) ଆରେ ବାବା ମୁଁ କାଇଁକ ତତେ କାନ ମୋଡା ଚୁପୁଡ଼ା ଦେବି, ଆଉ ସେ ଜିନିଷତ ମୋ ପାଖରେ ନାଇଁ, ଯା ଅଛି ଏଇ ତୋ ସାମ୍ନାରେ ଥୁଆ ହୋଇଛି, ହୁଁ ବହୁ ବର୍ଷ ତଳେ ମୋ ପୁଅର ସାଙ୍ଗକୁ ପୁଅ ଭଳି ଭାବି ତାଙ୍କୁ କାନ ମୋଡ଼ି ଚୁପୁଡ଼ା ମାରେ, ହେଲେ କେବେ ରାଗନ୍ତିନି, ବରଂ ପୁଣି ଥରେ କାନ ମୋଡ଼ା ଖାଇବା ପାଇଁ ଆଉ ଗୋଟେ ଜାଣି ଜାଣି ଭୁଲ କରିଦିଅନ୍ତି, ହେଲେ ସମୟ ତ ବଡ଼ ଲୋକ ଅନେକ ଦିନ ହେବ ସେମାନଙ୍କ ସହିତ ମୋର ଦେଖା ହୋଇନାହିଁ ଭଗବାନଙ୍କୁ ଡାକୁଛି ଯଉଁଠି ଥାନ୍ତି ଭଲରେ ଥାନ୍ତି |

ସୁଜିତ : ମାଉସୀ ଥରେ ଦେଖ, ମୁଁ ହଉଛି ସେଇ କାନ ମୋଡ଼ା ଖୁଆ ପୁଅଙ୍କ ଭିତରୁ ଜଣେ ସୁଜିତ

ଶ୍ରବଣ ମା : (ସୁଜିତ ନା ଶୁଣୁ ଶୁଣୁ ହାତରେ ଧରିଥିବା ଡବାଟିକୁ ଛାଡ଼ି ଦେଇ ଅନେଇଛି) କଣ କହିଲୁ ତୁ..

ସୁଜିତ : ହୁଁ ତୁମେ ଠିକ ଶୁଣିଛ, ମୁଁ ସୁଜିତ ଶ୍ରବଣର ସେଇ ସାଙ୍ଗ

ଶ୍ରବଣ ମା : (ସୁଜିତ ପାଖକୁ ଆସିବ ତା ମୁହଁରେ ହାତ ମାରି) ଏତେଦିନ ହେଲ କୁଆଡ଼େ ଯାଇଥିଲୁ, ମୋ କଥା କଣ ମନେ ପଡ଼ୁ ନଥିଲା?

ସୁଜିତ : ମାଉସୀ, ତୁମକୁ କଣ କେବେ ଭୁଲି ପାରିବି, ଯଦିବି କେବେ ଭୁଲିବାକୁ ଚେଷ୍ଟା କରେବି ମୁଁ କଣ ଭୁଲି ପରେ ତୁ ସେ କାନ ମୋଡ଼ା ଚୁପୁଡ଼ା ମତେ ମନେ ପକାଇଦିଏ ।

ଶ୍ରବଣ ମା : ତାହେଲେ ଏତେ ଦିନ ହେଲ କୁଆଡ଼େ ଯାଇଥିଲୁ, କୋଉଠି ଥିଲୁ ।

ସୁଜିତ : (ଟିକେ ଦୂରକୁ ଯାଇ ମନ ଦୁଃଖରେ) ସୁନାର ମୃଗ ପଛରେ ଧାଉଁଥିଲି ଆକର୍ଷଣ ପାଇଁ ହେଲେ ତାକୁ ଧରିଲା ପରେ ଜାଣିଲି ସେ ସୁନା ନ ଥିଲା ଥିଲା ମାୟା ମୃଗ ହୁଁ ମାୟା

ମୃଗ । ଛାଡ଼ ମାଉସୀ ସେ କଥା, ସମୟ ତ ବଡ଼ଲୋକ, ହେଲେ ମତେ କୁହ ତମେ ଏଠି ପୁଣି ଏ ଅବସ୍ଥାରେ କଣ ପାଇଁ ଆଉ କେମିତି, ମୁଁ ତ କିଛି ବୁଝି ପାରୁନି ।

ଶ୍ରବଣ ମା : କଣ କହିବିରେ ତତେ, ମୁଁ ବି ସେଇ ସମୟ ସହିତ ଦଉଡୁଛି, ଦେଖା ଯାଉ କେବେ ଏହାର ଅନ୍ତ ହେବ ।

ସୁଜିତ : ମାଉସୀ.. । ତାମାନେ ଶ୍ରବଣ କଣ ଏ ଦୁନିଆରେ ଆଉ... ।

ଶ୍ରବଣ ମା : ଅଛି, ଏ ଦୁନିଆରେ ଅଛି, ହେଲେ ମା କୋଳର ଏ ଦୁନିଆରେ ଆଉ ନାହିଁ

ସୁଜିତ : ମାଉସୀ ତାମାନେ ଶ୍ରବଣ କଣ ଜାଣି ଜାଣି ତୁମକୁ ଏଠିକି ରୋଜଗାର କରିବା ପାଇଁ ପଠାଇଛି, ଯୋଉ ପୁଅ ଯାକୁ ଦିନେ ନ ଦେଖୁ ରହି ପାରୁନଥିଲୁ ଯୋଉ ପୁଅ ଯାର ପ୍ରତ୍ୟେକ କାମକୁ ଛଡ଼ାଇ ନେଇ ନଜେ କରୁଥିଲୁ, ହେଲେ ଆଜି ତୁମର ଏ ଅବସ୍ଥା ସେ କପରି ଦେଖୁ ପାରୁଛି ।

ଶ୍ରବଣ ମା : ନଇରେ ରେ ବାବା ତୁ ଭୁଲ ବୁଝିଛୁ ସେ କାଇଁକି ମତେ ରୋଜଗାର ପାଇଁ ପଠେଇବ, ଘରେ ବସି ବସି ଭଲ ଲାଗିଲୁନ ଭାବିଲି ବାହାରେ ଟିକେ ବୁଲୁବୁଲି କରିଲେ ଭଲ ଲାଗିବ, ତେଣୁ ସୁନ ଟାରେ କାଇଁକି କଣ କରିବି ଏମିତି ଏଇ ପିଲାଙ୍କ ସହିତ ମିଶିକି ଖୁସି ହୋଇଯାଉଛି ଆଉ, ଏମିତି ରେ ବି ଶ୍ରବଣ କୁ ଭଲ ମଣିଷ କରିବାପାଇଁ କେତେ କୁଆଡ଼େ ଦୁଃଖ କରିଛି, କନ୍ଦୁ ଏଠିତ ଏଇ ପିଲାଙ୍କ ସହିତ ଖୁସିରେ କାଟୁଛି

ସୁଜିତ : ନାହିଁ ମାଉସୀ ନାହିଁ ତୁମେ ମିଛ କଉଛୁ.. ।

ଶ୍ରବଣ ମା : ମିଛ କାଇଁକି କହିବିରେ.. ।

ସୁଜିତ : ନାହିଁ ମାଉସୀ ତୁମର ଏଇ ଧର ଧର ଓଠ ଆଉ ଆଖିର ଲୁହ ଜଣେଇ ଦଉଛି ଏ କଥା କେତେ ସତ

ଶ୍ରବଣ ମା : ସୁଜିତ

ସୁଜିତ : ଯା ହାତରୁ ଭାତ ଖାଇଛି ମାତ ଖାଇଛି ଆଉ ଯା କୋଳରେ ମୁଣ୍ଡ ଦେଇ ନଦରେ ଶୋଇଛି ସେ ସତ କଉଛି କି ମିଛ କଉଛି ମୁଁ ଜାଣି ପାରିବିନି, ଏ ମାଉସୀ କଣ ହୋଇଛି ସତ କହ ମତେ ସତ କହ..ତତେ ମୋ ରାଣ.. ।

ଶ୍ରବଣ ମା : ଏ ପାଗଳା ଏ ତୁ ଏ କଣ କଲୁ ଶେଷରେ ରାଣ ପକେଇଦେଲୁ, ତାହେଲେ ଗୋଟିଏ କଥା ମନେ ରଖେ ବଗିଚାର ମାଳକୁ କେବେ ବୁଝିବାକୁ ଚେଷ୍ଟା କରିଛୁ, କେତେ କଷ୍ଟ, ଯତ୍ନଶାଳୁ ସହି ଗଛଟିକୁ ବଡ଼ କରାଏ, କେତେ ପରିଶ୍ରମ କରିଥାଏ ଗଛଟିକୁ ବଡ଼ କରିବା ପାଇଁ, ଆଉ ଯେତେବେଳେ ଗଛରେ ଫୁଲଟିଏ ଫୁଟେ ତା'ର ଖୁସି କହିଲେ ନା ସରେ, ହେଲେ ତାର ଗୋଟିଏ ବଡ଼ ଦୁଃଖ କଣ ଜାଣିଛୁ ?

ସୁଜିତ : ଦୁଃଖ କଣ ଆଉ.. ଫୁଲରୁ ଫଳ ଆଉ ତା ପରେ ସେଇ ଫଳକୁ..।

ଶ୍ରବଣ ମା : ହେଲେ ସିଏ ଖାଇ ପାରେନି, କାରଣ ସେ ଫଳରେ କେବଳ ତା ମାଲିକର ଅଧିକାର ହୁଏ ମାଲିକ ର

ସୁଜିତ : ମାଉସୀ.. ।

ଶ୍ରବଣ ମା : ତୁ କହେ ଯଦି ମାଳର ଅଧିକାର ଥାନ୍ତା ତେବେ ମୁଁ କଣ ଆଜି ଏଇଠି.. ।

ସୁଜିତ : ମାଉସୀ ତା ମାନେ ଶ୍ରବଣ କଣ ଜାଣି ଜାଣି ରୋଜଗାର ପାଇଁ ରାସ୍ତାକୁ ପଠାଇଛି .. ଛି ।

ଶ୍ରବଣ ମା : ସବୁତ ଦେଖୁଛୁ ଆଉ କଣ କହିବି, ଦୁଇ ବର୍ଷର ହୋଇଥିଲା, ପୁଅକୁ ବଡ଼ କରି ମଣିଷ ପରି ମଣିଷଟିଏ ତିଆରି କରି ଚାହୁଁ ଖଣ୍ଡ ଗାଁରେ ନା କମେଇବ ଯେମିତି, ମୃତ୍ୟୁ ପୂର୍ବରୁ କହିଯାଆନ୍ତା ତା ବାପାଙ୍କ ପାଇଁ, ତା' ର ସବୁ ଦୁଃଖମୀକୁ ବିନା ପ୍ରତିବାଦରେ

ସହିଯାଉଥିଲି, ଥରୁଟିଏ କେବେବି ରାଗିକ ପଦେ କହିନୀ, କାଲିକ ଜାଣିଛୁ, କାଲିକନା
କାଳେ ରାଗରେ କଣ କରିବସିବ, ଆଉ ସେ ଯଦି କିଛି କରିଦିଏ ତା ବାପାର ସ୍ୱପ୍ନ କେମିତି
ପୂରଣ ହବ,..

ସୁଜିତ : ଧନ୍ୟ ମାଉସୀ ତୁମେ ଆଉ ଧନ୍ୟ ତୁମ ଏଇ ମା ପଣିଆକୁ ଯେଉଁ ମା ନଜ
ସନ୍ତାନର ସୁଖ ପାଇଁ ନଜକୁ ଜଳାଞ୍ଜଳ ଦେଇପାରେ ସେଇ ପରି ମା କୁ ମୋର କୋଟି
କୋଟି ନମସ୍କାର(ହାତ ଯୋଡି ଆଣ୍ଟେଇ ପଡିଲୁ ଶ୍ରବଣ ମା ପାଖରେ)

ଶ୍ରବଣ ମା : (ସୁଜିତ କୁ ଉଠାଇ) ତୁ କାଲି ବେସ୍ତ ହଉଛୁ, ଭଗବାନ ମତେ ଖୁସିରେ
ରଖୁଛନ୍ତି, ମୋ କଥା ଛାଡେ, ମତେ କହିଲୁ ଶ୍ରବଣ ଦେଖା ହେଲଣି କ ନାଲି, ।

ସୁଜିତ : ଭଲ ହୋଇଛି ଏ ଯାଏ ତା ସହିତ ମୋର ଦେଖା ହୋଇନାହିଁ, ଭୁଲୁଛି ଆଉ
କେବେବି ତାକୁ ଦେଖା କରିବିନି

ଶ୍ରବଣ ମା : ନାଲି ରେ ତୁ ଏମିତି କହନ, ସେ ତୁମକୁ ବହୁତ ଭଲ ପାଏ

ସୁଜିତ : ହେଲେ ତାଠୁ ଅଧିକ ତୁମକୁ ଭଲ ପାଏ ମାଉସୀ, ଯଦି ତୁମକୁ ସେ ଏମିତି କରି
ପାରୁଛି ଆମେ କଏ.. ।(ସୁଜିତ ମାଉସୀର ହାତ ଧରି) ମାଉସୀ ମତେ କ୍ଷମା କରିଦେବୁ
ତୁମ ଠୁ ଏ ସବୁ ଶୁଣିଲୁ ପରେ ମୋ ମନ କାଲିକ କେଜାଣି.. ।

ମୁଁ ଏବେ ଆସୁଛି ମାଉସୀ (କାନ୍ଦି କାନ୍ଦି ପଳେଇଛି)

(ଦ୍ୱିତୀୟ ଦୃଶ୍ୟ ଶେଷ)

କ୍ରମଶଃ.....

ଘଣ୍ଟପଦା, କେନ୍ଦ୍ରାପଡ଼ା

ଏକପଦୀ ସମ୍ଭାର

ରଘୁଦିତ ସେଠୀ

ଅବଶୋଷ:

ଇପ୍ସିତ ଦରବ ପ୍ରାପ୍ତିରେ ସଦା
ମୁଖେ ଭରିଯାଏ ହସ
ହାତ ପାହାନ୍ତାରୁ ଛୁଟିଗଲେ ସେତ
ମନେ ରହେ ଅବଶୋଷ ।

ପଥ:

ମରଣ ନମନ୍ତେ ରହିଅଛି ବନ୍ଧୁ
ଶତ କ ସହସ୍ର ପଥ
ଜନମ ପାଇଁ କେବଳ ଜନନୀ
ଏହା ଚରନ୍ତନ ସତ୍ୟ ।

ଶୀକାର:

ନଃସ୍ଵାର୍ଥ ଭବରେ ପର ଉପକାର
କରୁଥିବା ଲୋକଟିଏ
କାହିଁକି କେଜାଣି ସ୍ଵାର୍ଥପରତାର
ଅଧିକ ଶୀକାର ହୁଏ ।

ପାର:

ପାଦ ନ ଭିଜେଇ ହୁଏ ତ ଜୀବନେ
ନଦୀ ପାର ହୋଇଯିବ

ପରନ୍ତୁ, ଆଶ୍ଚ ନ ଭିଜେଇ ଜୀବନ
ବାଟ ନ ଲଙ୍ଘି ପାରିବ ।

ବାହାନା:

କହି ଲୋକ ଏଇ ସମାଜେ ଅଛନ୍ତି
ଭଜ ସ୍ଵରେ କଥା କହି
ଅନେକ ବାହାନା କରନ୍ତି ନିଜ
ଦୋଷ ଲୁଚାଇବା ପାଇଁ ।

ମନୋବଳ:

ଦୃଢ଼ ମନୋବଳ ଆଉ ଇଚ୍ଛାଶକ୍ତି
ଯେଉଁ ଜନ ରଖୁଥିବ
ଜୀବନରେ କେବେ ବିଫଳତା ତା'କୁ
ସ୍ଵର୍ଗ କରି ନ ପାରିବ ।

ଶିକ୍ଷକ

ଦୁର୍ଗାମେଣ୍ଡି, ଖଜୁରୀପଡ଼ା, କନ୍ଧମାଳ

ତୁମ ପାଇଁ ସିନା

ଅଜୟ କୁମାର ବେହେରା

ନଜ ସୁଖ ଶିରି ପଛରେ ପକାଇ
ଆଗେଇ ଆସିଛି ମୁହିଁ
ବିପଦ ଗୁହାରେ ଜୀବନ ମୋହର
ଏକଥା ଭୁଲିବ ନାହିଁ।୧।

ସଙ୍ଗଟ କାଳରେ ପଦେ ମିଠା କଥା
କହି ଦେବ ଯଦି କାନେ
ସତ କହୁଅଛି ଭୁଲି ଯିବି ସବୁ
ରଖିବି ନାହିଁ ତି ମନେ।୨।

ତୁମ ପାଇଁ ସିନା ପରିଚୟ ମୋର
ପାଇଛି ଯତନେ କେତେ
ଯେତେ ଗାଇଲେ ବି ଗୁଣ ଯେ ତୁମର
ସରିବ ନାହିଁତି ସତେ।୩।

ଆଜି ଅନ୍ଧସତ୍ତା ସାଜି ଅଛି ମୁହିଁ
ସବୁତ ତୁମରି ଦାନ
ମନ ଜାଣି ମନ ବୁଝିଅଛି ତୁମେ
ରଖିବି ତୁମରି ମାନ।୪।

ହେଉ ପଛେ ଯେତେ ଦୁଃଖ କି କଷଣ
ସହି ଯିବି ଲୁହ ପିଇ
କଥା ଦିଅ ଆଗୋ ପାଶେ ଥିବ ମୋର
ସଦା ଛାଇଟିଏ ହୋଇ । ୫ ।

ଯନ୍ତ୍ରଣାକୁ ମୋର ଭୟ ନାହିଁ ତିଳେ
ହେଉ ପଛେ ମୋତେ ଯେତେ
ମୋ ମଥାରେ ଯଦି ତୁମ ହାତ ଥିବ
ଶାନ୍ତିରେ ଶୋଇବି ସତେ । ୬ ।

ମୋରଡ଼ା, ମୟୂରଭଞ୍ଜ

ଫେରିଲୁ ତୁମ ନାମର ମୋ ଚଠି

ମେନନ୍ ସାହୁ

ତୁମ ଆସିବାର ବହୁତ ବିଳମ୍ବ ହେଲୁ
 ତେଣୁ ଡେରି ନ କରି ଆରମ୍ଭ କଲି
 ତୁମ ଠିକଣାରେ ଲେଖା ମୋର ଚଠି
 ଚଠିରେ ରହିଲୁ କେତେ ସ୍ନେହ, ପ୍ରେମ, ଭଲପାଇବା
 ତା' ସହିତ ମୋ ଯତ୍ନଶୀଳ ଶବ୍ଦ ଚନ୍ଦ୍ର
 ବାଗରେ କେତେ ନିନ୍ଦା, ଅପବାଦର ରସ୍ତା ଦେଇ
 ପହଞ୍ଚିଛି ତୁମ ଘର ଅଗଣାରେ ,,,,
 ଆଉ ଦେଖୁଛି ତୁମେ ଘୋଡ଼ାଇ ହୋଇଥିବା
 ଛଳନାର ଗୁଦରକୁ,,,
 ଦେଖୁଛି ତୁମ ରୂପରେ ଲୁଚ ଥିବା ଅରୂପକୁ
 ଦେଖୁଛି ତୁମ ମନରେ ମୋ ପାଇଁ ଥିବା ପ୍ରେମକୁ
 ଯାହା ପଚ ଯାଇଥିବା ଶବ୍ଦ ଠାରୁ କେତେ ଗନ୍ଧ
 ଆଉ ଖୁବ୍ ଶୀଘ୍ର ବାୟୁରେ ମିଶୁଥିବା ଧୂଆଁ ପରି
 ଦେଖୁଛି ତୁମ ମନର ସୁଖ ପଣିଆ କେଉଁଠି
 ଦେଖୁଛି ଆଦର୍ଶ ଠାରୁ ଦୂରରେ ଥିବା
 ସୌନ୍ଦର୍ଯ୍ୟ ଓ ପ୍ରତିଷ୍ଠାର ବଳୟ ମଧ୍ୟରେ
 ତୁମର ହସ ହସ ମୁହଁ,,,,,
 ଠିକଣା ଥାଇ ମଧ୍ୟ ନିଜକୁ ଠିକ୍ ଜାଗାରେ
 ପହଞ୍ଚାଇ ପାରିଲୁ ନାହିଁ,,,,,
 ନିଜର ସାମର୍ଥ୍ୟ ଜାଣି ସେଇଠୁ ଫେରିଲୁ ମୋର
 ତୁମ ନାମର ଚଠି ।

ପର୍ଜଙ୍ଗ, ଭେଙ୍କାନାଳ

ଜୀବନ

ରାଧାରାଣୀ ରାଉଳ

ଜୀବନଟା ଏକ ପାଣିର ଫୋଟକା
କେବେ ମିଶିଯାଏ ନଦୀରେ
ଜୀବନଟା ଏକ ଗୁଣ୍ଡେ ସୂତା
କେବେ ଛିଡ଼ିଯାଏ ଜାଣେନା
ଜୀବନଟା ଏକ ଲମ୍ବା ରାସ୍ତାଟିଏ
କେବେ ସରିଯାଏ ବାଟରେ
ଜୀବନଟା ଏକ ବରଫ ମୁଣ୍ଡାଏ
କେବେ ତରଳ ଯାଏରେ
ଜୀବନଟା ଏକ ବାସିଫୁଲ ପରି
କେବେ ଝରିଯାଏ ସଞ୍ଜ ସକାଳେ
ଜୀବନଟା ଏକ ନଇଟିଏ ପରି
କେବେ ଝଡ଼ ଆସେ କେବେ ଯାଏ ବହି
ଜୀବନଟା ଏକ ଲୁହର ବୁନ୍ଦାଟେ
କେବେ ଝରିଯାଏ ଦୁଃଖରେ ସୁଖରେ ॥

କଟିକଟା, ଯାଜପୁର

ରୂପାନ୍ତର

ପଙ୍କଜିନୀ ଭୋଇ

ମାଁ । ଅନନ୍ତ ସୁଖଦ ଆଉ ପବିତ୍ର ଶବ୍ଦଟିଏ ମାଁ । ଇଶ୍ଵର ଜ୍ଞ ସ୍ଵୟଂ ସ୍ଵରୂପଟେ ମାଁ । ମାଁ ନାଁ ର ଡାକରେ ହିଁ ପ୍ରାଣ ପୁରି ଉଠେ । ମାଁ ଡାକ ନ ଶୁଣୁ ଶୁଣୁ ମୋ ଧନ କହି ଗେଲ କରାଦିଏ ମାଁ । ପଣତ କାନରେ ଉଛୁଳ ପଡେ ତା ହୃଦୟ ରୁ ସ୍ନେହ ମମତା ର ଅସୀମ ଭେଦ । କୁହନ୍ତି ଭଗବାନ ସମସ୍ତଙ୍କ ପାଖରେ ନଜେ ରହିପାରିବେନ ବୋଲି ମାଁ କୁ ସୃଷ୍ଟି କରିଛନ୍ତି । କାରଣ ସମସ୍ତଙ୍କ ପାଖରେ ମାଁ ରହିବେ ଆଉ ମାଁ ରୂପରେ ଭଗବାନ ସମସ୍ତଙ୍କ ପାଖରେ ରହିପାରିବେ ।

ନାଁ ଟି ଯେମିତି ସୁନ୍ଦର ଆଉ ପବିତ୍ର ମାଁ ମଧ୍ୟ ସେହିପରି ସ୍ନେହମୟୀ, ପ୍ରେମର ମୂର୍ତ୍ତି । ସନ୍ତାନ ନମନ୍ତେ ତାଙ୍କ ଜୀବନ ଉତ୍ସର୍ଗ । ଗର୍ଭ ପୀଡା ପରି ଅସହ୍ୟ କଷ୍ଟ କୁ ସେ ସହିଯିବାକୁ ଗୁଣି ସିନା କନ୍ୟ କୋଳରେ ଦେଖିବାକୁ ଗୁହାନ୍ତି କୋଳନନ୍ଦିନୀଟିଏ । ଏହି ସନ୍ତାନ ନମିତ୍ତ କେବଳ ଗର୍ଭର ଅତ୍ୟନ୍ତ ପୀଡା କୁ ସହ୍ୟ ସହ୍ୟ ମରଣ ର ଦ୍ଵାରଦେଶରେ ମଧ୍ୟ କେବେ କେବେ ଗୁଲି ଯାଆନ୍ତି ମାଁ । କନ୍ୟ ଚନ୍ଦ୍ର ଉଦିଆ ଟିକ ମୁହଁଟିକୁ ତାର ଗୁହଁ ଗୁହଁ ଖେଳ ଯାଏ ଓଠରେ ଟିକ ହସଟିଏ ଆଉ ମୁହଁରେ ଆନନ୍ଦର କଳରବ ଧ୍ଵନ । ଯେତେବେଲେ ବାପାଙ୍କ ପାଖରେ ପହଞ୍ଚି ତକ୍ତର କୁହନ୍ତି, କଙ୍ଗାରୁଲେସନସ୍ ଆପଣଙ୍କର ଝିଅଟିଏ ହେଇଚ, ବାପାଙ୍କ ଖୁସି କହିଲେ ନ ସରେ । ମିଠାର ପାହାଡ ଘରକୁ ଆସେ । ଖୁସିର କଳରବ ଧ୍ଵନ ରେ ଚହଲ ପଡ଼ିଯାଏ ସାର୍ଘ ଘରଟି । ବନ୍ଧୁକୁରୁମ୍ଭଙ୍କ ସହିତ ମିଶି ଖୁସି ମନାନ୍ତି ବାପା । କେତେ ନାଚ ଗୀତ ଆନନ୍ଦ ଉତ୍ସବ ।

ଏମିତି ଭୋଇ ବାବୁ ଜ୍ଞ ପରିବାରରେ ମଧ୍ୟ ଆନନ୍ଦ ର ସଙ୍ଗୀତ ଆକାଶ ଛାଡିଚରି ଘୁମୁରି ଉଠୁଥିଲା । ଝିଅଟିର ଆଗମନରେ ରେ ପରିବାରରେ ଖୁସିର ଲହରୀ ଖେଳ ଉଠୁଥିଲା । ମାଁ ବାପା ଶରଧାରେ ଝିଅର ନାଁ ରଖିଲେ ମିକ । ଅନ୍ଧର ଲଭତି ଆଳଅଳ କନ୍ୟା ମିକର

ବହୁତ ଯତ୍ନ ନଅଛି ମାଁ ବାବା ଦୁହେଁ । ମିଳି ଯାହା ଖାଲି ନଦହେଲେ ଖଟରେ ଚିକଏ ଶୁଏ ।
 ବାକି ସମୟ ତାକୁ ବାପା କେବଳ କାଖେଇ କୋଳେଇ ଉପରେ ଟେକିକି ହିଁ ଧରିଥିବେ,
 ଗୀତ ଗାଇବେ, ହଲେଇ ଝୁଲେଇ ନଚେଇ ନଚେଇ ଶୁଆଇଦେବେ । ବହୁତ ସ୍ନେହ ଶରଧା
 ରେ ଝିଅର ଲଳନ ପାଳନ କରନ୍ତି ଦୁହେଁ । ତା ପାଇଁ ଗୋଟେ ଅଲଗା କୋଠରୀ ଥିଲା
 ଯେଉଁଠି ମିଳି ର ଦୁନିଆ ସାର୍ବର ଖେଳନା ଭର୍ତ୍ତି ହେଇକି ଥିଲା । ସେ ଯଦି ଖେଳନା ଘୋଡ଼ା
 କହିବା ବାପା ସତ ସତ୍ତିକା ଘୋଡ଼ା ଆଣିଦେଉଥିଲେ । ତା କୁନି ପାଦ ପକେଇ ଚାଲିଲି
 ବେଳକୁ ବାପା ତାର ଜଗୁଆଳି ହେଇ ରହୁଥିଲେ ଆଉ ମାଁ ଦୂରରେ ବସି ହାତ ହଲେଇ
 ହଲେଇ କହୁଥିଲେ ଦେଖ ଦେଖ ମୋ ଝିଅକୁ ଦେଖ । ତା କୁନି ପାଦ ପକେଇ ପକେଇ
 ଦୂରକୁ ଚାଲିଗଲେ ଟେକି ଆଣୁଥିଲେ ବାପା ମାଁ ଜୀ ପାଖକୁ ଆଉ "ମୋ ସୁନା, ମୋ ଧନ,
 ମୋ ଚିକି ମିଳି ମାମା ଲେ...." କହି ଗେଲି କରୁଥିଲେ । ବାପା ଘୋଡ଼ା ହେଇ ଝିଅକୁ
 ପିଠିରେ ବୁଲେଇ ବୁଲେଇ ମାଁ ପାଖକୁ ନେଇଗଲା ବେଳେ ମାଁ ହାତରେ ଖାଇବା ଧରି
 ବସିଥିବେ ଆଉ ତାକୁ ବୁଝେଇକି ଶୁଆଇଦେବେ, ବାପା ପୁଣି ତାକୁ ଆଉ ଚିକି ଦୂରକୁ
 ନେଇଯିବେ ପିଠିରେ ବସେଇ, ହସେଇ ହସେଇ ଗୀତ ଗାଇ ଗାଇ ।

ନୟନର ତାର ଦୁଃଖ ପାସୋର ଯାହା କହୁଥିଲା କ୍ଷଣିକ ଭିତରେ ଯାତ ଦେଉଥିଲେ ବାପା ।
 କୌଣସି ଚି ଜିନିଷର ଅଭାବନାହିଁ । ଯାହା ଖାଇବାକୁ କହିଲା ଦେଲେ, ଯାହା ପିନ୍ଧିବାକୁ
 କହିଲା ଦେଲେ, ଯାହା ଲେଡିଲା ସବୁ ଆଣିଦେଲେ ମାଁ ବାପା ଦୁହେଁ ମିଶି । ଲୁହ ଝିଅର
 ଛାଇ ବି ଛୁଇଁ ନ ଥିଲା । ଏମିତି ଦିନ ଗାଡ଼ି ଚାଲିଲା । ଏ ଭିତରେ ତାର ଆଉ ଗୋଟେ
 ଛୋଟ ଭାଇ ବି ଆସିଗଲା । ମିଳି ବହୁତ ଖୁସି ଭାଇ ସହ ଖେଳିବ ବୋଲି । ମାଁ ବାପା ନଜ
 ପିଲାଙ୍କ ଚିକି ମୁହଁରେ ହସଟିଏ ଦେଖି ଖୁସିରେ ଆମ୍ବା ବିଭୋର ହେଇଯାଉଥିଲେ ।

x x x x x x x x x x x x x x x x

କନ୍ଦୁ ସମୟ ଗତି ଚାଲିଲା । ମିଳି ବି ଧୀରେ ଧୀରେ ବଡ଼ ହେବାରେ ଲାଗିଲା ଏବଂ ଏଥି
 ସହିତ ମାଁ ବାପା ଜୁ ସ୍ନେହ ମମତା ଧୀରେ ଧୀରେ ଆୟତ୍ତଅଧିନ ଆଉ ଅନୁଶାସନର ରୂପ
 ନେବାରେ ଲାଗିଲା । ମାଁ ଜୀ ନୟନର ବାହାରେ କିଛି କାମ କରିପକେଇଲେ ମାଁ ମିଳି କୁ
 ଏମିତି ତାଗିଦ କଲେ ଯେ ବିଚାରି ନଜ ଇଚ୍ଛାଟାକୁ ହିଁ ମନରେ ଚାପି ରଖିଲା ଆଉ କହି

ପାରିଲାନି । ବାପା ଏମିତି ଅନୁଶାସନ କଲେ ଯେ ଶେଷରେ ଏମିତି ହେଲୁ ମିଳି ବାପା ସହ କଥା ହେବାକୁ ବି ଡରିଲୁ । ମନର କଥା କହି ଖୋଲି ବା କହିପାରିବ କଣ । ପିଲାଟକୁ ଏମିତି କରିଦେଲେ ଯେ ମାଁ ବାପା କାହିଁ ନା ରେ ହିଁ ତା ସବୁ କଥା କାମ ନର୍ତ୍ତର କଲୁ । କହି କରିବା ଆଗରୁ ସେ ବାପାଙ୍କ ଅନୁମତି ନେବାକୁ ଚାହୁଁଥିଲୁ କିନ୍ତୁ କହିବାକୁ ତାକୁ ଡର ଲାଗୁଥିଲା । ବାପା ନିଜ କାମରେ ବ୍ୟସ୍ତ ରହୁଥିଲେ ଆଉ ମାଁ ବାପାଙ୍କ ଭିତରେ ବି କେବେ କେବେ ଛୋଟ ମୋଟ ଝଗଡ଼ା ବୁଝାମଣା ର ଅଭାବ ରହୁଥିଲା । ଏତିକି ବେଳେ ଯଦି ମିଳି କୁ କହି ଇଚ୍ଛା ହେଉଥିଲା ଆଉ ସେ ମାଁ ପାଖେ ଯାଇ କହୁଥିଲା ତେବେ ମାଁ କାମ ମନରେ ଯେଉଁ ରାଗ କୁହୁଲୁ ଥିବ ତାକୁ ଝାଡ଼ିଦେଉଥିଲେ ମିଳି ଉପରେ । ଟିକି ମନରେ ଯାହା ଟିକି ଇଚ୍ଛା ଅଭିଳାଷ ଜାଗୃତ ହେଉଥିବା ସବୁ ପୁଣି ସୁପ୍ତ ଅବସ୍ଥାକୁ ଫେରି ଯାଉଥିଲା ।

ମିଳି ଯେବେ ଚନ୍ଦ୍ର ଚିଏ କରିବା ବାପା କୁ ଦେଖାଏ, ବାପା କୁହନ୍ତି; ଚନ୍ଦ୍ର କଲେ କଣ ହବ ପାଠ ପଢ଼ିଲେ ସିନା, ଯା ପାଠ ପଢ଼ିବୁ ଯା । ମନ ଦେଇ ପାଠ ପଢ଼ ବୁଝିଲୁ । ମନରେ ଦୁଃଖ ଦେଇ କହୁଛନ୍ତି ନା ମନ ଦେଇ ପାଠପଢ଼ ।

ମିଳି ଯେବେ ସ୍କୁଲ ଫଳସମ୍ପନ୍ନ ରେ ଭାଗ ନେବାକୁ ଚାହୁଁବ ବାପା କହିବେ, ଆମର ସେସବୁ କହି କରିବାର ନାହିଁ, ସେଠି ଯାଇକି ନାଚବୁ ଲୋକେ ଆମକୁ ଚିହ୍ନିବେ, କେତେ ଲୋକ କେତେ କଥା କହିବେ । ଝିଅର ଖୁସି କୁ ବୁଝି ପାରୁନାହାନ୍ତି, ହେଲେ ଲୋକ କା କଥା ଚିତ୍ତା କାରୁଛନ୍ତି କି ସେମାନେ କଣ କହିବେ ।

ମିଳି ଯେବେ ସାଙ୍ଗମାନେ ଆଉ ସାର୍ ମାନଙ୍କ ସହ ଭ୍ରମଣରେ ଯିବାକୁ କହିବ ମାଁ ବାପା ଦୁହେଁ ମିଶି ସଫା ସଫା ମନା କରିଦେବେ । ବୁଲିବାକୁ ଗଲେ କଣ ହବ । ଆମର କୁଆଡ଼େ ଯିବା ଦରକାର ନାହିଁ ।

ମିଳି ଯଦି କହିବ ବାପା ମୁଁ ବି ତମ ସହ ସପିଙ୍ଗ କରିବାକୁ ଯିବି । ମାଁ କହିବେ, ନା ନା ତୁ ଆଉ ଯାଆନା । ବାପା ତ ପାଇଁ ନୁହଁ ଡ୍ରେସ୍ ଜୋଡ଼ା, ବ୍ୟାଗ୍, ଖାତା କଲମ ସବୁ ନେଇ ଆସିବେ । ଆଉ କଣ ଦରକାର କହିଦେ । ଝିଅର ଇଚ୍ଛା କୁ ଗୋଡ଼ରେ ଚକଡ଼ି ଦେଇ ତା ପାଇଁ ଯାହା ଆଣିଦେଲେ ହେଲେ ତା ମନ ବୁଝିବ କି, ସେ ଖୁସି ହେଇ ପରିବକ ??

ମିଳି ବହୁତ ରୁପରୁପ୍ ରହେ । ସାଙ୍ଗ ସାଥୀ ସହିତ ମଧ୍ୟ ବହୁତ କମ୍ ମିଳାମିଶା କରେ ।
 ବେଳେବେଳେ ରୁପି ରୁପି କାନ୍ଦିପକାଏ, କାହିଁକି କାରଣ ଜଣା ପଡେନା । ତା ହାଇସ୍କୁଲ ରୁ
 କଲେଜ ଲାଇଫ୍ ଏମିତି ହିଁ କଟିଛି । ସବୁବେଳେ ଡିପ୍ରେସ୍ ମାଇଣ୍ଡ ରେ ରହୁଥିଲା । ଏୟା
 କଲେ, ସେୟା କଲେ ଲୋକେ କଣ କହିବେ । ତୁ ଝିଅ ପିଲାଟା ତୁ ଏଗା କରନ ସେଟା
 କରନ କହି କହି ଝିଅଟା କୁ ପୁର ପାଗଳ କରିଦେଲେ ପରିବାର ଲୋକେ । ତାକୁ ଯାହା
 ଆବଶ୍ୟକ ହେଉଥିଲା ଦେଉଥିଲେ କନ୍ଦୁ ତା ଇଚ୍ଛା ରେ ନୁହଁ, ମାଁ ବାପା ନଜ ଇଚ୍ଛାରେ ତାକୁ
 କାରୁ କରିକି ରଖିଦେଇ ଥିଲେ । ଟିକଏ ସ୍ନେହ ମମତା ପାଇଁ ସେ ଏତେ ବ୍ୟାକୁଳ
 ହେଇଯାଉଥିଲା ଯେ କୋଉଠୁ ଖୋଜିଲେ ବି ମିଳୁ ନ ଥିଲା ।

ଝିଅର ହାର ରେ ବି ତାଙ୍କର କିଛି ଧ୍ୟାନ ନାହିଁ କି ଜିତ୍ ରେ ବି ଟିକଏ ଖୁସି ନାହିଁ । ହଁ ହଉ
 ହେଲା ଏତିକି କହି କେବଳ ସବୁ କଥାରେ ବ୍ରେକ୍ ଲଗେଇବା ଖାଲି ଜାଣିଥିଲେ । ଯୋଉ
 ଟିକ ଟିକ କଥାରେ ମିଳି ଖୁସି ହେଉଥିଲା ସେସବୁ ମାଁ ବାପା କୁ ପସନ୍ଦ ନ ଥିଲା ତେଣୁ
 ସେମନେ ଝିଅର ଇଚ୍ଛାରେ ବ୍ରେକ୍ ଲଗେଇ ଦେଉଥିଲେ । ମିଳି କିଛି କହିବା ପୂର୍ବରୁ ଏବେ
 ଭାବେ, ଯାହା ବି କହିଲେ ମନା ତ କରିବେ, କହିକି ପୁଣି କଣ ଲଭ, ନ କହି ଦି ଗୋପା
 ଲୁହ ଝରେଇ ଦେବା ହିଁ ଭଲ । ସେ ସାମ୍ନାରେ ତ ଖୁସିକୁ ଦେଖିପାରେ କନ୍ଦୁ ଛୁଇଁପରେନା ।
 ରୁପଗ୍ରସ୍ତ ସୁପ୍ତ ପ୍ରାଣକୁ ପୁଣି ଜଳେଇଦିଏ ଛାଡିତଳ ର କୋହ ରୂପୀ ଦୁଇ ଗୋପା ଅଶୁ
 ଅନଳ ।

ମିଳର +2 ସରିକି +3 ସରିଲା ଆଉ କିଛି କରିବାକୁ ଇଚ୍ଛା କଲ ସେ, କନ୍ଦୁ ବାପା ମାଁ
 କହିଲେ ବାହାଘର ବୟସ ହେଇଗଲାଣି । ବାପା ପୁଅ ଠିକ୍ କଲେ । କନ୍ଦୁ ମିଳି ବି ବଡ
 ହେଇଗଲାଣି ଭଲ ମନ୍ଦ ଜ୍ଞାନ ତାର ବି ଆସିଗଲାଣି । ଠିକ ଭଲ ସେ ବି ବିଗୁର
 କରିପାରିବ । ମିଳି ମାଁ ବାପା କୁ ପ୍ରସ୍ତାବକୁ ମନା କଲ କହିଲା ସେ ପୁଅ ମୋ ପାଇଁ ଠିକ
 ନୁହଁ । ମାଁ ବାପା କନ୍ଦୁ ଏ କଥା ଶୁଣିବାକୁ ନାରାଜ । ମାଁ ବୁଝେଇଲେ, ଏସବୁ ତୋ ବାପା
 କୁ ପ୍ରେଷ୍ଟିଜ୍ ର କଥା ମାଁ, ତୁ ଯଦି ମନା କରିବୁ ଆମେ କୋଉ ମୁହଁରେ ତାଙ୍କ ସହ କଥା
 ହେଇପାରିବୁ । ତତେ ଦେଖିଲା ଦିନଠୁ ହିଁ ତୋ ବାପା କୁ ବନ୍ଧୁ ତତେ ବୋହୂ କରି ନେବେ
 ବୋଲି ମନସ୍ଥ କରିଛନ୍ତି ଆଉ ତୁ କେମିତି ମନା କରୁବୁ । ବାପା ବି କହିଲେ, ତା ପରି ପିଲା

ଏ ଆଖ ପାଖରେ ମିଳିବେନ, ବହୁତ ଭଲ ପିଲା ଆଉ ତୁ ଯଦି ତାକୁ ମନା କରିବୁ ତେବେ ମୋ ଇଚ୍ଛାତ ର କଣ ହବ । ଅନ୍ୟମାନେ କହିଲେ, ଯୋଡ଼ି ବହୁତ ସୁନ୍ଦର ମାନବ । ବନ୍ଧୁ ପରିଜନ ବି କହିଲେ, ଦି ଜଣକୁ ବହୁତ ମାନବ । ଯୋଡ଼ି ସୁନ୍ଦର ଦିଶିବ । ମିଳି ସବୁ ଶୁଣିଲି, କଣ ବା ଆଉ କାହାକୁ କହିବ । ମନରେ ମନରେ କୋହର ଧୂଆଁ କୁହୁଳି କୁହୁଳି ଯାଉଛି । ମନରେ ଅସଂଖ୍ୟ ପ୍ରଶ୍ନ ସାଙ୍ଗକୁ ଅସୀମ କ୍ଳେଶ । ହୃଦୟ ଛଟପଟ ହେଉଛି । ଦୁଃଖର ଦରିଆ ପାରି କରୁ କରୁ ମଝି ନଇରେ ଝଡ଼ ଆସିଲି ଭଳି ଅଧୟ ଅଶାନ୍ତ ହେଇ ଉଠୁଛି ତା ହୃଦୟ ।

ତିଥି ବାର ଆସିଗଲା । ବାହାଘର ଦିନ ଆସି ପହଞ୍ଚିଲା । ସବୁ ଝିଅର ଇଚ୍ଛା ଥାଏ ଭଲ ଘର ଭଲ ବରଟିଏ ପାଇଁ । କନ୍ୟ ମିଳି ଇଚ୍ଛା କରିବା ବିନା ହିଁ ତା ନାପସନ୍ଦ ର ପୁଅ ସହ ଆଜି ତାର ବାହାଘର । ସମସ୍ତେ ଆସିଲେ । ଭୋଜି ଖାଇ ଆଶୀର୍ବାଦ ଦେଇ ଗଲେ । ବାହାଘର ବି ସରିଗଲା । ଏବେ ଆରମ୍ଭ ହେଲା ଜୀବନ ର ଲମ୍ବା ରାସ୍ତା । ଯେଉଁ ରାସ୍ତା ଗୁଲି ଜାଣିବାର ଏତିକି ଟିକିଏ ବି ଧାରଣା ନ ଥିଲା ମିଳିକୁ, ତାକୁ ହିଁ ବାନ୍ଧି ଦେଲେ ବିବାହ ନୁହଁ ବିବାଦର ବନ୍ଦନରେ । ମିଳି ର କନ୍ୟ ଦେହ ପ୍ରାଣ କମ୍ପି ଉଠୁଥିଲା । ନା ସେ ଖୁସି ରେ କିଛି କହି ପାରୁଥିଲା ନା ସହି ପାରୁଥିଲା । ସେ ରାସ୍ତାରେ ପାଦ ପକାଇ ପକାଇ ଚଳମଳ ହେଇ ଯାଉଥିଲା ତା ପାଦ ଦୁଇ । ତାର ଅନିଚ୍ଛା ସତ୍ତ୍ୱେ ବି ତା ଦ୍ୱାରା ସବୁ କାର୍ଯ୍ୟ ବାଧ୍ୟ ରେ କରାଯାଉଥିଲା । ତା ଉପରେ ପୁଣି ଯଦି ସେ ଟିକେ ଦୁଃଖରେ ଦି ଟୋପା ଲୁହ ଗଡେଇଦିଏ ଆଉ ଯେବେ ଶାଶୁ ନଣନ୍ଦ ଜାଣନ୍ତି କେତେ କଣ କହି ତାକୁ ତାନା ମାରୁଥିଲେ, କହୁଥିଲେ କି, କଣ ଯେ ହଉଚି ଯା କୁ, କାହିଁକି ଯେ ସବୁବେଳେ ଏମିତି ହଉଚି, ଦେଖ ତ ଟିକେ ଲୋକେ ହେଲେ କଣ କହିବେ । ସେ ଯେ କେତେ କଷ୍ଟରେ ଗୋଟେ ଗୋଟେ କାମକୁ କପରି କରୁଛି, ସେ କଥା କାହାକୁ ବା ଜଣା । ଏକାନ୍ତରେ ମନ ଭରିକି ବହୁତ ଗୁଡ଼ାଏ ଲୁହ ଝରୁ ଦିଏ । ଆଖୁ ଦି'ଟା ବେଙ୍ଗ ଭଳି ଫୁଲିଯାଏ ସକାଳକୁ । ସେଇଟା ଦେଖୁ ଆଉ କେହି କିଛି ନ କହୁ ବୋଲି ସକାଳେ ଟିକେ ଡେରି ରେ ଘରୁ ବାହାରିଲେ ତା ଗୁରିପାଖ ସମାଲୋଚକ ସଦସ୍ୟଗଣ ପ୍ରସ୍ତୁତ ହେଇ ଯାଇଥିବେ ତା ସମାଲୋଚନା, ନିନ୍ଦା-ଚର୍ଚ୍ଚା କରିବାକୁ କି ସେ ଦିନ ଆଠଟା ଯାଏଁ ଶୋଇଛି ବୋଲି ।

ମିଳି ଜୀବନରେ ଯେତିକି ବି ଲୋକ ଅଛନ୍ତି ଖାଲି ତାକୁ ନଜ ଆୟତ୍ତ କରିବା, ଆୟତ୍ତ ରେ ରଖିବା ହିଁ ତାଙ୍କୁ ଜଣା, ତାଙ୍କ ଆୟତ୍ତଧନରେ ଥିଲେ ହିଁ ଭଲ, ନ ହେଲେ ଚକରେ ପେଶା ଦେଲେ ଭଲ ରୂପ ଦେଉଥିଲେ ସମସ୍ତେ ତାକୁ । ସ୍ଵାମୀ ସହ ବି ମନ ମିଶେଇକ ରହି ପାରୁ ନ ଥିଲ । ଏଥିରେ ଦୁନିଆକୁ ମିଳିକ ଭଲ ସଫା ସଫା ଦିଶୁଥିଲା । ଘରେ ବସିକ ଚର୍ଚ୍ଚା ହେଉଥିଲା ଶାଶୁ ନଣନ୍ଦ ର । ନା ସେ ତାର କେୟାର୍ କରୁଥିଲା ନା ତା ସ୍ଵାମୀ ତାର କେୟାର୍ କଲେ ତାକୁ ଭଲ ଲାଗୁଥିଲା । କାହାକୁ କାହାର ଖବର ନାହିଁ । ମିଳି ଯଦି କେତେବେଳେ କଛି କଥା ପାଇଁ ଦୁଃଖରେ ଥିବ ଆଉ ଭଲସେ କଥା ହେଇ ପାରୁନଥିବ ଆଉ ତା ଶୁଖିଲା ମୁହଁ ଭିତରୁ ଯଦି ଉତ୍ତର ରେ କହିବା ନା କଛି ହେଇନ, ତେବେ ସ୍ଵାମୀଠୁ ଶୁଣିବାକୁ ପଡୁଥିଲା, ଆକ୍'ରୁଲି ତମେ ନଜକୁ ଭୁଲୁଛ କଣ ମିଳି, ମୋ ପାଖରେ ତମର ଏ ଶୁଖିଲା ମୁହଁ ଦେଖେଇବନ ବୁଝିଲ, ଦିନ ରାତି ମୁଁ ତମ ପଛରେ ହିଁ ପଡ଼ିଥିବି ବୋଲି ଭୁବୁତ ନା କଣ ? କଣ ହେଲା କଣ ହେଲା ବୋଲି ପଚାରିବା ମତେ ବୁଝୁନ ଆଉ ମୁଁ ତମ ପଛରେ ଭାଗି ଭାଗି ସେମିତି କଛି ପଚାରି ପାରିବିନ । କଥା ଟିକେ ବି ଭଲସେ ହେଇପାରୁନ କ ? ଏମିତି ଆଉ କେତେ କଣ ।

ଛାତିତଳେ ଅଜସ୍ର ଅଶ୍ରୁର ଧାର, ବହିଯିବାକୁ ଚାହୁଁ କନ୍ଦୁ କଷ୍ଟର ମାତ୍ରା ଏତେ ବଢ଼ି ଗଲଣି ଯେ ନୟନଯୁଗଳ ମଧ୍ୟ କମ୍ ପଡ଼ିଯାଉଛି, କନ୍ଦୁ ଅଧିକ ଆକୂଳ ହୃଦୟ ଅପେକ୍ଷା କରିଛି ସେଇ ରାତ୍ରିର ଦ୍ଵିତୀୟ ପ୍ରହରକୁ, ଯେତେବେଳେ ସମସ୍ତେ ଶୋଇବେ, ମନ ଭରିକ ଟିକିଏ କାନ୍ଦିବ ବୋଲି । ଜୀବନଟା ତାର ନର୍କ ପାଲଟି ଗଲା । ନା ଜୀଇଁ ପାରୁଛି ନା ମରିପାରୁଛି । ତାଙ୍କ ଦି ଜଣଙ୍କ ଯୋଡ଼ି ଅନ୍ୟ ମାନଙ୍କ ସୁନ୍ଦର ଦିଶୁଥିଲା କନ୍ଦୁ, ତାକୁ ସୁନ୍ଦର ଦିଶୁଥିଲା କି ନାହିଁ କେହି ତା ମନକୁ ବୁଝିଲେନ । କ୍ଳେଶରେ ସଜି ଯାଉଥିଲା କୋହଭର ହୃଦୟଟି ତାର । ଅନ୍ୟ ଆଖିରେ ସୁନ୍ଦର ଦିଶିଲା ସେଥିପାଇଁ ସଭିଏଁ ମଜା ନେଲେ, ଉପଭୋଗ କଲେ । ଏବେ ଭୋଗିବା ଲୋକ ଭୋଗୁଛି । କେହି ତ ସାଧୁ ଦେଉନାହାନ୍ତି । ଆଉ ଏବେ ସାଧୁ ଦେଉନାହାନ୍ତି ତେବେ କାହିଁକି ସେମାନେ କହୁଥିଲେ ଯୋଡ଼ି ମାନୁଷ, ସୁନ୍ଦର ଦିଶୁଟ ବୋଲି କାହିଁକି ବାଧ୍ୟ କରୁଥିଲେ । କିଏ ଦେଲା ତାଙ୍କୁ ସେ ଅଧିକାର....??

ହେ ପ୍ରିୟ ମାଁ ବାପା ଯେଉଁ ଶିଶୁ ଆପଣ ଙ୍କ କୋଳ ମଣ୍ଡନ କରି ଆପଣ ଙ୍କ ଓଠରେ ଖୁସି ଭରିଦେଲା, ଯାହାର ଆଗମନ ରେ ଆପଣ ଙ୍କ ଘରକୁ ମିଠେଇର ପାହାଡ଼ ଆସିଥିଲା,

ଯାହାର ଛୋଟ ବଡ଼ ସମସ୍ତ ଇଚ୍ଛା କୁ ନ କହୁ କହୁ ଆପଣ ପୂରଣ କରୁଥିଲେ, କଣ୍ଠେଇ ଘୋଡ଼ା କହିଲେ ସତ ସତକା ଘୋଡ଼ା କଣି ଦେଉଥିଲେ, ତାକୁ କାହିଁକି....?? ତା ପାଇଁ ଥିବା ସ୍ନେହକୁ କାହିଁକି ଅନୁଶାସନ ରେ ରୂପାନ୍ତରିତ କରିଦେଲେ ?? ତା ପାଇଁ ଥିବା ମମତା କୁ କାହିଁକି କାହିଁକି ଆୟତ୍ତ ର ରୂପ ଦେଇଦେଲେ....?? ଆପଣ ଜ୍ଞ ପିଲ୍ ଛୋଟ ଥିଲେ ହିଁ ତାକୁ ସ୍ନେହ ଦେବେ ତା ଇଚ୍ଛାରେ ଯାହା ଚାହୁଁବ ଦେବେ ଆଉ ବଡ଼ ହେଇଗଲେ ନିଜ ଆୟତ୍ତ କରି ନିଜ ଇଚ୍ଛାରେ ରଖିବେ, ଏମିତି କାହିଁକି.....?? ଜୀବନର ସବୁଠୁ ବଡ଼ ନିଷ୍ଠୁରୀ, ତା ଜୀବନର ଲମ୍ବା ରାସ୍ତା ଚାଲିବା ପାଇଁ କେଉଁ ବାଟରେ ସେ କେମିତି ଯିବ ଏ ନିଷ୍ଠୁରୀ ମଧ୍ୟ ଆପଣ କରିବେ...?? ସେ କପରି ଚାଲିବ କେମିତି କାହା ସହ ଖାପ ଖୁଆଇ ଚଳିବ, ସେ ଜାଣିବା ବିନା ବୁଝିବା ବିନା ଆପଣ ତାକୁ ଏ ରାସ୍ତା ଦେଖେଇଦେବେ...?? ଯେବେ ସମସ୍ୟା ଜଟିଳ ହେଇଯିବ ଆଉ ତା ଆଖିରେ ଲୁହର ବନ୍ୟା ଆସିଯିବ, ପୋଛିଦବା ପାଇଁ ଆପଣଙ୍କ ପଣତ ବି କମ୍ ପଡ଼ିଯିବ, ଆଉ ସେତେବେଳେ କହିବେ ଏୟା ହିଁ ତୋ କପାଳରେ ଥିଲୁ ମାଁ, ଏମିତି କାହିଁକି...?? ଆପଣଙ୍କ ପାଇଁ ନିଜ ପିଲ୍‌ର ଖୁସିର ମାନେ କଣ କିଛି ନାହିଁ...?? କିନ୍ତୁ ଆପଣ ଜ୍ଞ ଲୋକେ କଣ କହିବେ ସେ କଥା ଚିନ୍ତା ଅଛି, ଇଚ୍ଛାତର କଥା ଚିନ୍ତା ଅଛି । କିନ୍ତୁ ଆପଣ ଜ୍ଞ ପାଇଁ ହିଁ ଆପଣ ଜ୍ଞ ପିଲ୍ ନିଜ ଖୁସି କୁ ବଳ ଦେଇ ଦିନ ରାତି କ୍ଳେଶର ପୋଖରୀରେ ଉବୁଗୁବୁ ହେଉଛନ୍ତି । ହେଲେ ଆପଣଙ୍କୁ ତ ପର କଥା ଇଚ୍ଛାତ କଥା ଚିନ୍ତା ଅଛି । କେବଳ ମାଁ ବାପା ହିଁ ପିଲ୍‌ଙ୍କ ପାଇଁ ନିଜ ଖୁସି କୁ ପଛରେ ପକାଇ ପିଲ୍‌ଙ୍କ ଖୁସି କୁ ପ୍ରାଧାନ୍ୟ ଦେଇ ନଥାନ୍ତି । ଏମିତି ପିଲ୍ ବି ଅଛନ୍ତି, ନିଜ ଜୀବନ କୁ ମାଁ ବାପା ଜ୍ଞ ପାଇଁ ବି ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ପକେଇଦିଅନ୍ତି ଆଉ ନିଜ ଖୁସି କୁ ଭୁଲି ଯାଆନ୍ତି । ଆପଣ ମାଁ ବାପା ହେଇ କିନ୍ତୁ ବୁଝି ପାରନ୍ତିନି ।

ପିଲ୍‌ଟି କିଛି ନ ଦେଖିଲୁ ବୁଝିଲୁ ବେଳେ ମାଁ ବାପା ଯେତିକି ଅଧିକ ତାଙ୍କ ପାଇଁ କଲେ ମଧ୍ୟ ତାଙ୍କ କୁନି ପ୍ରାଣ ବୁଝି ପାରିବନି ଯେ ତାଙ୍କ ମାଁ ବାପା ତାଙ୍କ ପାଇଁ କରୁଛନ୍ତି କଣ ବୋଲି । କିନ୍ତୁ ସେ ଯେତେବେଳେ ମାଁ ଜ୍ଞ ମମତା ଆଉ ବାପାଙ୍କ ସ୍ନେହ ଖୋଜନ୍ତି ସେତିକି ବେଳେ ହିଁ ସେଇ ସ୍ନେହ ମମତା ଅନ୍ୟ କିଛି ନାଁ ରେ ରୂପାନ୍ତର ହେଇ ସାରିଥାଏ । ଆଉ ସେ ଚିକି ପ୍ରାଣରେ ଆଘାତ ଲାଗେ ଆଉ ସେ ଭାବେ ତାଙ୍କ ମାଁ ବାପା ତାଙ୍କୁ ଭଲ ପାଉନାହାନ୍ତି । ଖାଲି ତାରିଦ୍ କରୁଛନ୍ତି, ଇଚ୍ଛା କଲୁ ଜିନିଷ କଣିଦଉ ନାହାନ୍ତି । ଭାଙ୍ଗିପଡ଼େ ସେ, ଚିକିଏ ପ୍ରେମ

ପାଇଁ ତା ବ୍ୟାକୁଳ ହେଇଉଠେ ତା ପ୍ରାଣ । ଏପଟ ସେପଟ ସାହାର ଖୋଜେ ସେ । ଆଉ ଶେଷରେ କଛି ପିଲ୍ ବାଲୁଙ୍ଗା ହେଇଯାଆନ୍ତି । ଏତିକି ବେଳେ ଆପଣ ରାଗିକ କୁହନ୍ତି, ଆମେ ତମ ପାଇଁ କେତେ କଣ ନ କରିଛୁ କେତେ କଣ ସହିରୁ, ଏୟା କରିରୁ ସେୟା କରିଛୁ । ଆଜ୍ଞା, ପିଲଟା ଯେତେବେଳେ ଆପଣଙ୍କ କାମର ମହତ୍ତ୍ୱ ବୁଝି ନାହିଁ ଯେତେ କଲେ ସେ କଣ ବୁଝିବ । ସେ ବୁଝିଲ ବେଳକୁ ଆପଣ କରନ୍ତୁ । ଦେଖିବେ ସେ ବି ଆପଣଙ୍କୁ ବହୁତ ଭଲ ପାଇବ । କହିବ ମୋ ମାଁ ବାବା ଇଜ୍ ଦି ବେଷୁ । ଆପଣଙ୍କ ସ୍ନେହପ୍ରେମ ହିଁ ତା ପାଇଁ ସବୁକଛି ।

ପୁଣି ଆପଣ ଯୋଉ ପିଲର ଛୋଟ ରୁ ବଡ଼ ସବୁ ଜିନିଷ ତା ଇଚ୍ଛା ରେ ଦେବେ ହେଲେ ସେ କାହାକୁ ବାହା ହବ ଆଉ ତା ଇଚ୍ଛା କଣ, ତା ନଜ ଖୁସି କୁ ହିଁ ତା ହାତରୁ ଛଡେଇ ଜୀବନ ର ଏତେ ବଡ଼ ନିଷ୍ଠୁରି ଟା ଆପଣ କାହିଁକି ନେଉଛନ୍ତି...?? କଣ ଲୁହକୁ, ଦୁଃଖକୁ, ବିବାଦକୁ ଆପଣଙ୍କ ପିଲ ର ଚର ସହଚର କରେଇବା ପାଇଁ । ତା ଲୁଇଫ୍ ର ନିଷ୍ଠୁରି ତ ଆପଣ ନେଇଗଲେ କନ୍ତୁ ଭୋଗ ତ ସେ ହିଁ କରୁଛି, ଆଉ ଏସବୁ କାହା ପାଇଁ... ଆପଣଙ୍କ ପାଇଁ । ଆପଣଙ୍କ ସେଇ ପ୍ରେମ ଟିକକର ଅଭବ ପାଇଁ ସ୍ନେହ ମମତା ଟିକକ ର ଅଭବ ପାଇଁ । ତା ଟିକ ଖୁସି ଟିକୁ ବୁଝିନପାରିବା କାରଣକୁ ପାଇଁ । ଆଉ ଯେତେବେଳେ ଆପଣ ତାକୁ ସ୍ନେହ କରିବା ଛାଡି ଆୟତ୍ତ କରିବା ଆରମ୍ଭ କରିଦେଲେ ସେତେବେଳୁ ହିଁ ଆପଣ ଆପଣଙ୍କ ପିଲ ପାଇଁ ଅନ୍ୟାୟ କରି ବସିଲେ । ଆଉ ଆପଣ ନଜ ପିଲର ଇଚ୍ଛା, ଖୁସିଟାକୁ ଜାଣି ପାରିଲେ ନାହିଁ । ତେବେ ଏ ରୂପାନ୍ତର କଣ ପାଇଁ...?? କାହିଁକି ତାକୁ ସ୍ନେହ ପ୍ରେମ ଟିକଏ ଦେବା ଜାଗାରେ ଆପଣ ତାକୁ ହିଁ ନଜ ଆୟତ୍ତଅଧୁନ କରିବାକୁ ଚେଷ୍ଟା କରୁଛନ୍ତି...?? କୋହଭର ହୃଦୟ ଭିତରୁ ଶୁଣା ଯାଉଛି ଏମିତି ସବୁ କେତେ କଥା । ଏସବୁ ଭାବି ଭାବି ନଥିରି ଯାଉଛି ଦୁଇ ଆଖିରୁ ଲୋଡକ ର ନମ୍ମମୁଖୀ ସ୍ରୋତ । କାହା ପାଖେ କହୁନ ସିନା କନ୍ତୁ ନଜେ ହିଁ ନଜ ଭିତରେ ଲଢେଇ କରୁଛି ଏହିସବୁ କଥା କହି ।

ହେ, ମାଁ ବାବା !! ଆପଣଙ୍କ ସ୍ନେହ ମମତା ହିଁ ଆପଣଙ୍କ ସନ୍ତାନଙ୍କ କାମ୍ୟ, ଅନ୍ୟଥା କଛି ନୁହଁ ।

ଲଞ୍ଜି, କେଗାଁ, କଳାହାଣ୍ଡି

ଶୀତ ସକାଳ

ଲଲ୍‌ଗେନ୍ନୁ ବାରିକ

ମେଘୁଆ ପାଗର ଶୀତ ସକାଳ ରେ
ଦେଖୁଲି ତରୁଣୀ ଚିଏ
ସୈ! ନିର୍ଯ୍ୟ ବର୍ଣ୍ଣନା ରୂପ ର ଗାରିମା
କହିବି କପରି ଜାଣେନା
ଶୀତ ସକାଳ ର ଝାପସା କୁହୁଡ଼ି ରେ
ଗୁଲୁଥୁଲୁ ଥିରି ଥିରି
ଦୂର ରୁ ଲଗଇ ସରଗ ଅପସରୀ
ଆସିଛି ମରତେ ଓହ୍ଲାଇ
ଗୁଲୁ ଗୁଲୁ ପୁଣି ହଜି ଯାଉଥିଲୁ
ଧବଳ କୁହୁଡ଼ି ର ଆସ୍ତରଣେ
ନ ପାଇ ତାକୁ ମନେ ଗାଳଦିଏ
କୁହୁଡ଼ି ସାଧୁଛି ମୋ ଦାଉ
ମଳୟ ପବନ ଦେହେ ତା ଛୁଏଁ
ଶିହରି ଉଠେ ତା ମନ
ଉକ୍ଷା ମନ ରେ କଣ ରୁ ଝରଏ
ରାଗ ତରଙ୍ଗିଣୀ ମାନ

ରାଗ ତରଙ୍ଗିଣୀ ଶୀତ ସକାଳ ରେ
ମନ କୁ ମୋ ନେଲୁ ମୋହି
ମରମ ର କଥା କପରି କହିବି
ଭବନା ରାଇଜେ ଗଲି ହଜି
ତାର ନିଃଶ୍ଵାସ ରେ କୁହୁଡ଼ି ସତେ କି
ଧରୁ ପୃଷ୍ଠେ ଗଲୁ ହଜି
ମନର ଭବନା କହିବା ଆଗରୁ
ପାହାନ୍ତି ସକାଳ ଗଲୁ ହଜି

ବାସୁଦେବପୁର ଭଦ୍ରକ

ରଞ୍ଜତୂଳୀ

ମିତ୍ରଭଦ୍ର ବିଶ୍ୱାଳ

ରଞ୍ଜତୂଳୀ ରେ
ମୁଁ ବି ଚାହୁଁ ଥିଲି
ଲେଖି ଦେବାପାଇଁ
ପ୍ରେମର ସେଇ ଅଜେଇ ଅକ୍ଷର ।

ହଁ ମୁଁ ବି ଦେଖୁଥିଲି
ସେଇ ରଞ୍ଜନ ଦୁନିଆରେ
ବିଭେର ହୋଇ
ନଜ କୁ ନଜେ ହଜେଇ ଦେବାର ସ୍ୱପ୍ନ ।

ହଁ
ଏ ମଣିଷ ଜୀବନରେ
କିଏ ବା ନ ଚାହେଁ
ଶୀତଳତାର ସ୍ୱର୍ଗରେ
ନଜ ଜୀବନକୁ ସାମିଲ କରିବାପାଇଁ ।

ହୁତୁହୁତୁ ହୋଇ ଜଳୁଥିବା
ପ୍ରେମର ନିଆଁରେ
ପାଦ ଥାପିବାର ଇଚ୍ଛା
ହଁ ମୁଁ ବି କରିଛି ।

ହେଲେ' ନଜ ପରିବାର ର

ଆଶା ,ଆକାଂକ୍ଷା ଓ ମାନକୁ
ଜଳାଞ୍ଜଳ ଦେଇ
ଅଗ୍ରସର ହେବାର ସ୍ୱପ୍ନ
ଆଜିଯାଏ କେବେ ବି ଦେଖୁନ ।

ତେଣୁ ତ'
ଗୁରୁଙ୍କ ଶିକ୍ଷା
ପରିବାର ଦୀକ୍ଷା
ବନ୍ଧୁପରିଜନ ର ଆଶୀର୍ବାଦ ରେ
ସମ୍ମାନର ସାଥେ
ସମାଜରେ ଛିଡ଼ା ହୋଇଛି
କଲମ ରୂପକ ରଙ୍ଗତୁଳୀ ଧରି
କଲମ ରୂପକ ରଙ୍ଗତୁଳୀ ଧର ।

ବ୍ରାହ୍ମଣ ଡ଼ିହି (ପାଇକମାଲ), ବରଗଡ଼

ସଂପର୍କ

ନିରଂଜନ ପଧାନ

କିଏ ତୋର ଭଲ କିଏ ତୋର ବଂଶୁ
 ଏ ଦୁନିଆଁ ରଂଗ ମଂଚେ
 ନଜେ ନଜ କଥା ଭବି କ ମଣିଷ
 ନଜ ପାଇଁ କି ହିଁ ବଂଚେ -----୧

ସଂପର୍କ ର ମାନେ କିଛି ନାହିଁ ଏଠି
 କିଏ ବା ଏଠି ନଜର
 ମଣିଷ ତ ଏଠି ମଣିଷ ଚହେନ
 କରୁଛି ନର ସଂହାର -----୨

ଆଜି ର ଦୁନିଆଁ ରେ ସଂପର୍କ ର ମାନେ
 ଆକାଶ କଇଁଆଁ ପରି
 ଯାହାକୁ ଏଠି ବିଶ୍ୱାସ କରିବୁ ଭଲରେ
 ସେ ହିଁ ପଛ ପଟୁ ମାରୁଛି ଛୁରୀ -----୩

ଆପେ ବଂଚଲେ ପର ବାପ ର ନାଁ
 ଆଜି ଦୁନିଆଁ ର ମୂଲ ମନ୍ତ୍ର
 ହାତେ ମାପି ଗୁଣଣେ ନରୁଲିଲେ ଭଲ
 ମଝି ନଇରେ ଭସିବା ଗା ହବ ସାର -----୪

ମା ବାପା କୁ ଛାଡ଼ି ସଭିଏଁ ଏଠି ସ୍ୱାର୍ଥ
 ସଭିଏଁ ସ୍ୱାର୍ଥ ପର
 ସ୍ୱାର୍ଥ ହୀନ ପ୍ରେମ କେବଲ ମା ବାପା କର
 ସେ ପର ଆମ ପାଇଁ ଚଲନ୍ତି ଠାକୁର -----୫

ଦୁନିଆଁ ପାଲି, ଆଗଲପୁର,
 ବଲାଙ୍ଗୀର

କଳାକର ଶ୍ରୀ ଜଗନ୍ନାଥ

ପ୍ରଦୀପ କୁମାର ଜିଲିକାର୍

ବିଶେଷତା ହେଉଛି କି ଠାରୁ କ୍ଷ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ କ୍ରମାନୁସାରେ ପ୍ରଥମ ଅକ୍ଷର ହୋଇଛି । ଚଉତିଶା ଅକ୍ଷର । ଶୀର୍ଷକ -କ୍ଷମା ସାଗର ଚଉତିଶା ।

କରପତ୍ର ଯୋଡ଼ି ଶରଣ ଗଲି ଶ୍ରୀ ଜଗନ୍ନାଥ ।
କୃପା ସରିତ ଜଳ ଧାରୁ ଭାଳି ଦିଅ ହେ ନାଥ ।

ଖୋଲି ଦିଅ ତୁମ୍ଭ ହୃଦୟ ପ୍ରୀତି ଭକ୍ତି ଆଳୟେ ।
ଖରୁଥିବି ତୁମ୍ଭ ଚରଣେ ପରିଗୁର ପରାୟେ ।

ଗଗନ ପବନ ଜୀବନେ ତୁମ୍ଭ ଲୀଳା ପ୍ରକାଶି ।
ଗର୍ବ କଦନ କର ଦୂର କଳା ଶ୍ରୀମୁଖ ଶଶି ।

ଘନ ନବ ଜଳଧର ହେ ମୁହିଁ ଗୁଡକ ପ୍ରାୟ ।
ଘନ କଦନ ଅବଲୋକ ବାରେ ହୁଅ ସଦୟ ।

ଉଆଁସୀ କଳାକର ପ୍ରାୟେ ମୋର କଳ ପଞ୍ଜରେ ।
ଉଇଁ ଆସ ପ୍ରଭୁ ଦୁଃଖ ମଣି କୌମୁଦୀ ର ବିସ୍ତାରେ ।

ଚରଣ ଯୁଗଳେ ଶରଣ ହେଉ ମୋର ଜୀବନ ।
ଗୁହିଁ ରହିଅଛି ପ୍ରଭୁ ହେ ମୁହିଁ ତବ ବଦନ ।

ଛନ୍ଦ ପାୟ ଶିରରେ ମୋର ପ୍ରଭୁ ଥିବ ଆବରି ।

ଛବି ପ୍ରାୟ ତୁମ ଶ୍ରୀମୁଖ ଯାଉ ନୟନେ ଭରି ।

ଜନ ସନମାନ ଗୌରବ ପଦ କୀର୍ତ୍ତି ନ ଆଣେ ।
ଜପୁଥିବି ତୁମ ନାମକୁ ଥିବ ହୃଦୟ ବାସେ ।

ଝରାଇ ନର୍ଦ୍ଦରିଣୀ ଭକ୍ତି ମନ ଚଞ୍ଚଳ ସ୍ରୋତେ ।
ଝରୁ ମୋ ହୃଦେ ଜୀମୂତ ଭକ୍ତି ପୀୟୂଷ ଯେତେ ।

ନଅଣ୍ଟ କଞ୍ଜାମୂଲ ମୋତେ ପୁଣି କଣ୍ଠକ ପଥେ ।
ନଅ ତୁମ ପଦେ ଆଦରେ ରଖ ତୁମରି ସାଥେ ।

ଗଳମଳ ହୃଦ ପରାଣ ସଂସାରିକ କର୍ଦ୍ଦମେ ।
ଗଣିବ ପାମର ଜୀବନ ପ୍ରାଣ ସଙ୍ଗାଳ ତୁମେ ।

ଠକ ସଂସାରରେ ବୁଡ଼ିଛି ଠକ ହୋଇ ପାତକୀ ।
ଠିକଣା ବେଳରେ ପ୍ରଭୁ ହେ ଦୟା କର ନରେଣ୍ଡ୍ର ।

ଡର ଲଗେ ମିଛ ସଂସାରେ ବିଷୟା ନଧିଧରେ ।
ଡଙ୍ଗା ହୋଇ ପାର କରିବ ବହି ଭବ ଜଳରେ ।

ଢାଳୁଥିବ ଭକ୍ତି ପୀୟୂଷ ହୃଦେ ଥିବ ଜୀବନ୍ତ ।
ଢଳ ଢଳ ମୋ ପ୍ରାଣ କଣିକା କଞ୍ଜ ପନ୍ଦେ ଯେମନ୍ତ ।

ଅଶାକାର ଶୂନ୍ୟ ପୁରୁଷ ଶୂନ୍ୟ ପଥେ ଭ୍ରମାଇ ।
ଅଶାୟତ୍ତ ମୋର ଜୀବନ କାଳ ଭ୍ରମେ ଭ୍ରମାଇ ।

ତିଳେ ତିଳେ ମୋର ହୃଦୟେ କର ବିରଜମାନ ।
ତୁମେ ମୋ ହୃଦୟ କେତନେ ରହି ସଞ୍ଚାର ପ୍ରାଣ ।

ଧଳକୁଳ ଦିଶ ନ ଦିଶେ ମାୟା ତିମିର କାରେ ।
ଧୂଷ୍ଣା ଦୁମ ପ୍ରାୟେ ଜୀବନ ଝଞ୍ଜା ତାପ ସମୀରେ ।

ଦରଶନ ଦିଅ ଶ୍ରୀ ହରି ହୃଦୟ କନ୍ଦରେ ।
ଦଣ୍ଡେ ନ ପ୍ରାଣ ଜୀର୍ଣ୍ଣ ପାରେ ବିନ୍ଦୁ ତୁମ ପୟରେ ।

ଧରି ରଖୁ ଥିବ ମନକୁ ଭକ୍ତି ରଞ୍ଜୁ ବନ୍ଦନେ ।
ଧର୍ମଧାମ ମନ୍ଦ ଲଗଇ ମୋହମାୟା ବନ୍ଦନେ ।

ନୟନେ ଅୟନ ନ ଦିଶେ ଦୁଃଖ ଦୁର୍ଗମ ପଥ ।
ନ କର ଦୃଷ୍ଟି ହୀନ ମୋତେ ବାହୁ ଜୀବନ ରଥ ।

ପତି ଅଛି ଭବ ସଂସାରେ ପାପ ଜମ୍ବୁଲେ ମଞ୍ଜି ।
ପରତେ ତୁମକୁ ସ୍ମରିବି ପାରୁନାହିଁ ମୁଁ ହେଜି ।

ଫଳ ଭୁଞ୍ଜୁଅଛି ଜୀବନେ କର୍ମ କରି ମତର ।
ଫଗା କପାଳ ରେ ମୋହର ତିଳେ ନାହିଁ କାତର ।

ବସିଅଛ ନିର୍ବିକାରରେ ଆଦିମୂଳ ପୁରୁଷ ।
ବହିଅଛ ନାମ ଗୋବିନ୍ଦ ଜଗନ୍ନାଥ ନରେଶ ।

ଭକତ କଷଣ ନ ସହି ଭବେ ଅବତରଣ ।
ଭେଟି ଦିଅ ମୋର ନୟନେ କରୁ ତବ ଦର୍ଶନ ।

ମରତର କାଳ ବିଧୁକୁ ମୁଁ ନ ପାରେ ବୁଝି ।
ମଣିମା ତୁମ୍ଭର ଭକତି କାହିଁ ନ ହୁଏ ହେଜି ।

ଯତନେ ଭବେ ପାଲୁ ଅଛ ମୋର ତନୁ ବନକୁ ।
ଯୋଗେ ସପନେ ଜାଗରଣେ ଶୟନେ ପଞ୍ଜରକୁ ।

ରକ୍ଷା କର ଭକ୍ତ ଭଞ୍ଜ ରଖ ଭକ୍ତର ମାନ ।
ରହିତ ସଂସାର ହୋଇଲି ଭୁଲିଣ ଆତ୍ମଜନ ।

ଲେତକ ସରିତ ସରିତ ତୁମ ପାଦେ ପଖାଳ ।
ଲେତେ ତୁମ ପଦ ଆଶର ମୋର ଏତିକ ଅଳ ।

ବରଜିବି ମୋର ଜୀବନ ତେଜି ଜଡ଼ ଶରୀର ।
ବାରିନଧି ପତି ଗୋବିନ୍ଦ ଭଜୁ ତବ ପୟର ।

ଶ୍ରବଣେ କୀର୍ତ୍ତନେ ମନନେ ତୁମ ନାମକୁ ସ୍ମରି ।
ଶୂରବାହୁ ଚଞ୍ଚଳାପତି ଭବୁ ଯାଉ ମୁଁ ତରି ।

ଷଡ଼ ଅରି ମେଲେ ମାତିଣ କ୍ରୀଡ଼ା କରଇ ମୁହିଁ ।
ଷଡ଼ ରିପୁ କମ୍ପୁ ଚକ୍ରେଣ ବକ୍ର ନ କର କାହିଁ ।

ସତ୍ୟ ତୁମେ ଏକା ସଂସାରେ ବାକ ସବୁ ଅସାର ।
ସତ୍ୟକୁ ପାଳନ କରି କୁଳ ନ ଲଘେ ସାଗର ।

ହଜିଯାଉ ମୋର ସୁଲ ପଞ୍ଜର ତୁମ ସୁସ୍ଥ ଅଙ୍ଗର ।
ହୁଅ ନରକାରୁ ସାକାର ମୋରେ ଭଞ୍ଜର କର ।

କ୍ଷମା ସାଗର ଦୀନବନ୍ଧୁ କାହିଁ କରୁଣା ଭଣା ।
କ୍ଷମ ମୋର ଦୋଷ ତୁଟି ହେ ନୋହିବି ବାଟବଣା ।

ହାଡ଼ଶିଙ୍କୁଳା, ରାୟଗଡ଼ା

ପାତାଳୀ ଶ୍ରୀକ୍ଷେତ୍ରରେ ଦିବ୍ୟ ଅନୁଭୂତି

ଗୁରୁାଶୁ ଶେଖର ପାଢୀ

କମ୍ପଦନ୍ତୀ କହେ ପରକ୍ରମଶାଳୀ ଭକ୍ତଲର ରଜା ମାନେ ରଜ୍ୟ ଜୟକରି ଫେରିବା ପରେ ସେହି ରଜ୍ୟରୁ ସାଙ୍ଗରେ ଆଣିଥିବା ଧନ ସମ୍ପତ୍ତି ମହାପ୍ରଭୁ ଶ୍ରୀଜଗନ୍ନାଥଙ୍କ ନକଟରେ ଅର୍ପଣ କରୁଥିଲେ । ଏହି କ୍ରମରେ ଶ୍ରୀମନ୍ଦିର ଧନସମ୍ପତ୍ତିରେ ପରିପୂର୍ଣ୍ଣ ଥିଲା । ସେଥିପାଇଁ ଶ୍ରୀମନ୍ଦିରକୁ ଲୁଣ୍ଠନ କରିବା ପାଇଁ ଅନେକ ସମୟରେ ବିଦେଶୀ ଶତ୍ରୁ ଶ୍ରୀମନ୍ଦିର ଆକ୍ରମଣ କରିଥିବା ଐତିହାସିକ ତଥ୍ୟ ରହିଛି ।

ଇତିହାସ କୁହେ ୫୮୮ ଖ୍ରୀଷ୍ଟାବ୍ଦରେ ଭକ୍ତଲର ଶାସନ କରୁଥିବା କେଶରୀ ବଂଶର ରଜା ଶୋଭନ ଦେବ ଙ୍ଗ ରଜତ୍ଵ ସମୟରେ ରକ୍ତବାହୁ ନାମକ ଜଣେ ଯବନ ସେନାପତି ଶ୍ରୀମନ୍ଦିର ଭପରେ ଆକ୍ରମଣ କରିଥିଲେ । ଯବନ ମାନଙ୍କୁ ଆକ୍ରମଣକୁ ପ୍ରତିହତ କରି ନପାରି ଚତୁର୍ଦ୍ଧା ମୂର୍ତ୍ତିଙ୍କୁ ସୁରକ୍ଷା ଦେବାପାଇଁ ଠାକୁରଙ୍କୁ ଜଳପଥରେ (ମହାନଦୀ ପଥରେ) ତଙ୍ଗା ସାହାଯ୍ୟରେ ସୁବର୍ଣ୍ଣପୁର ରଜ୍ୟକୁ ନେଇ ଯାଇଥିଲେ ଏବଂ ସୁବର୍ଣ୍ଣପୁର ରଜାଙ୍କ ସହଯୋଗରେ ଘୋର ଜଙ୍ଗଲ ମଧ୍ୟରେ ଅବସ୍ଥିତ ହିକୁଟ ପାହାଡ଼ରେ ଥିବା ଗୁମ୍ଫାରେ ପାତାଳୀ କରିଥିଲେ । ସେଠାରେ ମହାପ୍ରଭୁ ୧୪୪ ବର୍ଷ ଧରି ପାତାଳୀ ହୋଇ ରହିବା ପରେ ମହାରଜା ଯଯାତି କେଶରୀ ତାଙ୍କୁ ଉଦ୍ଧାର କରି ଶ୍ରୀମନ୍ଦିରରେ ପୁନଃ ପ୍ରତିଷ୍ଠା କରିଥିଲେ । ଏକଥା ମାତଳା ପାଞ୍ଜିରେ ମଧ୍ୟ ବର୍ଣ୍ଣନା କରାଯାଇଛି । ମହାପ୍ରଭୁ ଦୀର୍ଘ ବର୍ଷ ଧରି ଏଠାରେ ପାତାଳୀ ହୋଇଥିବାରୁ ଏହାକୁ ପାତାଳୀ ଶ୍ରୀକ୍ଷେତ୍ର କୁହାଯାଏ ।

ଗତ ଫେବୃଆରୀ ଦଶ ତାରିଖରେ ଦିବ୍ୟ ଜୀବନ ସଂଘ, ସୁବର୍ଣ୍ଣପୁର ଜିଲ୍ଲା ତରଫରୁ ପାତାଳୀ ଶ୍ରୀକ୍ଷେତ୍ର ଠାରେ ଏକ ଆଧ୍ୟାତ୍ମିକ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ଆୟୋଜିତ ହୋଇଥିଲା । ଏଥିରେ ସ୍ଵାମୀ ସ୍ଵରୂପାନନ୍ଦ ସରସ୍ଵତୀ ପ୍ରବଚନ ଦେବାର କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ଥିଲା । ଭକ୍ତ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମରେ ଯୋଗଦାନ କରିବା ପାଇଁ ମୁଁ ମୋ ବାପା ମାଆ ଙ୍ଗ ସହିତ ପାଞ୍ଚ ବର୍ଷର କୁନ ପୁଅ ଶୁଭସ୍ମିତ୍

କୁ ଧରି ପାତାଳୀ ଶ୍ରୀକ୍ଷେତ୍ର ଯାଇଥିଲି । ତେବେ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ଆରମ୍ଭ ହେବା ପୂର୍ବରୁ ଗୁମ୍ଫା ମଧ୍ୟରେ ବିରାଜମାନ କରୁଥିବା ଚତୁର୍ଦ୍ଧାମୂର୍ତ୍ତିଙ୍କ ଦର୍ଶନ କରିବାକୁ ଚିନ୍ତା କଲୁ । ସେତିକି ବେଳେ ସ୍ଵାମୀ ସ୍ଵରୂପାନନ୍ଦ ସରସ୍ଵତୀ ସେଠାରେ ପହଞ୍ଚି କିଛି ଭକ୍ତଙ୍କ ସହ ଦେବ ଦର୍ଶନ ପାଇଁ ଗୁମ୍ଫା ଅଭିମୁଖେ ଯାତ୍ରାରମ୍ଭ କରି ସାରିଥିଲେ । ଗୁମ୍ଫାଟି ପାଖାପାଖି ଏକ କଲ୍ଲେମିଟର ଉପରେ ଅବସ୍ଥିତ । ପ୍ରାୟତଃ ତିନିଶହ ରୁ ଚାରି ଶହ ଭକ୍ତ ଉପରେ ଶ୍ରୀଜଗନ୍ନାଥଙ୍କ ଭବ୍ୟ ମନ୍ଦିର । ସେତିକି ଦୂର ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ପାହାଚ ବ୍ୟବସ୍ଥା ରହିଛି । ସେଠାରୁ ପ୍ରାୟ ସାତ ଶହ ମିଟର ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ପର୍ବତ ଶଯ୍ୟାର ବନ୍ଧୁର ପଥ ଦେଇ ଉପରକୁ ଉଠିଲା ପରେ ପଶୁଣ ରୁ ଶହେ ମିଟର ବିପଦ ସଙ୍କୁଳ ଭାବେ ତଳକୁ ଓହ୍ଲାଇବାକୁ ହୋଇଥାଏ । ସେଠାରେ ଅବସ୍ଥିତ ଦାରୁକୋଣ ଗୁମ୍ଫା, ଯେଉଁଠି ମହାବାହୁ ପାତାଳୀ ହୋଇଥିଲେ ।

ଜଗନ୍ନାଥ ମନ୍ଦିର ନିକଟରେ ପହଞ୍ଚିବା ବେଳକୁ ମୋର ବାପା ମାଆ ବାର୍ଦ୍ଧକ୍ୟ ଜନିତ କ୍ଳାନ୍ତି ଅନୁଭବ କରୁଥିଲେ । ତେଣୁ ସେମାନେ ଗୁମ୍ଫା ନିକଟକୁ ଯିବାକୁ ଅନୁମତି ପ୍ରକାଶ କଲେ । କିନ୍ତୁ ମୋର ପାଞ୍ଚ ବର୍ଷର କୁନ ପୁଅ ଶୁଭସ୍ମିତ୍ ପର୍ବତ ଚଢ଼ିବା ପାଇଁ ଜିଦ୍ କଲା । ଅଗତ୍ୟା ତାକୁ ଧରି ଗୁମ୍ଫା ଅଭିମୁଖେ ଯାତ୍ରାରମ୍ଭ କଲି । ସେଠାରୁ ପାଖାପାଖି ଦୁଇ ଶହରୁ ତିନି ଶହ ମିଟର ଉପରକୁ ଉଠିବା ପରେ କ୍ଳାନ୍ତ ହୋଇ ଆଗକୁ ଯିବା ପାଇଁ ଆଉ ଇଚ୍ଛା ପ୍ରକାଶ କଲା ନାହିଁ । ତାକୁ କାନ୍ଧରେ ବୋହି ଉପରକୁ ଉଠିବା ମଧ୍ୟ ମୋ ପକ୍ଷେ ସମ୍ଭବ ନଥିଲା । ତେବେ ମୋତେ ସେଠାରୁ ତଳକୁ ଓହ୍ଲାଇବାକୁ ହେଲା । ମନ୍ଦିର ଚଟାଣରେ ବସିଥିବା ବାପା ମାଆ ଙ୍କ ପାଖରେ ମୋ ପୁଅକୁ ଛାଡ଼ି ଦେଇ ପୁଣିଥରେ ଗୁମ୍ଫା ଅଭିମୁଖେ ଅଗ୍ରସର ହେଲି । ଅନେକ ଭକ୍ତ ଗୁମ୍ଫା ଅଭିମୁଖେ ଯାତ୍ରା କରୁଥିଲେ । କେହି କେହି ଗଛ ମୂଳରେ ବସି ଥିଲା ମାରୁଥିଲେ ତ କେହି କେହି ଅଧା ରାସ୍ତାରୁ ଆଗକୁ ବଢ଼ି ନପାରି ଫେରି ଆସୁଥିଲେ । ତେବେ ସ୍ଵାମୀ ସ୍ଵରୂପାନନ୍ଦ ସରସ୍ଵତୀ କିଛି ଅନୁଗାମୀ ଭକ୍ତଙ୍କ ସହ ଏକ ବୃକ୍ଷମୂଳରେ ବିଶ୍ରାମ ନେଉଥିଲେ । ଶେଷରେ ଯାତ୍ରା ଜନିତ କ୍ଳାନ୍ତି ସହିତ ଗୁମ୍ଫା ନିକଟରେ ପହଞ୍ଚିବାର ସମର୍ଥ ହେଲି ।

ଗୁମ୍ଫା ମଧ୍ୟକୁ ପ୍ରବେଶ କଲା ବେଳେ ଗୁମ୍ଫା ମଧ୍ୟରେ ଅନ୍ଧାର ବିରାଜମାନ କରୁଥାଏ । ମୋବାଇଲ ଲାଇଟ୍ ଲଗାଇବାକୁ ଚେଷ୍ଟା କଲି, କିନ୍ତୁ ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟ; ମୋର ଦୁଇଟି ଏବଂ ଅନ୍ୟ ଜଣେ ଭକ୍ତଙ୍କର ଗୋଟିଏ ଏପରି ତିନୋଟି ମୋବାଇଲ କାମ ଦେଲା ନାହିଁ କି ଜଳିଲା ନାହିଁ ।

ସେତେବେଳେ ମୁଁ ଠାକୁରଙ୍କ ପାଖରେ ପହଞ୍ଚି ସାରିଥାଏ । ତାଙ୍କ ଆଗରେ ଚକା ପକାଇ ବସିଲି । ମୋ ମନରେ ଭକ୍ତି ଥିଲା କି ନା, ମୁଁ ଜାଣିନି । ତେବେ ଥକା କଲ୍‌ପରି କହିଲି *ବନ୍ଧୁ! ବହୁ କଷ୍ଟରେ ତୁମ ପାଖକୁ ଆସିଛି । ଭଲରେ ଆଖି ପୁରାଇ ନଦେଖି କି ଫଟୋ ନ ଉଠାଇ ଯିବିନି* । ମୋ ବନ୍ଧୁ ବୋଧହୁଏ ଜାଣିପାରିଲେ ମୋ ମନର କଥା । ସେ ତ ଅନ୍ତର୍ଯ୍ୟାମୀ ନା! ଦେଖାଇଲେ ଚମକାରିତା । ଏକାକୀରେ ତିନୋଟି ଯାକ ମୋବାଇଲ ର ଚର୍ଚ୍ଚ ଜଳ ଉଠିଲା । ଏହା ସହିତ ଗୁମ୍ଫା ବାହାରୁ ଏକ ଆଲୋକର ରେଖା ଆସି ଜଗନ୍ନାଥଙ୍କ ମୂର୍ତ୍ତି ଦେହରେ ପଡ଼ିଲା । ସତେକ ଦିବ୍ୟ ଆଲୋକ । ଯାହାକି ମୋ ମୋବାଇଲ କ୍ୟାମେରାରେ କଏଦ୍ ହୋଇ ରହିଛି । ଉପସ୍ଥିତ ଭକ୍ତଙ୍କ ମୁଖରୁ ଜୟ ଜଗନ୍ନାଥ ଧ୍ବନରେ ସମଗ୍ର ଗୁମ୍ଫା ପ୍ରକମ୍ପିତ ହୋଇ ଉଠିଲା । ଏଭଳି ଦିବ୍ୟ ଅନୁଭବର ଶ୍ରେୟ ମୋ ଉପରେ ଦେଇ ପାଖରେ ଥିବା ଜଣେ ଅଚହ୍ନା ବୃଦ୍ଧା ମାଆ ଭବ ବିହ୍ୱଳ ହୋଇ ମୋତେ ଆଲିଙ୍ଗନ କରି ପକାଇଲେ ଏବଂ ମୋ ଉପରେ ଢାଳିଦେଲେ ଅଯୁତ ଅଯୁତ ଆଶିର୍ବାଦ ।

ଏଭଳି ଦିବ୍ୟ ଅନୁଭବ ମୁଁ କେବେ ଆଗରୁ ପାଇ ନଥିଲି । ସତରେ ବନ୍ଧୁ ତୁମେ ମହାନ । ତୁମେ ପୁଣି ପ୍ରମାଣ କରିଦେଲ ବନ୍ଧୁ (ଭକ୍ତ) ପାଇଁ ତୁମେ କେତେ ବିକଳ ।

ବୀରମହାରାଜପୁର, ସୁବର୍ଣ୍ଣପୁର

ମୋ ଗାଆଁ

ଜଗନ୍ନାଥ ପ୍ରଧାନ

କେଡ଼େ ମନୋହର ଶାକତଶୂଳର ସୁନ୍ଦର ମୋହରି ଗାଆଁ
ଭୂଗୋଳ ବହି କି ପୋଥିପତରରେ ନାହିଁ ସିନା ତା'ରି ନାଆଁ (୧)
ସିନ୍ଦୂର ଫାଟିବା ଆଗରୁ କୁକୁଟ ଗାଏ ସ୍ଵାଗତ ସଙ୍ଗୀତ
ସବୁଜ ରଙ୍ଗର ଘାସ ପତରରେ ଶିଶିର ସିଞ୍ଚିଲ ଶୀତ (୨)
ସଞ୍ଜ ନଇଁଗଲେ ଭଜନେ କୀର୍ତ୍ତନେ କମ୍ପେ ଭାଗବତ ଗୁଞ୍ଜି
ଦୋଳ, ନୂଆଁଖାଇ, ରଥ, ବାହୁଡ଼ାରେ ଜୀବନ ଯେ ସାତରଙ୍ଗୀ (୩)
ଜହ୍ନିଓଷା ହେଲେ ଅନୁଜା ହୃଦୟେ ଅଶିଶର ଜହ୍ନ ଭର୍ଷ
ରଜ ମଉଜରେ ତରୁଣୀ ହୃଦୟ ଦୋଳଗୀତ ଗାଇଯାଏ (୪)
ଧାନ କିଆରୀର ସୁନେଲି ରଙ୍ଗରେ ଖୁସିର ଲହରୀ ଖେଳେ
ବସନ୍ତ ଆସିଲେ ଆମ୍ଭ ଗଛ ଡାଳେ କୋଇଲି ରୁଗିଣୀ ତୋଳେ (୫)
ଭୁଆସୁଣୀ ଆସି ପୋଖରୀ ତୁଠରେ ପାଦର ପାଦୁଡ଼ ମାଜେ
ହଳଦୀ ଲେପିତ ମୁହଁକୁ ତାହାର ହଲିଲ୍ ପାଣିରେ ଖୋଜେ (୬)
ଆଧୁନିକତାର ପରଶେ ମୋ ଗାଆଁ ନ ହରାଇ ତା'ର ଶିରୀ
ସୁନ୍ଦର ମୋ ଗାଆଁ ମୋ ପାଇଁ କି ସଦା ସରଗ ଭୁବନ ପରି (୭)

କେଳାକଟା, ବୌଦ୍ଧ

ମୁଁ ଦାଦନ କହୁଛି

ସନାତନ ଦାସ

ମୁଁ ଦାଦନ କହୁଛି,
ଭିଗମାଟି ଛାଡ଼ି ପର ରାଜ୍ୟରେ
ପେଟ ପାଇଁ ନାଟ କରୁଥିବା
ସେଇ ଦିନ ଦାଦନ କହୁଛି...!!

ସରକାର ର ମିଛ ପ୍ରତିଶ୍ରୁତି
ଫମ୍ପା ଭୁଷଣ, ମିଠା କଥାରେ
ଦାଦନର ଗଣ୍ଡରେ ହଜିଗଲ୍
ରୁକରୀର ସପନ....!!

ଆଜି ପେଟକୁ ନାହିଁଦାନା
ମୁଣ୍ଡ ଉପରେ ଛାତ ଆଉ
ଦେହରେ ନାହିଁ କନା...!!

ପିଲ୍ ମୋର ଦରିଦ୍ର ର ତାତନାରେ
ଭବିଷ୍ୟତ ପାଇଁ ସମ୍ବିହାନ,
ଦାଦନ ର ଅନ୍ଧାର ଗଳ ରେ
ଖୋଜି ବୁଲୁଛି ସାହାରା ଚିକେ...!!

କେତେ ଯୋଜନା ହେଉଛି,
ସବୁ ଫାଇଲ ତଳେ ର ରହୁଛି,

ବଡ଼ବଡ଼ିଆ ସବୁ ଦରିଦ୍ର ଶୋଷଣ କରି
ଦାଦନକୁ ପ୍ରଣୟ ଦେଉଛି...,
ମୁଁ ଦାଦନ କହୁଛି...!!

ଗ୍ରାମ-ସଅଁର, ନାଲିବର, ଜଗତସିଂହପୁର

ଦଶମ ଶ୍ରେଣୀଙ୍କୁ ବିଦାୟ

ସେବକାନ୍ତ ନନ୍ଦ

ପ୍ରଥମେ ବହୁଛି ସଭାପତି, ଦ୍ଵିତୀୟରେ ଅତିଥି
ତୃତୀୟରେ ମୋର ପ୍ରିୟ ଶିକ୍ଷକ,
ଶେଷରେ ମୋର ଛୋଟ ବଡ଼ ଭାଇ ଭଉଣୀ ଯାକ,
ଆଜିର ବିଦାୟ ସଭାରେ କହିବାକୁ
ମୁହିଁ ପାଇଛି ସୁଯୋଗ
ଭୁଲ ଥିଲେ କ୍ଷମା ଦେବ
ହୃଦୟରେ ହୋଇ ଅନୁରାଗ ।
କଣ କହିବି, ମୁଁ ପରା ତୁମ ସାନଭାଇ,
ଏତିକି କହୁଛି ବୁଝାଇ,
ପାଠ ପଢ଼ିବାକୁ ଜମା ଭୁଲିବ ନାହିଁ ।
ପଢ଼ିଥିଲେ ପାଠ ସୁବିଧା ଅନେକ
ଜୀବନରେ ନ ଥାଏ ତର,
ପାଠରେ ନହୋଇ କାତର
ପାଠକୁ କରିବା ଆଦର ।
ବିଦ୍ୟା ଅଟଇ ମହାଧି
ତାହାକୁ କରିବା ଅର୍ଜନ ।
ଦିନ ରାତି କରି ପଢ଼ିଶ୍ରମ
ରଖିବା ଦେଶ ଜାତିର ସମ୍ମାନ ॥
ଭଲ ମଣିଷଟିଏ ହୋଇ
ସମାଜକୁ ଶିକ୍ଷିତ କରିବା,
ଜ୍ଞାନ, ଅଜ୍ଞାନ ଭାବ ଦୁରେଇ
ଶିକ୍ଷିତ ଭାରତ ଗଢ଼ିବା ॥

ପିତା, ମାତା, ଗୁରୁ ବଚନ
ସଦା କରୁଥିବା ପାଳନ
ତାଙ୍କରି ଆଶିଷ ଲଭିଲେ
ଧନ୍ୟ ହେବ ଆମ ଜୀବନ ॥
ଛୁଟି ଅଛି ବୋଲି ବୁଲିବ ନାହିଁ
ପାଥ ପଢ଼ାରେ ହେବ ହରଷ
ପରୀକ୍ଷାରେ ସୁଉତ୍ତୀର୍ଣ୍ଣ ହୋଇ
ବିଦ୍ୟାଳୟର ରଖିବା ଯଶ
ଶେଷରେ ତୁମକୁ ଏହି ଉପଦେଶ
ମାନ ଚଳିବ ଆଶା ମୋର,
ତୁଲ ଥିଲେ ନ ଧରିବ ଦୋଷ,
ଗୁରୁଜନଙ୍କୁ କୋଟି ନମସ୍କାର ॥

ସରକାରୀ ଉଚ୍ଚ ବିଦ୍ୟାଳୟ
ମଲ୍ଲୀଡ଼, ଗଞ୍ଜାମ

ଅଜଣା ପ୍ରେମ

ଶୋଭାରିନ ବିଶି

ଜାଣେନା ମୁଁ କିଏ ସେଇ
ପ୍ରେମଭର ଆଶା ଦେଇ
ରତ୍ନରାଜ ଆଗମନେ ହୃଦୟ ଝରକା ଡେଇଁ
ଏକଲକ୍ଷେ ଚାହେଁ ନରିଖେଇ ॥

ସତେକ ଅଫେର ସ୍ୱପ୍ନ
ସଜଳ କୋମଳ ପର୍ଣ୍ଣ
ମରୁଭୂମି ବୁକୁ ଚରି ମୃତକାୟା ପ୍ରାଣେ ଦେଲ
ସଞ୍ଜୀବନୀ ମନ୍ତ୍ର କର୍ଣ୍ଣେ କହି ॥

ଜାଣେନା ମୁଁ କାହାପାଇଁ
ଉଠଇ ଆବେଗ ଚେଇଁ
ହୃଦ୍ ସ୍ୱନ୍ଦନ ତୀବ୍ରତାର ମାପକାଠି ଭେଦକରି
ପ୍ରତିକ୍ଷଣେ ଭଲ୍ଲସିତ ହୋଇ ॥

ଅଦିନିଆ ଫଗୁଣଚେ
କନ୍ଦର୍ପର ଶର ବହି
ମଧୁ ମୁରଲୀ ସ୍ୱନ ସତେକ ରାଧି ଜୀବନେ
ଅମୃତର ବର୍ଷା ଯେ କରଇ ॥

ଅଜଣା ମୁଁ ସେହି ହୃଦ
ପ୍ରଣୟେ ଯେ ଆଚ୍ଛାଦିତ
ପ୍ରଣୟ ସ୍ରୋତେ ସର୍ବସ୍ୱ ସାଧେକ ଭସେଇନେବ
ଆଶାର ବନ୍ଧନ ଫିଟାଇ ॥

କେତେ ଯେ ଏମିତି ଦିନ
ସ୍ୱପ୍ନ ବିଭୋର ଜୀବନ
ମରି ମରି ବଞ୍ଚିଥିବି ମୃଗତୃଷ୍ଣା ହୃଦେ ବହି
ଗୁଡକ ପକ୍ଷୀଟେ ହେଇ ॥

ଲକ୍ଷ୍ୟହୀନ ପଥକଟେ
ଧରଣୀରୁ ଗୁଜମାର୍ଗେ
କଣ୍ଠାକାଳ୍ପାଦିତ ପୁଷ୍ପ, ହୃଦ ମରୁଭୂମି
ନ ପାରିବି ତିଳେ ବହି ॥
ନପାରିବି ତିଳେ ତିଳେ ବହି ॥

ଦୁଆନ ପାଲି, ସୋହେଲ୍, ବରଗଡ଼

ଡିଜିଟାଲ ଦୁନିଆ

ରୁକୁନ୍ ସାହୁ

କି ସୁନ୍ଦର ଲାଗେ କଲମ ଧରିବା
ମନର ଭାବକୁ କାଗଜେ ପ୍ରକାଶିବା ।
ପାଠକ ପଥେ ତାକୁ ଧ୍ୟାନ ଦେଇ,
ରୁଚକର ଲାଗେ ସଭିଙ୍କୁ ସେହି ।
ଆଜିକାଲିର ଏ ଦୁନିଆ,
ଯହିଁ କେବଳ ମେସିନ୍ ର କମିଆଁ ।
ମନୁଷ୍ୟର ଭାବ ସୁଧନରେ ସିମାତ,
ଜାଣେନା ସେ ଏ ବିଚିତ୍ର ଜଗତ ।
ନାହିଁ ଆଉ ସାଙ୍ଗସାଥୀ ମେଳ,
ରଜ, ଦୋଳ ଆଉ ଅନ୍ୟ ପର୍ବ ।
ନିଜ ଦୁନିଆରେ ସଭିଏଁ ବ୍ୟସ୍ତ,
ଡିଜିଟାଲ ଦୁନିଆରୁ ଅଟେ ଅଂଶ ଏତ ।
ଆଗେଇ ବଢୁଛି ସେ କମ୍ପ୍ୟୁଟର ସହ,
ପଛକୁ ଛାଡି ନିଜ ବାଲ୍ୟ ପରିବାର ।
ସାଜିଛି ସାଥୀ ତା ଏ ଜଡ ବସ୍ତୁ,
ଭୁଲିଯାଉଛି ନାହିଁ ସେଥି ଭାବର ବିନ୍ଦୁ ।

କେବେ ଯଦି ପୁଣି ଦେଖାହୁଏ

ବିଭୂତି ରଞ୍ଜନ ପାଣିଗ୍ରାହୀ

କେବେ ଯଦି ପୁଣି ଦେଖା ହୁଏ
ପଦେକଥା କହିବି ତୁମକୁ

ପୁନେଇ ଜ୍ୟୋତ୍ସ୍ନା ରେ ଯେବେ ଆକାଶ ଆଲୋକିତ ହୁଏ
ଅପେକ୍ଷା କରିବି ସେଇ ଦିନକୁ
ସାଥରେ ତୁମର ବସି ମୁଁ ଯେବେ
କହିବି ପଦେ କଥା କହି ତୁମକୁ

ଶୀତ ସକାଳେ ଯେବେ କୁହୁଡ଼ି ଭରେ
କାକର ଭିଜା ପାଦରେ ତୁମେ
ଆସିବା ଯେବେ ମୋ ଘରକୁ
ମନେ ଲୁଗା କହି କଥା କହିବି ତୁମକୁ

ସନ୍ଧ୍ୟାରେ ଯେବେ ମୃଦୁ ମଳୟେ
କେଶ ତୁମ ଉଡ଼ି ଛୁଇଁଥିବ ଓଠକୁ
ଆଖିରେ ଆଖିରେ ମିଶେଇ ତୁମର
ସେ ଦିନ କହିବି ପଦେ କଥା ତୁମକୁ

ଯଦି କେବେ ଏକା କରି ଚାଲିବି ଯାଅ ତୁମେ
ନକରିବି ଘୃଣା କେବେ ବି ତୁମକୁ
ନା କେବେ ପଚାରିବି ପ୍ରତାରଣା କରିଲ କାହିଁକି
ଭଲ ପାଉଥିବି ଠିକ ସେବେ ବି ସେମିତି
ଆଜି ବି ଯେମିତି ଭଲ ପାଉଛି ତୁମକୁ

ଅପେକ୍ଷା କରିବି ତୁମ କଥା ପଦେକୁ
ମନେ ରଖି କିଛି ଅଭୁଲ ସ୍ମୃତିକୁ
କହିବି ଦିନେ ଦୁନୟାକୁ ମୋ ପ୍ରେମର କବିତା
କହିବି କିଛି କଥା
କିଛି ବ୍ୟଥା ସବୁ ଆର ଜନ୍ମକୁ ।

www.vedantimagazine.com

ମାର୍ଚ୍ଚ - ୨୦୨୧

ଆତ୍ମନିକ

315 | ବେଦାନ୍ତ 1 - ଜ୍ଞାନକୁ ପରିମାର୍ଜିତ କରୁଥିବା ଏକ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ପାରିବାରିକ ମାସିକ ପତ୍ରିକା

www.vedantimagazine.com

ଫେନ୍ ପତବା କାଁଥି

ଶୁକଦେବ ସାହୁ

ହଁ ତମର୍ ହକ୍ ଅଛେ
ତମେ ଜାହିର୍ କର
ତମର୍ ଅସୀତି ଅସଂତୋସକେ
ବଂଦ କର ରଜରସ୍ତା, ଦୁକାନ-ବଜାର୍
କର ତକା ଜାମ୍
ହଲେଇ ନାଇଁ ଦିଅ
ଗଛର୍ ପତର
ଛେକ ଦିଅ ପବନ ପାନର୍ ବାଟ୍
ତମର୍ ହକ୍ ଅଛେ
ତମର୍ ଭବିସକେ ଉଜାଲ୍ କରବାର୍
ତମର୍ ପୋ ନାତି କର୍ ନଏ ମାଗବାର୍
ତମର୍ ହକ୍ ଅଛେ
ହେଲେ ସମି ନାଇଁ ଦିଅ ତାହାକେ
ତମର୍ ଖଂଦେ ବଂଧୁକ୍ ରଖ୍
ସାଧୁଛେ ଜେ ନସାନା
ମେସେଇ ନାଇଁ ଦିଅ ଭେଲି
ତମର୍ ପିଠି ଉଧା ମାରି ଜେ
ଚନ୍ଦୁଛେ ସୁଆରଥର୍ ଗଦି
କଥାର୍ ଭୁଲେ ପଡି
ନାଇଁ ବୁହ ଉସାସ୍ ଭର୍ ଖଂଦେ
ସମୁଦର୍ ଭବି

ନାଇଁ ପହଁର କୁହୁଡ଼ି
ଜେନମାନେ ତମକୁ ସୁଏଇ ଦେଇଥିଲେ
ଦୁଖ-ଦରଦରୁ ଆନାସ୍ତେସିଆ ଦେଇ
ଏତକ ଦିନ୍
ସେମାନେ ଆଜି
ପିଅଉଛନ୍ ଗୁଲକୁସ୍ ପାଏନ
ସିଆନ ହ ଗୁମାନ୍ କର
ନେହେଲେ
ସସ୍ତା ଲଲିପପ୍ ଧରେଇ ଦେଇ
ଢେକାର୍ ମାରବେ
ଚକେନ୍ ମଟନ୍ ଖାଇ ଖାଇ
ତମେ ଫେନ ମାଗୁଥିବ ଥାଲି ଧରି
ଦିଅ ଦିଅ ବଲି
ସେମାନେ ସେତେବେଲେ ବି
ସାସନ୍ କରିଥିଲେ
ବାଆଁଟି ଭାଗ୍-ଭାଗ୍ କରି
କେତେବେଲେ ମୁଗଲ୍ ତ
କେତେବେଲେ ଇଂରେଜ ହେଇ
ଆଏଜ୍ ବି ଦେଖୁଛନ୍ ତାମସା
ତମର ଭିତରେ ଝନେ ହେଇ
ତାକି ତରକି ଥ
ନେହେଲେ ଭାଇ-ଭାଇର ଘରୁ ମଝାନେ
ଫେନ ପତବା କାଁଥି ।

ଖାରୀ, ତରଭ, ସୋନପୁର

ପରକୁଡ଼ିରୁ ଉତ୍ତରେନ୍

ସୁନୀଲ କୁମାର ଅଗସ୍ତି

ଠାଗର ସୁନ୍ଦର ହାତ ଧରୁ
ଦଗ୍ ଦଗା ଗାଗରେ ବସୁ ଯବରୁ
ଇଫାଲେ ଆରୁ ବଢେ
'କୁବେରୁ' କରୁ ଦାଦି,
ତବଭି ....
ଉନହାଁ କେ ମନ୍ କରସି
ପଡଲେ ସମିଆଁ ଠାନ୍ ବତରେ
ମାରସି ଛଲଈ
କରିଆ ଖାଏଲ 'ଜୁଏ' ଲିଭେଇ,,

ଚିତିଲଗଡ଼, ବଲଙ୍ଗୀର

ହୃଦି ଜଉଛେ ରାମ୍

ସହଦେବ ଧରୁଆ

କାହାର ନଜର ପଡ଼ି
ଅପନା ସୁନା ଭଣ୍ଡ
ଘୁଟି ଆଏଲ୍ କଲିଆ ବାଦଲ୍
ଅକରତିଆ ଧୁକା ପାଏନ୍
ଦିହଁ ଉଦା ସରସର
ଧସକ ବିଦରିତା କାଏନ
ଲୁହା ମେତାର୍ ଗାନ୍ ॥

ଦେଖୁ ସଭେ କାବା
ଆସରିଜ.... ଆକାଭୁତ୍
ସରଲ୍ ସୁତର୍ ଗାଏ ଗଂଗା
ଆର୍ ଅଏସୋ ସୁନର୍
ମନ୍ ଘିନା ଲୁଭ୍ ଲୁଭୁନା ଚେହେର
ନମିସ୍ ଗାକେ ଖତଖତା କାଠ୍ ॥

କାହାର କୁର୍ କପର୍ ଛଲେ
ଦେ ଦେବତାର୍ ଦିହେଁ
ରକସ୍ ପନ୍ ଭୁକ
ତାର୍ ଦିହେଁ ଲେପିଦେଲେ କାଏର୍
ଦିଶୁଛେ କଲ୍ ଟରଟର ଅଂଗେନ୍ ॥

ଫାଁଦେ ପରି ଚିଁ ଚପର୍ ନେଇଁ
ଗୁରିଖୁତି ନଶବଦ୍
ରଗ୍ ରଗା ଅଂଗର ହୁଁକାରେ
ଜଲିପୁତି ଛାରଖାର୍
ନରମଲ୍ ତନ୍ ମନ୍ ॥

ଦୁଷି ନରଦୁଷି ବିଗୁର୍
ହେବାର୍ ଆଘୋନୁ
ମରତ୍ ମୁରବିଆ ପନ୍
ତାକେ ସଜେଇ ଦେଇଛେ
ଅଚଲନ ଅନଜତିଏନ୍ ॥

“ବିଟାଗି” ବଦନାମର୍
ନଦା ପଖନ୍ ଭିତରେଁ
ବାର୍ ଦେଖ୍ ଅନସରିଛେ
ଅସଲ୍ ନଏର୍ ରମ୍ କେ
ସୁତର୍ ନରମଲ୍ ମନ୍ ॥

ଅଁଧୁ ଝାରି ସାଫ୍ ସୁତର୍
ମେଟେଇ ନେତା ଦିହୁଁ
ଲେପଲ୍ କଲ୍ ରୁନ୍
ରମର୍ ପାହା ପତି
ପାଲଟିତା ଫେନ୍ ଘାଏ
ପବିତର୍ ତିରି ରତନ୍ ॥

ହେଲେ, ରାକସ୍ ଗୁହୁଡ଼ି ଭିତରେ
କାହୁଁ ମିଲବା ପଦୁପାହାର୍ ଚନହା
ଇନେ ତ ଛିଟା ଦେଇ
ତିରିକେ ପଖନ୍ ସଜାବାର୍
କେଧନ କେତେ
ହଜି ହଜିଠି ଜଉଛେ ରମ୍ ॥

ସାଇପାଲି, ବିଜେପୁର, ବରଗଡ଼

ପୁଡ଼ାବା ଆତ୍ମ କହୁଛେ ରାବନ୍

ସତ୍ୟନାରାୟଣ ମିଶ୍ର

ତାକେ ପୁଡ଼ାବା ଆତ୍ମ ରାବନ୍ କହେଲ "ହଏ ହୋ ମୁନୁଷ୍ ମାନେ ! ମତେ ତମେ ଅଧର୍ମୀ ଅତ୍ୟାଗୁରୀ ବୋଲି ଭୁଲ ବୁଝିଛ ଆରୁ ମୋର ପୁତୁଲି ବନେଇ କରି ଆଁକ ଦଉଛ । ତାର ଭିତିରେ ଫଗ୍ କର, କୁମ୍ପି ଖଞ୍ଜି କରି ବାରୁଦ୍ ଖେଲ ର୍ ମଜା ନଉଛ । ହେଲେ, ମୁଁଇ ପ୍ରକୃତ ଦୁଷି କ ନାଇଁ ଯେ ମୋର ନୁ ପହେଲ୍ ଶୁନ ।

ମୁଇ ଯାନୀ ଥୁଲି ଯେ ରାମ ହଉଛନ୍ ଭଗବାନ୍ ବିଷ୍ଣୁ କୁମ୍ପକର୍ଣ ଆରୁ ମୁଇ ତାଙ୍କର ଦ୍ଵାରପାଲ୍ ଜୟ ବିଜୟ । ରଷି ଅଭିଶାପ ଥୁ ଆମେ ଗୁରିୟୁଗେ ଅସୁର ଜନମ୍ । ବିଷ୍ଣୁ ବି ମନୁଷ୍ ଜନ୍ମ ନେଉଚନ୍ ଆମକୁ ମାରି କରି ମୁକ୍ତି ଦେବା ର୍ ଲାଗି । ଯେନ ରାମ ଜ୍ଞର ମହନ୍ ରୂପ କେ ଦେଖଲେ ରଷି ମୁନ କେ ବି ମହନ ଲାଗୁଥିଲ୍ ତାକେ ଦେଖୁ କରି ମୋର ବହେନ୍ ସୂର୍ପଶଖା କେ ମହନ ଲାଗବା ର୍ ଗା ଭୁଲ୍ ନାଇଁ ଥେଇ । ବିରହ ଜୁଏ ଥୁ ଜଲି ମରି ରାମ ଠାନେ ରତି ଭିକ୍ ମାଗଲ୍ । ହେଲେ ସେ ମୋର ବହଣି ର୍ ନାକ କାନ କାଟି କରି ବଟେଇ ଦେଲେ । ଗୁଟେ ବହେନ୍ ର୍ ଇ ଦୁର୍ଦ୍ଦଶା ଦେଖୁକରି କେନ୍ ଭାଇ ତୁମ୍ ପଡି ରହେବା । ରିସମୀ ହେଇ କରି ମୁଇ ବଦଲ୍ ନେବାକେ ସୀତା ମା କେ ତୁରେଇ ଆଁନଲି ।

ତାକେ ତୁରେଇ ଅନକାରୀ ଗୁଟେ ନରାପଦ ଜାଗା ଅଶୋକ ବାଟି ନେ ବସେଇ ଦେଲି । ଶହ ଶହ ଅସୁରେନ୍ ଯୁଗେଇ ଥୁଲି । ଜେନ୍ତା କ କେନ୍ ପୁରୁଷ ଲେକ ର୍ ଛାଏଁ ନ ପଡେ ମୋର ସୀତା ମା ଉପରେ । ମୁଇ ଅଶୋକ ବନେ ମା କେ ବସେଇ ରଖୁ କରି ଫି ଦିନେ ପୂଜା କରୁଥିଲି । ଅଶୋକ ଗଛର ପ୍ରଭାବ ଥୁ ମା ର୍ ବଝେନ୍ ଦୋଷ ବି କଟିଗଲ୍ । ମୁଇ ଯଦି ଗୁଟେ ସୂତର୍ ଶାନ୍ତି ଲେକ ର୍ ବେଭର ଦେଖେଇ ଥୁତି ରାମ ମତେ ମରା ବାର୍ ଗା ଉଛୁର ହେଇ ଥୁତା, ମୁକ୍ତି ମିଲିବାକେ ଅଧିକା ଦିନ ଲାଗିଥିତା, ତହିଁର ଲାଗି ମୁଇ ତାଙ୍କୁ ନଷ୍ଟୁର ବେଭର କରି କରି ରାଗି କରୁଥିଲି । ମୁଇ ଗୁହିଁ ଥୁଲେ ତାଙ୍କର ସେତୁ ବନ୍ଧ କେ ଭାଙ୍ଗି

ଦେଇଥିବି ହେଲେ, ମୁଁ ତାଙ୍କ ପ୍ରତିଷ୍ଠା କରି ଦେଲି ଆଉ ରାମ କେ ଲକ୍ଷ୍ମୀ ଆସ ବୋଲି ସ୍ଵାଗତ ଜନାଲି । ଆମର ମରନ୍ ଭେଦ ରାମ ଜନଲେ ଆମକେ ମାର ବାର୍ ସୁବିଧା ହେବା ବୋଲି ଭିବିଷନ୍ କେ ପଠେଇ ଦେଲି ରାମ ର୍ ପାଶେ । ସତେ କହେସନ୍ ମୁଇ ତାହାକେ ଖେଦ୍ ଲି ପରେ ।

ତମର ନଜର ଥି ମୁଇ ଖରାପ୍ । ହେଲେ ହେ ମୁନୁସ ମାନେ ! ତମେ ସବୁ ଯେନ୍ ଅସୁର ପରକୃତି ହୁଇଛ, ନାରୀ ହରନ୍ ବଲ୍‌ଜୁରୀ ଅତ୍ୟାଗୁର କରୁଛ । ଭାଇ କେ ମାରି ଦେଉଛ, ମା ଗର୍ଭେ ଶିଶୁ କନ୍ୟା କେ ହତ୍ୟା କରୁଛ । ସରଲ୍ ଉପରେ ଜୋର ଜୁଲୁମ୍ କରୁଛ, ତମର ହେ ସବୁ ଖରାପ କାମ୍ ଖରାପ୍ ପ୍ରକୃତି ସବୁ କେ ଜାଲୀ ପୁଡ଼େଇ କରି ରାବନ୍ ପୁଡ଼ିର୍ ମଜା ନଅ । ମାନବ ହେଇଛ ମାନ କରି ରହେବ । ନୀତି ନଅମ କେ ନ ମାନ କରି ଦାନବ୍ ସାଜୁଛ କେନ୍ତା ?????

ସିଂଧେକେଲ୍, ବଲ୍‌ଜୀର

କଲିଯୁଗର ମୁନୁଷ୍ଟ ଚଳନ୍

ବାଙ୍କାବିହାରୀ ମହାକୁର

ଅର୍ଘ୍ୟ ବେଳେ ଆଏଇଏ ହେଇ
କରୁଥିଲି କେତେ ଅର୍ଘ୍ୟ
ଆଲ୍‌ମାଲ୍ ହାତେ ପଏସା ଜୁଟ୍‌ଲେ
ନିଜ୍‌କେ ଭବ୍‌ସି ବାହୁବଲି ।

ମାଏଠି କଥା ଗୁରୁ ଗଣ୍ଠ କର
ବୁଆମାଆଙ୍କେ ଗୁରୁରେ ନାଲ୍
ଲୁକ୍ ଦେଖେନ୍ କବାର କରୁଥିଲି
ହୁର୍‌ଦେ ଶର୍‌ଧା ମୁଗୁ ନାଲ୍ ।

ମୁଇଁ ଜାନ୍‌ବାର ବଲି ଅହରହ
ପିରୁ ଥାଏସି ନିଜର ଭୁଲ୍
ନିଜର ଦୁଷ୍‌କେ ଲୁକାବାର ଲଗି
ନୁରୁଥିଲି ଦୁସ୍‌ରର ଭୁଲ୍ ।

ନିଜ୍‌କେ ନିଜେ ଭବ୍‌ସି ମାହାପୁରୁ
ରାମ୍ ଆରୁ କୁଣ୍ଠ ଅର୍ତ୍ତାର
ଦୁସ୍‌ର ଲୁକ୍ ଏକା ରବନ୍ କର୍ମ
ସର୍‌ସାର କରୁଛନ୍ ବେକାର୍ ।

ପର ସୁଖ ଦେଖୁ ଦିହେ ଧର୍ମ ଜୁଏ
ଭଜୁର କୁଗୁରୋ ଦିନ୍ ବିତେ
ଯିଏ କୁଡ଼ିଥିସି ସେ ଝପେଇ ହେସି
ପରର ଲାଗି କୁଡ଼'ଲ ଗାତେ ।

କୁଲ ହେଇକରି ସୁଜିକେ କହେସି
ତୋର ପଛାଡେ ଗୁଟେ କଣ୍'ହାଁ
ନଜର ଦିହେ ଥାଆନ୍ ଲୁଦ୍ରେ ମାଛି
ଦେଖାସି ଦୁସ୍ରାର ଘା ଚନ୍'ହାଁ ।

ବୁଡ଼ିବୁଡ଼ି କରି ପାଏନ୍ ଭୁକ୍'ସି
କହେ ନାଇଁ ଦେଖ୍'ବାର ବଲି
ସତ୍'କଥା ତାକେ କହି ପକାଲେ ଗା
ରୁଛାଗାରେ କର୍ମ ମାତ୍'ଗାଲି ।

କଥା ଗୁଟେକେ କବାର ଆର ଗୁଟେ
ହେଜାଲେଖା କେଉଁ ନାଇଁ ତୁଟେ
ଯାଆନ୍ ନାଇଁ କି ବାଟ୍ ନ ଛାଡନ୍
ଉବାଟେଗା ଲାଗସି ତାକେ ବାଟେ ।

ଉପର ମନ୍'କେ ଚକନଥା ଭବ୍
ହୁରୁଦ୍ ଭିନ୍ଦେ ଥିସି ଜହର୍
ହେଲ୍ ନୁହିଲକେ ଜୁଟାଇ କଥାଥୁ
ସମ୍ମୁ କର୍ମନ୍ ଛିନ୍ ଛତର୍ ।

ଇ କଲିଯୁଗର୍ ମୁନୁଷ୍ ଚଲନ୍
କହେଲକେ କର୍ବେ ମନ୍ ଫୁଲ୍
ହେଲ ନୁହିଲଥ୍ ଯିଏ ହେଲ ରଞ୍ଜି
ତାକର୍ ଲଗି ସେ ସୁନା ପିଲ୍ ।

ବୁରୁବୁଡ଼ା ବୀରମହାରଞ୍ଜପୁର ସୁବର୍ଣ୍ଣପୁର

ଫଲସା ଫୁଲ

ଏମ୍: ବିଜୟ କୁମାର

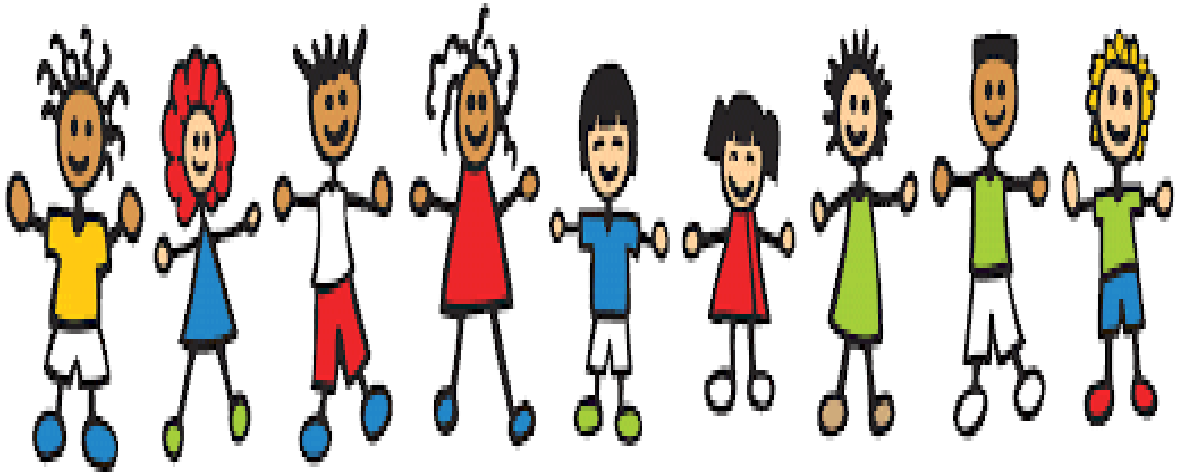
ଫଲସାଫୁଲ ଘର୍ ଘର୍ ଜୁଏଁ
ଡହ ଡହ ହେଇ ଜଲବା
ଛାତି କଲଜେ ଆକିଁ ଦାଗିଦେବା
ଉଲଗୁଲନ
ଘର ଘର ଜାଇ କହେବା
ଫଲସାଫଲ ଅଗର୍ ଜୁଏ
ଉଲଗୁଲନ ଉଲଗୁଲନ
ତମର ଦେଖାଧୁ ଫଲସାଫୁଲ
କହୁଁ ନାଇ କି ମହକ ନାଇ
ଲଲ ଗଲ ଗଲ
ଦେଖେନ ସୁନ୍ଦରୀ
ମୁଇ ଦେଖସି ରକତମୁଲ
ଗୁଟେ ବିପଲବ ବୀରର
ହସି ମୁଲ୍ ମୁଲ୍
ନଆଁଲଗାଏ ଜୁଏହୁଲଧରି
କଲ୍ ପାତକା ଦେଖାଇ
ଜୁଏଁ ଜଲୁଛେ
ସଧେଁକେ ସାନତିର ଛୁରୀ
ନରମଲର ଖାଲି ନାଁ
ଫାଡ଼ିଛେ କେଡ଼େ ଆଁ
ଜଲ ଜମିନ ଜଗଲ

ପାହାଡ଼ ଗୋଲ ଗୋଲ
ଗିଲବାକେ ଢୁଣିମୁଢ଼ି
କଲ ସଂସକୃତି ସବୁଜିମା
ସମପୁରୁନ ଧଂଅସ ଲିଗି
ଆଉଛେ ଆଗକେ ମାଡ଼ି
ହେତିରଲଗି ଫଲସା ପୁଲ
ରକତ ନଆଁ
ଉଲଗୁଲନ ଜୁଏହୁଲନ

ଶିଶୁ ବିଭାଗ

ନୂଆ ଶାଗ ବେସର

ଡଃ ରଞ୍ଜିତ କୁମାର ସାହୁ

ତମକ ପଡିଲୁ ଚୁକୁନା । ମାଉସୀ ବାଡ଼ିରେ ତ କୌଣସି ଶାଗ କଥାରୀ ନାହିଁ? ମାଉସୀ ଏତେ ଶୀଘ୍ର ଶାଗ କେମିତି ତିଆରି କରିଦେଲା? ପୋଖରୀକୁ ଯାଇ ଗାଧେଇକ ଫେରୁ ଫେରୁ ମାଉସୀ ତ ସଉଦା କରିକ ଆସି ନଥିବ? ସଉଦା ଦୋକାନୀ ତ ଗାଆଁର ଆର ମୁଣ୍ଡରେ ଆଉ ମାଉସୀ ଧୀରେ ଧୀରେ ଚାଲେ!

ସହରରୁ ଆସି ଗାଆଁରେ ପହଞ୍ଚିଛି ଚୁକୁନା କଛି ଦିନ ପାଇଁ ଜଗୁଆଳ ହୋଇକ ମାଉସୀଙ୍କର। ମଉସା ଜଣେ ସ୍ଵାସ୍ଥ୍ୟକର୍ମୀ ଏବଂ କରୋନା ଯୋଗୁଁ ତାଙ୍କୁ 15 ଦିନ ଲାଗି ଏକ ଅନ୍ୟ ସ୍ଥାନରେ ରହି ସେଠାରେ ସ୍ଵା ସେବାର ତଦାରଖ କରିବାକୁ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଆସିଥିଲା ଏବଂ ମଉସା ଚାଲି ଯାଇ ଥିଲେ । ମଉସାଙ୍କର ଦୁଇ ପୁଅ ଅନ୍ୟ ରାଜ୍ୟରେ କାମ କରନ୍ତି ଏବଂ ସେମାନଙ୍କର ଯାତ୍ରାରେ ପ୍ରତିବନ୍ଧ ଲାଗିଅଛି । ତେଣୁ ମଉସା ଚୁକୁନାକୁ କଛି ଦିନ ପାଇଁ ଗାଆଁରେ ମାଉସୀଙ୍କ ସହ ରହିବାକୁ ଅନୁରୋଧ କଲେ । ଚୁକୁନା ମଧ୍ୟ ଖୁସି । ସହରରେ ଏମିତିରେ ମଧ୍ୟ ସବୁ ଆଡେ ଆଗ ଭଳି ଆଉ ସେ ଜାକ ଜକମ ନାହିଁ । ଗାଁରେ କଛି ନ ହେଲେ ବିନା ମୁଖାରେ କଛି ସମୟ ବାହାରେ ବୁଲି ହେବ ଖୋଲୁ ଜାଗାରେ କରୋନା କୁ ଭୟ ନ କରିକ । କାହା ସହ ଦେଖା ନ କରିକ ଶାନ୍ତିରେ ନିଶ୍ଚାସ ନେଇ ହେବ । ଆଉ ସବୁଠାରୁ ବଡ଼ କଥା ହେଲା ପଦ୍ମ ପୋଖରୀରେ ଗାଧେଇ ହେବ !

ମାଉସୀ ବହୁତ ଭଲ ପାଆନ୍ତି ଚୁକୁନାକୁ । ତେଣୁ ଘରେ ପଶୁ ପଶୁ ଚୁକୁନା ମାଉସୀଙ୍କୁ ବରଦ କରିଦେଲା, "ମାଉସୀ ଥକ ଯାଇଛି, ଯାହାରୁ, ଶାଗ ପଖାଳ ଗଣ୍ଡିଏ କରିଦେ, ଖାଇକ ଆଗ ଶୋଇଯିବି ଦୁଇ ଘଡ଼ି । ମୁଁ ଯାଉଛି ପୋଖରୀରେ ଗାଧେଇକ ଆସୁଛି ।"

ତୁକୁନା ଗାଧେଇବାକୁ ଚାଲିଗଲା । ବାହାରୁ ଫେରିଲେ ମୁଁହ, ହାତ ଆଉ ଗୋଡ଼ ଧୋଇବା ଏବଂ ଗାଧେଇବା ଏକ ଭଲ ଅଭ୍ୟାସ, ଖାସ କରିକ ଏହି ସଂକ୍ରମଣ ସମୟରେ ।

ପୋଖରୀରୁ ଫେରି ପୂଜା ସାରି ତୁକୁନା ବସିଗଲା ଖାଇବାକୁ । ମାଉସୀ ଶାଗ ଭଜା, ଆଉ ଶାଗରେ ବଢ଼ି କଖାରୁ ଆଉ ଆମୁଲ ଦେଇକ ଶାଗ ବେସର କରିକ ଥୋଇଛି, ପଖାଳ ସହିତ । ଦେଖୁ ଦେଖୁ ଆଉ ତୁକୁନା ସମ୍ଭାଳ ପାରି । ଭୋକରେ ଆଉଟୁ ପାଉଟୁ ହେଉଥିବାରୁ ଅଧା କଂସା ପଖାଳ ଖାଇଦେଲା । ଅଲଗା ପ୍ରକାର ଲଗୁଛି ଶାଗ ବେସର ଆଉ ଶାଗ ଭଜା । ଟିକିଏ ଘାସର ସ୍ୱାଦ ଭଲ ମଧ୍ୟ ଲଗୁଛି । ପୋଇ ଶାଗ ବେସର ଭଲ ଟିକିଏ ନାଲୁଆ ଲଗୁଥିଲା ବେସର ମଧ୍ୟ !

"ଏଇଟା କି ଶାଗ କି ଲେ ମାଉସୀ?" ପଚାରିଦେଲା ତୁକୁନା ।

"ତୁମ ସହରରେ ଏଇଟା ମିଳିବନି ରେ ଛୁଆ, ଏଇଟା ବହୁତ କମ ଲୋକ ଜାଣନ୍ତି," ମାଉସୀ କହିଲେ ।

"କିନ୍ତୁ କୋଉ ଶାଗ? ମୋତେ ତ ବାଡ଼ି ଆଡେ କୌଣସି ଶାଗ କିଆରି ଦେଖା ଯାଉନି," ତୁକୁନା କହିଲା, "ମୁଁ ପିଲା ବେଳେ ଶୁଣିଛି ଜଣେ ବୁଢ଼ୀ ଧରେ କିଛି ନ ପାଇ ରାଜାଙ୍କୁ ଘାସ ରେଷେଇ କରିକ ଖାଇକବାକୁ ଦେଇଥିଲା ଆଉ ସେହି କାରଣରୁ ସେ ଗାଆଁର ନାମ ଘାସପଦର ହୋଇଥିଲା । ତୁ ଆଉ ଘାସ ରାନ୍ଧି ଦେଇନାହୁଁ ତ?"

"ଧେତ ତଗଲା ଗୋକା । ମୁଁ କଣ ଏମିତି କରିବି କି? ହଁ ଆମର ଏଠି ଧାନ ବିଲରୁ ବେଳେ ବେଳେ ମୁଥି ଶାଗ ଆସେ ଯାହା ଘାସ ଭଳି ଦେଖିବାକୁ, କିନ୍ତୁ ଏବେ ଆସିନି । ଏଇଟା ବାଡ଼ିରେ ଲାଗିଛି । ସେଥିରୁ ଆଣିଛି," ମାଉସୀ କହିଲେ ।

"କିନ୍ତୁ ବାଡ଼ିରେ ତ କେବଳ କିଆରୀଟିଏ ଭେଣ୍ଟି ଆଉ ବାଇଗଣ ଲାଗିଛି । ସଜନା ଗଛ ବହୁତ ଭପରେ, ତୁ ତୋଳି ପାରିବୁନି ।"

ହସି ଉଠିଲି ମାଉସୀ ଆଉ କହିଲି, " ତୁ ଯେଉଁ ଭେଣ୍ଟି ଗଛ ସବୁ ଦେଖୁଲୁ ତାହାର କଅଁଳଆ ପତ୍ରକୁ ମୁଁ ଶାଗ କରିଛି ।"

"ଓଃ ମୁଁ ଜାଣି ନଥିଲି ଭେଣ୍ଟିର ପତ୍ରକୁ ମଧ୍ୟ ଖୁଆ ଯାଇ ପରେ !" ଚୁକୁନା କହିଲି ।

"ମୁଁ କୋଉ ଜାଣିଥିଲି କି? ଥରେ ତୋ' ମାଉସୀ ତାଙ୍କର ଜଣେ ଭାଇର ବନ୍ଧୁଙ୍କ ଘରକୁ ଯାଇଥିଲେ । ସେଠାରେ ଖାଇକ ଆସିକ ମୋତେ କହିଲେ ଭେଣ୍ଟି ପତ୍ର ବହୁତ ପୁଷ୍ଟିକର । ମୁଁ ବାଡ଼ିରୁ ଆଣି ବେସର ତିଆରି କରିଥିଲି । ମୁଁ ବାଡ଼ିରେ କୌଣସି କୀଟନାଶକ ପ୍ରୟୋଗ କରେ ନାହିଁ । ତେଣୁ ଭେଣ୍ଟି ପତ୍ରକୁ ଶାଗ ଭଳି ମଧ୍ୟ ବ୍ୟବହାର କରେ," ମାଉସୀ କହିଲେ ।

"ଓଃ ଏମିତି କଥା ! ମୁଁ ତ ଜାଣିଛି ଭେଣ୍ଟି ଗୋଟାଏ ବହୁତ ଭଲ ପରିବା । ଏଥିରେ ବିଭିନ୍ନ ଭିତ୍ତିଗତ ବ୍ୟତୀତ ପୁଷ୍ଟିସାର ମଧ୍ୟ ଅଛି ଯାହା ଅନେକ ପରିବାରେ ନ ଥାଏ । ଏହା ରକ୍ତ ଗୁପ, ମଧୁମେହ ଏବଂ ଅନ୍ୟ ବିଭିନ୍ନ ପ୍ରକାର ରୋଗରେ ଆକ୍ରାନ୍ତ ଲୋକଙ୍କ ପାଇଁ ଉପକାରୀ, " ଚୁକୁନା କହିଲି ।

"ମୁଁ କଣ ଏତେ ସବୁ ଜାଣେ କି? ତୋ ମାଉସୀ କହିଥିଲେ ଯାହା । ସେ ଆଦୁରି ମଧ୍ୟ କହିଥିଲେ, ଭେଣ୍ଟିର ଫୁଲ ମଧ୍ୟ ଖୁଆ ଯାଇ ପାରେ । ମୁଁ ବେଳେ ବେଳେ କଛି ଫୁଲ ମଧ୍ୟ ମିଶେଇ ଦିଏ ଶାଗ ଭଜାରେ," ମାଉସୀ କହିଲେ ।

"କନ୍ଧ ଫୁଲ ବାହାର କରିଦେଲ ଭେଣ୍ଡି କେମିତି ଫଳବ ?" ଚୁକୁନା ପଚାରିଲା ।

"ଯୋଉ ଗଛରେ ବହୁତ ଫୁଲ ହେଇ ଯାଇଥାଏ, ମୁଁ ସେଥିରୁ କଛି ବାହାର କରିଦିଏ ଯାହା ଦ୍ଵାରା ଅନ୍ୟ ଭେଣ୍ଡି ଗୁଡ଼ିକ ବଡ଼ ହୋଇ ଫଳବ," ମାଉସୀ କହିଲେ ।

"ଓଃ ଏମିତି କଥା । ଆଉ କଣ ଭେଣ୍ଡି ବିଷୟରେ କହିଥିଲେ ମଉସୀ?" ଚୁକୁନା ପଚାରିଲା ।

"ଭେଣ୍ଡି କୁଆଡ଼େ ନାଲି ରଙ୍ଗର ମଧ୍ୟ ମିଳେ । ଭେଣ୍ଡିର ମଞ୍ଜିରୁ ବାହାରୁଥିବା ତେଲକୁ ଖାଦ୍ୟରେ ବ୍ୟବହାର କରାଯାଇ ପାରେ ଏବଂ ଏହାର ମଞ୍ଜିକୁ ଗୁଣ୍ଡକରି କଫି ଭଳି ମଧ୍ୟ ବ୍ୟବହାର କରା ଯାଇ ପାରେ । ଆଉ ଯାହା ଜାଣିବାକୁ ଚାହୁଁଛୁ ନଜେ କେଉଁଠୁ ଜାଣିବୁ ନ ହେଲେ ତୋ ମଉସୀଙ୍କୁ ପଚାରିବୁ," ମାଉସୀ କହୁ କହୁ ଆଉ କଛି ବେସର ଭାଳ ଦେଲେ । ଚୁକୁନା ଆଉ କଛି ନ କହି ଖାଇବରେ ମସଗୁଲ ହେଇଗଲା ।

୨୪୭ ସି, କୋମୋନୱେଲଥ୍ ଡ୍ରାଇଭ୍,
ଗୁରଲେଟସଭିଲେ, ଭିଜିନିଆ, ୟୁକ୍ଟରାଷ୍ଟ୍ର ଆମେରିକା

ଆମ ଘର

ଅମରନାଥ ବରିକ୍

ଆମରି ଘର ସରଗ ପୁର
ସୁନ୍ଦର ପରିବାର
ବାପା ବୋଉ ମୋ ଠାକୁର ଏଠି
ସୁଖୀ ଆମ ସଂସାର ।

ବାର ମାସର ତେର ପରବ
ଦୁଅଇ ଆମ ଘରେ
ପିଠା ପଣାର ନରମି ଖାଇ
ଖୁସିରେ ଦିନ ସରେ ।

ହାଟକୁ ଗଲେ ବାପା ଆଣନ୍ତି
ତଟକା ଫଳ ମୂଳ
ଧୋଇ ଧାଇଜ କାଟନ୍ତି ମାଆ
ଖୁଆନ୍ତି କରି କୋଳ ।

ଆଇ ମା ମୋର ବାଡ଼ିରୁ ଆଣେ
ସଜନା ଶାଗ ବାଛି
କରନ୍ତି ମାଆ ସୁନ୍ଦର ଭାବେ
ଲଙ୍କା ରସୁଣ ଛେଚ ।

ଗରମ ଭତ, ଡାଲି, ତିଅଣ
ମାଆ ଦିଏ ପରସି
ଭଲ ଭଉଣୀ ଜେଜେଙ୍କ ସାଥେ
ବାପା ଖାଆନ୍ତି ହସି ।

ବୁଢ଼ିଲେ ବେଳ କରୁ ପ୍ରାର୍ଥନା
ସଭିଏଁ ଆମେ ମିଶି
ଗୁରୁ ଜନଙ୍କୁ ପ୍ରଣାମ କରି
ପଢ଼ୁଛୁ ପାଠ ବସି ।

ନଦ ନ ହେଲେ ଆଇ ମା କହେ
ଗୁଆଁ ଗୁଇଁ କାହାଣୀ
ଜେଜେ ଶୁଣାନ୍ତି ରମାୟଣ ଓ
ଭଗବତ ର ବାଣୀ ।

କନ୍ୟା, ମଙ୍ଗଳପୁର, ଯାଜପୁର
ଓଡ଼ିଶା - ୭୫୫୦୧୧

ଫଗୁଣ ମାସଟି ଭଲ

କୁଞ୍ଜବିହାରୀ ସାହୁ

ଆସରେ ପିଲଏ ଆସ
ଫଗୁଣ ରଙ୍ଗରେ ରଙ୍ଗେଇଯିବାରେ
ବିଞ୍ଚିବା ଫଗୁର ବାସ ।
ଖେଳିବା ଫଗୁର ଖେଳ
ଖେଳରେ ହାରିବା ଜିତିବା ନ ଖୋଜି
ଖୁସିରେ ହୋଇବା ମେଳ ।
ଫଗୁଣ ଆଣିଛି ଫଗୁ
ଦେହରେ ଲାଗିଲେ ଫଗୁର ରଙ୍ଗଟି
ରାଗଟି ଯିବରେ ଆଗୁ ।
ସେନେହ ଶରଧା ବାଣ୍ଟି
ସଭିଙ୍କୁ ଭାବିବା ନଜର ପରିକା
ଅମେରେ ଓଡ଼ିଆ ଖାଣ୍ଟି ।
ବାସିଲ୍ ଆମ୍ବର କଷି
ଶାକର, ଚଣାର ଭୋଗଟେ ସଜାଇ
ଠାକୁର ପୂଜିବା ବସି ।

ଦୋଳ ବିମାନରେ ଝୁଲି
ରାଧାକୃଷ୍ଣ ଦୁହେଁ ସାହି ବୁଲିଲେଣି
ଭେଦଭବ ମନୁ ଭୁଲି ।
ଫଗୁଣ ମାସଟି ଭଲ
ବୁଲିବାପାଇଁକ ମଉଜ ଲାଗଇ
ତା ପରି ନୁହେଁ କେ ଭୁଲ ।

ଏଲ୍. ଆଇ. ଜି ୧୫ ନୟାପଲ୍ଲୀ
ବ୍ରୀଚ୍ କଲେନୀ ଭୁବନେଶ୍ୱର

ପ୍ରବାସୀ ପକ୍ଷୀ ଓ ଚଲିକା

ନୀଳମାଧବ ସାହୁ

ହେମନ୍ତ ଋତୁ ସରି ଆସୁଥାଏ ଓ ଶୀତଋତୁ ପାଦ ଧାପିବା ଆରମ୍ଭ କରୁଥାଏ । ପ୍ରମୋଦବାରୁ ଏହି ବର୍ଷ କୁଆଡ଼େ ବୁଲିବାକୁ ଯିବେ ଭବୁଥାନ୍ତି । ତାଙ୍କ ନାତି କରୁ ଆସି ପଚାରେ, "କ'ଣ ଭବୁଛନ୍ତି ଅଜା ?" ପ୍ରମୋଦବାରୁ ଉତ୍ତର ଦିଅନ୍ତି, "କୁଆଡ଼େ ବୁଲି ଯିବା ଭବୁଥିଲି ।" କରୁ ଚଲିକା ବିଷୟରେ ବହୁତ କଛି ପଢ଼ିବ ଓ ଶୁଣିବ ବି, ସେଠାକୁ ଶୀତଦିନରେ ବହୁତ ପ୍ରଜାତିର ବିଦେଶୀ ପକ୍ଷୀ ଆସନ୍ତି ବୋଲି । ତେଣୁ କରୁର ଚଲିକା ବୁଲିଯିବା ଇଚ୍ଛା ଜାଗ୍ରତ ହେଲ୍ ଓ ଅଜାଙ୍କୁ କହିଲ୍, "ଚଲିକା ବୁଲିଗଲେ କେମିତି ହୁଅନ୍ତା ।" "ଚଲିକାରେ କ'ଣ ଅଛି କି ସେଠିକି ଯିବୁ ", ପ୍ରମୋଦବାରୁ କରୁଠୁ ଜାଣିବାକୁ ଚାହୁଥିଲେ ଓ କରୁ ବି ଯାହା ଜାଣିଥିଲ୍ ସବୁ ଜଣେଇଲ୍ । ଶେଷରେ ନଷ୍ଟି ହେଲ୍ ଯେ ଶୀତଋତୁରେ ସମସ୍ତେ ମିଶିକ ଚଲିକାକୁ ବିଦେଶୀ ପକ୍ଷୀ ଦେଖିବାକୁ ଯିବେ ।

ତା'ପର ଦିନଠୁ ଚଲିକା ବିଷୟରେ ବହୁତ କଛି ତଥ୍ୟ ସଂଗ୍ରହ କରିବାରେ ଲାଗିପଡ଼ିଲ୍ । ପ୍ରଥମେ ସେ ବିଦ୍ୟାଳୟରେ ଶିକ୍ଷକଙ୍କୁ ପଚାରିଲ୍ ଯେ ଚଲିକାକୁ କାହିଁକି ପକ୍ଷୀମାନଙ୍କ ଭୂସ୍ୱର୍ଗ ବୋଲି କୁହାଯାଏ । ଶିକ୍ଷକ କହିଲେ, "ଶୀତଦିନ ଆରମ୍ଭ ହେଉ ହେଉ ବିଦେଶରୁ ବହୁତ ପକ୍ଷୀ ସେଠାକାର ଥଣ୍ଡାକୁ ସହ୍ୟ କରିପାରନ୍ତି ନାହିଁ ଓ କେତକ ସାଇବେରିଆନ ଦେଶରେ ଅଧିକ ତୁଷାର ପାତ ହେବା ଫଳରେ ଖାଦ୍ୟ ପାଇଁ ଭାରତ ପରି ଏସିଆ ମହାଦେଶୀୟ ଦେଶଗୁଡ଼ିକୁ ଚାଲିଆସନ୍ତି । ଚଲିକାର ଜଳବାୟୁ ଓ ପରିବେଶ ବିଭିନ୍ନ ଆଞ୍ଚଳିକ ଦେଶୀ ପକ୍ଷୀକୁ ବାସସ୍ଥାନ ଦେବା ସହ ବିଦେଶୀପକ୍ଷୀଙ୍କ ପାଇଁ ମଧ୍ୟ ବେଶ ଉପଯୋଗୀ ହୋଇଥାଏ । ଚଲିକା ଲୁଣି ହ୍ରଦରେ ୧୭୦ ପ୍ରଜାତିର ପକ୍ଷୀ ଶୀତଋତୁରେ ଦେଖାଯାଇଥିଲ୍, ଯେଉଁମାନେ କି ରୁଷିଆ, ସାଇବେରିଆ, କାଜାକସ୍ତାନ, ମଧ୍ୟ ଓ ଦକ୍ଷିଣପୂର୍ବ ଏସିଆ, ଲଦାଖ ଓ ହିମାଳୟରୁ ଆସିଥାନ୍ତି । ସମୟ ଚାଲିଗା ବାଜିଲ୍ ଓ ବିଦ୍ୟାଳୟ ଘଣ୍ଟି ବାଜିଲ୍ । ଆଜି

ଏତିକି ଥାଉ, ପୁଣି ଆଉ ଗୋଟେ ଦିନ ଚଲିକା ଉପରେ ବିସ୍ତ୍ର ତକରି ବୁଝେଇବି |"
ତା'ପରେ ବିଦ୍ୟାଳୟ ଛୁଟି ହେଲା ଓ କରୁ ଘରକୁ ଫେରିଲା | ଚଲିକା ଯିବାର ଉକ୍ଷ୍ଣା ତା'
ମନରେ ସରୁନଥାଏ |

ତା'ପର ଦିନ ପୁଣି ଖାଲି ସମୟ ଦେଖି ଶିକ୍ଷକଙ୍କ ପାଖରୁ ଚଲିକା ବିଷୟରେ ଆହୁରି କଛି
ଜାଣିବାକୁ ଚାହୁଁଲା ଓ ଶିକ୍ଷକ ବି ନିଃଦ୍ବନ୍ଦରେ ଯାହା ଜାଣିଛନ୍ତି ଜଣାଇଲେ | ୧୯୮୧
ମସିହାରେ ଚଲିକା ହ୍ରଦକୁ ପ୍ରଥମ ଭାରତୀୟ ଅନ୍ତଃରାଷ୍ଟ୍ରୀୟ ଉପଯୋଗୀ ସମ୍ପର୍କ ଆଦ୍ରଭୂମିର
ମାନ୍ୟତା ମିଳିଥିଲା | ସର୍ବୋଚ୍ଚ ଜଣାଯାଇଛି ଯେ ୧୦୦ ପ୍ରତିଶତ ପକ୍ଷୀରୁ ଯଥାକ୍ରମେ ୪୫
ପ୍ରତିଶତ, ୩୨ ପ୍ରତିଶତ ଓ ୨୩ ପ୍ରତିଶତ ସ୍ଥଳପକ୍ଷୀ, ଜଳପକ୍ଷୀ ଓ ଲମ୍ବାଗୋଡ଼ିଆ
ପାଣିଚଲା ଜଳପକ୍ଷୀ ଦେଖାଯାଏ | ବିଭିନ୍ନ ପ୍ରକାର ପକ୍ଷୀକୁ ଛାଡ଼ିଦେଲେ ଚଲିକାରେ ବିଭିନ୍ନ
ପ୍ରଜାତିର ମାଛ, କଙ୍କଡ଼ା, ଉଭୟଚର, ସରୀସୃପ, ମାଛଖୁଆ ଭୂଆ ଓ ଇରାଓଡ଼ି ତଲଫିନ
ଦେଖାଯାଏ | ଚଲିକାରେ ସାମୁଦ୍ରିକ ଆଲଗି ଓ ସାମୁଦ୍ରିକ ଘାସ ଗୁଣ ବି କରାଯାଏ |
କେତେକ ବିଲୁପ୍ତ ପ୍ରାୟ ପକ୍ଷୀ ଚଲିକାରେ ଦେଖାଯାଇଛନ୍ତି ଓ ଏଠି ବିଭିନ୍ନ ପ୍ରଜାତିର ଜିନ
ସାଇତି ହୋଇଥାଏ |

ଡିସେମ୍ବର ଶେଷ ଆଡକୁ ଛୁଟି ଆରମ୍ଭ ହୋଇଗଲା | ପ୍ରମୋଦବାବୁ ଚଲିକା ଯିବା ପାଇଁ
ତାରିଖ ନିଶ୍ଚିତ କରିଦେଲେ | କରୁ ବି ବହୁତ ଖୁସି ହେଉଥାଏ, ସେ ଚଲିକା ପ୍ରଥମ ଥର
ପାଇଁ ଯାଉଛି | ପ୍ରମୋଦବାବୁ କହିଲେ ଯେ ସକାଳ ସମୟ ପକ୍ଷୀମାନଙ୍କ ପାଇଁ ଭଲ
ହୋଇଥାଏ ଓ ଆମେ ଅଧିକ ପ୍ରଜାତିର ପକ୍ଷୀ ଦେଖିପାରିବା, ତେଣୁ ସବୁ ଭେର ସକାଳୁ
ସଜବାଜ ହୋଇଯିବ | ଭେର ସକାଳୁ ସମସ୍ତେ ସଜବାଜ ହୋଇଗଲେ ସୂର୍ଯ୍ୟ ଉଦୟ
ହେବା ଆଗରୁ ଯେମିତି ଚଲିକା ପହଞ୍ଚିଯିବେ | କରୁ ସମସ୍ତଙ୍କ ଆଗରୁ ଯାଇ ଗାଡ଼ିର

ଝରକା ସିଟରେ ବସିଯାଇଛି | ସମସ୍ତେ ମଙ୍ଗଳାଯୋଡ଼ି ଠାରେ ପହଂଚଗଲେ ଯେଉଁଠାରେ କି
 ବେଶୀ ପକ୍ଷୀ ଦେଖାଯାଏ | ଚଲିକାର ନଳବଣରେ ମଧ୍ୟ ବେଶୀ ଚଢ଼େଇ ଦେଖାଯାନ୍ତି
 ବୋଲି ପ୍ରମୋଦବାବୁ ଜଣାଉଥାନ୍ତି | ଏବେ ସମସ୍ତେ ବୋଟରେ ବସି ଚଲିକା ମଧ୍ୟରେ ପକ୍ଷୀ
 ଦେଖିବାକୁ ବାହାରିଗଲେ |

ଚଲିକାରେ ବହୁତ ସାର୍ ପକ୍ଷୀଙ୍କ ସମାଗମ ହେବାସହ ଫୋଟୋଗ୍ରାଫରମାନଙ୍କ ବି ସମାଗମ
 ହୋଇଥିଲା | ସମସ୍ତେ ସୁନ୍ଦର ପକ୍ଷୀମାନଙ୍କ ଫୋଟୋ ଉଠାଉଥାନ୍ତି | କିନ୍ତୁ ଏସବୁ ଦେଖି
 ବହୁତ ଖୁସି ହେଲା ଓ ପକ୍ଷୀମାନଙ୍କ ବିଷୟରେ ସେମାନଙ୍କ କଥାବାର୍ତ୍ତା ଶୁଣୁଥିଲା |
 ସେହିଠାରେ ଫୋଟୋଗ୍ରାଫର, ଗବେଷକ ଓ ଅନ୍ୟ ପକୃତିପ୍ରେମୀମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ବିଭିନ୍ନ
 ପ୍ରକାର ଆଲୋଚନା ଚାଲୁଥାଏ, ଯେପରିକି ପ୍ରବାସୀ ପକ୍ଷୀଙ୍କ ଉପକାରिता, ମନୁଷ୍ୟକୃତ
 କାର୍ଯ୍ୟ ଦ୍ୱାରା ସେମାନଙ୍କ ଉପରେ ପ୍ରଭାବ ଓ ସେମାନଙ୍କ ସଂରକ୍ଷଣ ଇତ୍ୟାଦି | କିନ୍ତୁ
 ଏସବୁ ବିଷୟରେ ଜାଣିବାକୁ ବହୁତ ଇଚ୍ଛା ଓ ଅଜାଣୁ କହି ସେମାନଙ୍କ ପାଖରେ ଯାଇ
 ବସିଗଲା |

ପ୍ରବାସୀ ପକ୍ଷୀମାନେ ପରିବେଶରେ ମୁଖ୍ୟ ଭୂମିକା ନଥାନ୍ତି ଓ କୀଟପତଙ୍ଗମାନଙ୍କୁ ନିଜ
 ଖାଦ୍ୟ ରୂପେ ନେଇ ପରିବେଶର ସନ୍ତୁଳନ ରକ୍ଷା କରନ୍ତି | ପ୍ରବାସୀ ପକ୍ଷୀଙ୍କ ଯୋଗୁଁ
 ଗୋଟିଏ ସ୍ଥାନର ବୀଜ ଅନ୍ୟ ସ୍ଥାନକୁ ପ୍ରସାରିତ ହୋଇଥାଏ ଓ ବିଭିନ୍ନ ପ୍ରକାରର
 ଗଛଲତାର ସମ୍ଭାର ହୋଇ ସେହି ସ୍ଥାନର ପରିବେଶକୁ ଆହୁତି ଭୂକ୍ ଞ୍ଚରେ | ସେହିପରି
 ବିଭିନ୍ନ ମାଛର ପ୍ରକାର ଦେଖିବାକୁ ବି ମିଳେ, କାର୍ଯ୍ୟିକ ନା ସେମାନେ ତାଙ୍କ ଥଣ୍ଡରେ
 ଜାଣତରେ ବା ଅଜାଣତରେ ମାଛ ଥଣ୍ଡା ବାହାରୁ ଧରି ଆସନ୍ତି | ପକ୍ଷୀମାନଙ୍କ ଝାଡ଼ାକୁ

ଗୁଆନୋ ବୋଲି କୁହାଯାଏ ଯେଉଁଥିରେ କି ନାଇଟ୍ରୋଜେନ ଥାଏ, ସେହିପରି ପକ୍ଷୀର ଅଣ୍ଡାଖୋଳରେ କ୍ୟାଲ୍ସିଅମ ଓ ଅନ୍ୟ ମିନେରାଲ ଥାଏ ।

ପ୍ରାକୃତିକ ପରିବେଶ ନଷ୍ଟ, ରାସାୟନିକ ପ୍ରଦୂଷଣ, ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଗଛଲତାର ଲେପ, ଅତ୍ୟଧିକ ମାଛ ଧରିବା ଓ ବିଭିନ୍ନ ପ୍ରକାର ବିକାଶମୂଳକ କାମ ଯେଉଁଥିରେ ପ୍ରାକୃତିକ ସମ୍ପଦର ନଷ୍ଟ ହୁଏ, ଇତ୍ୟାଦି ଦ୍ୱାରା ପ୍ରବାସୀ ପକ୍ଷୀ ସହ ଅନ୍ୟ ସ୍ଥାନୀୟ ପକ୍ଷୀଙ୍କ ସଂଖ୍ୟା କମିବାରେ ଲାଗୁଛି ଓ ପରିବେଶର ସନ୍ତୁଳନ ବିଗଢ଼ିବାରେ ଲାଗୁଛି । ତେଣୁ ଏଥି ପ୍ରତି ଧ୍ୟାନ ଦେବାକୁ ହେବ ବୋଲି ଆଲୋଚନା ହେଉଥିଲା । ଗବେଷକମାନେ ଶେଷରେ ମତ ରଖିଲେ ଯେ ପ୍ଲାଷ୍ଟିକ ଓ ରାସାୟନିକ ପଦାର୍ଥର ବହୁଳ ବ୍ୟବହାର କୁ ଯେତେ ସମ୍ଭବ କମାଇବାକୁ ପଡ଼ିବ ଓ ପରିବେଶ ଉପଯୋଗୀ ଜିନିଷର ବ୍ୟବହାର କରିବାକୁ ହେବ । ବିଦ୍ୟାଳୟ, କଲେଜ ଓ ସ୍ଥାନୀୟ ଜନବସତିରେ ସମସ୍ତଙ୍କୁ ପ୍ରବାସୀ ପକ୍ଷୀଙ୍କ ବିଷୟରେ ସଚେତନ କରାଇବାକୁ ହେବ । ମାଛଧରା କାନ୍ଥକୁ ପ୍ରବାସୀ ପକ୍ଷୀ ଆସିବାଠୁ ଯିବା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ କମାଇବାକୁ ବା ବନ୍ଦ କରିବାକୁ ହେବ । ସରକାରଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ମଧ୍ୟ ନୟମ ଲାଗୁ କରିବାକୁ ହେବ । ତାହାହେଲେ ପ୍ରବାସୀ ପକ୍ଷୀମାନଙ୍କ ବଂଶ ବିସ୍ତାର ପାଇଁ ଉପଯୋଗୀ ହୋଇପାରିବ । ଏତିକରେ ସେମାନଙ୍କ ଆଲୋଚନାର ସମାପ୍ତି ହେଲା ।

କିନ୍ତୁ ସବୁ ବିଷୟକୁ ଚଳକାରୁ ଫେରିଲାପରେ ସାଙ୍ଗମାନଙ୍କୁ ଜଣାଇଲା । ସମସ୍ତେ ଚଳିକା ଓ ପ୍ରବାସୀ ପକ୍ଷୀ ବିଷୟରେ ସଚେତନ ହେଲେ ଓ ପରିବେଶ ସଂରକ୍ଷଣ ପାଇଁ ଆଗଭର ହେବେ ବୋଲି ନିଶ୍ଚିତ ନେଲେ ।

ସମରଝୋଳ, ଗଂଜାମ, ଓଡ଼ିଶା

କର୍ମନଷ୍ଟ ମଧୁସ୍ନିତା

ଅଶୋକ କୁମାର ପ୍ରଧାନ

ମଧୁସ୍ନିତା ଆଜି ଭଲପାଠ ପଢ଼ି ଗାଆଁର ରଖୁଛି ଟେକ
ଗରିବ ଘରେ ସେ ଜନମିଛି ବୋଲି କରନାହିଁ ତିଳେ ଦୁଃଖ
କର୍ମ କରିଛି କୁଣ୍ଡା ନକରି ସଫଳ ପାଇବା ଯାଏ
କଏ କ'ଣ କହେ କାନରେ ନଦେଇ କାମ କଥା ଭରୁଥାଏ ।

ଦୁନିଆ ଦାଣ୍ଡରେ ଏମିତି ଅନେକ କଥା ଶୁଣିବାକୁ ମିଳେ
କଥା ଶୁଣି କାହିଁ ବିକ୍ରତ ହେବି ଏକଥା ମନରେ ଭଲେ
କର୍ମ କରିବି କୀର୍ତ୍ତି ସାଉଟିବି ଜାଣିବ ଦୁନିଆ ମୋତେ
ଦୁର୍ବଳ ଭବନା ପାରେନାହିଁ ଛୁଇଁ ରୁଲିଯାଏ ଯେଯା ପଥେ ।

ନିଷ୍ଠାରୁ ନହଟି ନତ୍ୟ କରିବି ଆଜିର କର୍ମ ଯେତେ
ବଳକା କଛି ବି ରଖୁବିନି କାଲି ହେଲେ ହେଉ କଷ୍ଟ ମୋତେ
କଷ୍ଟକ କେବେ ଅନ୍ତର ଦୃଢ଼ତା ଭଙ୍ଗିଛି କେଉଁଠି କୁହ
କଷ୍ଟ କରିଲେ କର୍ମ ନଷ୍ଟ ହୋଇ ଦିଶେ ସଫଳତା ମୁହଁ ।

ନତ୍ୟ କରମ ସତ୍ୟ ପଥରେ ଆଗେଇ ରୁଲିବି ବାଟ
ଝଡ଼ଝଞା ଦେଖୁ ଅଟକବି ନାହିଁ ପଢ଼ିବି ପଢ଼ିବି ପାଠ ।

ଶିକ୍ଷକ, ଗୋବିନ୍ଦପୁର ଉଚ୍ଚ ବିଦ୍ୟାଳୟ
ରେହିଗାଁ, ଗଞ୍ଜାମ

ସୌଦାମିନୀ

ଧରିଣୀ ଦାସ

ଅଜା ଡାକିଥିଲେ କୁନା ମୁନା ଆସ
 ଆମେ କଥାହେବା ସାଙ୍ଗ ହୋଇ ବସ ।
 ବର୍ଷାଦିନେ ଆମେ ସତର୍କ ହୋଇବା
 ସୌଦାମିନୀ ବିଷୟରେ ଜାଣିଯିବା ।
 ଶୁଣିଥାଅ ତୁମେ ସବୁ କୁନପିଲ
 କେବେ କେମିତି ଏହା ସୃଷ୍ଟି ହେଲା ।
 ମେଘ ମେଘ ମଧ୍ୟରେ ଗୁର୍କଣିକା
 ସ୍ଥାନାନ୍ତରିତେ ମାରିଥାଇ ଝଟକା ।
 ଆଗେ ଆଗେ ବିଜୁଳ ପରେ ଆସଇ
 ଘଡ଼ଘଡ଼ି ପୁଣି ଘୋର ରଡ଼ି କରଇ ।
 ସତର୍କ ରହିବାକୁ ହେବ ଜାଣିଥାଅ
 ଘର କବାଟ, ଝରକା ବନ୍ଦ କରିଦିଅ ।
 ବସ କାରରେ ଥିଲେ ଝରକା ବନ୍ଦକରି
 ନିଶ୍ଚିନ୍ତରେ ବସିବା ଆମେ ନିର୍ଭୟ ହୋଇ ।
 ପାଣି ଟ୍ୟାପ ବ୍ୟବହାର କରିବାନ
 ଭୂମି ଉପରେ କେବେବି ଶୋଇବାନ ।
 ବିଦ୍ୟୁତ ଉପକରଣ ଟେଲିଫୋନ
 ସେତେବେଳେ ଆଦୋଭ ଧରିବାନ ।
 ବାହାରେ ଥିଲେ କାନେ ଦେବା ହାତ
 ପାଦ ଆଙ୍ଗୁଳରେ ବସି ଯିବା ମିତ ।
 ଗଛ ମୂଳେ ରହିବା ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ମନା

ଏସବୁ କଥାକୁ ଜାଣିଥାରେ କୁନା ।
ତୀବ୍ର ଗତି ସହ ଉତ୍ତାପ ପ୍ରଖର
କ୍ଷଣକେ ଜାଳ କରେ ଛାରଖାର ।
ଏକଥାକୁ ସର୍ବେ କରିବ ବିରୁର
ସୌଦାମିନୀ ପ୍ରତି ସତର୍କ ଆଚର ।

ରଞ୍ଜିତ ପୁର, ପହଞ୍ଜା, ଯାଜପୁର

ଚିତ୍ର

ରିୟାନ୍ସ ପଣ୍ଡା

ଶ୍ଯାଣ୍ଡର୍ଡ୍ ୧, ରବୀନ୍ଦ୍ର ଭରତୀ ଗ୍ଲୋବାଲ୍ ସ୍କୁଲ,
ବାଙ୍ଗାଲୋର

ମାର୍ଚ୍ଚ ମାସରେ ପଢୁଥିବା ପର୍ବପର୍ବାଣୀ

୦୩/୦୩/୨୦୨୧	ଓଁକାରନାଥ ଜୟନ୍ତୀ
୦୫/୦୩/୨୦୨୧	ପଞ୍ଚାୟତିରାଜ ଦିବସ
୦୮/୦୩/୨୦୨୧	ଶରଣ ଆରମ୍ଭ
୦୯/୦୩/୨୦୨୧	ପଞ୍ଜୋଦ୍ଧାର ଏକାଦଶୀ
୧୧/୦୩/୨୦୨୧	ଶିବରାତ୍ରି (ଜାଗର)
୧୨/୦୩/୨୦୨୧	ସବେ-ମେରାଜ୍ (ପୂର୍ବରାତ୍ରି)
୧୩/୦୩/୨୦୨୧	ଫାଲଗୁନ ଅମାବାସ୍ୟା
୧୪/୦୩/୨୦୨୧	ମୀନ ସଂକ୍ରାନ୍ତି
୧୮/୦୩/୨୦୨୧	ଗୁରୁ ପଞ୍ଚମୀ ବ୍ରତ
୨୨/୦୩/୨୦୨୧	ରାଷ୍ଟ୍ରୀୟ ନବ ବର୍ଷ ଆରମ୍ଭ
୨୪/୦୩/୨୦୨୧	ଫଗୁ ଦଶମୀ ଓ ଦୋଳ ଯାତ୍ରାରମ୍ଭ
୨୫/୦୩/୨୦୨୧	ପାପନାଶିନୀ ଏକାଦଶୀ
୨୬/୦୩/୨୦୨୧	ସାମାନ୍ୟ ଗୋବିନ୍ଦ ଦ୍ଵାଦଶୀ ସ୍ନାନ
୨୭/୦୩/୨୦୨୧	ବରହ ଦୋଳ
୨୮/୦୩/୨୦୨୧	ଦୋଳ ପୂର୍ଣ୍ଣିମା, ଶ୍ରୀ ଚୈତନ୍ୟ ଦେବଙ୍କ ଜନ୍ମୋତ୍ସବ
୨୯/୦୩/୨୦୨୧	ହୋଲି ଉତ୍ସବ
୩୦/୦୩/୨୦୨୧	ତାରାତାରେଣୀ ଯାତ୍ରାରମ୍ଭ

ଚନ୍ଦ୍ର କଥା କହେ

ଦୃଶ୍ୟ ଭିତରୁ ଭବକୁ ବାହାର କରିବାର ପରଖ ଦୃଷ୍ଟିକୁ ୨୦-୨୫ ଶଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ଆମ ପାଖକୁ ଇମେଲ୍ ମାଧ୍ୟମରେ ପଠାନ୍ତୁ । ଶ୍ରେଷ୍ଠ ବିବେଚନ ଉତ୍ତର, ଉତ୍ତରଦାତାଙ୍କ ନାମ ସହିତ ପରବର୍ତ୍ତୀ ସଂଖ୍ୟାରେ ପ୍ରକାଶ ପାଇବ । ଆମ ଠିକଣା - vedantimagazine@gmail.com / editor.vedantimagazine@gmail.com

ଫେବୃୟାରୀ ମାସର ବିଜେତାଙ୍କ ନାମ

ଶୀତ ସକାଳର ମାଟି ଶୁରୀତିରେ
ସରପକା ଗୁ ଦିଶେ
ନରୁତା ଦୁଧରେ ଅଦା ଗୁଜୁରୁତି
ମହ ମହ ହୋଇ ବାସେ ।
ମାଟି ଶୁରୀ ପ୍ରଚଳନ
କୁମ୍ଭର ଭଲର ଭନ୍ନତି ହୁଅନ୍ତା
ବଦନ୍ତା ଜୀବନ ମାନ ॥

ବିଜେତା: ସୁମିତ୍ରା ପଣ୍ଡା, ଶ୍ରୀ ବିହାର, ପଟିଆ, ଭୁବନେଶ୍ୱର

ସକାଳର ଗୁହା
ପ୍ରେମର ମିଠା ମିଠା ବାସ୍ନା
ସଂପର୍କର ଉଷ୍ମତା ରେ ଭର,
ବାଷ୍ପୀଭୂତ ମନର ଅଳମ୍ବି,
ବିଲୀନ ମହାକାଶରେ ।
ଉଦାସ ଥିଲ ଏ ମନ,
ଅନ୍ତରରୁ କୋହଭର ସ୍ୱର,
ଆର୍ତ୍ତନାଦ କରି ମୁକ୍ତି ର ଭିକ ଲଗୁଥିଲ,
ଏମିତି କଛି ଅସହାୟ ମୁହୂର୍ତ୍ତ,
ଆତ୍ମସମର୍ପଣ ର ରାସ୍ତା ଖୋଜୁଥିଲ...
ଭରିଦେଲ ମାଦକତା ଏକ କପ
ସକାଳର ଗୁହା ।

ବିଜେତା: ମୀନାକ୍ଷି ପାଢୀ, ଥାନେ, ମହାରାଷ୍ଟ୍ର

ପ୍ରକୃତି ଦେଇଛି ତତେ ଅନେକ ଗୁଣ
 ସାଙ୍ଗ ଭାଙ୍ଗ ପଙ୍ଗତରେ ତୁ ଲେଡ଼ା ।
 କୁନିଆମଇତର ଆସିଲେ ଖୋଜା ପଡ଼େ ତୁ
 କି ଧନୀ କି ଦରିଦ୍ର ସଭିଏଁ ତୋ ପଖରେ ସମାନ
 ଖାଲି ପେଟରେ ଖାଇଲେ ଦିହକୁ ଅହିତ
 ଖାଉ ଖାଇଲେ ତତେ ସଭିଙ୍କୁ ଲାଗେ ହିତ ॥
କୀର୍ତ୍ତି ଦେବୀ, ସିଭିଲ୍ ଟାଉନ୍, ସିପ୍, ରାଉରକେଲ

ଗରମ ଗୁ'କୁ ପାଟିରେ ଦେଲେ ଶୋଷି
 କ୍ଲୁକ୍ତ ମନପ୍ରାଣ ହୋଇ ଉଠେ ଖୁସି
 ପେଟ ନ ପୁରେ କନ୍ଦୁ ତୃପ୍ତ ମନ
 ଅତିଥି ସକ୍ଷରେ ବଜାଏ ମାନ
 ଗାଁଠୁ ସହର ସବୁଠି ଆଦର
 ସକାଳ ଜଳଖିଆ ମୁଜି ସାଥୁର
 ଖର୍ଚ୍ଚ ବରଷା କି ହେଉ ଶୀତ
 ସହଜେ ସବୁଠି ହୁଇଅ ପ୍ରାପ୍ତ ।

ବାଙ୍କାବିହାରି ମହାକୁର, ବୁରୁବୁଡ଼ା ବୀରମହାରାଜପୁର ସୁବର୍ଣ୍ଣପୁର

ଗ୍ରୀଷ୍ମ, ବର୍ଷା, ଶୀତ, ବସନ୍ତ
 ସବୁ ରଉତୁ ସବୁବେଳେ, ସବୁଦିନେ
 ତୋରି ଆଦର ।
 ଦୁଃଖ-ସୁଖରେ,
 ମଉଜ-ମଜଲିସ୍ ରେ,
 ତୁ ମୋର “ସାଥୀ” ।

www.vedantimagazine.com

ମାର୍ଚ୍ଚ - ୨୦୨୧

ତୋ ସହ ରହିଛି ମୋର

ଅନେକ ସ୍ମୃତି..... ॥

ପ୍ରତୀକ୍ଷା ଶତପଥୀ, ସିଭିଲ୍ ଗାର୍ଡନସିପ୍, ରାଉରକେଲ

ବେଦାନ୍ତୀର ଅନେକ ସଂଖ୍ୟାରେ ବାହାରୁଥିବା ପ୍ରଚ୍ଛଦପଟ ଏବଂ “ଚନ୍ଦ୍ର କଥା କହେ”ର ଛବି ହେଉଛି ବେଦାନ୍ତୀର ସଂପୂର୍ଣ୍ଣ ନିଜସ୍ୱ । ଯଦି କୌଣସି ପାଠକ/ପାଠିକା ନିଜସ୍ୱ ଉତ୍ତୋଳନ ଛବିକୁ ବେଦାନ୍ତୀ ପତ୍ରିକାର ପ୍ରଚ୍ଛଦପଟରେ ପ୍ରକାଶ କରିବାକୁ ଚାହାଁନ୍ତି, ତେବେ ସେମାନେ ଆମକୁ ଯୋଗାଯୋଗ କରନ୍ତୁ । ଆମକୁ ସମ୍ପର୍କ କରିବାର ଠିକଣା ହେଲା -

vedantimagazine@gmail.com

**ବେଦାନ୍ତୀ ଇ-ପତ୍ରିକାକୁ ଲେଖା ପଠାଇବାକୁ ଚାହୁଁଥିବା ଓଡ଼ିଆପ୍ରେମୀଙ୍କ
ପାଇଁ କଛି ସମ୍ବେଶ:**

- ଲେଖାକୁ ଟାଇପ୍ କରି **MS WORD** ଫାଇଲରେ ଏବଂ ପି.ଡି.ଏଫ୍ ଫାଇଲରେ ପଠାନ୍ତୁ ।
- ଲେଖାକୁ ପ୍ରତି ମାସ ୫ ତାରିଖ ଭିତରେ ପଠାନ୍ତୁ ।
- ଏହି ପତ୍ରିକାରେ ଗଳ୍ପ ଏବଂ କବିତା ସମାନ ସଂଖ୍ୟାରେ ପ୍ରକାଶିତ କରାଯାଉଛି । ଯେହେତୁ ଅନେକ କବିତା ଆମପାଖକୁ ଆସୁଛି, ତେଣୁ ଏହାକୁ ପ୍ରକାଶ କରିବା ପାଇଁ କଛି ସମୟ ଲାଗୁଛି । ଯଦି ଆପଣ ଲେଖା ପଠାଇଥିବା ମାସରେ ଏହା ନବାହାରିଲ, ତେବେ ଏହି ଲେଖା ଆସନ୍ତା ମାସରେ ପ୍ରକାଶ ପାଇବ ।
- ଚେଷ୍ଟା କରନ୍ତୁ ଲେଖାକୁ ଇ-ମେଲ୍ ଜରିଆରେ ପଠାନ୍ତୁ । ଆମ ଇ-ମେଲ୍ ହେଲ୍ - Editor.vedantimagazine@gmail.com ଏବଂ vedantimagazine@gmail.com
- ମାସକୁ ଥରଟିଏ ହିଁ ଲେଖା ପଠାନ୍ତୁ । ବାରମ୍ବାର ଅନେକ ଲେଖା ଇ-ମେଲ୍ ଜରିଆରେ ପଠାନ୍ତୁ ନାହିଁ ।
- ଲେଖା ସହିତ ଆପଣଙ୍କର ଠିକଣା ଏବଂ ଫଟୋ ମଧ୍ୟ ପଠାନ୍ତୁ ।
- ପ୍ରକାଶ କରିବା ପାଇଁ ଯେଉଁ ଲେଖା ପଠାଉଛନ୍ତି ତାହା ଆଉ କୌଣସି ଗୃପରେ ପଠାନ୍ତୁନାହିଁ । ପ୍ରକାଶିତ ହେବା ପରେ ଏହାକୁ ପଠାଇପାରିବେ ।
- ବେଦାନ୍ତୀ ଇ-ପତ୍ରିକା ଏକ ସଂପୂର୍ଣ୍ଣ ମୁକ୍ତ ଏବଂ ପାରିବାରିକ ପତ୍ରିକା । ଏଥିପାଇଁ ଉପଯୁକ୍ତ ଲେଖା ହିଁ ପଠାନ୍ତୁ ।
- ପୁରୁଣା ସଂଖ୍ୟା ପଢ଼ିବା ପାଇଁ www.vedantimagazine.com visit କରନ୍ତୁ ।

“ବେଦାନ୍ତୀ” ଜ୍ଞାନକୁ ପରିମାର୍ଜିତ କରୁଥିବା ଏକ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ପାରିବାରିକ ମାସିକ ପତ୍ରିକା ।
ବେଦାନ୍ତୀରେ ପ୍ରକାଶିତ ସମସ୍ତ ଲେଖାରେ ଦିଆଯାଇଥିବା ବିଶ୍ୱର ଲେଖକଙ୍କର ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ
ନଜସ୍ୱ । ଯଦିଓ ସମ୍ପାଦକ ସବୁ ଲେଖାକୁ ଭଲଭାବରେ ପଢ଼ିବା ଏବଂ ବୁଝିବା ପରେ ହିଁ
ପ୍ରକାଶିତ କରିଥାନ୍ତି, ତଥାପି ଲେଖାର ଶତ ପ୍ରତିଶତ ସତ୍ୟତାର ଦାବି କେବଳ
ଲେଖକଙ୍କର । ଏଥିରେ ସମ୍ପାଦକ କମ୍ପା ପତ୍ରିକାର କୌଣସି ଭଞ୍ଜରଦାୟିତ୍ୱ ନାହିଁ ।

ବେଦାନ୍ତୀ ଇ-ପତ୍ରିକା ପ୍ରତ୍ୟେକ ମାସ ୧ ତାରିଖରେ ପ୍ରକାଶିତ ହେଉଛି ଏବଂ ଏହା ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ
ମାଗଣାରେ ସାର୍ବ ବିଶ୍ୱର ଓଡ଼ିଆ ପ୍ରେମୀଙ୍କୁ ପଢ଼ିବା ପାଇଁ ଫ୍ରେବସାଇଟ୍, ଇ-ମେଲ୍ ଏବଂ
ସୋସିଆଲ୍ ମିଡ଼ିଆ ଦ୍ୱାରା ଯୋଗାଇ ଦିଆଯାଏ । ଲେଖକ/ଲେଖିକା ମାନେ ସେମାନଙ୍କର
ଲେଖା ଓଡ଼ିଆରେ ଟାଇପ୍ କରି କମ୍ପା ଭଲଭାବରେ ହାତରେ ଲେଖି ଲେଖାର ସ୍ଥାନ କପି
ଏବଂ ସପ୍ତକପି ଆମ ପାଖକୁ ଇମେଲ୍ ରେ ପଠାନ୍ତୁ: vedantimagazine@gmail.com । ଯଦି
କୌଣସି କାରଣରୁ କୌଣସି ଲେଖକ/ଲେଖିକାଙ୍କ ଲେଖା ତଳତ ମାସରେ ପ୍ରକାଶ
ପାଇନାହିଁ, ତେବେ ତାହା ଆଗାମୀ ମାସରେ ପ୍ରକାଶିତ ହେବ ।

ବେଦାନ୍ତୀ ପତ୍ରିକାକୁ ସୋସିଆଲ୍ ମିଡ଼ିଆରେ ପଢ଼ିବା ପାଇଁ ଏବଂ ଭାଉନଲୋଡ୍ କରିବା ପାଇଁ
ନମ୍ବଲିଷ୍ଟ ସାଇଟକୁ ପଦାର୍ପଣ କରନ୍ତୁ:-

www.vedantimagazine.com

<https://www.facebook.com/vedantiemagazine>

<http://vedantimagazine.wordpress.com>

